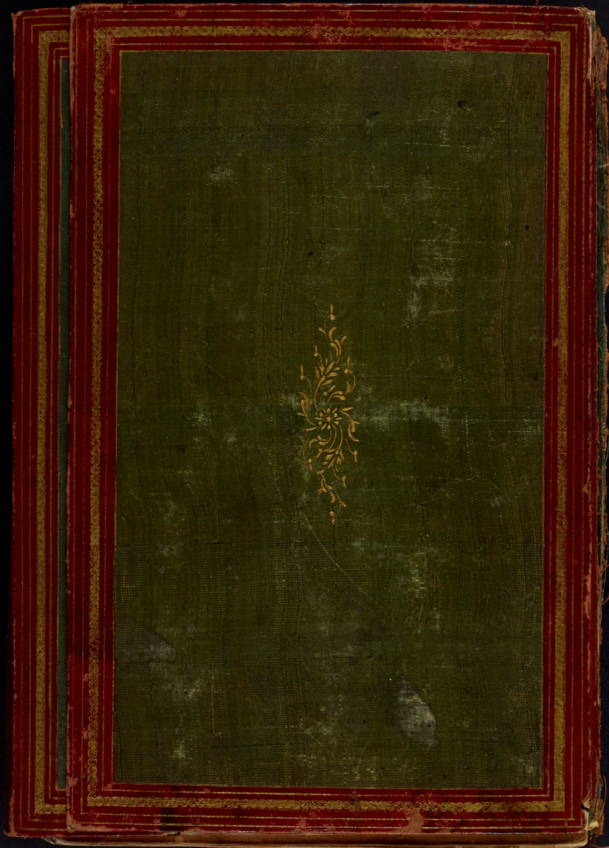

Acheté par Mr. Ducaurroy,
avec autorisation de Mr. Ruffin,
pour l'Ecole des Jeunes de Langues
de Constantinople, sur les épargnes
faites dans les année 1803, 1804,
1805 et 1806. / Ducaurroy

353

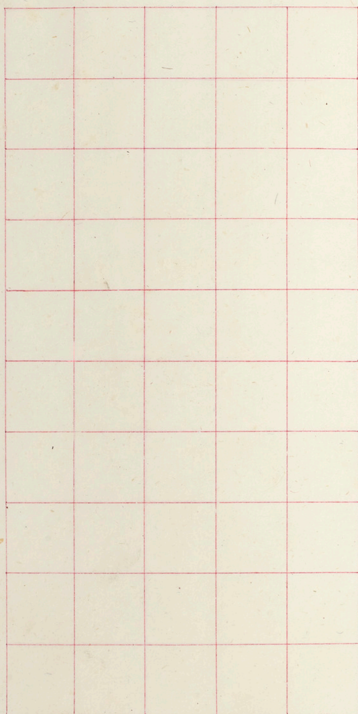
Tusc 16

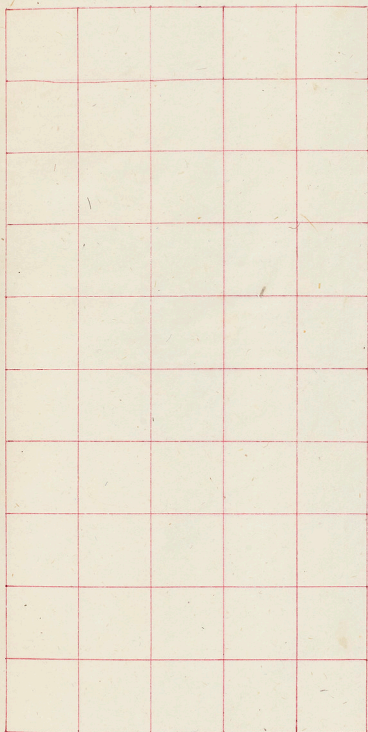

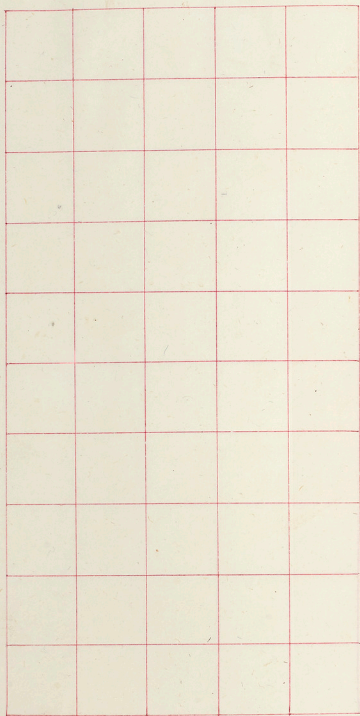
الحقیر الفقیر نجیب
السید حسنین
یکن عینی صحته
یا بس
دی ما دام الله
ما اراده
سنه ١٢٠٣

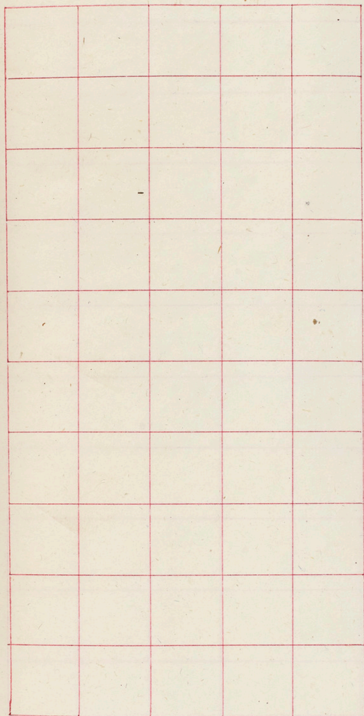

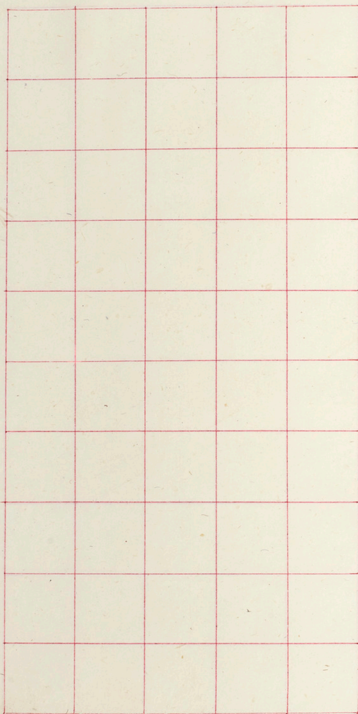

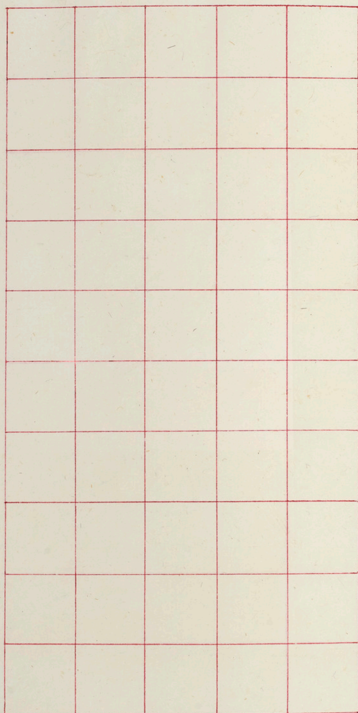

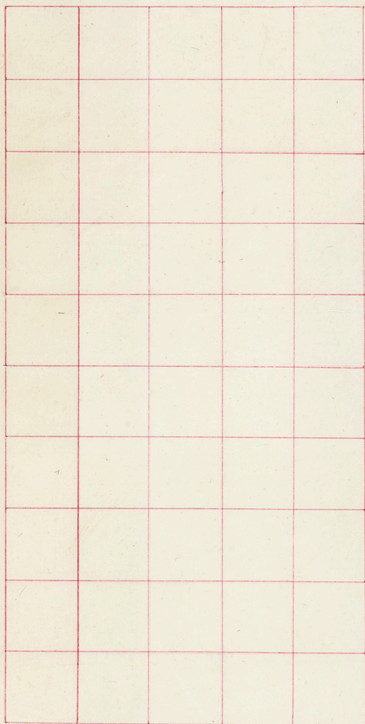

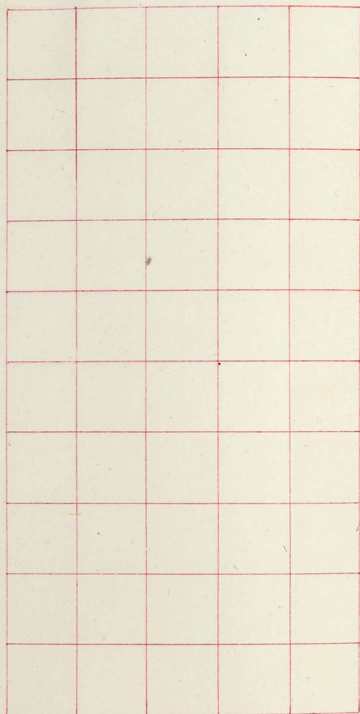

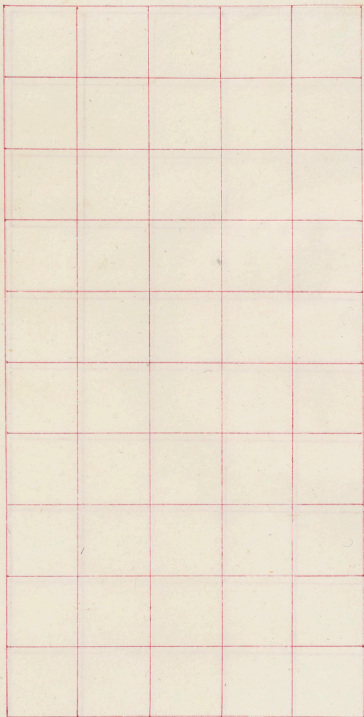

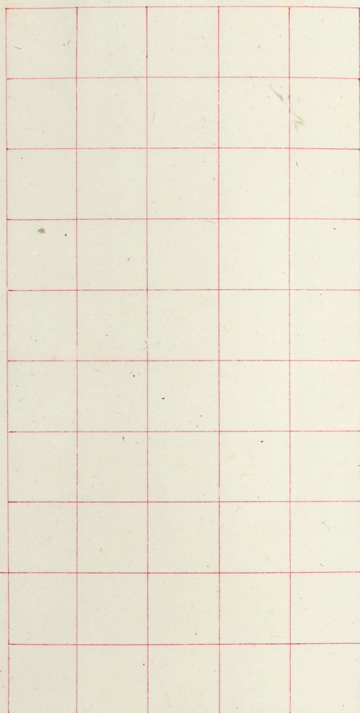

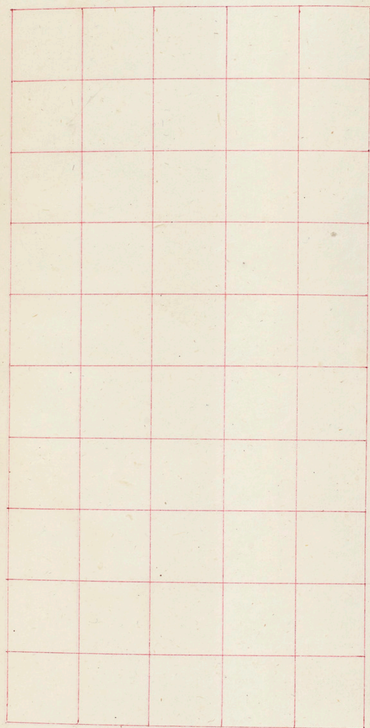

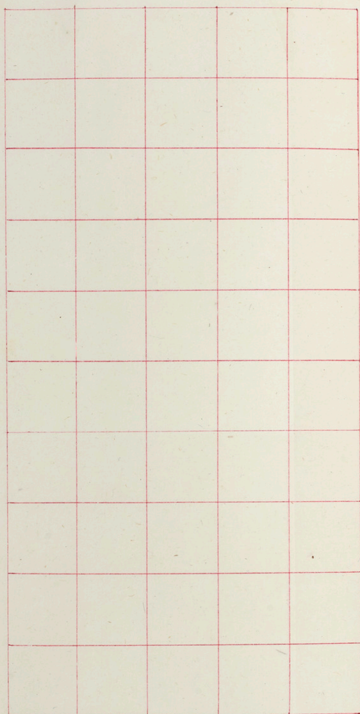

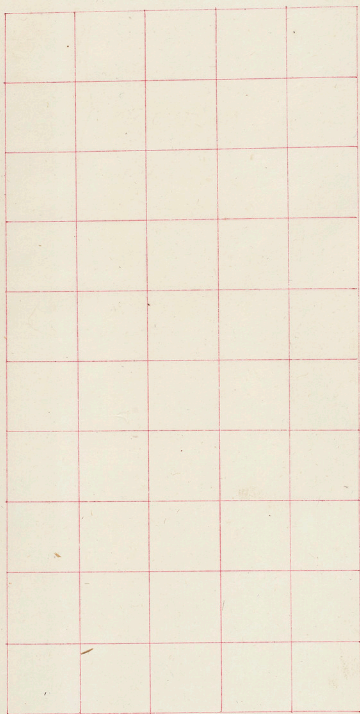

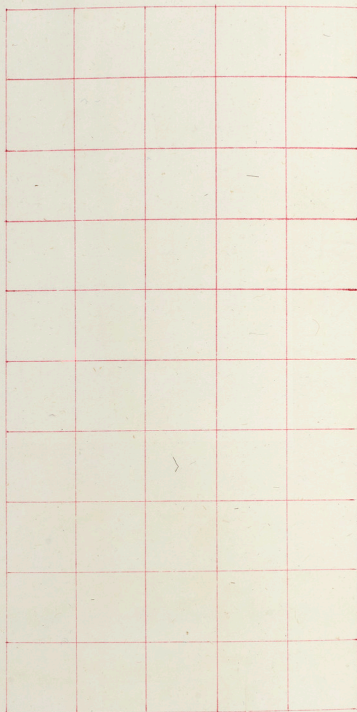

1

جز یتمش ترجمه‌سی

باب الالف الممدودة مع الالف بمعنی آی حرف نداء در آمدن لفظندن صیغهٔ امر اولور بیرون آو درون آور لر آبا فتح باء موحده ایله اوج معنایه کلور اول جنس طعامدن چوربادر که اصلی شوربا ایدی ثانی مجمع الفرس بمعنی اشامیدن ثالث حرف تعجب در آی عجب معناسنه آبجرا بای موقوف وفتح جیم فارسی وراء مهمله ایله فرهنك جهانکیریده غدای مختصر درکه قبل الطعام تناول اولنور طبیعت صویه اقبال ایدرسه آج قارننه صوایچمك مخالف حکمت اولمغله درفرهنك منلا داود سرمندی وبعض فرهنکرده انس وجن ووحوش وطیور غدالرینه دیرلر آبستا فتح باء موحده وتا وسکون سین مهمله حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه السلامك صحفی اسمیدر آبشتکا کسر باء موحده وسکون سین معجمه ونون وفتح تاء مثناة و کاف فارسیله جای نهفته یعنی طهارتخانه کذا فی فرهنك جهانکیری آتشکا فتح تاء مثناة وکاف فارسیله آتشکده معناسنه در آذرخشا فتح ذال معجمه وشین وسکون راء وخاء معجمه

باب الالف الممدودة مع الالف

ابله

ایله شدت شتانك اولمرتبه سنه دیرلرکه آدم وحیوان هلاك ایدر
ودخی بمعنی صاعقه اذرفزا خدمهٔ آتشکده معناسی ترکیب آتش آرتیریجی
یعنی یاقیجی آذرافزا دخی دیرلر ارا آرایش وآرایدن لفظلرندن
صیغهٔ امر ووصف ترکیبیده سخن آرا ویرم آرا کبی ارستها فتح را
وسکون سین مهملتین وتاء موقوفه ایله بمعنی آراسته یعنی بزنمش
اسا اون معنایه استعمال اولنور اول ادات تشبیه در اسما آسمان
معناسنه نونی ترخیم اولنمشدر بعض فرهنکلرده مکان عالی
معناسنه مسطوردر ودخی برموضعك اسمیدر اسیا دکرمان
معناسنه آسیاب لفظندن مخففدر اشا شین معجمه ایله آسا کبی
مثل ومانند معناسنه درکذا فی شرفنامه اشکار معناسی ظاهردر
اشنا اوج معنایه کلور اول اسم مصدردر صوده اوزمك
سیاحت معناسنه اشیا کسر شین وفتح یای تحتانیه ایله یوه معناسنه
آشیان لفظندن مخففدر ودخی آشیای مرقوم معناسنه در اغارا
فتح غین معجمه وراء مهمله ایله کفشکرلر یابوج اوکجه سنه قودقلری
اغاجدر افتفیا سکون فاء اول وفتح تاء مثناة وفای ثانیه ایله نباتاتدن

قوزی قولاغی که عربیده لسان الحمل دیرلر براکنی بیرا قدر
عصاره سنه آقتاقیا دیرلر الابوزن والا ایکی معنایه کاور اول
آلودن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی در بولاشق معناسنه
التمغا سکون لام ومیم وفتح تاء مثناة وغین معجمه ایله احکام سلاطین
الواصبر دیدکلری اجی دارودر وهو عصارة شجرة مراعلاسی سقطری
جزیره ده اولور انزا آکا وآنی دیمك معناسنه در آن اول وحرف را
علامت مفعولدر اوا آواز لفظندن تخفیف اولنمشدر اوهـــا
آبها دیمکدر که جمع آبدر واوایله باده تبادل اولدیغی ایچون دخی جمع
آباد رشوربا لرمعناسنه آهن ربا ضم راء مهمله ایله مقناطیس
طاشی در ربا وبودن لفظندن اسم فاعل در دمورقاپجی دیمك
اولور آهن قبا اضافتسز دمور قفتان که مراد زره در بجیم دخی
اولور که جبه دیرلر ایا کلمهٔ تعجبدر محل استفهام واستخبارده
استعمال اولنور اینهٔ کیتی نما ایکی معنایه در اول اصل موضوعی
اسکندرك لب دریاده میل اوزرینه وضع ایتدیکی آینه در که
نه مقوله کشتی اولورسه دوستمیدر دشمنمیدر اول آینه ده
کورینور

3

باب الالف الممدوده مع البا

كوربنور ایدی ثانی بحسب الاصطلاح باده طلو قدحه

دیرلر مع الباء اب سکز معنایه کلور اول صویک مخصوص

اسمیدر اب شیب یوکسک یردن اشاغی اقان صویه واقندیسنه

دیرلر کذا فی مجمع الفرس اتشتاب کلخن وکلخانجی معناسنه

آتش ایله تابدن مرکبدر که تابیدندن اسم فاعل اولور ادرشب

ضم ذال وشین معجمتین ایله ادرشب ضم ذال وفتح شین معجمتین

ایله اذرکشت فتح ذال معجمه وضم کاف فارسیله اذرکشسب

فتح ذال معجمه وشین وضم کاف فارسی وسکون سین مهمله ایله

بو درت لغت مترادف اوج معنایه در اول فرهنک جهانکیریده

مذکوردر که آتش پرستلرک زعم فاسدلرنجه بر فرشته

اسمی اوله که آتشکده یه موکل اوله ملائکه بیننده اولقدر

نندوجلد بر ملک اولمیه دیرلر اسیاب دکرمان معناسنه اصلی

آس آب درکه اضافتله صو دکرمنی دیمک اولور نتکم آت

دکرمننه خراس دیرلر کسره ایله الف ممدوده نک جمعنده نوع

ثقلت اولمغین تلفظده سهولت ایچون ما بینلرینه بر یا کتوروب

آسیاب ایلدیلر آسیب کسر سین مهمله وسکون یای تحتانیله
وجود انسانه ویاخود برهیئات مشخصه یه برقانی نسنه
زور ایله طوقنمق که عربیده صدمه وزبان هندیده دکه
دیرلر کثرت استعمال ایله هر ایکی قاتی نسنه بر برینه زور
ایله طوقنمق معناسنه اولمشدر آشناب ذکری مرور
ایدن آشنانك معناسی اولنه آشوب ضم شین معجمه ایله
فتنه وغوغا وهر نسنه نك قارشمسنه دیرلر وآشفتن لفظندن
وصف ترکیبی اولوردل آشوب وسنك آشوب کبی آشیب
کسر شین معجمه وسکون یای تحتانیله آسیب مرقوم معناسنه
کذا فی مجمع الفرس فرهنك جهانکیریده زحمت ولرزش اندام
معناسنه در آفتاب معروف مرحوم کمال پاشازاده نك تصرفات
خاصه سندندر که آفتاب لفظ مرکبدر اما خورشید کبی ظاهر ترکیبی
معلوم دکلدر بر جزوئی آف درکه اصلی آب در بافایه ابدال
اولنمشدر برجزوئیده تاب درکه تابیدن صیغه سندن اسم
فاعلدر قزدریجی معناسنه معنای ترکیب صو قزدرا اولور صو

بالطبع

بالطبع بارده در قوزماسی عارضیدر اول سببدن قونمه‌یی کنشه
نسبت ایلمشلردر اکب ضم کافله آغز ایچی معناسنه‌در زبان
هندیدن کاله دیرلر فرهنگ جهانگیریده باء فارسیله مرویدر
الب سکون لامله پهلوان معناسنه لغت ترکماندر اما انلر
الف مقصوره ایله استعمال ایدوب الب ارسلان کبی بعض مبارزه
باب الالف الممدودة مع التاء
اسم ایدرلر مع التاء الیافت سکون فا ایله غلیظ وخشین
یرتلمش وپاره لنمش اثواب مقوله‌سی اب پشت نطفه یعنی منی وله
اب حیات ظلماتده واقع بر چشمه اولدیغی مشهوردر اسکندر
ذو القرنین انک طلبی سوداسیله ظلماته واردی بامر الله تعالی
اکا نصیب اولمیوب حضر نبی علیه السلامه نصیب اولدی دیرلر
واستعاره طریقیله لب دلبره ده دیرلر ابخست سکون باء موحده
وسین وفتح خاء معجمه ایله جزیره معناسنه‌در ابخوست سکون
باء وواو معدوله ایله بوزن آبدست آبخست مرقوم معناسنه‌در
ابدست معروف عبادتدر ابرفت ضم راء مهمله وسکون
فا ایله صولیوب سوپرمك معناسنه فرهنگ حسین وفایده سنك

آبخورده باشد یعنی صود وکمش طاش که دائما صوایچنده ویا صو

التنده اوله ابزرفت سکون باء موحده وزاء معجمه وضم فا ایله

بمعنی ابخست ابست فتح باء موحده وسکون سین ایله زن حامل

آبستندن مخففدر ابفت ایافت مرقوم معناسنه الخت سکون

خا ایله آختن لفظندن فعل ماضی در چکمک معناسنه عموما قلیج

چکمك الخردست ایکی معنایه در اول صف نعال یعنی آخر

مجلس نشینان اذربرست بمعنی آتش پرست که کبر دخی دیرلر

اذرذردهشت آتشکده های فارسدن یدنجی آتشکده نك

نامیدر حکیم فردوسی مثنوی پرستنده آذر ذردهشت

همی رفت باناردسم بهشت چو آزدورجای پرستش بدید

شد از آب دیده رخش ناپدید ارتج فتح راء مهمله ایله درسك که

ارتج دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری ارست کسر را وسکون

سین مهملتین ایله حیوانات یان باشی کذا فی نعمة الله اراددرخت

قاین اغاجی تسبیح اغاجیده دیرلر طبرستانده تاجك دیرلر لیلاك که

شکوفه سی اولور دانه بغلوتنا اول اولمز خوشبو چچکی اولور

ودانه سی

5

ودانه سن تشبیح ایدرلر ازرمیدخت فتح زا وسکون راء

مهمله وخا وکسر میم وضم دال ایله خسرو پرویزك قزی

اسیدر باباسندن صکره عسکرکا بیعت ایدوب الثجای

پادشاه اولمشیدی اصل اسمی آزرمیدردخت قزدیمکدر

حوالی غزنینده برشهر بنا ایدوب کندو اسمیله تسمیه ایلدی

کذا فی مجمع الفرس ازفت ضم زاء معجمه وسکون فا ثلثه

هند وشاه صحاحده سنك آبخورده یعنی صودوکمش

طاش دیو نقل ایدر افتاب پرست اکثر ارباب لغت کون

چیچکی دیدیلر اما سروری کاشی مجمع الفرسده بمعنی نیلوفر

تصحیح ایلمش ودخی برجانوردر عربیده حربا وهندی لسانند

کرکت دیرلر سوسمار نوعندندر کونشه قارشو اوتوروب

کونش کتدکجه اولدخی اولطرفه دونرمذکور کونچیچکی دخی

کونش دوندکجه دونر فرهنك جهانکیریده برچیچکدر کونشله

بیله دونرو بیراقاری دخی اولطرفه میل ایدر اهل هند بطریق

العموم هرکل کبوده دیرلر افت فتح فا ایله ضرر وهلاك ایدیجی

معناسنه دراکفت کسرکاف فارسی وسکون فا ایله رنج وزحمت
معناسنه دراالجخت سکون لام وفتح جیم فارسی بعده خاء مساکنه ایله
حرص وطمع معناسنه بعض نسخه ده همزهٔ مفتوحه ایله دروکتاب
مجیده الف ولام سزمروید دراالست بوزن ومعنیٔ آرست
مرقوم ودخی اویلق باشی که جانب مقعد اولور دراالخت سکون
لام وخا وفتح فا ایله عود اغاجی اموخت اموختن لفظندن فعل
ماضیدر اوکرندی دیمك واسم فاعل دخی اولور دراالهخت کسرها
وسکون خا ایله الهختن لفظندن فعل ماضیدر دخی وقلیچ چکمك
معناسنه فی الجمله جسمانی وروحانی حرکتی متضمندر هادن صکره
یا ایله آهخت دخی جائزدر دراالهیخت بمعنی آهخت الیفت ضم یای تحتانی
وسکون فا ایله حاجت وتمنا معناسنه آیفت دخی دیرلر الینت ضم یای
تحتانی وسکون نون ایله بمعنی آیفت مع الجیم البلوج سکون باء موحده
ایله نبات شکری الج ایلغون اغاجی الخشیج سکون خا وکسر شین
معجمتین ایله معنای موضوعی ضددر عناصر اربعه ده ضدیت
اولدیغی مناسبتیله عناصرك هر برینه آخشیج ومجموعنه آخشیجان دیرلر

باب الالف الممدودة مع الجیم

الاج

ارج فتح راء مهمله ایله فرهنك جهانكیرینك ایكی معنایدر
اول بمعنی آرنج كه اندن مخففدر ثانی نام پرنده در ارنج
فتح راء مهمله وسكون نونله درسك معناسنه دركه
عربیده مرفق دیرلر كسر میم وسكون را وفتح فا ایله ارنج
ضم زاء معجمه وسكون نونله كوزده حاصل اولان چیبق
ارنج جیم فارسیله آرنج مرقوم معناسنه اكج فتح كافله
قانجه دیدكلری اوجی اكری دمور در محمد هند وشاه صحاحده
آكج قلابی بود آهنین برسرچوبی دیدوكی قولی مؤیدر اكخ فتح
كاف وسكون خاء معجمه ایله جلاب معناسنه در بعض نسخهده
خاءینه حاء مهمله واقع اولمش اما فقیر صانورم غلط
كاتب اوله زیرا زبان فارسیده حاء مهمله اولمدیغندن
ماعدا تاغطنده عسرت وارد ر تحفة الاحبابده همزهء مقصوره
ایله مرویدر اكنج كسر كاف وسكون نونله قیمه ات ویرنج
طولمش بغرسوق كه مومبار دخی دیرلر اكوج ضم كاف
فارسیله قانجه دموری آكج مرقوم معناسنه اكیج كسر كاف

فارسیله آکنج مرقوم معناسنه یعنی مومبا رطولمه سی ا الفنج
فتح فا وسکون نونله عود اغاجی معناسنه ا النج ضم لام وسکون
نونله بمعنی آلوجه کذا فی فرهنگ جهانکیری ا النجوج فتح لام
وسکون نون وضم جیمله عود کبی رایحه سی چقار بر نوع اغاجدر
ایضا منه ا اماج التی معنایه کلور اول اوق نشانه سی هدف
دخی دیرلر ا اهنج کسر ها وسکون نونله بوزن نارنج بمعنی کشنده
یعنی چکیجی مع الخاء ا اخ افرین معناسنه کذا فی فرهنگ جهانکیری

باب الالف الممدوده مع الخا

ا ادخ فتح دال ایله ایکی معنایه در اول خوش کلدی معناسنه
حکیم ناصر خسرو قطعه روز نو هر کز با یمان سعد و میمون
کی شود چون تو بر ابلیس ملعون خویشتن مفتون کنی کر بشادستان
علم اندر بکیری خانه روز خویش امروز قردا آدخ و میمون کنی
ثانی بمعنی بلندی و رتبه عالی کذا فی فرهنگ جهانکیری
ا ازخ فتح زاء معجمه ایله باغ چبوغنک بودانجوبلری ا ازنج
بمعنای اول آزخ مرقوم کبی که کیغ دخی دیرلر عربیده رمص
دیرلر ا اواخ ایکی معنایه در اول بمعنی آه تحسر حضرت مولانا

رباعی

رباعی از کنج قدم شدیم ویرانهٔ او افسانهٔ او شدیم ز افسانهٔ
او آواخ ز پیمان و ز پیمانهٔ او کس خانهٔ او نداند ز خانهٔ او نانی
بمعنی نصیب مروید در آوخ فتح واو ایله آواخ مرقوم کبی ایکی
معنایه در اول بمعنی آه وای وای دیمکدر مع الدال آباد دال

باب الالف الممدودة مع الدال

حرفنك ماقبلنده الف ساکنه واقع اولدقده عند المتقدمین ذال
معجمه اوقنور بناء علی هذا بو فقیر ذال معجمه یی تفریق ایلیوب دال
مهمله اعتبار ایلدم آباد سکز معنایه کلور اول بمعنی معمور ثانی
بمعنی همیشه بو ایکی معنایه انجو ردباء موقوف و فتح خاء معجمه
و واو معدوله ایله ایکی معنایه کلور اول صو کنارنده حیوانات
صواریله جق یرکه آبخور دخی دیرلر آب سرد اضافتله
یعنی کسر با و فتح سین ایله و باء موقوف و کسر سین ایله ده جائز
یخنی که اتی قیناد وب صوین منجمد ایدرلر اصلی سرد آب در علم
اولدقده مضاف الیه تقدیم اولنور فارسیده حالت علمنده
مضاف الیه تقدیم اولنمق قاعده سی شایعدر آبشخور د لفظ
مرکبدر آب و شین مصدریه و لفظ خوردن دن معنای ترکیب

صوایجه چك یردیمك اولورا آبكند لفظ مركبدر آب ایله كنددن كه
كندیدندن مشتق اسم فاعل اولور قازیجی معناسنه كه مجرای
سیلدر یعنی سیل یرتدوغی محل آب كبود ایكی معنایه در اول ولا
یت چینده حدود مشرقده واقع اولان دریانك اسمیدر بحر اخضر
و بحر اعظم دخی دیرلر منقولدر كه ناهن و یری صفت ذكر قولری
اول دریاردن ماهتابده چیقوب اوینا شرلر كونش چیقدوغی كبی
ینه دریایه كیدرلر كذا فی شرفنامه ثانی اصطلاحده قلیچ و
خنجر دموری كه جوهردار اوله آب منجمد لفظ مركب اولدیغی
ظاهردر استعاره طریقیله قلیچ و خنجر و نیزه دموری و دخی
بللور و شیشه و امثالی نسنه لر عموما و بللوره بیاله خصوصا
كذا فی مجمع الفرس بو معنایه میر نظمیدر آذر آباد ضم ذال معجمه
وسكون را ایله شهر تبریزده بر آتشكده نك نامیدر معنای تركیب
معموره آتشدر و دخی شهر تبریزك نام قدیمیدر معربی آذر
بیجاندر كذا فی فرهنك جهانكیری آذرخرداد ایكی معنایه در
اول شیرازده بر آتشكده در غایت مكلف عالی بنادر آتشكده

فارسك بشنجی آتشكده‌نك نامیدر آذرخ زین دخی دیرلر اراد
راء مهمله ایله ایكی معنایه در اول نام فرشته در كه دوزاراده
مؤكلدر كه اول كونك تدابیر اموری و مصالحی اكا متعلقدر
ثانی شهور شمسیه‌نك یكرمی بشنجی كونی اسمیدر آرود دخی دیرلر
جدید اثواب بچمك و كیمك جائز و مباركدر اما نقل و تحویل
و سفر مناسب دكلدر ارآید فتح راء مهمله ایله بوزن اشامدا ارا
یدن لفظندن فعل مضارعدر زینت ایدر معناسنه ارامید
آرامیدن لفظندن فعل ماضیدر قرار ایتدی و راحت ایتدی
معناسنه ارایش خورشید مجمع الفرس‌ده مصنفات باریده
خسرودن برنوا اسمیدر ارداد سكون راء مهمله و فتح دال ایله
مردم فریب و غول بیابانی معناسنه غول بیابانی اكا دیرلر كه
شكل انسانده و آدم كبی اولور هر جوارح و اعضاسی بنجق
ایاقلری اوزون اولور روسرا ایاقیلو بعض یولجی‌یه و كاربانده
آیرلمش كمسنه‌لرك كیجه‌لرده اوكنه دوشوب یولدن آزدررلر اول
كمسنه ایسه انی یولداشی صانوب آردنه دوشرسه بیابانه كتورور

هلاك ايدوب قانن ايجر آرد سكون راء مهمله ايله مطلق
اونه دقيق معناسنه بغدايك اولسون غيرك اولسون عربيده دقيق
وطحين دخی ديرلر وفتح را ايله بو وزن دارد ايكی معنايه كلور اول
آرد اد مرقومدن مخففدر ثانی فعل مضارعدر كتورر معناسنه
فرهنك جهانكيريده سكون را ايله تقصير معناسنه ده مرويدر
آرزومند استكلو عربيده مشتاق معناسنه آرزو اسنكدر
طلب معناسنه مند ادات نسبتدر فارسيده ادات نسبت همان حرف
ياء دكلدر بنجه حرف وكلمه واردر هر بريننك محلی كلدكجه بيان
اولنور ان شاء الله تعالى آزاد فتح زاء معجمه ايله الی معنايه كلور
اولی قيدبوده دخی برقاج معنايه استعمال اولنور متعلقات
امور دينيه وضرورات بشريه دن فارغ كيمسه دخی فلان بنده
آزاده ديرلر يعنی قيد عبوديتدن خلاص اولمش ديمك اولور
وسرو وسوسنده آزاد معنای بی قيد وعلت وبرشاخه پيچيده او
اولمقدن فراغتی معناسن افاده ايدر آزمند زاء موقوف ايله حريص
وطمعكار معناسنه كه آز حرص معناسنه مند لفظيله مركبدر

آرزند

اازند فتح زاء فارسی وسکون نونله ایکی معنایه در اول اشکسته
وخلل پذیراولانی صاروب محکم ایلمك اازود ضم زاء معجمه ایله
عاقل وزیرك معناسنه نعمة الله نقل ایلمشدر ااسمند سکون
سین مهمله وفتح میمله ایکی معنایه در اول آلدامق وجه اوزره
کذب سویلمك ثانی سرکشته وحیران کذا فی فرهنك جهانکیری
همزۀ مفتوحه ایله ده جائزدر ااسیا بادیل دکرمانی ترکیبی
ظاهردر آسیای باد تقدیرنده ااشمید سکون شین معجمه ویای
تحتانی وکسر میمله آشامیدن لفظندن اختصار اولنمشدر
اغارید فتح غین معجمه وکسر را ایله ااغارد فتح عین وراء مهمله
ایله یوغورر معناسنه اغاریدن لفظندن اسم فاعلدر مجمع
الفرسده شکر وعسل وامثالی سنه لرارمك معناسنه در
ااغازید فتح غین وکسر زاء معجمتین ایله باشلدی وابتدا ایلدی
معناسنه ااغالد فتح لامله اغالیدن لفظندن اسم فاعلدر جنکه
بجد اولور وشورش وغوغا تحریك ایدر اافند فتح فا وسکون
نونله جنك وخصومت معناسنه ااکند فتح کاف عربیله کول کبی

صوجمع اولوب طوردوغی یره دیرلر اکند فتح کاف فارسیله
طولدردی معناسنه الید کسر لام ملهٔ آدم وحیوانات برلسنه یی
بدیهی کوردکده اوزکمکه دیرلر امدشد کلوب کتمك وکلود
کیدروکلدی کتدی هر برینی محلنده استعمال اولنور اموده
ضم میم وواو معروفله ایکی معنایه دراول آیختن لفظندن اسم
فاعلدر قارشدردی معناسنه اوازداد دعوت ایتدی معناسنه
اوردفتح واو وسکون زا ایله اوچ معنایه دراول جنك وپیکار
معناسنه اوندفتح واو وسکون نونله التی معنایه کلور اول
حجت وبرهان معناسنه اویزه بند کوپه منکوش معناسنه
اهمند سکون ها ونون وفتح میمله دروغ کوی یلانجی معناسنه
اهنجد فتح ها وجیم وسکون نونله بمعنی کشند وچکه جك
آلت اهنود سکون ها وضم نون وواو معروفله خمسهٔ
مسترقه نك اول کونی اسمیدر الید فعل مضارعدر کلور وکله
معناسنه ابین جمشید نوا الحاندن برنوا اسمیدر که اختراعی
جمشیده نسبت اولنور جمشیدك باریدی ایجاد ایتمك جائزدر

کذا فی

باب الالف الممدودة مع الراء

كذا فی مجمع الفرس ابینه داد سرتراش وحجام یعنی بربر وفصاد
کذا فی فرهنك جهانکیری مع الراء المهمله ابام کبوتر کوکر
جنك بیابان کوکرجینی کلوب اندن یاوری چقارمق ایچون قلعه
برجی کبی یپارلرابار فتح باء موحده ایله اریمش قورشون
ابخور سکون باء موحده وفتح خاء معجمه و واو معدوله ایله
صوکنارلرنده آدم وحیوان صوایچه جك یر ترکیده صواد و
عربیده عطن ومشرعه وزبان هندیده کهات دیرلر ابداد
ددت معنایه کلور اول طری وتازه ولطیف میوه وغیره ثانی
فرهنك جهانکیریده مرد مصاحب ومجلس آرا وجمعیت وسامان
معناسنه ابسرات یخنی سی عموما وکله وپاچه یخنی سی
خصوصا ابشخور کسر با وسکون شین وفتح خا و واو معدوله
ایله آبخور مرقوم معناسنه ابکار سکون با وفتح کاف ایله ایکی
معنایه اول سقا معناسنه ثانی باده خور وباده فروش معنالرینه
کذا فی فرهنك جهانکیری ابکر ار فتح باء فارسیله اولاق معناسنه
ابکیر آب ایله کیردن مرکبدر معناسی بعض چقوریرلرده نیمور دن

وسیلدن صو جمع اولوب طوردوغی یرکه اژیروژی وآبدان
واستخر وتالاب وکولاب دخی دیرلر اابیار ایکی معنایه در اول
اسم مصدر در صوارمق معناسنه اانشبار اسم فاعل اولور
آتش یاغدریجی معناسنه اآتش بهار یعنی رونق وطراوت
ولطافت بهار اآتش تر یعنی شراب استعاره طریقیله شرابك
تأثیر حرارتندن آتش ایله تعبیر اولنمشدر اآتشخوار فتح خا
وواو معدوله ایله سمندر دیدکلری قوشکه دائما آتش یوب
آتش ایله تعیش ایلدیکیچون آتشخوار تسمیه اولندی ااجار
فتح جیمله طراوت ولطافت وتازه معناسنه ااخر فتح خاء معجمه ایله
حوض وحمام قورنه سی وامثالی کذا فی جهانکیری عربیده دیکر
معناسنه وکسر خا ایله تعجب وتعرض معناسنه استعمال اولنور
ااخیزکر کریبج اشلیجی کرکار لفظندن مخففدر فاعل معناسنه
آخیزکر بجد ربعض نسخه ده کریبج قالبی معناسنه در ااذار
سنهٔ شمسیه دن اول بهار آیی در ااذر فتح ذال معجمه ایله جناب
باری تعالی غز اسمه اسماء شریفه سندندر ودخی صاعقه و

برق معناسنه مرویدر اما ضم ذال ایله اولدیغن ارباب رصد
وتنجیم تحقیق ایلمشلردر فرهنك جهانكیریده دری معنایه
منقولدر اول اسم فرشته درکه نیر اعظمه موکلدر انك
تدبیر امور ومصالحن ایدر وهر نه که روز آذر وماه
آذرده واقع اوله اکا متعلقدر ثانی آتش محسوسه دیرلر
حکیم انوری فتح ذال ایله استعمال ایلمشدر ومشهوری دخی
فتحه ایله در اذرفزار آتش یاقیجی معناسنه آذرافزا وآذر
فزا کبی آرامکار کاف عربیله هر ایشنی متانی وآهسته ایدنه
دیرلر آرآوردن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی اولور
کفتار ونموددار ودیدار کبی بونلر وامثاللرنده اولان آر و
وصف ترکیب استعمال اولنور ودام استعمالنده باء مضارع
ادخال اولنور تلفظنده عسرت اولمغله ما بیننه بر یاء تحتانی
زیاده ایدوب بیار دیرلر حاصل کلام آرکتور معناسنه در
اکرچه استشهاده حاجت یوقدر اما استاد شعری اولمغله
صائبك بو بیتی ایراد اولندی آدیر کسر راء مهمله وسکون

یای تحتانیله ایکی معنایه در اول تیزفهم و زیرک ثانی صاحب
ورع و تقوی یعنی مکروهاتدن پرهیزکار معناسنه در
ازادوار دال موقوف ایله ایکی معنایه در اول موسیقیده
برصوت اسمیدر منوچهری قطعه صلصل باغی بباغ اندر
همی نالد بدرد بلبل زاغی بزاغ اندر همی نالد بزار این زند بر
جنکهای سغدیان بالیزبان وان زند نایهای لوریان
آزادوار ثانی اسفراین اعمالندن بر قریه اسمیدر بی نظیر
میوه‌لری اولور باخصوص اوزومی بغایت لطیف اولور
ازار آزردن معناسنه اسم مصدردر اینجتمک و شتم
خفیف ایلمک معناسنه ازداوج معنایه کلور اول قدر و
قیمت معناسنه ازور سکون زاء معجمه وفتح واو ایله
بوزن تاجور حریص وطمع خام صاحبی معناسنه لفظ
مرکبدر آز ایله که حرصدر ور لفظیله که عربیده ذو معناسنه
اژور ضم زاء فارسیله ازور مرقوم معناسنه ازیر کسر
زاء معجمه ایله تیزفهم و زیرک معناسنه اژیر کسر زاء فارسیله

بش

بنش معنایه کلور اول زیرکی و تیز فهم معناسنه استر
سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله معروف جامه
استری عربیده بطانه دیرلر اسی ضم سین مهمله ایله
بمعنی کشت زار مینجیک اسمار سکون سین ایله موزدیدکلری
اغاج یپراغی که عربیده آس ومرسین دیرلر اسیمه سارسر
اسیمه معناسنه که اسیمه سرک صفتی در آسیب معناسنه که
آفت سر دیمک اولور روسار یعنی تیره کله در ترکیده سرسم
دیدکلری معنایه در اشکار معروف ضد نهاندر اغار فتح
غین معجمه ایله ایکی معنایه در اول اغاریدن لفظندن صیغهٔ
امر در واسم مصدر دخی استعمال اولنور واصلا تمق واصلاتمق
معناسنه اغر اول قوری جای که صوبی جکیلوب جابجا صولر
قالمش اوله افریدکار جناب باری تعالی عز اسمه وجلت
عظمته یرادیجی دیمکدر اکور ضم کاف فارسیله آتشده
بشمش کرپیچ که کرمید دیرلر و توغله دخی دیرلر اکر کاف
فارسیله بمعنی سروز یعنی و تراق کذا فی فرهنک جهانکیری

ا الوفتح لامله بمعنى سرون يعنى بودلنه جانب بالاسى انساندہ
اوجه وحيوانده صغرى ديرلر ا السر ضم سين مهمله ايله
بودخى سرون يعنى نشسته كاه عبيد زاكانى ا امار فتح ميمله
اوج معنايه در ا امرزكار ديرلغا يحى معناسنه آمرزيدن يارلغمق وعفوايتمك معناسنه در ا آموزكار تعليم ايدجى آموزندہ عربيده كى معلم معناسنه ا امير كسر ميمله بسيار خواد
عربيده اكول ديرلر ا آن باد يعنى اول دفعه ا اوار يدى
معنايه كلور ا اورا يكى معنايه كلور ا اوزار طعامه
قونيلان بهارات همزۀ مفتوحه ايله اوزار وابزار دخى
ديرلر ا اهار اوج معنايه در اول كاغد وبزه برداخت
وصيقل طوتمق ايجون سوردكرى نشنه نشاسته ياخود
كتير ياخود كل خطمى دن قينادوب سوردلر هر نوعى
بر جنس نسنه يه مخصوص در ا اهن ترجوهر دار دمور
صوار لمش ولمعله بو مقوله دموره سبز دخى ديرلر
ا اهنكر لفظ مركبدر آهنله كردن كه اصلى كار ددكه تلفظ

آسان

23

آسان اولمق ایچون تخفیف اولنمشدر آهونبر ضم ها و واو مجهول
وسکون نون وفتح باء موحده ایله نقب زن که ترکیده لغمجی
دیرلر آیروا آییر کسر یای تحتانیله قورلشنی دیدکلری
علتدر آیینه دار اول آیینه دوزیجی ثانی کبار وار باب
جاهک آیینه خدمتنه مخصوص اولان غلامه دیرلر

باب الالف الممدوة مع الزاء

آبریز باء موقوف وکسر راء مهمله وسکون یا ایله اوج
معنایه کلور اول قوغه که عربیده دلو دیرلر آتش انکیز
ایکی معنایه در اول قاو در هرندن اولورایسه ثانی استعاره
طریقیله حرارت کلیه ویرنسنه یه دیرلر آتشباز
آتش اوینایجی معناسنه فشنکجی وقلعه محاصره لرنده
خمیره وسائر آتش آلتلریله جنک ایدن کمسنه یه ده
دیرلر آجاز فتح جیمله صوغان ترشیسی در بعض نسخه ده
راء مهمله ایله واقعدر آخاز فتح خاء معجمه ایله
عمل مانده وبر ایشه یرامیوب آتیلاجق نسنه هرنه اولورسه
آخیز کسر خاء معجمه ایله کریچ وکریچ قالبی ودیوار

مهره سی آذرافروز و آذرفروز کلاهما بمعنی آتش
افروز که آذر آتش معناسنه اولدوغی ذکر اولنمشیدی
اردبیز بسکون راء مهمله ودال موقوف وکسر باء موحده
ویای ساکنه ایله الک معناسنه که آرد اوندر بیز بیزیدندن
اسم فاعل ووصف ترکیبیدر اون الهیجی دیمک اولور
آز اسم جامددر حرص وطمع معناسنه آش بز آش
بشوریجی طباخ معناسنه آشوب انگیز فتنه قوباریجی
وغوغا ایدیجی آلیز کسر لام وسکون یای تحتانیه ایله انسان
یاخود حیوان برحال صدور ندن ویاخود برنسنه کورد
اورکمک معناسنه درمصدری آلیزیدندر کلور آموز
آموزیدن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبیدر استادان
متقدمین آموختن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبیدر
دیرلر اما مولانا سودی بو بابده قلب حروفی تجویز ایلیوب
آموزیدن لفظندن مشتقدر دیمشدر آمیز آمیزیدن
لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبیدر شکر آمیز وزهر آمیز

كبی واسم مصدر دخی استعمال اولنور قاریشوق معناسنه
آواز ایکی معنایه در آاوریز آویز مرقوم معناسنه در
فارسیده حرف باواوه قلب اولنمق قاعده سی شایعدر
آیاز سلطان ابراهیم بن سلطان مسعود بن سلطان محمود غزنوینك
وزراسندن بر ندیم خاصنك اسمیدر آاویز آویزیدن لفظندن
صیغهٔ امر ووصف ترکیبیدر بو کلمهٔ آویختردن مشتق
اولماز مرحوم سودینك سوزی بو محلده معتبردر آابینه
آوزوا ابینه فروز کلاهما بمعنی صیقل وجلا که اکثر
دمورده استعمال اولنور خصوصا وساترنده ده عموما
مع الزاء الفارسی آاژ بمعنی آسودن وبیاساکذا فی
فرهنك جهانکیری بو معنای مؤید آایژ بوزن جایژ
شرارهٔ آتش معناسنه آایژ یای تحتانی زیاده سیله ده آیژ

باب الالف الممدودة مع السين

مرقوم معناسنه آاب شناس دریاده کمی کیدرکن مخاطره
یرلردن کمی یی محافظه ایچون صاغه کیت صوله کیت دیودومن
طوتانه سویلینه دیرلر یاخود صحراده وطاغده طبراق التنده

صو اولدیغی محلی بلن آدمه دیرلر بعض عربی عبارت ایله مشروح
اولان فارسی لغت کتابلرنده آب شناس تفسیرنده البصیر بالماء
فی صفر الفناء عبارتی ایله تعبیر اولنمشدر ** اابس ** باء موحده
ایله شرفنامه ده بر شهر اسمیدر دیو مسطوردر ** اابنوس **
معروف بر سیاه اغاجدر چوق ایشه قوللنورلر اذرطوربر
بر حکیمك اسمیدر ** اارس ** فتح راء مهمله ایله آردج اغاجی بعض
نسخه ده چنار دردیمشلر و بعض فرهنکلرده الف مقصوره ایله
روایت اولنمشدر ** اآس ** اوچ معنایه کلور اول ذکر ماعناسنه
** اسریس ** کسر سین و راء مهملتین و سکون یای تحتانیه ایله
میدان معناسنه آسیریس دخی دیرلر ** اکارس ** کاف عربیله
منظر معناسنه بعض نسخه ده طوملاننه عربیده کما دیرلر
** اکاریس ** یای تحتانیه ایله آکارس مرقوم یعنی کما ** اکس ** ضم کاف ایله
طاش یوندقلری دمور آلت کذا فی مؤید الفضلا و مجمع الفرس
** الاس ** فتح لام ایله کومر که زغال و زکال و انکشت دخی دیرلر کذا فی
المجمع ** اماس ** اسم مصدردر شیش که انسان و حیوانن وجودنده

ظاهر

ظاهر اولور عربیده ورم دیرلر آمس ضم میمله بیوك قدح كه
آنكله شراب ایچرلر اصلی عربیده امص دیرلردی تعجیم اولنوب
آمس دیدیلر آورس آردج اغاجی بعض نسخه ده صاری چنار
وبعضنده سرو معناسنه منقولدر

باب الالف الممدودة مع الشين

مع الشين المعجمة آبكش
سقا معناسنه دركش كشیدن لفظندن صیغهٔ امر ووصف تركیبیدر
واسم فاعل دخی اولور آتش معروف وعناصر اربعه نك عنصر
اعلاسی آخش فتح خاء معجمه ایله قیمت یعنی بها آذرتش
ضم تاء مثناة ایله سمندر دیدكلری قوشدر آتش ایله تعیش
ایدر وكی ایچون آذرتش دیدیلر تخفیفا واوی حذف اولنمشدر
آذرخش سكون ذال وخاء معجمتین وفتح راء مهمله ایله
یلدرم كه عربیده صاعقه دیرلر آذركیش كسر كافله كیش دین
ومذهب معناسنه در معنای تركیب آتش پرست دیمك اولور آذرنوش
فارسده مشهور اولان یدی معظم آتشكده دن ایكنجی آتشكده نك
اسمیدر آذیش كسر ذال معجمه وسكون یای تحتانیله قوادنه
قونلان اغاج كه عربیده نخف دیرلر آرایش راء مهمله ایله اوج

معنایه کلور اول اسم مصدردر زیب و زینت معناسنه در ارش
فتح راء مهمله ایله مجمع الفرسده شاه ایران طهماسب شاهك سپهداری
نامیدر شاه توران افراسیاب ایله مصالحه ایتدکلرنده ایران ایله
توران اراسنده قطع سنوریچون شهر آملدن مزبور آرش براوق
آتمشیدی مروشهرینه دوشدکده اول محلده سنور وضع ایدرلر
ارمش سکون راء مهمله و کسر میمله آرامش لفظندن مخففدر
شیخ آذری قطعه راه را هرکسی نمی شاید بپرجو هرشناس می باید
تا زخورشید پرورش باید در دل خلق آرمش باید ازمایش
آزمودن لفظندن اسم مصدردر صنه مق معناسنه عربیده
امتحان دیرلر اسایش آسودن لفظندن اسم مصدردر راحتلق
معناسنه اسریش کسر سین و راء مهملتین ایله آسریش مرقوم
معناسنه اش طعام پخته اسم جنسدر هر مطبوخ طعامه
دیرلر اغالش و اغانش کلاهما بفتح الغین المعجمه اول کسر
لام ثانی نونله تحریك فساد یعنی برمکروه ایشه ترغیب و
تحریص ایلمك اغوش اوج معنایه کلور اول اسم مصدردر

قوجمق

قوجمق وقوجاغنه آلمق معناسنه اافرینش یراتمق معناسنه اسم
مصدردر مولانا عرفی دربغت رسول علیه السلام مصرع
ای مهر توجان آفرینش اافوش ضم قاف وواو معروفله
ببر دیدکلری جانوردر بعض نسخه ده اوسلان درساعة اسم
جنس اولمق جمله دن اصحدر ااکنش فتح کاف فارسی وکسر نونله
آکندن لفظندن اسم مصدردر طولدرمق معناسنه ااکوش
ضم کاف عجمی وواو مجهول ایله بمعنی آغوش ااکیش کسر کاف
عجمی وسکون یای تحتانیله ایکی معنایه دراول آصلمش آویخته
معناسنه ثانی اوزانمش معناسنه دراالایش آلودن وآلاییدن
لفظلرندن اسم مصدردر بولاشش معناسنه ااالش کسر لامله
عجله وشتاب معناسنه یوریمکده اوله یعنی سرعتله یوریمك
اامرزش آمرزیدندن اسم مصدردر یرلغامق معناسنه ولـه
درمناجات ااامیزش آمیختن لفظندن اسم مصدردر ااورکوش
ایکی معنایه در کوش آور تقدیرنده برمعناسی کویه وبرمعناسی
دبکله دیمك اولور اامنکش فتح ها وکاف وسکون نونله

مقناطیس طاشی در آهن ربا دخی دیرلر کذا فی فرهنگ جهانکیری

باب الالف الممدودة مع الغین

مع الغین المعجمه آاروغ ضم راء مهمله و واو معروفله ککورمك که
طعام معده ده غلیان ایدوب هضمه قریب اولدقده ریح عارضی
حرکت ایدوب فم معده دن ظاهر اولان صدادر آاچل و آاچل
وآروغ دخی دیرلر آارغ واوسز رانك ضمه سیله ده استعمال
اولنور آاریغ کسر راء مهمله وسکون یای تحتانیه سوزده
یاخود برشیئ صدورندن دلتنك اولوب متغیر اولمق آازغ
فتح زاء معجمه ایله باغ بوداندیسی آازغ ضم زاء فارسیله
ایکی معنایه در اول لیف خورما ثانی هر اغاجدن خرده چیقان
داللری آازوغ ضم زاء فارسی و واو معروفله کوف و پاس
دمورده وغیریده آازیغ کسر زاء معجمه ایله طبیعت نفرت
ایلمك آاشوغ ضم شین معجمه و واو معروف ایله مجهول النسبه
آدم وغیری آامرغ ضم میمله اوچ معنایه در اول مقدار جزوی
معناسنه آاموغ ضم میم و واو معروفله قد وقامت و وقار
وهیبت معناسنه آامیغ کسر میمله ایکی معنایه در اانجلوغ فتح

ها وجیم

ما وجیم وسکون نون وضم لامله بمعنی فشردن یعنی صقمق

باب الالف الممدودة مع الفاء

آیاغ فتح یای تحتانیله داغ معناسنه در مع الفاء آصف

حضرت سلیمان علی نبینا وعلیه السلامک وزیر آصف بن

برخیا در خصوصا وسائر وزرایه دیرلر عموما شرفنامه ده بنی

اسرائیلدن بر عالم وفاضل کمسنه نک نامی در ایکی معنایه

باب الالف الممدودة مع القاف

مع القاف آبوق ضم باء موحده وواو مجهول ایله آدوق

باب الالف الممدودة مع الکاف

بمعنی اروغ آنجاق آنده دیمکدر جغتای لسانی در مع الکاف

آبک ضم باء موحده ایله اوج معنایه کلور اول کیمیا کورلر

اصطلاحنده زیبقه دیرلر تعریب ایدوب آبق دیدیلر آخرک

ضم خاء معجمه وفتح راء مهمله ایله بالای سینه ده وزیر کردنده

اولان استخوان آدلک فتح دال مهمله ایله جزیره معناسنه در آرده

بخزک ضم باء موحده وسکون خا وفتح راء مهمله ایله مؤید

الفضلاده بر میوه در ایری چنکال کبی دیکنلری اولور اکا تشبیها

ایری چنکالده دخی دیرلر آزرنک فتح زاء معجمه وراء مهمله

وسکون نونله مؤید الفضلاده خیار سیز وفرهنک جهانگیریده

بمعنی فلاکت ومحنت وغم تحت اازفنداك سکون زاء معجمه
ونون وفتح فا ودال ایله قوس وقزح آرضدن صعود ایدر
لطیف بخارده اول وقت که شمسك اطرافی بخاردن خالی اوله
مم شعاع اول لطیف بخار اوزرینه دوشه شمسك عکسی اول
بخاری الوان ایدر کیفیت وکمیت حسبیله قوس وقزح ظاهر
اولور بو قولك دلیلی قوس قزح تحت الشمس واقع اولمیوب
شمسك مقابلنده یا جانب شرقده یا طرف غربده اولدیغیدر
اازیراك کسر زاء فارسی وسکون یای تحتانی وفتح راء مهمله
ایله ادات الفضلاده بانك ستور یعنی دواب ومواشی صداسی
ااسك فتح سین مهمله ایله ارجان قربنده برموضع اسمیدر
اافتاب کردك آفتاب پرست دخی دیرلر برجانوردر عربیده حربا
دیرلر اافنداك کسر فا ایله بمعنی آزفنداك مرقوم کذا فی فرهنك
جهانکیری ااك بوزن خاك بمعنی آفت االك فتح لام ایله
سنبل الطیب دیمکدر هندی لساننده جهر دیرلر ااموزناك
زاء موقوف وفتح نون ایله ای خدای تعالی ودخی معلم معناسنه در

اانك فتح نونله اوج معنایه ودراول اشارت بعید در نتکم اینك
اشارت قریبدر ثانی مشکلاتده ضم نونله بمعنی اسرب یعنی
قورشون وبمعنی چون آن ثالث شرفنامه ده وجود انساندن
ظاهر اولان جبان نوعنه دیرلر ااورك فتح واو وراء مهمله
ایله بازیچ یعنی صالنجق ااهك فتح ها ایله آلجید دعربین جبصین
دیرلر اآهن دیك معنای ترکیب دمور جولمك مراد قازغان مثللو
نسنه لر اولمقدر والادمور جولمك استعمالی بعیددر اایزك
کسر یای تحتانی وفتح زاء معجمه ایله اغاج قوردی اما بعض فرهنکده
کرم شبتابدر اایژك فتح زاء فارسیله بمعنی آیژك نجوم سما اآیین
برك سکون راء مهمله ایله معنای آیینده توسع اولمغله بونده
برك یات یراق معناسنه اولورکه معنای ترکیب آلات ایله مزین
ومرتب دیمك اولور اآتش برك سکون راء مهمله ایله چاقمق
اادرنك سکون دال وفتح راء مهملتین ایله غم مشکل ومصیبت
ااذرنك فتح ذال معجمه ایله بمعنی ضیا وروشنی ااَرنك فتح راء مهمله
ایله یدی معنایه کلور اول لون معناسنه اولا رنك که کونه کونه دیمکده

آرنك آونك دیرلر اازنك فتح زاء معجمه وسکون نون ایله روی و
جبین انسانده واقع اولان چین یعنی بوریشق که پیرلکده وحالت
غضبده ظاهر اولور عربیده مکاسر الجلد دیرلر ااونك فتح واو ایله
ایکی معنایه در ااهنك فتح ها وسکون نون ایله اون معنایه کلور
اول بمعنی قصد وعزم ااتل کسر تاء مثناة ایله بر نهر عظیم اسمیدر که
اس وبلغار طاغلرندن کلور وابتداولنور که دنیاده او لقدر بیوك
ایرمق یوقدر حتی مزبور ایرمقدن یتمشدن زیاده ایرمق منشعب اولمشدر که
هیچ بریسندن آسان کچلمز یعنی کچد ویرمز ااجال فتح جیمله خالك
معناسنه در ااجل ضم جیمله بمعنی آروغ مرقوم یعنی ککرمك
اازرکل صاری دنك برلطیف چیچکدر ااسال فتح سین مهمله ایله
بمعنی بنیاد ااشغول سکون شین معجمه ایله جبوبادن بوی دیدکلری
درکه عربیده حلیه دیرلر ضم حاء مهمله ایله ااشپول سکون شین
معجمه وضم باء فارسیله خاویاردر که بالق قرنندن چقار وبالق
یمرطه سنه ده دیرلر ااغال غین معجمه ایله یدی معنایه کلور اول
جنك وخصومته تحریص ایتمك معناسنه ااغل کسر غین معجمه ایله

باب الالف الممدودة مع اللام

جای کوسفنددان فرهنك جهانکیریده بمعنی اغال مرقوم مسطوردر

اغول ضم غین ایله بمعنی آغل مرقوم اغیل کسر غین معجمه و

سکون یا ایله کوزاو حیله باقمق که جنتما اغیل دخی دیرلر اال

سکز معنایه کلور اول مکر و حیله معناسنه ثانی بر معلوم

رنکدر نیمرنك سرخدر میرزا قاسم کوتابادی در وصف ابرهیم میرزا

امل ضم میم ایله ولایت مازندرانده بر شهرك اسمیدر اهول

باب الالف الممدودة مع المیم

ضم ها و واو معروفله زیر زمین یولی معناسنه ابام باء موحده

ایله برج معناسنه در عموما هر نه برجی اولورسه و کوکرجین برجی

خصوصا و بحسب الاعتبار بروج کواکبه ده دیرلر ابشم

سکون باء و یا و کسر شین معجمه ایله ابریشم معناسنه در اب کرم

ابلیجه دیدکلری حمام ابلهٔ چشم کوزه مخصوص بر علتدر

ترکیده ایت درسکی دیرلر اتش سم ضم سین مهمله ایله آت

سرعتله طاش او زرنده یوریدکده نعلندن چقان آتش شراره سیدر

ادم حضرت ابو البشر علی نبینا و علیه السلام طبرا قدن خلق اولندوغی

ایچون آدم تسمیه اولنمشدر زیرا آدیم ارض معناسنه دراندن صکره

اولاده نه اسم مطلق اولمشدر اذر بهرام ضم ذال معجمه ایله
آتشکدهٔ فارسك اوچنجی معظم آتشکده‌سی اسمیدر اذرم
سکون ذال معجمه وفتح راء مهمله ایله تکلفی که نمدزین دخی دیرلر اددرم
دال مهمله ایله ایکی معنایه در اول بمعنی نمدزین شرف ارام راء مهمله
ایله آرمیدندن اسم مصدردر ایکی معنایه در اول دیکلمك سکون
معناسنه سیف الدین اددرم سکون را وفتح دال مهملتین ایله کل آذر
کون معناسنه در اذرم فتح زاء معجمه وسکون راء مهمله ایله
اوذبش معنایه کلور استیم سکون سین مهمله وکسر تاء مثناة
ایله محمد هندوشاه صحاحده بمعنی استر وبعض فرهنکده بمعنی
آستین منقولدر آشام دورت وجهله استعمال اولنور اول
اسم فاعل اولور آشامنده معناسنه ثانی آشامیدندن صیغهٔ امر
اولور بو ایکی معنایه سراج الدین راجی اشتوم سکون شین وضم تاء
مثناة ایله بودخی صابندن ایلدکلری سپور که اشتیم سکون شین
وکسر تاء مثناة ویای ساکنه ایله صحاحده بمعنی ریم یعنی جراحتدن
ظاهر اولان چرك که ترکیده ایرینك دیرلر اکام بوزن ناکام سمادوغ

یعنی

باب الالف الممدودة مع النون

یعنی منظر اآوام بمعنی وام که عربیده دین ترکیده بورج دیرلر اایام
یای تحتانیله بمعنی آوام مرقوم مع النون اایادان آباد معمور معناسنه در
الف ونون ایله زیاده معمور دیمك اولور اآباد ایدن بو آباد
تحسین معناسنه ومدح معناسنه اولاندرکه مصدر اولور بجمع
الفرسده ستودن وستوده معنالرینه هم مصدر وهم اسم
مفعولدر یعنی هم مدح وهم ممدوح معناسن افاده ایدر
اآبان باء موحده ایله اوج معنایه کلور اول آفتاب برج
عقربده اولدیغی آیك اسمیدرکه حساب رومیده تشرین اول
دیرلر اورته کوز آییدر اآبایان فتح باء موحده ویای تحتانیله
برجبل عظیم اسمیدر منقولدرکه قرق فرسخ یوکسکلیکی واردر
اآبرین سکون باء موحدهٔ اول وفتح ثانی وکسر راء مهمله ایله
بمعنی لب جوی شکافته یعنی ارمق کنارلرنده جا بجا یاریلن یر
اآب تاختن ایلرو سکرتمك معناسنه اآبتین سکون باء موحده
وکسر تاء مثناة بعده یای ساکنه ایله نام پدر فریدون شاهدر
اآبجین سکون باء موحده ویای تحتانی وکسر جیم مجمیله مینی

غسل ایتدکدن صکره تنشیف ایلدکاری کرباس در ابدان سکون
باء موحده وفتح دال ایله آب ایله اسم ظرف اولان داندن مرکبدر
اوج معنایه کلور اول صو جمع اولوب طوردوغی محل ابدستان
وابدستدان ابدسدان کلهم بمعنی آفتابه یعنی ابریق اسم
مرکبدر آبدست ایله داندن معنای ترکیب ابدست ظرفی اولور
بویله اولنجه آبدسته مخصوص اولان ابریق اولمق لازم کلور
اب دندان اکرچه معنای مصطلحی دفتر اولده ذکر اولنمکله مقدم
ذکر اولنان معنالرندن غیری فرهنك جهانکیریده زبون وضعیف
معناسنه در اب رزان شراب انکوری رزان اوزم اغاجیدر
اسم مرکب اولور اب روغن ثرید یعنی ات صوینه آلوب اتمکی
طغرایوب اوزرینه دوکوب برنوع طعام ایدرلر عربیده هشم
دیرلر حضرت سید الکونین ومفخر عالم صلی الله علیه وسلم
جنابنك جدی هاشمه سبب تلقیب ایام قحط وغلاده خلقه
هشم ثرید ایله ضیافت ایتدوکیچون هاشم لقبیله ملقب ایلدیلر
اب دیزکان برجشن عظیم اسمیدر که اعجام یعنی اهل فارس

تیرماهك اون اوچنجی کونی عید جشن ایدوب بربرلری اوزرلرینه
آب وکلاب صاچرلر بریزکان وبزکان دخی دیرلر کذا فی فرهنك
جهانکیری ابزن سکون باء موحده وفتح زاء معجمه ایله
آدم بوینجه طولانی برظرفدر تابوت کبی باقردن ویاخود
دموردن ایدوب طبق سرپوشی کبی سرپوش ایدوب تا اورته
سندن بردلك ایدوب بعض خسته‌یی ایچنه یاتروب معالجه
ایدرلر اول دلك تنفس ایچوندر ابستان کسر باء موحده
وسکون سین وفتح تاء مثناة ایله بمعنی آبستن یعنی یوکلو
عورت ابستن یوکلی عورت وحیوانانه دخی دیرلر مطلق
حامل معناسنه ابستن قویادخوان یعنی بربط قارنلی بر
سازدر ترکیده قوپوز دیرلر ابسکون کسر باء موحده وسکون
سین وضم کاف ایله مجمع الفرسده استرآباددن اوچ فرسخ یرده واقع بر
بیوك قریه‌نك اسمیدر جرجانه اوچ کونلك مسافه‌ده در ولایت
خوارزمدن جاری اولان نهر عظیم مذکور قریه قربندن مرور
ایتمکله اول نهره دخی آبسکون دیرلر اب سواران یعنی جبابها

صواوزرنده اولان قبرجقلر سواران آب دخی دیرلر آبسیان
کسر باء موحده وسکون سین وفتح یای تحتانی ایله کوز یاشی که
اشک وسرشک دخی دیرلر آبشتن کسر باء موحده وسکون
شین معجمه وفتح تاء مثناة ایله کیزلمک وکزلیجک یر معناسنه
اسم مصدردر آب طبرستان بر کوه مشهورک شاهقه سنده
بر بیکاردر ولایت طبرستانده واقع مرویدر که اول بیکارک
باشنه واروب طوردیسه لر طورر آق دیسه لر اقار الی غیر
النهایة بو حالتله در آب کشادن بر علتدر اکثر اتلرک ایاغنده
اولور آب اوردن دخی دیرلر آبکون سکون با وضم کاف
فارسیله اوج معنایه کلور اول آسمانی رنک یعنی سود مائیسی
عموما وآسمانه وقلیجه دیرلر آب مرغان قهستانده واقع
بر بیکاردر روایت اولنور که بر دیاره ملخ مستولی اولدقده
واروب اول بیکاردن بر شیشه یه بر مقدار قویوب کتوردرلر
اول صویه ملازم قوشلر واردر صغرجق قدر عربیده
سمر دیرلر اول الدقلری صوقنده کیدرسه اول قوشلر دخی

اول

اول دیاره واروب جکرکه‌یی بالتمام هلاک ایدرلر فرهنك
جهانکیریده شیراز نواحی سنده برتفرجکاه اسمیدر ماه رجبده
هر روز سه شنبه ده اول محله واروب سیر وصحبت ایدرلر
آابیش کسر باء موحده وسکون یای تحتانی وفتح شین معجمه
ایله بیراهن مخصوصدرکه هرکیم کویکو اولورسه زفاف
کیجه سی کیدرلر بعض نسخه ده حذف نونله مرویدر آابیین
کسر باء موحده ویای معروفله شیراز مضافاتندن بربیوك
قریه اسمیدرکه قربنده برمغاره واقعدر انده مومیای معدنی
حاصل اولور اول قریه خلقی آنك محافظه سنه مأمورلردر
آتش آسمان اضافتله برق معناسنه آاتش دهقان زراعین
تارلادن غله یی قالدردقدن برنده قلان خاشاکه اورد قلری
آتشکه ارض قوتلنمك ایچوندر آاتش فشان آتش صاچیجی هرکیم
اولورسه آاتشکان کان آتش تقدیرنده مضاف الیه تقدیم
اولنمشدر آتشکده معناسنه کثرت استعمال آتشدن کنایه‌در
آاتوردبان ضم تاء مثناة وواو مجهول وسکون را وفتح باء

موحده ایله عابد وزاهد وصاحب تقوی وورع معناسنه اسمدر

اتون ضم تاء مثناة وواو مجهول ایله ایکی معنایه در اول بوزن

ومعنی خاتون که کدبانو دیرلر قزلره تعلیم قرائت وسائر صنایع

مخصوص زمان ایدر ثانی رحم مادرده اولان مشیمه معناسنه

اجستن فتح جیمله اغاج وطاش دیکمک وفدان اشجار غرس

ایتمك که هنوز دیکلمش فدانه نواجسته دیرلر اجنکان فتح جیم

وکاف عجمی وسکون نونله سرخس مضافاتندن بر قریه اسمیدر

تعریب ایدوب اجنقان دیدیلر اختن سکون خاء معجمه ایله اسم مصدردر

قلیچ وخنجر چکمك معناسنه اخریان سکون خاء معجمه وکسر راء

مهمله وفتح یای تحتانیله متاع وقماش وثواب تجارت عربده

سلعه دیرلر اخشیجان سکون خا ویا کسر شین وفتح جیمله اضداد

معناسنه که آخشیج دخی دیرلر ضد واحد معناسنه که الف

ونون ادات جمعدر یاخود معنای مفرد استعمال اندوه وصفیتن

تأکید ایچون مبالغه قصد اولنه اخیدن کسر خا ویای معروف

ایله بمعنی رسیدن ایرشمك متعدیسی اخانیدن اولور الف ونون

زیاده

زیاده سیله آخیریدن کسر خاء معجمه وراء مهمله وسکون
یاء ثین تحتانیتین ایله بمعنی آختن مرقوم آذراباذکان وآذربادکان
وآذربایکان بعد الاذر بفتح الباء الموحده آتشکده معناسنه در
بادکان وبایکان بمعنی خازن آذربایجان مشهور مملکتدر دار
الملکی تبریزدر آذربرزین ضم باء موحده وسکون را وکسر زا ایله
یدیکی آتشکدهٔ فارسدن التنجی آتشکده نک اسمیدر آذرخرین
آتشکدهٔ فارسدن بشنجی آتشکده اسمیدر که آذرخرداد دخی
دیرلر آذرشین کسر شین معجمه ایله سمندر قوشی که آتشده تعیش
ایتدوکی مشهوردر آذرکون فتح ذال معجمه وضم کاف فارسیله
بر نوع صاری چیچکدر آذرهمایون نسل سامدن بر دختر محبوبهٔ
ساحره نک اسمیدر که خادمهٔ آتشکده صفاهان ایدی اسکندر آنی
حبالهٔ ازدواج بلیناس حکیمه کتورمش ایدی اول سببدن حکیم
مرقومه لقب سحر نسبت اولندی آذرین کسر ذال معجمه وراء مهمله
ایله بمعنی آذین که عنقریب ذکر اولنور ان شاء الله تعالی آذریون ذال
معجمه نک فتحیله ده ضمیله ده مرویدر تحفة الاحبابده کل خیری

بعض نسخه ده کل خطمی و نسخهٔ حسین وفاییده آذرکون وآذریون
صاری رنك بر کلدر خراسانده همیشه بهار دیرلر و شیرازده کاوچشم
دیرلر اذون ضم ذال معجمه و واو معروفله بمعنی چنان آبجلین
دیمك اذین کسر ذال معجمه ایله دیار عجمده قاعدهٔ مشهوره و
معروفه در که ولایت حاکمی یاخود پادشاه بر شهره کلدکده در
وازهٔ شهری و دکاکین بازاری زیب و زینت ایله آراسته
ایدرلر و نوروز و ایام عید و جشن اولدقده کذلك اکا آذین
بندی دیرلر اراخیدن فتح راء مهمله و دال و کسر خاوسکون
یا ایله بمعنی آرامیدن راحت اولمق و دیکلنمك معناسنه متعدیسی
آراخانیدن کلور اارستن و اراستن کلاهما بفتح الراء وسکون
السین المهملتین بمعنی زیب و زینت کردن اارام بن فتح راء مهمله
ومیم موقوف و باء موحدهٔ مفتوحه ایله میان شهر و قصبات
وقراده واقع مختصر باغ و باغچه معناسنه در اارامدن و اارمدن
کلاهما بفتح الراء و سکون المیم راحت اولمق و دیکلنمك معناسنه
اران فتح راء مهمله ایله کاشان مضافاتندن بر قریه اسمیدر

غایت

غایت ایری اشکلری اولور قاتره مشابه آرایدن کسر یای تحتانی
اول وسکون ثانی ایله بمعنی آراستن مرقوم آردی زوغن یعنی
حلوای تر ولطیف ونازك اردروغن دخی دیرلر آرزودن سکون
راء مهمله وضم زاء معجمه ایله شوق وطلب کوسترمك آرزومندی
معناسنه آرمان سکون راء مهمله ایله بمعنی آرزو وحسرت
آروغ کردن ککرمك معناسنه در آرن فتح راء مهمله ایله بمعنی
آرنج آنك مرخمیدر که جیمی ترخیم اولنمشدر دیوسك عربیده مرفق
دیرلر آرون ضم را وواو معروفله بمعنی صفة خوب آروین
سکون راء مهمله وکسر واو ایله تجربه یعنی صنه مق آرین
کسر راء مهمله ایله بمعنی آرن مرقوم آزاریدن فتح زاء
معجمه وکسر راء مهمله ایله بمعنی آزرده کردن یعنی انجتمك
آزردن ضم زاء معجمه وسکون راء مهمله ایله رنجیده اولمق
وفتح زاء معجمه ایله شتوم ایلمکدر آزدن سکون زا وفتح دال
ایله خنجر وبچاق وایکنه وبونلر امثالی نسنه یی صانجمق آزدن
سکون زاء فارسیله ایکنه ایله نسنه کوزه مك آزرم داستن

شرم وحیا ایلمك آزرمیدن فتح راء معجمه وسکون راء
مهمله ایله حرمت وتعظیم ایلمك آزکان سکون زا وفتح
کاف فارسیله غم وغصه معناسنه آزمودن صنه مق
وتجربه ایلمك معناسنه آزمون آزمودن لفظندن اسم
مصدردر امتحان معناسنه آزندن فتح زاء معجمه وسکون
نونله ایکنه ایله دیکمك وکوزه مك آزن فتح زاء معجمه ایله
بمعنی آدن مرقوم وصحاح بندکاه زیر بازو عبارتیله تفسیر
اولنمشدر دیرسك معناسنه بعض نسخه ده ساعد معناسنه مرویدر
آژن فتح زاء فارسیله دکرمان طاشنی کسکین ایلمك عربیده
نقر طاحون دیرلر آژده دخی دیرلر آژیدیدن کسر زاء فارسی ودال
اول وسکون یاءین ایله بمعنی هشیاد کردن آسافزون سکون
سین وفا وضم زاء فارسیله ومعجمه ایله ده جائزدر دکرمان طاشنی
کسکین ایتدکاری دمور آلت که آژینه دیرلر آساکشیدن
اسنمك که فاژ وفاژه ودهان دره دخی دیرلر آسائیدن کسر نونله
قولاینلق معناسنه مصدردر آسایدن کسر یای اول وسکون ثانیله

راحتلند

راحتلندرمق معناسنه مصدردر آسان قولای که مقابل
دشواردر عربیده اسهل واهون دیدکلری معنایه بر مصلحت
زحمتسز وجوده کلمکده راحت بولندوغندن اسانی دیرلر جمالای
آستان کسر سین وفتح تاء مثناة ایله درت معنایه کلور اولکیسو
اشیکی عربیده عتبه دیرلر آستین یک که قفتان وکوکلک
وسائر ملبوساتک اوله اسم جنسدر لسان عربده کم دیرلر ضم
کافله آستن حذف یا ایله آستین معناسنه در آسکون سکون
سین وضم کافله فرهنگ جهانکیریده دریای خزرک اسمیدرکه
دریای کیلاندر عوام دریای قلزم دیرلر آسمان اوج معنایه در
اول معروف کمال پاشازاده مرحومک تصرفات خاصندندرکه
آسمان لفظ مرکبدر برجزوی آس درکه دکرمان در وبرجزوی
مان درکه بکزه یجی معناسنه ماستن دن اسم فاعلدر کویاکه
آسمان اطلاقی معنای ترکیبینک آنده تحقیقی اعتباریله در
غلبه استعماله علم منزله سنه وارمشدر انتهی کلامه
ثانی شهود فارسیه نک یکرمی یدنجی کونی اسمیدر آسنستان

کسر سین اول ونون وسکون ثانی ایله نام پدر زن وامقدر که
آخر کار وامق انی عرصهٔ هلاکه کتوردی آسودن ضم سین وواو
معروفله راحت اولمق معناسنه مصدردر آسیابان دکرمانجی
لفظ مرکب اولدیغی ظاهردر که اصلی آسیاب باندر تخفیفا بانک
بری محذوفدر آسیا آذن دکرمان طاشی اوزدینه باغلو اولان
تخته پاره که دانه‌یی تدریج ایله دوکمک ایچون ایدرلر دکرمانی
متصل دوکدوکندن بو اسمله موسوم ایلدیلر آسیون کسر
سین وسکون یای تحتانی وفتح واو ایله سرکشته وسرکردان
معناسنه آشامیدن شین معجمه ایله صو وشراب وغیری
نسنه‌لر ایچمک اشپچکان سکون شین معجمه وجیم عجمی
وفتح با وکاف فارسی ایله بمعنی چند باد ستر که جند بید ستر
دخی دیرلر اشردن ضم شین معجمه وسکون راء مهمله ایله
اشردن ضم شین وسکون زاء معجمه ایله کلاهماسنه بو
یوغرمق سرشتن معناسنه اصفهانیلر لغتیدر آشفتن ضم
شین وسکون فا ایله متغیر الفهم وعقله خلل ایرشمک ومشوش

الاحوال

الاحوال اولمق ا اشوردن ضم شين و واو مجهول وسكون راء
مهمله ايله يوغرمق خمير او لسون وغيري اولسون ا اشوفتن
ضم شين و واو مجهول وسكون فا ايله بمعنى آشفتن مرقوم
ا اشيان يوه معناسنه درعموما ا اغازيدن فتح غين وكسر زاء
معجمتين ايله ابتدا يتمك وبر نسنه يه باشلمق شروع معناسنه
آغاز كردن دخي ديرلر ا اغاشدن فتح غين وسكون شين معجمتين
ايله بر برى اوستنه نسنه يغمق معناسنه ا اغالشتن كسر لام
وسكون شين وفتح تاء مثناة ايله مثل آغاشدن مرقوم ا اغا
ليدن كسر لام وسكون ياى تحتانيله جنك وغوغايه تحريص
ايلمك وفتنه قوپارمق ا اغستن فتح غين معجمه وسكون سين
مهمله وتاء مفتوحه ايله فرهنك جهانكيريده بر نسنه يى
زور ايله طولدرمق معناسنه در ا اغشتن كسر غين وسكون
شين معجمتين ايله اصلتمق ويوغرمق ا اغندن فتح غين وسكون
نون ايله فرهنك جهانكيريده بمعنى آكندن طولدرمق معناسنه در
ا اغوشتن ضم غين وواو معروف ايله قوجمق وقوجاغه آلمق

آغوش کردن دخی دیرلر ااغوشیدن بمعنی آغیشتن اغیشتن کسر
غین معجمه وسکون یا وشین ایله بمعنی آغشتن مرقوم اسدی
طوسی نقلی اوزره اصلتمق ویوغرمق معناسنه اافریدن
فتح فا وکسر راء مهمله ایله یراتمق خلق معناسنه اافریدون
قاتل ضحاك اولان مشهور پادشاهدرکه قصرالف ایله فریدون
وفریدون دخی دیرلر اافندیدن فتح فا وسکون نون ویا وکسر
دال اول ایله جنك وخصومت ایلمك اافیلن کسر فا وسکون
یای تحتانی وفتح لام ایله لبه ده دیرلر بر نوع یاصی یبراقدر بعض
چبان وشیش اوزرینه قورلر نافعدر اآکاهیدن کاف عجمی ایله
خبردار اولمق وخبردار ایتمك معناسنه هم لازم وهم متعدی
استعمال اولنور اآکلیون کاف عجمیله منقش اطلس تفسیرنده
جامهٔ باشد که از هفت رنك بافته باشد وهفت رنك را دران
بتوان دید دیو یازمشلر اآکن فتح کاف عجمیله آکندن
لفظندن صیغهٔ امردر شاه ناصر اآکندن کاف فارسیله
بمعنی انباشتن طولدرمق معناسنه اآکیندن فتح کاف وکسر

نون

نون وسکون یای تحتانیله بمعنی آکندن مرقوم اا کوشیدن
ضم کاف عجمی ایله بمعنی آغوشیدن مرقوم وبمعنی زادن
وسپاریدن شهنامه لغتیدر اا کین کسر کاف فارسیله
دوشك ویاصدق وجامه وامثالی نسنه لرك ایچی عربیده
حشو دیرلر وبعض تراکیبه صفت اولور رغم آکین ومشك
آکین کبی اا کین بالین یاصدق ایچی وسائر نسنه لرده دخی
بویله صفت ایدرلر اا کیلون بمعنی اکلیون مرقوم یعنی هفت
منقش قماش اا لان ولایت ترکستانده برشهرك آدیدر اا لا
یدن کسر یای اول وسکون ثانیله بمعنی آلادن هم لازم وهم
متعدی اولور مصدردر اا لتمغان زبانخوار زمده نشان
همایوندر یعنی پادشاهلرك حکمی کاغدی جغتای لغتیدر لکن
عجمده استعمالی شایعدر اا لفتن ضم لام وسکون فا ایله
بی تکلف اولمق وآلشمق وحیران اولمق معنالرینه مصدردر
اا لفیدن آلفتن مرقوم معنالرینه مصدر ومتعدیدر اا لودن
ضم لام وواو معروف ایله بولاشمق وبولاشدرمق معناسنه در

معنای مصطلحی کنهکارد را الوسن ضم لام و واو معروف
و فتح سین مهمله ایله بر نوع لطیف ارکدر تایین طبع ایدر
الوشیدن ضم لام وکسر شین معجمه ایله بعض فرهنکده آغوشیدن
معناسنه در االیزدن واالیزیدن کلاهما بکسر اللام وسکون
الیاء التحتانی آت وقاطر وسائر حیوانات اوزکمك و بوکلمك
وآزه جق سوزدن آلنوب چبالمق اامادن حاضر ومهیا
اولمق اماسیدن کسر سین مهمله وسکون یای تحتانیله
شیشمك اماهیدن کسرها وسکون یا ایله بمعنی آماسیدن
مرقوم امایيدن کسر یای تحتانی اول وسکون ثانیله بمعنی
آماسیدن وآماهیدن اامختن ضم میم وسکون خاء معجمه
ایله بمعنی آموختن اامدن فتحتینله کلمك معناسنه مصدردر
مستقبلنده میم یایه قلب اولنوب آید وآیند دینلور اامدشده
اسم مصدردر کلوب کتمك معناسنه اامرزیدن ضم میم
وسکون را وکسر زا ایله یرلغمق وعفو کناه ایتمك بعض فرهنکده
ایرشمك معناسنه مرویدر اموختن تعلم وتعلیم معناسنه

لازم ومتعدی استعمال اولنور راوکرنمك واوکرتمك
اامودن ضم میم وواو معروفله آراستن وآرسته شدن
یعنی بزه مك وبزنمش اولمق معناسنه اامو زیدن اوکرنمك
واوکرتمك آموختن کبی هم لازم وهم متعدی اولور اامن
بوزن دامن پیرامن لفظندن اختصار اولنمشدر جوره
معناسنه اامون ضم میم وواو معروفله ایکی معنایه در
اول مجمع الفرسده پیرامن معناسنه در مختصر پیرامون در
ثانی فرهنك جهانکیریده بمعنی آموی بر مشهور دریر مقدر
آب آمودیرلر اامیختن کسر میم وسکون یای تحتانی وخاء
معجمه ایله قارشمق وقارشدرمق لازم متعدی اامیزیدن
کسر میم وزاء معجمه وسکون یائین تحتانیین ایله بمعنی
آمیختن مرقوم هم لازم هم متعدی اولور قارشمق وقارشدر مق
معناسنه جغتای لساننده بو معنایه قوزغاماق دیرلر هم لازم
هم متعدی استعمال اولنور اانداون سکون نون وضم دال
مهمله ایله اوج معنایه کلور اول بمعنی آنجا که مقابلی ایدون در

آنجا معناسنه اا آکندن سکون نونین وفتح کاف فارسیله
بمعنی آکندن مروم اا آن بش معنایه کلور اولی آشارت
بعید ایچون اسمدر عربیده ذالك معناسنه ثانی محمد هندوشاه
نقد حسن ایله تعبیر ایلمش عربیده جاذبه دیدکلری در
محبوبلرده بر حالتدر که لسان ایله تعبیر اولنماز و عبارته کلمز
انجق مشاهده ذوقیله معلوم اولور اا آئین کسر نون وسکون یای
تحتانیله یاتوق که انکله سوددن یاغ چیقارر لر بسو دخی دیرلر
اا آوادان بمعنی آبادان با واوه قلب اولمق قاعدهٔ فارسیه در اا اوریدن
کسر راء مهمله ایله یوتمق اوباریدن معناسنه ودخی مصاحبت
آراسنه سوز قاتمق وکتورمك معناسنه اا آوازکن دعوت ایله
دیمکدر اا آوازیدن کسر زاء معجمه ایله چغرمق آواز کردن معناسنه
اا آوان دیوان معناسنه بعض نسخه ده دیوان حکمی معناسنه
مرویدر اا آوردن کتورمك معناسنه مصدردر اا آوریدن
بمعنی آوردن اا آوزارادن آوزار مرقومك ظرفی معناسنه که
ایچنه مذکور نسنه لری قورلر محلنده استعمال ایتمك ایچون

اوزین سکون واو وکسر زاء معجمه ایله آردج اغاجی اوشین
سکون واو وکسر شین معجمه ایله عربیده سعتر ترکیده کویکی
اوتی دیرلر اوغون سکون واو وضم غین معجمه ایله کاریز معناسنه
اونکان فتح واو وکاف فارسی وسکون نونله شرفنامه ده
بمعنی آویزان وآویخته شدن اون فتح واو ایله اونك
لفظندن مرخم دراویخته معناسنه اویختن کسر واو وسکون
یاء وخاء معجمه ایله آصمق هرنه اولورسه اویدن کسر واو
وسکون یای تحتانیله یورمق معناسنه اویزکن سکون زاء
معجمه وکسر کافله اولاشیجی ویاپشیجی اولان نسنه بعض نسخه ده
حیز ومأبون معناسنه منقولدر اویزیدن آویختن مرقوم
معناسنه در اویشتن شین موقوف وفتح تا ایله شرفنامه ده
براوتدر زلف شاهدان دخی دیرلر عربیده صعتر دیدکلریدر
اویشتن کسر واو وسکون یای تحتانی وفتح شین ایله براوتدر
آجیرق قوریدوب بعض ادویه یه جزؤ ایدرلر ودرویشان
وعزلت کزینان کون ونمك ایله آمیخته ایدوب تناول ایدرلر

عربیده صعتر عراقی کنکیک اوتی و کیلانده کتسکتو وهند ده
سایل مروادیر لر اوینددن کسر واو وسکون یای تحتانی ونونله
امید ورجا ایتمک بعض نسخه ده امر غنمق معناسنه مروید در
آهختن وآهیختن کلاهما بکسر الهاء وسکون خاء المعجمه
قلیج چکمک خصوصا وغیری نسنه چکمک عموما آهزن
سکون ها وفتح زاء معجمه ایله نفت یاغی آهن مطلق مورد
خام اولسون معمول اولسون بو اسم مدلولی اوزره موضوعدر
فرهنك جهانکیریده شمشیره دخی آهن دینلدوکی مسطوردر
آهنجیدن کسر جیمله بمعنی آهیختن یعنی کشیدن تیغ وخنجر و
غیری ویوزمک سلح معناسنه اما مجمع الفرسده جیم عجمیله
بمعنی کشیدن وموئید الفضلاده بمعنی انداختن مسطوردر
آهنکیدن سکون نون ویا وکسر کاف فارسیله بمعنی قصد
آهنك کردن کبی آهنین دموردن دوزلمش نسنه هر نه اولورسه
آهن آخرنده یای نسبی درو نون نسبتی تاکید ایچوندر آهنین
خفتان جبه وجوشن وزره که عربیده درع دیرلر آهوان

نقب

نقب ذن یعنی زیر زمین قازیجی آهون ضم ها و واو مجهول
ایله رخنهٔ دیوار و نقب زمین آیان کسر یای اول و فتح
ثانیله بمعنی آیا آید دن کسر یای اول و سکون ثانیله بمعنی
آمدن آیینه دان آیینه ظرفی صائب اصفهانی آیین کسر یای
اول و سکون ثانیله یدی معنایه کلور اول عادت و قانون معنا سنه

باب الالف الممدودة مع الواو

آبخو سکون باء موحده و ضم خاء معجمه ایله جزیره معناسنه که
آبخوست لفظندن ترخیم اولنمشدر آبرو کسر باء موحده و ضم
راء مهمله ایله یوز صویی دیمکدر مجازا ایکی معنایه دخی
اولکزیر معناسنه که صف و جنسک اشبه و اعلاسی اوله
مثلا فلان آبروی عسکر و آبروی شهردر دیرلر افراد
نوعنک اشبهی دیمک اولور ثانی عار و غیرتدن کنایه ایدوب
آبروی فلان ریخت دیرلر یعنی فلان یوزی صویندوکدی
ترک عار و ناموس ایلدی دیمک اولور آبو ضم باء موحده
ایله نام چیزی آتشتا و آتشتاب مرقوم معناسنه در که باء
موحده واوه ابدال اولنمشدر کلخن معناسن افاده ایدر

اتشتو فتح تائین مثناة ایله آتشتا و مرقوم دن مخففدر
اتشکاو فتح تاء مثناة و کاف و سکون شین ایله آتش
قارشدره جق دمور آلت کاو کاوید ن لفظندن صیغهٔ
امر و وصف ترکیبی در اذربو فتح ذال معجمه و سکون راء
مهمله و ضم باء موحده ایله بمعنی آذربویه و مجمع الفرسده
صاری چیچکی اولور بر نکنلو اوت کوکید رشیراز ده چوبك
شنان دیرلر ارزو حالات قلبیه دن نسنه طلب ایتمکدر
ازو ضم زاء معجمه ایله انتهای اسنان اولان ازی دیشلرکه
عربیده طاحونه دیرلر طعامی چینیوب خرد ایتدوکیچون
اسو ضم سین مهمله ایله قاقم دیدکلری جانور در رودنی
ایچ ادلکه عربیده خف دیرلر اشناو فرهنك جهانکیریده
بمعنی آب باز مسطور در یعنی صوده اوزیجی عربیده سباح دیرلر
اسو ضم شین معجمه ایله مخفف آشوب الاو زبانهٔ آتش یعنی آتش
شعله زن قصر الفله دنجی جائز در الوبالو کسراس دیدکلری
میوه در عربیده مفردات طبده قراصیا حلو دیرلر الو ضم

لامله

لامله اوج معنایه کلور اول خصوص ایله ارك اسمیدر که آلوی
سیاه و آلوی بخارا دیرلر و نوعنه دخی دیرلر زردالو و شفتالو کبی
ثانی آلو دلفظندن ترخیم اولنمشدر ا آمو ماوراء النهرده بر نهردر
آب آمو دیرلر معیار جمالیده آمو رود جیحون کنارنده بر شهرك
اسمیدر اول اجلدن نهر جیحونه آب آمو دیرلر ا آمیزه مو
بیاض قاریشق صقال و باش قیلی که دو موی معناسنه
ا او بمعنی آب تبادل حروف جائز اولمغله آو دخی دیرلر ا اوو
فتح واو ایله مجمع الفرسده بر شهر اسمیدر ا آهنکا و فتح ها و کاف
فارسیله بمعنی آهنجفت که کاو آهن دخی دیرلر صبان دموری در
ا آهنو سکون ها و فتح نون ایله خوشه پیشه کاران یعنی مزروعات
و باغده و بوستانده وضع ایتدکلری کالبد که آدم اسلوبنده
ایدرلر حیوانات زیان کارلق ایتمامك ایچون ا آهو ضم ها ایله
بش معنایه کلور اول جیرانکه ترکیده کیك دیرلر و قرجه نك
باب الالف الممدودة مع الهاء
نوعیدر ا آبینه زانو یعنی دیز کوزی مع الهاء ا آب افسرده
طوکمش صو مرادات یخی سیدر افسرده اسم مفعولدر که آخرنده کی

هامفعولیتن اظهار ایچوندر ااب اورده برعلتدر حیواناتده
خصوصا آت ایاغنده واقع اولور اابتابه سکون باء موحده
اول فتح ثانی وتاء مثناة ایله ایکی معنایه دراول صوقیزدرجق
ظرف معناسنه اولور که لفظ مرکبدر آب ایله تابدن که حرارت
معناسنه اولان تابدر وآخرنده کی ها معنای خاص علمیته نقل
ایچوندر ثانی آفتابه معناسنه که ابریق دیمکدر بومعنی بایله
فاده تبادل وتواخی اولدوغندندر اابجامه سکون باء
موحده وفتح جیمله ایکی معنایه کلور لفظ مرکبدر آب ایله جامه دن
اول اثواب یویه جق ظرف ثانی فرهنک جهانکیریده برمخصوص
جامدر آنکله صوایچرلر بومعناده اصلی جام آب ایدی جام
شرابدن تمییز ایچون علمیته نقل اولندقده مضاف الیه تقدیم
اولندی که قاعدهٔ مقررهٔ عجمدر اابخانه سکون باء موحده
وفتح خاء معجمه ایله ایکی معنایه کلور اول لفظ مرکبدر آب ایله
خانه دن صو طوره جق مکان حوض وامثالی صو مخزنی وغیری
ثانی طهارتخانه در اابخره واابخوره کلاهما بسکون الباء

الموحده

الوحده وفتح الخا والراء ثانی وواو معدوله ایله آبخورمرقوم
معناسنه آخرلرنده اولان ها علامت معنای اختصاصدر اابده
سکون باء موحده وفتح دال مهمله ایله هرزه وهذیان یاوه سوز
معناسنه اابراهه واابراه یعنی کذرکاه آب سیف اسفرنکی
اابره سکون باء موحده وفتح راء مهمله واخفای ها ایله قفتان
بوزی قماش اولسون غیری اولسون اابریزه آبریز مرقوم معناسنه آخرنده کی
ها علامت مفعولدر اابزه کسر با وفتح زاء معجمه واظهار ها ایله
صوصزندیسی زه زهیدن لفظندن اسم فاعل واسم مصدرده
اولور اابستانه کسر باء موحده وسکون سین مهمله وفتح تاء مثناة
ایله وسکون با وکسر سین ایله تجاوزدر صوالاجق ظرف طاس وبقراج
وامثالهما آب ایله ستاندن مرکب لفظدر اابستنکاه کسر باء
موحده وسکون سین وسکون نون وفتح تاء مثناة ایله طهارتخانه
معناسنه شین معجمه ایله دخی روایت اولنمشدر اابسته فتح باء
موحده وتاء مثناة وسکون سین مهمله ایله جاسوس معناسنه
وجاباوس معناسنه ده مروید رشرفنامه ده عایشه وزنی اوزره

آینه وشیشه ودنی اوزره اینه دخی دیرلر اما موید الفضلاده
آبسته زمین راست وهموار کرده بجهات زراعت مسطوردر
یعنی زراعت ایچون اصلاح اولنمش یر وبعض فرهنکده آبستن
معناسنه که اندن اسم مفعولدر وبعض نسخه ده زهدان معناسنه
مرویدر ابشتنکاه وآبشتنکه کلاهما بکسر الباء وسکون
الشین المعجمه بمعنی جای نهفته یعنی طهارتخانه ابشخواره کسر
باء موحده وسکون شین وفتح خاء معجمتین وواو معدوله ایله
ابشخوار مرقوم معناسنه آخرنده کی ها مفعولیتین اظهار ایچوندر
ابکامه سکون باء موحده وفتح کاف عجمی ومیمله اریه اوننددن
ویاخود قوروی اتمکدن اصلده وباکشندلر بر نوع صوددر بوکه
عربیده مری دیرلر ودخی ترخانه وترشی صوینه ده دیرلر اعجام بیننده
متعارف دروها ضمدر دیو استعمال ایدرلر ابکاه صویری یعنی
صوطوردوغی مکان ومحل زیرا کاه اسم مکاندر ابکنده
آبکند مرقوم معناسنه ابکینه سکون باء موحده وکسر کاف
عجمیله اوچ معنایه دراول صرچه معناسنه ابله کسر باء موحده

ایله

ایله قیرجق که وجود آدمیده ظاهر اولور ودخی چیچك که اطفال
وصبیانده چیقار عربیده جدری دیرلر ودخی پیاده رولکدن آیاقده
بیدا اولان قبرجق آبلیته کسر باء موحده ولام وسکون یای تحتانی
وفتح تاء مثناة ایله مجمع الفرسده زراعت ایدیجی معناسنه در
آبلیسه تاء یرینه سین مهمله ایله آبلیتهٔ مرقوم معناسنه در
آب ماه صوك یاز آیی درسنهٔ شمسیه دن لسان رومده آغستوس
دیرلر اصلی ماه آب در آبه بوزن تابه ایکی معنایه در اول شهرساوه
قربنده برقریه اسمیدر حالا بین الناس آوه دیرلر ثانی صویك
لطافتندن بیان قصدیله صاف معناسنه استعمال ایدرلر
آتش افروزنه اسم آلتدر آتش یاقه جق نسنه خار وخاشاك
وقاوغیری نسنه لرکه آنکله آتش یاقرلر آتشپاره ایکی معنایه در
اول یلدز قوردی که شبتاب دخی دیرلر آتشتابه آتشتاب
مرقوم معناسنه آخرنده کی ها مفعولیتن اظهار ایچوندر آتش زنه
فتح تاء وزاء معجمه ونون ایله چقماق که طاشدن اوروب آتش
چقاردوغندن تسمیه اولنمش آتشگاه کاف عجمیله کاه مکان

معناسنه اولمغين مراد اوجاق اولور ا آتشكده كاف عجميله در
اما عربيله ده تجويز اولنمشدر مجوس طائفه سنك خذلهم الله
عبادتگاهلريدر ا آتشگيره كسر كاف عجميله آتش ياقه جق
و آتش طوته جق دمور آلتدر ا آتشيزه فتح تاء و زاء معجمه و كسر
شين و سكون ياء تحتانيله فرهنك جهانگيريده آتشك مرقوم معناسنه در
ا اجيده كسر جيم و سكون ياء تحتانيله نكنده معناسنه ا اخسته
فتح خاء معجمه و تاء مثناة و سكون سين مهمله ايله قپواشيكه عربيده
عتبه ديرلر ا اخسمه سكون خاء معجمه و فتح سين و ميمله بر نوع شرابدر
طاريدن واريه دخي ايدرلر ا اخيسه و ا اخيه اول سكون خا و كسر ياء
تحتاني و فتح سين ايله ثاني سكون خا و فتح ياء تحتانيله حيوانات
سوديسي و كنده كيدن حيواندر كه سائرى اكا تابع اولور رحليمي
و نعمة الله تقليدر ا اده فتح دال مهمله و اخفاء ها ايله اول نسنه در كه
ايكي اغاجي ديكوب آرقوري براغاج باغلرلر كوكرجين وطاوق اوزرنده
اوتورر ا ادينه سكون دال و نون و فتح ياء تحتاني ايله بوزنه آبكنده
فرهنك جهانگيريده قوس قزح معناسنه ا اذر بويه فتح ذال معجمه و سكون را

و ضم

وضم باء موحده وياء مفتوحه ايله كل اشنان ديرلر صادي چيچكدر
آذربو دخي ديرلر عربيده فلا وديدكلريدر آذرماه شهور فارسيه دن
آخر كوز آييدر كه روميلر وغيري لساننده تشرين ثاني ديرلر
تفصيل احوالي آذر شرحنده مرور ايلدي آذينه يوم جمعه در
نوروز كونلرينه وروز جشنلره اعتبار ايتدكلرينه بناء
روز جمعه ده دخي اشتغالدن فارغ اولوب عيش وعشرت ايدرلر
ذكري مرور ايدن آذيندن مأخوذدر علم خاص اولمق ايچون آخرينه
هاء علامت كتورمشلردر آرامكاه وآرامكه كلاهما بفتح
الراء وسكون الميم آرام وقرار يري كاه مكان معناسنه
معناي تركيب قرار ايده جك محل ديمكدر عربيده مقام وجغتاي
لساننده اورون ديرلر ضم همزه ايله اسكندرنامه ده نوش الروان
وصفنده آردابه سكون را ودال موقوف وفتح باء موحده ايله
اونچورباسي واون صويله قارشديروب بر نوع طعام
ايدرلر آرداله سكون را وفتح دال مهملتين ولام ايله ايكي
معنايه در آردوله سكون را ودال وضم تاء مثناة ايله كاجي كبي

برنوع طعامدر عربیده سخینه دیرلر اارد روه سکون راء اول
وفتح ثانی و واو ودال موقوف ایله اسم مرکبدر آردایله روه دن
الك كه آنکله اون الورلر ااردذده سکون را ودال وفتح زاء معجمه
ودال ثانی ایله بودخی الك معناسنه اسم مرکبدر آردایله ذده دن
اارده سکون را وفتح دال ایله ال دکرمانی که دستاس دخی دیرلر
اارد وله سکون را وضم دال و واو معروفله بمعنی آرد تولـٔه
مرقوم اارد هاله سکون را ودال وفتح ها ایله بودخی ارد تولهٔ
مرقوم معناسنه در اارد ینه سکون را وکسر دال ویای تحتانی
مکسوره ایله اون ایله اولان طعام حاصلی اون آشیدر اارزه
سکون را وفتح زاء معجمه ایله صمانی الجق یا بجیسنه آرزه کر دیرلر
اارسته فتح را وسکون سین مهملتین وتاء مثناة ایله بزه نلش که
آراسته دخی دیرلر ارستن دن اسم مفعولدر اارغنده سکون را
ونون وفتح غین ودال ایله طالب شراب اولان مست یعنی کجکین سرخوش
آدات الفضلاده قصر الفله بوزن برکنده مسطوردر اارمده
فتح را ودال مهملتین وسکون میمله بمعنی آرمیده قرار ایتمش

دیمکدر

دیمکدر آره بوزن خاره بمعنی بندانها یعنی دیشلرك دیبی
آزاد میوه فتح زاء معجمه ایله بر نوع حلوادرکه بادام و فندق
و فستق و بونلر امثالی نسنه لر ایله ایدرلر آزاده فارغ و تارك
و قورتلمش معنالرینه آزاد معروف و آخرنده کی ها علامت
مفعولیتدر بعض اسمه صفت ایچون مضاف ایدرلر سرآزاده
کبی که تفصیلی آزادذیلنده مرور ایلدی آزده سکون زاء
معجمه و فتح دال ایله کوزخیره لنمك معناسنه در آژده فتح زاء
عجمی و دال مهمله ایله فرهنك جهانکیریده ابکنه و امثالی نسنه لر
صانجمق و استره ایله یارمق و دکرمان طاشنه کسکین ایتمك
ایچون دمور آلت اورمق معناسنه آزرده فتح زاء معجمه و سکون
راء مهمله ایله بوزن آکنده ایچی طولمش نسنه هرنه اولورسه
آزغن و آزغنده بوایکی لغت زاء معجمه ایله صحاح عجمده بمعنی
آرغنة مرقوم مسطوردر آزمرده سکون زاء معجمه و راء مهمله
و فتح میم ایله از ایله مرده دن مرکبدرکه از خرص و طمع معناسنه
و مرده که آدم معناسنه هاء مخفی خصوصیت ایچوندر مرد طمعکار دیمك

اولورا آزموده سکون زاء معجمه وضم میم وواو معروفله آزمودن
لفظندن اسم مفعولدر لازم ومتعدی اولور صنانمش وصنانمش
معناسنه که کارآزموده دیرلر وصف ترکیبی دخی اولور ایکی معناسنه
آزنغ فتح زاء معجمه وسکون نونله برشنه یی صاروب محکم
ایلمك آزنه فتحتین ایله بوزن تازنه هرشنه یی برینه وضع ایلمك
آزه فتح زاء عجمی ایله آلچی که عربیده جصین دیرلر ویوغرلمش
کرج دیدکلرین مروید آزیانه کسر زاء فارسی وفتح نون ویای
تحتانیله بوزن تازیانه مرمر طاش وکرج ایله دوشنمش
فرش زمین وکرج ایله یابلمش طاش آزیده کسر زاء فارسی
وسکون یای تحتانی وفتح دال ایله بمعنی آژده مرقوم آزینه
کسر زاء فارسی وسکون یای تحتانیله طوقوق معناسنه که
پنك دخی دیرلر زاء معجمه ایله ده منقولدر آسار فتح سین
وراء مهملتین ایله بوزن آواره فرهنك جهانکیریده حساب
معناسنه که آماره دخی دیرلر آستانه حقیقتا ومجازا قپو اشکی در
آستان دخی دینلور آخرنده کی هاء مخفی معنای خصوصیت ایچوندر

آستانه

آسته سكون سين مهمله و فتح تاء مثناة ايله چكردك معناسنه
هر نه نك اولورسه اسم عامدر آسيته سكون سين وكسر تاء
مثناة ايله تخم مرغ هر نه قوشك يمرطه سى اولورسه اسم جنسدر
مؤيد الفضلاده شين معجمه ايله و نسخهٔ منظومهٔ نيارئ
بخاريده قصر الفله مرويدر آسغده ضم سين مهمله و سكون
غين معجمه ايله اوجى يانمش اودون كه كوسكى ديرلر آسفده
ضم سين و سكون فا ايله بمعنى حاضر و آماده آسمانه سينك
سكونيده وكسريده جائز سقف خانه معناسنه آسمان دره
سكون نون وكسر دال و فتح راء مشدده ايله كهكشان كه عربيده
مجره و تركيده صمان اوغريسى ديرلر آسمه كسر سين و فتح ميمله
سراسيمه دن مخففدر عقل خيره اولمق بعض نسخه ده ديوانه معنا[سنه در]
آسيمه دخى ديرلر آسوده ضم سين و واو معروفله راحت اولمش
آسودن لفظندن اسم مفعولدر آسه فتح سين مهمله ايله بو وزن
كاسه اوچ معنايه كلور اول بالق قلچغى آسيازنه كسر سين
و فتح ياى تحتانى و زاء معجمه و نونله اول دمور آلت كه آنكله دكرمان

طاشنی کسکین ایدرلر آسیانه سینک کسره سیله دم سکونیله ده
جائزدر کوسره دیدکلری بلکو طاشی که آنکله استره بیلرلر
آسیمه کسر سین وسکون یای تحتانی وفتح میمله عقل خیره
اولمق معناسنه آشتنکاه سکون شین معجمه ونون وفتح تاء
مثناة وکاف عجمیله آبشتنکاه مرقوم معناسنه آشتوه
سکون شین وضم تا وواو معروفله بر آجی اغاج اسمیدر
آشتیخواره سکون شین معجمه وکسر تا بعده یای ساکنه وفتح خا
وواو معدوله ایله صلح نزاع وباریشق ایچون بشوردکلری طعام معناسنه در
معنای ترکیبی صلح یمکی دیمکدر آشتینه سکون شین معجمه وکسر تاء
مثناة ایله شرفنامه ده آستینه مرقوم معناسنه مرویدر آش
خلیل الله مرجمک آشی که روضه خلیل الله علی نبینا وعلیه
السلام ده بشورلر آشفته ضم شین وسکون فایله سراسیمه
ومتغیر الحال ومختل الدماغ معناسنه آشکاره ایکی معنایه در
اول آشکارای مرقوم ثانی سکون شین ایله آشچی یعنی طباخ بو معنایه
لفظ مرکب اولور آش ایله کاره دن آشکره سکون شین وفتح کاف

عجمیله

عجمیله مطلق آوجی قوش هر نه جنس اولورسه اشکونه سکون
شین ایله بو وزنده و معنی باژ کونه یعنی معکوس و مقلوب اشکه
سکون شین و فتح کاف عجمیله اینجقرق که امتلاء معده‌دن حاصل
اولور عربیده فواق دیرلر اشناه سکون شین و فتح نون و اظهار ها
ایله صو ده یوزمك که آشنا شنا دخی دیرلر عربیده سباحت معناسنه
اشبانه کسر شین ایله طیوره مخصوص اولان یوه که آشیان دخی
دیرلر انجق آشیان اسم عامدر و آشیانه اسم خاصدر اشیکاه
کسر شین و سکون یای تحتانی و فتح کاف عجمیله بمعنی آشتنگاه
مرقوم اشیهه کسر شین و سکون یای تحتانی و فتح ها ایله آت
آوازی که شیهه و شنه و غریشت دخی دیرلر عربیده صهیل دیدکلریدر
اصیه کسر صاد مهمله و فتح یای تحتانیله عربیده حریره دیدکلری
طعامدر بعض فرهنگده خرمایی یاغده پیشوردکلری طعامه
دیرلر اغاره فتح غین معجمه و راء مهمله ایله نعلین طسمه‌سی
بعض فرهنگده مشیندن اولان آستر که بعض نسنه‌لره ایدرلر
اغازه فتح غین و زاء معجمتین ایله ابتدا و ایشه شروع ایلمك

عموما وترنمات ونغمات آغال بشنه براغاج اسميدركه سده
دخی دیرلر تفسیری سده ذکری تفصیل اولنور انشاء الله تعالی
عربیده شجرة النبق دیرلر آغالیده فتح غین معجمه وکسر لام ایله
جنك وغوغایه حریص معناسنه ومجمع الفرسده اشفته ایلمك
معناسنه مروید راکنز فرهنکلرده حریص خصومت وآشوب
معناسنه درآغرده فتح غین معجمه وسکون راء مهمله ایله جامهٔ
تنك وچسبان یعنی ایجامك بالا پوش ولاطار اثوابی آغره
سکون غین معجمه وفتح راء مهمله ایله بمعنی بریون یعنی تمر کوعلی که
وجود انسانده ظاهر اولور آغشته آغشتن لفظندن اسم مفعولدر
ذرت معنایه کلور اول معروف واوچی دخی بر برلرینه قویبدرهم
برینك آخرینه ابدال ومحلنه کوره استعمال جائزدر اول قرشمش
ویوغرلمش معناسنه آغندء فتح غین معجمه وسکون نون ایله بمعنی
آکنده یعنی طولمش هرنه اولورسه یا صدق ودوشك وساثر
امثالی وما کولاتدن مومبادوساثر طولمه لر ودخی جمله طلو
اولا محسوسا ومعنا آفتاب کاه کونش اصابت ایدن محله دیرلر کاه

بونك اسم مكاندر اافتابه ابريقدر عموما ياصى ابريقدر اافتاوه
ينه اولمعنايه دربا واوه قلب اولنمشدر فارسيده اقلاب
حروف قاعدهٔ مقرره در اافرازه سكون فا وفتح راء مهمله
وزاء معجمه ايله شولهٔ آتش معناسنه در اافروشه سكون
فا وضم را وفتح شين معجمه ايله بر نوع لطيف حلوادركه صنعتى
روغن ساده يى قيناد وب اوزرينه اينجه النمش اونى دوكوب
نرم آتش اوزرنده ال ايله اوارلر تا كه دانه دانه اوله بعده
اوزرينه شكر ياخود عسل مصفايى دوكوب آهسته قارشدررلر
بى نظير سريع الهضم لطيف حلوا اولور اافرينده براديجى عربيده
خالق معناسنه آفريدندن اسم فاعلدر منظومهٔ شاهديده
اافسانه سكون فا وفتح سين ونونله فرهنك جهانكيريده
افسانه معناسنه در اافكانه سكون فا وفتح كاف فارسى
ونون ايله ناتمام مطروح اولان ولد عربيده سقط ديرلر كسر
سين وسكون قافله انساندن وحيواندن اولور اافشته كسر
قاف وسكون شين معجمه وفتح تاء مثناة ايله كيلار ومخزن

معناسنه ده کلور آگاه وآگه فتح کاف فارسی واظهار ها
ایله خبردار ومتیقظ ومتنبه معناسنه مصدری آگاهیدن
کلور آگسه فتح کاف وسین مهمله ایله فرهنگ جهانگیریده
طرنق برسنه یه ایاشمك ودخی ال ایله طوتوب آصلمغه دیرلر
آکسته فتح کاف وتاء مثناة وسکون سین مهمله ایله محکم
باغلنمش معناسنه شین معجمه ایله ده مرویدر آکشته سکون
شین معجمه ایله آکسته مرقوم معناسنه آکنده فتح کاف عربی
وسکون نونله بوزن تابنده آخور معناسنه که عربی اصطبل
دیرلر آکنده فتح کاف عجمیله طولمش مملو معناسنه هرنه
اولورسه یاصدق ودوشك وامثالی وکیه وسائر هرنکه
طولمق قابل اوله ومأکولاتدن مومبار وشیردان وسائرلری
جمله سنه دیرلر آکینده فتح کاف عجمی وکسر نون وسکون
یای تحتانیله آکنده مرقوم معناسنه آکنه کسر کاف وفتح
نونله بوزن عاقله قفتان وزبون ویورغان وامثالهم
ایچنه قونیلان پنبه یه دیرلر آلانه فتح لام ونونله بمعنی

لاندکه

لانه که آشیانه دخی دیرلر الغده ضم لام وسکون غین
معجمه ایله تحفة الاحبابده آرغده مرقومدر ایکی معنا سیله ده
متراد قدر الغونه سکون لام وضم غین وفتح نونله قزلجه که
زنان یوزینه سوردکلری کلکونه و فکر دخی دیرلر الفته
بوزن ومعنی آشفته و واله وحیران معناسنه ده مرویدر
الفنده فتح فا وسکون نونله بمعنی اندوخته یعنی قزانلمش
عربیده مکتسب معناسنه الکونه سکون لام وضم کاف
عجمیله بمعنی آلغونه مرقوم النده فتح لام وسکون نونله
قبوسورمه سی الواه سکون لام وفتح واو واظهار ها ایله
اکیر دیدکلری کوك که عربیده وج دیرلر الوجه مصغر
آلوده که خرده ار کدر بعض نسخه ده جالی یمشیدر که
عربیده انبر بارس دیرلر وبعض فرهنکده کوکم دیدکلری که
بین الناس قراصیا دیرلر الوده آلودن لفظندن اسم مفعولدر
بولاشیق وقاریشق وکاهی ملوث معناسنه وکاهی مرتکب
معاصی ومناهی معناسنه ده استعمال اولنور الونه ضم لام

وواو معروف واظهار ها ایله طوشنجل قوشی که عربیده
عقاب دیرلر بعض نسخه ده قره قوش مروید رصیاده لر قره قوش
عقابدن غیریدر دیرلر آلکه ضم لام واظهار ها ایله مجمع
الفرس ده طوشنجیل قوشیدر آلوده دن مختصردر آلیزنده
کسر لام وسکون یای تحتانی ونون وفتح زاء معجمه ایله اودکلک
وبدخوی اولان حیوان که اکثر قاطرده وبعض آتده استعمال
اولنور آماده اسم مفعولدر حاضر ومهیا معناسنه آماره
فتح راء مهمله ایله حساب ودفتر معناسنه که آواره دخی
دیرلر آماره گیر محاسب معناسنه اولور آماه اظهار ها ایله
بمعنی آماس شیش که عربیده ورم دیرلر آمخته ضم میم و
سکون خا وفتح تاء مثناة ایله آموخته لفظندن اختصار
اولنمشدر اوکرنمش معناسنه آمده ایکی معنایه در اول اسم
مفعولدر ماضی ده وحالده استعمال اولنور کلمش وکلدی دیمکدر
ثانی بدیهه ولطیفه معناسنه آمله کسر میم وفتح لام مله املج
دیدکلری دارودرکه بلی نوعندندر اما اندن کوچکدر قبوغی

استعمال

استعمال اولنوب جکردکی آتیلو رطب کتابلرنده قشرامیلج یازیلور
نوشدار و ترکیبنك جزو اعظمی در آمته فتح میم و نونله بوزن
امده بغلمش اودون بعض نسخه ده یازیلوب یاقمغه حاضر
لنمش اودون یعنی میرزا ابراهیم الف ممدوده ومقصوره ایله ده
روایت ایلمش آموده درت معنایه در اول نسخهٔ میرزا ابرهیمده
بمعنی آراسته آمه بوزن نامه دوات معناسنه که خواستان
وخواسته دخی دیرلر عربیده محبره معناسنه آمیزه کسر
میم وسکون یای تحتانی وفتح زاء معجمه ایله ایکی معنایه
کلور فرهنك جهانکیریده اول بمعنی آمیخته آمیزه زاء عجمیله
مجمع الفرس ده مردد وموی یعنی قرغل عربیده کهل دیرلر آمیغه
کسر میم وسکون یای تحتانی وفتح غین معجمه ایله بمعنی آمیخته
کذا فی فرهنك جهانکیری انجه آنله چه دن مرکبدر آن اشارت
بعید وچه نه دیمکدر معنای ترکیب اول نه دیمك اولور روآنی
دیمك معناسنه ده کلور آنسته فرهنك میرزا ابراهیمده
کسر نون وسکون سین وفتح تاء مثناة ایله براوت کو کیدر

خوشبو مشکك دخی دیرلر و فرهنك جهانکیریده فتح نون ایله
بوزن وارسته براوت کوکید دعربیده سعد دیرلر ضم سین ایله
لسان هندیده مونه دیرلر انکاه وانکه کلاهما بسکون
النون وفتح کاف عجمیله اول وقت دیمکدر انکه سکون نون
وکسر کاف عربی واخفاء ها ایله آن ایله کهدن مرکبدر اول
کمسنه معناسنه وکه ادات حرفیدر که ما بعدینی ما قبلنه
ارتباط ایچون ایراد اولنور وکاهی اسم استعمال اولندقده
برینسنه نك ذاتنه استدلال ایدر کاهی عربیده اولامع هذا
معناسنه ایراد ایدرلر آوارچه آواره لفظنك تصغیریدر
وقت حساب معناسنه آواره فتح واو وراء مهمله ایله آمارة
مرقوم معناسنه در آوازه فتح زاء معجمه ایله صدا و مقام ایله
اوقمق ودخی غیرت معناسنه آواه اظهار ها ایله آواز معناسنه درکه
آوا دخی دیرلر آورچه آوارچه مرقومدن مخففدر حساب
معناسنه آوردگاه اوردکه کلاهما بکاف الفارسی جنك
یری محل معرکه آورد جنکدر گاه وکه اسم مکاندر آورده

برعلتدر انساننڭ وحیواننڭ طرنوق دیبنده واقع اولور آاورنگ
سکون واو وفتح راء مهمله ایله بوزن ومعنی آبره قفتان و
یصدق ودوشك یوزی وهرنه که آسترلی اوله لابد یوزی
اولور اول یوزه آبره وآوره دیرلر حرف با ایله واو میاننده
تبادل اولدیغی شایعدر آاوله سکون واو وفتح لامله بمعنی
آبله کسر واو ایله صیحی در قبرجق که وجود انساننده ظاهر اولور
آاویخته آویختن لفظندن اسم مفعولدر آصلمش معناسنه
آاویزه کسر واو وسکون یا وفتح راء معجمه ایله آویخته مرقوم
معنالریله مترادفدر وبمعنی گوشواره یعنی کوپه که قولاغه چکودرلر
آاویزه زاء فارسیله بمعنی گوشواره کوپه که ایاقلی اوله آاویشه
کسر واو وسکون یای تحتانی وفتح شین معجمه ایله براوتدر قورودوب
بعض ترکیبه جزؤ ایدرلر آویشن مرقوم کبی ترکیده ککیك اوتی
دیرلر آاه کلمهٔ عذابدر شدت وغضب وغم ومحنت اصابتنده
استعمال اولنور یعنی مشغوف ومعلول ومریض ومجروح
اولانلرك درونندن خروج ایدن صوتدر وامل دردك الم

وغم وغصه دن دردناك نفسيده را آها زيده فتح ها وكسر زاء
معجمه وسكون ياى تحتانيله آهته سكون ها وفتح تاء مثناة
واخفاى ها ايله آهخته فتح ها وسكون خاء معجمه ايله كلهم بمعنى
كشيده يعنى مذكور اوچ لغت قد كشيده وشمشير كشيده وآته
قولان چكمك وعمارت طولانى وهرنه برده كه چكلمك تعبيرى
صحيح اوله آنلرده استعمال اولنور را آهانه فتح ها ونونله مطلق
دبه كرك انسان وحيوانات كركسه طاغ دبه سى اولسون آهسته
فتح ها وتا وسكون سين ايله تأنى وتدريجله حركت وعجله سز
ايش ايتمك آهن بايه لفظ مركب اولدوغى ظاهر دركتاب شيشه نك
اياقلرى كه اوزرنده كتاب چوبرلر اما مجمع الفرسده باء موحده ايله
خميازه معناسنه دركه اسنه وده هان دره دخى ديرلر آهنه
فتحتينله آهخته مرقوم معناسنه درمعناى اولنده آهو بره واهو
ايكيسيده جيران ياوريسى كه آهو كيك وبره قوزيدر وره دخى
بره معناسنه آهيانه كسر ها وفتح ياى تحتانى ونونله دماغك
بالاسنده اولان كموك كه عربيده قحف ديرلر آهيخته كسر ها
وسكون

وسکون یای تحتانی وخاء معجمه وفتح تاء مثناة ایله آهیخته
مرقوم معناسنه آهنیا به فتح ها وسکون نون وفتح یای تحتانی
بعده باء موحده مفتوحه ایله خمیازه معناسنه که دهان دره
واسنا وفازه دخی دیرلر آیدن سکون یای تحتانی وفتح دال
ایله صبزندی صواولسون غیری اولسون عربیده ترشح معناسنه
آیشنه کسر یای تحتانی وسکون شین معجمه وفتح تاء مثناة ایله
آیشنه تاء مثناه یرینه نونله آیشه کسر یای تحتانی وفتح شین
واخفای ها ایله آوچیده فرهنک جهانکیریده ایکی معنا ایله در اول جاموس
معناسنه ثانی جابلوس ایتمک معناسنه در منال معنی اول آیندم
فتح یای تحتانی وسکون نونله اسم فاعلدر کلیجی معناسنه آینده
ضم یای تحتانی وسکون نون ایله بیهوده کو وپریشان کفتار و
سیکسر معنالرینه آییزه کسر یای اول وسکون ثانی وفتح زاء
فارسیله شراره آتش معناسنه آییشه کسر یای اول وسکون ثانی
وفتح شین معجمه ایله آیشه مرقوم معناسنه آیینه وآینه کلاهما
معروف که عربیده مرآت معناسنه مع الیا آای آمدن لفظندن

باب الالف الممدودة مع الیا

صیغهٔ امر و وصف ترکیبدر ا آبادانی معمور مکان معناسنه
آخرنده که یا یای نسبتدر عمارته منسوب اولا مکان و یای وصفیه
دخی اولور اآب استامی ایچه جك صو دیمکدر اضافتله یعنی آب
آشامه مضاف اولور آخرنده کی حرف یا صفت ایچوندر ا آباء علوی
یعنی کواکب سبعهٔ سیاره کذا فی شرفنامه اآب زندکانی یعنی آب
حیات لفظ مرکبدر برجزؤی آب اولدیغی ظاهر و برجزؤیده زندکی در
و برجزؤیده الف و نوندر که زندکینك یاسی حرف نسبتدر و الف
و نون نسبتی تأکید ایچوندر اآبسردی روزکاردن صوغمش صو
صوقلغه منسوب صو دیمك اولور اآبی کسر با و یای معروف ایله
اوج معنایه در اول ایوادیدکلری معروف میوه در عربیده سفرجل دیرلر
ا آتشی آتشه منسوب نسنه لره و کاه یای وصفیه ایله آتش صفت
معناسنه حدت طبع و تند و تیز مشرب اولان آدمه دیرلر اآدمی
بو یا دخی کاه نسبت و کاه صفت استعمال اولنور اآرای فتح راء
مهمله ایله آرایدن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی اولور
ا آری کسر راء مهمله و یای معروفله جوابده بلی و اوت دیمکدر

عربیده نعم معناسنه آری فتح راء مهمله و یای مجهول دیشی دیمی
آرۀ مرقوم معناسنه و دخی آلجی معناسنه مرویدر آزادی
فتح زاء معجمه و کسر دال مهمله ایله ایکی معنایه دراول بی قید
اولمق ثانی حمد و شکر معناسنه آزمای آزمودن لفظندن اسم
مصدردر آزمایش کبی کاهی صیغۀ امر و وصف ترکیبی استعمال
اولنور آسانی فتح سین مهمله ایله اوچ معنایه دراول راحتلك
معناسنه آسای ایکی معنایه دراول آساییدن لفظندن صیغۀ
امر و وصف ترکیبدر آستانی آستان قپواشکی در آخرنده کی
یا حرف کاه نسبت و کاه صفت اولور و کاهی وحدت استعمال
اولنور آسمانی بویا و صفیه در آسمان کبی اولان معروف
رنکدر هر نه اولورسه تشبیها استعمال ایدرلر آسنی سکون
سین و کسر نونله قومه عورت که وسنی و آسی دخی دیرلر آسی
کسر سین مهمله ایله قومه عورت یعنی برآدمک ایکی یا اوچ عورتی
اولور بر برینه قومه دیرلر آشتی سکون شین معجمه و کسر تاء
مثناة ایله بارشمق که عربیده صلح دیرلر آشکوی سکون شین

معجمه وضم كاف عجمی و واو معروف واظهار يا ايله قصر وچار
طاق وعالی مكان معناسنه اا شنای اظهار يا ايله آشنا معناسنه‌در
اا شنايی يای مصدريه ايله بلشلك معناسنه اولور اا لای بو وزن بالای
بمعنی آلوده شدن اا لنی سكون لام وكسر نون ايله قيوسودمه‌سی الوی دیشنه
كوكم ديدكلری طاغ يمشی بعض يرلرده اجكه عربيده زعرور ديرلر
بر نوع طاغ يمشيدر اا لی بالی كراس كه الو بالو واستيمان ايله اسلام
ديارينه كلان كفره كه عربيده مستأمن ديرلر بعض نسخه‌ده خراج
كذار دخی ديرلر اا مای سروری كاشف مجمع الفرس‌ده بمعنی آراينده
وساخته كننده يعنی دوزوب قوشيجی ديمك اولور ديمش اا موی
ضم ميم و واو معروف واظهار يا ايله ترجمه‌سی مرور ايدن
آمو معنالريله مترادفدر اا نكاهی و اا نكهی اولوقت واندنصكره
معناسنه‌ده استعمال اولور اا وای آواز معناسنه اوادخی ديرلر
بو يا حرفی جای وامثالنده اولان يا كبيدر حذف اولنسه معنايه خلل
كلمز اا وردنی واوك فتحيله وضمی‌ده جائز هدايا وارمغان
وپيشكش معناسنه آوردن كتورمكدر آخرنده يا حرف لياقت معناسنه‌در

اا وردی

آوری بوزن داوری آورمرقوم معناسنه درآخرنده کی حرف
یا نسبیدر محمد هند وشاه صحاحده وسروری مجمع الفرسده
بمعنی صاحب یقین درست یعنی اعتقاد پاک صاحبی دیمشدر
آهستکی کاف تصغیر ویای مصدریه ایله نرملک وتأنی
ایتمکلک آهن سای دمور از یجی معنای ترکیبدر مراد که دیمکدرکه
دمور اکه لرلر سای ساییدندن اسم فاعل صیغه سیدر
آهوای سکون ها وفتح واو معروفله نهر جیحون کنارنده
معروف بر شهر اسمیدر آهوری ضم ها وواو مجهول و
کسر راء مهمله ایله خردل معناسنه در ترکیده قچی وهند
ولساننده راسی دیرلر آیینهٔ اسکندری اسکندر ذوالقرنینه
منسوب اولان آیینه در حکما علم حکمتله تصنیف ایلمشلر
ولب دریاده بر میل اوزرینه وضع ایلمشلرکه دریادن
کلن کمیلر یوز میلدن زیاده یردن ایچنده کورینوردی
وایچنده اولان دوستمیدر ویاخود دشمنمیدر معلوم اولوردی
آیینهٔ تصنیفنی حکیم ارسطویه نسبت ایدرلر ومجازا باده طلو

جامه دیرلر آیینهٔ چینی جوهردار فولاددن دوزلمش
برآیینه درخاصه سی اولدیغنه طبیب یوسفی دیمشدر رباعی
اذاکه رسد از مرض لقوه کزند باید بیاد دار در ازمن این پند
آیینهٔ چینی بنظر آورده درخانهٔ تاریک نشیند بکچند
بو رباعی نک مضمونی برکسنه لقوه مرضنه مبتلا اولسه
لقوه اغز اکلمکدر آیینهٔ چینی یه برقرانکو اوده اوتوروب
بر از ایام نظر ایدیجک دیمکدر باب الالف المقصورة المفتوحة
معا الالف ابا اصطلاح فردوسی ده بمعنی بامع معناسنه باب الالف المفتوحة معا الالف
الف زیاده سیله شهنامه ده چوق محلده ایراد اولنمشدر
ابرکابسنا فتح باء موحدهٔ اولی وکسر ثانیه وکاف وشین
معجمهٔ مفتوحتین ایله خانهٔ عنکبوت معناسنه ابرکاکیا
بوزن ومعنی ابرکابسنا کاف اول عجمی وثانی عربیله در ابستا
ممدوده ذکری مرور ایدن آبستا معناسنه در ابوخلسا ضم باء
موحده وفتح خا وسین وسکون لام ایله اعشابدن براوتدر شکار
دخی دیرلر ادهجا سکون دال مهمله وکسر ها وفتح جیمله جهد

معناسنه

معناسنه ارسطولونیا قوغه دوکلکی دیدکلری داروده دارده خرما
سکون واو وفتح دال مهملتین ایله چنکل خرما درارغا
سکون راو فتح غین معجمه ایله ارمق معناسنه درارغاب
وارغاو دخی دیرلر ارمیا سکون راوکسر میم وفتح یای تحتانیله
بنی اسرائل پیغمبرلرندن بر پیغمبر آدیدر ازا فتح زاء معجمه ایله
مصطفی ساقز اژدرها واژدها کلاهما بزاء الفارسی اصلی
اژدردرها والف الحاق ایدوب اکثریا جمع صیغه سیله
استعمال ایدرلر لکن جمع دکلدر درت معنایه کلور اول
غایت بیوك یلان دودیرلرکه یلانك عمر طبیعی سی بیك ییلدر
آفتاب رشیمو ب یاشدقچه اژدرا اولور وایاقلری چقار
ازدست بزا وازدست فزا ایکیسیده مترادف المغ در
ایکی معنایه در اول ساج اوزرنده پشن یوفقه اتمك اشکوه
دخی دیرلر ازیرا کسر زاء معجمه وسکون یای تحتانی وفتح راء
مهمله ایله ازیرای آن دیمك معناسنه دراسا فتح سین مهمله
ایله الف ممدوده ده ذکری مرور ایدن اسا معناسنه در

استا سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله فرهنك جهانکیریده
ولایت رستمدارده بر قلعه اسمیدر اسما نام کریمهٔ حضرت
امیر المؤمنین ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه وابنته والدهٔ
مکرمهٔ عبد الله بن زبیردر رضی الله عنهما ودخی نام زوجهٔ
حضرت حسن المجتبی بن حضرت علی المرتضی در رضی الله تعالی
عنهما ودخی شرفنامه ده بر عورت اسمیدر اشتا سکون شین معجمه
وفتح نون ایله مجمع الفرسده کوهر ذی قیمت معناسنه مذکوردر
افدستا سکون فا و سین وکسر دال مهملتین وفتح تاء مثناة ایله
لفظ مرکبدر افدستا زیادهٔ تا ایله دخی مجمع الفرسده معنای
مذکوره مسطوردر افرا سکون فا وفتح راء مهمله ایله فرهنك
جهانکیریده بمعنی آفرین کذا افرای دخی دیرلر افسا سکون فا وفتح
سین مهمله ایله افسونکر یعنی افسون ایدیجی اقا فتح قاف ایله
بزرك معناسنه ترکیده اغا دیدکلریدر اکرا سکون کاف
فارسی وفتح راء مهمله ایله ارشته کبی بر نوع طعامدر لکن شوربا
دکلدر اککرا واکلرا کلاهما بکاف الفارسی اول بسکون

الکاف

الكاف الثانى وثانى باللام عاقرقرحا درلسان يونانيده قوزبون
ديرلر الف استوا يعنى خط استوا كه عربيده محور ديرلر الف باتا
تحتة اولدن عبارتدر الاساندرا نام اسكندر ذوالقرنين در
لفظ يونانيدر كه اسكندرانك معربيدر الوا سكون لام وفتح
واو معروفله رستم زالك نيزه دارى اسميدر اميا سكون ميم
وفتح ياى تحتانيله مجمع الفرسده كيسه وهميان معناسنه در
انار كيرا كسر كاف فارسيله خشخاش قوزاغى كه كوكنار دخى
ديرلر اندا سكون نون وفتح دال مهمله ايله اوج معنايه كلور
اندروا سكون نون وراو فتح دال مهملتين وواو ايله آويخته
وسرنكون كه اندرواى ودرواى دخى ديرلر انقرديا سكون
نون وراء مهمله وفتح قاف وياى تحتانيله اعشاب قسمندن
سوسن هندى در افكشت نما غايت مشهور ومعروف ديمكدر
عربيده مشار اليه بالبنان معناسنه انكشت وا سكون نون و
كسر كافله انكشت كومردر ولفظ واطعام معناسنه در انوبا
ضم نون وواو مجهول وفتح باء فارسيله لسان المنور ديدكلرى

اوتدركه اختيارات بديعيده بيان اولنمشدر اونشا ضم نون
و واو مجهول و فتح شين معجمه ايله مذهب و ملت كبران اوا
ممدوده ده ذكرى عرو رايدن آواكبى آواز معناسنه در اوريا
سكون واو و فتح راء مهمله ايله حصار معناسنه در اوغا
سكون واو و فتح غين معجمه ايله فرهنك جهانكيريده بمعنى باد
يعنى هوا مذكوردر اوينا كسر واو و سكون ياى تحتانى و فتح
نونله عصاره معناسنه يعنى صقندى ايا حرف ندادر تفصيلى
مقدمه ده مذكوردر ايها سكون ياى تحتانى و فتح ها ايله
باب الالف المفتوحة مع البا
فراغت معناسنه مع الباء ابر سيراب ياغمورلى بولت كه نافع
اوله اتروب سكون تاء مثناة و ضم راء مهمله ايله بر
علتدر وجود انساندن ظاهر اولور جلد انسانى تباه و آواره
ايدر ابو العجب شعبده بازه كنيه در ابو بكر ايضا منه ابو تراب كنية
حضرت امير المؤمنين على بن ابى طالب كرم الله وجهه ايضا منه
ارجاسب پادشاهان توران زميندن بر پادشاهك ناميدر
ودخى افراسياب شاهك بر پهلوانى ناميدر ارغاب سكون راء

مهمله و فتح غین معجمه ایله بمعنی جوی یعنی ارمق و ارغا دخی دیرلر
ارغنداب سکون راء مهمله و نون و ضم غین معجمه ایله بر رود
خانه در عراق ایله آذربایجان ارا سنده واقعدر اروند اب
سکون راء مهمله و نون و فتح واو و دال ایله نام بدر ضحاکدر
ازدب سکون زاء معجمه و فتح دال مهمله ایله بمعنی مکیر و مکش
ازنب سکون زاء معجمه و فتح نون ایله بمعنی رنجس یعنی انجمک
عربیده معناسی قربه در اسب خصوصله آتک عموم اوزده
اسمیدر اسب شب مثب کسر شینین معجمتین و سکون بانین
موحدتین ایله غایت اشکن آته دیرلر اسیرم اب کسر سینن و
سکون یای تحتانی و فتح راء مهمله و میم موقوفله افراسیاب
شرفنامه ده صو او زرنده اولان قبرجقلر که عربیده حباب
دیرلر فتح حا ایله و لغت محموديده اسب دریایید ترکیده دکز
آیغری دیدکلری افراسیاب توران زمین پادشاهلرندن
بر مشهور و نامدار پادشاه نامیدر الب سکون لام ایله
بوزن قلب پهلوان دلاور معناسنه در اندراب سرحد

خراسانده هندجانبنده شهر غزنینه قریب برشهرك اسمیدر
اندروب سکون نون وفتح دال وضم راء مهملتین ایله برعلتدر
وجود انسانده ظاهر اولدقده جلدی سیاه ودرشت ایدر وکیجیك
عارض اولور اروب سکون نون وضم راء مهمله وواو معروفله
اویوز علتی که کردخی دیرلر مع التاء ات ادات خطابدر کلمه
آخرینه واقعدر احسنت فارسیلر شاباش وشاد باش معناسنه
استعمال ایدرلر اخسیکت سکون خاء معجمه ویای تحتانی
وکسر سین مهمله وفتح کافله ماوراء النهرده فرغانه ناحیه‌سنده
برشهرك اسمیدر اردیبهشت درت معنایه دراول فصل ربیعك
ماه ثانیسی اسمیدر رومی نیسان ویونانی آبریل دیرلر ارست
فتح را وسکون سین مهملتین ایله ایکی معنایه در زیردست
یعنی مطیع ومحکوم وزیردست ازهلالت ای ابروی تو وکمان
تو ویا بیرکوز پشت اولانه است ادات رابطه در اغافت
فتح غین معجمه وفایله براوتدر هندولرکاسربیل دیرلر افراخت
افراختن لفظنك فعل ماضی سیدر الجخت سکون لام وفتح جیم

باب الالف المفتوحة مع التا

بعده

بعده خاء معجمهٔ ساكنه ایله بعض نسخه ده جیم فارسیله
منقولدر طمع وحرص معناسنه الفخت سكون لام وخاء
معجمه وفتح فایله بمعنی اندوختن عربیده كسب معناسن افاده ایدر
الفت ضم لام وسكون فایله محنت ومشقت وبرنسنه یه
مبتلا اولمق امروت فرهنك جهانكیریده امرود معناسنه
اولدوغی مسطوردر انباشت بمعنی پر كرد انباشتن لفظندن
فعل ماضیدر انبست سكون نون وسین مهمله وفتح باء موحده
ایله غلیظ معناسنه انبوت سكون نون وضم باء موحده وواو
معروفله بمعنی بنج كیاه یعنی اوت كوكی انجخت سكون نون وفتح
جیم بعده خاء معجمهٔ ساكنه ایله بمعنی برجست یعنی صچرادی
انزروت بردكنلو اوتدن حاصل اولور انفت فتحات ثلثه
ایله زیان ونقصان وغبن وخسارت معناسنه انفخت
سكون نون وخاء معجمه وفتح فایله الفخت مروم معناسنه
انفست سكون نون وسین مهمله وفتح فایله بمعنی خانهٔ
عنكبوت یعنی اورمجك آغی انكشت سكون نون وشین

معجمه وضم كاف عجميله پرمق كه عربيده اصبع وبناند ديرلر
اودست سكون وواو وسين وفتح دال مهملتين ايله قارش كه
بدست دخي ديرلر عربيده وجب وشبر دينلور ايخشت سكون
ياء تحتاني وشين وفتح خاء معجمتين ايله زر وسيم وساير فلزات
يعني معادن كذا في فرهنك جهانكيري ايفات سكون ياي
تحتاني وفتح فايله غماز ومفسد معناسنه ايفت سكون ياي
تحتاني وفتح فايله حاجت والتماس معناسنه مع الجيم اج
ايكي معنايه در اول طمع وحرص كه آز دخي ديرلر اخنج ممدوده ده
ذكري مرور ايدن آخسيج معناسنه كه طبايع يعني عناصر اربعه دن
هر برينه ديرلر ارج سكون راء مهمله ايله التي معنايه
كلور ارغنج سكون راء مهمله وميم وفتح غين معجمه ايله
طوقومق ايچون اوزاند قلري ايپلك تار دخي ديرلر اربخ
ممدوده ده ذكري سبق ايدن آربخ معناسنه اسفنج سكون
سين مهمله ونون وفتح فايله مؤيد الفضلاده اوچ معنايه
مرقومدر اكحج سكون كاف وكسر حاء مهمله ايله جلاب

باب الالف المفتوحة مع الجيم

معناسنه

معناسنه كه اربه يي قيناد وب صوينه شكر قتر لر بولغت
فرهنك جهانكيريده الف ممدوده ايله مذكور در اما تحفة
الاحبابده الف مقصوره وحاء مهمله ايله مرويدر الفنج
سكون لام ونون وفتح فا ايله بمعنى اندوختن واندوخته
يعنى قزانمق وقزانلمش امكاج سكون ميم وفتح كاف عجميله
عالى وبالا معناسنه انج سكون نون ايله بوزن رنج ايكى
معنايه در انجوج سكون نون وضم جيمله عود اغاجيدر
انفج سكون نون وفتح فا ايله الفنج مرقوم معناسنه اسم
مصدردر انقوج سكون نون وضم قافله شكن روى
يعنى حالت غضبدن ياخود پيرلكدن چهره ده اولان بورشق
انموذج سكون نون وفتح ذال معجمه ايله بمعنى نمودار ومانند
وجاشنى اوج عالى وبلند كه مقابلى حضيضدر اودلج ريكهاى
باريك يعنى انجه طپرلر وهمراه حركتده اولان طپرلر اورنج
بمعنى انكور اوكنج سكون واو ونون وفتح كاف فارسيله بمعنى
پشيمانى وندامت كشيدن اولنج سكون واو ونون وفتح لام ملة الة

معنایه در بش معناسی اورنك لغتینك بش معناسیله ده مترادفدر

عن قریب ذکر اولنور معنای سادس اورنج مرقوم معناسنه در

بعض لغتلرده شبستان یعنی حجله کاه معناسنه در اوماج

سکون واو ایله آماج مرقوم معناسنه که نشانهٔ تیردر

عربیده هدف دیرلر ارغج سکون راء مهمله وفتح غین

معجمه ایله بر نوع صرمشقدر اغاجه که طولاشوب صاریله

البتده قوریدر اکا سرند و توپیچ دخی دیرلر عربیده اسمی عشقهدر

الج سکون لام ایله غرور وکبر ونخوت صاحبی دیمکدر مع الخاء

باب الالف المفتوحة مع الخا

اخ اخ بمعنی خوش خوش که عربیده طوبی وبخ بخ دیدکلری معنایه در

اخ بمعنی آفرین وبمعنی بخ کذا فی شرفنامه ابرانداخ وابرنداخ

کلاهما بسکون الباء الفارسی والنون وفتح الراء والدال

المهملتین سختیان معناسنه الفسز برنداخ دخی دیرلر ازخ

فتح زاء فارسیله ممدوده ده ذکری مرور ایدن آزخ معناسنه در که

کوزبکا رنده اولان چیقدر اسب سرخ طوری آت که عربیده کمیت

دیرلر اشکوخ سکون شین معجمه وضم کاف ایله بمعنی خزیدن ولغزیدن

یعنی

یعنی سورتمك وسورچمك مصدری اشکوخیدن وشکو
خیدندر وحذف الفله شکوخ دخی لغتدر افرازخ سکون
فایله یکاغك جانب اعلاسی که افراز وفراز بالادر ورخ یکاقدر
بعض نسخه ده یومری یکاغه دیرلر الجوخ فتح لام وسکون نون
وضم جیمله عوداغاجی که ممدوده ده دخی مذکوردر انجخ
وانجوخ کلاهما بسکون النون وضم الجیم آدمك چهره سی
وبیشانیسی بیرلکدن یاخود الم وغصه دن بوریشق اولمق
بعض نسخه ده ال وایاق دریسی یارلمق معناسنه ده مرویدر

باب الالف المفتوحة مع الدال

مع الدال ابرقباد اهواز ایله فارس میاننده واقع اولان
ارجان نام مملکتك توابعندن براولکه درقباد شهریارانك
برقلعه وشهر بنا ایلمشدر ابرود سکون باء موحده وضم راء
مهمله ایله سنبل معناسنه در الف ممدوده ایله ده جائز
لغتدر ابیداد ظلم وبیداد معناسنه احسند مع التاء ده
ذکری مروراید احسنت معناسنه درادند فتح دال وسکون
نونله ینجه دیمك معناسنه سؤالدر ادید کسر دال المهمله و

سکون یای تحتانیله هرامورده متبوع معناسنه یعنی هرنه

ایشده اولورسه تابع اولدقلری کسه یه دیرلر ارجمند ارج ایله

مند دن مرکبدر ارج قدر واعتبار ومرتبه معنالرینه ومند

ادات نسبتدر هوشمند ودانشمند کبی معنای ترکیب صاحب

قدر ورتبه ومعزز ومحترم دیمکدر و بر معناسی دخی

خرنوب شکوفه سنه دیرلر ارجند سکون راء مهمله

ونون وفتح جیمله بر شهر اسمیدر ارداد سکون را وفتح دال

مهملتین ایله پری ومردم فریب معناسنه ارد سکون راء مهمله

ایله بوزن نرد مجمع الفرسده دقیق معناسنه آرد لفظندن مخففدر

ارده کنجد برجنکالدر یعنی برایری کندر تازه ایکن رطب و

دوشاب ایله یرلر ارزرود سکون راء مهمله اول وضم ثانی

وزاء معجمه موقوفله ولایت ماوراء النهر اسمیدر ارز ایله دو ددن

مرکبدر ارغند سکون راء مهمله ونون وفتح غین معجمه ایله

پهلوان دلیر ومرد خصم افکن معناسنه ارغند سکون را وضم

غین معجمه ایله حریص معناسنه در ارفند سکون را ونون وفتح

فایله

فایله نهر دجله یه دیرلر بغداد اوکندن جاری اولان صو در
مشهوری اروند در فایله واو اراسنده تبادل و تواحی اولدیغی
شایعدر اروند سکون را و نون و فتح واو ایله یک معنایه کلور
اول نهر دجله که شط العرب دیرلر ازاد ود فتح زاء معجمه و ضم
راء مهمله ایله نام ولایت ماوراء النهر در ازرد فتح زاء معجمه
و سکون راء مهمله ایله رنك معناسنه در ازناد سکون زاء
معجمه و فتح نون ایله بر ناحیه اسمیدر کذا فی فرهنك تحفة الاحباب
و دال یرینه واو ایله ده مروید در ازند فتح زاء معجمی و سکون
نون ایله دیوارده طاش ایله بالچق اراسنه استحکام ایچون قونیلان
خرده طاشنه دیرلر اسپهبد سکون سین و ها و فتح بائین ایله
ملوك طبرستان لقبی در که ملوك رومه قیصر و عجمه
کسری و ترك یعنی اوزبك پادشاهلرینه خاقان و هند رای
و چینه فغفور و حبشه نجاشی و یمنه تبع و مصر پادشاهلرینه
فراعنه دینلدك مخصوص اولدوغی کبی بو دخی مخصوص در
و معجم البلدانده طبرستانده بر ولایت اسمیدر اسفد سکون

سینك مهمله وفتح فایله هیزم نیم سوخته اسمند سکون سین
ونون وفتح میمله سمرقند مضافاتندن بر قریه اسمیددر
حذف الفله دخی مشهوردر اشتاد سکون شین معجمه وفتح
تاء مثناة ایله اوج معنایه در اول نام فرشته در که روز
اشتاد ده واقع اولان تدبیر امور ومصالح اکا متعلقدر
اشتود سکون شین معجمه وضم تاء مثناة ایله خمسهٔ مسترقه‌نك
ایکنجی کونی اسمیدر اعجام جشن مغان کونلرینه بنجهٔ مسترقه
وبنجهٔ دزدیده وفروحان دخی دیرلر اشنود سکون شین
معجمه وضم نونله فرهنك جهانکیریده خمسهٔ مسترقهٔ سال
ملکی‌نك ایکنجی کونی اسمیدر مجمعده تایله بونده نونله مذکوردر
اشفند سکون شین معجمه ونون وفتح فایله نواحیٔ نیشابورده
براولکه اسمیدر سکسان اوج قریه‌یی مشتملدر وقصبه سنه فوهام
کرد دیرلر افد وافند کلاهما بسکون الفاء بمعنی عجب مصدری
افدیدن کلور افراشته قد یعنی بالا بلند اوزون بویلو کذا فی
المحمودی البان کبود ترکیده صورقون سکود دید کلریدر الرد

ضم لام وسکون راء مهمله ایله آغ کبی سیرک طوقنمش چوال که
باغبانلر آنکله سبزه چکرلر امد سکون میمله بمعنی هنکام وزمان
امرود معروف میوه ترکیده رایی تقدیم ایدوب ارمود
دیرلر عربیده اسمی کمثری در ضم کاف ایله امشاسپند وامشا
سفند وامهوسپند وامهوسفند کلهم بسکون المیم وسین
الموقوف بمعنی سروش که فرشته در دخی دیرلر زرانشت بهرام
انار فرهاد کوه بیستونده واقع بر انار اغاجی در منقولدر
اول وقت که فرهاده بر پیره زن کلوب شیرین اولدی دیو خبر
ویردکده النده کی تیشه سن باشنه اوروب دوشوب کندو دخی
اولدکده تیشهٔ خون آلودیره دوشوب دسته سی یره
صابخلدی بامر الله تعالی کیده رک نشو ونما بولوب بولند
وبار ویردی مکر اول دسته انار اغاجندن ایدی قدرت
الهی ایله میوه‌سی حاصل اولوب بی نظیر انار اولدی بر دانه سن
قوپاروب یاردقده ایچی دل عاشق مثالی یانمش وخاکستر
اولمش کوردیلر الی الان بویله در دیرلر اناهید فتح نون

وکسرها ایله زهره یلدزینک اسمیدر الفنز ناهید دخی دیرلر و
زاد روبیدخت دینلدوکی مرویدر انبرود سکون نون وفتح
باء موحده وضم راء مهمله ایله امروده دیرلر صاحب کامل
انبویید سکون نون وضم باء موحده وکسر یای تحتانی
اول وسکون ثانیله بوییدن لفظندن صیغهٔ ماضیدر
انداد سکون نون وفتح دال ایله ترهٔ تیزک که کیکیز دخی
دیرلر عربیده جرجیر دیدکلری اوتدر اند سکون نونله بش
معناینه کلور اول اوجدن اونه وارنجه عدد مجهولدر مثلا
یکچند نفراند دیرلر مراد اوندن اکسک عدددر بو معنایه عربیده
ینف وبضع دیرلر اندرود سکون نون وفتح دال وضم راء
مهملتین ایله صواویالدزوانلره مشابه اولانه دیرلر اندود
سکون نون وضم دال مهمله ایله اسم عامدر دیواره صواومق
وکمشه ویاقوه التون یالدزایلک وبعض نسنه یه قلای
اورمق وبونلره بکزنه اولورسه ومستقبلنده واو الفه
قلب اولنوب بریای تحتانی زیاده سیله اندایددینلور اندیشه مند
فکر

فکر صاحبی و اهل تدبیر که اندیشه فکر در اصابت اولسون
فاسد اولسون و مندادات توصیف در هوشمند و دولتمند
کبی بعضیلر لفظ حرف نسبتدر دیمشلر فرقی دقیقدر
انکژد سکون نون و کسر کاف و فتح زاء فارسین ایله بربد
بو صمغدر حلتیت دیرلر ترکیده قاضی دیدکلریدر شیرازیلر
انکشتک کنده و هند لساننده هنك دیرلر انکوژد بر واو
زیاده ایله انکژد مرقوم معناسنه در انوبید ضم نون
و واو معروف و کسر یای تحتانی اول و سکون ثانیله
ناله و زاری معناسنه اوبرد سکون واو و ضم باء
موحده و راء مهمله ساکنه ایله بکلو فرو برد معناسنه که
بوغازدن اشاغی ایلتدی یعنی یوتدی دیمك اولور اورد ممدوده
ذکری مرور ایدن آورد معنالرینه مجمع الفرسده قصر الفله ده تجویز
اولنمشدر اورند سکون واو و نون و فتح راء مهمله ایله سکز
معنایه کلور اول فر و شکوه معناسنه که اورند دخی دیرلر اوزند واو
کلاهما سکون واو و فتح زاء فارسیله بمعنی افکند و اوکند و انداز

دخی دیرلر اوکند سکون واو ونون وفتح کاف عجمی ایله بمعنی افکند
اوند فتح واو وسکون نونله ظرف واناء معناسنه در اهنود
سکون ها وضم نونله اهواند سکون ها ونون وفتح واو ایله
کلاهما خمسهٔ مسترقه نك اول کونی آدیدر ایبد سکون
یای تحتانی وضم باء موحده ایله شرارهٔ آتش معناسنه در ایلیه
سکون یاء ثین تحتانیین وکسر لامله کاوجفت یعنی چفت اوکوزنه
دیرلر ایمد سکون یای تحتانی وکسر میمله صبان دموری بعض

باب الالف المفتوحة مع الراء

دیارده چفته ده دیرلر مع الراء المهملة ار حرف شرط اولان
اکر لفظندن تخفیف اولنمشدر ودخی دولکوا آلتلرندن اره
لفظندن مرخمدر بچقو معناسنه ابر سکون باء موحده ایله
بولت معناسنه که میغ دخی دیرلر ابرسیر سکون باء موحده
وکسر را وسین مهملتین وباء فارسیله اسبر دیدکلری اولکه نك
اسمیدر ابرسیر سکون باء موحده وکسر را وسین مهملتین بعده
یای تحتانیهٔ ساکنه ایله یغمورلی بولت واویرده که مراد اوزره
یغمورلی بولت اول موضعه ابرسیر دیرلر ابرشهر ولایت

بنشابور را

نیشابورك اسم قدیمی اولدوغی مجمع الفرسده مسطوردر
شرفنامه‌ده برروزمعین آدیدر دیو ذکر اولنمشدر ابدشهر
رای رینه دال ایله بعض نسخه‌ده مرقومدر ابسار سکون باء
موحده وفتح سین مهمله ایله بلکو طاشی که فسان دخی دیرلر
ابشخور کسر باء موحده وسکون شین وضم خاء معجمتین وفتح خا
وواو معدوله ایله ده جایز ممدوده‌ده ذکری مرور ایدن آبشخور
معنالریله مترادفدر ابکار سکون باء موحده وفتح کاف عجمیله
زراعت معناسنه ابیر کسر باء موحده وسکون یای تحتانیله
ایکی معنایه کلور اول قوغه که عربیده دلو دیرلر اثرعربیده دیرقاج
معنایه کلور اول ایجاد وتألیف معناسنه اثیر کسر ثاء مثلثه و
سکون یای تحتانیله کرهٔ آتش که اعلای عناصر اربعه‌در
اختر سکون خا وفتح تاء مثناة ایله درت معنایه در اخکر
سکون خاء معجمه وفتح کاف ایله آتش قوری که ذلك دخی دیرلر
اخیر کسر خاء معجمه وسکون یای تحتانیله قطع سنور وبیان
حدود ایچون وضع اولنان صره لنمش طاش ودخی دیوار بناسنده

بتالر قورا اعتبار ایتدکلری نسنه یه دیرلر ادبار سکون دال
مهمله وفتح باء موحده ایله بوغازدن آشاغی نسنه ایلتمك
اوبار معناسنه ادغر سکون دال مهمله وفتح غین معجمه ایله
خانه لرده هوا گیرمك ایچون ایتدکلری بیوك بادگیرکه
بادغرد دخی دیرلر ادفر سکون دال مهمله وفتح فا ایله برادر
زاده که افدر دخی دیرلر بعض فرهنگده همشیره زاده یه دیرلر
ارتیشدار سکون راء مهمله وکسر تاء مثناة بعده یای ساکنه
ایله ایکی معنایه در اردشیر ایکی معنایه در ارزه گر سکون
راء مهمله وفتح زاء معجمه وکاف فارسیله صوایچی اندایشگر
معناسنه ازار فتح زاء معجمه ایله صحاحده بمعنی درهم مسطوردر
ازبر وازبیر کلاهما بسکون الزاء المعجمه اول فتح باء موحده
ثانی کسر ایله وسکون یای تحتانیله خاطرده طوتمق وحفظ
ایتمك ترکیده دخی ازبر دیرلر ازدر سکون زاء معجمه وفتح دال
مهمله ایله لایق وسزاوار معناسنه ژدر سکون زاء فارسیله
معروف اژدرهادن مخففدر ازیر کسر زاء معجمه وسکون یای

تحتانیله

تختانیله زاهد ومتقی وعاقل ودانا وزیرك وكامل معناسنه
ممدوده ایله ده مرویدر آذیر كسر زاء فارسیله یوكسك
یردن آقان صویك وچولكده صو وامثالنك قیناركن
اولان صداسیدر آسبانبر سكون سین مهمله ونون
وفتح باء موحده اولی وضم ثانیله برشهرك نامیدركه انی
كسری بنا ایلمشدر آستر قاطركه عربیده بغل دیرلر استیر
سكون سین مهمله وكسر تاء مثناة بعده یای ساكنه ایله
عند الاطبا نصف رطل اعتبار اولنور آسرار كزاو اولان
سنه جمع سرد آسمندر برجانوردركه آكا سامندر وسامندل
وسامندور وسامندول وسمندر وسمندل وسمندور
وسمندول دخی دیرلر شرح وتفصیلی سامندر لغتی ذیلنده
ذكر اولنور آسوار سكون سین ایله اوچ معنایه كلور اول اسفرنا
حكیم ناصرخسروده مسطوردركه صعید ولایتنده واقع
برشهر آدیدر آسیر معروف كرفته معناسنه ودخی برقلعه
اسمیدر آشغر سكون شین وفتح غین معجمتین ایله اشقر معناسنه

آتده اكثر وآدمده احيانا استعمال اولنور اشغور بسكون

شين وضم غين معجمتين ايله بورسق ديدكلرى جانوارده وبعض

نسخه ده ضم الف ايله واقعدر اغار بفتح غين معجمه ايله ممدوده ده

ذكرى مرور ايدن اغار معناسنه تفصيلى اندهدر افدر بسكون فا

وفتح دال مهمله ايله برادر زاده يه ديرلر بعض فرهنكلرده

همشيره زاده يه ديرلر افر بفتح فا ايله بوزن اثر شيرازده بر ناحيه

اسميدر برقريه اسميده اولمق مرويدر افر بسكون فا ايله بوزن

امر غمده ايكن بديهى سرور وشادى ايرشمكه ديرلر ولاغر

ايكن فربه اولمق وبونلر امثالى يرامز لقده ايكن حال ايولكه

مبدل اولمغه ديرلر افزار بسكون فا وفتح زاء معجمه ايله

درت معنايه كلور اول ابراز معناسنه كه كمون وفلفل

وكشنيز وامثالى بهاراتله سحق ايدوب طعام اوزرينه

دوكولر زياده لذت ويرر افسر بسكون فا وفتح سين

مهمله ايله ايكى معنايه در اول شاهلره مخصوص اولان

تاج مرصع معناسنه در افسونكر معناى تركيبى افسون

ايديجيدر

ایدیجید رحیله وخدعه ایتمکده دخی استعمال اولنور سکون
افشار
فا وفتح شین معجمه ایله دوکیجی وصاچیجی معناسنه در اکثر
ترکیب اولنمق معتاددر بدون الترکیب استعمالی قلیلدر
افشرکر سکون فا وراء مهمله وضم شین معجمه ایله عصار
معناسنه یعنی صقیجی هرنه اولورسه افکار سکون فا وفتح
کاف فارسیله جراحت وآزردکی انسانده حیوانده
استعمال اولنور تحفة الاحباب ده جاردیانک حمل تقلیدن
ارقه سنده ظاهر اولان جراحت که یاغر دیرلر وترجمهٔ
مصادرده زمین کیر یعنی کوترم وبجای مانده یعنی یورلمش
معناسنه منقولدر عربی کافله اندیشه معناسنه جمع
فکردر اکار فتح کاف مشدده ایله بمعنی باغبان کذا فی
شرفنامه اکر حرف شرطدر الله اکبر شیراز ناحیه سنده
بر مشهور طاغ آدیدر الر ضم لام ایله ممدوده ذکری
مرور ایدن آلر معناسنه در الغار سکون لام وفتح غین
معجمه ایله چاپمق معناسنه در الغنجار سکون لام ونون

وضم غين معجمه وفتح جيمله ايكى معنايه كلور اول محبوبان
ناز وشيوه ايله ايلدكلرى خشم واعراض معناسنه آمر فتح
ميمله بوزن كمر حقيقتا ومجازا عاقبت كار معناسنه انار
تركيده نار عربيده رمان ديدكلرى ميوهٔ معروفه در وخبرده
وارد اولمشدر من اكل رمانة انار الله قلبه اربعين يوما
انبار سكون نون وفتح باء موحده ايله درت معنايه كلور
اول بعنى پر يعنى طولو معناسنه انبر وانبور كلاهما
سكون نون وضم باء موحده ايله قصلج كه عربيده كلبتين ديرلر
انبير سكون نون وكسر باء موحده وياى ساكنه ايله ايكى معنايه در
انجار سكون نون وفتح جيمله بر ولايت اسميدر انجير سكون
نون وياى تحتانى وكسر جيمله اوچ معنايه در اول معروف
ميوه در اندايشگر كهگل كننده يعنى صواجى صمانلو بالچق
ايديجى مراد صواجى ديمكدر اندر سكون نونله اوچ معنايه در
اول بركلمه در اوكى معناسنه يعنى اوكى بابايه پدراندر واوكى
انايه مادراندر وكذلك برادر وخواهرده دخى بويله در

اندرخور

اندرخور اندرخورد مرقوم معناسنه درسزاوار لایق
معناسنه اندشمار سکون نون وشین معجمه وکسر دال ایله
اشکار اصدا وجهله ایلیه سنه اوقومق انکار سکون نون
وفتح کاف فارسیله پندارنده وتصورکننده یعنی صانیجی
وتصور ایدیجی بو معناده صیغهٔ امرده اولور انکدار سکون
نون وکاف فارسیله قاضی یه مشابه براغاج صمغی دیرلر تعریب
اولنوب انجدار دیدیلر کریه رایحه سی واردر انکشتر یوزك
معناسنه مهر اولسون غیری اولسون هرنه که کوچك پارماغه طاقلور
اکا دیرلر انکشت تراورته پارمق دیمکدر ترکیده یوزك دیدکلرینك
اصلی اوزوکدر انکور تازه اوزم عربیده عنب دیرلر کسر غین
وفتح نونله اوار اوج معنایه کلور اوبار سکون واو وفتح با
موحده ایله برقاج معنایه کلور اول یوتمق ابتلاع معناسنه در
اودر سکون واو وفتح دال مهمله ایله وزهنك جهانکیریده
برادر بدر که عربیده عم دیرلر اوزار سکون واو وفتح زاء معجمه
ایله درت معنایه در اوزر سکون واو وفتح زاء معجمه ایله مشتری

یلدزینك برآدی دركه برجیس دخی دیرلر اوغر سكون واو وفتح
غین معجمه ایله ایكی معنایه در اول مجمع كبار و محفل اشراف ثانی
دوزكاری وافزاولا یره دیرلر اوكار سكون واو وفتح كاف
فارسیله مجمع الفرسده سركذشت صاحبی كه تركیبی بوكلودیرلر
ودخی مست لایعقل وافكار مرقوم معنالر یله مترادفدر اوكر
سكون واو وكسر كاف عجمیله خرما لیفندن بوكلش رسن كه
جلاه وغیریلر قوللنورلر اونار سكون واو وفتح نونله بمعنی
خسبیدن یعنی یاتمق اول عنصر یعنی خاك اهوار سكون ها
وفتح واو ایله واله وخیران معناسنه اهمر سكون ها وفتح
میمله سك ماننده برجانوردر اهور سكون ها وفتح واو ایله
ایكی معنایه كلور اول فرهنك جهانكیریده معشوق ومحبوب
معناسنه در ایار سال رومیانده آخر بهار آیی درایدر سكون
یای تحتانی وفتح دال مهمله ایله بمعنی اینجا یعنی بونده دیمك
معناسنه ایوار سكون یای تحتانی وفتح واو ایله مسافر كیجه یوله
كیتمك كوندزكیتمكه شبكیر دیرلر ابراز سكون باء موحده وفتح باب الالف المفتوحة مع الزاء

رایله

رایله افزار واوزار مرقوم کبی بهاراتی دوکوب برم ایدوب
بر ظرف ایچنده حفظ ایدوب طعام تناولنده اوزرینه
دوکرلر ابرز سکون باء موحده وفتح راء مهمله ایله همدانه
اولکه سنده بر طاغ نامیدر ابرویز فتح باء فارسی وسکون
راء مهمله ویای تحتانی وکسر واوایله پرویز ایله معناده مترادفدر
باب الباء مع الزاده ذکری تفصیل اولنور ابیر کسر باء
موحده وسکون یای تحتانیله شرارهٔ آتش معناسنه در
اتسز سکون تاء مثناة وکسر سین مهمله ایله نام پادشاه
خوارزم درکه ممدوح رشید وطواط در وعلامهٔ زمخشری
دخی آنك زماننده رئیس العلما ایدی اخترسر سبزه یعنی
ستارهٔ سعد وفال سعد معناسنه در اخکوز سکون خاء
معجمه وضم کاف ایله بادام چغله سی وناپخته خرما اردبوز
سکون راء مهمله دال موقوف وضم باء فارسیله الوانده
فستقی رنکه دیرلر ارز سکون راء مهمله ایله درت معنایه
کلور اول جاه ومرتبه معناسنه ارزیز سکون راء مهمله

ویای تحتانی وکسر زاء معجمه ایله معادندن قلای در که جمیع
فلزاتدن خفیفدر ارنواز جمشید شاهك همشیره سی نامیدر که
ضحاك تزویج ایتمشدر ارنبز سکون راء مهمله وکسر نون
ویای ساکنه بعده باء مکسوره ایله ترخون دیدکلری سبزه در
تخمی اولمدوغندن چوبن دیکرلر بتر ازیز کسر زاء معجمه وسکون
یای تحتانی ایله بانك وناله معناسنه اسب تاز سکون سین
وبا وفتح تاء مثناة ایله ایکی معنایه در اول صیغهٔ امر درآت
سکرت در معناسنه افراز سکون فا وفتح راء مهمله ایله
اون ایکی معنایه کلور افروز افروختن لفظندن صیغهٔ امر
ووصف ترکیبیدر البرز سکون لام وراو ضم باء موحده
ایله بر مشهور طاغ آدیدر غایت عالی وعظیم اولدوغندن
عظیم نسنه لره مثال ایراد ایدرلر الدکز وایلدکز کلاهما
بسکون اللام وکسر الدال بر معروف ومشهور پادشاه اسمیدر
الکز سکون لام وفتح کاف ایله کج زبان یعنی پلتك عربیجه الکن
دیرلر انباز اورتاق عربیجه شریك معناسنه انداز بش معنایه

کلور

کلور اول انداختن لفظندن صیغهٔ امردر اندرز بسکون نون ورا وفتح دال مهملتین ایله ایکی معنا یه در اول وصیت معناسنه اندروز بسکون نون وفتح دال وضم راء مهملتین ایله چارسوو بازار وبیع وشرایه مخصوص اولان موضع ومکان معناسنه اندز بسکون نون وفتح دال مهمله ایله انداز لفظندن اختصار اولنمشدر قصد وتخمین معنالرینه اندوز اندوختن واندوزیدن لفظلرندن صیغهٔ امرووصف ترکیبیدر عم اندوز وزر اندوز کبی ودخی جمع ایدیجی معناسنه اولور انکاز بسکون نون وفتح کاف عجمیله فرهنک جهانکیریده ارباب صنایع آلاتیدر انکر بسکون نون وفتح کاف عجمیله دمور بیل که آنکله زمین هموار ایدرلر انکیز تحریک معناسنه صیغهٔ امرووصف ترکیبیدر انوز فتح نونله بوزنجر ز فرهنک جهانکیریده بدو زشت معناسنه اوراز افرازمرقومدر جمیع معنالریله مترادفدر اهواز بصره شهرینه قریب بر شهر اسمیدر اهیز کسرها وسکون یای تحتانیله بمعنی آهسته ایاز نشاه

محمود غزنوینك وزیری وندیم ومصاحبی ایدی خاص ایاز لقبله
شهرت بولمشدر ایدی اندرواژ فرهنك جهانكیریده بمعنی نكون
وآویخته كه اندروا واندرواى دخی دیرلر انكز انكز مرقوم
معنالریله مترادفدر مع السین المهمله اخترشناس منجم ورمال
معناسنه ادوس ضم دال مهمله وواو معروفله فرهنك جهانكیریده
اولكمسه یه دیرلر كه برعلت سببی ایله كوزینه قره صو اینمش اوله
ارجس سكون راء مهمله وكسر جیمله بركوه بزرك اسمیدر
ارس فتح راء مهمله ایله بوزن مرس بر نهر عظیم اسمیدر
ارسطالیس معلم اول لقبیله مشهور برحكیم اروس ضم راء
مهمله وواو معروفله متاع وكالا معناسنه اریس كسر راء
مهمله وسكون یای تحتانی ایله بمعنی زیرك وهوشیار عربیده
متابع معناسنه اسپریس سكون سین وراء مهملتین وكسر باء
فارسیله آت میداننه دیرلر اسریس ممدوده ده ذكری مرور
ایدن آسریس مرقوم معناسنه اشكبوس سكون شین وكاف
وضم باء موحده ایله كاشانی بر مبارز پهلوان اسمیدر اطلس

باب الواو المفتوح مع السین

معروف

معروف ساده طوقنمش حریر قماشدر وفلك تاسع اسمیدر
کواکبدن خالی اولدوغی اجلدن اطلس تسمیه اولنمشدر و
بر کتاب اسمیدر افسوس اوج معنایه کلور اکارس فتح کاف
وکسر راء مهمله ایله عربیده کما ترکیده طوماروندیدکلریدر
الکوس نودانیلردن بر نامدار پهلوان نامیدر رستم النده
هلاك اولدی الماس نوع جواهردن دنی قیمت طاشدر
ودخی جوهر دارد موره دیرلر تیغ وخنجر وغیری انبر بارس
میمله امیر بارس وامیر بارس دخی دیرلر اندروس سکون
نون وفتح دال وضم راء مهملتین ایله بر کسنه نامیدر که هار
نام بر جزیره ده هارو نام بر شخصك هارونه نام زوجه سنه
عاشق اولوب هارونه اول جزیره ده ساکن اولوب کیجه لرده
آتش یاقرلر اندروس آتش ضیاسیله دریاده شناورلك ایدوب
هارونه ایله بولشور ایدی اتفاقا بر کیجه روزکار روشندت
باران آتشی سویندردی اندروس قراکوده قالوب دریایه
غرق اولدی اودس سکون واو وفتح دال مهمله ایله قادش

معناسنه دراودس کسر واو وسکون راء مهمله ایله سروکوهر
درکه عربیده ابهل دیرلر ایاس ایاز مرقوم که سلطان محمودک
ندیم وانیسی و وزیر جلیسی ایدی مع الشین ابرش سکون باء
موحده وفتح راء مهمله ایله کمال پاشازاده جبل آندر بو
لفظک آته اطلاق باعتبار الوصف دردیمش ابوقانیش
اعشابدن براوت کوکیدر صابون کبی کوپکلنور آنکله اثواب
یورلر اختردانش اضافتله مشتری وعطارد یلدزلرینه دیرلر
اخروش سکون خاء معجمه وضم راء مهمله ایله بمعنی خروش
اخش سکون خاء معجمه ایله بوزن رخش قیمتدار معناسنه
مثلا کالای اخش وکوهر اخش دیرلر بولغت اکثر فرهنکلرده
ممدوده ایله مرویدر اخکوش سکون خاء معجمه وضم کاف له
ناپخته میوه وغیره اخکوکش برکاف زیاده ایله اخکوش
مرقوم معناسنه ادانوش برکمسنه نک آدیدرکه اندراس انی نامه
ایله عذرایه کوندروب یقین اولمغه اذن طلب ایلمش ایدی عذرا دخی
غضبه کلوب اوروب برکوزین چقاردی اردزش اردزیدن لفظندن

باب الالف المفتوحة مع الشین

اسم مصدردر قیمت وبسنه نك لایقی اولان بها ومدح وثنا
معناسنه ارسمندش سکون را وفتح سین مهملتین ومیم ونون
ساکنه وکسر دال مهمله ایله بر حکیم اسمیدر ارش کسر رایله
ایکی معنایه در اول ساعد انسان ثانی برموق اوجندن درسك
باشنه وارنجه مقداره دیرلر ارقش سکون راء مهمله وکسر
قافله نسخهٔ میرزا ابراهیمده وبعض فرهنکلرده کاروان معناسنه
مذکوردر اریش کسر راء مهمله وسکون یای تحتانیله مؤید
الفضلاده زیرك وهوشیار معناسنه در ارخش سکون زا
وفتح خاء معجمتین ایله مجمع الفرسده یلدرم معناسنه در اژدهاش
سکون زاء فارسی وکسر فایله نام ضحاکدر که اژدهاك دخی
دیرلر اسپریش ذکری مرور ایدن اسپریس معناسنه در که شیز
ایله ده مرویدر اش علامت ضمیر غایبدر بر کلمه نك آخرنه
متصل اولدقده الفی حذف اولنور اما کلمه آخرنده هاء علامت
واقع اولسه الفی ثابت اولور اشکش سکون شین معجمه وفتح
کافله بر مبارز پهلوان آدیدر اغالش همدوده ده ذکری مرور

ایدن آغالش معناسنه در اکارش مع التین ده مذکور اولان
اکارس معناسنه درکه شین ایله ده مرویدر اکنش کسر کاف
وسکون نون ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده وادات الفضلاده دیوار
تعمیر وبنا ایتمك اناغافش فتح نون وغین معجمه وکسر فا ایله
اعشاب قسمندن براوتدر آت کوزنده کی اولدقده دوکوب
سورسه‌لر فی الحال دفع ایدر اناغالش فا برینه لام ایله بودخی
مذکور اوتدر آت کوزنده کیسنه نافعدر انبارش سکون نون
وفتح باء موحده وکسر راء مهمله ایله یصدق وامثالی ننسنه‌لر
ایچی عربیده حشو دیرلر انبوش سکون نون وضم باء موحده
ایله انبوت مرقوم معناسنه وتره کوکنه ده دیرلر اندایش
سکون نون وفتح دال مهمله وکسر یای تحتانیله صوا بالچق
نتکم اندایشکر صواییجیدر اندخش سکون نون وخاء معجمه
وفتح دال مهمله ایله فرهنك جهانکیریده پناه وپشتی یعنی
حمایه اندوخش اندوختندن اسم مصدردر دکار وکسب معناسنه
انکارش سکون نون وفتح کاف فارسی وکسر راء مهمله ایله دفتر

محا

محاسبات ودخی اقسانه واحوال کذشته معناسنه اوباش
سکون واو وفتح باء موحده ایله آلفته وآلوده ولوندیکار
اوزایش بمعنی افزایش فا ایله واوا راسنده تبادل مقرر
اولمغله استعمالن تجویز ایتمشلر اویش کسر واو وسکون یای
تحتانیله سعتر معناسنه در مع العین المهمله اقطاع سکون باب الالف المفتوحة مع العين
قاف وفتح طاء مهمله ایله سربست واوجاقلق وما لکانه تصرف
اولنان قرا واراضی وباغ وبوستان وغیری انجوع سکون نون
وضم جیمله ایکی معنایه در اول انجقرق زغنك دخی دیرلر عربیده
قواق دید کلری ثانی اوجی که تبخاله ودیو فرسای دخی دیرلر
انجوع کرفته دینلور ایغاع سکون یای تحتانی وفتح قافله
غماز ومفسد وسخن چین معناسنه مع الغین المعجمه ارغ فتح راء باب الالف المفتوحة مع الغين
مهمله ایله ایچی طلو وصاغ جوز یعنی چوریك وچتن اولمیه
اروغ ضم راء مهمله وواو معروفه نسل واعقاب وآل واحفاد
معناسنه ماوراء النهرلغتیدر ازغ فتح زاء معجمه ایله برقاح
معنایه مروید راول باغ چبغنك بوداوب دوشنلر که عربیده

قصابه وجمله دیرلر ضم جیمله وقره ایلك وکف وپاص وچوریش
لسنه واغاج بوداغی واغاج یپراغنك ابتدا چقان کوزی وسیسی
لسنه لر واوکی قوشی معنالرینه دراز وغ ضم زاء معجمه ایله کف
یعنی ذنك ممدوده ده ذکر اولنمشیدی ازیغ کسر زاء معجمه وسکون
یای تحتانیله خاطره لایح اولان سنه خطور معناسنه اطفال الباغ
شرفنامه ده سبزه ونباتات ونهال نورسته وشاخ تازه معنالرینه
مسطوردر افروغ سکون فا وضم راء مهمله ایله پرتو آفتاب
وضیای قمر وضوء شمع وقنادیل وچراغ المنوغ فتح لام وسکون
نون وضم جیمله المنجوخ مرقوم معناسنه که عود اغاجیدر
امروغ سکون میم وضم راء مهمله ایله عالی رتبه ومهابت
وفر وشکوه معنالرینه انباغ سکون نون وفتح باء موحده
ایله قومه عورت معناسنه بر آدمك ایکی یا اوج عورتی اولدقده
بر برلرینه انباغ دیرلر ووسی وبنایج دخی دینلور انجغ وانجوغ
کلاهما بسکون النون وضم الجیم بیر لکدن جهره ده وسائر
اعضاده اولان شکن وپیچش معناسنه ایاغ بزم میده دور

اولنان

اولنان قدح معناسنه چغتای لغتیدر اما فارسیده استعمالی
غایت شایعدر فرهادنامه ده ساقی خطاب ایدر مع الفا ازدف — باب الالف المفتوحة مع الفا
سکون زاء فارسی وفتح دال مهمله ایله آج دیدکلری طاغ
یمشیدر واغاجنه ازدف دیرلر عربیده زعرور دیدکلریدر اسپرسف
سکون سین مهمله اولی وفتح ثانیه وباء فارسیله شرفنامه ده
اسپریس مرقوم معناسنه در مع القاف ابلق لفظ عربیدر — باب الالف المفتوحة مع القاف
اما عجمده استعمالی شایعدر اکثرا آلاجه آتده استعمال اولنور
ابیق کسر باء موحده وسکون یای تحتانیله آبی رنکه دیرلر
مثلا ماثینک غایت آچقی اکا بکزرکه بین الناس نیمونک
دیرلر ازادخلق کامل الخلقه یعنی وجود واندامده تمام
الاعضا وعقل ودانشی وآداب ومعرفتی مکمل اولان
آدمه دیرلر آزرق سکون زاء معجمه وفتح راء مهمله ایله
جام جهان نمای جمشید که جام جم دخی دیرلر انک خطوطندن
کنارینه قریب بر خطک آدیدر اشاق فتح شین معجمه ایله
غلام بچه که وشاق دخی دیرلر المالق سکون لام اول وفتح

ثانيله برولايت اسميدر كذا في مؤيد الفضلا وامير صاحب دلو يعني
امير المؤمنين علي بن ابي طالب كرم الله وجهه ورضي الله عنه
كذا في شرفنامه بعض فرهنكده امير المؤمنين عمر رضي الله عنه
اولمق مذكوردر اناق سكون نون وفتح باء موحده ايله سرد
يونان يعني كيدي باشي عبيد زاكاني الوق ضم نونله لوري
قوشي معناسنه در ايلاق سكون ياء تحتانيله ادات الفضلاده
برشهر اسميدر

باب الالف المفتوحة مع الكاف

اركك سكون باء موحده وفتح راء
مهمله ايله سونكر كه عربيده سفنج ديرلر ومعناي عربيه
مبالغه ايله مبارك معناسنه افعل تفضيلدر ابرناك ضم
باء فارسي وسكون راء مهمله وفتح نونله فرهنك جهانكيريده
جوان معناسنه در ابلك سكون باء موحده وفتح لامله دونك
معناسنه عموماً سياه وسفيد معناسنه اتابك فتح تاء مثناة
وباء موحده ايله مربي ومعلم معناسنه واعتماد الدوله
اخسيكث سكون خاء معجمه وياء تحتاني وكسر سين مهمله
اول وفتح ثانيله ماوراء النهرده ناحيهٔ فرغانده برشهر

اسميدر

اسبیدر اخشیك سكون خاء وكسر شین معجمتین ایله اخشیج مرقوم
معناسنه اخكوك سكون خاء معجمه وضم كاف عجمیله میوۀ نار
سیده اخكوش مرقوم كبی اداك فتح دال مهمله ایله جزیره معناسنه كه
دریا اورتاسنده واقع اوله آنجو وآبخوست دخی دیرلر ممدوده
ایله آداك دخی دینلمشدر ادرنك سكون دال وفتح راء مهملتین
ایله رنج وزحمت والم ومشقت معناسنه درار استك
فتح راء مهمله وتاء مثناة وسكون سین مهمله ایله قرلغوج كه
پرستوك وپرستو دخی دیرلر عربیده خطاف دیدكلریدر
اراك فتح راء مهمله ایله مسواك معناسنه لفظ عربیدر
لكن دهان اعجامده دخی مستعملدر ارشك سكون راء مهمله
وفتح شین معجمه ایله اویقو اوتی فرهنك جهانگیریده
كسر را وسكون شین ایله رشك وحسد معناسنه مسطوردر
ارك سكون راء مهمله ایله ایكی معنایه در اول بیوك قلعه
ایچنده اولان كوچك قلعه یه دیرلر ثانی ولایت سیستانده مخصوص
بر قلعه آدیدر اژدنك سكون زاء فارسی ونون وفتح دال مهمله ایله

صاحب اسم دیوان مسطوردر اژدهاك سکون زاء فارسی
وفتح دال مهمله وها ایله ضحاك ماربنك اسمیدر ضحاك
لقبیدر اصلی ده آك ایدی تعریب ایدوب ضحاك دیدیلر زمان
اولده بر ذی قوت پادشاه ایدی بامر الله تعالی ایکی اموزی باشنده
یلان ماننده ایکی پارچه ات تمشیدی کسدکجه اوزایوب یلان
باشی کبی باشلری اولوب قولقلری دلوکنه کیروب زیاده وجع
وزحمت ویرلردی بر وجهله علاج پذیر اولمیوب برکون
ابلیس لعین حکیم صورتنده کلوب هرکونده هر برینه بر آدم بینی‌سی
ویرك حتی ساکن اولوب زحمت ویرمسونلر دیو تلقین وتعلیم
ایتمکله عذابی شدید اولدوغی اجلدن هرکون ایکی آدم قتل
ایدوب بینیلری ایله علاج ایدرلردی بو حالتله نیجه زماندن
صکره خلقك جانته کار ایدوب کاوهٔ آهنکر تحریکیله اوزرینه
غلو ایدوب قتل ایلدیلر ویرینه فریدون نام شهزاده‌یی
کتوروب پادشاه ایلدیلر تفصیلی شهنامه‌ده وآخر تواریخده
مسطوردر ازفنداك ممدوده ده ذکری مرور ایدن آزفنداك

مرقوم

مرقوم کبید رقصرالفله ده جائز کورمشلر ازنك فتح زاء فارسیه
وسکون نون ایله غضب یاخود طبعه ناخوش نسنه عارض اولدقده
چهره اکشید وب یوز بورشد رمق معناسنه دراژهراك سکون
زاء فارسی وکسرها وفتح راء مهمله ایله اژدهاك مرقوم کبی
نام ضحاکدر اسب خنك کسر خاء معجمه وسکون نونله دمور
قیری آته دیرلر اما خنك قوله آته دخی دیدکلری مسموعدر واما
اصحی بوزدر نکلوات اولمقدر اسك سکون سین مهمله ایله بمعنی
قاصد خبر ایلدیجی اشك سکون شین معجمه ایله ایکی معنایه در
اول قطره یه دیرلر عموما اکاك سکون کاف وفتح میمله قیء واستفراغ
معناسنه عربیده القلس دیرلر آلك ممدوده ده مذکور اولان
آلك کبیدرکه قصرالفله ده مرویدر الچیچك سکون لام ویاء
تحتانی وکسر جیم فارسی اول وفتح ثانیله شرفنامه ده نام پادشاه
زاده اولدوغی مسطوردر اما قنغی پادشاه زاده در بیان اولنمامش
انارمشك رمان مصریدر النك حذفیله نارمشك دخی دیرلر
هندکلسانده نالك کیردیرلر انبانك سکون نون اول وفتح ثانیله

طغرجق آخرنده کی کاف تصغیر در کوچك طغرجق وچانته اولور

انبوهناك لفظ مرکبدر انبوه که جمعیت معناسنه وناك اخلاطدن

عبارتدر اشراب طریقیله نمناك وغمناك کبی معنای ترکیب

غلبه لودیمکدر انجراك سکون نون وفتح جیم وراء مهمله

ایله بر روایتده کسر جیمله ایکی معنایه در اول بر صحرا آدیدر

انجکل سکون نون وفتح جیم وکافله حبوبات قسمندن

بر نوع سیاه دانه در ایچی بیاض امرود چکردکنه بکزر انجدان

سکون نون وضم جیمله لذت ولطافتی اولمیان میوه یه دیرلر

انجوك سکون نون وضم جیمله مؤید الفضلاده بر صحرا نامی

اولمق اوزره مسطوردر اندك سکون نون ایله قلیل معناسنه

اندوهناك غصه لو معناسنه لفظ مرکبدر اندوه ایله ناکدن

اندیشناك اکرچه معناسی فکرلودر اما غمناك اولوب فکرلو

اولمقدر اندیك سکون نون ویای تحتانی وکسر دال مهمله

ایله ایکی معنایه در انك سکون نون ایله بوزن رنك بال آروسی

عربیده نحل دیرلر اورك سکون واو وفتح راء مهمله ایله اطفال

ایام

ایام عیدده براغاجه ایکی ایپ بغلیوب اوجنه برتخته بندایدوب
اوزرینه اوتوروب صالنورلر اکا بازیچ وکازوکازه وهلو
وهلوجین دخی دیرلر آهك ممدوده ده ذکری مرور ایدن آهك کبی
آلجی معناسنه در مع الکاف الفارسی بلوك سکون با وموحده
وضم لام ایله فضول ومنافق ودورویی یعنی ایکی یوزلو معناسنه
ادرك سکون دال وفتح راء مهملتین ایله مجمع الفرس صالنجق
معناسنه که بازیچ وکازوکازه دخی دیرلر ارتنك سکون راء
مهمله وفتح تاء مثناة ونون ساکنه ایله اوج معنایه کلور اول
نگارخانهٔ مانی نقاش سیف اسفرنکی ارژنك سکون راء مهمله
ونون وفتح زاء فارسیله صحاح بتمامه ارتنك معناسنه مرقوم در
وبتخانهٔ چین معناسنه ارسنك سکون را ونون وفتح سین
مهملتین ایله فرهنك جهانکیریده ارتنك وارژنك وارجنك
معنالرینه در ارهنك سکون راء مهمله ونون وفتح ها ایله
فرهنك جهانکیریده ایکی معنایه در اول بدخشان مضافاتندن
برقصبه اسمیدر ازرنك سکون زاء معجمه ونون وفتح راء

مهمله ایله خیار معناسنه در که آزرنك و بادرنك دخی دیرلر
آزرنك سكون زاء فارسی و فتح راء مهمله ایله نام دیودر
استرنك سكون سین مهمله و نون و فتح تاء مثناة و راء مهمله
ایله یبروح الصنم دیدكلری كوكدر غایت مخدردر هر نقدر
جزوئی تناول اولنسه وجوده خدر ویرر خاصه سی چوقدر
از جمله بر صحیح اولوب شكسته اولمیانی بر آدم یانندہ كوتورسه
جمیع خلق اییچنده معزز و مكرم و موقر و محترم اولوب هر كس
محبت ایدوب دائما دولت و عزتده اولور دیرلر هیئات و اسلوبی
بعینه انسانه بكزر بتدیكی یرده اوكی دیشیله بر بینه قوللرین
صارمش بتر اركككنك صقلی و بیغی و ذكری اولور دوشیسنك
مه لری و صاچی و فرجی اولور دیشینك ده صاچلری كوك اولمق
اوزره باشلری و ایاقلری یوقارو بتر ویردن یوقارو صاپی اولوب
بو كوكلن یپراغی كجه یپراغی اولور علامتی بتدوكی یرده كیجه لرده
التون كبی ایشیلرو وار و ب اطرافنه كل دوكوب صباح قوپاردلر
روایت اولنور كه قوپاردلدقده بر موحش صدا ظاهر اولور دفی ده روحی
ایتندن

ایشیدن هلاك اولورلر اکا بویله چاره بولمشلر که برایبی کتوروب
براوجنی صاپنه محکم بغلیوب براوجنی بر کلبه بغلیوب ایراقدن
ات قورلر اول کلب چکنه رك یرندن قوپاردر واول کلب صداسندن
هلاك اولور اعلاسی چین ولایتندن اولور آنده صحیح الاعضا
چغار افرنك سکون فا ونون وفتح راء مهمله ایله بش معنایه کلور
اول کفره طائفه سندن فرنك دیدکلری قومدرکه مغربی
افرنجدر رانك سکون نون ایله ایکی معنایه در اول صویك
مجراسی ایچون طوپراقدن یا بوب برالتنه قودرلرکه صوایچندن
جاری اوله اکا کنك دیرلر ضم کافله وهنك دخی دیرلر
انکشت سترك بیوك برمق یعنی باش برمق سترك ضم سین ایله
بیوك دیمکدر اورنك سکون واو ونون وفتح راء مهمله
ایله سکز معنایه کلور اول پادشاهلرك تختی تجیب الدین
اوژنك سکون واو ونون وفتح زاء فارسیله برمصلحت ایچون
یراق کوردمك معناسنه اوشنك سکون واو ونون وفتح شین
معجمه ایله اوزدینه اثواب سریلن ایبه دیرلر واول ایبه دخی دیرلرکه

اولر ایچندم بغلیوب او زرینه بعض بسنه قورلر اکا اونک

وردزه وواردزه اونک دخی دیرلر اوک سکون واو ایله طرف

بالا و بلندی هوا که معربی لوجد دمع اللام ابجل سکون با وموحده

وفتح جیمله نام پادشاه ولایت جابلسا دراجل فتح جیمله شرفنا

ککرمک معناسنه که ارغ واروغ وروغ ورجك دخی دیرلر

عربیده نغم معناسنه ودخی اخر حیات عمر وروز معین وموعود

معناسنه دراخکل سکون خاء معجمه وفتح کاف عجمیله غله سنبله

وبعض فرهنکده داس معناسنه یعنی قلجی اردبیل مشهور شهر در

ارمایل برشهزاده نک نامی درکه ضحاك انی وکرمایل نام ایکی

شهزاده یی تعیین ایلمشیدی هرکون ایکی اوغلان کتوررلردی بونلره

تسلیم ایدرلردی که بینی لرن چقاروب ضحاکك اوموزی باشنده

اولان مارلره غدا ایدرلر بونلر ایسه اول اوغلانلرك برینی قتل

ایدوب برینك یرینه برقیون بینی سنی آمیخته ایدوب براوغلانی

ازاد ایدوب کوه وبیابانلره قاچوررلر ایدی مروید رکه اکر

اد طائفه سنك نسللری انلردندر اژکیل سکون زا وکسر کاف

فارسین

باب الواو المفتوحة مع اللام

فارسین ایله موشمله دیدکلری طاغ یمشید رازمل سکون زاء
معجمه وفتح میمله اوج معنایه دراول آواز ثانی بسیار ثالث
همه معناسنه دراسبیل سکون سین مهمله وکسر باء
موحده بعده یای تحتانیه ساکنه ایله آت اوغریسی درکه دائما
صنعتی آت سرقه ایتمك اوله اسل فتح سین مهمله ایله سازلق اوتی که
انی حصیر ایدرلر اسیرل کسر سین مهمله وسکون یای تحتانی
وفتح راء مهمله ایله پارهٔ خربزه یعنی قاون دلمی اشبل سکون
شین معجمه وفتح باء فارسیله قره حویارکه بالق قرنندن چقار
اشپغول سکون شین معجمه وفتح باء فارسیله بوی تخمی که
عربیده حلبه دیرلر ضم حا ایله اما صحاح فرسده بو لغت سکون
سین مهمله وباء موحده ایله واقعدر اغل واغول واغیل
ممدوده ده ذکری مرور ایدن آغیل معناسنه که ترکیده دخی
اغیل دیرلر افزول سکون فا وضم زاء فارسیله تحریك
وتقاضا که ترکیده قندرمق دیرلر اوزول دخی دینلور افسوگل
سکون فا وضم سین مهمله ایله بهلویجه دیمکدر اکلیل

سکون کاف وکسر لامله لغت مشترکه درعربیله تاج معناسنه در
ودخی منازل قمردن برمنزله اسمیدر واعشاب نوعندن براوت
آدیدر اکلیل الملك دیرلر امیر النحل یعنی امیر المؤمنین ویعسوب المسلمین
علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه ورضی الله عنه حضرت علی
هنوز طفل ایکن شاه زنبوران عسکریله کلوب اوکنده شهادت
کلمه سنی نطق ایدوب ایمان کتوردکین امیر النحل لقبیله ملقب
ایلدیلر اکمال اکمال مرقوم معناسنه در اندشمال سکون نون
وشین معجمه وفتح دال مهمله ومیمله بمعنی اندشار مرقوم که
صدای ظاهر وقرائت جهری دیمکدر اندول سکون نون وضم
دال مهمله ایله زنکستان نوع برکلیمك ویاخود برچادر شبك
دوردت کوشه سنه ایب بغلیوب ودرت طرفن اغاج ایله کروب
پادشاهلری ایچنه اوتوروب خاص قوللری درت جانبندن
قالدروب کوتوردرلرکانه بو وضع توقیر واحترام اوله
وانکول وانکیل اوچیوه ایکی معنایه در اول اینلك که اکا
دوکمه چکوردرلر اوزول سکون واو اول وضم زاء فارسی

وواو معروفله بمعنی افزول مرقوم ایلاول سکون یای
تحتانی وفتح لام ایله برطاغ اسمیدر ایلول اول کوز آیینك
آدیدرکه مارت مقابلیدر زیرا بونکده اون ایکنجی کونی
شمس برج میزانه تحویل ایدوب روز وشب مساوی اولور

باب الالف المفتوحة مع الميم

مع الميم ابریشم معروف ترکیده ایبك عربیده حریر دیرلر
سین مهمله ایله ده صحیح لغتدر وبر معناسیده بر نوع سازدر
ابیشم ابریشمدن مخففدر ودخی خام ایبکه دیرلر اجم
فتح جیم ایله بیشه شیر یعنی ارسلان یتاغی که مشه لکدر
اخکم سکون خاء معجمه وفتح کاف ایله الك وغربال دائره
که قاصنق دیرلر ادرام سکون دال وفتح راء مهملتین
ایله فرهنك جهانکیریده اکریم یازیجی معناسنه در ادرم
سکون دال وفتح راء مهملتین ایله اکر یمدر که ایرایچنه
دیکلور ایکی پارچه کیچه در ادیم کسر دال مهمله وسکون یا ایله
بمعنی روی وجه معناسنه وعربیده ایکی معنایه ده کلور اول
روی زمین ثانی سختیان آدم طپراقدن خلق اولندوغیچون آدم

تسمیه اولندی ارم شداد بن عادك جنت نامیله بنیاد ایتدوکی
باغ ارمدر که قرآن عظیم الشانده ذکر اولنمشدر عربیده الف
مکسوره ایله درشداد ظلمیله عالمی خراب ایدوب جهان خلقنك
مالن آلوب بر باغچه یاپدردی که اغاجلری آلتون وکمش ویپراقلری
زمرد ومیوه لری لعل ویاقوت وانجو وزمینی مسك وعنبر علی
هذا القیاس تمام اولدقده ایچنه کیروب اوتورمق میسر اولمدی
قپودان ایچرو بر ایاق قودوغی کبی حضرت عزرائیل علیه السلام
جانن قبض ایلدی ازاذدم سکون زاء ین معجمتین ایله بر نوع
غله درکه لوبیا دخی دیرلر ازبرم سکون زاء معجمه وراء
مهمله وفتح باء موحده ایله حفظ معناسنه درازم فتح زاء
معجمه ایله فرهنك جهانکیریده بمعنی فرزند مسطوردر استام
سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله زروسیم ایله دوزلمش
رخت ومجمع الفرسده آت اوزانبندن نه اولورسه الفسنرستام
دخی دیرلر استیم سکون سین مهمله وکسر تاء مثناة بعده
یای ساکنه ایله بمعنی آستین وممدوده ایله آستیم دخی دیرلر

اشام

اشام فتح شین معجمه ایله حاجت قدری طعام که عربیده
قوت دیرلر قوتك صریح معناسی بو عبارت ایله بیان اولنمشدر
اشتوم سکون شین معجمه وضم تاء مثناة ایله بورجاقدن
اولان سبودر که کامر فی الممدوده اشتیم سکون شین معجمه
وکسر تاء مثناة ایله سین مهمله ایله اولان استیم معناسنه‌در
جراحتدن اولان ایرینك معناسنه افام اصلی فامدر الف
زائده در ابخن تحسین لفظ ایچون ایراد اولنور ایکی معنایه کلور
اول لون یعنی رنك که مینافام ولعل فام دیرلر ثانی بورج معناسنه
که وام واوام دخی دیرلر اقنوم سکون قاف وضم نون ایله
ایکی معنایه در اول اصل معناسنه که اقنوم عجم دیرلر اصل
عجم دیمك اولور بو برفرهنك فارسی اسمیدر که اصول لغاتی
بیان ایدر ثانی بهودك کتابی آدیدر که اوچ کتابدر انجام سکون
نون وفتح جیم ایله آخر کار وغیره مقابلی آغازدر اندام بش
معنایه استعمال اولنور اول حسن وجود تعریفنده خوش اندام
دیرلر بو معنا معروف ومعلومدر انکام سکون نون وفتح کاف

فارسیله بمعنی هنکام یعنی وقت خلاق المعانی انکشت دشنام
شهادت پرمغی برکسنه برکسنه یه خطاب وعتاب ایلدکده
اول پرمغله اشارت ایلدوکی مناسبتله دیمشلر اوام فتح
واو ایله ایکی معنایه در اول بورج معناسنه که وام دخی دیرلر
امام بودخی اوام معناسنه در دیمشلر عربیده ایلر و معناسنه در
اهرم سکون ها و فتح راء مهمله ایله باشی مدور براغاجدر که
آنکله هریسه دوکرلر

باب الالف المفتوح مع النون

ابان فتح باء موحده ایله دردت
معنایه در اول بمعنی همیشه و ثانی غضب معناسنه بو ایکی معنایه
ترتیب اوزره در ابدان سکون باء موحده وفتح دال مهمله ایله
ایکی معنایه در اول بمعنی دودمان ثانی بمعنی سزاوار ابرازدان
ابرازدوکلمش بهارات در طعام اوزرینه دوکرلر ودان ظرف
معناسنه در ابر پوستان هوا یوزی بوتون بولتلو اولمق معناسنه در
ابرکاکیان فتح باء موحده وکاف اول وسکون راء مهمله وکسر
کاف ثانیله تارعنکبوت معناسنه یعنی اورمجک آغی ابرمادران
برنوع لطیف حلوای خانکی در که غایت نرم وتر اولور ابرنجن

سکون

71

سکون باء موحده ونون وفتح راء مهمله وجیمله بلازك وخلخال
معناسنه امابا شقه باشقه مراد اولندقده دست ابرنجن وپای
ابرنجن دیرلر ابروکن سکون باء موحده وضم راء مهمله ایله
برآلتدر آنکله فیل قوپارد لر ترکیده چمبستره دیرلر ابناخون
سکون باء موحده وفتح نون وخاء معجمه وواو معدوله ایله
حصار وقلعه معناسنه در نونك بایه تقدیمیله دخی صحیح
لغتدر ابومان ضم باء موحده وواو معروفه وفتح میمله
پشیمانی وندامت معناسنه ابویان بعض نسخه ده لغت مذکورك
میمی یرینه یای تحتانی واقع اولمشدر اپیون سکون باء فارسی
وضم یای تحتانی ایله افیوندر الفسز پیون دخی دیرلر اچنکان
فتح جیم وکاف فارسینك وسکون نونله سرخس اعمالندن برقریه
اسمیدرکه تعریب ایدوب الخنقان دیرلر اخترکاوان واخترکاویان
کلاهما بمعنی علم کاویانی که درفش کاویان دخی دیرلر کاوه
آهنکرك ضحاکه قصدنه قالدردوغی علمدر اخریان ممدوده ده
ذکری مرور ایدن آخریان مرقوم معناسنه درکه قصر ایله ده

استعمال ایدرلر اخشیجان ممدوده ده ذکری مرور ایدن
آخشیجان مرقوم معناسنه در که اخشیکان دخی دیرلر
اخشیکان جیم یرینه کاف عجمیله اخشیجان معناسنه در
ادرفن فتح دال و فا و سکون راء مهملتین و نون ایله بر علتدر ایکی
نوع اولور بری حاصل اولان اخلاط فاسده دن تولد ایدر و بری
قوت طبیعت خلط غلیظ سوداوی که دم ایله مختلط و متغیر اولان
اعضادن دفع ایدوب ظاهر بدنده ظهور ایدر اکابریون و اکریون
دخی دیرلر عربیده قوبا دیدکلری علتدر لسان هندیده راود دیرلر
ادیان و ادیون کلاهما بسکون الدال المهمله اول فتح یای تحتانی
ثانی ضم ایله سموز و فربه سباع که یرتجی جانوردر اران
فتح راء مهمله مشدده ایله بر ولایت وسیعه اسمیدر که بردع
و کنجه و شمکور و بیلقان نام شهرلری مشتملدر اول ولایتله
آذربایجان اراسندن نهر ارس جاریدر اربون سکون راء مهمله
وضم باء موحده ایله بیع و سراده ثمن متاع بیعدن مقدم
عقد بیع ایچون ویریلن بر مقدار اقچه یه دیرلر و دخی بین الناس

واقع

واقع جاری اولان معامله یه دیرلر اربیان سکون راء مهمله
وکسر باء موحده وفتح یای تحتانیله اختپوت بالغی که دوکمکله
سمرور ارجن سکون راء مهمله وفتح جیمله خرمن صاوردقلری
بر مقللی اغاج که یبا دیرلر ارجوان سکون راء مهمله وضم جیمله
اوج معنایه در اول هر آیک اول کوننه دیرلر ثانی خرنوب ثالث
معرب ارغواندر اردجان سکون را وفتح دال مهملتین ایله اشکال
فلک وعلم نجوم معناسنه در اردشیران بردار واسیمدرکه عربیده
مرود دیرلر اردکان سکون را وفتح دال مهملتین وکاف عجمیله
ایکی معنایه در اول اشکال واسرار نجومدن بر نوعدر معربی اردجاندر
ثانی شیراز مضافاتندن بر موضع اسمیدر ودخی نواحئ یزدده بر
قریه اسمیدر اردن سکون را وفتح دال مهملتین ایله ممدوده ده
مذکور اولان آردن معناسنه در وعربیده شام نواحیسندن
بر شهر قدیم اسمیدر منقولدرکه مسکن حضرت یعقوب وچاه
حضرت یوسف علی نبینا وعلیهما السلام انده واقعدر
اردوان سکون راء مهمله ایله طوائف ملوکدن آخرلری

اولان ملکك آدیدر اردشیر بابکان اکا خدمت ایدردی
آخر الامر آنی قتل ایدوب یرینه پادشاه اولدی ارزان شدن
اوجوز اولمق ولایق اولمق ارزن سکون راء مهمله وفتح زاء
معجمه ایله طاری در عربیده درا دیرلر ضم داله ارژن سکون
راء مهمله وفتح زاء فارسیله بادام کوهی یوغندن براغاج
آدیدر یمشی غایت آجی در معربی ارجن در بعض ادویه یه ادخال
ایدرلر وقابوغن پایه صارارلر که توزو توز دیرلر وچبوغندن
عصا ایدرلر زیاده پکدر ارزنیون سکون راء مهمله
ونون وفتح زاء معجمه وضم یای تحتانیله مجمع الفرسده
نام دختر پادشاه مغرب زمین که بهرام کور انی حبالهٔ ازدواجه
کتوردی رشیدی اما فرهنك جهانکیریده سکون راء مهمله وزاء
معجمه وکسر تاء مثناة وضم یای تحتانیله ارزتیون مرویدر
ارزنین ارزن طاری ویا یای نسبت وآخرنده کی نون تأکید
ایچوندر معنای ترکیبی طاری اتمکی دردر شاه ارزیدن مصدر در
برنسنه برنسنه یه هکمك ولایق اولمق ارزانیدن متعدی

ارزیده

ارزیدن در ارستن فتح را وتاء مثناة وسکون سین مهملتین
ایله ایکی معنایه در اول مخفف آراستن ثانی فرهنك جهانگیرده
بمعنی توانستن یعنی قادر اولمق ارسن سکون را وفتح سین
مهملتین ایله بمعنی انجمن ومحفل ارشن سکون راء مهمله
وفتح شین معجمه ایله بولت یعنی ابر دشت قپچاق لغتی در ارطیون
سکون را وطاء مهملتین ویای تحتانیله ایکی معنایه در
اول زیرك ودانا معناسنه ثانی برحکیم حاذق اسمیدر
ارغن سکون راء مهمله وفتح غین معجمه ایله مخفف ارغنوندکه
برساز در افلاطون اختراع وایجاد ایلمش ارغنون کهزه یه
مخصوص برسازدر کنیسه لرنده چالرلر متعدد دایری وخردهایچی
بوش قامش کبی اغاجلری زیر وبم اصولی اوزره وضع ایدوب
آردنده کورك کبی برشنه ایتمشلر چکدکجه اندن حاصل اولان
هوادن اول اغاجلر موسیقار کبی صدا ویرر اکثر کنیسه لرنده
یوم معیلرنده چالرلر ارغون سکون راء مهمله وضم غین
معجمه ایله ایکی معنایه در اول بمعنی ارغنون ثانی تند وتیز معناسنه

ارغن مرقوم ایله مترادف المعنی دارغیدن سکون راء مهمله
وکسر غین معجمه ایله تهور وغضب وخشم وتندی ایلمك
ارمغان معروف ره آورد معناسنه سوغات دخی دیرلر
ارمان سکون راء مهمله وفتح میم ایله پشیمان اولمق وحسرت
ورنج ومشقت معنالرینه ارمانیدن ارمان مرقوم معنالرینه
مصدردر رنجانیدن وحسرت بردن وپشیمانی خوردن کبی ارمن
سکون راء مهمله ایله آذربایجانده بر ولایت اسمیدر ارموك
سکون راء مهمله ایله اجیره وقتندن مقدم ویریلن اجرت
وبیع وشراده علی الحساب ویریلن ثمن که اربون دخی دیرلر
ارمین سکون راء مهمله وکسر میم ایله کیقباد شاهك دردنجی
اوغلنك آدیدر که کیکاوس شاهك کوچك قرنداشیدر ارندان
فتح راء ودال مهملتین وسکون نون ایله احار معناسنه درادن
فتح راء مهمله ایله درسك که عربیده مرفق دیرلر اروغ کردن
ضم راء مهمله ایله سبلك وسلمك معنالرینه اروندیدن
ضم راء مهمله وواو مجهول وسکون نون وکسر دال اول ایله

کامل

کامل اولمق مدایله ده جائزدر اروین سکون راء مهمله
وفتح واوایله صفراوی طبیعت وصفرا غلبه سنه دیرلر
اروین سکون راء مهمله ویای تحتانی وکسر واوایله مجمع
الفرسده تجربه وامتحان معناسنه درازان فتح زاء معجمه
ایله ازایله آندن مرکب کلمه دراندن معناسنه که عربیده منه
دیرلر اژدن سکون زاء فارسی وفتح دال مهمله ایله آلج
دیدکلری طاغ یمشی وبعض فرهنکده طوشنجل معناسنه در
ازراه بردن یولدن چقارمق یعنی طریقندن آزدرمق حقیقتا
ومجازا ازسرکردن ایارتمق وباشندن چقارمق معناسنه لغت
اوله قریبدر اژکان سکون زاء وفتح کاف فارسیین ایله
غم وغصه معناسنه مدیله ده جائزدر اژکهان واژکهن
کلاهما بسکون الزاو فتح الکاف الفارسیین ایله کاهل
وبیکار وبطال اولمق معناسنه اژکین واژکین وازهن دخی
دیرلر اژکین سکون زاء وکسر کاف فارسیین ایله بمعنی اژکهان
مرقوم زاء معجمه ایله ده مرویدر ازمان سکون زاء معجمه ایله

بمعنی ارمان مرقوم یعنی تحسر وتأسف ازمان خوردن یعنی حسرت
بردن وتأسف خوردن ازمانیدن مصدردر تحسر وتأسف
چكمك معناسنه ازندیدن فتح زاء فارسی وسكون نون و
كسر دال اول ایله یابوده طاش وكرپیچ اراسنه قونیلان بالچق
ازنیان سكون زاء فارسی وفتح نون ویای تحتانی ایله وسیله
المقاصد صاحبی ضرب من الاقحوان وهو نبت دیو یازمش
بپادیه دیدكلری یپراقلری بیاض اورته سی صاری بر نوع
چیچكدر ازهن سكون زاء فارسی وفتح ها ایله بمعنی ازكهان
مرقوم اسب فكن اول مرددلاوره دیرلر كه دشمن آلاینه
یالكز آت قویه استان سكون سین مهمله وفتح تاء مثناة
ایله جای خواب وآرام كه آستانه دخی دیرلر استربان
قاطرجی نتكم اشتربان دوه جیه دیدكلری كبی كشتیبان و
باغبان قبیلندن بر تركیبدر استین ممدوده ده مذكور اولان
آستین معناسنه كه یك دیمكدر قصر الفله دخی چوق استعمال
اولنور اسكندان سكون سین مهمله ونون وفتح كافله

كلیدن

75

کلیدك قوغه سی که بری کیر دیکی یردر کلیددان وکلیدان
دخی دیرلر راسن فتح سین مهمله ایله ایکی معنایه در اول
جامهٔ بازکونه یعنی ثوابی ترس کیمك ثانی نورسیده قاون
شین معجمه ایله دخی مروید راشخوان سکون شین وضم
خاء معجمتین وفتح واو ایله اشقون دید کلری اکنی اوتدر
عربیده ریباس دیرلر بی نظیر شربتی اولور طبیعتی بارد و
یابسدر حمیات صفراویه یه بغایت نافعدر راشك شیرین
سونمکدن آغلمق کریهٔ شادی دخی دیرلر کذا فی مجمع الفرس
برکمسنه مأیوس ایکن مرادی اولان نسنه بدیهی حاصل
اولدقده بو حالت واقع اولور راشن فتح شین معجمه ایله ایکی
معنایه کلور اول جامهٔ بازکونه ثانی خربزهٔ نارسیده که کالك
دخی دیرلر راغلن سکون غین معجمه وفتح لام ایله جنك وخصومته
تحریص ایتمك ودخی تیمورشاهك اوباسندن برمتعین بکزاده نك
نامیدر رافیمون بردارو در بذری یعنی تخمی وزهری یعنی چیچکی
وقصباتی یعنی اغاجی خرده اولور اعلاسی اقریطی ویا مقدسی

اولاندر انطاقیه طاغنده ۲ اولانده مشهوردر صرع و
تشنجه نافع و مسهل سودادر و مالیخولیایه غایت نفعی واردر
مطبوخی استعمال اولنور افدیدن سکون فا و یای تحتانی
وکسر دال مهمله اولی ایله مجمع الفرسده شکفتی کردن و تعجب
نمودن یعنی برنسنه یه تعجب ایلمك کذا فی لغت المعتبره افراختن و
افراشتن کلاهما بمعنی بلند کردن یعنی یوکسلتمك قالدرمق
افرازیدن و اوراشتن دخی دیرلر افرازیدن سکون فا و فتح راء
مهمله وکسر زاء معجمه ایله بمعنی افراختن لکن فرقلری بودرکه
افراختن مصدری فعل ماضیدن کلورکه افراخت در اما
افرازیدن فعل مضارعدن کلورکه افرازد در و بوایسه شاذدر
زیرا اصل قاعده ماضیدن اولمقدر افروختن و افروزیدن
آتش و چراغ یاقمق معناسنه افریدون فریدون دیدکلری
مشهور پادشاهدر افریدن و افرینیدن کلاهما سکون
فا و یای تحتانی وکسر راء مهمله ثانی قبل الیا نون زیاده
سیله بمعنی آفریدن افزانیدن سکون فا و فتح زاء معجمه ایله

انتق

آرتمق وآرتورمق هم لازم وهم متعدی استعمال اولنور اگرچه
افزایانیدن متعدی اولور افزودن سکون فا وضم زاء معجمه
ایله بودخی آرتمق معناسنه در مصدر لازمیدر افزونیدن
اکا متعدی اولور آرتورمق معناسنه افژودن سکون فا وضم
زاء فارسیله بمعنی افکندن براقمق معناسنه افزولیدن
سکون فا وضم زاء معجمه وکسر لامله خریص ایلمك معناسنه
افزولانیدن ده متعدی اولور افژولیدن سکون فا وضم
زاء فارسی وکسر لامله مجمع الفرسده برنسنه قوپارمق وجامه
دن نسنه کیدرمك معناسنه افزون سکون فا وضم زاء معجمه
ایله آرتق زیاده معناسنه افزونان مایهٔ خمیرکه اتمك
ایچون خمیرایچنده قورلر افسان سکون فا وفتح سین مهمله
ایله ایکی معنایه در اول بلکو طاشندن اولسون دمور دن
اولسون کاهی الفی حذف ایدوب فسان دیرلر بو محلده
سنکی مضاف ایدوب سنك فسان دیرلر وکاهی فاسنی ده
حذف ایدوب سان دیرلر محلنده ذکر اولنور افسانه کفتن

حکایه سویلمك و بی فائده سوز متعدیسی افسانیدن اولور
افسردن سکون فا و را و ضم سین مهملتین ایله طوکمق و صو
غومق معناسنه افستین براوتدر عربیده ماميثا ترکیده
بلین دیرلر ولایت رومده غایت اعلاسی اولمغین طب کتابلرنده
افستین رومی دیرلر اخراج بلغم و سودایه نافعدر افسوس
داشتن سکون فاء و ضم سین مهمله ایله مسخره یه آلمق معناسنه
افسوس کردن اوزی کوینمك و ترحما حیف دیمك معناسنه
افسون سحر و مکر معناسنه افشاردن سکون فا و راء مهمله
و فتح شین معجمه ایله افشاریدن سکون فاء و فتح شین و کسر
راء مهمله ایله افشردن سکون فا و راء مهمله و ضم شین
معجمه ایله اوچی ایکی معنایه در اول صقمق هر نه اولورسه
کرك عصر معناسنه اولسون اوزم و غیری نسنه صقمق کبی
کرکسه ایکی قاتی نسنه اراسنده بر نسنه صقمق ثانی یاوه
و فحشیات سویلمك معناسنه افشاندن سکون فا و نون
و فتح شین معجمه ایله صاچمق و سلکمك و سیمك معنالرینه

افشانیدن

افشانيدن بودخی مذکور معنالره درافشاندن لفظندن
صيغهٔ امر ووصف ترکيبدر وکاهی اسم فاعل اولور
افشين سکون فا وکسر شين معجمه ايله اکابرمکرماندن
برينك آديدر افعیٔ قربان سکون فاء وراء وکسر عين
مهملتين وقاف وفتح باء موحده ايله بمعنی کمان افغان
ايکی معنايه در اول ناله وزاری وفرياد معناسنه که فغان
واوغان دخی ديرلر افکندن براقمق حذف واسقاط وطرح
معنالرينه استعمال اولنور فکندن دخی ديرلر افلاطون
ارسطن آلهی اوغليدر توحيد وحکميات ايله معروف وعقل
وفنون ايله موصوف ايدی اردشير اول عصرنده دنيايه کلدی
علومی سقراطدن اخذ وتلمذ ايدوب وفاتندن صکره جانشينی
اولوب اندن کوردیکی علومدن غيری چوق علوم ومعارفه
مالك اولوب هر علمده صاحب يد طولا ايدی شاکردلری ايکی
طائفه ايدی برينه مشائيون وبرينه اشراقيون ديرلر اولقدر
عقل وفراست وعلم وکياست صاحبی اولمش که بيرلکی

حالنده علم حکمتله برکوب تصنیف ایدوب یلجنه اوتوز رایمش
برمریض وعلیل کلدکده الیله اول کوبه اوردکوبك صداسندن
مرض تشخیص ایدوب علاجن سویلر ایمش افلاطون خمنشین
دیمکله مشهوردر افلاطون عبارتنك معناسی صادق القول
دیمکدر لغت یونانیه‌دچوق تألیفاتی واردر ارغنون واکثر
سازلرانك اختراعیدر افلاکیان نجوم سیارات وثوابته
پرستش ایدن مخالف ادیاندن برطائفه در ایضا منها الفتحویه
ملائکه وثوابت وسیارات وطائفهٔ بدمذهبان منقولدر
افندیدن فتح فا وسکون نون ویای تحتانی وکسر دال مهمله ایله
بمعنی خصومت کردن افیون معروف ابیون دخی دیرلر اکریون
سکون کاف فارسی وکسر راء مهمله وضم یای تحتانیه برعلتدر که
ظهورینه ایکی سبب واردر بری خلط فاسد وبری دخی قوت
طبیعتدر وخلط فاسد ایکی کونه اولور بری دقیق وبری غلیظ
یجن که سودا دم ایله آمیخته اوله قوت طبیعت اول فاسد خلطی
داخل بدندن منع وظاهر بدنه دفع ایدر اکا ادرفی ویریون

دخی

دخی دیرلر عربیده قوبا ولسان هندیده دا او دیرلر اکسون سکون
کاف وضم سین مهمله ایله بر نوع فاخر سیاه جامه در که سلاطین
مهابت وشوکت ایچون کیرلر اکلیون سکون کاف وکسر لام ایله
بر نوع کل نقشی نجاد در اکنان سکون کاف فارسی وفتح نون ایله
طاغ اتکلرنده ویارلنتلرنده واقع اولان اویولمش یره دیرلر
اکنون سکون کاف ایله شمدی عربیده الحالة هذه والان معناسنه در
اکن فتح کاف ایله ممدوده ده مرور ایدن آکن معناسنه در اکوان
سکون کاف ایله مازندران دیولرندن بر دیو آدیدر که رستمی
دریایه آتمشدر آخر کار رستم النده هلاک اولدی الزیدن
سکون لام وکسر زاء معجمه ایله هضم اتمک معناسنه در
الفاختن والفختن کلاهما بسکون اللام والخاء المعجمه
وفتح الفاء کار وکسب ایتمک یعنی قزانمق الفخدن تاء مثناة
یرینه دال مهمله ایله بمعنی الفختن مرقوم الفغدن سکون
لام وفتح فا بعده غین معجمه ساکنه ایله بمعنی الفختن مرقوم
الفقدن خای معجمه یرینه قاف ایله دخی مروید رالفنجیدن

سکون لام و نون و یای تحتانی و فتح فا و کسر جیمله ذکر اولنان
بش لغت معناسنه در الفندن فادن صکره نون ایله دخی معنای
مرقومه مروید ر الفیدن فادن صکره یای تحتانیله دخی فرهنک
جهانکیریده مسطور در بو سکز لغت جمله اندوختن معناسنه
استعمال اولنور در الغندن قاف یرینه غین معجمه ایله ده بعض
فرهنکده معنای مذکوره روایت اولنمشدر الکن سکون لام
و فتح کاف ایله چرب زبان معناسنه حال بوکه عربیده الکن تکلمده
عسرت چکنه دیرلر الوان خوردن بی ادبانه طعام یمك مثلا
طعامی کوردکده بیقرار اولوب هر برندن عجله و مشتاب ایله
آلوب یمك الیدن کسر لام و سکون یای تحتانیله بلکلمك
و سویلرکن چابلقلمق معناسنه در الیدیدن بریای تحتانی
و بر دال مهمله زیاده ایله الیدن مرقوم معناسنه در الیزیدن
کسر لام و زاء معجمه و سکون یائین تحتانیین ایله بمعنی الیدن
مرقوم امان اوچ معنایه در نقاره و مهلت و زنهار
معنالرینه عربیله مشترك لغتدر امختن سکون میم و خاء

معجمه

معجمه وفتح جيم وتاء مثناة ايله طمع وحرص ايلمك معناسنه
اميان سكون ميم وفتح ياى تحتانيله ايكى معنايه در بريسى
كيسه وبرى هميان درانباخون سكون نون وفتح باء موحده
وخاء معجمه وواو معدوله ايله قلعه وحصار معناسنه
انباردن سكون نون وراء مهمله وفتح باء موحده ودال
مهمله ايله انباشتن سكون نون وشين معجمه وفتح باء موحده
وتاء مثناة ايله كلاهما بمعنى بركردن يعنى طولدرمق چوقود
يرا ولسون غيرى اولسون انبان سكون نون وفتح باء موحده
ايله طغرجق كه دريدن ايدرلر انبودن سكون نون وضم باء
موحده ايله بمعنى چيدن يعنى دوشرمك انبوذن سكون نون
وضم باء موحده وفتح ذال معجمه ايله انبوسيدن سكون نون
وضم باء موحده وكسر سين مهمله ايله اعضا اويوشمق ولسنه
جوريمك نعمة الله دوشرمك معناسنه ديمش فرهنك جهانكيريده
بمعنى بديد آمدن يعنى ظاهر اولمق مسطور در انبون سكون
نون وضم باء موحده ايله بمعنى فراخ يعنى بول كه عربيده واسع

دیرلر انجالیدن سکون وفتح جیم وکسر لام ایله برایشه اقدام
ایدنی کیرو طوتمق ورجا ایدن رجادن رجوع ایتمك ودخی
دونمك ویورلمق معنالرینه در متعدیسی انجالانیدن کلور
انجامیدن سکون نون وفتح جیم وکسر میم ایله ایشی آخر ایتمك
وبرشیئك آخری اولمق معناسنه هم لازم وهم متعدی اولور
انجامین بمعنی انجام آخرنده کی یا یای وصفیه ونون وصفیتن
اظهار ایچوندر انجانیدن سکون نون اول وکسر ثانی ایله بمعنی
انجامیدن مرقوم انجاییدن نون زیرینه یای تحتانیه ایله بمعنی
اندیشه کردن انجختن سکون نون وفتح جیم وخاء معجمه ایله
مجمع الفرسده بمعنی برجستن وفرهنك جهانگیریده چهره
بورشمق که انجوختن دخی دیرلر انجدان سکون نون وکسر جیم
وفتح دال ایله معرب انکدان درکه عنقریب ذکر اولنور انجسکیدن
سکون نون وسین مهمله وفتح جیم وکسر کاف ایله کیر ودونمك
وکیر وطوتمق معناسنه انجکیدن فتح جیم وکسر کاف ایله انجسیکدن
مرقوم معناسنه انجمن مجلس ومجمع معناسنه انجن سکون نون وفتح

جیمله

جیمله انجیدندن لفظندن صیغۀ امر واسم مصدر در انجیمك
معناسنه ودخی یارمق وطوغرامق معناسنه ده کلور انجیدن
سکون نون ویای تحتانی وکسر جیمله اوج معنایه در اول حجامت
معناسنه انجین سکون نون وکسر جیمله ریزه ریزه معناسنه انداختن
آتمق معناسنه اندادن سکون نون وفتح دالین مهملتین ایله
ایکی معنایه در اول صوامق وکمسنه ویا قوه یالدز ایتمك ثانی
طمع ایتمك معناسنه اندایدن کسر یای تحتانی اول سکون ثانیله
اندادن مرقوم معناسیله مترادفدر اندخسیدن سکون نون
وخاء معجمه وفتح دال وکسر سین مهملتین ایله بمعنی پناه
کرفتن اندران سکون نون وفتح دال وراء مهملتین ایله
براغاج صمغیدر که صمغ طرثوث دیرلر عربیده اشق واشج
دخی دیرلر مفتح سدۀ جکر ودافع سنك مثانه وصلابت
طحال ووجع مفاصل وعرق النساء وصرعه نافعدر
اندرخوردن لایق اولمق معناسنه که خورد لایق دیمکدر
شاهدی منظومه سنده مصرع ذرخور ندر ر لایق وهم داخ

سزاوار اندرون ایچرو معناسنه درون دخی دیرلر محسوساتهن
اولان هر نسنه نك داخلنه اطلاق اولنور جغتای لسانندن
ایجکاری دیرلر سبعهٔ سیاره ده بهرام شاه ختنی جاریه یی
قتل ایتدکدنصکره بدحال اولوب شیون ایتمك ایچون تنها
مکان ایتدوکی محلدر اندیمان سکون نون وفتح دال و
کسر راء مهملتین ایله توران یلردن برمباذر نامیدرکه
دوازده رخ جنکنده کرکین النده هلاك اولدی اندوختن
قزانمق کسب معناسنه اندودن اوج معنایه کلور اول صوامق
بالچق اولسون کرج اولسون کل اندود وکج اندود دیکی کرکسه
یالدز اولسون زر اندود وسیم اندود دیکی ثانی اندوختن مرقوم
معناسنه اندون سکون نون وضم دال مهمله ایله اندودن
لفظندن اختصار اولنمشدر اندوهیدن غصه لنمك
والمناك اولمق معناسنه مصدردر اندوهکین واندوهکن
کلاهما غصه لو والملو دیمکدر اندوه غم وغصه درکین
آکیندن مخففدر اندوه ناك بوندن مبالغه ده تعبیر اولنور

غایت

غایت غصه لو دیمکدر اندهان سکون نون وضم دالله جمع
انده در الف ونون ادات جمعدر اندیدن سکون نون وکسر
دال مهمله ایله اوج معنایه در اول ظن وشك ایله سوز سویلمك
اندیشیدن سکون نون ویائین تحتانیین وکسر دال مهمله وشین
معجمه ایله فکرلنمك وتشویشلنمك معناسنه مصدر در
اندیشه کردن فکر ایتمك معناسنه در انطلیسون سکون نون
وفتح طا وکسر لام وضم سین مهملتین ایله مجمع الفرسده قوز
وقوزح معناسنه در انکاردن وانکاریدن کلاهما بسکون
النون وفتح الکاف الفارسی ظن وکمان ایلمك معناسنه
انکاشتن سکون نون وشین معجمه وفتح کاف عجمیله بمعنی
انکاریدن سزمك انکبان سکون نون وضم کاف فارسی وفتح
باء موحده ایله ککنز دیدکلری کوکدر بر دکنلو اوتدر کوکی
سافر کبی چینه نور وتازه ایکن قبوغی صویلوب ینور
انکبین سکون نون وضم کاف فارسیله بال که عربیده عسل
وشهد دیرلر انکدان سکون نون وکسر کاف وفتح دال

مهمله ایله اوج معنایه در اول براغاجدر که صمغنه حلتیت

دیرلر بعض نسخه ده قاضی اولمق اوزره معربی انجداندر بعض

نسخه ده انکدان صمغنك آدیدر انکوان دخی دیرلر انکسون

سکون نون وکاف فارسی وضم سین مهمله ایله بر نوع

بر قدر که الوان اولور هر تابنده بر رنك کورینور انکشتان

سکون نون وشین وضم کاف فارسیله بر مقلر که انکشت

بر مقدر الف ونون ادات جمعدر اما هم جمع وهم مفرد استعمال

اولنور انکلیون سکون نون ولام وفتح کاف فارسی وضم

یای تحتانیله اوج معنایه کلور اول انجیل معناسنه انکیندن

سکون نون ویای تحتانی وفتح کاف فارسی وکسر نون ثانی

ایله بمعنی آکندن انکیبان سکون نون ویای تحتانی وکسر کاف

فارسی وفتح باء موحده ایله بمعنی انکبان مرقوم وسرغله

دیرلر براوته دخی دینلور انکیبون سکون نون ویای

تحتانی وکسر کاف فارسی وضم باء موحده ایله الوان حریر

ایله طوقنمش بر لطیف قماشدر بوقلمون کورینور وطراقلی

دیدکلری الاجه طوقنمش قماشدر انگیختن سکون نون ویاو خاء
معجمه وکسر کاف فارسیله درت معنایه کلور اول قوپارمق معناسنه
انگیزیدن کسر کاف وزاء معجمه ایله بمعنی انگیختن انگیسان کسر کاف
فارسی وسکون یای تحتانی وفتح سین مهمله ایله بمعنی انگبان مرقوم
انگیدن سکون نون ویای تحتانی وکسر کاف فارسی ایله بمعنی
انگیختن انگیون سکون نون ویای اول وکسر کاف فارسی
وضم یای ثانیله بر قاچ لون کوستر بر نوع حریر قماشدر
انوییدن ضم نون وواو معروف وکسر یای تحتانی اول وسکون
ثانیله ناله وزاری ایتمک یعنی ایکلمک انیران کسر نون وسکون
یای تحتانی وفتح راء مهمله ایله ایکی معنایه در اول بر فرشته
اسمیدر که جمیع امور نکاح اکا مفوضدر وتدبیر امور ومصالح
روز انیرانده واقع اولور اکا متعلقدر ثانی هر ماه شمسینک
اوتوزنجی کونی آدیدر اول کونده اثواب بیچمک وکیمک وقرض ویرمک
وآلمق مناسبدر انیسان کسر نون وسکون یای تحتانی وفتح
سین مهمله ایله مجمع الفرس‌ده بمعنی مخالفت اما تحفة الاحبابده

ومعیار جمالیده دروغ وبیهوده معناسنه اینسون کسر نون
وسکون یای تحتانی وضم سین مهمله ایله معناً انیسان اینن کسر نون
وسکون یای تحتانیله اول آوازحزیندر که مرض وعلتدن ویاخود
درد والمدن عارض اولان وجع وفجع سببی ایله ظاهر اولور
ترکیده ایکلدی دیرلر ودخی یایق طاشی که آنکله باغ چیقادرلر
ممدوده ایله ده مستعملدر اوادین فتح واو وکسر دال مهمله
ایله فرهنک جهانکیریده بد وزشت معناسنه نتکم براذین خوب
وینکو معناسنه در اوباریدن سکون واو وفتح باء موحده وکسر راء
مهمله ایله یوتمق فرو بردن کبی عربیده کی بلع معناسنه اوباشتن
سکون واو وشین معجمه وفتح با وتا ایله اوج معنایه کلور اولکیسی
اوباریدن اوبانیدن سکون واو وفتح باء موحده وکسر نون
ایله امر غمق واوغمق معنالرینه اوردیدن فتح واو وسکون
را وکسر دال مهملتین ایله جنک کردن وحمله آوردن معناسنه
اورنجن واورنخین کلاهما بسکون الواو وفتح الراء ابرنجن
مرقوم معناسنه با ایله واوار اسنده تبادل اولدوغی معلوم

اریاب

ارباب معادفدر اورندن سکون واو ونون وفتح راء مهمله
ایله بمعنی انداختن اورندیدن سکون واو ونون ویای تحتانی
وفتح را وکسر دال مهملتین ایله ایکی معنایه در اول کاهل
اولمق وایشده تکاسل ایلمك اوریدن سکون واو ویای
تحتانی وکسر راء مهمله ایله بمعنی اورندیدن ودخی بتمك
وکتورمك معنالرینه اوزندیدن سکون واو ونون ویا
وفتح زاء معجمه وکسر دال ایله بمعنی افکندن وانداختن
اوژولیدن سکون واوین وضم زاء فارسی وکسر لام ایله بمعنی
افژولیدن مرقوم یعنی حریص اولمق اوزن سکون واو وفتح
زاء معجمه ایله بهادر وشجیع معناسنه که مرد اوزن وشیر اوزن
دیرلر بهادر ودلیر ارسلان دیمك اولور یعنی صفت استعمال
اولنور قاعدهٔ فرس اوزره قیاس بودر که اوزندن بمعنی افکندن
اوله که صیغهٔ امر وصف ترکیبی اوله لکن حال بویله اولمیوب
خصوصله معنای مرقومه استعمال اولنور اوژن سکون واو
وفتح زاء فارسیله فرهنك جهانکیریده ایکی معنایه در اوسن

سکون واو وفتح سین مهمله ایله وسیلة المقاصدده قصه معناسنه

اوسون سکون واوین وضم سین مهمله ایله افسون معناسنه در

اوشاندن سکون واو ونون وفتح شین معجمه ایله بمعنی افشاندن

مرقوم اوغان سکون واو وفتح غین معجمه ایله ایکی معنایه در اول

بمعنی افغان اومان سکون واو وفتح میم مهمله همدان قریه لرندن

بر قریه اسمیدر که اثیر الدین اومانی اول قریه دندر اونیدن سکون

واو وکسر نون بعده یای ساکنه ایله بمعنی اوبانیدن یعنی امزغنمق

اوکندن فتح کاف ایله بمعنی افکندن اهران سکون ها وفتح راء

مهمله ایله بمعنی تیشه یعنی کسر وطاش قراجق کولنك اهرمن

سکون ها وفتح راء مهمله ایله اهرمن بکسر الراء المهمله اهرین

بکسر الراء المهمله وسکون الیاء التحتانی جمله سی دیو

معناسنه در که ممدوده ایله دخی مرویدرلر اهرن سکون ها

وفتح راء مهمله ایله ایکی معنایه در اول بمعنی اهرمن مرقوم اهرون

سکون ها وضم راء مهمله وواو معروف ایله بر طبیب یهودی

نامیدر که هر علمده ماهر ایدی اهزون سکون ها وضم زاء معجمه

ووا و

باب الالف المفتوح مع الواو

وواو معروفله فرهنك جهانكيريده بمعنی اکنون مسطوردر
اهوان سکون ها وفتح واو ایله دزد نقب زن یعنی دیوار دلیجی
خرسوز ومطلق نقب زنه اسمیدر ایدون سکون یای تحتانی
وضم دال مهمله ایله اوج معنایه در ایوان سکون یای تحتانیله
رواق وطاق عالی وطرهٔ خانه وکمر بالا سایبان معنالرینه ودخی
پادشاه دیوانخانه سنه دیرلر مع الواو ابرو سکون باء موحده
وضم راء مهمله ایله قاش که عربیده حاجب دیرلر ایکی جانبی مراد
اولدقده ابروان دیرلر اخکلند وسکون خاء معجمه وفتح کاف ولامله
چکناغی که آشدن ویا باقردن ایدوب ایچنه خرده سنکریزه قورلر
اطفال اللرنده اوینادوب صداسی چقار اخکند واخکندوی
مرقوم معناسنه در اربو سکون راء مهمله وضم باء موحده
ایله امرود در که اغاجنه اربود دیرلر اردشیر دارو برنج دار
وطبیب اسمیدر که ضرب مثل اولمشدر وهر تلخ علاج اولان
کمسنه یه ده دیرلر ارستو فتح را وسکون سین مهملتین وضم
تاء مثناة ایله برستو دیدکلری کوجك قوشدر که قرلغوج

دیرلر ارسطو اسکندر ذوالقرنینک وزیری وحکیم کاردانی
واستادی اسمی ایدی لغت یونانی در معناسی کامل الفضائل
دیمکدر ارغاو سکون راء مهمله وفتح غین معجمه ایله ادات
الفضلاده دودیعنی ارمق ازو ضم زاء معجمه ایله لفظ مرکبدر
از ایله اودن که الفی محذوفدر ضمیر منفصل غایبدر
عربیده منه معناسنه ترکیده اندن دینلور اسو ضم سین
مهمله ایله بمعنی سوی یعنی جانب حکیم اشبو سکون شین
معجمه وضم باء موحده ایله فرهنك جهانکیریده بمعنی انکشت
دان یعنی کومر قونیلاجق ظرف ومحل که کومرلك دیرلر
اشتو سکون شین معجمه وضم تاء مثناة ایله بمعنی انکشتوانه
یعنی زهکیر اشکو سکون شین معجمه وضم کاف فارسیله
بمعنی قصر عالی وخانهٔ بالا وقبهٔ بلند افسو سکون فاو
ضم سین مهمله ایله بمعنی بیا یعنی برو کل لغت پهلویدر
افشو سکون فاو ضم شین معجمه ایله معنای مرقومه در
الاو فتح لام ایله آتش لاوده دخی دیرلر انبرو سکون نون وضم

باء

باء موحده وراء مهمله ایله امروده دیرلر انجوسکون نون
وضم جیمله بمعنی انجوست مرقوم یعنی جزیره اندو
سکون نون وضم دال مهمله ایله بمعنی اندرون انذرو
سکون نون وفتح ذال معجمه وضم راء مهمله ایله بادز
هر معناسنه در انکشتو سکون نون وشین معجمه وضم
کاف فارسی وتاء مثناة ایله بمعنی مالیدن کذا فی مؤید
الفضلاده وفرهنك جهانکیریده اتمکی خرده ایدوب اوزرینه
روغن ساده وعسل قویوب نرم آتشله اوزرنده ال ایله اوغوب
طعام ایدرلر اکا عفیسه دیرلر اوسو سکون واو وضم سین
مهمله ایله بمعنی ماتم او بوزن تو یوك معناسنه وعربیده
برادادر یلخود معناسنه مثلا فلان او فلان دیرلر مع

باب الالف المفتوحة مع الهاء

الهاء اه ایکی معنایه در اول بمعنی اه ابتره سکون باء موحده
وفتح تاء مثناة وراء مهمله ایله بار کشلکدن عمل مانده
اولمشدر وه دیرلر غواصی کندی بیته بر کنار جوی بسیم
رسته شد بادام وبید راست پنداری قطار اشتران ابتره

ابرانه اصلی الف ممدوده ایله آبرانه در که لفظ مرکبدر
آب ایله رانه دن معنای ترکیب صویولجی دیمك اولور ابرکاکیاه
مع الالفده ذکری مرور ایدن ابرکاکیا معناسنه که بار
عنکبوتدر وسیلة المقاصد صاحبی ایله ایاسی آخرینی
ها ایله نقل ایلمشلر سائر فرهنکلرده ابرکاکیا وابرکاکیان
مسطوردر ابرکوه فتح باء موحده وسکون راء مهمله وضم
کاف ایله عراق عجمده برشهر آدیدر ابرمرده فتح باء موحده ایله
بردارودر صویه قونلسه سونکر کبی صویی کندویه جذب
ایدر ابره سکون باء موحده وفتح راء مهمله قفتان وسائر
آستر لو اولان نسنه لرك یوزینه دیرلر ابسته کسر باء موحده
وسکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله شرفنامه ده حاشو
معناسنه در ممدوده ایله دخی مستعملدر ابکاره سکون باء
موحده وفتح کاف وراء مهمله ایله شرفنامه ده احوال کذشته
یاز مق نوئله انکاره دخی دیرلر ابکامه سکون باء موحده وفتح کاف
فارسی ومیم ایله ممدوده ده ذکری مرور ایدن آبکامه معناسنه

مذکوردر

مذکوردر ابله سکون با وفتح لام واظهارها ایله ساده دل
معناسنه عربیله مشترکدر ابلیه سکون باء موحده وکسر
لام وفتح یای تحتانیله بمعنی برزکر اکینجی معناسنه عربیده
زراع وحراث دیرلر ابوزنه کنیت پوزینه یعنی میمون اتا له
فتح تاء مثناة ولامله بولماج آشی اجهره سکون جیم
وفتح ها وراء مهمله ایله فرهنك جهانکیریده بردکنلو
اوتدر اثوابه یاپشور دکمه حال ایله آیرلمز انجسته سکون
خاء معجمه وسین مهمله وفتح جیم وتاء مثناة ایله قپونك
آلت اشیکی که عربیده عتبه دیرلر اخسمه سکون خاء
معجمه وفتح سین مهمله ومیمله اریه دن وقوری اوزمدن
ایتدکلری شراب که عربیده نبیذ دیرلر وسیندن مقدم میمله
اخمسه دخی دیرلر اخشنده سکون خا ونون وفتح شین
معجمه ایله اخکلندوی مرقوم معناسنه در اخکر تفته
حقیقتا یانوب قور اولمش آتشه دیرلر اخکر اصلنده قوددر
تفته ایله قید مجاز احتمالنی دفع ایچوندر اخکلنده سکون خا

ونون وفتح كاف ولام مله آت قشاغيسی معناسنه در اخكوچه
سكون خاء معجمه وضم كاف وفتح جيم فارسيله دوكمكه قفتان
يقاسنه ديكيلور اخكوزنه ضم كاف وفتح زاء فارسيين ايله
بودخی دوكمه در ياقه ده اولسون غيريده اولسون اخكوزه
واخكوزه كلاهما بسكون الخاء المعجمه اول بفتح زاء المعجمه
ثانی بالفارسی اخكوچه مرقوم معناسنه ودخی چلاهلر
طوقودقلری بزی صاردقلری اغاج كه عربيده منوال ديرلر
ودخی خرمای خامه دينلور اخكونه ضم كاف وفتح نون ايله
اخكوچه معناسنه در اخيسه كسر خاء معجمه وسكون ياء
تحتانی وفتح سين مهمله ايله حيوان سوريسی اوكنجه كيدن
بكچی وقيون قوچی اردا له سكون را وفتح دال مهملتين ايله
اون كه عربيده دقيق وطحين دخی ديرلر اردشيرخره ضم خاء
معجمه وفتح راء مشدده ايله برعظيم الكه نك اسميدركه فارس
وسيمكان وترخان وشيراز وكازرون وكام فروزواران
اولكه لری اراسنده واقع رسم كرده اردشيردر بعضيلر

دخی

دخی رسم کردهٔ نمرود بن کنعان درد یرلر ارده سکون را
وفتح دال مهملتین ایله ایکی معنایه در اول بمعنی آسیاب
ثانی اون آشنه دیرلر ارژنه سکون راء مهمله وفتح زاء
فارسی ونونله فارس ملکنده بر صحرانك آدیدر که شیرازه
اوتوز فرسخ یردر تعریب اید وب ارجنه دیدیلر امیر المؤمنین
علی رضی الله عنه وکرم الله وجهه اول صحراده سلمان فارسی
حضرتلرینی ارسلان پنجه سندن خلاص ایلدیکی بر مشهور
وقعه در ارزه سکون راء مهمله وفتح زاء معجمه ایله بر نوع
قطراندر صنوبر اغاجندن حاصل اولور صنوبر اغاجنه
ارز دیدکلری سببدن قطراننه دخی ارزه دیرلر ارغده وارغنده
کلاهما بسکون الراء المهمله وضم الغین المعجمه تحفة
الاحبابده مطلق خشمناك اما غریبده سباع خشمناك
معناسنه در ارمنده وارمیده کلاهما بسکون الراء
المهمله اولهما بفتح المیم وسکون النون ثانیهما بکسر المیم
وسکون الیاء التحتانی آرامیده وآرام دهنده معناسنه در

اروانه سكون راء مهمله وفتح واو ونونله ايكى معنايه در اول
دوه نك ديشى سنه ديرلر ارويه سكون راء مهمله وكسر
واو وفتح ياى تحتانيله بر عظيم طاغ اسميدر اره فتح راء
مشدده ده ايله بچقودكه عربيده منشار ديرلر كوملك اولسون
بيولك اولسون تخفيف ايله دخى جائزدر اريكه كسر راء مهمله
وسكون ياى تحتانى وفتح كافله تخت مزين وآراسته ازاده
فتح زاء معجمه ودال مهمله ايله ممدوده ده ذكرى مرور ايدن
آزاده معنا لرينه وكامل وبى عيب معناسنه ازكاره سكون
زاء معجمه وفتح كاف وراء مهمله ايله بچمش احوالى ياد ايتمك
وبچمش احوالى يازمق ابكاره معناسنه اژنه واژينه اول سكون
زا وكسر زاء فارسيين ايله دكرمان طاشنى كسكين ايتدكلرى
دمور آلت اژه زاء فارسيله كرج كه آهك وكج دخى ديرلر
اما آهك كيدرلك آنجق يه تخصيص اولنديكى عربيده كلس ديرلر
كسر كافله اساسه فتح سينين مهملتين ايله كوشه چشمله
باقمق بعض فرهنكلرده كيرويه باقمق وصكره كورمك معناسنه

عبيره

عربیده دیوار تملی معناسنه در اسب لاشه اول آته دیرلرکه
باباسی عربی وانا سی رومی ویاخود ترکی اوله اولمقوله
آته عربیده مسما والخیل دیرلر یعنی باباسی کحیل الاصل
وانا سی مجهول النسل دیمک اولور ایکی طرفدن کحیلادن
اولانه هدوده دیرلر اسبه سکون سین وفتح باء موحده
ایله بنلمکه ناقابل آت یعنی هنوز کامل اولمین طای استانه
سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله جای خواب وارام
استه سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله استخوان خرما
یعنی خرما چکردکی ودخی زردالو وشفتالو وآلو امثالی
میوه لرک چکردکی که خسته دخی دیرلر وعربیده کسر سین
ایله سکه دیرلر اسغده فتح سین مهمله وسکون غین معجمه
ایله بمعنی آماده ومهیا که بسغده دخی دیرلر مصدری اسغدیدن
کلور اسفده ضم سین وسکون فاو فتح دال مهملتین ایله
اسفره ضم سین وسکون وفتح راء مهملتین ایله کلاهما بمعنی
هیزم نیم سوخته اشتنگاه سکون شین معجمه وفتح تاء مثناة

ونون ساکنه ایله قدمگاه معناسنه اشتوه سکون شین

معجمه وضم تاء مثناة وواو معروف واظهار ها ایله غایت

آجی براغاجدر اشنوشه سکون شین معجمهٔ اولی وفتح ثانیه

وضم نون ایله بمعنی عطسه زدن یعنی اقسرمق اشه فتح شین

معجمه واخفاء ها ایله براوتدر کمانکرلر یعنی یایجیلر بازوی

بدرفته یه بغلرلر عربیده اشق دیرلر اشیهه کسر شین معجمه

وسکون یای تحتانی وفتح ها ایله فرهنگ جهانگیریده شیههٔ

اسب یعنی آت کشنمه سی اغشته ممدوده ده ذکری مرور

ایدن آغشته معناسنه افراخته افراختن لفظندن اسم

مفعولدر افراشته کبی یوقاروقالقمش معناسنه آخرنده کی

ها علامت مفعولیتدر افراشته بودخی افراخته کبی در

مصدری افراشتن کلور افراه سکون فا وفتح راء مهمله

واظهار ها ایله زندانده محبوسلر ایچون اولان طعام کذا

فی تحفة الاحباب افرنجه سکون فا ونون وفتح راء مهمله

وجیم ایله برشهر اسمیدر که بناکردهٔ نوش الرواندر مادر

عذر

عذرا آنده ساکن ایدی افروخته افروختن لفظندن اسم
مفعولدر یانمش معناسنه افروزنده افروختن لفظندن
اسم فاعلدر یاقیجی معناسنه مقدمه‌ده کتابده مضارعده
خا زایه قلب اولندوغی تفصیل اولنمشدر افوشه ممدو
ده‌ده ذکری مرور ایدن آفوشه معناسنه حلوای خانکی
دیمکدر افزولنده سکون فا وضم زاء فارسیله مجمع
الفرسده بمعنی انگیزنده و تقاضا کننده و دور کرده
معناسنه مسطوردر افسانه سکون فا وفتح سین مهمله ونونله حکایت
وبی فائده کلمات معناسنه افسرده سکون فا و را وضم سین
مهملتین ایله افسردن لفظندن اسم مفعولدر طوکمش معناسنه
کاهی وصف ترکیبی اولوب دل افسرده دیرلر افشرده سکون فا
وراء مهمله وضم شین معجمه ایله افشردن لفظندن اسم
مفعولدر آخرنده کی ها مفعولیتی افاده ایدر صقلمش معناسنه
کی عصیر کبی افشره سکون فا وفتح شین معجمه وراء مهمله ایله
صقندی عربیده کی عصاره معناسنه ضم عین ایله ابوشعیب

افشنه سکون فا وفتح شین معجمه ونونله بخارا مضافاتندن
بر قریه اسمیدر دیرلر افشه سکون فا وفتح شین معجمه ایله دکرمانده
هنوز اون اولمامش بغدای که قرلمش اوله وبلغوره دخی
دینلدوکی مرویدر افکانه سکون فا وفتح کاف فارسی
ونون ایله انساندن ویا حیواندن مدت حملی ناتمام بلکه روح
کلمدین مادری شکمندن دوشن جنین که عربیده سقط دخی
دیرلر کسر سین وقافله الچه معروف نسنه در اکثر ناسک
مطلوب ومرغوبی وقتلرنده نافذ القول سفید رو محبوبی در
لکن هزار آشنا بر دلبر بیوفادر الغده فتح لام ودال مهمله
وسکون غین معجمه ایله بمعنی آمیخته یعنی قارشمش الغونه
سکون لام وضم غین معجمه وفتح نونله بمعنی فکر یعنی قزللق که
الکونه دخی دیرلر الفغده سکون لام وفتح فا بعده غین
معجمه ساکنه ایله بمعنی اندوخته یعنی کسب کرده الفقده
سکون لام وفتح فا بعده قاف ساکنه ایله بمعنی کسب کرده
مصدری لفقدن کلور الفنده سکون لام ونون وفتح

فایله

فايله بمعنى لفقدۀ مرقوم یعنی اندوخته الفینه والفیه کلاهما
بسکون اللام وکسر الفاء آلت رجل عربیده تشدید یای
تحتانیله الکونه سکون لام وضم کاف فارسیله بمعنی الغونۀ
مرقوم الواه سکون لام ایله اکیر دیدکلری بهار کوکیدر که
عربیده وج دیرلر آله فتح لامله مقل ازرق دیدکلری
دارودر امارە فتح میم وراء مهمله ایله حساب دفتر
محاسبه که اما رو اوار واواده دخی دیرلر اماره کیر محاسبه‌یه ج
دیمك اولور امنه فتح میم ونونله بیع ایچون کومه لنمش
اودون ابنه دخی دیرلر امه فتح میم واخفاء هایله
بمعنی دوات عربیده محبره دیرلر مرکب قونیلان ظرف
امیله کسر میم وسکون یای تحتانیله امیلج که ممدوده ده
یاسز مسطوردر انبارده سکون نون وفتح باء موحده
وسکون راء مهمله ایله بمعنی پر عربیده مملو دیرلر
ودخی وفرت مال ومنال وکثرت اولاد واتباعله
خوشحال اولمق معناسنه در انباشته سکون نون

وشین معجمه وفتح باء موحده ایله بمعنی مملو طولو دیمکدر
انبانه سکون نون اول وفتح ثانی وباء موحده ایله
طغرجق که انبان دخی دیرلر انبروه سکون نون وضم
باء موحده وراء مهمله واظهار ها ایله ایکی معنایه در
اول شتر ریخته موی که انبره دخی دیرلر ثانی بمعنی شرابکش
یعنی شراب چکیجی انبره سکون نون وضم باء موحده وفتح
راء مهمله ایله شتر ریخته موی خصوصا وحیوان ریخته
موی عموما یعنی تویی دوکلمش انبسته سکون نون وسین
مهمله وفتح باء موحده وتاء مثناة ایله طوکوب منعقد
اولمش نسنه مرکب وصو وقان وغیری نسنه لر انبسه
سکون نون وفتح باء موحده وسین مهمله ایله بمجمع الفرس
بمعنی انبستهٔ مرقوم انبله سکون نون وفتح باء موحده
ولام ایله تمر هندی یه دیرلر زبان هندیده انبلی دیرلر انبوه
وانبه کلاهما بسکون النون وضم الباء الموحده اوج معنایه
کلور اول غلبه وجمعیت وکثرت معناسنه آدمده وغیریده

انبیره

انبیره سکون نون وکسر باء موحده ایله طام اوزرینه اور
اورتلن چالی که طپراق دوکلسون دیو دیرلر اوزرینه
قویوب اوستنه طپراق قورلر انجره سکون نون وکسر جیمله
اصرغان دیکنی دیدکلری اوتدر انجمنگاه جمعیت یری انجمن
ایله گاه دن مرکبدر که گاه زمانله مکان اراسنده مشترك
برلغتدر جمعیت مکانیدن غیری جمعیت وقتی دخی دینلور
جای عشرت و وقت صحبت معناسنه اولور انجوخه
سکون نون وضم جیم وفتح خاء معجمه ایله شکن پوست که
انسان دریسنده اولور انجوخ دخی دیرلر یعنی چهره ده
وپیشانیده وسائر اعضاده اولان بورشقلق انجیده
سکون نون ویای تحتانی وکسر جیمله ایکی معنایه در
اول کندنای کوهی ثانی دیزه دیزه معناسنه انجیره
سکون نون ویای تحتانی وکسر جیم وفتح راء مهمله ایله
سوراخ کس زنان وحلقۀ کون معناسنه اندابه واندوه
کلاهما بسکون النون وفتح الدال المهملتین اولــــ

بفتح البا الموحده ثانی بالواو صواجیلر آلتی اولان مالەدرکه
انکله دیوار صواسن هموار ایدرلر انداجه سکون نون
وفتح دال مهمله وجیم فارسیله فرهنک جهانکیریده بمعنی
اندیشه مسطوردر اندازه سکون نون وفتح دال مهمله
وزاء معجمه ایله التی معنایه دراول قماش وکرباس اولچمك
ایچون استعمال اولنان زراعك بر نوعی اندخسواده سکون
نون وخاء معجمه وفتح دالین وسین مهملات ایله بر شخصه
ویاخود برمکانه دیرلرکه اکا پناه کتوریله وحمایه اولنه
یعنی طیانه جق وصغنه جق یر اندخواره سکون نون
ودال مهملهٔ موقوفه وفتح خاء معجمه وواو معدوله
ایله جای پناه ومحل تحصن وحصار معناسنه اندرخواره
سکون نون ورا وفتح دال مهملتین وخاء معجمه وواو معدوله
ایله بمعنی لایق وسزاوار اندرواه سکون نون ورا وفتح
دال مهملتین واظهار ها ایله بمعنی آویخته اندروا و
اندروای دخی دیرلر اندرونه سکون نون وفتح دال وضم

راء

راء مهملتين ايله ایجرو ودخی جادرشب معناسنه کلور
اندمه سکون نون وفتح دال مهمله ومیمله غصهٔ دیرینه
وآلام کذشته یی یاد واحوال وماجرای ماضیه یی ذکر
وحکایه ایلمکه دیرلر اندوزه واندوشه کلاهما
بسکون النون وضم الدال المهمله اول زاء معجمه
وزاء فارسیله ده مرویدر ثانی شین معجمه ایله بنفشه در
هرنه رنك اولورسه یعنی مور وبیاض وصاری والاجه
بعض نسخه ده اندوز دیدکلری اوتدر اندوه سکون
نون وضم دال مهمله واظهار هایله غم وغصه والمدر
اندوهه فتح هاء اول ایله غم کذشته والم رفته یی خاطره
کتوروب تذکر ایتمك اندوه سکون نون وضم دال مهمله
واظهار هایله اندوه مرقوم کبیدر اندیشه مطلق
فکردر ایو اولسون کم اولسون حواس باطنه دن قوهٔ
مفکره ده حاصل اولان حالتدر کاهی وصف ترکیبی ایدوب
خیراندیش وبداندیش دیرلر واندیشه مند واندیشه ناك

دخی دینلور انغنده سکون نون وغین معجمه وفتح فاودال
مهمله ایله انفقده سکون نون وفتح فاوقاف ساکنه ایله
ایکی لغتده قال اولنمش خالص العیار کمشه دینلور انقله
سکون نون وفتح قاف ولامله جدوار دیدکلری کوکدرکه
ماه پروین دخی دیرلر بعض نسخه ده بواسمی مغرب زمینده
حاصل اولانه تخصیص اتمشلر انکارده سکون نون
وراء وفتح کاف عجمی ودال مهملتین ایله بمعنی افسانه
یعنی حکایه ومثل انکاره سکون نون وفتح کاف فارسی
وراء مهمله ایله جریده دفتر حساب معناسنه ودخی نامهٔ
اعمال معناسنه انکازه سکون نون وفتح کاف وزاء فارسیله
ایله بزطو قودقلری طراغی قودقلری اغاج که عربیده دفه
دیرلر انکامه سکون نون وفتح کاف فارسی ومیمله مجمع
الفرسده بمعنی هنکامه انکاه فتح کاف فارسی واظهار هاء ایله
ممدوده ده مذکور اولان آنکاه معناسنه درانکبینه سکون
نون وضم کاف فارسی وکسر باء موحده وسکون یاء تحتانی

وفتح

وفتح نونله طتلو بستل که اوزوم شیره سندن ایدرلر ودخی
بال ایله بشمش حلوادر وامثالی اولنلره دینلور را نکرده
سکون نون وراء مهمله وفتح کاف فارسیله صیدنهٔ ابی
ریحانده اوزم داسنه دیرلر انکرژه سکون نون وفتح کاف
فارسیین ایله انکرزدم مرقوم معناسنه که قاصنی درانکشیه
سکون نون وشین معجمه وفتح کاف وباء فارسیین ایله جد
وسعی وکوشش ایله کارکذار اولانه دیرلر انکشتوانه سکون
نون وضم کاف فارسی وتاء مثناة وفتح واو وشین معجمه
ایله زهکیر معناسنه درکه برماغه بنسبتله تسمیه اولنمشدر
انکشته سکون نون وشین وتاء مثناة وضم کاف فارسی
وفتح نونله درزیلر برمقلرینه قودقلری یوکسوك
معناسنه انکشته سکون نون وشین معجمه وضم کاف وفتح تاء
مثناة ایله خرمن صاوودقلری برموق کبی آلت که ترکیده یبا و
عربیده مدره دیرلر کسر میمله انکله وانکوله وانکیله کلهم
بسکون النون اول وثانی بضم الکاف الفارسی وثالث کسر ایله

اوجی دخی ایکی معنایه استعمال اولنور اول دوکمه کچه جك
ایلك معناسنه انکیشته سکون نون ویای تحتانی وشین معجمه
وکسر کاف وفتح تاء مثناة ایله بزرکی ووقار وحشمت ودخی
بمعنی بزرکر یعنی اکنجی حارث معناسنه انکیشه سکون نون
ویای تحتانی وکسر کاف وفتح شین معجمه ایله بمعنی آهسته
انوشه ضم نون وواو معروف وفتح شین معجمه ایله یدی
معنایه کلور اول خرمی وخوشی ونیك حالی معناسنه انوه
سکون نون وفتح واو ایله فرهنك جهانکیریده بمعنی امید
کرد مسطور در انیسه کسر نون وسکون یای تحتانی وفتح
سین مهمله ایله مؤید الفضلاده منعقد اولمش قانون وغیره
ادات الفضلاده بای موحده ایله مذکور اولان انبسه و
انبسته معنالریله مترادفدر انیشه وایشه اولها بکسر النون
وسکون الیاء التحتانی وثانیها بسکون الیاء التحتانی
وکلاهما بفتح الشین المعجمه بمعنی جاسوس اواه تخفیف
واو ایله بمعنی آواصدای بلند وتشدید واو ایله ای وای

دیمك

دیمك اولور اوره سكون واو وفتح راء مهمله ایله مجمع
الفرسده و فرهنك جهانكیریده بمعنی بره یعنی جامه
وغیری دنسنه لرك یوزی اوزولنه سكون واوین
وضم زاء فارسی وفتح لام ایله بمعنی افزولنده مرقوم
اوسه سكون واو وفتح سین مهمله ایله فرهنك
جهانكیریده بمعنی ربوده یعنی قاپلمش هرنه اولورسه مجمع
الفرسده ضم الفله مروید را اوشه سكون واو وفتح شین
معجمه ایله شبنم معناسنه دركه افنه دخی دیرلر وضم الفله
برا وتدر اویژه كسر واو وسكون یای تحتانی وفتح زاء فارسیله
ایكی معنایه در اول بمعنی خاص وخالص والف ممدوده ایله
دخی مذكوردر ثانی شراب انكوری یعنی شرابك جملهٔ اسماسندندر
اهریمه سكون ها ویای تحتانی وكسر راء مهمله وضم میمله
فرهنك جهانكیریده بمعنی اهرمن واهریمن اهنامه سكون
ها وفتح نون ومیمله ایكی معنایه در اول بمعنی رسوایی با با
طاهر اهیانه سكون ها وفتح یای تحتانی ونونله ممدوده ده

ذکر اولنان آهیانه مرقوم که کاسهٔ سر معناسنه اما فرهنك
جهانگیریده شقیقه یعنی باشك قولق جانبی مسطوردر و بعض
فرهنکده بمعنی برازده یعنی نای حلقوم مذکوردر ایارده فتح
یای تحتانی و سکون راء مهمله ایله تفسیر زندك تمامنه
ایارده و پریشان اجزاسنه یعنی جزؤلرینه خرده دیرلر
ایاره فتح یای تحتانی و راء مهمله ایله اوج معنایه در اول
ایارج که مسهل صفرا بر نوع ترکیبدر حیلر ایدرلر لطیف ملین
طبیعتدر ثانی یاره معناسنه که برنجن دخی دیرلر بلازك
و خلخال کبی که معربی یارقدر ایغده سکون یای تحتانی و فتح
غین معجمه و دال مهمله ایله بیهوده کوی و سبکسر و بمعنی
کفتار معناسنه ایفده سکون یای تحتانی و فتح فا ایله ایغده
مرقوم معناسنه و دخی لاف زن و پریشان سخن معناسنه
ایمه سکون یای تحتانی و فتح میمله بمعنی یاوه شده یعنی ضایع
اولمش مع الیاء ابی کسر باء موحده و یای مجهول ایله بمعنی بی — باب الالف المفتوحة مع الباء
زیادهٔ الف ایله ابیاری سکون باء موحده و فتح یای تحتانیله

شرفنامه ده بر نوع جامه اسمیدرکه غایت نازك ولطیف اولور
فرهنك جهانکیریده کوکرجین جنسندن بر نوع کوکرجین
آدیدر احدی فتح حاء وکسر دال مهملتین ایله هندوستان
پادشاهنك بر فرقه عسکرینك آدیدرکه هر یوز نفرینه بر سر
بلوك ایدوب نامنه صدی دیرلر وبیك نفرینه برباش ایدوب
اسمنه هزاری دیرلر عجك یوزباشی وبیك باشی دیدکلری
کبی اخترکوی یعنی منجم یلدز احوالندن سویلدوکیچون تسمیه
ایلمشلر ارزانی دررت معنایه کلور اول یای مصدریه وسکون
راء مهمله وفتح زاء معجمه ایله اوجوزلق معناسنه ارغمجی سکون
راء مهمله ومیم وفتح غین معجمه وکسر جیمله یکرمی زراعدن
زیاده اولان ایپلك وکندر واورغان ارغوانی ارغوان
رنکنده اولان اشیا لکن دون التركیب استعمال اولنمز فلان
ارغوانی دینلکه محتاجدر انجق شرابده یالکز استعمال اولنمق
جائزدر ارمغانی هدیه اولان نسنه ره آورد معناسنه
ازدمی سکون زاء معجمه وفتح دال مهمله ایله مؤیداً لفضلاده

برجانور اسمید راسب خلعتی پیشکش آتی دیمکدر ملوك

وسلاطین و وزرا و کبار ه آت پیشکش اولندقده خلعت ویرملك

معتاد اولمغله تسمیه اولنمشدر اسب نوبتی منزل بارگیری

و برقاج کمسنه بیننده مشترك اولان آت که نوبتله بنرلر

افراخت پای اوج معنایه در اول قاچمدن کنایه اولوب

ایاق قالدردی دیرلر ثانی طبان التی یعنی ایاغ التنه دوشمش

ثالث استعاره طریقیله فقیر و بیچاره یه دیرلر افرای وافرای

کلاهما بسکون الفاء اول بفتح الراء المهملة ثانی

بالکسر بمعنی آفرین افسای سکون فا وفتح سین مهمله

ایله افسون وافسون خوان معناسنه افسرسکزی سکز

کسر سین مهمله وفتح کاف فارسیله ایکی معنایه در

اول برساز آدیدر آلنی سکون لام وکسر نونله قبو

بازوسنك اغاجنه دیرلر ثانی فتح نون وکسر یای تحتانیله

جاهل واحمق وکندودن بیخبر کمسنه یه دیرلر انباد

دکی وانباشنکی کلاهما بسکون النون وفتح الباء

الموحدة

الموحده کافلری کاف تصغیر در وفرت مال وکثرت
منالدن عبارتدر انبوی سکون نون وضم باء موحده
ایله قوقوالمق وقوقولمق وقوقولی منجیك اندای سکون
نون وفتح دال مهمله ایله صواکه دیواره وطام اوزرینه
ایدرلر اندربای سکون نون وراو فتح دال مهملتین
وباء موحده ایله ایکی معنایه در اول بازنکون وآویخته
معناسنه که اندروای دخی دینلور ثانی لازم وضروری
در وحاجت معناسنه اندروای واو ایله دخی اندربای مرقوم کبی
اوج معنایه کلور اول بعنی بازنکون وآویخته اندروایی
زیاده یای نسبتله اندروای مرقوم معنالرینه در ودخی
سرکشتکی معناسنه اندرونی یای نسبتله ایچرویه منسوب
اولان ودخی چادرشب معناسنه اندی سکون نون وکسر
دال مهمله ایله خصوصا دیمکدر انطاکی یعنی سقمونیا غایت
مسهل براوتدر محموده دخی دیرلر غایت اعلاسی انطاکیه
ناحیه سنده اولمغله سقمونیای انطاکی دیرلر بونام ایله

مشهور آفاقدر انکریزی سکون نون وکاف فارسی وکسر راء
مهمله وزاء معجمه ایله ترخون دیدکلری اوتدر تره مقوله
سیدر انکونی سکون نون اول وکسر ثانی وضم کاف فارسیله
کار باطل کننده معناسنه اورنکی اختراعات باربد خسرو
اولان اوتوز برلحندن بر لحن ونوا اسمیدر اهنوخوشی
سکون ها وضم نون وخاء معجمه ایله اهل حرف معناسنه درکه
انلر جمشیدك خلقی تقسیم ایتدوکی درت قسمك بریدر تفصیلی
لغت کانوری ذیلنده ذکر اولنوردن ایازی وایاسی قیلدن وحریردن
طوقیوب عورات نقاب کبی یوزلرینه طوتارلر ترکیده و
عربیده شعریه دیرلر ایدری سکون یای تحتانی وفتح دال
وکسر راء مهملتین ایله بمعنی اینجابی ایدی سکون یای تحتانی
وکسر دال مهمله ایله بمعنی نیزدخی دیمکدر اینی سکون
یای تحتانی وکسر نون ایله فرهنك جهانکیریده ناله واننین معناسنه در
ای حرف ندادر اما فارسیده کسره ایله استعمالی نزاکتدن
خالی دکلدر باب الالف المکسورة مع الالف ابا فتح با موحده باب الالف المکسورة مع الالف
ایله

97

ایله شور با معناسنه در اجرا سکون جیم وفتح راء مهمله
ایله آقمق ازار با فتح زاء معجمه وسکون راء مهمله ایله ایاغه
کیلن طون که شلوار دخی دیرلر اسپید با سکون سین مهمله
وکسر باء فارسی وفتح باء موحده ایله بوزجه آشی دیدکلری
یوغرت شوربا سی سپید با وماستبا دخی دیرلر اصلی اباء
سپید ایدی علم اولدقده مضاف الیه تقدیم والف انک الفی
حذف اولندی استا سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله
ایکی معنایه در اول ستایش ایدیجی یعنی مدح وثنا ایدیجی
استیا سکون سین مهمله وکسر تاء مثناة وفتح یای تحتانیله
ولایت هرات غزنه میاننده واقع بر طاغ اسمیدر اسفیدبا
ایکی معنایه در اول اسپیدبا مرقوم معناسنه ثانی بر نوع طعام
اتو پیاز و روغن زیت وکرفس وکشنیر ایله بشورورلر
اقلیمیا سکون قاف وکسر لام ومیم وسکون یای اول ایله
نسخهٔ میرزا ابراهیمده التون وکمش طپراغیدرکه اریدوب
قال اولندقدن صکره پرنده قلان طپراغه دیرلر کتاب

اختیار اتده خرده سیم و زر درکه بر قاچ نوع اولور
ذهبی و فضی و معدنی و نحاسی و عملی اولور بعض نسخه ده
منقولدرکه اقلیمیا بر جوهردر سیم و زر معدنندن اخراج
اولنوب قیناد وغنده او زرنده حاصل اولان کدردر و
بعضیلر سیم و زر جوهرینک اسفلنده دردی درکه
آتشه قونلدقده آیریلور الوا سکون لامله بر صمغدر
غایتده آجی اولور دوا لره ترکیب ایدرلر مسهلدر
عربیده صبر دیرلر اعلاسی سقطری در سقطره نام
جزیره ده اولور صبر سقطری دیرلر اورسیا کسر واو
وسکون راء مهمله ایله آق سوسن کوکیدر مورسون
کوکنه ایرسیاه دیرلر ای بسا لفظ مرکب اولدوغی
ظاهردر چوق کسنه لر دیمکدر و بچه کسنه لر دیمکده
اولور محلنه کوره ایتیا سکون یای تحتانی و کسر تاء مثناة
وفتح یای ثانیه ایله بیایید و شماریدد یمکدر ایدرا سکون یای
تحتانی و دال موقوف و فتح راء مهملتین ایله بو زمانده و بو

اراده

اراده دیمك اولور ایرا سكون یای تحتانی وفتح راء مهمله ایله
بمعنی زیرا ایرسا سكون یای تحتانی وراء موقوف وفتح
سین مهمله ایله مورسوسن كوكیدر ایرسیا سیندن
صكره بر یاززیاده ایله بودخی مورسوسندر ایسا سكون
یای تحتانی وفتح سین مهمله ایله اوچ معنایه در اول بمعنی
اینسا ثانی بمعنی اینزمان ثالث نام صحف ابراهیم علی نبینا
وعلیه السلام ایلیا سكون یای اول وكسر لام وفتح یای ثانی
ایله نام شریف حضرت امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب رضی الله
عنه وكرم الله وجهه اینجا بونده دیمكدر مقابلی آنجادر
این ایله جادن مركب لفظدر معنای تركیب بو یردر بونده
وبویكا معنالرنده استعمال اولنور اینسا سكون یای
تحتانی ونون وفتح سین مهمله ایله كلام بیهوده وخبر
بی اصل معناسنه اینها بونلر معناسنه جمع دركه ها الف
اداة جمع اولدوغی معلومدر
باب اولف الكسوره مع البا
مع الباء اسب سكون سین
مهمله ایله بیلدن اشاغی ده اولان قیل كه اطراف مقعده

وغیری نزده اولور سه اسپرسب سکون سین اول وراء
مهملتین وفتح سین ثانیله میدان معناسنه که اسپرسف
واسفرسف دخی دیرلر اسپرم آب بر نوع اوتدر صوده قینادوب
خسته نك وجودین ویاخود علت اولدوغی عضوین یودرلر
عربیده اکا نطول دیرلر اسپیجاب واسفیجاب کلاهما
بسکون السین المهمله والیاء وفتح الجیم اول کسر باء فارسی
ثانی فایله مملکت ماوراء النهرده برشهر آدیدر اسفرسب
سکون سین مهمله اول فتح ثانیه وفتح فایله بمعنا اسپرسب
مرقوم اشتاب سکون شین معجمه وفتح نونله بمعنی شناوری
یعنی سباحت صوده یوزمك افوسب سکون فاوسین وفتح
راء مهملتین ایله سقف خانیه قونیلان اغاج آندراب سکون
نون وراء وفتح دال مهملتین ایله انجوست یعنی کوچك
دیه جکلر که صوایچنده واقع اولور جزیره گبی معنای ترکیب
دخی انی اقتضا ایدر ایراب سکون یای تحتانی وفتح راء
مهمله ایله بمعنی فیروزی یافتن یعنی ظفر بولمق وطالعی یاری

فلمق

قلمق ایزدکشسب بهرام چوبین امراسندن بر مبارز نامیدر
صفت صف بهرامده

باب الالف المكسورة مع التا

مع التاء است سکون سین مهمله
ایله اوج معنایه در اول ایستادن لفظندن صیغهٔ امردر
طورمق معناسنه اسپست سکون سینین مهملتین
وکسر باء فارسیله یونجه دیدکلری اوتدر الفسز سپست
دخی دیرلر عربیده فصفصه دیدکلریدر اگرچه چمن
مقوله سیدر لکن تخم ایله زراعت اولنور اسفست سکون
سینین مهملتین وکسر فا ایله اسپست مرقوم معناسنه در
ودخی صو ایچنده بتن اوته دیرلر اسفید دشت نواحی
اصفهانده بر قریه اسمیدر اشکفت سکون شین معجمه وفاو فتح
کاف فارسیله فرهنگ جهانگیریده غار معناسنه در شکفت
دخی دیرلر وضم کاف ایله شکفتن گل یعنی گل آچلمق معناسنه در
ایفت سکون یای تحتانی وضم فا ایله حاجت وتمنا معناسنه
اینا نوشت سکون یای تحتانی وشین معجمه وفتح نون اول وضم
ثانی ایله ترنخون دیدکلری اوتدر اینفت سکون یای تحتانی

وفا وضم نونله حاجت طلب ايلمك معناسنه در مع الثاء

باب الالف المكسورة مع الثاء

المثلثه اغريرت سكون غين معجمه ويای تحتانی وكسر راء
مهملهٔ اولی وفتح ثانيه ايله افراسياب شاهك قرنداشی
اسميدر مع الجيم اسبانخ سكون سين مهمله وفتح باء موحده

باب الالف المكسورة مع الجيم

ونونله بمعنی اسفاناخ اسپلنج سكون سين مهمله ونون
وفتح باء فارسی ولامله براوتدر طبيعتی بارد ويابسدر
بورون قانن وغيری اعضادن چيقان قانی قطع ايدوب
اسكی جراحتلره وقرحهٔ امعايه نفعی عظيمدر عربيده
ارناب الحيل ولحية التيس دخی ديرلر استرنج سكون
سين وفتح تاء مثناة وراء مهملتين بعده نونله بمعنی استرنك
مرقوم يعنی يبروح الصنم اسرنج سكون سين ونون
وفتح راء مهملتين ايله قزل بويادر سلوكن ديرلر عربيده
سليقون ديرلر اسفريخ سكون سين وفتح فا وراء مهملتين
ايله سمرقند اعمالندن برمعظم قريه اسميدر كه معربی اسفرنكدر
اسفيداج سكون سين مهمله وكسر فايله برنوع بياض

ونزم وسست طپراقده سفیداج دخی دیرلر زنان کلابله
ازوب یوزینه سوررلر براق وبیاض ایدرا سفیداك دخی
دینلورا شکنج سکون شین معجمه ونون وفتح کافله بیشانی
وساعده وبعض یرلرده اولان بوروشق ودخی زلف
بوکلمه دیرلرایج سکون یای تحتانیله بمعنی هیچ آیرج
سکون یای تحتانی وفتح راء مهمله ایله فریدون شاهك
فرزند مهتری یعنی بیوك اوغلی اسمیدر ملکنی کندو
حیاتنده اوچ اوغلنه بخش وتقسیم ایتدکده کندو پای
تختی اولان ایران زمینی اکا ویرمشیدی وماوراء النهری
تورآدلو اوغلنه ویرمشیدی کدا ایران وتوران تسمیه سی
انلردن قالدی بعده سلم نامنده اولان اوغلی تورآدلو
اوغلی ایله یکدل ویکجهت اولوب ایرجی هلاك ایلدیلر
بوسببدن اولادلری بیننده نزاع واقع اولوب میانلرنده
واقع اولان جنك وجدال وحرب وقتال مدی الایام و
لیال متمادی اولدی شهنامه بونلرك احواللری حکایه سنه

مبنی درایژغنج سکون یای تحتانی وزاء فارسی موقوف وفتح

باب الالف المکسورة مع الخا

غین معجمه ایله جوال معناسنه در مع الخاء المعجمه استاخ

سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله ایکی معنایه در اول

بمعنی دلو یعنی قوغه ثانی گستاخ معناسنه اصطخر سکون

صاد وفتح طاء مهملتین ایله ایران زمینده برشهر اسمیدر که

تختگاه داراب داراب ایدی عجایب البلدانده مذکوردر

باب الالف المکسورة مع الدال

مع الدال المهمله اپید سکون باء فارسی ویای تحتانی

وکسر میمله ایله ایکی معنایه در اول اکنجی آلتارندن صبات

دمودی ثانی جفت سوردن او کوزه اتید دخی دیرلر ابیورد

کسر باء موحده وسکون یای تحتانی وفتح واو ایله نسف

ایله سرخس میاننده واقع برشهر معظم نامیدر اتمید سکون

تاء مثناة ویای تحتانی وکسر میمله ایمید مرقوم معناسنه در

ادند بریانیدر ارد سکون راء مهمله ایله شهور فارسیه نك

یکرمی بشنجی کونی اسمیدر اسبرد سکون سین وکسر باء فارسی

وراء مهملتین ایله طوکنرات صویی اتا اولسون بالق

اولسه

اولسون یا چه اولسون که اکا بخی دیرلر کسر باء فارسیله اسپرود
سکون سین وضم باء فارسی وراء مهملتین ایله بر کوچك
قوشدر سرچه دن بیوجك برقاج اوزون توپلری
واردر ترکیده قیل قویرق وعربیده قطاة دیرلر خواصنده
منقولدر که استخوانی آتشه یاقوب کولنی زیت یاغی ایله
قینادوب داء الثعلب علتنه سورولر قیل بتورر اکا
اسفرود دخی دیرلر اسپندارمد واسفندارمد کلاهما
بسکون السین والنون والراء المهملات وضم المیم اول
بعد السین باء فارسی ثانی فایله درت معنایه کلور اول
بمعنی زمین ثانی بر فرشته آدیدر که درختان ومشیستان
اوزرینه موکلدر واسفندارماهده واقع اولان تدبیر
امور ومصالح اکا مفوضدر ثالث سال شمسیه دن اون
ایکنجی آیك اسمیدر اسپهبد سکون سین وها وفتح باء فارسی
وباء موحده ایله سردار لشکر وسرعسکر وجری باشلی
اسپید واسفید کلاهما بسکون السین المهمله وکسر الباء

الفارسی والفا بیاض دیمکدر سبید وسفید دخی دیرلر
استارباد سکون سین وراء مهملتین وفتح تاء مثناة
وباء موحده ایله استرآباد دیدکلری شهر معظمدر استانید
سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة وکسر نون بعده یای تحتانی
ساکنه ایله بمعنی بازداشت یعنی کیرو طوتدی اسفرود
سکون سین وفتح فا وضم راء مهملتین ایله سبرود مرقوم
معناسنه که قیل قویرق دیدکلری قوشدر اسفند واسفندید
کلاهما بسکون السین المهمله والنون وفتح الفاء
بمعنی اسفندارمذ مرقوم بلکه اندن اختصار اولنمشدر و
دخی فروجان که خمسهٔ مسترقه‌نك بشنجی کونی اسمیدر
اسکندراباد بجمك سرحد جنوبنده برشهر اسمیدر که
اسکندر ذو القرنین بنا ایلمشدر اسکند سکون سین
مهمله ونون وفتح کافله شعبده باز وجانبار که باشی
اوزرندن دونه یعنی تقله اوره استاد واشتاد سکون
سین مهمله ثانی شین معجمه کلاهما بفتح النون شهور شمسیه‌نك

یکجی

یکرمی التنجی کونی اسمیدر اشنود واشنوند کلاهما بسکون
الشین المعجمه وضم النون خمسه مسترقه نك ایکنجی کونی
اسمیدر وفتح نون وواو ایله فعل مضارع اولور اول مفرد
وثانی جمعدر ایشیدر وایشیدرلر معناسنه اعتمید سکون
عین مهمله وفتح تاء مثناة ایله بمعنی اعتماد تصرفات اعجام
قبیلندندر اقلید سکون قاف ویای تحتانی وکسر لام ایله کلید
مخصوص آدیدر دمور اولسون اغاج اولسون اسم عامدر بوندندر
که اقلیدوس الحکمه دیو بر حکیم و بر کتاب اسمیدر که حکمت
کلیدی دیمك اولور الباد سکون لام وفتح باء موحده ایله
حلاج معناسنه درایند سکون یای تحتانی ونون وفتح دال
مهمله ایله ایند واندکی عدد مجهولدن عبارتدر اوچدن
اونه وارنجه ایزد سکون یای تحتانی وکسر زاء معجمه ایله جناب
باری تعالی عز اسمه وعم نواله حضرتنك جملهٔ اسماء شریفه سندندر
عربیده اسم جلالی کبی فارسیده ایزد تعالی دیرلر الله تعالی
دیمکدر ایمد سکون یای تحتانی وفتح میم ایله کتاب السامی فی الاسامیده

ذال معجمه ایله روایت اولنمشدر اول اغاجدر که اکا مور چوب
تارلاسور دیرلر ایند سکون یای تحتانی وفتح نون اول سکوت
باب الالف المكسورة مع الراء
ثانیله عدد مجهول دن کنایه در مع الراء المهمله ادرار سکون
دال وفتح راء مهملتین ایله صو آقمق معناسنه آزار فتح زاء
معجمه ایله ایکی معنایه کلور اول صویك دیبی ازغار سکون
زاء وفتح غین معجمتین ایله بخیل وخسیس ودنی معناسنه اسپر
سکون سین مهمله وفتح باء فارسیله بمعنی سپر یعنی قلقان
عربیده جنه وترس دیرلر ضم تاء مثناة ایله استار سکون
سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله وقیه معناسنه در بعض نسخه ده
التی درهمه دیرلر استبر سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة
بعده باء موحده ساکنه ایله یوغون وغلیظ ستبر وسطبر دخی
دیرلر استخر سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله فارس
مملکتنده برشهر وبر قلعه اسمیدر استرا سکون سین وفتح
تاء مثناة وراء مهملتین ایله نوع غله دن مرجمك درکه نرسك
وانژه ومنجو دخی دیرلر عربیده عدس وهندی لسانده سود دیرلر

استیر سکون سین مهمله وکسر تاء مثناة ویای ساکنه ایله
استادمرقوم معناسنه دراسطبر سکون سین وفتح طاء مهملتین
ایله استبر مرقوم کبیدر اسفندیاد سکون سین مهمله ونون
وفتح فاویای تحتانیله ایکی معنایه دراول اسفنداد مرقوم
معناسنه ثانی کشتاسب شاه اوغلینک آدیدرکه روبین تن لقبیله
معروف ومشهوردر اسکندر ایکی معنایه دراول ذوالقرنین
لقبی ایله مشهور اولان پادشاه اسمیدرکه ربع مسکونه حکمی
جاری وامری ساری ایدی یاجوجه سد بنا ایلدی مشهوری
اسکندر ایکی اولمقدر بری ذوالقرنین درکه قرآن عظیم
الشاننده وارد اولمشدر فیلقوس اوغلیدر شرق وغربی
تسخیر ایدوب آب حیاته طالب اولاندر وبری دارا اوغلی درکه
اکا اسکندر رومی دیرلر بو اسکندر شرق وغربه پادشاه
اولدی بونک اسمی اصلنده الاساندرا ایدی تعریب ایدوب
اسکندر دیدیلر ثانی بمعنی ران یعنی ویلق اشخار سکون
شین وفتح خاء معجمتین ایله ایکی معنایه دراول بمعنی نوشادر

الغار سکون لامو فتح غین معجمه ایله تاراج معناسنه مشهور در
جایمقدر چغتای لساننده ایلغامق دیرلر انبار سکون نون
و فتح بای موحده ایله بمعنی این بار یعنی بو دفعه ملا طیفور
رباعی انبار دلم بجوش در میماند این کاوش غصه در جگر
میماند این درنه همچون دردهای دگرست این غم نه بغمهای
دگر میماند انجبار براوتدر صو کنارلرنده بتر ادویهٔ شریفه
دندر غایت سرخ رنک اولور نفث دمه یعنی قان توکمکه
و سحج امعایه و بواصره که دموی اوله غایت نفعی واردر انکار
سکون نون و فتح کاف ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده بمعنی نگارنده
یعنی نقش ایدیجی ایدر سکون یای تحتانی و فتح دال مهمله
ایله بمعنی همیشه ایدور سکون یای تحتانی و ضم دال مهمله
ایله مجمع الفرسده بمعنی دوکر یعنی نجار ترکیده دولکر
دیرلر دوکر لفظندن غلطدر ایران شهر نیشابورک
اصل آدیدر ایر بوزن تیر خرده دانه جکلردر که وجود
انسانده ظاهر اولوب سوزش ویرر و خارش حاصل ایدر

عربیه

عربیده شری دیرلر ایرمانخور سکون یای تحتانی ونون
وراء موقوف وفتح خا وواو معدوله ایله حسرت خوار
دیمك اولور کذا فی شرفنامه ای شهریار شهور ملکی نك
اوتوزنجی کونی اسمیدر ایمر سکون یای تحتانی وفتح میمله
شرفنامه ده جفت دموری معناسنه در اما کتاب السامی
فی الاسامی ده مولانا میدانی بوینده درکه عربیده سنه
دیرلر کسر سین ونون مشدده ایله در این پیر اشارت
بافلاك بوفلك دیمکدر این دو خواهر ایکی یلدزدرکه اکا
اخنا سهیل دیرلر ایضا منه این دو کلهدار اشارت بماه وآفتاب
ایضا منه این سه جوهر یعنی موالید ثلثه که حیوان ومعادن
ونباتات ایضا منه این سه دختر بنات النعش دیدکلری یلدزه
متصل اوج یلدزدر ایضا منه این سه ستاره مثله این ششدر
اشارت بدنیا ایضا منه این کبود حصار اشارت بفلك دنیا
این هفت وهشت کلهدار اشارت بافلاك ایضا منه این
بیشتکور اشارت بفلك ایضا منه این کروه وهم سوز اشارت

بفلکست که وهم ازان نمی تواند کذشت ایضا منه این عروس
کلنجك دید کلری جانور که راسمی دخی دیرلر لسان هندیده
بنول دیرلر ایضا منه این سبز طاوس اشارت بفلکست ایضا
منه این یار بو کره دیمکدر بار لفظنك معنالری چوقدر بوتر
کیبده مره معناسنه در ایوار سکون یای تحتانیله ایکی معنایه در
اول عصردن صکره که وقت که کیجه یه داخلدر نتکم صباحه
شبکیر دیرلر مع الزاء المعجمه ابریز سکون باء موحده و یای
تحتانی وکسر راء مهمله ایله خالص التون عربیله مشترك
لغتدر اسپرز واسپریز کلاهما بسکون السین المهمله وفتح
الباء الفارسی میدان معناسنه آسپرس واسپرس وآسریس
دخی دیرلر واسفرس واینفریس دخی دینلدوکی مرویدر
اسپروز سکون سین وضم باء فارسی ایله بربلند سرطاغ
اسمیدر امروز بوکون معناسنه این روز دیمکدر نون میمه
قلب اولنمشدر ایتکز سکون یای تحتانی وتاء موقوف وفتح
کاف فارسیله خوارزم پادشاهلرندن بر پادشاه اسمیدر

ا

ابلدکز

ایلدکز سکون یای تحتانی وفتح لام ایله اینکز مرقومک صحیح
عبارتی درایواز وایوز کلاهما بسکون الیاء التحتانی
بمعنی آراسته وزیبنده ایوازه وایوزه دخی دیرلر مع السین باب الالف المکسورة مع السین
المهمله اسپراوس سکون سین وراء مهملتین وفتح
باء فارسی وضم لام ایله ملوک وسلاطین سرایلرینه دیرلر
اسپرس واسپریس کلاهما بسکون السین وفتح الباء
الفارسی میدان معناسنه اسقلینوس سکون سین مهمله
ویای تحتانی وکسر قاف ولام وضم نون ایله براستاد کامل
حکیمک آدیدر جالینوس آنک حقنده نقل ایدر که ولایت
یونانده عدیم المثل بر حکیم ایدی ایکی اوغلی وار ایدی علم طب
وعلم حکمتی انلره تعلیم ایدوب وصیت ایلمشدی که اجنبی یه
تعلیم ایلمیب اولادلرینه تعلیم ایدهلر و وصیت ایدهلر که
انلر دخی اولادلرندن غیریه تعلیم ایلمیهلر تا که بو علم
شریف مضبوط قاله بقراطه کلنجیه دک بو وصیتی اجرا
ایلدیلر بقراط اون التی بطندن صکره دنیایه کلدی

اول بو علم شریفی شایع ایلدی زیرا شاکردلری چوغیدی
اسکندروس نام پسر اسکندردرکه روشنك بنت دارا
اندن متولد اولمشدر و دیرلرکه نام مادر اسکندردر و
اسکندروس لسان رومیانده سیر معناسنه در اقلیدوس
واقلیدیس کلاهما بسکون القاف والیاء وکسر اللام اول
بعد الدال واونانی یایله علم حکمت وهیئتده براستاددیدرکه
علوم ریاضیاتده رسوخ نامه سی وار ایدی اصلنده اقلید
کلید دیمکدر حکمت کلیدی دیمك معناسنه مزبور حکیمه
اقلیدوس الحکمه دیرلر ایدی اقیانوس سکون قاف وفتح یا
وضم نونله دریای محیط اسمیدر بعض نسخه ده دریای سیاه
آدیدرکه اکا خلیج اسکندر دخی دیرلر انبیس سکون نون وکسر
باء موحده ویای ساکنه ایله بغدای واربه وسائر حبوبات
صمانندن چقوب کومه اولدوغی حالنه دیرلر عربیده صبره دیرلر
اینکس سکون یای تحتانی ونون موقوف وفتح کافله لفظ مرکبدر
بو کیمسنه معناسنه که این ایله کسدن اشارت حاضر در جمعی
اینکسان

اینکسان اولور مع الشین المعجمه اسپرش واسپریش کلاهما
بسکون السین وکسر الباء الفارسی میدان معناسنه درکه مع
السین المهمله ده ذکری مرور ایلدی اسپیوش واسفیوش کلا
هما بسکون السین اول کسر باء فارسی ثانی فایله بذر قطونا
دیدکلری تخمدر که اسبغول دخی دیرلر بعض نسخه ده بغه
یپراغنه ده دیرلر استارهٔ آتش یعنی شرارهٔ آتش که ترکیده
قغلجم دیرلر استهروش سکون سین وها وفتح تاء مثناة
وضم راء مهمله ایله لوری قوشی بعضیلر قرتال دیدیلر
اسکالش سکون سین مهمله وفتح کاف فارسی وکسر لامله
بمعنی اندیشه اسکنش سکون شین معجمه ونون وفتح کاف
فارسیله دیوار یاپمق وعمارت وجوده کتورمک معناسنه
منقولدر اکدش سکون کاف فارسی وکسر دال مهمله
ایله اوج معنایه در اول ایکی نسنه اراسنده اتصال وامتزاج
اوله اکا دیرلر مجمع الفرسده ایکی نطفهٔ متغایر الجنسدن
حاصل اولان ولده دیرلر مثلا بری هندی وبری رومی اوله

مع الطاء المهمله اسفنط بسکون سین و نون و فتح فایله اشربه
نوعندن بر جنس شرابدر اما روم لسانندہ شراب انکوری یه
دیرلر صحاح جوهریده و هو فارسی معرب ضرب من الاشربة
مذکوردر مع الفاء ازدف سکون زاء فارسی و فتح دال ایله
آلج دیدکلری طاغ یمشیدر عربیده زعرور دیرلر اسپرسف
واسفرسف کلاهما بسکون السین اول بفتح الباء الفارسی
ثانی فایله میدان معناسنه که اسپرش و اسپریس و اسفرس
دخی دیرلر اشکرف سکون شین معجمه و راء مهمله و فتح
کاف فارسیله بمعنی ینکو و خوش آینده و بزرك مرتبه معناسنه
مع القاف ابریق معروف کش و باقر و طبراق هر نه اولورسه
اغراق غرق ایتمك و مدحده مبالغه ایتمك املاق سکون
میم ایله ترکستانده بر ولایت اسمیدر آناق فتح نونله بمعنی
ایمنیم یعنی غم والمدن امینز دیمك اولور ترکستان لسانیدر
انبیق اول لوله در که انکله عرق چیقاررلر یعنی بعض اوترك
صوین و کلك کلابن و امثالی نسنه لری فرغاندن قیناد و ب

اول لولەنك بر باشن قوغانه و بر باشن قوع دیدکلری نسنه نك
اغزنه قورلر اول وجهله استدکلری نسنه نك استقطار ایله
عرقن آلورلر انوق فتح نون ایله بمعنی اینك اشارت حاضردر
ایشته دیمکدر بودخی ترکستان لسانیدر ایفاق سکون یای
تحتانی وفتح فا ایله غماز وفتنه کر ومفسد معناسنه زبان
خوار زمیدر این کهن طاق اشارت بفلك این هفت اوراق
اشارت بافلاك سبع ایضا منه مع الکاف ارتجك سکون راء
مهمله وفتح تاء مثناة وکسر جیمله مجمع الفرسده بمعنی برق که
ترکیده شمشك دیرلر ارکاك سکون راء مهمله وفتح کاف
عربیله خرده یغمور ودخی قطره لری اسبرك سکون
سین وفتح باء فارسی وراء مهملتین ایله صاری رنك
براغاجدر آنی خرده طوغریوب وقینادوب صوییله
صاری رنك بویارلر بعده چوبده چکرلر بی نظیر نفتی
رنك اولور اسبرك نفتیسی دیرلر مقبول رنکدر استرك
سکون سین وفتح تاء مثناة وراء مهملتین ایله میعهٔ سائله

دیرلر خوشبو بر کوکدر ترکیده قره کونلك دیرلر اسفیداك
سکون سین مهمله ویای تحتانی وکسر فا ایله بمعنی
اسفیداج بلکه آندن تعجیم ولنمشدر اسکوك سکون
سین وفتح کاف وراء مهملتین ایله انخرق که فواق دیرلر
اسکنك سکون سین مهمله وفتح کاف ونونله دخی دیرلر اسکنك اکلتلونك
بر آلتدر اسکنه دخی دیرلر اشتالنك سکون شین معجمه
وفتح تاء مثناة ولام ایله طوپق که عربیده کعب دیرلر ساقدن
اشاغی بند قدمیدر دشتالنك ووشتالنك دخی دیرلر
اشتك سکون شین معجمه وکسر تاء مثناة ایله هنوز طوغمش
طفلی صادر قلری ایتوك سکون یای تحتانی وضم تاء مثناة
ایله مژده معناسنه ایراك سکون یای تحتانی وفتح راء مهمله
ایله بمعنی زیرا که ایژك سکون یای تحتانی وفتح زاء فارسیله
شرارهٔ آتش که ایزدخی دیرلر ایلك سکون یای تحتانی
وکسر لام ایله ترکستانده بر معظم شهردر آدیدر خوبلری غایت
چوق اولور اینك سکون یای تحتانی وفتح نون ایله

اشادر

اشارت حاضردر ایشته معناسنه این پردهٔ هفت رنك
اشارت بدنیاست این تنك نشیمن نهنك مثله یعنی دنیا
ایضا منه این خاك تاریك اشارتدر بخاك وبذات تیرهٔ وبقالب
تیرهٔ جاهل وکافر ایضا منه این دورنك اشارت بزمانه ای
شب وروز وغم وشادی ونیك وبد وشاهی وفقیری
وقبح وحسن وامثالهم ایضا منه این کهن کرك اشارت
بفلك وبادمی عاقل وجاهلدر ایضا منه مع اللام ابجیل
سکون جیم ویای تحتانی وکسر فا ایله بمعنی شترمرغ یعنی
ارکك دوه قوشی ازکیل سکون زاء معجمه ویای تحتانی
وکسر کاف ایله موشمله دیدکلری کوهی یمشدر غایت اولمشی
مزه دن خالی دکلدر اسپجول سین مهمله وفتح باء فارسی وضم
خاء معجمه ایله قوش ترسی که بیخال دخی دیرلر اسبغول سکون
سین مهمله وفتح بارسی وضم غین معجمه ایله بذرقطونادر
بعض نسخه ده بفه یپراغی مرویدر واسبغون واسبغونه
واسپغده واسپیون واسفیون دخی دیدکلری رسیده

نظر درصیدنه ابی ریحانك وجه تسمیه اولدر که اسب ایله
غولدن مرکبدر وغول کوش معناسنه اولدوغی محلنده
ذکر اولنور انشاء الله تعالی معنای ترکیب آت قولاغنه
مشابه اولمغله در اما بویله اولنجه همزهٔ مفتوحه ایله کرك
ایدی مفتوحه ده ذکر اولندیغی بو اجلدندر استل سکون
سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله برکه وآبگیر معناسنه که
ستل وستخر واستخر دخی دیرلر اکلیل سکون کاف ویای
تحتانی وکسر لام ایله تاج مرصع معناسنه درلغت مشترکدر
ال سکون لام ایله نام جلیل حضرت باری تعالی جل
شانه درلغت سریانیدر ایرال سکون یای تحتانی وفتح راء
مهمله ایله بمعنی کردیعنی اطراف وجوره هر نه نك اولورسه
ایقال سکون یای تحتانی وفتح قاف ایله مفسد وغماز وسخن
چین معناسنه لسان خوارزمیدر ایلاول سکون یای
تحتانی وفتح لام وضم واو ایله شرفنامه ده مبرطاغ اسمیدر
این دو منزل اشارت بدنیا وعقبا این آبکون یل اشارت

بقلك

بفلك ایضا منه مع المیم ابراهام سکون باء فارسی وفتح را
وها ایله فرس قدیمده براسمدر براهام دخی دیرلر معربی
ابراهیمدر آرم فتح راء مهمله ایله ایکی معنایه در اول
برشخصك اسمیدر که جنك دیدکلری سازك مخترعیدر اسپرغم سکون سین وراء مهملتین وفتح باء فارسی
وغین معجمه ایله ریحان نوعنه دیرلر که شاه اسپرم وشاه
اسپرغم وشاه اسفرم وشاهپرم وشاه سپرغم دخی
دیرلر اسپرم واسپرهم کلاهما بمعنی اسپرغم استم
سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله بمعنی ستم یعنی
جور وظلم استیم سکون سین مهمله وکسر تاء مثناة
بعده یای ساکنه ایله بجمع الفرسده بمعنی غلاف مسطوردر
اشتیم سکون شین معجمه وکسر تاء مثناة بعده یای تحتانیله
تخشور وشلوار وایاق طونی معناسنه اشم دخی دیرلر
اشکم سکون شین معجمه وفتح کافله بمعنی شکم اهرام
سکون هائله مصر دیارنده برعظیم بنادر قلعه کبی یاپلمش

قاپوسی و باجه سی یوق ایچنده نه وار اید و کیمن و نه مصلحت
ایچون یاپلدوغین کمسنه بلمز و بر کتابده دخی احوالندن
شفای صدر حاصل اولور معنی یازلمامش آنجق مشهور
اولان طوفان نوح علی نبینا و علیه السلامده طوفاندن
امین اولمق ملاحظه سیله یاپدر دیلر دیرلر و بر روایت
دخی حضرت آدم علی نبینا و علیه السلامدن اولجان بن
جان قومی بناسیدر دیرلر هر بری عقلی یتدکچه بر سوز
سویلرلر اگرچه هم لفظ عربیدر و هم عرب دیارنده واقعدر
لکن بر متین و محکم بنا اولمغله شعرا ابنیه وصفنده استعاره
طریقیله نظملرنده ایراد ایدرلر ایشیم سکون یائین تحتانیتین
و کسر شین معجمه ایله ایکی معنایه در اول بمعنی اشتیم مرقوم
ثانی کشتکیرلرك یاغلی سختیان طومانلری بر دلبر کشتکیره
وصفنده ایم سکون یای تحتانیله بر کلمه آخرینه لاحق
اولدقده نفس متکلم مع الغیر معناسن افاده ایدر آخرنده ضمیر
اولان کلمه لرده رفته ایم و کرده ایم کبی لفظی ثابت اولور

غزیلوده

غیریلرده بودیم وکردیم وکفتیم کبی الفی ساقط اولور
اقلیم بمعنی کشور ربع مسکون یدی حصه در اول یدی
حصه یدی کوکبه متعلقدرکه هر اقلیم بر کوکبه منسوبدر
بلاد هند کشور زحلدر برج جدی ودلو خانه سیدر
وبلاد چین کشور مشتریدر برج قوس وحوت خانه
سیدر وبلاد ترکستان کشور مریخ در برج حمل وعقرب
خانه سیدر وبلاد خراسان کشور شمسدر برج اسد
خانه سیدر وبلاد ماوراء النهر کشور زهره در برج
ثور ومیزان خانه سیدر وبلاد روم کشور عطاردر
برج جوزا وسنبله خانه سیدر وبلاد بلخ کشور قمردر
برج سرطان خانه سیدر مع النون ابان فتح باء موحده
ایله جفت معناسنه ابرنجین سکون باء موحده ویای تحتانی
وکسر جیمله الف مفتوحه ده ذکری مرور ایدن ابرنجن
معناسنه فرهنك جهانکیریده کسر همزه ایله ده نقل اولنمشدر
ابشتن کسر باء موحده وشین معجمه وفتح تاء مثناة ایله پوشیده

طوتمق معناسنه ارمکان سکون راء مهمله وفتح میم وکاف ایله
مربی وترتیب وسعد وسعادت معنالرینه حکیم خاقانی در
مدح تیراعظم مثنوی کروتبدی ارمکان مکه زدین کنی
آستان مکه کعبه زتو سرجاودان یافت مکه ببقات
ارمکان یافت ارون سکون راء مهمله ایله آلج معناسنه
بعض نسخه ده طوشنجل درازدن سکون زاء معجمه وفتح
دال مهمله ایله بمعنی ازدف مرقوم اسپتان سکون سین
مهمله وفتح باء فارسی وتاء مثناة ایله اسپندان سکون
سین مهمله وفتح باء فارسی ونون ساکنه ایله اوزرلك که
عربیده حرمل وحب الرشاد دخی دیرلر بعض منافع ایچون
خصوصا چشم زخم دفعی ایچون آتشه یاقرلر سپند دخی
دیرلر اسپغون واسپیون واسفیون کلهم بسکون السین
وفتح الباء الفارسی وفا اسپغول مرقوم معناسنه استادن
سکون سین وفتح تاء مثناة ودال مهملتین ایله طورمق
ایاغ اوزره کرك یوردکن طورمق وتوقف ایلمك ستاذن

دخی

دخی دیرلر استدن سکون سین و فتح تاء مثناة و دال مهملتین
ایله استادن مرقوم معنالریله مترادفدر استاندن سکون سین
و فتح تاء مثناة و نون ساکنه ایله الموق اخذ معناسنه ستاندن
دخی دیرلر استندن سکون سین مهمله و فتح تاء مثناة و نون
ساکنه ایله بمعنی استاندن مرقوم استانیدن متعدی استاندر
استرون سکون سین و راء مهملتین و فتح تاء مثناة و واو ایله
زن عقیم یعنی اولاد کتور مز عورت حیوانده دخی استعمال
اولنور استفان سکون سین و کسر تا و فتح فا ایله ایکی معنایه در
اول بمعنی جوی یعنی ایرمق ثانی بر نوع مرصع و مکلل تاجدر
عورات باشلرینه باغلرلر ایکی معنایه ترتیب اوزره استفنان
سکون سین مهمله و فا و کسر تاء مثناة ایله اصرغان دیدکلری
اوتدر استهیدن و استیهیدن کلاهما بسکون السین و
الیا و کسر الهاء بمعنی لج کردن یعنی هر ایشده لج و عناد
ایتمکه دیرلر استیدن سکون سین و کسر تا و یای ساکنه ایله
بمعنی استادن مرقوم اسفراین سکون سین و یای تحتانی و فتح

فاوراایله نواحی نیشابورده برشهر معظم اسمیدر داه جوجانک
نصفنده واقع اولمشدر واسپراین دخی دیرلر سبب تسمیه‌سی
بویله مسموعدر که اسپر قلقان وآیین عادت در شهر مزبور
خلقی دائما یانلرنده قلقان کتوردرلر اول مناسبتله تسمیه
اولنمشدر اسپراین تسمیه ایدنلر بویله توجیه مناسب ایدرلر
اسفنان سکون سین مهمله وفتح فا ونونله زنانک موضع
معهودینک ایکی جانبی اسفهان مشهور شهر معظمدر
کتاب معجم البلدانده تصحیح اسم اصفهانده قال حمزه بن حسن
الاصفهانی اسم مشتق من الجندیة وذلک من لفظ اصبهان
اذا رد الی اسمه بالفارسیة کان اسپاهان وهو جمع اسباه
واسباه اسم للجند او الکلب تخفیف فیقال اسپه کما ذکر
اسکنان سکون سین وفتح کاف ونونله بمعنی اسفنان
مرقوم اسکندران سکون سین وفتح کاف ونون وراء مهمله‌لر
ایله اویلعک ایکی طرفی ومصلق اویلق معناسنه در اشتافتن
سکون شین وفا وفتح تا نیله بمعنی شتاب کردن یعنی عجله

ایتمک

ایتمك الفنسر شتافتن دخی دیرلر اشخوان سكون شین معجمه
وكسر خا ایله افدان درخت یعنی اغاج دالی ودیبندن چقان
تازه فلز وشكوفه سنه دیرلر اشكستن بمعنی شكستن یعنی
قرمق اشكندن سكون شین ونون وفتح كاف ایله صمق وصندرمق
شكندن دخی مصدر در اشكوخیدن سكون شین وضم
كاف وكسر خا معجمتین ایله بمعنی لغزیدن وبسرآمدن یعنی
سورچمك وباش اوزرینه كلمك بعض فرهنكده سورچوب
دوشمدین ایاغ اوزرینه طورمق الف ممدوده ایله آشكوخیدن
والفنسر شكوخیدن دخی دینلور اشنیدن سكون شین وكسر
نون ویای ساكنه ایله بمعنی شنیدن ایشتمك معناسنه در
افتالیدن سكون فا وفتح تا وكسر لام ویای ساكنه ایله ایكی
معنایه در اول بمعنی پاشیدن وپراكندن وبرفشاندن یعنی
صاچمق وطاغتمق ایتكین سكون یائین تحتانیین وتاء موقوف
وكسر كاف فارسیله بمعنی خداوندخانه وخانه دار ایذون
سكون یای تحتانی وضم ذال معجمه ایله فرهنك حسین وفائی ده بمعنی

آكنون وتحفة الاحبابده و رسالهٔ میرزاده بمعنی چنین مسطوردر
واستاد شعرلرنده دخی بو معنالره اولمق فهم اولنور ایران
سکون یای تحتانی وفتح راء مهمله ایله ایکی معنایه در
اول نام هوشنك شاه بن سیامك شاهد ثانی مجموع
ولایت عراق و فارس وآذربایجان وخراسان مملکتلرید که
فریدون شاه بیوك اوغلی ایرجه ویرمشدی ایران اسمی
آندندر دونهر اموندك اوته جانبنی تور نام اوغلنه ویرمشیدی
توران تسمیه سی آندندر ایرسون سکون یای تحتانی
وراء موقوف وضم سین مهمله ایله مجمع الفرسده بمعنی
زدو رق وفرهنك جهانکیریده مطلق دید کلری معدنی
شبه یه بکزر نسنه درشیرازیلر برقك و هندیلر ابهرك
دیرلر ایرمان سکون یای تحتانی وراء موقوفله اوچ معنایه ودر
اول مهمان معناسنه مهمانسرایه ایرمانسرای دیرلر ایزان
سکون یای تحتانی وفتح زاء معجمه ایله آیلق وتوزبخی کونی
اسمیدر ایشان ضمیر جمع غائبدر آنلردیمك معناسنه

ایکیاون

ایکیاون سکون یای اول وکسر کاف وفتح یای ثانی ایله مغان
مذهبنده براوتدر ایلکان سکون یای تحتانی وفتح لام وکاف
ایله شهر ایلکه منسوب دیمکدر ایلیاین سکون یای اول
وفتح ثانی وکسر ثالثله نام بیت المقدس یعنی قدس شریف اسمی
اولدیغی فرهنکلرده مسطوردر ایلیا یوهن سکون یای
اول وفتح ثانی وضم ثالثله نام شریف حضرت حضر نبی علی
نبینا وعلیه السلام ایمن سکون یای تحتانی وفتح میمله غم
واندیشه دن فارغ وخوف وهراسدن آسوده وامین دیمکدر
این اسم اشارت قریبدر بو معناسنه عربیده هذا معناسن
افاده ایدر ایناان جمع این بونلر معناسنه که مقابلی آنان در
اینچنین این ایله چنین دن مرکبدر بویله دیمکدر اینجیدن
سکون یای اول وثانی ونون وکسر جیمله یاره لمق جرح معناسنه
ویارلمق شق معناسنه ویاره لمك معناسنه ده منقولدر این خم
آهنکودن ضم خا وکاف فارسیله اشارت بدنیا این دز روبین
کسر دال وزاء معجمه ایله اشارت بفلك ایضا منه این ده ویران

کسر دال وهاایله اشارت بدنیاست ایضا منه این روز رفتگان
کاف فارسیله بید ولتان وتاریخ خاطران ایضا منه این نقره
گیران کسر کاف فارسیله دنیا داران و زاهدان زله داران
ایضا منه مع الواو اسپرو سکون سین وفتح باء فارسی
وضم راء مهملتین ایله اسپرود لفظندن مختصر دراشکو
سکون شین معجمه وضم کافله مرغ شکاری یعنی آوجی قوش
ایجو سکون یای تحتانی وضم جیمله خاصهٔ پادشاهان خوارزم
لغتیدر اینجو سکون یای تحتانی ونون وضم جیمله ایجوی
مرقوم معناسنه بودخی خوارزم لغتیدر مع الهاء ابالہ
فتح باء موحده ولاملہ بمعنی آبدست خانه ارمینیه سکون
را وفتح میم ونون ویای تحتانی ایله بر مشهور شهر اسپیدد
اساسه فتح سینین ایله کوز اوجیله نگاه ایتمك دلبراندہ
اول حالته دزدیده نگاه دیرلر اسپهبد خوره واسفهبد
خوره کلاهما بسکون السین المهملہ والهاء اول فتح باء
فارسی ثانی فتح فا وباء موحده ایله اشراقیان فارس نفس

ناطقه

ناطقه یه دیرلر اسبه سکون سین وفتح باء موحده واظهار
هایله مخفف اسباه درلشکو معناسنه دراستارچه سکون
سین وراء مهملتین وفتح جیم فارسیله شرارهٔ آتش استاره
دخی دیرلر استاره سکون سین وفتح تاء مثناة وراء مهملتین
ایله التی معنایه کلور اول ستاره یعنی یلدز استفه سکون
سین مهمله وفتح تاء مثناة وفا ایله حامل عورت وحیوانه
دخی استعمال اولنور استنبه سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة
ونون ساکنه وفتح باء موحده ایله غلیظ ویوغون وزشت اولان
نسنه استوه سکون سین مهمله وضم تاء مثناه وواو معروفله
بمعنی ملول ودلتنك وعاجز شده معناسنه ستوه دخی دیرلر
استیزه سکون سین مهمله وتاء مکسوره ویای ساکنه ایله
لج وعناد ومحاوره ایتمك ستیزه دخی دیرلر اسروشنه سکون
سین وواو وفتح راء مهملتین وشین معجمه ونونله ماوراء
النهرده برشهر آدیدر ترکان حالاتینه دیرلر اسکنه سکون
سین مهمله وفتح کاف ونونله دولکر آلتلرندن برآلتدرکه

آنکله اغاج قوارلر ودلولر عربیده بیرم دیرلر اسکیزه سکون
سین مهمله ویای تحتانی وکسر کاف وفتح زاء معجمه ایکی معنایه در
اول جست وچالاك ثانی لکدزن یعنی چفته آتمو آت وغیریه
اشپشه سکون شین معجمهٔ اولی وفتح ثانیه ویاء فارسیله بر
قورتجغزدر اکثر یاز ایامنده چوقه واثواب پشمینه وکورکه
دوشوب تباه ایدر اکا شپشه دخی دیرلر اشپیخته سکون شین
وکسر باء فارسی بعده یای ساکنه وخاء معجمتین وفتح تاء مثناة
ایله بمعنی پاشیدهٔ آب وترشح که شپیخته دخی دیرلر شیخ
الاسلام خواجه عبدالله انصاری بیوردرنظم درویشی
خاکیست بیخته وابکی بر واشپیخته نه کف پارا ازو دردی
نه پشت پارا ازو کردی اشکنه سکون شین معجمه وفتح کاف
ونونله اوچ معنایه کلور اشکوه سکون شین معجمه وضم
کاف وواو معروف واظهار ها ایله وقار وعظمت
وخشمت معناسنه شکوه دخی دیرلر انزاره سکون نون
وفتح رائین مهملتین ایله دیواردن آیریلوب دوکلن کرج

وباجی

وباجق آیشه سکون یای تحتانی وفتح شین معجمه ایله ایکی
معنایه دراول جاسوس معناسنه که ممدوده ده عایشه
وزنی اوزره اولان آیشه کبی در ایغن سکون یای تحتانی
وفتح غین معجمه ایله بیهوده کوی وسبکسار شمس فخری
قطعه تا نباشد ایغن مانند خاموش وصبور ناهد
نبود بنزد هیچکس چون بیهن باد درحکمش مده هر بیهده
کار وسپهر دشمنش خوار وخجل دائم بسان ایغن ایمه
سکون یای تحتانی وفتح میمله بمعنی اینچنین ایوده یای تحتانی
وفتح واو وراء مهمله ایله بمعنی آراسته اقبال یکهفته
دولت اندك روزه این سیل کاه اشارت بدنیامنه
این کوه هفتاد راه اشارت بافتاب منه این ترك سلطان
شکوه مثله منه این زال مستحاضه اشارت بدنیاست
منه این خاك تیره اشارت بذات بشر منه این دامکاه
اشارت بدنیامنه این نه صحیفه اشارت به نه فلك منه
این هفت جزیره اشارت بهفت اقلیم منه این هفت صحیفه

اشارت بهفت فلك منه این هفت نقطه اشارت ستارهٔ
سیاره منه مع الیاء ابانی فتح با، موحده ایله ایکی معنایه در
اول بمعنی شوربا اجی کسر جیمله وزیر وافندی وترکیده
تعظیما سلطانم دیدکلری معنایه در بعض فرهنکلرده
آتیجه معناسنه منقولدر ادراری سکون دال ورای ثانی
وفتح اول ایله وظیفهٔ معینه ودخی برطبق نسنه دیمکدر
اسپری سکون سین مهمله وکسر باء فارسی وراء مهمله
ایله شرفنامه ده بمعنا تمام شدن اسپنوی سکون سین مهمله
وفتح باء فارسی وضم نونله نام جاریهٔ نژاد که داماد افراسیاب
شاه ایدی غایت جمیله ایدی اول وقت که نژاد فرار ایلدی
بیژن اول جاریه یی قبضهٔ تصرفه کتوردی استای سکون
سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله ایستادن لفظندن صیغهٔ امردر
اسفستی سکون سینین مهملتین وفتح فا وتاء مثناة ایله یونجه لق
یعنی یونجه اکلمش یر اسلیمی سکون سین مهمله وکسر لام
ومیمله خطایی کبی بر نقشدر سلطان سلیم خان شاه اسمعیل

ایله

ایله چلدران نام محلده محاربه ایتدکده شاه اسمعیل مغلوبا
منهزم اولدقده مولانا امیدی شاهی تسلیت ایچون بر قصیدهٔ
غرا نظم ایلدیکه مطلعی بودر بیت قضا در بارگاه کبریایی فکنده
نقش اسلیمی سلطان سلیم و خطایی شاهدن مخلصی اولمغه کنایتدر
اشکاری سکون شین معجمه و فتح کاف ایله آوجی صیاد معناسنه
ایتکینی سکون یائین و تاء موقوف و کسر کاف ایله بمعنی خداوندی
و خانه داری یعنی او صاحبی اولمق ایرمانسرای یعنی مهمان
سرای و خانهٔ عاریت ایزدی جناب باری تعالی جل ذکره
ایچون ویریلن نسنه ایشی سکون یای تحتانی و کسر شین
معجمه ایله صفت تعظیم خواتین در بی بی کبی عربده ستی
و ترکستانده بیکم و بیکه دیرلر ایلخانی سکون یای تحتانی
ولام و فتح خاء معجمه و کسر نونله فرمانده عسکر و سپهسا
لار و طائفهٔ مغول ملوکندن برینک مخصوص اسمدر و چنکیز
خان و اولاد و اولادینه نسبت ایله ایلخانی دیرلر اجداد چنکیزدن
برینک آدی اولمق وارددر بو نقل و روایت اوزره تاتارخانلرده

ایلخانی دیمك صحیح اولمق اقتضا ایدر دیرا انلر کندولرین آل
جنکیزادعا ایدرلر اول تقدیرجه ایلخانی لقبی صحیح ودرست
اولور باب الالف المضمومة مع الالف استا سکون سین
مهمله وفتح تاء مثناة ایله ایکی معنایه در اول تفسیر کتاب
زند درکه است دخی دیرلر استخوان ربا هما قوشیدر دائما
غداسی استخوان اولدوغی مشهوردر استقیلا سکون سین
وتاء موقوف وکسر قاف ویای ساکنه ایله تورانیلردن افرا
سیاب لشکرنده بر پهلوان نامدارك اسمیدر اشتربا ترکیده
ککلك اوتی دیدکلری آجیرق براوتدر نعمة الله سعتره بکزر بر
اوتدر دیمش اما اصحی سعتردر اشترکیا دوه دکنی که اشترخار
دخی دیرلر دوه بی بغایت سمردر بعض فرهنکده سلیخه دیدکلری
دارودر اشتروا دوه یوکندن اشلنمش جامه وکلیم وغیرهما
اشتوا سکون شین معجمه وضم تائله انکشت وانکشتوانه
اکرا سکون کاف فارسی وفتح راء مهمله ایله ارشته شوربا
البا سکون لام وفتح باء موحده ایله قلیه الوا سکون لام وفتح

واو ایله

واوایله بمعنی ستاره یعنی کواکب وانجم امی کویا ضم کاف
فارسی و واوایله حضرت محمد صلی الله علیه وسلم اورا ضمیر
غائبدر اکا وآنی دیمك اولور جغتای لسانندن آنکا دیرلر اکا
عبارتنه لفظا ومعنا موافقدر انجق کتابتده نون یازیلور
جغتایده کلیا بو مقوله کافی اوکنه نون یازمق قاعدۀ
مقررهلریدر اکا دوده انکار وواکلامغی انکلامق املا
ایدرلر اول نون تعبیرده ظاهر اولمز همان بودیارده استعمال
اولندوغی کبیدر اوریا سکون واو وکسر راء مهمله وفتح
یایله حضرت داود علی نبینا وعلیه السلام اصحابندن
بر متعین کمسنه ایدی که انك اسمیدر جالوت جنکنده شهید
اولمشدر حضرت داود خاتوننی حبالهٔ ازدواجه کتورمشیدی
منقولدر که حضرت سلیمان علی نبینا وعلیه السلام اندن
وجوده کلدی اما صحتی معلوم دکلدر العلم عند الله تاج ماثر
اوستا اوستاد لفظندن مخففدر اونیا سکون واو وکسر
نون وفتح یای تحتانیله بمعنی افشرده عربیده عصاره وعصیر

دیرلر اویا واو معروف ایله بوزن کویا کاهل وایله وسمه
معناسنه ایا ضم همزه وفتح یا ایله استعمال اولنور اویا معناسنه
مع الباء اریب کسر راء مهمله وسکون یای تحتانیه ایله محرف
یعنی اکری دیب دخی دینلور ترکیده ورب دیرلر بوندن غلطدر
اسرب سکون سین وضم راء مهملتین ایله قورشون که عربیده
رصاصه دیرلر برنوع معدندر کمش ایله برمعدندن حاصل
اولور وزندن التون ایله جیوه دن ماعدا معدنلردن آغر
اولور غایت نرم درجمیع معادندن الیندر والماس که جمیع
معادندن سختدر قورشون که نرم وسست اولمغله صون
پاره یی قورشونه قویوب الماسی تراش ایدرلر اسطرلاب
معروف بسنه درمعناسی ترازوی آفتاب دیمکدر اسطر
ضمتین ایله زبان یونانیده ترازو دیمکدر ولاب زبان
رومیده آفتاب دیمکدر ایکی لساندن مرکب لغتدر
اسلوب سکون سین وضم لام ایله ایکی معنایه در اول
برحکیم آدیدر ثانی اطعمه جنسندن برنوع طعام آدیدر

وعربیده

وعربیده طرز وروش وقانون وقاعده معناسنه درمذکور
ایکی معنایه ترتیب اوزره اشتاب سکون شین معجمه وفتح
تاء مثناة ایله شتاب معناسنه که اشتاو دخی دیرلر اندوب
سکون نون وواو وضم دال مهمله ایله بر نوع قبرجقدر
وجود انسانده ظاهر اولور عربیده قوبا دیرلر اوب
بوزن خوب اوباشتن واوباریدن لفظلرندن صیغۀ
امردر یوتمق بلع معناسنه ودخی زاری ایتمک معناسنه
مثال معنئ اول مع التاء اسبست سکون سینین وضم باء
فارسیله تازه یونجه که سپست دخی دیرلر اسپوست
سکون سینین وضم باء فارسی وواو معروف ایله آخرکوز
آیی معناسنه است سکون سین مهمله ایله اوج معنایه دردر
اول نسخۀ میرزا ابراهیمده تفسیر زندده که استا و دستا دخی دیرلر
اسطقسات سکون سین وقاف وضم طاء مهملتین ایله
شرفنامه ده عناصر اربعه یه دیرلر که هر برینه اسطقس
دینلور عنصر معناسنه والفسز سطقسات دخی دیرلر

اکسوت سکون کاف فارسی وضم سین مهمله ایله اکلج معناسنه
اکشوت سکون کاف وضم شین معجمه ایله ده اول معنایه در
اوت لفظ مرکبدر او ایله تاء خطابدن که اول سنکدر واول
سنسن دیمك اولور معا لثاء ام الخبایث یعنی شراب مع الجیم
اج بمعنی کرو یعنی رهن که برنسنه یه قول وشرط ایدوب بحثله
برنسنه رهن ایدرلر ترکیده اماله ایله استعمال اولنور اجماج
سکون جیمله فرهنك جهانکیریده بمعنی بهشت که ترکیده اوجاق
دیرلر غالبا اجماج لفظندن غلطدر ارکنج سکون راء مهمله
ونون وفتح کافله خراسان سرحدنده برشهر آدیدر اسفنج سکون
سین مهمله ونون وضم فایله سونکر که دخی دینلور عربیله
مشترکدر انترج سکون نون وراء مهمله وضم تاء مثناة
ایله اترج معناسنه که ترنج انواعندن برنوعدر اندوج سکون
نون وضم دال مهمله وواو مجهول ایله برنوع قبرجقدر
وجود انسانده ظاهر اولور جلدی سیاه ودرشت ایدر ایکی
نوعدر بری سیاهدر ماده سی سوداد ربری ده بیاضدر

ماده سی

ماده سی بلغمدر عربیده قوباد یرلر انفوج سکون نون
وضم فایله بورسق دیدکاری جانوردر مشهوردر
بودرکه دوکدجه سمور اولور کانج سکون واو وراء
مهمله ونون وفتح کافین ایله خوارزم مملکتنک اسمیدر
بعض نسخه ده نفس مشهرک اسمیدر اونج سکون واو و
نون وکسر لامله اوزرنده اوزمی اولوب وقتی کچمش اوزم
چبوغی عربیده عمشوش دیرلر اولج سکون واو وکسر
لامله اولنج مرقوم معناسنه در اوماج سکون واو و
فتح میمله آماج یعنی نشانه تیر عربیده هدف دیرلر اونج
فتح واو وسکون نونله بمعنی الفت ومؤانست مع الخاء اخ
بر کلمه درکه نهایت خط محلنده صادر اولور اخنون
سکون خاء معجمه وضم نون وواو مجهول ایله نام ادریس
نبی علی نبینا وعلیه السلام استاخ سکون سین مهمله
وفتح تاء مثناة ایله بمعنی گستاخ اسکوخ سکون سین
مهمله وضم کاف فارسیله خریدن صاتون الموق ودخی

جدا دوشمك معناسنه دراوستاخ سکون واو وسین
مهمله ایله بمعنی استاخ مرقوم اجند فتح جیم وسکون نونله
ایله بوزن خجند بمعنی مطیع ومنقاد ارد سکون راء مهمله
ایله بمعنی شبه ومانند ارمزد سکون راء مهمله وزاء معجمه
وضم میمله درت معنایه کلور اول برفرشته نك نامیدرکه
مصالح روز ارمزد بالجمله اوله اکا متعلقدر ثانی هرماه
شمسی نك اول کونی اسمیدر استاد معروف معلم وقتده
ماهر کمسنه یه دیرلر استخوان بند عضو اشکسته یی باغله
دقلری بندکه عربیده جبیره دیرلر وباغلیجی معناسنه ده
کلور استخوان رند فتح راء مهمله وسکون نونله هما
قوشی معناسنه در بعض فرهنکده قرتال دیدکلری سیاه
قوشدر اشنود سکون شین معجمه وضم نون وواو معروفله
بمعنی بشنید یعنی ایشتدی دیمکدر امرد امید عربیده کی
توقع معناسنه در کاهی میمی مشدد ایدرلر اورمزد
ارمزد مرقوم کبی درت معنایه کلور اول برفرشته اسمیدرکه

روز

روزا ورمزد ده واقع اولان تدبیر امور ومصالح اکا
متعلقدر ثانی هرماه شمسی نك ابتدا کونی آدیدر بوکونده
سفرایتمك وجامهٔ جدید بچوب وکیمك وایلچی ومکتوب
کوندرمك مناسبدر اورند سکون واو ونون وفتح راء
مهمله ایله زیب وزیبایی وفروبهایی اوژنید سکون واو
وفتح زاء فارسی وکسر نونله مجمع الفرسده بمعنی افکنده و
افکنید که اوکند واوکنید دخی دیرلر اوکنید سکون واو
وفتح کاف وکسر نونله بمعنی افکند اولاد سکون واو ایله
بوزن فولاد مازندران دیولرندن بردیو آدیدر مع الراء
المهمله استخوان خوار لوری قوشی که دائما استخوان
بولدقده بوغازینه اوبچوب بعده یوداربوغازندن ایری
اولورسه یوتمایوب اتار استوار سکون سین مهمله
وضم تاء مثناة وفتح واو ایله بش معنایه کلور اول محکم
ومتین معناسنه استور سکون سین مهمله وضم تاء مثناة
وواو معروفله دواب ومواشی که ستور دخی دیرلر چارپا

حیواناتدر اسغر سکون سین مهمله وضم غین معجمه ایله
فرهنك جهانکیریده برجانوار در الاجه دکنلری اولور
هر نه قدرده وکسه لر فربه اولور ودخی کربیدرکه اوقلری
اوزون بیاضلی وسیاهلی اولور بعضیسنك بر اندازه
قدر اوقلری وار در سلکنوب آتدقده کوشك یایك
اوقی قدر یره وار راکا اشغر وسغر وسغرنه وسکر و
سکرنه وسنجول واسقور دخی دیرلر اسقور سکون
سین مهمله وضم قاف له ماء مستعمل که غسل ووضوده
الدن ویوزدن وسائر عضودن دوکیلور ودخی بمعنی
اسغر مرقوم اسکدار سکون سین مهمله وضم کافله
شول اولاقه دیرلر که دیار عجمده زمان سابقده بر برینه
قریب منزللر وضع اولنمشدر وهر منزلده بر دایکیش
آت ایله آدم حاضر آتی اکرلنمش طورر بر ولایته حکم
شاهی کوندرلدکده اولاغك برینه ویرورلر اولدخی طولو
دیزکین کیدوب منزله قریب اولدقده بر آدم دخی آت

اوزرنده

اوزرنده منتظر طورركلان آدمك اللدن حكمى آلوب
سكردوب برينه دخى ويرور بو اسلوب اوزره مكان
بعيدن زمان قليلده حكم شاهى يى واصل ايدرلر بو معنايه
تلميح ايدوب عنصرى ديمشدر اسكدار سكون سين مهمله
وضم كاف وفتح ذال معجمه ايله مكتوب وحكم شاهى
وقاصد واولاق معناسنه اولاق آت ايله سكردوب
كيدن وقاصد يياق كيدنه ديرلر وبعض فرهنكلرده
اسكدار صوكجدى ولب دريا ده اولان اسكله وبيوك
صولر كنارنده اولان محل شهر استانبول مقابلنده
اولان شهره ديندوكى بو معنايه در اشتر سكون شين
معجمه وضم تاء مثناة ايله دوه نك مخصوص اسميدر شتر
دخى ديرلر عربيده آدى چوقدر ازجمله بعير وناقه وجمل
ومطيه دخى ديرلر اشترخار بردكندركه دوه آنى بغايت
سوردوه بى سمرد رتركيده دوه دكنى ديرلر شترخار وخار
اشتر وخارشتر دخى ديرلر اشغار واشغر كلاهما بسكون

الشین وضم غین المعجمتین بورسق دیدکلری جانور در اکثر
طپراق ایچنده تعیش ایدر اصطور واصطر کلاهما بسکون
الصاد وضم طاء المهملتین ایکی معنایه در اول ترازو ثانی
بوغه دکنی افور ضم فا وواو معروفله ایکی معنایه در
اول بمعنی کوف یعنی وکی قوشی ثانی بمعنی آروغ اوار
فتح واو ایله ایکی معنایه در اول بمعنی کرا ثانی مجمع الفرس
دفتر حساب که آمار وآماره وآوار وآواره دخی دیرلر
اوبار سکون واو وفتح باء موحده ایله ناله وزاری ایتمك
معناسنه اوباریدن واوباشتن لفظلرندن صیغهٔ امر اولور
وکاهی اسم فاعل واسم مفعول اولور صاحب وقعه
وماجرا چکمش معناسنه اوذر سکون واو وفتح ذال
معجمه ایله برطرف وبرجانب معناسنه اور بوزن شور
ایکی معنایه در اول بمعنی مشت یعنی یومرق که برکمسنه نك
باشنه ودیشنه اوره لر اکا اورزود دخی دیرلر کذا فی مجمع
الفرس ثانی فرهنك جهانکیریده ایچی آسان چیقمیان جوزه

بادام

وبادام وامثالی نسنه لرکه بیوزدخی دیرلر اهنوبر سکون ها
وضم نون وفتح باء موحده ایله اوزم چبوغی معناسنه در
مع الزاء المعجمه اشترباز دوه یوکندن طوقنمش جامه
وغیره اشترغاز فتح غین معجمه ایله انکدان اغاجنك
کوکیدر وصمغیدر اولور عربیده زنجبیل العجم وشوکة
الجمال دخی دیرلر ولایت مرو بیابانده اکثر اولور اعلاسی
رومیدر ظهیر فاریابی اورمز اورمزد مرقومك درت
معناسیله دومترادفدر اول بمعنی ستارۀ برجیس اوز
زبان خوارزمده ایش دوزیجی ومصلح معناسنه ترکیده
دخی الی اوزدیرلر وفلان فلان ایله اوزلاشدی یعنی
مصالحه ایلدی مع السین المهمله ادرس سکون راء مهمله
ایله بووزن فرس براغاجدر عربیده ابهل دیرلر اس سکون سین
مهمله ایله سله معناسنه دریعنی طبانجه اسطوخوس
براوتدر چیچکنی بعض ادویه یه جزؤ ایدرلر دماغه خیلی
نفعی واردر دوکاهی شکر ایله خمیر ایدرلر ترکیده قوه باش

وبعض یرده قره بوركلو دیرلر علل دماغیه یه دخل عظیم
ونفع عمیم درا طبا قتنده ممدوح ومقبول دوا اولمغله
ممد الارواح وممسك الارواح وموقف الارواح اقلیدس
سکون قاف ویای تحتانی وکسر لام ودال ایله وکسر همزه و
ضم دال ایله ده جائزدر علوم ریاضیه دن بر کتاب اسمیدر
وعلم هندسه یه ده دیدکلری مروید روصاحب کتاب
یعنی علم حکمتده اقلیدس نام کتابك مؤلفی اسمی اولمق
دخی مرویدر علوم ریاضیه دن بر علمك نامی اولدوغی
خواجه حافظك بو بیتندن فهم اولنور اندلس سکون نون
وضم دال ولام ایله مغرب زمینده بر شهر عظیمدر بو لغت
مجمع الفرس صاحبی سروری کاشی یه تبعا تحریر اولندی
قدوة الکاملین واسوة الواصلین وعمدة العارفین شیخ
محی الدین عربی قدس سره العزیز حضرتلرینك مولد ومنشاسی
اول شهردر مروریامله حالیا فرنك تصرفنده در ولایتنه
اسپانیه دیمك ایله مشهوردر اوس سکون واو ایله بوزن

طوس

طوس بمعنی دبودن صیغهٔ امردر اولوس سکون واوین وضم
لامله خلق معناسنه چغتای لسانیدر اویس فتح واو وسکون
یای تحتانیله کبار اولیادن اویس قرنی قدس سره العزیز
حضرتلرینك اسم شریفیدر ودخی سلمان ساوجینك ممدوحی
اولان سلطان اویس نامیدر شرفنامه ده کرلك یعنی قوردلك
آدیدر مع الشین المعجمه اباش فتح باء موحده ایله اجناس آدملر
مجمعی یعنی هر جنسدن بریره جمع اولان آدملره دیرلر
اسروش سکون سین وضم راء مهملتین ایله فرهنك
جهانکیریده سروش یعنی فرشته مسطوردر استرش سکون
سین مهمله وضم تاء مثناة وکسر راء مهمله ایله فرهنك
جهانکیریده جفت سورد کاری دمور که آهن جفت دخی
دیرلر اغلمش ضم غین معجمه وسکون لام وکسر میمله پادشاهان
سلفدن برینك آدیدر الش ضم لامله بمعنی نصیب وحصه
ترکستانده استعمال اولنور لغتدر العاش سکون لام وفتح
غین معجمه ایله ایکی یوزلو کمسنه وبوعادتی دخی دیرلر مثال

معنیٔ اول اوش بوزن دوش ما وراء النهر ایله ترکستان
میاننده واقع بر شهرك اسمیدر مع الغین المعجمه ارغ سکون
راء مهمله ایله بوزن مرغ جوزك جوز و فندق و هر نه که
انلرك امثالی اوله عربیده خنز دیرلر فتح خاء معجمه و کسر نونله
اروغ ضم راء مهمله و واو معروفله ایکی معنایه در اول کون
دیدکلری صمغدر یسیدر ثانی اوکی قوشی اشترمرغ سکون
شین معجمه ایله دوه قوشی عربیده نعامه دیرلر الفسرشترمرغ
دخی دیرلر نوعا دوه یه مشابهتی اولدوغیچون تسمیه
اولنمشدر اشتروغ سکون شین معجمه وضم تاء مثناة وراء
مهمله ایله دوه دکنی که اشترخاره دخی دیرلر الاغ اسب
و توشهٔ مهیا اولاق و اسب خردومیانکی نیز کویند اوتاغ
خرکاه یعنی معظم چرکه و چادر لفظ ترکیدر ایضا منه اوداغ
سکون واو و راء مهمله ایله اوتاغ معناسنه در اوردغ سکون
واو و راو وضم دال مهملتین ایله ذاله معناسنه مع الفاء
اسقف سکون سین مهمله وضم قاف ایله قاضئ ترسایان

وعالمان

وعالمانی ترسا الباق سكون لام وباء موحده ايله بمعنی قبا
يعنی قفتان الاق اولاغ مرقوم معناسنه در مع الكاف
اشترك سكون شين معجمه وضم تاء مثناة وفتح راء مهمله ايله
موج دريا معناسنه در اشتك سكون شين معجمه وضم تاء مثناة
ايله اطفاله صاردقلری جامه معناسنه در اوچك سكون
واو وفتح جيم فارسيله طام اوستی معناسنه خوارزم
لغتيدر اوزبك سكون واو وزاء معجمه وفتح باء موحده ايله
تاتاردن بر طائفه در بعض روايتده ترك ديدكلری
قومدر اوك سكون واو ايله فره مضافاتندن فره ايله
سيستان اراسنده واقع بر قلعه اسميدر مع الكاف
الفارسی استخوان رنك وهنك لسان الشعراده استخوان
رند مرقوم كه هما قوشی در استخوان بزرك ای اصل بزرك
استرنك سكون سين مهمله ونون وفتح تا وراء مهمله
ايله عقيم عورت وحيواناتدن طوغرميه ديرلر وقواق
اغاجنه ده دينلدوكی مرويدر اشتركاو پلنك زرافه كه

عوام ذرنیا دیرلر بو بنی دوه یه وایاقلری صغره وارقه سی
قبلانه مشابه اولدوغندن اوج اسمله مسما درآورنك
سکون واو ونون وفتح راء مهمله ایله تخت معناسنه در
مشهوری الف مفتوحه ایله دراوشهنك سکون واو و
شین معجمه ونون وفتح ها ایله بر پادشاه آدیدرکه هوشنك
دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری انجلك وانجك
کلاهما بضم الجیم بر لطیف میوه در کذا فی المحمودی
مع اللام ابهل سکون باء موحده وضم ها ایله آردج
اغاجنك قوزلجه یمشی که دودك دخی دیرلر اختا سهیل
ایکی کوکبدر برج سرطانه قریب برینه شعر عبور وشعری
دیرلر و برینه شعر یمانی وایکیسنه شعریان دیرلر کذا فی
المحمودی اشتردل دوه کینلی دیمك معناسنه استعمال
اولنور مرادکینه لو دیمکدر آل بوزن مل فرهنك
جهانکیریده بمعنی بااو یعنی انکله دیمك معناسنه مروید
اوژول سکون واو بین وضم زاء فارسیله بوزن نولول
لسان

لسان الشعراده تصحيح اولنمشدر شتاب يعنى عجله معناسنه در
ولغت محموديده هر عجله ايله وجوده كتورمك معناسنه در
اما مشكلاتده فتحا لفظله روايت اولنمشدر مع الميم استام
سكون سين مهمله وفتح تاء مثناة ايله ايكى معنايه در
اول بمعنى ساستهٔ زين يعنى اكر آلاتى كه ستام دخى ديرلر
اسطرلاب چارم يعنى آفتاب كذا فى المحمودى اشتلم سكون
شين معجمه وضم تاء مثناة ايله غوغا وشورش معناسنه
الام بمعنى جاى موضع ومكان معناسنه خوارزم لغتيدر
الم الم لفظ مكرره فوج فوج وكروه كروه وزود زود
معناسنه مجمع الفرسده مسطوردر الغ بيرم يعنى عيد فطر
كذا فى المحمودى ام الطعام كندم وجاه بكاه طعام در
شكم يعنى معده كذا فى المحمودى اى صادق الكلام حضرت
سيد الانام عليه افضل الصلوة والسلام ايضا منه
ام ملدم يعنى حمانت معناسنه منه اوستام استام مرقوم
كبى درت معنايه كلور اول ساخته زين يعنى ايدونماسى كه

استام وستام دخی دیرلر مع النون ابان فتح باء موحده ایله
بمعنی کوه طاغ معناسنه اران فتح راء مشدده ایله بوزن
بران تخته تابوت اربون سکون راء مهمله وضم باء موحده
ایله امرود معناسنه ارمون دخی دیرلر ارمان سکون راء
مهمله وفتح میمله الم ومحنت ورنج ومشقت معناسنه
ازدودن سکون زاء معجمه وواو وضم دال اول وفتح ثانی
ایله بمعنی زدودن یعنی پاسدن آچمق استخوان درت
معنایه کلور اول معروف کمولک که عربیده عظم دیرلر ثانی
اساس بنا ومتن کتاب معناسنه استردن سکون سین
وراء مهملتین وضم تاء مثناة وفتح دال مهمله ایله بمعنی
ستردن قازیمق هرنه اولورسه استرون سکون سین و
راء مهملتین وضم تا وفتح واو ایله طوغرمز عورت وحیوان
استن سکون سین وضم تاء مثناة ایله بمعنی ستون که دیرک در
حضرت مولانا قدس سره مثنوی استن حنانه از هجر رسول
ناله میزد همچو ارباب عقول معجز موسی واحمد را نکر چون

عصا

عصا شد ما ور استن یخبر استوان سکون سین مهمله
وضم تاء مثناة ایله بمعنی استوار محکم ومتین معناسنه
ز رآتشت بهرام استون سکون سین مهمله وضم تاء مثناة
ایله بمعنی ستون یعنی دیرك اشتربان دوه جی شتربان دخی
دیرلر بونده کی بان باغبان وکشتیبان وجهانبان بانلری کبیدر
اشتلم کردن چکشمك وغوغا ایتمك معناسنه دراشخوان
سکون شین وضم خاء معجمتین ایله شکوفۀ درخت یعنی
اغاجده اولان چیچك میوه لو ومیوه سز اولسون اشنان
سکون شین معجمه وفتح نونله براوتدر آنکله اثواب
یورلر صابون کبی کوپوکلنور وکاهی اختصار ایدوب
اشنه دیرلر افتادن ایکی معنایه در اول دوشمك سقوط
معناسنه ثانی واقع اولمق وقوع معناسنه چغتای لساننده
توتوشکاج دیرلر افتان وخیزان ظاهر معناسی دوشه
قالقه دیمکدر محسوس اد وشوب قالقمق ومعناسعی
ایدرك برمرتبه یه ایرمکه دیرلر افتیدن بمعنی افتادن

اوباریدن سکون واو وفتح باء موحده وکسر راء مهمله ایله
ناله وزاری ایتمك وفتح همزه ایله بمعنی افکندن اوباشتن
سکون شین معجمه وفتح تاء مثناة ایله بمعنی اوباریدن
اوتانیدن سکون واو وفتح تاء مثناة ایله امزغنمق واغنمق
معناسنه در اورامن سکون واو وفتح راء مهمله ومیمله
بر نوع کوینده لکدر که فارسیانه مخصوصدر شعری زبان
پهلوی در ودیرلر که بولحن اورامن نام برشخصك اختراعیدر
بنداری رازی اوزن برطائفه در تنبوره چالوب ترکی
سویلرلر واوغوزنامه اوقودلر ترکیه اوزان دیدکلریدر
اوژولیدن سکون واوین وضم زاء فارسی وکسر لامله
برنسنه یی یرندن قوپارمق افژولیدن دخی دیرلر فتح همزه
ایله اوستان سکون واو وسین وفتح تاء مثناة ایله طولا بنا
اولنمش دیوار وطولا ایدلمش نسنه ودخی واسع یعنی بول اولان
هرنه اولورسه اوفتادن واو ساکنه ایله بمعنی افتادن
مرقوم اوفتیدن واو ساکنه ایله بمعنی افتادن مرقوم امزون

سکو

سکون ها وضم زاء معجمه و واو معروفله زن عقیم یعنی
طوغرمز عورت ام الصبیان بر علتدر مهلك اکثر اطفاله
عارض اولور کذا فی المحمودی استاد سرای هفت رخشان
یعنی اختر مشتری ایضا منه مع الواو اردو سکون راو
ضم دال مهملتین ایله معروف نسنه در سفرلرده عسکر
ایچون اهل سوق کثرت استعمالله جمعیت خیمه وخرکاه وجمعیت
لشکرکاه معناسنه اولمشدر اشتاو سکون شین معجمه وفتح تاء
مثناة ایله بمعنی اشتاب مرقوم اشترکاو برجانوردر بوینی
وباشی دوه وایاقلری صغر ایاغنه بکزه دوکیچون تسمیه اتمشلر
اشترکاو پلنك دخی دیرلر عربیده زرافه ضم زا ایله ترکیده
زرنبا دیرلر اشتو سکون شین معجمه وفتح تاء مثناة وانتهاء
واو ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده بمعنی انکشت دان یعنی کوم ظرفی
وکومرلك واداة الفضلاده اظهار واو ایله بمعنی انکشت
یعنی کومر ومجمع الفرسده فتح همزه ایله در اما فرهنك جهانکیریده
اشتو واشتوا ایکی معنا یه در اول سیزه وثانی بمعنی انکشت که

زکال وزغال دخی دیرلر اسو واوسو کلاهما بسکون السین
المهملتین بمعنی دبودن ودبایش یعنی قایمق وقایش کذا فی
مجمع الفرس اوریو سکون واو ویای تحتانی وکسر راء مهمله
ایله بمعنی اوریب وریب عربیدن محرف ومنحرف ترکیده
ورود دیرلر او اسماء اشارتدن ضمیر منفصل غائب که عربیده
هو وترکیده شول وجغتای لسانند اوشال واوشول
دیرلر مع الهاء اباشه فتح باء موحده وشین معجمه ایله اوباشر
مرقوم معناسنه درابره سکون باء موحده وفتح راء مهمله
ایله برقوشدر که غایت لذیذ در اکا چرز وجال وهوبره دخی
دیرلر ترکستانده توعذری وعربیده حباری دیرلر اتاقه
فتح تاء مثناة وقافله صورغج دیمکدر ادره سکون دال
وفتح راء مهملتین ایله دبه لك قاوقدن وطاقیه ده وغیریده
استوه سکون سین مهمله وضم تاء مثناة وواء معروف
واظهار ها ایله طوکمش وقالمش نسنه اسغره سکون سین
مهمله وضم غین معجمه وفتح راء مهمله ایله بمعنی اسغر

مرقوم

مرقوم اسکره سکون سین وفتح کاف وراء مهمله ایله
کاسهٔ مختصر ترکیبی کافک ضمیله استعمال اولنور اسوده
ضم سین وسکون واو معروف وفتح دال مهملتین ایله ال
ایله سنه یوقله مق استوانه سکون شین معجمه وضم تاء
مثناة وفتح واو ونون ایله یوزلك وزهکیره ده دیمشلر
اشکوفه مطلق چیچکدر اغاجده اولسون یرده اولسون
شکوفه دخی دینلور اشکفه حذف واو ایله ده اشکوفه
کبی در اشکونه سکون شین معجمه وضم کاف فارسی
وواو معروف وفتح نون ایله بمعنی بازکونه یعنی عکسنه عربیده
معکوس ومقلوب دیرلر اشکوه سکون شین وضم کاف
وواو معروف واظهار ها ایله حشمت وعظمت ووقار
معناسنه شکوه دخی دیرلر اشکوهه واشکهه کلاهما
بسکون الشین المعجمه وضم الکاف ابجغرق معناسنه که
عربیده فواق دیرلر اشنوشه سکون شین اول وفتح ثانی و
ضم نون ایله بمعنی عطسه یعنی اغسرمق اشنوهنه سکون

شين معجمه وهاو ضم نون اول وفتح ثانيله مجمع الفرسده بمعنى
عطسه يعنى اغسرمق اشنه سكون شين معجمه وفتح نونله ايكى
معنايه در اول بمعنى اشنان مرقوم ثانى بعض نسخه ده صو
يوزنده اولان يوصون واغاجده اولانه ديرلر اطره سكون
طا وفتح را مهملتين ايله طعام قونيلان نسنه كه تركيده بام
ديرلر اغره سكون غين معجمه وفتح راء مهمله ايله اول
جراحته ديرلر كه كردنده وقاسقده اولور عربيده نكفه
ديرلر نعمة الله اوره معناسنه ديمشكه برشيشندر الم
ووجعى اولمز آدمك وحيوانك بوش يرلرنده ظهور ايدر
لفجه سكون فا وفتح جيم فارسيله مزروعاتده وباغلرده
قوش اوركتمك ايچون نصب ايندكلرى نسنه در كذا في اداة
الفضلا افده سكون فا وفتح دال مهمله ايله ايكى معنايه در
اول بمعنى شكفته يعنى آچلمش ثانى بمعنى شكفته يعنى
عجبلنمش كذا في مجمع الفرس اواره فتح واو وراء مهمله ايله
بمعنى گرما يعنى محل تابستان واسى كذا في فرهنگ جهانگيرى

اوبه

اوبه سکون واو معروف وکسر باء موحده واظهار هاایله هرات اعمالندن بر قریه اسمیدر کذا فی تحفة الاحباب اورامه اورامن مرقوم معناسنه در کذا فی فرهنك جهانکیری اوسه واو معروف وفتح سین مهمله ایله بمعنی دربودن یعنی قاپمق کذا فی مجمع الفرس اوشنده واو معروف وسکون نون وفتح شین معجمه ودال مهمله ایله دوکمه که قفتان کوکسنه ویکلرینه دیکولر کاکا اخکوجه واخکوزه دخی دیرلر اوشه سکون واو معروف وفتح شین معجمه ایله براوت اسمیدر اوفسانه بمعنی افسانه اوله سکون واو معروف وفتح لام ایله طوشنجل که آله دخی دیرلر اشتر زهره قورقق وکاهل کسنه کذا فی المحمودی استخوان افشانده ای تخم خرما کاشته وبر زمین ریخته ایضا منه مع الیاء اردی سکون را وکسر دال مهملتین ایله مخفف اردی بهشت یعنی اول کوز آینه دیرلر استوی سکون سین مهمله وضم تاء مثناة ایله مهرهٔ پشت یعنی ارقه ده

اولان خرده کموکلر کذا فی فرهنگ جهانکیری امهات سفلی
یعنی عناصر اربعه کذا فی شرفنامه آوی سکون واو مجهول
ویای موقوفله بمعنی اوکه اسماء اشارتدندر ایضا منه
باب الباء المفتوحة مع الف با ایکی وجهله استعمال
اولنور بر وجهی حرفدرکه تفصیل حالی مقدمه ده ذکر اولندی
بر وجهی دخی کلمه در بوده ایکی معنایه کلور اول شوربادر که
ترکیب ایدوب ماستبا ودوغبا وغوره بادیرلر بوبانك آصلی
آباد ربابا یعنی اتا عربیده کی اب معناسنه کرك حقیقة کرك
مجازا شانی محتمل اولان آدمه رعایة لشانه بابا دیرلر بادا
عربیده کی تمنی وترجی معناسنه بادافرا سکون فا وفتح راء مهمله
ایله فعل شره جزا نتکم فعل خیره جزایه پاداش دینلور باد پا
سکون دال مهمله وفتح باء فارسیله سرعت مشیدن کنایه در
اکثر آت تعریفنده استعمال اولنور بادپروا سکون دال وراء
مهملتین وفتح باء فارسی وواو ایله اولره روزکار کیرمك
ایچون ایتدکلری پنجره که بادکیر دخی دیرلر حکیم خاقانی قطعه

دخطا

زخط استوا وخط محور فلك را تا صليب آرد هويدا ز تثليثى
كجا سعد فلك راست بتربيع صليب وباد پروا بادپيما
سكون دال مهمله وفتح باء فارسيله بوش يليجى يعنى بيمعنى
وبى فائده كريجى معناسنه باد صبا غايت لطيف وموافق طبع
هوادر باد مسيحا يعنى معجزهٔ عيسى عليه السلام كذا فى
شرفنامه باده پيما باء تازى فارسى ومفتوح وسكون ياى
تحتانى وفتح ميمله يعنى شرابخور وشرابخواه معناسنه بارچا
سكون راء مهمله وفتح جيم فارسيله ديوان معناسنه بارك
جملهٔ معنيسندن برى بارگاه دركه مراد ديواندر بارخدا
سكون راء مهمله ايله خداى تعالى ديمكدر لفظ بارك اون
طقوز معناسندن برى نام خداى عز وجل در وخدانك برمعناسى
دخى صاحب باردركه اصلى خداى بار ايدى علم اوليجق تركيب
بوزيلوب مضاف اليه تقديم اولندى تمام انامه صاحب
ديمك اولور وبار الله تعالى دركاهندن غيريه اولمدوغندن
لفظ مذكورك اطلاقى حق تعالى حضرتلرينه مخصوصدر

بارسا سكون را وفتح سين مهملتين ايله بمعنى اول كار يعنى
اول ايشلنن ايش معناسنه وايشنك اولى باغ سخا دنيا ومرد
سخى كنافى المحمودى بالابش معنايه كلور اول ايعاد ثلثه نك
اولى كه بعدواوج ديرلر بالوا سكون لام وفتح واو ايله تمرم كو
ديدكلرى علتدر كه وجود آدميده فضلات بلغمدن ظاهر
اولور بانوا فتح نون وضم ايله ده جائزدر منعم ومالدار معناسنه
باهها سكون هاء اول وفتح ثانيله جمع باهد راوج معنايه در
شوربا ودربا وعربيده منى معناسنه در كه مفردى عربى و
جمعى فارسيدر تفصيلى باه ذيلنده ذكر اولنور بايا فتح ياى
تحتانيله بمعنى بايست ومجمع الفرسده ضرورى معناسنه ده
مرويدر ببا فتح باء موحده ايله نيجه معناسنه در بتا فتح تاء
مثناة ايله بمعنى بكذار كيج وفارغ اول اسم امردر لكن كند وصيغه
سندن ماضى ومضارع ومصدر تصرفاتى راقم الحروفك
منظورى اولمامشدر بدا فتح دال مهمله ايله لفظ فاحش
يعنى يرامز سوزه ديرلر برا فتح راء مهمله ايله اطعمه نوعندن

بر نوع

بر نوع طعامدرات وقیمه وبهارات ایله آیه کوفته سی کبی
یاصی ایدوب یاغ ایله قاورب تناول ایدرلر بری دخی دیرلر
بردا سکون راء وفتح دال مهملتین ایله صدای مهیب وجنکی
اولان های وهوی برشیجا سکون راء مهمله وکسر شین معجمه
ویای ساکنه وفتح جیم ایله ایران ایله توران مملکتی اراسنده
واقع بر مکان اسمیدر برصیصا سکون راء مهمله ویا وکسر
صاد اول وفتح ثانی ایله بر شیخ عابدک نامیدر بو قدر زمان
عبادت ایتمشیکن بعده بر قیز سببی ایله کافر اولدی دیرلر حقنده
روایات مختلفه وارددر تفصیل احوالی کتب تواریخده مسطوردر
برنا سکون راء مهمله وفتح نون ایله ایکی معنایه در اول بمعنی
جوان صباوانی وتازه لکی کچمش یکت برهلیا سکون راء مهمله
وفتح ها ویای تحتانیه ایله تخم رازیانه کذا فی اختیارات بدیعی بسا
فتح سین مهمله ایله بتر وچوق وبغایه معنالرینه در ریحانه کوره
استعمال اولنور بغایه معناسنه بسا بسا بسای مرقومک معناسنه
مبالغه وتأکید قصد اولندقده ایراد ایدرلر بطحا سکون

طا و فتح حاء مهملتین ایله کعبهٔ مکرمه شرفها الله تعالی
قربنده واقع اولان طاغ اراسنده کی وادینک اسمیدر خصوصا
و هر طاغ اراسنده واقع اولان وادی یه دیرلر عموما اکرچه
لفظ عربیدر لکن شعرای عجم شعرلرنده استعمال و لسانلرنده
جاری اولمغله تبرکا و تیمنا بو مجموعه ده ثبت و اکورلدی
بغا فتح غین معجمه ایله حیز و بخت معناسنه در بغر سکون
غین معجمه و فتح راء مهمله ایله ارکک خنزیر که کراز دخی
دیرلر ضم با ایله بر طعامدر بکیتا کسر کاف و سکون یای
تحتانی و فتح تاء مثناة ایله اکابر و اعیان و رؤسای قومه
دیرلر بالا معروف لکن فارسیده کهنه و پوسیده معناسنه
بعض فرهنکلرده قره صغره دیرلر بلکا سکون لام و فتح
کاف ایله بر لفظدر که طائفهٔ مغل سوز اولنده ایراد ایدرلر
یعنی براسمی ذکر ایتدکده مقدم بلکا دیرلر مثلا بلکا نکین
و بلکا خاصیک دیرلر بلما سکون لام و فتح میم ایله قبا اولان
نسنه معناسنه یعنی بی فائده ایری اولان نسنه قبا صقال ایله

بلما

بلماریش دخی دینلور بنیا بسکون نون وفتح یای تحتانیله بعض
نسخه ده نوندن صکره باء موحده ایله بر طعامدر که اکثر
یاران تفرجه کتدکلرنده بشورلر کذا فی مجمع الفرس بوا
بوزن هوا بمعنی بادا بودا دخی دیرلر بها قیمت وعربیده حسن
وآن معناسنه بهرا بسکون ها وفتح راء مهمله ایله بمعنی بجهت
وبرای چیزی بهمنا بهمنان لفظندن مرخمدر یعنی بهمن
اصفر وبهمن احمر دیرلر ایکی نوع اجزادر بیا بفتح یای
تحتانیله استخبار عن الشئ یعنی برنسنه دن سؤالدر که نجه
دیمکدر مع الباء باب ایکی معنایه در اول بمعنی پدر باب
باء فارسیله ده پدر معناسنه استعمال اولنور بابت بفتح تاء
مثناة ایله بمعنی سزا وار ولایق که بابت وباب دخی دیرلر
باراب بفتح راء مهمله ایله بمعنی فاراب بر واسع وعظیم ناحیه نك
اسمیدر که ماوراء النهر جیحوننده واقع در باران شتاب
صغنقلی یغمور یعنی شدت ووفرت ایله یغان یغمور بانوکشست
فتح کاف وشین معجمه وسکون سین مهمله ایله رستمك

قزی اسمیدر بتکوب سکون تاء مثناة وضم کافله ریجال
نوعندن قوزایجی وسود و بال ایله ایدرلر بر نوع ریجالدر بتیاب
سکون تا و فتح یاء تحتانی ایله رنج وتعب و درد و محنت معناسنه
بدرشب سکون دال وراء مهملتین ایله آیك اون دردنجی کیجه
که تمام ماه بدر اولور اصلنده شب بدر ایدی علم اولیجق مضاف
الیه تقدیم اولندی قاعدۀ فرس اوزره براب سکون راء مهمله
ایله ده وکسریله ده جائز دره صو باصرمز روغات و بوستان
برغاب سکون راء مهمله وفتح غین معجمه ایله صو بندی معناسنه
کذا فی شرح السامی فی الاسامی حلیمی زاء معجمه ایله روایت
ایلمشدر اما اصح راء مهمله ایله در مجمع الفرسده صو جمع
اولدوغی یردر بسار وب فتح سین وضم راء مهملتین و واو معروفله
بمعنی خوشه چینی یعنی تارلا و بوستانك محصولندنصکره
باشق ایتمك بط شراب کندردر که باده فروشلر آنکله شراب
اولچرلردکرلر وباده یه مخصوص اولان ظروف نیاسیب
فتح نون وکسر سین وسکون یاء تحتانیله ساقز اغاجنك
یعنی که

یعنی که نمشك دخی دیرلر عربیده حبة الخضرا دیرلر وترکیسنه
نعمة الله بنوش وایاش مندریس وحلبی چرته دیو یازمشلر
اما بز مبیلدیکمز منه کوشد د بند اب سکون نون ودال
مهمله ایله جزیره معناسنه که ابخوست دخی دیرلر ومتصل
معناسنه ده کلدوکی رسیده نظر در مع التاء بابات
فتح باء موحده ایله مسعود ومبارك ونیکبخت دیمکدر
بابت فتح باء موحده ایله لایق وسزاوار معناسنه که بابت
او دیرلر انك لایقی دیمك اولور باد بدست بیحاصل وتهی
دست دیمکدن کنایه در ابن یمین قطعه تکیه برچار
چیز می نکنی که شوی زان امید باد بدست بروفای
زن وتعصب عام خونی امرد وتواضع مست باد بروت
سکون دال وضم باء موحده وراء مهملتین ایله بد
اخلاق وبد طینت اولان معجب ومتکبر لر حقنده ایراد
ایدرلر برسوزدر که معنای ترکیبی بیعنه قواره یعنی
ضرطه دیمك اولور زیرا بروت فلك بکون خسیسان

دهد بر وتش باد باد دست یعنی مسرف و متلفا لنه کیرن
مال دنیایی خرج وتلف ایدنه دیرلر بازخواست سکون
زاء معجمه وخا و واو معدوله ایله روز محشر معناسنه اعمال
ناسدن سؤال وحساب طلب اولنمغین کیرو استمك معناسنه
بازداشت سکون زا و فتح دال مهمله وسکون شین معجمتین
ایله کیرو طوتمق و منع ایتمك وحمایه ایتمك وصاقلمق
معنالرینه استعمال اولنور باشت سکون شین معجمه ایله
اول اوزون دیرکدر که اوزرینه سقف خانه ایدرلر اکا تیر وشاه
تیر و فرسب دخی دیرلر بالست فتح لام وسکون سین مهمله ایله
بمعنی دوشیزه یعنی بکر قیز بالشت کسر لام وسکون شین
معجمه ایله بمعنی بالش یصدق معناسنه شیخ عماد الدین رباعیه
در چشم محققان چه زیبا وچه زشت سر منزل عاشقان
چه دوزخ چه بهشت پوشیدن بیدلان چه اطلس چه پلاس
زیر سر عاشقان چه بالشت وچه خشت بایست کسر یای
تحتانی وسکون سین مهمله ایله حاجت یعنی کرك دیمکدر

اسم

اسم مصدر اولور بت بوزنلت آهاردر كه چلاهلر
بزه وقماشه سوررلر وكاغده سوردكلری آهاره دخی
دخی دیرلر بتكوت سكون تاء مثناة وضم كافله بمعنی
بتكوب مرقوم كه برنوع ریجالدر بجت درت معنایه كلور
اول معروف طالع سعد معناسنه بخست فتح خاء معجمه
وسكون سین مهمله ایله اوج معنایه در اول اویقوده
بوغازدن یاخود كگزدن ظاهر اولان صدا تركیده خود
لدی دیرلر ثانی ینه اویوركن آغز باصمق كه عربیده كابوس
دیرلر ثالث برجانوردر جكره یه بكزر كذا فی فرهنك
جهانكیری بدیشت سكون دال مهمله وشین معجمه
وضم باء فارسیله بدخوی آت وقاطر كه ایراوردرمز
وبند درمز اوله بدروشت سكون دال وواو وشین معجمه
وضم راء مهمله ایله اسلام ایله كفار میاننده اولان
سنور وسرحد كه عربیده ثغور دیدكلری درودخی
امید معناسنه ده رسیدهٔ نظر دربرات حكم پادشاهی

معناسنه برغست سکون را وسین مهملتین وغین معجمه
ایله تحفة الاحبابده ومعیار جمالیده چارپا حیوان یدوکی
اوت معناسنه برکاشت سکون راء مهمله وشین معجمه
وفتح کاف ایله فعل ماضی دردوندردی معناسنه
مصدری برکاشتن کلور برکشتن دخی دینلور برکست
سکون را وسین مهملتین وفتح کاف عجمیله بمعنی معاذالله و
مبادا برکشت سکون را وشین معجمه وضم کاف فارسیله برنوع
اوتدر صلاج کبی بربرینه طولاشوب اوزانور برنجاست
فتح را وجیم وسین مهملتین وسکون نونله نسخهٔ میرزا
ابراهیمده ادویه نوعندن براوتدرکه بوی مادران وبلنجا
ست دخی دیرلر بعض نسخهده برنجاست وبرنجاسف دخی
واقع اولمشدر برهخت سکون راء مهمله وخاء معجمه و
فتح ها ایله صیغهٔ ماضیدر ادب ایلدی وتعلیم ایتدی
معناسنه مصدری برهیختن کلور دبساد ست فتح سین
اول ودال مهملتین وسکون سین ثانیله بیع وشراده واخذ

واعطاده

واعطاده وعده معناسنه مثلا بسادست داد یعنی وعده دادی
ابوشکوربیت ستد وداد مکن هرکز خردستادست که بسادست
خلاف آرد وصحبت ببرد دستادست دیمك نقد دیمکدر
بست سکون سین مهمله ایله ربط معناسنه اولان بستن
لفظندن صیغهٔ ماضیدر باغلدی معناسنه دخی ستارکه
باشه صاریلور عمامه معناسنه بشت سکون شین معجمه ایله
بمعنی بست مرقوم بکسمات سکون کاف وفتح سین مهمله
ومیمله برنوع اتمکدر مربع کسلمش وقوریمش مسافرلر
براوبحراسفرایتدکده کوتوروب آزق ایدرلر بلفخت سکون
لام وخاء معجمه وفتح فایله ایکی معنایه در اول جمع ایلدی
کارجهتی ایله وثانی کسب ایلدی معناسنه در مصدری
الفختن کلور بهشت کسرها وسکون شین معجمه ایله ایکی
معنایه دراول جنت کبی اسمدر ثانی فعل ماضیدر قودی
معناسنه بوایکی معناسنده دخی کسر با ایله ده جائزدر
بیاغاشت فتح یای تحتانی وغین وسکون شین معجمتین ایله

یعنی بسرشت و نمناك كرد آغشتن لفظندن فعل ماضیدر
بوغوردی واصلتدی دیمك اولور صویله اولسون وقانله
وغیریله اولسون مع الجیم یاج اوج معنایه كلور اول فرهنك
جهانكیریده اول مال واثواب وزر وسیمه دیرلر كه ذی قوت
پادشاهه كندودن ادنی پادشاهلر وبكلر ومملكت ضابطلری
ویررلر بادیج سكون دال مهمله وكسر باء فارسی ویاء
ساكنه ایله ایام عید ونوروزلرده ایتدكلری صالنجق كه
صبیان وزنان اوتورب صالنورلر بادروج سكون
دال وضم راء مهملتین وواو معروفله بیان بالی عربیده عرق
السوس دیدكلری كوكدر قیناد وب صوین ایچرلر سعاله غایت
نافعدر بادسنج سكون دال ونون وفتح سین مهملتین ایله ایكی
معنایه در اول خام طمع وامید محال ثانی معجب ومتكبر
آدمه دیرلر بادكنج سكون دال مهمله ونون وفتح كاف فارسیله
قولنج علتی كه طب كتابلرنده هی الریح التی یكون منها الحدب
عبارتیله مذكوردر بادنج كسر دال المهمله وسكون نونله

نارجیل درکه محلنده ذکر اولنور ان شاء الله تعالی بادهلج
سکون دال مهمله ولام وکسر ها ایله بادکیر که عربیده بادهنج
دیرلر باراج فتح راء مهمله ایله ابه دیدکلری عورتکه اوغلان
طوغردوب کوبکن کسر قابله وماما پیشکاره وآورده دخی
دیرلر بارج فتح راء مهمله ایله بمعنی سکنکورکه ایت اوزمیدر
عربیده عنب الثعلب دیرلر کذا فی فرهنک جهانکیری بارسنج
سکون را ونون وفتح سین مهملتین ایله ایکی معنایه در اول وزان
یعنی یوك طارتیجی معنای ترکیب اقتضا سنجه ثانی ترازو کفه سنك
خفیف طرفنه تعلیق ایتدکلری سنك پاره که پارسنك دخی
دیرلر باغنج وباغنج کلاهما بفتح الغین المعجمه افکور نیم رسیده
تمام پشمامش اوزم بتنج فتح تاء مثناة وسکون نونله بمعنی
افشردن یعنی صقمق باء مکسوره ایله ده مرویدر بج بوزن
کج اندرون دهان یعنی آوره ایچی بدرج سکون دال وضم راء
مهملتین ایله بستان افروز دیدکلری چیچکدرکه عن قریب
ذکر اولنور ان شاء الله تعالی برج سکون راء مهمله ایله

اوقلغی که انکله یوفقه اچارلر برخاج سکون راء مهمله وفتح
خاء معجمه ایله اغرشق که باد ریسه دخی دیرلر برخج سکون
راء مهمله وفتح خاء معجمه ایله زشت وکریه معناسنه که فرخج
دخی دیرلر برفنج سکون راء مهمله ونون وفتح فا ایله صعب
ودشوار بول برکنج وبرکینج کلاهما بسکون الراء المهمله
والنون وفتح الکاف الفارسی حلوای سفید که برنوع بیاض
حلوادر برنخ فتح راء مهمله وسکون نون ایله اعمی ویاخود
کوزلری معلول اولان کمسنه یه دیرلر که الیله دیوار طوتارق
کیده بروج سکون راء مهمله وفتح واو ایله اعظم بلاد هنددن
برشهر عظیم اسمیدر کذا فی مجمع الفرس برهانج سکون راء
مهمله وفتح ها ونون ایله مجمع الفرسده خشتک که قفتان و
کوملك قولتوغنه دیکرلر سونج وسونجه دخی دیرلر کذا
فی کتب المعتبره بزنج ضم زاء فارسیله فرهنك میرزا ابراهیمده
بمعنی پیدا کردن چیزی بومعنایه بزوج ضم زاء فارسی
وواو معروفله بزنج مرقوم معناسنه در کذا فی شرفنامه

بسلج

بساج فتح سين مهمله ايله فتنه وفساد معناسنه بسانج فتح
سين مهمله وكسر نون ايله بر اوتدر رهزار باهيا تتنه قبوغى
اوزرنده دوكوملر اولور قرلدقده ايچى صارودر كذا فى فرهنك
جهانكيرى بسينساج سكون سين مهمله وكسر تاء مثناة بعده
ياى ساكنه ونون مفتوحه ايله خلال اوتى تركيده قلر ديرلر كسر
قافله وعربيده خلطان ديرلر كسر خا ايله بشكنج سكون شين معجمه
ونون وفتح كاف ايله بمعنى ساعد دست يعنى بيلك اما بعض فرهنكلرده
بمعنى دست چپ يعنى صول ال بشنج فتح شين معجمه وسكون نون ايله
ايكى معنايه در اول طراوت رخساره ولطافت روى معناسنه
ثانى جلاه آلتلرندن اوكرديكلرى نسنه در بفتنج سكون فاو
نون وفتح تاء مثناة ايله بر نوع قرل بيلاندر رجندان موزى
ومضردكلدر بلفرنج سكون لام وخاء معجمه وفتح فا وراء مهمله
ايله زشت وپليد كه پلشت دخى ديرلر وبعض فرهنكده چيل
ومردار نسنه دن حاصل اولمشه ده ديرلر بلنج فتح لام وسكون
نون ايله اندازه وبر نسنه نك مقدارى ديمك اولور كذا فى شرفنامه

بنارنج فتح نون اول وراء مهمله وسکون نون ثانیله بمعنی
شبان یعنی چوبان بناخ فتح نین ایله قومه عورت یعنی بر
آدمك ایکی عورتی اوله بربرینه بناخ دیرلر عربیده ضره دیرلر
مع الجیم الفارسی باریچ کسر زاء معجمه وسکون یای تحتانی
ونونله اطفال ایچون اغاجه ایپ بغلیوب ایتدکاری صالنجق که
بادیچ وبازنج وبازیچ ووازنج دخی دیرلر زبان نخجوانیده
جملول وعربیده اودجوحه دیرلر ابو المثل مصرع چوزنکبانی
برباز نیج باز یکرو دخی اوراک وهلو وهلوچین دخی دیرلر بانوج
ضم نون وواو معروفله بمعنی بازنیج مرقوم بخچ سکون خاء
معجمه ایله اوج معنایه در اول اودمق ایله یاصیلمش نسنه یه دیرلر
بخیچ کسر خاء معجمه وسکون یای تحتانیله بخچ مرقوم معناسنه
بدیچ کسر دال مهمله وسکون یای تحتانیله هلیچ دیدکاری داروه
دیرلر برخیچ سکون راوفتح خاء معجمه ایله بمعنی فرخج یعنی زشت
وکریه برخفیچ وبرخفج کلاهما بسکون الراء المهملتین وفتح الخاء
بمعنی کرانی وثقلی خواب یعنی اویقوده اغر باصمق عربیده کابوس
دیرلر

دیرلر سببی بودرکه عروق شریانده جریان دمك وقوفندن عارض
اولور برحالتدر بعض حیالاتکو رینور بسیج کسر سین مهمله و
سکون یای تحتانیله درت معنایه دراول تدارك مهمات
معناسنه بفج سکون فایله سویلرکن اغزدن توکرك صاچلمق
بلاج فتح لامله حصیرایتدکلری اوت که لوخ ولخ دخی دیرلر
کذا فی فرهنك جهانکیری بلخ سکون لام وفتح خاء معجمه
ایله زاج سیاه که بزوجامه بویارلر بلوج ضم لام وواو معروفله
برقوم حرامی اسمیدر مرور ایام وکثرت استعماله مطلق
حرامی نامیدر بوج سکون واوایله بمعنی کروفروخود
نمایی که بوش دخی دیرلر پیر هرات خواجه عبدالله انصاری
قدس سره طبقات نام کتابنده بیورر که جنید متمکن
بود واورا بوج وبوش نبوده مع الخاء المعجمه باخ
بوزن کاخ درت معنایه کلور اول بمعنی زیبایی وحسن
جمال بخ اوج معنایه دراول کوزده اولان چرك که
چیق دیرلر بخ بخ دیرلر تحسین ایچون زهی زهی نیکا نیکا

معناسنه استاد نظملرنده چوق واقع اولور برچخ سکون راء
مهمله وفتح جیم فارسیله کوچك نیزه اکثر هندوستان خلقی
قوللنور برچه دخی دیرلر بساخ فتح سین مهمله ایله بمعنی فتنه
وفساد قریع الدهر بلخ سکون لام ایله ایکی معنایه در اول آوانهٔ
شراب وآلات بزم یعنی صراحی وساغر وغیرهما ثانی ماوراء
النهرده واقع برشهر معظم ومشهوردر علما وفضلا ومشایخی
چوق اولدوغندن قبهٔ الاسلام دیرلر نهر جیحون ایکی فرسخ
مقداری قریب محلدن جاری اولور برامکه اول شهردندر
بیدخ سکون یای تحتانی وفتح دال مهمله ایله اسب تندو جنك
آور مع الدال المهمله باد اون برمعنایه کلور اول عناصر
اربعه دن هوانك آدیدر که معلوم ومعروفدر ثانی فرهنك
جهانکیریده برفرشته اسمیدر که ترویج اوزدینه موکلدر
روز بادك تدبیر امور ومصالحی کا متعلقدر ثالث شهر ماه
شمسینك یکرمی ایکنجی کونی اسمیدر اول کونده آتده سواد
اولمق ویکی اثواب کیمك وبچمك واجباودوستاندن زیارت

اتمك

ایتمك مناسبدر بادا باد هر نه اولورسه اولسون دیمکدر
مابینده اولان الف مقابله ومساوات ایچوندر باد آورد در
درت معنایه در اول ترکیده چاقردکنی دیدکلری که فصل
حریفده اولور هوا اسدکجه یردن قوپوب روزکار
اوکنه دوشوب کیدر عربیده شوکة البیضا دیرلر ثانی
خسرو پرویزك ایدی خزینه سندن بر خزینه نك آدیدر کنج
باد آورده دیرلر تفصیلی کنج باد آورد ذیلنده ذکر اولنور و
استعاره طریقیله باد هوادن بلا سعی وتعب حاصل اولان
ماله دیرلر باد برود سکون دال وراء مهملتین وضم باء موحده
ایله باد برود مرقوم معناسنه که معجب ومتکبر دیمکدر
بادغد وبادغند کلاهما بسکون الدال المهملة وفتح الغین
المعجمه بادکیر وخانهٔ تابستانی بادغرد سکون دال وراء
مهملتین وفتح غین معجمه ایله خانهٔ تابستانی وبادکیر وباده
مخصوص اولان او ولایت عجمده یاز اولرنده دیار روم مده
اولان بادکیر کبی که کدر بر دیواری تمام کمر ایدوب سقفنه

باد کیر قو دلر کذا فی الصحاح بادکرد سکون دال و راء مهملتین
وفتح کاف فارسیله ترکیده قاصرغه وعربیده زوبعه دیرلر
فتح زاء معجمه ایله بادکند سکون دال مهمله ونون وفتح
کافله ترکیده دبه دیرلر خصینده واقع بر علتدر ایجنه
ماده اینوب شیشیرور بادید کسر دال مهمله وسکون
یای تحتانیله بمعنی بدید یعنی ظاهر ونمایان باردید سکون
راء مهمله وضم باء موحده ایله مطرب معناسنه در عموما
بارداد سکون را وفتح دال مهملتین ایله اجازت ویرمك
وحاجب معناسنه که دخول مجالس کباره یول ویردوکیچون
تسمیه اولنمشدر بارود ضم راء مهمله و واو معروفله کوهرچله
و کوکرد وسکوت کومری ایله دوکوب آمیخته اید وب طوب و
توفنك اتارلر ترکیده باروت دیرلر بازخمید سکون زا وفتح
خاء معجمتین وکسر میمله برکمسنه برشخصه طعن ایله یاخود توبیخ
وسرزنشله اندن حکایت ایلدی معناسنه بازسفید کسر زاء
معجمه ایله بیاض چاقوطوغان که ترکیده طوبیغون دیرلر

بازوبند

بازوبند معروف هیکل وحرزکه بعض ادعیه یازوب بچینه
قویوب قولہ بغلرلر باشد فتح شین معجمه ایله تمنی وترجی معناسنه
مثاله محتاج دکلدر بالاد فتح لام ایله اسب جنیب ترکیده
یدک آت دیرلر بالود ضم لام وواو معروفله عربیده نمودید کلور
معناسنه که بیومك وایریلمق بالیدندن اسم مصدردر
بالید کسر لام وسکون یای تحتانی ایله نمو کرد وافزود
یعنی بیودی وآرتدی معناسنه بامداد سکون میم وفتح
دال مهمله ایله صباح وقتی که صبح صادقدر اما مطلق
صباح دیمکدر کاهی صبح کاذب صبح صادق مراد اید ینور
بامدادان دیرلر بامشاد بر مطرب اسمیدر که بارید کبی خنیاکرلکده
بی مثل وبی نظیر ایدی باورد فتح واو وسکون راء مهمله ایله
بیورد کبی بر شهر اسمیدر وبر مبارز نامیدر باید بایستن
لفظندن مضارعدر کرك معناسنه بخجد سکون خاء وفتح جیمله
بمعنی ریم آهن یعنی دمور بوقی عربیده خبث الحدید دیرلر بخرد
کسر خاء معجمه وفتح راء مهمله ایله عاقل ومدبر وصاحب رأی

وتدبیر دیمکدر بخساند سکون خاء معجمه وفتح سین مهمله ونونله
اسم فاعلدر اریدرودخی حرارتدن بوزیلور بخسید سکون
خاء معجمه ویای تحتانی وکسر سین مهمله ایله ماضیدر اریدی فعل
وبوزلدی ودخی برنسنه قزمغله بوزلدی وچین اولدی دیمکدر
بد مقابلی نیکدر یرامز معناسنه عربیده ردی دیرلر بعض ترکیبلره
صفت ایدوب بدنژاد وبدزبان ومثل ذلك ودخی بر معناسی
دکوی بسوخته وزیاده کهنه واشمش وسورینمش نسنه لره
دیرلر بدپسند یعنی مشکل پسند هر نسنه بی بکنمز معناسنه
بدر آید فتح دال وسکون راء مهملتین ایله لفظ مرکبدر حرف یاودر
وآیدن که معناسی قپویه کلور ودبر معناسی دخی طشره کلور دو
بر معناسیده قادر اولور دیمکدر بدر بلند یعنی ماه تمام آیك
تمام بدر اولماسندن عبارتدر بدکند سکون دال مهمله
وفتح کاف ونون ساکنه ایله رشوت معناسنه بدنژاد بد اصل
وبدنهاد معناسنه بدنهاد یعنی بدخلقت نهاد اصل خلقت
معناسنه در بدید کسر دال مهمله ایله ظاهر وهویدا واشکار

برآرد سکون راء مهملهٔ اولی وفتح ثانیه ایله بمعنی زیبد
یعنی یراشور برآزد فتح راء مهمله وزاء معجمه ایله بمعنی
زیبد برید سکون راء مهمله وفتح باء موحده ایله ایکی
معنایه در اول نام ولایت نیمروز که سیستان دیمکله مشهوردر
ثانی مخفف بارید در که ذکری مرور ایلدی بربلند سکون
راء مهمله وضم باء موحده ایله مکان رفیع وجای عالی
معناسنه بربند سکون راء مهمله وفتح با ونون ساکنه
ایله عورات سینه لرینه بغلدقلری اینجو والتون ولعل
وزمرد ایله دوزلمش سنه ناز دنك دخی دیرلر عربیده لبیب
دیدکلری در برد بوزن سرد صحاحین وفرهنك جهانکیریده
ومجمع الفرسده یولدن صاول دیمك معناسنه مسطوردر
بردابرد وبرد برد کلاهما بمعنی برد مرقوم برد مید سکون
راء وفتح دال مهملتین وکسر میمله اوچ معنایه در اول
ظاهر اولدی ثانی سبزه ودرخت بتدی ثالث غضبناك
اولدی معناسنه دربرسید بمعنی پرسید یعنی سؤال ایلدی

برفند سکون راء مهمله ونون وفتح فایله بمعنی لشکر برک
بید سکوت یپراغنه مشابه بر نوع دمرندد برمخید سکون
راء مهمله وفتح میم وکسر خاء معجمه ایله بمعنی فرزند علق
یعنی والدینه عاصی ولد برکند سکون راء مهمله ونون
وفتح کافله بمعنی اریخ برآورد برندن قوپاردی دیمکدر برند
فتح راء مهمله وسکون نونله قلیج جوهری که کسرتین ایله برند
وفرند دخی دیرلر برنیامد فعل ماضی منفیدر ایکی معنایه اول
باشه چقمدی معناسنه برود ضم راء مهمله وواو معروفله
احمد بن اسمعیل مشکلاتده شانه که درکنند نقل ایلمش برفرود
ضم رائین مهملتین وفا وواو معروفله بمعنی فراز ونشیب
وزیر وبالا برومند ضم راء مهمله وواو معروف وفتح میم
وسکون نونله اصناف ثلثه ده استعمال اولنور بر تعبیرده مثلا
انسانده دولتلو وسرمایه لو وغنی ومالدار واصحاب جاه واجلال
ووسعت رزق ومرفه الحال دیمکدر وحیواناتده قوی الاعضا
وصحیح البدن وفربه وتوانا ونباتاتده فیض ولطافت ونشو و

نما وطراوت معناسنه دربهود سکون راء مهمله وضم ها
وواو معروفله ایکی معنایه دراول بیهوده سوز ثانی حرارت
آتشدن انوابك رنکی متغیر اولوب صرارمق مثال معنیٔ اول
برید کسر راء مهمله وسکون یای تحتانیله قاصد معناسنه در
بزماورد سکون زاء معجمه وراء مهمله ایله ات وتره وخا
یکنبه که یوفقه اتمکه صاروب یوله کوتوردلر اکا عرفده
نواله دیرلر کذا فی مجمع الفرس بساوند سین مهمله وواو
وسکون نونله قافیهٔ شعر وغزل بسند فتح سین مهمله
وسکون نونله بمعنی کافی وتمام بغداد مشهور شهر درعراق
عربده واقع حضرت امام اعظم وهمام اکرم ابی حنیفه رضی الله
تعالی عنه حضرتلرینك مرقد متبرکه سی خارج شهرده نهر
شطه قریب یرده واقع وقارشو یقاده امام موسی کاظم
رضی الله عنه حضرتلرینك مرقد شریفی اولدخی کنار
دجله ده واقعدر وداخل شهرده قرا کوقپو یه قریب حضرت
شیخ الشیوخ عبد القادر کیلانی قدس سره العزیز حضرتلرینك

مزاد متبره كدسی عظیم آستانه در وآق قپو داخلنده شیخ شهاب

الدین سهروردی قدس سره العزیزك مزار شریفی وقارشوده كی

قوشلر قلعه سی دیمكله معروفدر حضرت شیخ معروف كرخی

وجنید بغدادی وداود طائی وحسین بن منصور حلاج و

بهلول دانا قدس الله اسرارهم مزار شریفلری بونلردن ماعدا

بیحد وبی قیاس اولیا شهرایچنده شیخ محمد الوتر وشیخ

ابو الحسن قدوری وبونلر امثالی مشایخ عظام واعزه

كرام مدفونلردر كه حسابلرن جناب الله جل ذكره

بیلور بو سببدن برج اولیا دیو نام قومشلر ودار السلام

دخی دیرلر قدیم زمانده شهر قارشو قوشلر قلعه سی یرنده

ایمش خلفاء عباسیوندن ابو جعفر منصور الدوانقی

حالیا شهر اولان مكانی قلعه وحصار وایچ قلعه بنا ایدوب

خلفاء عباسیونه تختگاه اولمش غایت واسع قلعه در

قدیم زمانده اول مرتبه معمور ایمش كه بیك التیوز حمامی

وار ایمش سائر ابنیه سی كا قیاس اولنه وبغداد دیو خطوط

جام

جام جمدن که بر مصنوع جامد در بر خطك اسمیدر که خط
بغداد دیرلر التی خطك دخی آدلری وارد ربغند فتح غین
معجمه وسکون نونله صغریدن غیری کابکز بردوشت
دریدر غرغند وغرغن وغرغنه دخی دیرلر بلاد بوزن
کساد بمعنی ناستوده یعنی مذموم ونامقبول بلاشجرد
فتح لام وسکون شین معجمه وراء مهمله وکسر جیمله مرو
شهرندن دورت فرسخ بعید یرده واقع بر قریه اسمیدر
زمان جاهلیتده بلاشر نام بر کمسنه بنا ایلمش کذا فی مجمع
الفرس بلد فتح لامله قولاغوز معناسنه نابلد یولسزدیمك
اولور بلند فتح لام وسکون نونله قپو وپنجره چارچوبه
سنك اوست اغاجی معناسنه عربیده اسکفه دیرلر
بلیاد سکون لام وفتح یای تحتانی ایله جامهٔ ساده معناسنه در
کذا فی مجمع الفرس بنام ایزد وبنامیزد بر کلمه در قسم
قصد اولندقده ایراد ایدرلر ودخی محل تعجبده استعمال
ایدرلر ودخی طوبی له معناسنه ده مرویدر بند سکون

نوئله یکرمی درت معنایه کلور اول مفصل عضوکه بندکشنده
دیرلر بندکشاد سکون نون وکاف وفتح دال مهمله وشین
معجمه ایله مفاصل اعضاو بوغون و بومری اولان سنه‌لره
دیرلر بوارد فتح واو وکسر راء مهمله ایله برنوع طعامدرکه
سرکه ایله بکمزی قیناد وب ایچنه اتمك قویوب تناول ایدرلر
بهرمند بهره ایله مند دن مرکبدر قصد ونصیب ومند
ادات نسبتدرکه حصه لو ونصیبلو دیمك اولور بیاد فتح
یای تحتانیه ایله بیداری که عربیده یقظه دیرلر اویا نقلق
معناسنه بیاغارید فتح یای تحتانیه اول وغین معجمه وکسر
راء مهمله وسکون یای ثانیه ایله صو ویاخود قان ایله اصلنوب
یوغرلمش ودخی یمنالك اولمش معناسنه بیکند سکون یای
تحتانی ونون وفتح کاف ایله افراسیاب شاهك تختکاهی
اولان شهرك آدیدر مع الراء المهملة باتر کسر تاء مثناة
ایله برمبارز پهلوان نامیدر دوشرفنامه ده طورنه اسمی
اولدوغی مسطوردر باحور ضم حاء مهمله وسکون واو

ایله

ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده یازلیامنده زمیندن چیقان
بخاره دیرلر واداة الفضلاده غایت شدت حره دیرلر
میم ایله ماخوذ دخی دینلور باختر سکون خاء معجمه وفتح
تاء مثناة ایله جانب مغربه دیرلر بعضیلر طرف مشرقدر
دیمشلر باخور ضم خاء معجمه ایله فرهنگ زفانکویاده
ایام تابستانده اون بش کونه دیرلرکه غایت هوا کرم اوله
باد آور باد آورد مرقومدن ترخیم اولنمشدر انک معنا
لریله مترادفدر کذا فی فرهنگ جهانکیری کنج آورد معناسنه
باد انجیر بر نوع انجیر اغاجیدرکه جمیع انواع انجیردن
اول انجیری ایریشور اکا کاوک ویرباد دخی دیرلر بادبار
سکون دال مهمله وفتح باء موحده ایله یلپزه که عربیده
مروحه دیرلر بوندنکی بار اشکبار ومشکبارده اولان
بار کبیدر وصف ترکیبی اولور بادبر سکون دال وفتح باء
موحده ایله مجالس ومحافلده نفسنی مدح وتعریف ومال
وجاهنی خلقه عرض ایدن کمسنه یه دیرلرکه عربیده فخفاله

فیاشدیرلر بادبر سکون دال وضم باء موحده ایله اولـ
مدور رسنه دردکه اطفال اغاجدن یاپوب ایپ صاروب
الدن یره براقدقده فرلنوب دونر اکا کردنا دخی دیرلر کذا
فی شرفنامه کتاب السامی فی الاسامی ده باء ثانی یرینه فا ایله
بادفر روایت اولنمشدر ونسخهٔ میرزا ابراهیمده باء فارسیله
ضبط اولنمشدر بادخوار سکون دال مهمله وفتح خاء معجمه
وواو معدوله ایله بمعنی بادخایه یعنی علت فتق که حایه یه
اینوب دبه ایدر بادخور سکون دال مهمله وضم خا وواو
مجهول ایله پنجره معناسنه در اما یوقارو پنجره اولمق مناسب در
باددار سکون دال اول وفتح ثانی ایله هیچ افکار و بمعنی برباد
ودخی فوت اولمق معناسنه در کذا فی المشکلات بادر
بمعنی سرخباد که اکاتب دخی دیرلر کذا فی شرفنامه بادسار
سکون دال وفتح سین مهملتین ایله بی حرمت وبی وقار معناسنه
بادسر سکون دال وفتح سین مهملتین ایله بمعنی معجب وخود
بین ومتکبر بادغر سکون دال مهمله وفتح غین معجمه ایله بادغر

دروقم

دمرقوم کبی ابشلمك ایچون یازاولرینك سقفندن دالك
ایدرلر بادکیر دخی دیرلر بادفر سکون دال مهمله وفتح
فا ایله درت معنایه دراول بمعنی بادبر مرقوم که اطفال بر
مدور اغاجه ایپ بغلیوب فرلندررلر بادکر سکون دال
مهمله وفتح کاف فارسیله بادکرد مرقوم یعنی قصرغه
بادکیر سکون دال مهمله ویای تحتانی وکسر کاف فارسیله
ترکیبی دخی بادکیر دیدکلری درکه روزکار کرمك ایچون
یاپیلان پنجره در بادهگسار ضم کاف فارسی وفتح سین
مهمله ایله باده نوش دیمکدر بادیار سکون دال مهمله و
فتح یای تحتانی ایله شکاره تعلیم اولنمش طوغان باد
یکرمی یدی معنایه کلور اول نام شریف واسم لطیف
خدای تعالی عز اسمه باربر سکون راء مهمله وضم باء
موحده ایله حمال معناسنه که معنای ترکیب یوك ایلدیجی
دیمك اولور باربردار ایکی معنایه دراول یوك چکن حیوان
وآدم ثانی طریق غیرنافذ یعنی چقمز یول باردادسکون را

وفتح دال مهملتين ایله زن حامل و درخت میوه دار کذا فی
المحمودی بارکیر معروف اصیل اولمین آت که یوك اورلق
معتاد در بازار فتح زاء معجمه ایله بیع وشرا یعنی آلم صاتم
اولان یر کرك اوستی اورتلمش اولسون کرك اولماسون و
مبیع یعنی صاتلمش بازبار سکون زاء معجمه وفتح باء موحده
ایله طغانجی دیمك اولور بازدار سکون زاء معجمه وفتح دال
مهمله بمعنی زراع اکنجی معناسنه در بازدار سکون زاء فارسی
وفتح دال مهمله ایله بمعنی باجدار بازکذار سکون زاء معجمه
وضم کاف فارسیله بمعنی موافق ومناسب ودخی بازآید
وبازآینده معناسنه در بازکیر سکون زاء معجمه وکسر کاف
فارسیله بمعنی باجکیر وزاء فارسیله ده منقولدر بازور
ضم زاء معجمه وواو معروفله برجادونك آدیدر که ایران
عسکرینه جادولق ایدوب طوس سرلشکر اولدوغی کون
شکست واقع اولدی آخر کار برهام بن کودرز اول جادوبی
برطاغده بولوب قتل ایلدی بازیاد سکون زاء معجمه وفتح

بای

یای تحتانیله ایکی معنایه در اول بمعنی بزرگ یعنی کبی باستار
وبیستار کلاهما بسکون السین المهمله وفتح التاء المثناة
وثانی کسر باء موحده ایله فرهنگ جهانگیریده بمعنی بهمان وفلان
وهمچنانکه فلان وبهمان دیرلر ویازارلر کاهی یالکز فلان
ویالکز بهمان ده دیرلر بوکا دخی کاهی یالکز باستار ویالکز
بیستار ده دیرلر مکاتبات عین القضاة همدانی قدس سره ده
مسطوردرکه علی الجمله از قدرت راه بشرط ومشروطیکیست
بی تفاوت وپس هرکه پندارد که فلان حادثه راسبب وجود
فلا چیزست وبهمان چیز راسبب وجود بهمان چیزست وبهمان
چیز راسبب وجود باستار چیزست باطلست وبعاقبت
آخر این اسباب حقست انتهی باغر کسر غین معجمه ایله اول یومری
ات که وجود انسانده دری التنده ظاهر اولور بافکار سکون
فا وفتح کافله چلاه معناسنه یاف طوقویوش وکار اشلمک
معناسنه اسم مرکب اولور بالار بوزن ناچار اوزرینه سقف
قودقلری اوزون دیرک که تیر وفرسب وفلوزه دخی دیرلر

بالاکر فتح لام وکاف فارسیله بمعنی ستون خانه کذا فی فرهنك
جهانکیری بالاور فتح لام وواو ایله بمعنی کوزهٔ پر آب یعنی
صوطلو برداق ایضا منه باور بوزن داور اینانمق معناسنه
باوریدن لفظندن اسم مصدر در باهار بوزن ناچار
نسخهٔ میرزا ابراهیمده بهلوی دیمکدر قزوینی لسانندهٔ منده
دیرلر فرهنك جهانکیریده ایکی معنایه در اول برنوع ظرفدرکه
آوندنجی دیرلر ثانی برروش دربهلوی وراوندی دیمك
اولور ببر سکون باء موحده ایله درت معنایه در اول
سباعدن ارسلانه مشابه بر یرتجی جانوردر قویروغی ارسلاندن
دن قصه درغایت قوتلو ومهابتلو موحش جانوردر بتاوار
فتح تاء مثناة ایله بمعنی عافیت بتقور سکون تاء مثناة وضم قاف
ایله یرتجی جانورلرك پنجه سی سباعده وطیورده استعمال اولنور
بتیار سکون تاء مثناة وفتح یای تحتانیه ایله رنج ومشقت معناسنه
بخار فتح خاء معجمه ایله ذلت ومحنت ایله دیرلمك معناسنه بخواری
دیمك واو معدوله سی اسقاط اولنمشدر بختاور سکون خاء

محمد

معجمه وتاء موقوف ایله دولتمند وفیروزبخت که بخت آوردر
بختیارکبی بختیار بختاور معناسنه بختی مساعد مراد دولتمند
دیمکدر مثال هردوررا بختور سکون خاء معجمه وضم تاء مثناة
ایله فرهنك جهانکیرین هرغرنده اولانه دیرلر عموما اعدایه
دیرلر بخجور سکون خاء معجمه وضم جیمله بمعنی بختاور
وبختیار مرقوماً ان کذا فی مجمع الفرس بخشا یشکر بخشایش
بخشیدن لفظندن مشتق اسم مصدردر عطا واحسان
وعفو ومرحمت ایتمکدن بدار بوزن بکار رجعت آتلرندن
اوکندره دیدکلریدر بداختر بمعنی بدبخت وبد طالع
دیمك اولور بداغار سکون دال مهمله وفتح غین معجمه ایله
بمعنی بدسرشت وبدنهاد بدپدر اوکا تا بدسوار بد
خوی آت که اکراوردرمز وبندرمز احمد مشکلاتنده بدسوار
اسب بدخوی باشد بترب کش کوینددیو تصحیح اولنمشدر
بدکار وبدکردار کلاهما بمعنی اهل فساد وافعال قبیحه
واعمال فضیحه صاحبی بدنکر فتح دال مهمله وسکون نونله

بعض فرهنکده سکون دال وکسر نونله بدایله نکودن مرکب
لفظدر نظر معناسنه بر اون طقوز معنایه کلور اول عربیده کی
علی معناسنه که بومن بر تو دیرلر برابر معروف تساوی
معناسنه برانغار وجوانغار کلاهما بفتح الراء المهملتین و
غین معجمه ثانی ضم جیمله جانب یمین ویسارکه جنك صفوفنده
میمنه ومیسره دیمك معناسنه دربار سکون راء مهمله وفتح
باء موحده ایله اول خانه یه دیرلر که برخانه نك اوزرنده بنا
اولنمش اوله برباره ووروراه دخی دیرلر ترکیده چارطاق
دیدکلری خانه در بربر معروف سرتراش دخی دیرلر عربیده
حلاق وحجام دخی دیرلر وجانب غربده مشهور بر ولایت
اسمیدر ودخی زیاده یوقارو دیمکدر اعلی الاعالی معناسنه
برتر فتح تاء مثناة ایله اوستونرك دیمك اولورکه براوست
وترادات تفصیلدر برخوار سکون راء مهمله وفتح خاء معجمه
وواو معدوله ایله حصه ونصیب معناسنه در برخورداد
سکون رائین مهملتین وضم خاء معجمه وواو مجهول ایله نصیبلو

وحصه مند

وحصه مند وبهره مند معناسنه لفظ مركبدر ایکی جهتله
بری برخور ایله دار لفظلرندن وبریده برخور ودارادن
لفظ مرکب اولور برخور سکون راء مهمله وضم خاء
معجمه وواو معروف ایله ایکی معنایه در اول نصیب
ثانی شریك معناسنه بردار اوج معنایه در اول خانه
تابستانی ثانی مصلوب یعنی آصلمش ثالث داشی لفظندن
صیغهٔ امردر یوقار وطوت معناسنه برزکار کسر راء
مهمله وسکون زاء معجمه وفتح کاف ایله اکینجی زراع معناسنه که
برزکر وبرزه که وبرزیکو دخی دیرلر برزکر سکون زاء
معجمه ایله برزه کر فتح زاء معجمه وها ایله برزیکو کسر
زاء معجمه ایله کلهم بمعنی زراع وحراث مثال ثانی برفندار
سکون راء مهمله ونون وفتح فا ایله مفتی ومفسر وشارح
واهل علم وماهر معناسنه برکذار سکون راء مهمله
وضم کاف فارسیله ارمغان وهدیهٔ قلیل معناسنه
برکر سکون راء مهمله وفتح کاف فارسیله بخت وطالع

معناسنه برمر سکون راء مهمله وفتح میمله اوج معنایه در
اول انتظار معناسنه برمور سکون راء مهمله وضم میم
و واو معروفله ایکی معنایه در اول علف معناسنه ثانی
برمرمرقوم معناسنه باء فارسیله دخی مرویدر کذا فی فرهنك
جهانکیری برنبور فتح راء مهمله وسکون نون وضم
باء موحده ایله اطفال بر پارچه مدور کون اورته سن
دلوب ایپ کچوروب ایکی اوجندن طوتوب فرفر چوردلر
برنداور فتح راء مهمله وسکون نونله جوهردار دمور
قلیج وغیری اصلنده برند فتحتین ایله دمورده اولان
جوهردر فرند دخی دیرلر برور سکون راء مهمله وفتح
واو ایله درخت باروری یعنی میوه دار بارورلفظندن مختصردر
برز سکون زاء معجمه ایله بمعنی شعله برزکر سکون زاء معجمه
وراء موقوف وفتح کاف فارسیله کتان تخمی در برزود
سکون زاء معجمه وراء موقوف وفتح واو ایله تخم ایچون قونیلان
نسنه هرنه تخمی اولورسه بعض فرهنکده مشغول معناسنه
مرویدر

مرویدر بزه کار فتح زاء معجمه و کاف ایله کنهکار معناسنه که
بزه‌کناهدر و کار ایدیجی دیمکدر بشتر سکون شین معجمه
و فتح تاء مثناة ایله ایکی معنایه در اول تحفة الاحبابده
نام حضرت میکائیل علیه السلامدر بطرز اضافتله
نیراعظمک جمله اسماسندن بریدر بکه‌تر فتح کاف فارسی
و اظهار ها ایله ایرکن رك معناسنه که بکه ایرکن و ترادات
تفصیلدر که غایت ایرکن دیمک اولور بالاجور فتح لام وضم
جیمله قوه صغر اسمیدر نعمة الله نقلیدر و زره بلادر فتح
لام و کسر دال مهمله ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده پیرایهٔ
عروس یعنی زیب و زینت عروس که آلتون و جواهر و اقمشهٔ
نفیسه دن عبارتدر مؤید الفضلاده زینهٔ عروس
مرویدر بلادر بوزن منار آذربویه دیدکلری نسنه نک
کوکیدر بعضیلر اشنان دیرلر بلقندر سکون لام و نون و
فتح قاف ایله بر لفظدر دشنام محلنده تلفظ ایدرلر بدی زوبی
مذهب معناسنه بناود فتح نون و واو ایله بمعنی دمل و دنبل

ودیلمی دخی دیرلر چبان معناسنه بند امیر بربنددر که عضد الدوله دیلمی زماننده امیر نام برمسافردوزمکله اسمینه مضاف اولمشدر کذا فی مجمع الفرس بند شهریار موسیقیده برنوا اسمیدر بهار اوندرت معنایه کلور اول معروف فصل ربیع درکه شهور شمسیه دن آذرونیسان وایار آیلرینه شامل درکه نیر اعظمک حمل وثور وجوزا برجلرنده اولدوغی ایام مکثیدر اول فصل نوبهار دخی دیرلر بهاکیر یعنی قیمتدار کیرندهٔ بها تقدیرنده در بهاور بودخی بهاکیر کبیدر بهالو معناسنه بهر سکون هایله بش معنایه دراول تخصیص لام جاره معناسنه بهرتو بهرشما بهرمن بهرما دیرلر ثانی دخی حرف رامعناسنه اولوب تراشمارا مرا مارا معناسنه استعمال اولنور بهماد سکون ها وفتح میمله بمعنی بسیار بهمنیار یای تحتانیله شیخ ابوعلی ابن سینا شاکردلرندن برصاحب تصنیف فاضل کمسنه نک آدیدر بیاوار فتح یای تحتانیله بمعنی شغل وعمل وکار وکسب که فیاوار دخی دیرلر مع الزاء المعجمه باخرز فتح

خ

خا وسكون راء مهمله ايله ايكى معنايه در اول بر مشهور شهرك
آديدر ثانى شرفنامه ده موسيقى نغماتنك قرق شعبه سندن
بر شعبه اسميدر بادان فيروز شهرادر بيلك نام اصل قديميدر كه
اول شهرى فيروز شاه بنا ايدوب كندو نامنه اضافتله
تسميه ايلمش آبادان كرده فيروز ديمك اولور تخفيفا بادان
فيروز ديديلر بادانكيز بر نوع كلك اسميدر خاصه سى اولدر كه
اصحاب غله خرمن صاورمق مراد ايتدكلرنده هوا ساكن اولدقده
اول كلك يپراقلرينى الده اووب وهوايه اتارلر باذن الله تعالى
فى الحال هوا چقوب خرمن صاورلر كذا فى فرهنك جهانكيرى
بادبازو بادبيز كلاهما سكون دال وباء موحده مفتوحه
ومسكوره ايله مروحه معناسنه كه بادبيزن دخى ديرلر
وبادزن ده دينلور بادروز سكون دال وضم راء مهمله تيز
وواو معروفله وظيفهٔ روزمره يعنى هر كون ويريلن تعيين
ودخى هر كون كيلن جامه وهر كون يمكه معتاد اولان طعام
بادفوز سكون دال مهمله وضم فا ايله كندو قوليله عمل

اتیمین آدم یعنی خلقه پند ونصیحت ایلیوب کندوسی عمل ایلیه
راء مهمله ایله مروید درباد نوروز بادبد خسروك اوتوزایکی
لحن دن بر لحن آدیدرکذا فی مجمع الفرس باد ویز واو ایله بادبیز
مرقوم معناسنه در باران کریز فتح راء مهملهٔ اول وکسر ثانی
وکاف ایله دیوار اوزرنده اولان سچق وطام کنارینك سچغی
وامثالی نسنه لرکه یغمور دن قاچان التنه واردر باد واز سکون
راء مهمله وفتح واو ایله یا بوجه دیرلر باز اوندرت معنایه
کلور اول بمعنی عودت یعنی کیرو دونمك باز خیز خیز
خاستن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی در کیرو قالقمق
مثلا دوشوب قالقمق واو یوترب قالقمق کبی بالاوز
فتح واو ایله صوطلو بر داق وامثالی ظروف که صوطلو
اوله کذا فی مؤید الفضلا بانك نماز اذان معناسنه معنای
ترکیب نماز صداسی دیمك اولور بتفوز سکون تاء مثناة
وضم فا ایله پیرامن دهان یعنی اغز چوره سی عموما سباعك
خصوصا که بوز و پر بوس وبدبوز و بدفوز دخی دیرلر

بخیز

بخیز کسر خاء معجمه وسکون یای تحتانیله بمعنی کینکا ویعنی
بوصویری بدپوز وبدفوز کلاهما بسکون الدال المهمله
وضم الباء الفارسی والفا بتفوز مرقوم معناسنه بدواز
سکون دال مهمله وفتح واوایله تحفة الاحباب ده بمعنی جای
آرام ونشیمن وقرارکاه اما شرفنامه ده تاء مثناه ایله بتواز
واقع اولمشدر عربیده بقعه وصفه دیرلر بذله باز سکون
ذال معجمه وفتح لام وباء موحده ایله لطیفه کو ومزاح انکیز
وندیم مجلس آرا وحاضر جواب وخوش ادایه دیرلر براز
فتح راء مهمله ایله بمعنی آراسته ومزین ونیکو بوده بربوز
سکون راء مهمله وضم باء فارسیله بتفوز مرقوم معناسنه
کذا فی مجمع الفرس برخور سکون راء مهمله وضم خاء معجمه
ایله بمعنی انبان یعنی طغرجق برز سکون راء مهمله ایله
بلندی وبالای مردم وزیبایی جمال ودخی ماله که انکله
دیوار صوارلر ولسان شعراده فتح بایله زیبایی وضمله بالای
مردم معناسنه مسطوردر وبر معناسی دخی تنهٔ درخت

ومطلق بلندی معناسنه برك دیز سكون راء مهملة اول كیمسه
ثانیله فصل خزان معناسنه یپراق دوكلدكدن عبارتدر برفوز
سكون راء مهمله وضم فایله بركابوز سكون راء مهمله وفتح
كاف وضم باء فارسیله بركافوز سكون راء مهمله وضم فایله
كلهم بمعنی بربوز مرقوم برمغاز سكون راء مهمله وفتح میم
وغین معجمه ایله شاكردانه یعنی استادی شاكردنه وایش اشلدن
شاكردلك ویردوكی مزد برمغازه دخی دیرلر برموز سكون
راء مهمله وضم میمله علف دواب معناسنه كذا فی نسخهٔ
میرزا ابراهیم برواز سكون راء مهمله وفتح واوایله جای
قرار وآرام معناسنه بروز ضم راء مهمله وواو معروفله
جنك وغوغا معناسنه برز اوج معنایه دراول رسم وآیین
ثانی برزیدن لفظندن صیغهٔ امراولور برّاز جامه فروش تركیه
بوعبارت زاء مشدده ایله مستعملدر بزودلبند وامثالی بسنه لر
برباز سكون زاء معجمه وفتح باء موحده ایله بمعنی بسباسكه
بسباسه دخی دیرلر برشنیز سكون شین معجمه وكسر نون بعده

یای

یای ساکنه ایله بوی مادران دیدکلری که برنجاسف دخی دیرلر
ترکیده قوانچیچکی دیرلر بغاز فتح غین معجمه ایله نجار وبشار
تخته بچرکن بخقو اشلمك ایچون تخته اراسنه قودقلری چوی
وکفشکرلر پابوچ قالبی اراسنه قودقلری نسنه در بغیاز سکون
غین معجمه وفتح یای تحتانی ایله مزد شاکردانه یعنی شاکرده
ویریلان اجرت وبخشش بقلنقا ز سکون قاف اول ونون
وفتح لام وقاف ثانیله برجانور در رکردنی ابلق وایاقلری اوزون
ومنقاری یاصی وکبود رنك اکلی جانوردر کذا فی فرهنك میرزا
ابراهیم بقلن ایله قاز لفظندن مرکبدر بقیاز سکون قاف
وفتح یای تحتانی ایله کلیم سیاه بکاز فتح کاف عربیله طاغلرده
وبیابانلرده اولان مغارهیه دیرلر که ایام شتاده ایچنه
قیون وصغر قورلر بکماز سکون کاف فارسی وفتح میمله
درت معنایله استعمال اولنور اول بمعنی شراب بکیز کسر کاف
فارسی وسکون یای تحتانیله خیارشنبه که مشهور مسهل
دوادر کذا فی الاختیارات بلواز سکون لام وفتح واو ایله دیوار

طشره چقن دیرلک اوجنه دیرلر بندروز بسکون نون وفتح
دال وضم راء مهملتین وواو معروفله چوالدوز معناسنه در
اما شرح السامی فی الاسامی ده بندوز راسز واقع اولمشدر اگرچه
غیری نسخه ده بندوز چوالدوزه کچن ابیاتده بندر بسکون
نون ورا وفتح دال مهملتین ایله فرهنگ جهانگیرینه چوالدوز
معناسنه در بنیز کسر نون وسکون یای تحتانیله بمعنی هرگز
بوز بسکون واو ایله بوزنجوزایکی معنایه در اول یشل کوف که
اتمکده وجامه ده اولور رطوبت هوا و نم سببی ایله اکا بوزک
دخی دیرلر ثانی سیاه زنبوردر که شکوفه یه قونار اکا هندی
لسانده بهنوره دیرلر مع الزاء الفارسی باژ درت معنایه کلور
اول مال واثواب وزر وسیم امثالی ارزاق که پادشاه قوی و
ذی قدرت وشوکت که زیردستنده اولاندن حکامدن آلور
برژ بمعنی پشته کذا فی شرفنامه برژ بسکون راء مهمله ایله کرداب
که دریاده واقع اولور کذا فی ادات الفضلا بوژ فتح واو ایله
بمعنی کرداب دریا کذا فی مجمع الفرس مع السین المهمله باتس

ضم

ضم تاء مثناة ایله ترنج معناسنه در کذا فی فرهنك جهانکیری
بادرس سکون دال وفتح راء مهملتین ایله بادکیرکه یازاولرنده
ایدرلر باد ایله رس لفظلرندن مرکبدر هوا ایرشدیریجی معناسنه
بادغس دخی دیرلر بادریس سکون دال وکسر راء مهملتین
وسکون یای تحتانیله اغرشق که قورشوندن ویاخود
اغاجدن مدوراید وب اوتاسن دلوب ایکه کچوروب
ایپلك اکیرلر بادغس سکون دال مهمله وفتح غین معجمه ایله
بمعنی بادرس مرقوم یعنی بادکیر بادغیس سکون دال مهمله
ویای تحتانی وکسر غین معجمه ایله مرو وهراة اعمالندن بیجد
قرایی مشتمل برعظیم ناحیه اسمیدر اصلی بادخیزدر روز
کاری وافر اولدوغی مناسبتله تسمیه اولنمش باسبوس
سکون سین مهمله وضم باء موحده ایله برنوع ریحاندرکه
مرزنکوش دیرلر عربیسی مرزنجوش در کذا فی فرهنك جهانکیری
بالبوس سکون لام وضم باء موحده ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده
ولایت قندهارك اسم قدیمیدر اما فرهنك جهانکیریده

باء ثانی یرینه یای تحتانی ایله مرقومدر بالوس ضم لام
وواو معروفله کافور مغشوش معناسنه در شین معجمه ایله ده
روایت اولنمشدر باس ضم میمله اکا دیرلر که برکسنه‌یی
شغل وعمل بیهوده‌یه بربرده اکلنوب قاله ومراد ایتدوکی
یره کیتمکه قادر اولمیه باورس فتح واو وضمله دخی
مرویدر اول عورته دیرلر قوجه سنك اولادلی بر عورتی
دخی اوله بیلس سکون باء موحده وضم لامله اول نان
خشکه دیرلرکه اوزرینه صیجان کزمش وجابجا دیشلنمش
واسنه‌مش اوله ودخی ایج یاغی که عربیده شحم دیرلر بجس
سکون جیمله نزمه بینی یعنی بورون یومشغی کذا فی
مؤید الفضلا بخس سکون خاء معجمه ایله بوزنلس
ایکی معنایه در اول حرارت دروندن ویاخود الم وغصه‌دن
ویاخود ریح وعلت سببی ایله رنك روی زرد ومتغیر
اوله وبی تاب وتوان اولمق معناسنه بخس کسر خاء معجمه
ایله لغت مشترکه در عربیده بی قیمت وفارسیده معناسنه

فارسیده

فارسیدن کذلك بخسلوس سکون خاء معجمه وکسر سین مهمله
وضم لام وواو معروفله عذرایی جبرا آلان پادشاهك
اسمیدر بدخس بد اصل ونسبی مجهول دیمك اولور بدنفس
ظاهر معناسی ذاتی یرامز اولانه دیرلر اما اکثر منهیاتدن
اجتناب ایتمیوب مرتکب محرمات دیرلر بدوس ضم دال
وواو معروفله امید و رجا معناسنه بربوس سکون راء
مهمله وضم باء فارسی وواو معروفله بتفوز مرقوم
معناسنه که پیرامن دهاندر برتاس سکون راء مهمله
وفتح تاء مثناة ایله ایکی معنایه در اول بر مبارز نامیدر
ثانی روس حدودنده واقع بر شهر آدیدر بر روایتده ترکستان
ولایتنده بر شهر آدیدر برجاس سکون راء مهمله وفتح
جیمله نشانهٔ تیر هدف وآماج معناسنه برجیس سکون
راء مهمله وکسر جیمله ایکی معنایه در اول مشتری یلدزینك
آدیدر ثانی سودی وافر اولان دوه یه دیرلر بردس سکون راء
اول فتح ثانی ایله ایکی معنایه در اول بمعنی بپرس یعنی امردر سؤال

ایله معناسنه برس بوزن ترس نسخهٔ میرزا ابراهیمده بمعنی
افساد اما کتاب المسامی فی الاسامیده یواشه که سرکش آت
وقاطر وده وه نك بورننه چکوب ضبط ایدرلر برفوس
سکون راء مهمله وضم فا وواو معروف ایله برکابوس
سکون راء مهمله وفتح کاف وضم باء فارسیله برکافوس
سکون را وفتح کاف وضم فا ایله کلهم بمعنی برفوز مرقوم که
برکابوز وبرکافوز دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری
برکس سکون راء مهمله وفتح کافله برنسنه یی انکار
محلنده معاذالله دیمك معناسنه در برلاس طائفهٔ
تاتاردن ایکی بلوکدر برینه برلاس وبرینه ارلاس دیرلر
برناس سکون را وفتح نونله غافل ونادان معناسنه
برنس سکون را وکسر نونله قیون قرقچق مقراض ثانی
بورکده عارض اولا صنچوکه عربیده مغض دیرلر برنوس
سکون راء مهمله وضم نونله برونوس ضم راء مهمله
ونون وسکون واوین ایله بو ایکی لغت نسخهٔ میرزا ابراهیمده

نام لشکردر

نام لشکر درموٴیدالفضلاده شین معجمه ایله سرلشکر
معناسنه وادات الفضلاده سرلشکرلردن بر سرلشکرک
نامیدر برنیس سکون راوکسر نونله مجمع الفرسده بر نوع
بلوطدر بس اوج معنایه درا ول یتر دیمکدر کافی معناسنه
بسباس سکون سین مهمله وفتح باء موحده ایله بمعنی هرزه
وهذیان وسخن بمعنی مختاری قطعه بسرمن که جون بخوانی
شعراین بدل بر بنویسی از قرطاس که کران خام قلتبان بس
بس زین فضولی وحکمت بسباس عربیده ادویه دن بردوا در
بز باز وبسباسه دخی دیرلر بسناس سکون سین مهمله و
فتح نونله نام استاد دهریان یعنی دهریلر طائفه سنک
رئیسی اسمیدر بطارس فتح طاء وکسر راء مهملتین ایله
عربیده سرخس دیدکلری اوت که ترکیده ایرلتی دیرلر
بطلیوس سکون طاء وفتح لام وکسر میم وضم یای تحتانیله
بر حکیمک اسمیدر که مجسطی کبیر وجغرافیا وکتاب اللحون
الثمانیه واسطرلاب انک تصنیفیدر روایت اولنورکه ابتدا

هیأت فلکیه یی شرح ایدن اولدر بقس سکون قافله شمشاد
اغاجی که ترکیده چمشیر دیرلر بلبوس سکون لام وضم باء
موحده وواو معروفله توم بری یعنی یبان صرمسغی بعض
نسخه ده بصل برید در بلیناس کسر لام وسکون یای تحتانی
وفتح نونله بلینوس کسر لام وسکون یای تحتانی وضم نون
وواو معروفله ایکیسیده بر حکیمک اسمیدر که هرمس
حکیمک شاکردیدر علم طبایع اشیا وطلسمات وحکمیات
وعلم فلکیات وروحانیاتده شول مرتبه استاد ماهر
ایدی که زماننده نبی در دیدیلر حکیم جالینوسدن
مرویدر که اول وقت که الله تعالی نبی دبیلة قتالدن
خلاص ایلدی بلینوسک بناسی اولان هیکل اسقلینوس
دیمکله معروف اولان دیره واردم که مزبور هیکل روم
یاده درانده کوردم ایچنده بر صورت وضع ایلمش حرکات
نجومیه برله ترکیب اولنمش آدم ایله تکلم ایلر حرکات
عجیبه سی واردر حکیم مزبورک تصنیفی ایمش معالنشین

العجمه

المعجمه بااوش ضم همزه ایله خیار بزرك بوستانده تخم ایچون
قونلمش اوله شرفنامه ده خوشهٔ انکور مرقومدر باتش ضم
تاء مثناة ایله بمعنی ترنج کذا فی فرهنك جهانکیری بادکش سکون
دال مهمله وفتح کاف ایله بمعنی باد زن یعنی مروحه کذا فی
مجمع الفرس وفرهنك جهانکیریده خشت باد معناسنه مرویدر
باداغوش سکون راء مهمله وضم غین معجمه ایله قوجاغه صغار
نسنه یعنی هرنه که قوجاقده کوتورلمك ممکن اوله وبعض نسخهده
مقدار ما یحمله الانسان ملاصقا بجنبه عبارتیله ذکر اولنمشدر
باش صیغهٔ امر ووصف ترکیبیدر اینچنین باش وغافل مباش
کبید ودخی صبر ایله معناسنه اولور بالابوش اوسته کیلن
اثواب که دومده قونتوش وفراجه وغیری دیرلر بالش کسر
لامله یاصدق که بالین دخی دیرلر عموما وقولتوق یاصدغی
که مدور اوله خصوصا ودخی نمو وافزایش نباتات ودرخت
معناسنه بالوش ضم لام وواو معرو فله بت که کهله دخی
دیرلر وجود انسانده فضلهٔ طعامدن بعد الهضم حاصل

اولان چرکدن متولد اولور بانقش سکون نون وکسر قافله
منکوش فتح میم ونونله درطاغلرده حاصل اولور بر نوع
چالی یمشیدر باء موحده ایله بن ودال ایله دن دخی دیرلر
عربیده حبة الخضرا دیرلر بانکش سکون نون وفتح کافله
اصلی بانك کش دراکی کافك جمعنده نوع نقلت اولمغین
بری حذف اولنوب تخفیف اولنمش برجنس اورده قفسده
بسلرلر خوش آواز کوکرجین در بعضیسندن صریحا یاکریم
صداسی فهم اولنور بپاباش فتح باء فارسی و باء موحده ایله
اایاق اوزره طوردیمکدر کذا فی المحمودی بتکیش سکون تاء
مثناة وبای تحتانی وکسر کاف فارسیله تیردان یعنی اوق قوبیلان
ظرف کذا فی تحفة الاحباب بجش فتح جیم فارسیله اوچ معنایه
کلور اول ترمه بینی یعنی بورون یومشاغی ثانی بمعنی سستی
ثالث رنج ومشقت معناسنه در بخش سکون خاء معجمه
ایله ایکی معنایه کلور بخشش ایکی معنایه در اول اسم مصدر
بخشیدن لفظندن ثانی برج ماهی یعنی حوت برجنك اسیدر

کذا

كذا في تحفة الاحباب بد انديش يرامز صاينجي كه بدكمان
دخي ديرلر بدآهوش سكون دال مهمله وضم ها وواو معروفله
يرامز عقللو ديمكدر بو دخي بد انديشه يقين برسوزدر
بدخش فتح دال مهمله وسكون خاء معجمه وشين موقوفله
كوهر نفيس ولعل حاصل اولان طاغدن آديدر كه لعلك معدني
اولمغله لعل بدخشي ديرلر بامر الله تعالى طاغ سرخ رنك
كورينور ولايت وشهرينه بدخشان ديرلر بدروش سكون
دال وضم راء مهملتين ايله ايكي معنايه در اول بمعنى سرحد
ثاني بمعنى اميد وتوقع بدكنش سكون دال مهمله وكسر كاف
ونونله بدخوي وبدافعال معناسنه بدكيش سكون دال
مهمله وياي تحتاني وكسر كافله بي دين وبد مذهب وبد
ملت معناسنه كيش مذهبدر بدوش ضم دال مهمله وواو
ايله بدوس مرقوم يعني اميد كذا في مجمع الفرس براش فتح راء
مهمله ايله بمعنى خراش كه غراش دخي ديرلر كذا في فرهنك
جهانكيري برخش فتح راء مهمله وسكون خاء معجمه ايله

بشت اسب یعنی آت ارقه سنه دیرلر کذا فی تحفة الاحباب
برش سکون راء مهمله ایله آرزو معناسنه برش کسر راء
مهمله ایله بهار شتر یعنی دوه یولاری برنش سکون
راء مهمله وکسر نون ایله دردشکم وبعض نسخه ده وجع
مفاصل مروید راما اکثر نسخه لرده ضبط که عربیده
مغص دیرلر برياش سکون راء مهمله وفتح یای تحتانیه ایله
بریش کسر راء مهمله وسکون یای تحتانیه ایله کلاهما بمعنی
برافشان وبرافشاندن معناسنه در وبراشیدن معناسنه ده
اولور کذا فی الصحاح بش ایکی معنایه کلور اول بمعنی
بتدکشنه که صندوقه کلیدا ورمق ایچون ایتدکلری
دمور وباقردن دخی ایدرلر بشولش ضم شین معجمه
وسکون واو وکسر لام ایله بمعنی برهم زدگی وپریشانی یعنی
غمناك والمناك بغا نوش فتح غین معجمه وضم نون ایله اشکون
آت وقاطره ده دیرلر بفش سکون فا ایله بمعنی شکوه وعظمت
وکروفر که بوش دخی دیرلر بقش سکون قاف ایله بمعنی

بقس

بقس مرقوم که درخت شمشاد در بلمه ریش سکون لام
وفتح میمله بلمه قبا اولان شیئه دیرلر وریش صقالدر
معنای ترکیب قبا صقال دیمك اولور بنات النعش یدیلر
دیدکلری یلدزدر بنفش فتح نون وسکون فایله مور رنك
بنفشه رنكی اولمغله اثواب وغیریده استعمال اولنور بنوماش
ضم نون وواو معروف وفتح میمله ماش که معروف حبوبات
نوعندندر کذا فی نسخة میرزا ابراهیم بوش کسر واوایله
بوزن روش تقدیر معناسنه بهش فتح هایله تازه ساقودر
مع الطاء المهمله بربط سکون راء مهمله وضم باء
موحده ایله قوبوز دیدکلری سازدر بعض نسخه ده
رباب معناسنه دربط قازدر لکن دشتی اولانه بط
دیرلر خانگی اولانه قاز دینلور بهط فتح هایله بوزن
نمط سودلی پرنج آشی مع العین المهمله بردع سکون را
وفتح دال مهملتین ایله مازندران مملکتنه قریب بر ولایت
وبر شهر عظیم آدیدر بی نظیر بزرك وخوش اندام قاطری

اولور مع الغين المعجمه باغ معروف باغچه وتفرجگاه واشجاره
مشتمل مسیره مکان کاهی ترکیب وصفیه ایدوب باغ
جنت وباغ ارم دیرلر بالغ ضم لامله صحاحده شاخ گاو پاك
کرده که پیاله باشد یعنی صغر بوینوزندن دوزلمش شراب
قدحی ونسخهٔ حسین وفاییده بیوك شراب قدحی جرندن
اولورسه برغ سکون راء مهمله ایله خس وخاشاك وبالجمله
صو اوکن باغلمغه دیرلر برزغ فتح زاء معجمه ایله بو وزن ومعنی
وزغ یعنی قوربغه که جغزوغوك دخی دیرلر بزداغ سکون
زاء معجمه وفتح دال مهمله ایله بعض نسخهده ضم بایله در
نسخهٔ میرزا ابراهیمده مصقله درکه آنکله پاس آجوب جلا
ایدرلر بسغ فتح سین مهمله ایله اول خانه یه دیرلر که صرجه
ایله یاخود کاشی ایله یاپلمش اوله بشترغ سکون شین معجمه
وضم تاء مثناة ایله بمعنی اسپرك مرقوم یعنی صاری رنك
بویا کذا فی مؤید الفضلا بناغ فتح نونله اوج معنایه کلور
اول بمعنی دبیر بند روغ سکون نون وفتح دال وضم راء مهملتین

وواو معروفله بیوك ارمقدن صو آیروب باشقه یره آقمق
ایچون ایتدكلری بنده دیرلر لفظ مركبدر بندایله روغدن كه برغ
وودغ دخی دیرلر بوارغ كسر راء مهمله ایله شرفنامه ده
بمعنی تخت بستن مرزن را یعنی عورتك ایچون وضع حمل محلنده
ایتدكلری تخت و اكا مثال ننسه لره دیرلر مع الفاء باف بافتن
لفظندن صیغهٔ امر و وصف تركیبی در بوریا باف و اطلس
باف كبی اسم فاعل دخی اولور برف سكون راء مهمله ایله
قار در كه عربیده ثلج دیرلر برنجاسف فتح راء وجیم و سین
مهملتین وسكون نون ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده براوت در
جیجكی اولور برنجاسب وبوی مادران و بلنجاست دیندوكی
دخی مذكوردر تركیده قوان جیجكی دیرلر برنداف فتح راو
دال مهملتین وسكون نون ایله فرهنك جهانكیریده ایكی
معنایه در اول دوال دیدكلری قایش كه اوزنكی آنكله
آصیلور برف اول اغاج در كه جلا هلر بزی طوتوقجه
آنكله اوروب صیقلشدررلر دفه و دفته و دفتین دخی

دیرلر مع القاف باسناق سکون سین مهمله وفتح نونله
زبان خوارزمده شحنه ومحتسب دیمکدر ترکیده صوباشی
دیرلر بخناق سکون خاء معجمه وفتح تاء مثناة ایله کلاه
آهن که مبارزان وبهادران جنک کونلرنده باشلرینه کیرلر
لسان ترکیده توغلغه وعربیده مغفر وزبان فارسیده سرپناه
دخی دیرلر برذیق سکون راء مهمله وکسر زاء معجمه ایله یعنی
ناشناس نسنه فهم ایتمز آدمه دیرلر برق شمشك معناسنه
لفظ عربیدر اما فارسیده استعمالی شایعدر برقوق سکون
راء مهمله وضم قافله نعمة الله زردالو معناسنه نقل
ایلمشدر برزق فتح زاء معجمه ایله یعنی بزغ مرقوم یعنی قوربغه
اندن غیری سمه معناسنه ده مرویدر بشبق سکون شین
معجمه وفتح باء موحده ایله مروشهری مضافاتندن بر بیوك قریه
اسمیدر بشبه دخی دیرلر کذا فی مجمع الفرس بشماق ترکیده دخی
بشمق دیرلر بغتاق سکون غین معجمه وفتح تاء مثناة ایله ایکی
معنایه دراول عمامه مخصوص اولان قفتان که بغلبند دخی

دیرلر

دیرلر ثانی اطفالی بشکده صاردقلری اوزون سنه که باغر
بند دیرلر بغلتاق بغناق مرقومك ایکی معناسیله مرادفدر
بنداق سکون نون وفتح دال مهمله ایله اوکی وآردی یریق
اشق وقلندران کلاهی بیدق سکون یای تحتانیله پیادهٔ
شطرنج بیرق معروف علامت عسکر وعسکری اولمق ایچون
نیره یه بغلرلر بیهق سکون یای تحتانی وفتح ها ایله شرفنامه ده
برشهر اسمیدر مع الکاف بابك فتح باء موحده ایله پادشاه
صاحب خیل وخشم وذی قوت دیمکدر اول اجلدن اردشیره
بابکان دیرلر ایدی کذا فی شرفنامه ودخی پدر معناسنه اما
تصغیر ایله ترکیده بابا جغم دیدکلریدر بابوك ضم باء موحده
وواو مجهول ایله ابله واحمق معناسنه بادروك سکون دال
وضم راء مهملتین ایله بیان بالی که عربیده سوس دیرلر بعض
نسخه ده کاف فارسیله مرویدر بارك کسر راء مهمله ایله باریك
لفظندن مخففدر باریك کسر راء مهمله وسکون یای تحتانیله
انجلش معناسنه که بار دخی دیرلر بعض ارباب لغت بار ایله باریکی

بر معنایه در دیمشلر اما فرقی اولدوغی ظاهردر باسترك سكون
سین وفتح تاء مثناه وراء مهمله ایله الاجه صغرجق دیدكلریدر
باسك ضم سین مهمله ایله خمیازه كه اسا وقازه ودهان دره
دخی دیرلر باشترك سكون شین معجمه ایله بمعنی استرك مرقوم
اما ذخیرهٔ خوارزم شاهی ده بمعنی خطاف یعنی قرلغوج مسطوردر
باشكوك سكون شین معجمه وضم كاف فارسیله بمعنی كاركذار
یعنی ایش بیلور ومصلحت بتوردر باك قورقو احتراز معناسنه
بیم ایله باكك فرقی بودركه بیم اصلنده خوف معناسنه در
وباك احتراز معناسنه دركه برنسنه دن قورقوب صاقنمقدر
بالشك كسر لام وسكون شین معجمه ایله ایریا صدوغی یعنی
اكریم ودخی مصغر بالش دربامك فتح ها ایله اشكنجه كه بعض
دزدانه وبعض مجرمه ایدرلركه ایتدوكی جرمه مقر اوله
بایسك كسر یای تحتانی وسكون سین مهمله ایله فرهنك
جهانكیرینك علم شخصیدر ببك فتح باء موحده ایله ایكی معنایه
كلور اول مردم چشم كه تركیده دخی بویله ادا اولنور یعنی

انلرده ببك دیرلر ثانی اطفال معناسنه در ایکی معنایه ترتیب اوزره
بتك سکون تاء مثناة ایله فرهنك جهانکیریده خط وکتابت ونامه
معناسنه در بتوراك ضم تاء مثناة وفتح راء مهمله ایله غله
حفظ اولندوغی محله دیرلر بجك فتح جیم فارسیله اسلیه دن
بر سلاحدر کذا فی فرهنك جهانکیری بجرك سکون جیم فارسی
وفتح راء مهمله ایله مضحك وفریب خورده کذا فی شرفنامه اماادات
الفضلاده کسر با وجیم وسکون را ایله مسطوردر بختك سکون
خاء معجمه وفتح تاء مثناة ایله اوج معنایه در اول طالع بدثانی
مصغر بخت ثالث نام وزیر معتمد شاه نوشیروان در بو اوج
معنایه بخرك سکون خا وفتح راء مهمله ایله نسخهٔ میرزا
ابراهیمده بادام کوهی مسطوردر بدبوك سکون دال مهمله
وضم باء موحده ایله بمعنی بددل وبداندیش وقودوقی کاف
فارسیله ده مرویدر برباشك سکون راء مهمله وشین معجمه
ایله براوتدر ادویه دن برنجاسب وبرنجاسف وبلنجاسب بلنجاسف
دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری برتك سکون راء مهمله

وفتح تاء مثناة ایله یورغه آت و بارکیر کذا فی فرهنك جهانکیری
ومجمع الفرس برتنك سکون راء مهمله و نونله وفتح تاء مثناة ایله
بغلتاق که اطفالی بشکه قودقدن آنکله صارارلر دوشمسونلر دیو
بردك سکون راو فتح دال مهملتین ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده بعض
افسانه و اغلوطه که ترکیده یاکلتج دیرلر لسان الشعراده و ادات
الفضلاده فتح بایله افسانه وضم بایله لغزه دیرلر برزك سکون
راء مهمله وفتح زاء معجمه ایله کندر تخمی معناسنه برسنك سکون
راء مهمله وفتح شین معجمه ایله طبقور قولانی که ایراو ذرینه
چکولر برفناك سکون راء مهمله وفا وفتح نونله یازوقیش
قارطوران یره دیرلر برف ایله ناکدن مرکبدر برفنجك راء مهمله
ونون وفتح فاو جیمله آغرباصمق که عربیده کابوس دیرلر کذا فی المجمع
برك فتح راء مهمله ایله درت معنایه دراول دوه یوکندن طوقنمش
نسنه درکه درویشان اندن قبا و کلاه وعمامه ایدرلر برمك
سکون راء مهمله وفتح میمله ولایت بلخده برطائفه در برامکه
دیرلر خلفای عباسیوندن هارون الرشیدك وزیری ایدیلر مشهورلر

جعفر

جعفر ویحیی وخالد برمکی دیرلر نسخهٔ میرزا ابراهیمده بر
ولایت اسمیدرکه برامکی لقب اولمشدر و بعض نسخه ده بر
کمسنه نک نامی ایدی که شعر وانشاده وسخا وجود وکرمده
ضرب المثل عالم ایدیلر بعض کتب تواریخده مسطوردرکه
جعفرک پدری برمکی دیدکلری کمسنه شام شریف بنی
امیه ده دار السلطنه ایکن سلیمان بن عبد الملکک
خلافتنده مزبور برمکی کلوب مجلسنه داخل اولدقده
فی الحال سلیمان امر ایتدی طشره چیقاردیلر ندماسی
سببن سؤال ایتدیلر سلیمان دیدی که بازولرمده ایکی
کوهر واردر بر کمسنه نک یاننده ویاخود بر طعام ایچنده
زهر اولسه اول کوهرلر حرکت ایدرلر بو آدم مجلسه داخل اولدقده
کوهرلر حرکت واضطراب ایلدیلر بو امرک ایضاحنی برمکیدن
سؤال ایلدیلر جواب ایلدی که یوزککک طاشی آلتنده بر مقدار زهر
موضوعدر بر شدت عظیمه محلنده اولدن زهری یالارم دیه جک
یرده فارسیله آن زهر را بر مکم دیو جواب ویروب اصلنی بیان

ایدر بنا علی ذلك اول آدمك اسمی برمكی قالدی ایام دولتلرنده ابتدا
ظهور ایدن جعفر اوغلی خالد لنك اوغلی یحیی ایدی واقربا وتعلقاتی
غایت چوق ایدی جمله سی كرم وجود وسخا ایله ممدوح آدم ومشهور
عالم ایدیلر برناك سكون راء مهمله وفتح نونله فرهنك
جهانكیرده جوان یكیت معناسنه كه برنا وبرناه دخی دیرلر برنك
سكون راء مهمله وفتح نونله هیولا واصل تركیب وذات مشخصه
معناسنه در فرهنك جهانكیریده بمعنی درایی مسطوردر
برندك سكون نون وفتح را ودال مهملتین ایله مؤید الفضلاده
بمعنی پشته وكوه خرده واما مجمع الفرسده بمعنی برنج كابلی و
مشكلاتده كلید ودخی كلند معناسنه مسطوردر بعض فرهنكده
زاء معجمه ایله مروید دربروشك ضم را و واو معروف وفتح شین
معجمه ایله تحفة الاحبابده بمعنی خاك مروید دربزرك سكون
زاء معجمه وفتح راء مهمله ایله حبوباتدن برنوع دانه آدیدر كه
یاغن چقاروب چراغده یاقرلر كذا فی مجمع الفرس بزك فتح زاء
معجمه ایله تسبیح بوجكیدر بساك فتح سین مهمله ایام عیش و

ذوقدر

ذوقدہ باغ وباغچه ده پسران ونوجوانان ریاحیندن کلاه
ایدوب باشلرینه کیرلر بساهنگ فتح سین مهمله وها وسکون
نونله اولجه دموری وجوی معناسنه بعض نسخه ده باء فارسیله
مرویدر بسک فتح سین مهمله ایله اکلیل الملک دیدکلری
اوتدر بعض نسخه ده کاف فارسیله منقولدر وسکون سین
مهمله ایله فرهنگ جهانگیریده ایکی معنایه در اول غله‌یی بیجدکدن
صکره ایلدکلری دسته درکه خرمن یرینه چکمکه حاضر اوله
ثانی خمیازه که پاسک وفازه ودهان دره دخی دیرلر بسدک
فتح سین وسکون دال مهملتین ایله فرهنگ میرزا ابراهیمده غله‌یی
یعنی جو وکندمی حصاد محلنده ایلدکلری دسته در بشتک
سکون شین معجمه وفتح تاء مثناة ایله کوچک مرطبانی طبق
معناسنه ضم بایله ده مرویدر کذا فی ادات الفضلا ومؤید
الفضلا بشک سکون شین معجمه ایله ایکی معنایه کلور اول
مجمع الفرسده بمعنی شبنم یعنی چه بغلک سکون غین معجمه و
فتح لامله اول یومرجه نسنه درکه آدمک قولتوغنده ظهور ایدر

مروراياملهٔ بشوب چرك وايرك بغلراما وجعی چندان اولمز
بك بوزن تك وجك ودلك درت معنايه دراول قوربغه دركه
جغز ووزغ وغوك ومكل دخی ديرلر بكسلك سكون كاف
وفتح سين مهمله ولام ايله شرفنامه ده كوربز وتوانا وزور
مند معناسنه مسطوردر بك ولك توابع الفاظ قبيلندندركه
بك باشقه ولك باشقه لفظ دروا وايله جمع وتركيب
اولندقده برلفظ اولور رعنايی وبی هنری معناسنه بكونك
ضم كاف وواو مجهول وفتح نون ايله شمشير چوبين يعنی اغاچ
قليچ بعض اهل صنايع التی اولور وخطيبلر بعض شهرلرده كه
جبرا وقهرا قليچ ايله فتح اولان ولايتلرده منبره چقدقده
النده طوتارق خطابت ايدرود دخی درويشان وقلندران
اظهار كرامت ايچون قولتوقلرنده كوترلر بكونه وبلونك
دخی ديرلر بكوك ضم كاف وواو مجهول ايله نشانهٔ تيركه
آماج وهدف دخی ديرلر بلارك فتح لام وراء مهمله ايله
ياصی اوق دمرنی بلالك فتح لامين ايله بلارك مرقوم

معنالرينه

معنالرینه بلسک کسر لام وسین مهمله ایله بمعنی پرستو
یعنی قرلنغج که عربیده خطاف دیرلر کذا فی ادات الفضلا
بلونک ضم لام وواو مجهول وفتح نونله بکونک مرقوم معنالرینه
مرادفدر کذا فی مجمع الفرس بلوک ضم لام وواو معروف
ایله برنوع بیاله در که آنکله شراب ایچرلر بندک سکون
نون وفتح دال مهمله ایله آتیلوب اکرمک ایچون یومق اولمش
بنبه که باغندوکندش دخی دیرلر کذا فی مجمع الفرس بنوک
ضم نون وواو مجهول ایله بمعنی کرم باسو یعنی کلر کذا
فی شرفنامه بینک کسر نون وسکون یای تحتانیله هندو شاه
صحاحده اول قزدر که ابریشمک قباسیدر اندن چورب
وامثالی قبه نسنه لر طوقورلر بهرک سکون ها وفتح راء
مهمله ایله ایکی معنایه در اول چرک یعنی جراحتدن و
چباندن اقان ایرک ثانی ال وایاق دریسی ایش ایشلمکدن
درشت وخشین اولوب اکا بینه دخی دیرلر کذا فی فرهنک
جهانکیری بهشت کنک کنک فتح کاف فارسی وسکون

نونله دار الملك افراسياب شاه اولان شهرك آديدر بهك
فتح ها ايله بر علتدر آدمك دريسن بياض ايدر معربى بهق در
ايكى نوع اولور بر نوعى بياضدر ماده سى بلغمدر و بر نوعى
سياهدر ماده سى بلغم سودا ايله ممتزج و ايكيسيده فاسد
اولوب ظاهر بدنه دفع ايتمكله ظهور ايدر بيانك فتح ياى
تحتانى و نونله اول اوتلقدر كه اندن حصير ايدرلر كذا فى
مجمع الفرس بيلك سكون ياى تحتانى و فتح لام ايله بر نوع
چتال دمرنلو اوق كه باء فارسيله پيلك و فيلك دخى ديرلر
مع الكاف الفارسى بادبرك سكون دال و راء مهملتين و فتح
باء موحده ايله بمعنى كاغذ باد يعنى هوايه اوچوردقلرى كاغد
كذا فى فرهنك جهانكيرى بادرنك كسر دال و فتح راء مهملتين
و سكون نونله التى معنايه كلور اول بر نوع ايرى خياردر كه
تخملق ايدرلر باذرنك فتح ذال معجمه و راء مهمله و سكون
نون ايله ترنج معناسنه در كذا فى مجمع الفرس بادرنك
و بادنك سكون راء مهمله و نون و فتح دال و ثانى حذف

دايله

رایله سینه بند اطفال معناسنه در ایضا منه بارنك فتح راء

مهمله وسکون نونله ترنج معناسنه بازرنك سکون زاء معجمه

ونون وفتح راء مهمله ایله تحفة الاحبابده سینه بند اطفال

معناسنه باشنك کسر شین معجمه وسکون نونله ایکی معنایه در

اول اغاجی اوزرنده قالمش وزمانی کچمکله صولمش اوزم صالقمی

بالنك فتح لام وسکون نون ایله شرفنامه ده ایری ترنجك برنوع عیددر

اما فرهنك جهانکیریده ایکی معنایه منقولدر برمعناسی خیارك

برنوعیدرکه بادرنك دخی دیرلر وبرمعناسیده برنوع خوش

مزه لطیف ترنجدر شکر ایله مربا ایدرلر بانك سکون نونله

ایکی معنایه در اول صوت وصدا هرنه نك اولورسه بدرك

سکون دال وفتح راء مهملتین ایله بداندیش وبداصل وبد

نهاد معناسنه برك سکون راء مهمله ایله اون برمعنایه

کلور اول معروف که یپراقدر بودخی ایکی نوعدر بری

اغاج یپراغیدر رابع انتظام حال ومال ومنال وبو معناده

انتظام کلامه دخی دیرلر سرو برك دیمك ذکر اولنان

معنالره شامل اولور بسنك فتح سین مهمله وسکون نون
ایله ایکی معنایه در اول التی دەکز دوبیا بانده برودده اولمشر
آت که هنوز بنلمامش اوله ثانی انجیلدن استنباط اولنمش بر
کتاب اسمیدر بشلنك سکون شین معجمه ونون وفتح لام ایله
هندوستانده برمتین ومستحکم قلعه آدیدرالکه سنده مشهوردر
بکنك سکون کاف وفتح نون ایله حیوان دم بریده یعنی قویروغی
کسلمش حیوان کذا فی ادات الفضلا بلك سکون لام ایله بمعنی
برك مرقوم یعنی یپراق وبعض معناسنه دهاستعمال اولنور بنك
سکون نون ایله معروف حشیش درکه قوریدوب یرلرعقلی زائل
ووجودی تخدیر ایدر معربی بنج دور ورق الحشیش وغیر ادیدکلریدر
مع اللام بابل کسر باء موحده ایله وسط عراق عربده واقع شهرکی
وبرولایت آدیدر عجایب البلدانده یازرکه عراق اوسط دنیادر
بابل مرکز دایرهٔ عالم اولمق لازم کلور ونزهة القلوب نام کتابده
مسطوردرکه بابل اقلیم ثالثدن عراقك مداین سبعه سندندر
اما اصحی نهر فراتك جانب شرقیسنده کنارنهرده واقع حله شهرینه

تابعدر

تابعدرحالا خرابدر اول شهرك قلعه سی پشته اوزرنده
اولوب ایچنده برچاه عمیق واردر هاروت وماروت که
ایکی ملکلر ایدیلر انده محبوسلردر قدیم زمانده بعض کسنه لر
واروب انلردن سحر اوکرنورلر ایمش باقل کسر قافله برالکن
وغایت احمق آدمك آدیدر اجمال الحسینی نام کتابده مذکوردر
برکون اون بردرهمه برآهو صاتون آلوب قوجاغنده طوتوب
کیدرکن یولده بردوستی راست کلوب نیچه یه دك آلدك
بو آهویی دیو سؤال ایدر اولدخی ایکی النك برمقلرین آچوب
ودلین چقاروب کوستررهمان آهو صچرایوب قاچر اول
زماندن اعیا من باقل دیو ضرب مثل ایدرلر بال سکز
معنایه کلور اول قنادکه طوردن اولور عربیده جناح دیرلر
بالا آلبوزن یامال بمعنی تیر سقف یعنی طام دیرکلری کما لتنه
ادقوری قونیلن اوزون دیرك کذا فی مجمع الفرس باول فتح
واوایله برموضع اسمیدرکه آنده غایت لطیف قماش وجامه
طوقنور بددل بد بولك مرقوم معناسنه یعنی قورقق عربیده

جبان دیرلر بدسکال سکون دال وفتح سین مهملتین وکافله
یرامز صانیجی دیمك اولور سکال سکالیدندن اسم فاعلدر
بدیل کسر دال مهمله وسکون یای تحتانیله شرفنامه ده نام خاقانی
مذکوردر یعنی برخاقان آدیدر براجیل فتح راء مهمله وکسر
جیم وسکون یای تحتانیله کرفس دیدکلری سبزه درکذا فی الاختیارات
برطایل سکون را وفتح طاء مهملتین وکسر یای تحتانی اولی
وسکون ثانیه ایله هندوستانده برجزیره اسمیدرکه جمیع جهات
ایله خرم وآراسته وکتب معتبراتده مسطوردرکه اول جزیره ده
برطاغ واردرکه کیجه لرده طبل وسرنا آوازی وکاهی دف
وساز صداسی ونغمات وترنمات استماع اولنوردیرلرانده
برمنتها درخت واردرنه اغاجی ایدوکی معلوم دکلدر اول آواز
اندن ظاهر اولور برغول سکون راء مهمله وضم غین معجمه
ایله بغدایی قیناد وب وقوریدوب دکرمانده خرد ایتدکدن
صکره پلاو وشوربا ایدرلر ترکیده ضم بایله بلغور وعربیده
برغل دیرلر صحاح کبیر وصغیرده ونسخهٔ میرزا ابراهیمده برنوع

خانجی حلوادرکه اون ایله بشوردرلر اکا افروشه دخی دیرلر
کذا فی مؤید الفضلا اما ادات الفضلاده و مجمع الفرسده
سعیار جمالی نقلی اوزره مسطوردر ویاء فارسیله ده مرویدر
برک نیل کاف فارسیله چوید یپراغی در اصلنده چوید
نباتات قبیلندندر زنان مذکور یپراغی دوکوب صوین آلوب
قاشلرینه چکرلر واغارمش صاچلرینه سوررلر براز ایام
قالور بزکول سکون زاء فارسی وضم کاف ایله مرد قوی
هیکل و زحمتکش و شغل و عمله حریص و مجد معناسنه
بشکول دخی دیرلر بسل فتح سین مهمله ایله بمعنی کاورسکه
برنوع طاریدر خرده وصاری اولور کذا فی مجمع الفرس عربیده
بمعنی دیوان جمعی بسیل کلور وسکون سین ایله ینه عربیده هم
حلال و هم حرامه دیرلر اسماء اضداددندر بشکول سکون شین
معجمه وضم کاف ایله بمعنی بزکول مرقوم بشل فتح شین معجمه
ایله نسخهٔ حسین وفاییده بمعنی دراویز بشول ضم شین معجمه
ایله بمعنی کارگذارنده و بیننده و داننده یعنی ایش بونوریجی و مصلحت

كوريجى وايش بليجى بغل فتح غين معجمه ايله قولتق دركش دخى ديرلر
عربيده قاطر معناسنه در بلال بوزن ملال بالادم مرقوم معناسنه
يعنى اذربويه بل بوزن حل اوچكه بولغتى ابجى نعمة الله مفتوحه ده
تصحيح ايلمش سائر نسخه وفرهنكلرده مكسوره ايله روايت
ايلمشلر بهرام تل تل فتح تاء مثناة ايله برمناره دركه بهرام چوبين
سرتوكاندن ياپمشدر مع الميم بادام معروف يمشدر بادم دخى
ديرلر عربيده اسمى لوزدر واستعاره طريقيله چشم دلبره ده
ديرلر بادتخم سكون دال مهمله ايله رازيانه دركه عربيده
شمره ديرلر ضم شين ايله بادرم سكون دال وضم راء مهملتين
ايله ايكى معنايه در اول صحاحده بمعنى كلام عبث ومحض بيهوده معناسنه در
وبادژ وام كلهم بكسر الدال المهمله وسكون الزاء الفارسى
فرهنك ميرزا ابراهيمده شراب سرخ اما كتاب السامى فى الاساميده
ايكى دال ايله بادژ نام غلبهٔ دمدن وجود انسانده ظاهر اولان
قزللق در مؤيد الفضلاده بادژ فام وبادژ وام شراب سرخ
مرويدر اما مذكور درت لغت فرهنك جهانكيريده برنوع سرخ دركه

بنفشى

بنفشی رنك اولور كدورت وكدورت سببی ایله انسانك
یوزنده ظاهر اولور علتی احتراق دمدر بادزنام فتح دال مهمله
ایله بعض فرهنكده ذال معجمه ایله بمعنی عمود خیمهٔ سیاه یعنی
عربك سیاه شال اولرینك عمودی كذا فی فرهنك جهانكیری
بادشفام وبادشكام وبادشنام وبادشوام كلهم بكسر الدال
المهمله وسكون الشین المعجمه بمعنی بادذفام مرقوم واخواته
یعنی غلبهٔ دمدن بر قزل القدر انسانك یوزنده ظاهر اولور كه
مقدمهٔ جذام در علاج اولنوب دفع اولنمزسه عاقبت
اول علته منجر اولور بادودم ضم دالین مهملتین وواو مجهول
ایله عجب وغرور وتكبر معناسنه باذزم سكون ذال وفتح
زاء معجمتین ایله نسخهٔ حسین وفایی ده بمعنی كار بیهوده
وعبث شغل بازام فتح زاء معجمه ایله بمعنی بادبیج یعنی صالنجق
بازبام سكون زاء معجمه وفتح باء موحده ایله طغانجی معناسنه
باسرم سكون سین وفتح راء مهملتین ایله زراعت ایچون
حاضر اولمش زمین كذا فی فرهنك جهانكیری باشام فتح شین

معجمه ایله مجمع الفرسده مطلقا برده معناسنه در بافدم سکون
فا وضم دال مهمله ایله بمعنی آخر وانجام کار در بام بش معنایه
کلور اول صباح وقتی بام چشم یعنی کوز قپاغی که پلك
چشم دخی دیرلر عربیده جفن واجفان دیرلر باهم فتح ها ایله
مع معناسنه اولان حرف با ایله همدن مرکبدر بربرده وآنکله
بیله بهم دخی دیرلر باهم ضم ها ایله کشتیبانان اصطلاحنده
بادمراد وباد شرطه یعنی موافق روزکار دیمکدر بچکم
سکون جیم فارسی وفتح کافله ایکی معنایه در اول خانهٔ تابستان
یعنی یازه مخصوص خانه کذا فی الصحاح بجم فتح جیمله بمعنی
انتظام حال کارم بجم دیرلر حالم منتظم در دیمك اولور بحر الغام
کاشغر جانبنده بر دریاچه در عجایب البلدانده مسطوردر که
برکمسنه مرقوم دریایه برطاش آتسه فی الحال بر پارچه بولوت
ظاهر اولوب سهمناك رعد صداسی کلور شویله که خوفدن
کمسه یقین واره مز بحر خوارزم بودخی بر دریاچه درکه آب
آمو آنده مجتمع اولور کذا فی مجمع الفرس بخسم سکون خاء معجمه

وضم

وضم سين مهمله ايله بر نوع شربتدر بغدايدن ايدرلر بخم
سكون خاء معجمه ايله بر ولايت اسميدر كه مسكن اعلاسى
آندن حاصل اولور بدرام سكون دال وفتح راء مهملتين
ايله ايكى معنايه در اول سركش حيوانات عموما وآت واسترده
بذرام سكون ذال معجمه ايله بمعنى جاى خرم وآراسته براهام
فتح راء مهمله ايله بر يهودينك آديدر كه بهرام كور مالنى
آلوب لنبك نام بر كريم النفس سقايه ويرمشيدى كه
مزبور سقانك كندوايله دوستلغى وزياده محبتى وار ايدى
برزم سكون راء مهمله وفتح زاء معجمه ايله كرشمه معناسنه
صاحب فرهنك منظومه برسام سكون را وفتح سين مهملتين
ايله بر علتدر اطبا بيننده معروف وجع صدر ده دخى ديرلر
برسم سكون را وفتح سين مهملتين ايله آتش پرستلرك كتابيده
آتشه پرستش ايتدكلرنده اول كتابدن اللرنده برجزو طوتوب
اوقورلر آيين باطلدرى اوزره كانه عبادت ايدرلر برشام
سكون راء مهمله وفتح شين معجمه ايله بمعنى حد البصر يعنى

غایت تیز نظر وکسکین قلیج وتیز دندان معناسنه ده مرویدر
برکم سکون راء مهمله وفتح کاف فارسیله منع ایتمك معناسنه در
برم سکون راء مهمله ایله بوزن شرم درت معنایه کلور
اول بمعنی حفظ که ازبر دخی دیرلر ثالث انتظار معناسنه برمو
دخی دیرلر رابع برسبزه آدیدر که اکثر صوکنارلرنده اولور کاه مرغ
وفرزد دخی دیرلر وفتح رایله بوزن خرم اولچتال اغاجه دیرلر
که اوزم وخیار وقباق تکاکلرینی اوزرینه قودلر وعربیده
اوج معنایه کلور اول ملول اولمق ثانی قمار مجلسنده اوتوران
آدمه دیرلر که اوتور داماقمار اوینامز ثالث درخت عضاه
میوه سیدر عضاه بر دکنلو اغاج دیمکدر بریشم کسر
راء مهمله وشین معجمه وسکون یای تحتانیله ایکی معنایه در
ابریشم لفظندن مخففدر یعنی الفی محذوفدر حریر معناسنه
بزشم فتح زاء وسکون شین معجمتین ایله کچی قلینك نرم ولطیفی که
طراقله قوپاروب وانیجه اکیروب شال صوف وبعض نازك
اثواب ولطیف نسنه لر طوقودلر کلغرجه دخی دیرلر بزغم
سکون

سكون زاء وفتح غين معجمتين ايله بر دكنلو اوتدرعصا ده سنه
عقاقيا ديرلر كذا في شرفنامه بعض نسخه ده راء مهمله ايله
مرويدر بزم سكون زاء معجمه ايله اوچ معنايه كلور اول
مجلس شراب وعيش وصحبت ومهماني وخوشحالي بزم
سكون زاء فارسيله شبنم معناسنه دركه بشك دخي ديرلر
بسته رحم يعني زن عقيم اولاد طوغرمز عورت بشم فتح
شين معجمه ايله ايكي معنايه دراول بمعني ملول ثاني بمعنى
ناكواري كه امتلا حاصل ايدر يعني هضم اولمامق بفخم
سكون فا وفتح خاء معجمه ايله ايكي معنايه دراول بمعني بسيار
بفم سكون فا ايله دلتنك معناسنه كه فرم دخي ديرلر كذا في
فرهنك جهانكيري بقم فتح قاف ايله بر قرمزي اغاجدر
خرده ايدوب صوده قينادوب ابريشم بويارلر لطيف قرمزي
رنك اولور وغايتده پك اغاجدر ديچه بيللر طورسه اصلا
چوريوب فنا بولمز بحلكندن كنايه ايدرلر بكم فتح كاف ايله
بقم مرقوم معناسنه در فارسي بكم وتعريب اولنوب بقم اولمسه

جائزدر بلخم سکون لام وفتح خاء معجمه ایله فلاخن یعنی صپان
کذا فی نسخهٔ میرزا ابراهیم بَم اوج معنایه کلور اول برکمسنه‌نك
باشنه ویاخود صارغنه ال ایله اورمغه دیرلر بنام ایکی معنایه در
اول نامدار ومشهور ومعروف دیمکدر بنوك کرم سکون کاف
اول وکسر ثانی ایله کار دیدکلری جانوردر بهرام دررت
معنایه کلور اول شاهان سلفدن بر ذی قدرت پادشاهك
نامیدر بهرم سکون ها وفتح راء مهمله ایله عصفور دیدکلری
اوتدرکه آنکله صاری وآل رنك ایدرلر بهیم کسر ها وسکون
یای تحتانیله رایان هنددن برینك آدیدر بیرام روز معروف
عربیده عید دیدکلری معنایه در غرهٔ شوال وعاشر ذی الحجه‌ده
واقع اولور بیرم سکون یای تحتانی وفتح راء مهمله ایله فرهنك
جهانکیریده پارچهٔ قماش نوعندن بر نوع لطیف منقالی بزه
مشابه نازك واینجه بزدر مع النون باپایان باء ثانی فارسی
ویای تحتانیله ایکی معنایه کلور اول بمعنی شتران که اصلی
بادپایان ایدی تخفیفا دالی حذف اولنوب باپایان اولدی

ثانی بمعنی انجام نهایت معناسنه بابزن سکون باء موحده وفتح
زاء معجمه ایله بمعنی سیخ آهن یعنی دمور شیش کباب شیشی
اولسون غیری اولسون چلو چوب دخی دیرلر بابیزان کسر باء
موحده وسکون یای تحتانی وفتح زاء معجمه ایله بمعنی کفیل وضمان
معناسنه ده مروید ربابیزن سقوط همزه ایله دخی معنای مرقومه در
ومجمع الفرسده بادبیزن دن مخففدرکه دال حذف اولنمشدر
باتنکان کسرتاء مثناه وسکون نون وکاف عجمی مفتوحه
ایله بادنجاندرکه آندن تعجیم اولنمق فهم اولنور کاسن فتح
سین مهمله ایله بوزن دادن نام موضعدرکذا فی مجمع الفرس
باجنك كرفتن فتح جیم فارسیله جمد كلك معناسنه باجنگ
كرفتن دخی دیرلر باختن سکون خاء معجمه وفتح باء مثناة
ایله اوینامق لعب معناسنه لکن رقص معناسنه دکلدر مثلا
کوی وچوکان وسطرنج وقمار اوینامق کبی مستقبلنده
خازایه قلب اولنوب بازد وبازند دیرلر امابو قول نعمة الله
وحلیمی وامثالری کسنه لرك قولیدر اما مولانا شارح

کلستان و دیوان حافظ اولان سودی مرحوم بو سوزه راضی
دکلدر باختنك مضارعی بازد کلمکه سبب ندر بازدیادیدن
لفظندن اولمق فصاحت و بلاغته انسب در دیرو حق الندر
اقلاب حروفه حاجت یوقدر باخه زن و باخیزان کلاهما
بمعنی بنا یعنی دیوار و خانه یاپوجی باخسه دخی دیرلر اما
بنا اصطلاحنده دیوارده قوردیدکلری ددکه طاشی
صره ایله قویانه باخه زن دینلور بادش فتح دال مهمله
و شین معجمه ایله جزای خیر در نوسنز باداش دخی دیرلر
مکافات ایتمك معناسنه اولور بادان فتح دال مهمله
ایله فرهنك جهانکیریده مخفف آبادان در بادبان سکون
دال مهمله و فتح باء موحده ایله اوج معنایه کلور اول
کمی یلکنی بادوان بمعنی بادبان باواوه ابدال اولنمشدر
کاربان ایله کاروان کبی بادبرین لطیف هوا باد صبا
معناسنه بادپسین یعنی ضرطه پسین کیرودن اولان
شنه در بادبیزن سکون دال مهمله و کسر باء فارسیله

کدوده

مروحه که ترکیده یلپزه دیرلر بادویزن باء موحده یرینه
واو ایله ده مروحه معناسنه در بادخون سکون دال مهمله
وضم خاء معجمه ایله هوا ایشلیه جك پنجره صحاح فتح
خاء معجمه وواو معدوله ایله باد کیرلی خانه معناسنه شمالی
دهستانی در بادخن سکون دال مهمله وخاء معجمه ایله
وهکذا بادمعناسنه بادران سکون دال وفتح راء مهملتین
ایله بر ملك اسمیدر که هوایه موکلدر امر یزدان ایله
حرکت ایدور در لفظ مرکبدر یل سوریجی دیمك اولور
بادرنکین بادرنك مرقوم معناسنه در ترنجبویا وغیری
معنالرنده بادزن سکون دال وفتح زاء معجمه ایله بادبیزن
مرقوم معناسنه یعنی مروحه بادسین سکون دال و
کسر سین مهملتین ایله زن مرضعه یعنی امزکلو عورت
کذا فی وسیلة المقاصد بادفروردین سکون رائین مهملتین
وفتح واو وکسر دال ثانیله بادفرودین فتح فا وضم راء مهمله ایله
بادربود معناسنه بادفوردین فتح فا وواو وسکون راء وکسر

دال مهملتين ایله بودخی بادر بود معناسنه در بادکن سکون
دال مهمله وفتح کاف له بمعنی بادکند یعنی دیح فتق که فاسق
یارلسی بادنجان معروف ترکیده وعربیده بادنجان دیرلر
کتب طبده انب ومعدو وعدو وصدق ومندو وحیصل دیو
ذکر ایدرلر اعلاسی فارسی وتازه وشیرین اولاندر اکر
روغن ساده ایله بریان اولنه طبیعتی نرم ولین ایدر واکر
سماق ایله طبخ اولنه قبض ایدر مولد سودادر درد معده
وخاصره حاصل ایدر دوسر وچشمه مضردر خون سیاه
تولد ایدر شیخ الرئیس دیرکه اسکیسی غایت مضردر تازه سی
سالمترکدر بادیان کسر دال مهمله وفتح یای تحتانیه رازیانه
بری انیسون بری دردیمش وار کذا فی الاختیارات بدیعی
باران یغمور در باریدن لفظندن اسم فاعل اولور یاغیجی
معناسنه ونم که ایام بهار داسحارنده رطوبت هوادن
حاصل اولور اکا دخی باران دیرلر بارانه کردن مخاطره یه
اوغرامق وبر بردن آتلامق وتفاخر ایلمک معنالرینه در

باددان

باردان سکون را وفتح دال مهملتین ایله صراحی معناسنه در
خاقانی شعرنده ایراد ایلمشدر و فرهنك حسین وفایی ومؤید
الفضلاده باء فارسیله جوال معناسنه در اما نعمة الله ده
اولرده اولان آوانی واشیا قویه جق ظروف اسمیدر دیمشو
وفرهنك جهانکیریده خورج یعنی بیوك هکبه معناسنه
بارسنجن سکون را ونون وفتح سین مهملتین وجیمله
قنطارجی یعنی طارتیجی عربیده وزّان دیرلر بارکین سکون
راء مهمله ویا وکسر کافله آبکیر معناسنه که شهر
وقصباتده اولور عربیده قنا وترکیده صویولی ودخی یغمور
صویی جمع اولمش یره دیرلر بارمان سکون راء مهمله وفتح
میمله توانالردن بر پهلوان مبارزآدیدر بارنانه کردن
سکون راء مهمله وفتح نونله آدم کندو نفسنی تهلکه یه
براقمق معناسنه در باریدن کسر راء مهمله وسکون یای
تحتانیله یاغمق یغمور وغیری مصدر لازمیدر بازارکان
فتح زاء معجمه وکاف وسکون راء مهمله ایله بازرکان معناسنه

سوداکودخی دیرلر بازافکن اول اسکی پاره لره دیرلرکه در
درویشان وفقرا خرقه یه دیکولرکه پنبه دوز دیرلر ترکیده
پاره وعربیده رقعه دیرلر بازبان سکون زاء معجمه وفتح باء
عربیله بازیام مرقوم معناسنه بازخشین سکون زاوخا
وکسر شین معجمات ایله کوك رنکه مائل بیاض طوغاندر غایت
جکردار اولور بو صفتده اولان طغانه اسپر دیرلر زیرا بو
صفته مناسب اولدر بازستان سکون زاء معجمه وکسر
سین مهمله ایله باجدار وعشر زمین وخراج باغ واشجار
وبوستان الیجی دیمکدر ومدح امین وعمال ومحصل اموال
دیرلر باز کردیدن کیرو دوندرمك که باز کیرو وکردیدن
فتح کاف فارسیله دوندرمك معناسنه مصدردر
باز کشتن سکون زا وشین معجمتین وفتح کاف فارسی وتاء
مثناة ایله کرو دونمك معناسنه باژ کون سکون زا وضم
کاف فارسین ایله حقیقتا ومجازا معکوس ومقلوب معناسنه درا
باژن فتح زاء فارسیله پیشرو کلهٔ کوسفندان یعنی قیون وکجی

سور

سوریسنك اوكنجه كیدن قوج ویاخود كچی اوله بازوشتن
ضم زا وواو معروف وسكون شین معجمتین ایله برشیئك
اوجن قودمق معناسنه در بازیدن كسر زاء معجمه وسكون یای
تحتانی ایله اویون اوینامق وكرو ایتمك واچمق وبازك اكثر
معنالرینه مصدر اولور باستان كسر سین مهمله ایله
بوزن داستان بمعنی كذشته یعنی كچمش احوال وكار وسائر
نه اولورسه اسم عامدر باستین كسر سین مهمله وتاء
مثناة ایله تحفة الاحبابده اغاج دالی اراسنده اولان میوه یه
دیرلر شین معجمه ایله ده مرویدر باسرشدن كسر سین
وسكون زاء مهملتین ایله قچن قچن كیر وكتمك عربیده
قهقرا دیرلر باشتین كسر شین معجمه وسكون یای تحتانیله
فرهنك جهانكیریده ایكی معنایه در اول باستین مرقوم معناسنه
ثانی سبزه وار ناحیه سنده بر كویك آدیدر باشكون سكون
شین معجمه وضم كاف فارسیله بازكون معناسنه یعنی معكوس
ومقلوب باشیدن اولمق وطورمق وتوقف وصیرورت

معناسنه باغبان باغچه جی باغ معلوم وبان کوزدیجی معناسنه
اولدوغی بر قاج یرده یازلمشدر باغ سیاوشان باربد پرویزك
اوتوز الحانندن برلحن آدیدر کذا فی مجمع الفرس باغ شیرین
بودخی اوتوز الحان باربددن برلحن آدیدر خسروك
باربدی اختراع ایلمشدر بافتن سکون فا وفتح تاء مثناة
ایله طوقومق معناسنه بز اولسون قماش اولسون حصیر اولسون
جمله سنه بافتن دیرلر مصدردر عربیده نسج وحیاکه
توقولماق دیرلر بو بیتده مفعولی واقع اولمشدر بافرجن
فتح فا وجیم وسکون راء مهمله ایله بمعنی بارنجن یعنی خلخال
بافیدن کسر فا وسکون یاء تحتانیله بمعنی طوقومق مصدردر
بافتن کبی بولغت هم لازم وهم متعدی اولور باکیدن کسر
کاف وسکون یاء تحتانیله قورقمق یعنی خوف ایلمك معناسنه
بالافتن سکون فا وفتح تاء مثناة ایله سوزمك وصاف ایتمك
معناسنه پالودن دخی دیرلر بالان درت معنایه کلور اول
نموکنده یعنی بیودیجی وبیویجی معناسنه بالزن سکون لام

وفتح

وفتح زاء معجمه ایله پرواز کننده معناسنه در که عربیده
طیار دیرلر و کاهی امر معناسنه ده کلور بالدزین کسر لام
وزاء معجمه ایله ایراقلق که بالدن مراد انکدر که ایکی جانبه
قناد کبی اولمغله استعاره طریقیله دروزین ایرد بالستن
ضم لام وسکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله صوکی
خیراوله دیمکدر شین معجمه ایله ده مرویدر بالشتن ضم
لام وسکون شین معجمه ایله بالستن مرقوم معناسنه در
بالش جرمین سختیاندن اولان یاصدق بالش کسر لامله
یاصدقدر جرم فتح جیم فارسیله کوندر مراد دری در حرف
یا نسبت ونون تاکید ایچوندر معنای ترکیب کوندن یصدق
دیمک اولور بالودن ضم لام وواو معروف وفتح داللهیوالمق
وبولاندرمق وبولامق معناسنه هم لازم هم متعدی اولور
بالیدن کسر لام وسکون یای تحتانیله بمعنی نموکردن وافزوده
اوزایوب بیومک وآرتمق معناسنه عربیده نمو وجغتایده
اینقماق دیرلر بالین کسر لامله مطلق یصدقدر بامئین کسر میم

وهمزه وسكون ياى تحتانيله اعمال هراتدن بادغيس ناحيه سنده
برقصبه نك اسميدر اسقاط همزه ايله بامدادان صبح صادقدر
اما اصحى صباح وقتيدر صباح بامداد در الف ونون ادات
جمعدر بونده جمع قصد اولنسه صبح كاذب وصبح صادق
اولور جمع ايله تعبير ده صباح وقتى مراد اولنور بام ستون
خانهٔ عالى معناسنه در اما شرفنامه ده غرفهٔ سرنابوشيده
ديدوكى اوستى اورتلمامش كوشك دومن قرينه تعبيراتيدكلرنه
شكلاتدن بو قولى مؤيد اى الغرفة بلا سقف درويدربامون
ضم ميمله مخففدر كه عربيده مأبون ديرلر باميان كسر ميم
وفتح ياى تحتانيله كوهستاندن برالكه نك آديدر كه بلخ ايله
غزنه اراسنده واقعدر بلكه بلخ شهرينه ايكى منزل يريدر
ومزبورك طاغلرندن برطاغده ايكى طاشدن ايكى بت تراش
اولنمشدر برينه خنك بت وبرينه سرخ بت نام قومشلردر
تفصيلى سرخ بت ذيلنده ذكر اولنور بان تحفة الاحبابده
مختصر بانك دريعنى آواز ومجمع الفرس ده بمعنى نكاهدارنده

176

اما اصلنده بان اسم جامد در کوزدیجی معناسنه برنسنه یی
کوزتمکدن کنایه در مراد آنك محافظه سی امرنده قیام و
خدمتنده اهتمامدر باغبان و پاسبان وکشتیبان کبی
وبر معناسی دخی خانه سقفی در بام معناسنه و زبان
پهلوینده اسیر معناسنه و دخی تهامه ناحیه سنده بر
اغاجدر فندق قدر دانه لری اولور فستق کبی لکن
فستغك ایکی پهلوسی اولور بونك پهلوسی اوچدر عربیده
فستق البان دیرلر بانکیدن سکون نون وکسر کاف
فارسیله چغرمق بانك کردن معناسنه باوریدن فتح واو
وکسر راء مهمله ایله ایناتمق باور کردن معناسنه باوین
کسر واو وسکون یای تحتانیه اول کوچك سبددرکه
ایچنه اکیرلمش ایپلك قورلر ودخی کابکز دینسنه لرقورلر
کذا فی فرهنك جهانکیری باهمان سکون ها وفتح
میمله بمعنی بهمان یعنی فلان لفظنه مرادف اولان
بهمان معناسنه در باهم آوردن جمع ایدوب کتورمك

معناسنه مصدردر باهم آمدن غوغا وغضب ایلمك وبریره كلمك
جمعیت معناسنه بایستن کسر یای تحتانی وسکون سین مهمله
ایله كرك اولمق ببر بیان رستم زاله مخصوص بر كيمك آدیدر كه
رستم آنی جنك كونلرنده كیردی بپساویدن سکون باء فارسی
وفتح سین مهمله وکسر واو ایله بمعنی سودن یعنی سورمك
لمس معناسنه بپسودان وبپسودن کلاهما بسکون الباء الفارسی
وضم سین المهمله فرهنك جهانكیریده بمعنی سودن یعنی بر
عضوه ویاخود برنسنه یه ال سورمك برماس دخی دیرلر عربیده
لمس معناسنه بتاییدن فتح تاء مثناة وکسر یای تحتانی اولده سکون
ثانیله بمعنی كذاشتن اگرچه قاعده اوزره مصدردر كلدرلكن
مصدر صیغه سیدر بجکان وبجکین فتح جیم فارسیله جمع
بجه در اول الف ونون ایله كه ادات جمعدر ثانی وصفیه ونون
تأكید ایله در بجركان حاء مهمله ایله دریاده اولان تلردیمكدر
بخجیدن سکون خاء معجمه وکسر جیم فارسیله برنسنه یی بصی
لمق ودخی طولاشمش معناسنه در بخجیریدن سکون خاء معجمه

ویائیش

ویائین تحتانیین وکسر جیم فارسی وراء مهمله ایله یوقارودن
اشاغی یوالنمق وتکرلنمک معناسنه بخریدن سکون خاء معجمه
وکسر راء مهمله وسکون یای تحتانیله اطفالی وجوطوتمق که
عربیده ام الصبیان دیرلر بخسان سکون خاء معجمه وفتح سین
مهمله ایله بمعنی پژمرده وفراهم آمده یعنی صولمق وبوزلمك
ودخی رنج دیده معناسنه یعنی زحمت کورمش بخسانی ودخی
کداختن وکداران معناسنه که فاعل ومفعول اولور بخسان
بخسانیدن سکون خاء معجمه وفتح سین مهمله ایله اریمك واریتمك
معناسنه هم لازم وهم متعدی اولور بخستن کسر خاء معجمه
وسکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله اویقوده خورلدمق
معناسنه در بخستو آمدن فتح خاء معجمه وسکون سین مهمله
وضم تاء مثناة ایله اقرار واعتراف ایلمك بخسودن وبخسیدن
کلاهما بسکون الخاء المعجمه بمعنی کداختن یعنی اریمك وچیدیلمك
ویورك اوینامق ومتغیر اولمق وتنکدل اولمق وبرنسنه‌یی
بنجمك معنالرینه مصدر در بخشودن وبخشیدن کلاهما

بسكون الخاء المعجمه اول بضم الشين ثانى بالكسر ايكى معنايه
كلور اول باغشلمق ثانى ترحم ايلمك معناسنه بخكلون وبخكيلون
كلاهما بسكون الخاء المعجمه وفتح الكاف ايكى معنايه در اول
كردكان دشوار يعنى چتين قوز كه قولده قرق ايچى صحيح چقمز
ثانى جنك اوتى بخودن سكون خاء معجمه وضم نونله يلدرم
عربيده صاعقه ديرلر بخون ضم خاء معجمه وواو معروفه
ايله رنجور ونحستلو معناسنه كذا فى نسخة حسين وفايى بو معنايى
مؤيد بخيدن كسر خاء معجمه وسكون ياى تحتانيله آتلمش پنبه
ويوك معناسنه بخيريدن كسر خاء معجمه وراء مهمله وسكون
يائين تحتانيين ايله طايمق معناسنه دربخيزيدن كسر خا وزاء
معجمتين ايله بركسنه يه تعظيما اوكنده باش قومق بدان فتح
دال مهمله ايله اشارت بعيد درا كاديمك اولور بدخشان
فتح دال مهمله وشين وسكون خاء معجمتين ايله خراسان ايله
هند سرحدى ميانده بر مشهور ولايتدركه آنده لعل معدنى
وار در امامير صدر الدين محمد شيرازى جواهر نامه سنده ذكر

ايدركه

ایدرکه نسبت لعل بدخشانه معدنی آنده اولدوغی سببدن
دکلدر بلکه معدنندن اخراج وبدخشانه نقل وآنده
پرداخت اولندوغی واسطه ایله در بدران سکون دال
وفتح راء مهملتین ایله ایکی معنایه در اول راننده بد معناسنه
اسم فاعل اولور ثانی بر نوع سبزه در ترب کبی ملح وبدبودر
کذا فی ادات الفضلا بو معنایه بسحاق اطعمه بدرود کردن
سکون دال مهملهٔ اول وثانی وضم راء مهمله وواو معروفله
وداع ایلمك مثلا فلان کیدن کمسنه‌یی تودیع ایلدم دیمکده
فلانرا بدرود کردم دیرلر بدین کسر دال مهمله وسکون
یای تحتانیله اشارت قریبدر بوکا وبونی وبونکله دیمك
اولور بدان لفظنك مقابلیدر بدیون سکون دال معجمه
وضم یای تحتانی ایله اقمشهٔ نفیسه معناسنه برآریدن سکون
راء اول وکسر ثانی مهملتین ایله کتورمك وقالدرمق معنالرینه
مصدردر برازوان فتح راء مهمله وسکون زاء معجمه ایله قلیچ
وبچاق وقلمتراش قبضه‌لرینك دمور ایله ارالرینه استوار

ایتدکلری سنه که زر وسیم وباقر وبرنجدن ایدرلر برازبان
دخی دیرلر ترکیده براز ونه دیدکلریدر برزیدن فتح راء مهمله
وکسر زاء معجمه ایله بزامك وزیبا کوسترمك براغالیدن سکون
راء مهمله وفتح غین معجمه ایله تحریص ایلمك وآتمق وقوپارمق
معنالرینه جغتای لسانند باشقارمق دیرلر برافژولیدن
سکون راء مهمله وفا وضم زاء فارسیله بمعنی براغالیدن
مرقوم یعنی تحریص ایلمك وآتمق وقوپارمق مذکوردر ایکی
لغت بر معنایه استعمال اولنور برآمدن سکون راء مهمله ایله
کلمك ویوقارو چقمق ومجازا ایش حاصل اولمق معنالرینه
برانکیختن بالاتفاق مصدردر قوپارمق هرنه اولورسه
معنا ومحسوسا بران فتح راء مهمله ایله برایله آندن مرکبدر
آن بره مضاف الیه اولسه رامکسور اولور آنك اوزرینه
معناسنه اما اکا وآنکله معنالرینه کلور برآوردن کتورمك
وچقارمق ویوقارو قالدرمق وحاصل ایتمك ومجازا خلل
اصلاح ایلمك وصحاحده یاپمق وبتورمك ووجوده کتورمك

معنالرینه

معنالرینه یازلمشدر براهختن و براهیختن کلاهما بفتح الراء
المهمله اولی فتح ها ثانی بالکسر برکشیدن تیغ وخنجر وبچاق
وامثالهما عبد الواسع جبلی براهنجیدن فتح راء مهمله و ها
وسکون نون و یای تحتانی وکسر جیمله بمعنی برکشیدن کچمك
هرنه اولورسه برباران سکون راء مهمله وفتح باء موحده
ایله یغمور ایله حاصل اولان مزروعات اوله بربوشان
وبروشان کلاهما بمعنی امت بربلندین سکون راء مهمله و
نون و یای تحتانی وفتح باء موحده ولامله پیرامن درخانه
یعنی قپو بروازی بربهین سکون راء مهمله وفتح باء موحده
وها ایله تحتکان دیدکلری سبزه در عربیده بقلة الحمقاو ترکیده
سمزاوت و پرپرم دخی دیرلر بعض فرهنکده اورته قیشی آینه در
دیرلر مشهوردی بهمن در برتافتن سکون راء وفا وفتح تائین
مثناتین ایله دونمك وبوکمك ودوندرمك معناسنه هم لازم
وهم متعدی اولور مصدردر برتهیدن سکون راء مهمله
وفتح تاء مثناة وکسرها ایله بربری اوزرینه سنه یغمق معناسنه در

برچیدن سکون راء مهمله وکسر جیم فارسیله مخفف برچیدن در
دوشرمك معناسنه برجستن سکون را وسین مهملتین وفتح
جیم وتاء مثناة ایله صچرامق ووجود انسان علت سببی ایله
قبارمق برچیدن سکون راء مهمله ویای تحتانی وکسر جیم
فارسیله دوشرمك میوه اولسون وغیری اولسون برخاستن
سکون وسین مهملتین وفتح خاء معجمه وتاء مثناة ایله قالقمق
یعنی اویودرکن یاخود یاتوردکن قالقمق برخان سکون راء
مهمله وفتح خاء معجمه ایله بمعنی آواز صدا معناسنه کذا
فی فرهنك جهانکیری برخیدن سکون راء مهمله ویای
تحتانی وکسر خاء معجمه ایله برمقدار آرام ایلمك واکلنمك وبرمقدار
زمان کچورمك وامثالی نسنه لر مصدریدر برخین سکون راء
مهمله وباء موحده وکسر خاء معجمه ایله مقدار قلیل ترکیب
برزدیدکلری معنایه دربردخته دخی دیرلر مثلا برخی کذشت
دیرلر برداریدن سکون راء اول وکسر ثانی وفتح دالین مهملتین
ایله یوقارو قالدرمق ویوقارو طوتمق وکوترمك وآصمق معنالرینه

بردار کردن کبی عربیده صلب وجغتای لساننده اسمك دیرلر
ترکیده صاد ایله استعمال اولنان لفظی انلرسین ایله ادا ایدرلر
برداشتن سکون وفتح دال مهملتین وکاف فارسیله جمع برده
دربندکان معناسنه بریدن سکون را وکسر دال اول وثانی
مهملات ایله ازراه دورشدن یعنی یولده برینسنه دنصاولق
بردین سکون را وکسر دال مهملتین ایله چرك ووسخ کیر
وپاس برزن سکون راء مهمله وفتح زاء معجمه ایله محله
معناسنه برزون سکون راء مهمله وضم زاء معجمه ایله
اسب ترکی معناسنه دربرزیدن سکون راء مهمله وکسر
زاء معجمه ایله مداومت وملازمت ایتمك ودخی زراعت
وحراثت ایلمك معناسنه مروید دبرزین سکون راء
مهمله وکسر زاء معجمه ویای ساکنه دن حضرت ابراهیم
علی نبینا وعلیه السلام علماسندن برینك اسمیدر یاخود
اول ملتدن بر ملت آدیدر ونقل اولنور که برشخص نامیدر که
برعظیم آتشکده بنا ایتمشدر اول آتشکده یه آذر برزین دیرلر

برسان سکون را و فتح سین مهملتین ایله امت معناسنه که
بروسان و بر بروشان و بروشان دخی دیرلر برسیان سکون را
وکسر سین مهملتین ایله طارطغان دیدکلری اوتدر برشان
سکون راء مهمله و فتح شین معجمه ایله مختصر بر بروشان مرقوم
یعنی امت برشجان سکون راء مهمله وکسر شین معجمه و فتح جیمله
میان ایران و توران ده واقع بر مقام اسمیدر برشخان سکون را
وکسر شین و فتح خاء معجمتین ایله بو دخی ایران ایله توران
بیننده واقع بر موضع اسمید رجیمله مقدم ذکر اولنان اوله
و یاخود غیری اوله برشن سکون راء مهمله و فتح شین معجمه
ایله صرمشق دیدکلری اوت که اغاجه صاریلوب چقار
برغالیدن برغالیدن مرقوم معناسنه در برغلانیدن
بمعنی براغالیدن مرقوم کذا فی فرهنک جهانکیری برغمان
سکون راء مهمله و فتح غین معجمه و میمله مار بزرك و یاخود
اژدها اوله برغندان سکون راء مهمله و نون و فتح غین
معجمه ایله فرهنك جهانکیریده بمعنی جشن و نشاط و جای

سیران

سیران وتفرجگاه وموضع عیش وعشرت که اواخر ماه شعبانده
ایدرلر روملی شکبك دیرلر برفدان سکون را وفاء موقوفه وفتح
دال مهملتین ایله قارقودقلری ظرف که برف قاردر ودان
ظرف معناسنه درجامدان وقلمدان کبی ودخی قاربا صدقلری
موضع معناسنه برقان سکون راء مهمله وفتح قافله قوزی
دریسی که خرده وقورجق تویلر اولور کورك ایدوبکیرلر
برقندان سکون راء مهمله ونون وفتح قافله مجمع الفرس
ونسخهٔ میرزا ابراهیمده آخر ماه شعبان که برغندان مرقوم معناسنه
اولور برکاریدن سکون راء مهملهٔ اول وکسر ثانی وفتح کاف
عربیله قاون وقاربوزدن دیلم کسمك وقفتان وکوملکدن
یافه اویمق برکاشتن سکون راء مهمله وشین معجمه وفتح
کاف فارسی وتاء مثناة ایله دوندرمك برکشتن دخی دیرلر
برکاویدن فتح کاف عربیله بمعنی برکاریدن مرقوم ودخی
قازمق معناسنه اولور برکرایستن کسر کاف فارسی
ویای تحتانی وفتح راء مهمله وتاء مثناة وسکون سین

مهمله ایله برسنه نك وزنن بلمك ایچون ال ایله طارتمق مثلا
برسنه یی اله آلوب شو مقدار کلور دیرلر برکرایدن ایکی
یای تحتانیله دخی اول معنایه در برك رزان سکون راء اول
وکاف فارسی وفتح راء ثانی وزاء معجمه ایله یپرق صرارمق
مراد فصل خزاندر برك رز دخی دیرلر برکردن سکون رائین
مهملتین وفتح کاف ایله قوپارمق برکندن دخی دیرلر برکرفتن
سکون راء مهمله وفا وکسر کاف وفتح تاء مثناة ایله طوتمق
وکوترمك وکیدرمك معنالرینه مصدردر برکستان
سکون را وسین مهملتین وضم کاف فارسیله بجیم که جنك
کونلرنده آته کیدردلر بچین وبرکستوان دخی دیرلر برکستوان
سکون را وسین مهملتین وتاء مثناة وضم کاف فارسیله
بجیم معناسنه در برکشتن سکون راء مهمله وشین معجمه وفتح
کاف فارسیله دوندرمك که عربیده کی انقلاب معناسنه در
برکندن سکون راء مهمله ونون وفتح کاف ایله قوپارمق که
عربیده کی قلع معناسنه در جغتای لسانده قونکارماق دیرلر

ورما

برماسیدن سکون را و یا و کسر سین مهملتین ایله یوقلمق
برمسیدن دخی دیرلر برمایون سکون راء مهمله و فتح میم و ضم
یای تحتانیله فریدون شاهی پنهان ایتدکلری مغاره ده سود ایله
بسلدکلری کاولك آدیدر برجیدن سکون راء مهمله و فتح
میم و کسر جیمله سورتنمك و سورتمك معناسنه برمخیدن سکون
راء مهمله و فتح میم و کسر خاء معجمه ایله مخالفت ایتمك و بعض
نسخه ده عاق والدین اولمق معناسنه. برمسیدن برماسیدن مرقوم
معناسنه در برمشیدن سکون راء مهمله و فتح میم و کسر شین
معجمه ایله بمعنی برجیدن مرقوم برمون سکون راء مهمله
و ضم میمله اشارت متکلم بنفسه یعنی بزم اوزریمزه دیمکدر
برن فتح راء مهمله ایله زراعین تارلایه تخم صاچوب اورتمك
ایچون اوزرینه چکدکلری تخته که ترکیده یاصی سنه کثان
یومری سنه طبان دیرلر و دخی بر شهر اسمی اولمق مرویدر
برنجن و برنجین کلاهما بفتح الرا المهمله و سکون النون
بلازك که عورات قوللرینه طاقرلر التوندن و کمشدن

وجواهرله مرصع ایدرلر ابریخن واوریخن دخی دیرلر عربیده
کسر سین مهمله ایله سوار دیرلر برنشستن آته بینمك معناسنه
مصدردر برنون سکون راء مهمله وضم نونله نسخهٔ میرزا
ابراهیمده ابریشم معناسنه در وادات الفضلاده نون برینه
یای تحتانیله بریون واقعدر بروسا و بروسان کلاهما
بضم الراء المهمله بمعنی امت که برسان و برشان و بروسناد
دخی دیرلر بروسنان ضم را و واو مجهول و سکون سین مهمله
وفتح نونله امت معناسنه بروشنان دخی دیرلر برهختن و برهیختن
کلاهما بسکون الراء المهمله وخاء المعجمه بمعنی ادب کردن
برهمن ایکی معنایه در اول نام حکما و دانشمندان بت پرستان
اما تحفة الاحبابده بتکده معناسنه بهرمن منقولدر که ها
رادن مقدم ذکر اولنمشدر مخفی اولمیه که برهمن فتح با ایله
در
ایکی وجهله استعمال اولنور بر وجهی سکون را و فتح ها ایله
برهون سکون راء مهمله وضم ها ایله بوزن مرهون هندوشاه
نخجوانی صحاحده کمرگاه معناسنه روایت ایتمش اما معیارده برهیون

زیاده

زيادۀ یای تحتانیله برهونه مرقوم معنالرينه منقولدر كذا في
نعمة الله برين كسر راء مهمله وسكون یای تحتانیله درت
معنایه درأول بمعنى بالا بین عالی معناسنه كه عرش برين وچرخ
برين وسپهر برين ديرلر بريون كسر راء مهمله وسكون یای
تحتاني وفتح واوايله وجود انساندن ظاهر اولور بر علتدر
سبب ظهوری ایکیسنه در بری بدنده خلط فاسد غلبه
سيدروبری خلط فاسدی قوت طبيعت دفعيدروغلط
فاسد دخی ایکی کونه در بری خلط غليظ سودادر كه دم ايله
آميخته اولور قوت طبيعت آنی اعضای شریفه دن منع
ايتمكله ظاهر بدنده ظهور ايدر عربيده بوعلته قوباديرلر
وزبان هنديده داد ديرلر بزان فتح زاء معجمه ايله بمعنی جهنده
يعنی صحرا ايچی كذا في مجمع الفرس بزن فتح زاء معجمه ايله برن
مرقوم معناسنه يعنی طپان كه زراعتی آنکله هموار ايدرلر
بژن فتح زاء فارسيله قره بالچق كه حوض وچشمه ديبلرنده
قالور كالای وبلجن ولژن دخی ديرلر كذا في تحفة الاحباب

بزیدن کسر زاء معجمه وسکون یای تحتانیله بمعنی وزیدن یعنی
یل اسمك بزین کسر زاء معجمه ایله بمعنی وزان که رود زینسا
چو باد بزین بسامان فتح سین مهمله منتظم الاحوال ومرفه
البال دیمکدر بسان فتح سین مهمله ایله بمعنی مثل وماننداك كبی
دیمك اولور بستن سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله بغلمق
معناسنه مصدردر بسیجین سکون سین مهمله ویای تحتانی
وکسر جیمله بر نوع یك اغاجدركه اندن یای ایدرلر بسغیدن
فتح سین مهمله وسکون غین معجمه ویای تحتانی وکسر دال ایله
بمعنی ساخته شدن ومهیا گشتن یعنی دوزلمش اولمق وحاضرلنمق
بسمان سکون سین مهمله وفتح میمله برنسنه‌یی بحث ایدوب
رهن قودقلری نسنه‌یه دیرلر بسندیدن فتح سین مهمله وسکون
نونله بسند قناعتدر ویاء ودال ونونله مصدر اولور قناعت
ایلمك معناسنه بسند کردن دخی دینلور بسوریدن ضم
سین مهمله وواو معروف وکسر راء مهمله ایله بمعنی نفرین
کردن کذا فی ادات الفضلاء بسیجیدن کسر سین مهمله وفتح

فارسی

فارسی وسکون یائین ایله بمعنی ساز کاری کردن یعنی مصلحت
بتورمك وایش کورمك بشبیون سکون شین معجمه وکسر باء
موحده وضم یای تحتانیله شرفنامه ده بمعنی فربه یعنی سموز
اما مؤید الفضلاده بشیون واقع اولمشدر حذف بایله بشخودن
سکون شین وضم خاء معجمتین ایله صقمق عربیده کی عصر معناسنه
اولشو حصر معناسنه اولشو بشخیدن سکون شین وکسر خاء
معجمتین ایله اوج معنایه کلور اول ضیا ولمعه معناسنه بشکو
لیدن سکون شین معجمه وضم کافله جلادت کوسترمك
وایش اوزرینه حریص اولمق بشکون شین معجمه وضم
کاف ایله بمعنی بشکول مرقوم یعنی ایشنه حریص وحصول
مصالحه مقدم وسعی ایدیجی بشن سکون شین معجمه
ایله بوز نجشن قد بالا معناسنه بشوتن ضم شین معجمه و
واو مجهول وفتح تاء مثناة ایله بد اخلاق وبدخصلت دیکدر
بغلان سکون غین معجمه ایله تابع معناسنه در مثلا فلان
بغلان فلانست دیرلر فلان تابع فلاندر دیمك اولور

كذا فی مجمع الفرس بکتوسان سکون کاف وضم تاء مثناة
وفتح سین مهمله ایله شرفنامه ده برعاقل ودانا وزیرک کمسنه نک
اسمیدر بکشتان سکون کاف فارسی وفتح شین معجمه ایله رئیسان
مرقوم ومهتران کروه معناسنه در بکهوجتان سکون کاف
وجیم وضم ها وفتح تاء مثناة ایله بمعنی خربنده یعنی حمال
ارقه سنده کی سمر کذا فی شرفنامهٔ منیری بلاتکین فتح لام وکسر
تاء مثناة وکاف فارسیله چوماق که باشی یومری دکنکدر
بلاساغون فتح لام وسین مهمله وضم غین معجمه ایلهما وراء
النهرده کاشغره قریب برشهر اسمیدر بلبن سکون لام وفتح باء
موحده ایله بمعنی بریهن که سموز اوتدر عربیده بقلة الحمقا
وخرفه وفرفخ دخی دیرلر بلسان سکون لام وفتح سین مهمله
ایله بر اوتدر مرجمک کبی تخمی اولور وفتح لام وسین مهمله
ایله بر اغاجدر یاغی ترشح ایدر و بر روایتده یمشینک یاغی چقادر
غایت نافعدر و برجراحته سورسه لر یکرمی درت ساعته دک
اصلاح ایدوب بتوررد واستخوانده اولان اماس وجعلره غایت

185

تا فعدر مكهٔ مكرمه ده و مصر قاهره ده چوق اولور بلكن
سكون لام وفتح كافله منجنيق معناسنه در بلندين فتح لام
وسكون نون وياى تحتانى وكسر دال مهمله ايله قپو پروازى كه
بر بلندين دخى ديرلر بم زدن سكون ميم وفتح زاء معجمه ودال
مهمله ايله بركمسنه نك باشنه اورمق تركيبى طوم ديرلر
بمنكيدن فتح ميم وسكون نون وياى تحتانى وكسر كافله
طورلدقمق معناسنه در بن ايكى معنايه در اول باغ و زراعت
معناسنه وبعضيلر خرمن ديمشلر باغبان ودشتبانه بنون
ديرلر ثانى برنوع خرده ميوه در بنوردن دخى ديرلر بنديدن
سكون نون وياى تحتانى وكسر دال مهمله ايله بغلمق معناسنه
مصدر رددعربيده ربط وارتباط دينلور جغتاى لسانده
اينماك ديرلر اما لدايله بو بيتده صيغهٔ امرى واقع اولمشدر
بنطاقلون سكون نون وفتح طاء مهمله وكسر قاف وضم
لامله بش برمق ديرلر براوتدر اما پيغمبر چيچكى اولمق اوزره
تصحيح اولنمشدر بتوان وبنون كلاهما بسكون النون

وفتح الواو ونسخهٔ میرزا ابراهیمده نگاهبان خرمن یعنی خرمن

بکجیسی بنوردن سکون نون وراو فتح واو ودال مهملتین ایله

برخورده طاع یمشید دربهاران فصل ربیعده ومقدم ذکر

اولندوغی اوزره یپراغه ده بهار دینلور اما الف ونون

ادات جمع قیاس اولنمیوب بهاره نسبتله مبالغه ایچوندر بهرمان

کلاهما بسکون الها وفتح الراء المهمله ومیم دردت معنایه کلور

بهرمن سکون ها وفتح راء مهمله ومیمله بمعنی بهرمان مرقوم

کذا فی فرهنگ جهانگیری بهم آمدن غضبه کلمك ومنقبض اولوب

طارلمق بهم برآمدن دخی دینلور ودخی بر یره مجتمع اولمق هرنه

اولورسه بو ایکی معنایه بهمان شخص مجهولدن کنایه ایدوب

فلان لفظنه تابع ایدرلر بهمن سکون ها وفتح میمله اون اوج

معنایه کلور اول لفظ حکیم ترجمه سیدرکه راست گفتار ودرست

کردار دیمکدر ثانی خرده سال وبسیاردان اولانه دیرلر

ثالث درازدست معرفت که چابك وهنرمنددن کنایه در بو

مناسبتله اول مشهور پادشاهه لقب ایتمشلردر رابع فرهنك

جها

186

جهانکیریده بر فرشته اسمیدر که تسکین غضب مردمان کا متعلقدر
بخستو فتح خاء معجمه وسکون سین مهمله وضم تاء مثناة ایله
مقر ومعترف اولمق معناسنه اصلی خستود رحرف با اصل کلمه دن
اولمقده جایز زائده اولمقده جایزدر بخرد کلمه سنده اولان
باکبیدر دیمشلر مشکلات ده الباء فیه کما فی لفظ بخرد مسطوردر
بخنو سکون خاء معجمه وفتح نونله رعد معناسنه بدرو سکون
دال وفتح راء مهملتین ایله اسب یالانی یعنی سمر بارکیری بدو
ضم دال مهمله واخفاء واو ایله اکا دیمك اولور وفتح دال مهمله
ایله عربیدر ابتدا معناسنه درکاهی فارسیده دخی استعمال
اولنور بذله کو سکون ذال معجمه ایله لطیفه کو ومحلخوان
دیمکدر برزه کاو سکون راء مهمله وفتح زاء معجمه ایله چغندن
قچان کاهل اوکوز مختاری درمذمت فلك برسیان دارو
براوتدر راطباقنده عصی الراعی دیمکله معروفدر برمو
سکون راء مهمله وضم میمله انتظار معناسنه کذا فی فرهنك
میرزا ابراهیم برنو سکون راء مهمله وضم نونله دیبای تنك

یعنی آغری بها لو سراسر کذا فی مؤید الفضلا برو بضم راء مهمله
واخفاء واو ایله ابرو معناسنه بستو سکون سین مهمله وضم
تاء مثناة ایله فرهنگ جهانگیریده ایکی معنایه در اول یایق که
براغاجدر آنکله بوغردی دوکوب یاغ چقاردرلر ثانی کوچك
مرطبانی طبق وجناق ومجمع الفرسده میان دوش وکردنده
اولان استخوان معناسنه در بنکو سکون نون وضم کافله
بذر قطونا دیدکلری تخمدر کذا فی مجمع الفرس بنو بضم نونله
خرمن معناسنه در بو بوزن شو اشتر بچه در یعنی درست سلخ
ایدوب ایچنه اوت ویا صمان طولدوروب صغمل دوه نك یاننه
قورلر کندو یاوریسی صانوب سود ویدی صاغمه سر کنکلك
اتیمز کذا فی مجمع الفرس بهو سکون ها ایله کوشك معناسنه در وضم
ها ایله رایان هند دن برینك آدیدر مع الماء با افراه سکون فاو فتح
راء مهمله ایله براوتدر که ریح خفقانه غایت سودمنددر کذا
فی اختیارات البدیعی با انکه لفظ مرکبدر با وآن وکه حرفلرندن که
آنکله بیله دیمك معناسنه عربیده کی مع هذا معناسی افاده اولنور

باوند

بابونه ضم باء موحده وفتح نونله براوتدر عربیده بابونج وترکیده
پاپادیه وقیون کوزی دیدکاریدر بابه فتح باء موحده ایله بوزن
لابه بمعنی پشم آکنده یعنی یولك طولدرلمش بسنه دوشك ویصدق
وغیری هرنه اولورسه باتره فتح تاء مثناة وراء مهمله ایله
دف که چالورلر دایره دخی دیرلر باتونه ضم تاء مثناة وفتح نونله
کوزهٔ پرآب یعنی صو طولو بر داق بالاور دخی دیرلر تاپونیه
مؤید الفضلاده باء موحده واقع اولمشدر بالج نامه بمعنی
بارنامه که عنقریب ذکر اولنور باخته سکون خاء معجمه وفتح
تاء مثناة ایله لعب معناسنه اولان باختن لفظندن اسم مفعولدر
باخسه سکون خاء معجمه وفتح سین مهمله ایله مهرهٔ دیوار یعنی
بنالر اصطلاحنده دیوارده قور تعبیر ایتدکلری مراد صره ایله
دیزلمش طاش وکرپچدر باخه فتح خاء معجمه ایله قپلوبغه که
سنك پشت ولاك پشت دخی دیرلر عربیده سلحفه وسلحفات
دیرلر باد آبله سکون دال مهمله وکسر باء موحده ایله سوزنده
وددردناك برنوع قبرجقدر باداوله دخی دیرکذا فی مجمع الفرس

بادافراه ضد پاداش یعنی جزای بدکه جزای نیکه پاداش دیرلو
بادافرا وبادفرا وبادفراه دخی دینلور بادافره سکون دال
وفا وفتح راء مهملتین واخفای هایله بادافراه مرقوم معناسنه
که بادفره دخی دیرلر بادامتره فتح دال وباء مثناة وراء مهملتین
وسکون میمله ریحان نوعندن بر نوع خوشبوا وتدر بادامه
فتح دال مهمله ومیمله یدی معنایه کلور اول نسخهٔ حسین
وفاییده ونسخهٔ میرزا ابراهیمده مرقع جامهٔ درویشاندرکه
الوان پاره لرایله مرتب دیکلمش اولور ثانی شرفنامه ده ومجمع
الفرسده حریردن ایشلنمش بر نوع لطیف قماشدر بادپره
سکون دال وفتح باء فارسی وراء مهملتین ایله تراشه یعنی اغاج
یونلدقده دوکیلن پاره لره دیرلر بادخایه فتق دیدکلری
علتدرکه خایه شیشر بعض نسخه ده ریح قولنج واقعدر
بادرنبویه ترکیده لیمونی ریحان دیدکلری خوشبوا وتدر تعریب
ایدوب بادرنجویه دیدیلر صوین استقطار ایدرلر غایت
نافعدر بادروزه سکون دال وضم راء مهملتین وفتح زاء

معجمه

معجمه ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده جامهٔ کهن وهرکون کیلن اثواب
ونسخهٔ حسین وفاییده ومجمع الفرسده نفقهٔ روزمره که کون
بکون اوله بادرونه سکون دال وضم راء مهملتین وواو مجهول
وفتح نونله برنوع ریحاندر بادرنجبویه وبادرنبویه وبادرودخی
دیرلر بادره سکون دال وفتح راء مهملتین ایله نسخهٔ حلیمیده
ایچ طونی پاچه سی وفرهنك جهانکیریده بی فکر وبی تأمل
سوز سویلمك وهر ایشده تیزلك وعجله ایلك معناسنه مسطور در
بادریسه سکون دال مهمله ویای تحتانی وکسر دال ایله ده
جائزدر وراء مکسوره وفتح سین مهمله ایله نسخهٔ حسین
وفاییده قورشوندن مدور اورته سی دلك نسنه درکه
چوب ایپلك اکیردلر ترکیده اغرشق دیرلر عربیده فلکه
دیرلر شرفنامه ده وفرهنك جهانکیریده چادر دیرکینك
کوبکنه ده دیرلر مدور اولوب اورته سی دلك اولدیغیچون
بمعنی بادزن واقع اولمشدر غالبا مدور اولان مروحه یه
دیرلر بادریبه بادریسهٔ مرقوم معناسنه درسین یرینه باء

موجب واقع اولمشدر بادزنه سکون دال مهمله وفتح زاء

معجمه ونون ایله بمعنی بادبیزن مرقوم بادزهره بر مرضدر

بوغازده شیش اولوب نفس المغه عسرت ویرر عربیده

اطبا خناق دیرلر بادسره سکون دال وفتح سین وراء

مهملات ایله انک مرض وزحمتلی اولانی یری کذا فی مؤید

الفضلا بادشرطه سکون دال ورا وفتح شین معجمه وطاء

مهملات ایله بعضیلر ضم شین ایله اوقورلر موافق روزکار در

بادفره سکون دال وفتح فا وراء مهملتین ایله اما صحاح

ضم فا وراء مشدده ایله چوبکی باشد رشته در میان کرده

وکودکان از تاب دهند یعنی بر تخته پاره سنک اورته سن

دلوب ایپ بکچیروب اطفال اللرنده فر فر دوند دیرلر مجمع الفرس

اولکی نقل اوزره در بادکانه سکون دال مهمله وفتح کاف فارسی

ونون ایله مشبک پنجره که بالکانه دخی دیرلر کذا فی فرهنک جهانکیری

باده معروف عربیده خمر دیرلر لکن هر شربت مسکره باده دینلمز

انجق تازه اوزمدن اولانه دینلور بادهرزه اضافتله اول

افسونه

افسونه دیرلر که دزدان اوقیوب متاع صاحبنك اوزرینه
اوفوردلر آغزاویقو مستولی اولوب آگاه اولمیه بادیانه
کسر دال مهمله وفتح یای تحتانیله ونونله بادیان مرقوم که
رازیانه‌دیری‌در بادیه ایکی معنایه‌در اول عربیله مشترك
صحرا معناسنه‌در ثانی اول شراب ظرفیدر که باطیه دیرلر
بارانه فتح راء مهمله ونون ایله اول دیرکدر که اوزرینه سقف
خانه وغیری‌نسنه‌لر قودلر مشکلاتده هی الخشبة التی تقام
وتعرض علیها الزعم لتجری علیها التوای ویقال لها بالفارسیة
بارانه برمعناسی دخی اوغل اوتی باددر ودخی دیرلر باربنگاه
وبارینه کلاهما بسکون الراء المهملتین وکسر الباء الموحدة
وفتح النون ترکیده یوك یاب تعبیرایلدکلری معنایه‌در بارچه
سکون راء مهمله وفتح جیم فارسیله بمعنی دیگران یعنی غیریلر
چغتای لغتیدر باردخانه سکون راء مهمله وفتح خاء معجمه ایله
تجارت اثوابینك یوکلری واثواب قونیلان مکان معناسنه
بارخیمه کسر راء مهمله وفتح خاء معجمه ومیمله یوللرده وکذرگاه

محللرده باجدادلرك قرارگاهلری وکثرت استعمال ایله باجدار
معناسنه اولمشدر بارگاه شول محله دینلورکه پادشاهلر
دستور سلاطین قدیم اوزره اول محله چیقوب ارباب حاجاته
عرض احوال ایتمکه اجازت ویره عرف لساننده پادشاهلر اوتاغی
وسرای قبولری دیمك اولور بارنامه سکون راء مهمله وفتح
نون ومیمله اوچ معنایه کلور اول اثواب وتجمل وحشمت
معناسنه بارندن فتح راو دال مهملتین وسکون نون ایله
باریدن لفظندن اسم فاعلدر یاغیجی معناسنه و یاغدریجی
دخی اولور بارنکبویه فتح راء مهمله وسکون نون وکاف
وضم باء موحده ایله برنوع خوشبو ریحاندر بادرنبو وبادرنبویه
وبادرنجبویه وبادرودخی دیرلر عربیده بادروج دیرلر
باروزنه ضم راء مهمله وواو معروف وفتح زاء معجمه ونون
ایله موسیقی ده برنوا اسمیدر باروزه ضم راء مهمله وواو معروف
وفتح زاء معجمه ایله بادروزه مرقوم معناسنه در کذا فی مجمع
الفرس باره بوزن خاره اون ایکی معنایه کلور اول کره معناسنه که

بیکاره

یکباره و دوباره دیرلر بازگونه سکون زاء معجمه وضم کاف عجمی
وفتح نون ایله ایکی معنایه در اول بمعنی معکوس حقیقتا اولسون
مجازا اولسون ثانی شوم ونحس معناسنه دربازه فتح زاء معجمه
ایله درت معنایه کلور اول قولاج که عربیده باع دیرلر ثالث
ایکی دیوار وایکی طاغ اراسنده واقع اولان مکان فاصله
معناسنه رابع طغان جنسنه دیرلر بازیچه کسر زاء معجمه وسکون
یای تحتانی وفتح جیم فارسیله نازکلک وخرده کاری وملعبه
معنالرینه بازیره کسر زاء معجمه وسکون یای تحتانی وفتح راء
مهمله ایله کیجه نك برمقدار وقتی اولندن اولسون آخرندن اولسون
مثلا بازیرهٔ نخستین وبازیرهٔ پسین دیرلر باستره وباسره
اول سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ورا ایله ثانی کسر سین
وفتح راء مهملتین ایله بمعنی کشت زار یعنی اکنلك باشامه
فتح شین معجمه ایله سرپوش زنان یعنی زنانك باش اورتیسی چادر
ومعجر وغیرهما که حریردن طوقنمش اوله باشانه فتح شین معجمه
ونون ایله بمعنی پیه ایچ یاغی که عربیده شحم دیرلر مشکلاتده باشانه

هو الشحم قرعشی الكرش والامعاء رقیق مسطوردر ودخی جوز
باغنه دیدكلری رسیده نظردر باشكونه سكون شین معجمه
وضم كاف فارسی وفتح نونله بازكونه مرقوم معناسنه كه
معكوس ومقلوب دیمكدر باشنامه سكون شین معجمه وفتح نون
ومیمله بارنامه مرقوم معناسنه در كذا فی المحمودی باشومه ضم
شین معجمه وواو معروف وفتح میمله بمعنی باشامه مرقوم كذا فی
مجمع الفرس باشه بوزن لاشه آتمجه دیدكلری طغان عربیده
باشق دیرلر باغچه معروف اشجار مثمره وشكوفه یه مشتمل اولان
موضع باغره سكون غین معجمه وفتح راء مهمله ایله تركیده
اور دیدكلری یومریات كه وجود انسانده ظاهر اولور وجع
وزحمتی اولمز بعض حیوانده دخی اولور باغنده فتح غین معجمه
ودال مهمله وسكون نونله اكرمك ایچون آتلمش ویومق اولمش
پنبه كذا فی مجمع الفرس باغوچه ضم غین معجمه وواو معروف
وفتح جیم فارسی ایله تكله بك دیدكلری بوجكدر كذا فی كتاب السامی
فی الاسامی بافنده فتح فا وسكون نون ایله بافتن لفظندن اسم

فاعلدر طوقويجى معناسنه ومعتبر نسخه لرده بيهوده كو و
احمق معناسنه مرويدر باقله كسر قافله معروف غله در حبوبات
قسمندن تركيده بقله وعربيده باقلا وفول ديرلر باكيده
كسر كاف وسكون ياى تحتانيله نسخهٔ حسين وفاييده حرير
تنك باف يعنى اينجه طوقنمش حرير قماش مجمع الفرسده ياقوت
سرخ مسطوردر بالانده فتح لام ونونله بالان مرقوم كبى درت
معنايه كلور بالش تكيه بالش اسم عامدر يصدوغه دينلور
تكيه قيديله ديواره طيادقلرى يصدق ديمك اولور
بالشجه اير يصدوغى اكريم ديدكلريدر بالكانه كسر لام
وفتح كاف فارسيله نسخهٔ حسين وفاييده اول پنجره يه ديرلركه
ايچرودن طشره سى كورينه طشره دن ايچروسى كورنميه
تحفة الاحبابده پنجره نك دمورى كه مشبك اوله بالواسه
سكون لام وفتح واو وسين مهمله ايله طوقومق ايچون حاضر
لنمش ايلك كه تانه دخى ديرلر كذا فى فرهنك جهانكيرى بالوانه
سكون لام وفتح نونله سرچه يه مشابه بر قوشدركه سياهلى

وبیاضلی اولور ترکیبده دارو قوسی دیرلر صحاح فرسده نون
یرینه یای تحتانیله روایت اولنمشدر بالوایه سکون لام و
فتح یای تحتانیله صحاح عبارتی بودر بکجا شاهین بکاراباالوایه
بالونه وبالویه کلاهما بمعنی بالوانه مرقوم بعض نسخهده
قولغوج معناسنه در بالکه بوزن هاله جوال معناسنه در
بالیده بوزن مالیده بالا وبلند ونمو یافته وافزوده اولان
نسنه لره دیرلر بامره سکون میم وفتح راء مهمله واظهار
هایله نردبان معناسنه لفظ مرکبدر معنای ترکیب
طام یولی اولور اغاج اولسون طاش اولسون بامکان
سکون میم وفتح کاف فارسیله بمعنی بامداد صباح
وقتی دیمکدر بامه بوزن خامه نسخهٔ میرزا ابراهیمده
دراز ریش کده بلمه دخی دیرلر بانه بوزن دانه قاسق قیلی
عربیده عانه دیرلر باه بوزن شاه ایکی معنایه در اول
شوربا ثانی وعده طریقیله اولسون نونله دیمکدر عربیده
منی وجماع معناسنه در باهه فتح هایله ایکی معنایه در

اول دریاچه درکه بجد ویرمیه بیوك كول كبی ثانی ایری
كوده آت معناسنه در **بایسته** كسر یای تحتانی وسكون
سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله اول نسنه درکه محتاج
الیه ومطلوب اوله وفرهنك جهانكیریده ضرورت وضروری
معناسنه در **بتره** سكون تاء مثناة وفتح راء مهمله ایله ایکی معنایه در
اولجاج وعناد ثانی برەلنمش وزده لنمش معناسنه **بته** فتح تاء
مثناة ایله اول طاشه دیرلر که اوزرنده بعض نسنه صلایه
ایدرلر یعنی حل ایدرلر بتو دخی دیرلر كذا فی مجمع الفرس وفر
هنك جهانكیریده خشكه بلاو درکه بده دخی دیرلر **بنیاره**.
سكون تاء مثناة وفتح یای تحتانی وراء مهمله ایله نسخهٔ
حسینی وفاییده بلا ورنج وعناد معناسنه در بعض نسخه ده
بومعنایه زاء معجمه ایله مرویدر وتحفة الاحبابده ومجمع
الفرسده بمعنی دیو که عربیده عفریت دیرلر **بجکله** سكون
جیم فارسی وفتح كاف ولام ایله شرفنامه ده بمعنی كوزهٔ سخت
نجته یعنی زیاده بشمش برداق **بجه** فتح جیمله فارس ایله اصفهان

میانندن واقع بر شهر اسمیدر کذا فی مجمع الفرس بجه فتح جیم فارسیله
یاوری معناسنه درهر نه اولورسه اسم عامدر ترسابچه
ودهقان بچه واشتربچه وشیربچه کبی بختوه سکون خا
وضم تاء مثناة واظهار هاایله بختور وبختوی معنالرینه در
بخته سکون خا وفتح تاء مثناة ایله ایکی معنایه دراول ایکی
ویا اوچ یاشنده اولان قیون معناسنه از گوسفند بخته
افلاک مسته باد فرهنک جهانکیریده ضم بایله مرویدر
ونسخهٔ میرزا ابراهیمده دریسنه طلو یعنی غایت سموز قیون
معناسنه منقولدر بختانیدن وبخشندن کلاهما بمعنی
بغشلایجی بخکله سکون خا وفتح کاف ولامله بخکلونهرقوم
معناسنه دربخله سکون خا وفتح لامله سموز اوت که بربهن
وفرفخ وعربیده بقلة الحمقا دیرلر بخنونه سکون خاء معجمه
وضم نون اول وفتح ثانیله برق که شمشک دربخنود دخی
دیرلر بخیده کسر خاء معجمه وسکون یاء تحتانی وفتح دال
مهمله ایله آتلمش پنبه وبربرندن آیرلمش ابریشم معناسنه
کذا

كذا في شرفنامه بخيه سكون خاء معجمه وفتح ياء تحتانيله كنده
معناسنه بدا كه فتح دال مهمله وكاف واظهار هايله بداندیش
وخشم آلود معناسنه در كذا في فرهنك جهانكيرى بدخواه
سكون دال مهمله وفتح خاء معجمه وواو معدوله ايله يرامزلق
استيجى مراد دشمن وحسود ديمكدر بدرزه فتح دال وسكون
راء مهملتين وفتح زاء معجمه ايله بمعنى بهره وحصه ولسان
الشعراده مثا كولاتدن اولمقدارنسنه دركه ازاره بغلنوب
بريره كوتريله كذا في الصحاح وبنسخهٔ ميرزا ابراهيمده باء
فارسيله منقولدر بدرقه سكون دال وفتح راء مهملتين
وقافله بمعنى رهبر عربيده دليل ديرلر ودخى امين وموثق
ومرشد راه خدا معناسنه بدره سكون دال وفتح راء مهملتين
ايله اون بيك اقچه يه بعضيلر اون ايكى بيك اقچه صره سنه
ديرلر بدزهره سكون دال وها وفتح زاء معجمه وراء مهملتين
ايله يرامز كوكلو بعض نسخه ده قورقق معناسنه دربدورع ضم
دال وسكون واو وفتح راء مهملتين ايله نسخهٔ حسين وفاييده

ازاره بغلنمش یمك كه بعض یاران سیره كتدكده كوتوررلر بده

فتح دال مهمله ایله خشكه پلاو كه بته دخی دیرلر بذله سكون

ذال معجمه وفتح لامله آواز ایله شعر اوقومق ولطیفه سویلمك

معناسنه براكنده فتح راء مهمله وكاف فارسی وسكون نونله

رشوت معناسنه براكوه فتح راء مهمله وضم كاف واظهار ها ایله

قصبه اوشنك جانب مشرق ایله جنوبنده واقع بر طاغ

آدیدر اوش ولایت فرغانده اندجان شهرینه دردت فرسخ یرده

واقعدر برانه فتح راء مهمله ونونله حسین وفاییده بر شهر

آدیدر برآورده ایكی معنایه در اول بنا معناسنه بعض

فرهنكلرده قلعه حصار معناسنه ثانی اول شخصه دیرلر كه

ملوك وسلاطین انی التفات ایله مرتبه یه كتورهلر براه فتح

راء مهمله واظهار ها ایله بمعنی زیب وزینت برباره وبرواره

كلاهما بسكون الراء اول باء موحده ثانی واو ایله بمعنی حجرة

بالا بر حجرة دیكر یعنی فوقانی خانه كه چارطاق دیمكله معروفدر

بربسته سكون را وسین مهملتین وفتح تاء مثناة ایله نسخة

میرزا ابراهیمده جمادات کبی بنسنه لرکه نموی اولمیه ضدی یعنی
نموی اولانه بررسته اول . بربشه سکون راء مهمله وفتح باء
موحده وشین معجمه ایله جماد مقوله سی بنسنه وهرنه که
آرتوب منجمد اولورکذا فی فرهنگ جهانگیری . بربیخته سکون
راء مهمله وکسر باء موحده ویای تحتانی ساکنه وخاء معجمه
وفتح تاء مثناة ایله مؤید الفضلاده بمعنی پیچید . برته سکون
راء مهمله وفتح تاء مثناة واظهار هاء ایله توران پهلوانلرندن
برمبارز اسمیدر کذا فی مجمع الفرس . برجامه سکون راء مهمله
وفتح جیم ومیمله قیمتدار اثواب وجامه معناسنه در . برخه
سکون راء مهمله وفتح خاء معجمه ایله برخ مرقومک معناسی اولیله
مترادفدر برمقدار معناسنه . برداشته برداشتن لفظندن اسم
مفعولدر قالدرلمش وطرح اولنمش وبرتهمتدن قاچوب
خوار وذلیل اولمش معناسنه . بردخته سکون را وخاء معجمه
وفتح دال مهملتین وتاء مثناة ایله تمام اولمش معناسنه . برده
سکون را وفتح دال مهملتین ایله شول اسیره دیرلرکه سبی

اولنمش اوله بندم معناسنه لکن بندم اسم عامدر برده اسم

خاصدر برراه وبرنم کلاهما بسکون الراء اول وفتح الثانی

براه مرقوم معناسنه بررسته سکون راء اولی وفتح راء ثانی

مهملات وتاء مثناة ایله کیاه بی ساق یعنی زمینه برابرجایر

وچمن وضد بربسته مرقوم برزه سکون راء مهمله وفتح

زاء معجمه ایله اوج معنایه در اول زراعت ثانی شاخ درخت

ثالث ابریشم وایپلک ایله طوقنمش قماش که حلالی والاجه

وامثالی برسوله سکون را وضم سین مهملتین وفتح لامله

فرهنگ جهانگیریده برنوع قرصدرکه جوز وبرباز وبعض

ادویه ایله ایدرلر برسیاه سکون را وکسر سین مهملتین ایله

گندم گون معناسنه برشدم سکون را وضم شین معجمه وفتح

دال مهملتین ایله بمعنی بلند شدم وبالا رفته برطله سکون

را وفتح طاء مهملتین وضمله ده مروید رقوزی بورك

وطاقیه برغه سکون راء مهمله وفتح غین معجمه ایله بریده

زبان برفندم سکون را ونون وفتح فا ودال مهملتین ایله

بمعنی

بمعنی قماش صارغیسی عربیده زرمه دیرلر برکسه سکون
وفتح کاف وسین مهملتین ایله پوشیده و پنهان معناسنه
برك کاه کاف اول فارسی ثانی عربیله صمان چوپی لفظ
مرکبدر برکوه سکون راء مهمله و واو وضم کاف
واظهار ها ایله عراق عجمده بر شهر اسمیدر ابرکوه وادرکوه
دخی دیرلر معربی برقوه در بالفعل تعریبله معروف ومشهوردر
برمایه سکون راء مهمله وفتح میم ویای تحتانیله فریدونی
سود ایله بسلد کلری کاولك آدیدر برمایون دخی دیرلر برمخیده
سکون راء مهمله وفتح میم وکسر خا ایله بمعنی فرزند عاق یعنی
مخالف والدین اولان ولد برمسیده سکون را وفتح میم وکسر سین
مهملتین ایله برسنه یی قاورایوب طوتمق برمجیده دخی دیرلر
برمغازه سکون راء مهمله وفتح میم وغین وزاء معجمتین
ایله بمعنی شاکردانه که برمغاز دخی دیرلر برموزه سکون زاء
مهمله وضم میم وفتح زاء معجمه ایله نام پسر ساده شاه مؤید
الفضلاده باء فارسیله در برمکیه سکون را وفتح میم ویاء کسر

کافله عود ملبس که شکر و بعض عطریات ایله عودی آلوده ایدرلر
برمه سکون راء مهمله و فتح میمله نجارا آلتلرندن مثقب که
مته و ماهه دخی دیرلر برماه بو دخی مثقب در کذا فی مجمع
الفرس برنامه بوزن و معنی و سرنامه یعنی مکتوب باشنه
تحریر اولنان آمرزیده باد که بفلان محل فلان کسه را برساند
یازدقلری عربیده عنوان دیدکلریدر برناه سکون راء
مهمله و فتح نون و اظهار ها ایله کج بکیت معناسنه ضم
با ایله ده استعمال اولنور برنده بوزن چرنده اسم فاعلدر
ایلدیجی معناسنه مؤید الفضلاده پروانهٔ چراغ معناسنه
مرویدر اما آخر فرهنکلرده بو معنایه باء فارسیله دربرنه
سکون را و فتح نونله مبارزان ایراندن بر پهلوان آدیدر
برواره سکون راء اول و فتح ثانیله بربارهٔ مرقوم معناسنه در
بعض لغتده خانه نک متعارف اولان قپوسندن غیری
اولان یرینه دیرلر برونده سکون راء مهمله و نون و فتح
واو ایله سله و سبد معناسنه کذا فی نسخهٔ میرزا ابراهیم و کتا

السامی فی الاسامیده بستهٔ قماش یعنی متاع تنکی که عربیده رزمه
دیرلر برهخته سکون راء مهمله وخاء معجمه وفتح ها وتاء
مثناة ایله برهختن لفظندن اسم مفعولدر یعنی ادب کرده
برهوه سکون راء مهمله وضم ها وفتح واو ایله ایکی معنایه در
اول فرهنگ جهانگیریده صابون معناسنه وثانی مابون معناسنه
یعنی مرض ابنه یه مبتلا بره فتح را واخفاء ها ایله ایکی معنایه در
اول قوزی که عربیده حمل دیرلر فتحتین ایله بو معناده رانك
تخفیفی ده تشدیدی ده جائزدر بو مناسبتله حمل برجنه ده
برج بره دیرلر نتکم جدی برجنه بزه دیرلر ضم با وفتح زاء
معجمه ایله ثانی ابره لفظندن مخففدر قفتان یوزی معناسنه
واظهار ها ایله براه مرقوم معناسنه درکه یولجی زیب
وزینت دیمکدر برزانه فتح زاء معجمه ونونله بمعنی وزانه و
وزنده یعنی اسیجی برزجامه سکون زاء معجمه وفتح جیم ومیمله
جامهٔ فاخر ومتاع تفاریق ذی قیمت معناسنه برغسمه فتح
زا ومیم وسکون غین معجمتین وکسر سین مهمله کنار آبده

بتن اوت که ایچندن قوربغه یانور برغمه حذف سین ایله
برغسمهٔ مرقوم معناسنه در کذا فی مجمع الفرس برغه سکون
زا و فتح غین معجمتین ایله اوزم چبوغنک التنه یره دوشمامك
ایچون ایتدکلری چارطاق که عربیده عرش دیرلر برمونه
سکون زاء معجمه وضم میم وفتح نونله شهور سال ملکینک
ایکنجی کونی آدیدر برمه سکون زاء معجمه وفتح میمله بمعنی
کوشهٔ بزمگاه از همای همایون بزه فتح زاء معجمه واخفاء
هایله گناه وخطا معناسنه وشخص مسکین وبی مجال وزبونه
دیرلر عربیده دخی معنای مرقومه استعمال اولنور بزید کسر زاء
معجمه وسکون یای تحتانی وفتح دال مهمله ایله بمعنی بادوزید
بزیشه کسر زاء وسکون یا وفتح شین معجمتین ایله نسخهٔ میرزا
ابراهیمده آرد کنجد یعنی سمسم اونی مسطوردر بساروده فتح سین
وسکون راء وفتح دال مهملات ایله زراعت ایچون سورلمش
تارلا کتاب السامی فی الاسامیده هی الارض التی ارسل فیها
الماء یعنی اول یره دیرلر که صو صالنمش اوله کذلك مجمع

الفرسده زمینی آب داده باشد یعنی صوارلمش یر بعض نسخه ده
سوریلوب قالمش یر که عربیده فلحان دیرلر بساره فتح
سین وراء مهملتین ایله تحفة الاحبابده صفه معناسنه در
بستوقه سکون سین مهمله وضم تاء مثناة وفتح قافله اموزده
کردنه متصل اولان استخوان بسته سکون سین مهمله وفتح
تاء مثناة ایله اوج معناسیه در اول بستن لفظندن اسم مفعولدر
بغلنمش دیمك اولور ثانی تحفة الاحبابده الوان ابریشم که
تخته پاره لرینه صاروب نقشلی نسنه لر ایشلرلر اکثر بو مقوله
منقش قماشلر استرآباد وکرکانده اشلنور ثالث مجمع الفرسده
مقامه بغلنمش شعر معناسنه بو معنا ایله رومده دخی مستعملدر
بسته فلان دیرلر مربع دیمکدر بسغده فتح سین ودال مهملتین
وسکون غین معجمه ایله بر ایش ایچون حاضرلنمش نسنه کما سغده
دخی دیرلر بسکله سکون سین مهمله وفتح کاف ولام ایله
مجمع الفرسده چوبی که در پس در کذارند یعنی قپو اردنه
قودقلری اغاج بسله سکون سین مهمله وفتح لام ایله

حبوبات قسمندن ماشه مشابه بر نوع دانه در بقله اراسنده بتر
کردستان و کرکان و کرمان طرفلرنده چوغ اولور عدس و بقله
ایله بشور رلر اکامللك دخی دیرلر عربیده خلر دیرلر ضم خا و فتح
لام مشدده ایله بسمه سکون سین مهمله و فتح میمله وسمه
دیدکلری چویدیبراغی که زنان نازوب قاشلرینه سوررلر
سیاه ایدر بسنده فتح سین مهمله و سکون نونله کافی و تمام
معناسنه بسنه سکون سین مهمله و فتح نونله هنوز بتلمش آت که
ترکیده کوه دیرلر بسوته ضم سین مهمله و واو معروف و فتح
تاء مثناة ایله زلف معناسنه در کذا فی فرهنك جهانکیری
بسوده ضم سین و واو معروف و فتح دال مهملتین ایله مجمع
الفرسده بمعنی دست زده یعنی ال اورلمش و دخی سوراخ
کرده و مالیده کذا فی تحفة الاحباب و نسخهٔ حسین و فاییده باء
عجمیله واقع اولمشدر بسه فتح سین مهمله و اخفای هاء ایله
براوتدر بسك دخی دیرلر عربیده اکلیل الملك دیرلر کذا فی
اختیارات البدیعی بسیجیده کسر سین مهمله و جیم فارسی و سکون

یائین

یاثین تحتانیین ایله بمعنی ساز کرده بسفر یعنی سفره حاضراولنمش
سنه ومهمات سفر معناسنه در بسیجنده کسر سین مهمله و
یای ثانی برینه نون ایله معنای مزبورک فاعلی اولور کنافی مجمع
الفرس بشتره سکون شین معجمه وفتح تاء مثناة وراء مهمله
ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده چنکالی باشد که میخورند یعنی
براکری دکنلی اوتدر ینور ومجمع الفرسده برنوع طعامدر که
اون وسمسم وخرما ایله ایدرلر بشنزه فتح نون وزاء معجمه ایله
واقعدر بشنجه سکون شین وفتح خاء معجمتین ایله فورجه که
خنزیر قیلندن اید وب کتان نرم ایدرلر بشغره سکون شین
وفتح غین معجمتین وراء مهمله ایله فرهنک جهانکیریده
ساخته وبرداخته معناسنه مرویدر یعنی دوزلمش
بشمه بوزن چشمه خام دری که سپرم دخی دیرلر کذا فی
شرفنامه بشنیزه سکون شین معجمه وکسر نون بعده یای
تحتانی ساکنه وفتح زا ایله براوتدر دوالمرده استعمال اولنور
بوی مادران دخی دیرلر عربیده برنجاسب وبرنجاسف دخی دیرلر

بغامه فتح غین معجمه و میمله بمعنی غول بیابانی کذا فی مؤید الفضلا
بو معنایه بفتره سکون فا و فتح تاء مثناة و راء مهمله ایله قوش
قنادندن ایدوب طغان چغرد قلری بفدم سکون فا و فتح دال
مهمله ایله دخی بفتره معناسنه در بگاه فتح کاف عجمیله وقت
صبح دیمکدر بکبکه ایکی کاف میاننده باء موحده ایله بوزن
چکچکه شرفنامه ده کشنك روغن آلوده یعنی یاغ ایله بشمش
ترخانه بکره فتحتین ایله مقره که ایب طاقوب بعض نسنه
چکرلر قیودن صو چکمك وسفینه لرده چوق قوللنورلر
بکشنه سکون کاف و فتح شین معجمه ایله کردن و شکمده
ظاهر اولور بر نوع جراحتدر عربیده نکفه دیرلر فتحتین ایله
کذا فی مجمع الفرس بگونه ضم کاف فارسی و فتح نونله بگونك
مرقوم معناسنه کذا فی فرهنك جهانکیری بگه اوج معنایه در
اول تشدید کافله بوزن مکه سرور وشادمانی ثانی کاف
فارسی و اظهار ها ایله بگاه لفظندن مخففا اولور وقت
صبح معناسنه ثالث کسر کافله کیمه معناسنه اولور بلابه

فتح لام

فتح لام وباء موحده ایله بوزن کبابه یعنی زن فاحشه بلاده
فتح لام ودال مهمله ایله بوزن کباده بیهوده وبی عقل وحرامزاده
وبدکار معناسنه جمیع روایتلرك معنالری بربرینه قریبدر
بلانه فتح لام ونونله بمعنی کارنا تمام بلایه فتح لام ویای تحتانیله
فرهنك جهانكیریده بمعنی بدو تباهه عموما بابكه سکون لام
وفتح باء موحده وکاف ایله تره یاغنه دیرلر که مسکه دخی
دیرلر بلغنده سکون لام ونون وفتح غین معجمه ایله بمعنی رزمه
یعنی بستهٔ قماش ومتاع تنکی بلغونه سکون لام وضم غین
معجمه وفتح نونله بمعنی اندیشه بلکه جائز که معناسنه ترکیده
دخی مستعملدر بلواژه سکون لام وفتح واو وزاء فارسیله
شیشه معناسنه ومشکلاتده یجوز بالراء المهمله مسطوردر
بلوایه سکون لام وفتح واو ویای تحتانیله قرلغچ که بالوایه
وپرستو وپرستوك دیرلر بندرگاه بندر بازرکان
اشلدوکی یر وکاه محل معناسنه در یعنی تجار یولك
بغلیوب آچدقلری موضع ودخی بازرکان کمیسی یناشدوغی

اسکله ویلمان اولان مکان معناسنه ده استعمال اولنور بندگاه
مفاصل اعضا معناسنه در بند نایژه زاء فارسیله حبوبات
صاپی قریلوب صمان اولدقدن اول دوکلره دیرلر که ترکیده
کسمك دیرلر بندنه وبندینه کلاهما بسکون النون وکسر
الدال المهملتین دوکه درکه قفتانه دیکیلور ودوکمه
یرینه دیکیلن باغ ترکیده دخی بند دیرلر بنده مطلق قولدر
اما ارکك اولسون قیز اولسون حقیقتا قیمتله اشترا اولنمش اولسون
ومجازا رضا ایله قوللق ایتمش اولسون وکفاردن سبی اولنمش
اولسون اسم عامدر بندیمه سکون نون ویای تحتانی وکسر دال
مهمله وفتح میمله بندینه مرقوم معناسنه در کذا فی مجمع
الفرس بنفشه کرده معنی کبود کرده کذا فی المحمودی کوك رنك
ایتمکدن کنایه در بنفشه معروف چیچکدر معربی بنفسج در
استعاره طریقیله نوخط دلبرك خطنه دیرلر بنکاله سکون
نون وفتح کاف ولام ایله هندوستانده بر معظم شهر اسمیدر
قدیمی پادشاهلرینك تختگاهی ایمش بنگاه سکون نون وفتح

کاف

کاف فارسیله ترکمان طائفه سنك کیجه دن دریم اوی دیدکلریدر
بعده کثرت استعمال ایله وزرا واکابر چادرلرینه علم اولدی
بار وبنگاه وخیمه وخرکاه دیرلر بنگره سکون نون وفتح
کاف فارسی وراء مهمله ایله اول ازکیلی ذکر درکه عورات
بشکره اویومق ایچون اوقورلر نانودخی دیرلر بنلیقه سکون
نون ویای تحتانی وکسر لام وفتح قاف قافله قفتان وپیراهن
قولتغنه قونیلان پاره که خشتك وسوزه دخی دیرلر
بنوره فتح نون وراء مهمله سکون واو ایله اساس دیوار
وبنا تملی معناسنه بنوه ضم نون وواو معروف واظهار
ها ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده خرمن معناسنه در که خرمن
بکچیسنه بنوان دیرلر بهار بشکنه بر نوا اسمیدر بهرامه
سکون ها وفتح راء مهمله ومیمله شرفنامه ده ابریشم معنا سنه در
بهرمه بو وزن مقرمه نسخهٔ میرزا ابراهیمده بمعنی مسته
ورودکردان یعنی ارباب صنعت وتجار آلتلرندن منقب
دیدکلری سوردی دمور در بهره بو وزن جهره نصیب وحصه

معناسنه روزی دیدکلری معنادن عبارتدر کرچه معنای
تقدیرده مشارکدر لکن روزی کبی رزقه اختصاصی
یوقدر غیریده استعمال اولنور اجرت کبی وعربیده کی خط
معناسن افاده ایدر و یوك تنكنه دینلدوکی مسطوردر
بهله سکون ها وفتح لام ایله ادوان که یرتجی قوشی الما لدقده
یرتماموق ایچون کیرلر عربیده قفاز دیرلر بهمنجنه سکون ها ونون
اول وفتح میم وجیم ونون ثانی ایله بهمن ماهك ایکنجی کونی
آدیدر ملوك فارس اول کونی مبارك ومعظم طوتارلر ودخی
برنوع طعامدر بهمنین ایله ایدرلر بهمنجه حذف نونله صحاحین ده
بهمنجنهٔ مرقوم معناسنه مرویدر بهنانه سکون ها وفتح نونین
ایله ایکی معنایه در اول کلیچهٔ نان سفید وثانی میمون که کبی دخی
دیرلر بهه فتح ها ایله اشارت بعیددر مثلا برایراق نسنه اغلامن
مراد ایتدکده ایراد ایدرلر بیغاره سکون یای تحتانی وفتح غین
معجمه وراء مهمله ایله سرزنش وطعنه معناسنه بیك راه
دفعه یعنی براوغوردن مع الیاء التحتانی باباشیخی برنوع خربزه در

یعنی

یعنی قاوون غایت لطیفدر کذا فی شرفنامه بادافراه‌ی مکافات
بد یعنی انتقام بادام کوهی بخراك مرقوم معناسنه کذا فی
شرفنامه بادخانی سکون دال و فتح خاء معجمه ایله بر چشمه
آدیدر دامغان قریه‌لرندن هوانام بر قریه‌ده واقعدر
روایت اولنور که بر حایض عورت حیض بزلرینی اول
چشمه‌یه براقسه بامر الله تعالی بر مرتبه باران و شدید روزکار
اولور که سیللر آت و آدمی قاپوب آلور بادسری سکون
دال و فتح سین و کسر راء مهملات ایله کبر و عجب معناسنه باد
عیسی یعنی معجزهٔ حضرت عیسی علی نبینا و علیه الصلوة
والسلام بادکنجی سکون دال و ضم کاف له قولنج دیدکلری
علت که مشکلاتده هی الریح التی یکون منها الحدب
روایت اولنمشدر بارانی یغمورلق و دلبند بورکی یغمور
محلنده کیلدوکی اجلدن بارانی تسمیه اولنمشدر بارکی
فتح راء مهمله ایله آت معناسنه دربار نبوی فتح راء مهمله
و سکون نون و ضم باء موحده ایله بر نوع خوشبوی ریحاندر

كذا في مجمع الفرس باردنکی باریدن لفظندن اسم مصدردر

یاغش وهرنه که جو سماده هوادن نازل اوله ژاله وقار کبی

باری کسر راء مهمله ایله التی معنایه دراول جناب حضرت

حق جل ذکره وعز اسمه علی درکه باری تعالی دینلور بزرکی

ورفعت وعظمت معناسندندر آخرنده کی یا وحدت

معناسنه بارخدا دیمك بوندندر ثانی مقام تمنی ومحل ترجیده

باری همچنین باشد دیرلر خامس بردفعه معناسنه که آخرنده کی

یا یای وحدت اولور سادس هندوستانده برقصبه اسمیدر

بخه پاره کویلر توابعی واردر باری حاصل کلام آخرنده کی

حرف مصدریه ووصفیه ووحدت معنالریله ذکری

مرور ایدن بار مرقومك اون طقوز معنالریله مترادف

اولور بازك ترکی فتح زاء معجمه وسکون کافله دلوجه طوغاندر

کاهی ترکی ترك ایدوب یالکز بازکی دیرلر بازی کسر زاء

معجمه ایله ایکی معنایه دراول اویوندر لعب معناسنه بعض

نسخه ده جانباز معناسنه ده مرویدر باشکونکی بمعنی

باژکونی

202

بازکونکی یعنی مقلوب ومعکوس اولمق متجانس فارسیدر
کذا فی شرفنامه باقلی کسر قافله جوباندن بر نوعدر
جیجکدر چشم احوله صفت ایدرلر بالادوی فتح لام
ودال مهمله وکسر واو ایله شاطرلرک لنک اوردوغنه
دیرلر بالانی کسر نونله باشلک اورته یری فرق سر معناسنه
بالای بوزن تابای بمعنی اسب جنیب یعنی یدک آت کذا فی
تحفة الاحباب والصحاح بومعنایه بالودکی ضم لام وواو
معروف وکسر دال مهمله وکافله سوزلک که بالودن
سوزمک معناسنه مصدردر بامی کسر میمله شهر بلخک
لقب قدیمیدر باوردی فتح واو وسکون راء مهمله وکسر
جیمله خوارزم لغتنده چاشنکیر کذا فی مجمع الفرس باوسنی
ضم واو وسکون سین مهمله وکسر نون ایله اول عورته دیرلرکه
زوجینک بر عورتی دخی اوله ترکیده قومه دیدکلریدر
مشکلاتده التی لزوجها امرأة اخری یازمشدر باوی

کسر واو ایله بمعنی باشی اولاسن دیمك اولور کذا فی المشکلات

بایستی کسر یای تحتانی وتاء مثناة وسکون سین مهمله ایله

کرك معناسنه بایستن دن اسم مصدر داولور ببای فتح باء موحده

ایله بمعنی بمان یعنی قال عربیده قف معناسنه ودخی ضد بد در

کذا فی شرفنامه بتکچی فتح تاء مثناة وسکون کاف وکسر جیم

فارسیله بمعنی نویسنده یازیجی دیمکدر بحلی کسر حاء مهمله

ولامله حلال لك معناسنه در بخسی سکون خاء معجمه

وکسر سین مهمله ایله اوچ معنایه کلور اول پژمرده وبی آب

حاصل اولمش نباتات بخشای بخشیدن لفظندن صیغهٔ امردر

بخودی ضم خاء معجمه وواو معروفله باشقه باشنه دیمکدر

بخیازی سکون خا وفتح یای تحتانی وکسر زاء معجمتین ایله ایکی

جامه کیلدکده شاکرده ویریلان شربت بها واسکی جامه‌یی

برفقیره ویرمك بدخشی مراد لعل دیمکدر کذا فی شرفنامه

بدرآی فتح دال وسکون راء مهملتین ایله لفظ مرکبدر طشره

کل معناسنه برده کتنای سکون دال وفتح راء مهملتین ایله
یارامز فکرلو وسقط تدبیرلو اولور بردری سکون دال وکسر
راء مهملتین ایله اول چارکوشه بزدرکه ایچنه زروسیم
قویوب صره نامیله برکسنه یه ویررلر ویاخود کوندررلر
هندیلر بوری دیرلر بدی کملك که ضدی نیکی در ودخی
مختصر بادی درکه دعای خیر اولور مثلا برخوردار بادی
دیمکده برخوردار بدی دیرلر براتی فتح راء مهمله وکسر تاء
مثناة ایله ایکی معنایه در اول جامه وغیری کهنه نسنه لر وفر
سوده اولمش اشیا وجه برات ایچون یعنی تصدقا ویریلور اول
مناسبتله براتی دیرلر ثانی اول جماعته دیرلرکه داما دی
عروس خانه سنه ایلدرلر برای عربیده لام جاره ولاجل معناسنه در
که ترکیده ایچون دیرلر شیخ سعدی کلستانده شاهان برای پاس
رعیت نه از بهر طاعت پادشاه چغتای لسانده بو معنایه
آنین دیرلر انو کیچون دیمك اولور اسکندرنامه ده کشمیر
شاهی ملو شاهك اوغلی اناسی فیروز حقنده اسکندره دیدی

برتنی سکون راء مهمله وفتح تاء مثناة وکسر نونله تبختر

وتفاخر وتعاظم ایله صالنمق کذا فی مجمع الفرس برجوشیدکی

قورداشنی دیدکلری علت که سببی هیجان دم اولوب

وجودده قبردوغی مناسبتله تسمیه اولنمشدر کذا فی

بعض النسخ برخفجی سکون راء مهمله وفاو فتح خاء معجمه ایله

بمعنی ستیزه کاری کذا فی مؤید الفضلاء غوغا وهرزه اولورسه

مجادله ایدیجی کذا فی مجمع الفرس برخی سکون راء مهمله وکسر

خاء معجمه ایله فدا معناسنه بتشدید ایله ده مرویدر شارح بوستان

سروری وشمعی برخی لفظندن برعلی معناسنه وخی عرق معناسنه

صانوب فدا معناسنه اوغرامامشلر و برمعناسیده برزدرکه

برخی از شب کذشت کیجه دن برز کچدی دیمکدر بردقی

سکون راو فتح دال مهملتین وکسر قاف ایله بردعی دیمکدر

ایکی معنایه کلور اول بردع تکلید ریای نسبتله تکلیجی اولور

ثانی ولایت بردعه منسوب اولان خلق بردی سکون راو کسر

دال مهملتین ایله اوج معنایه کلور اول فرهنک جهانکیریده

بردوغ

بر نوع لطيف خرمادر كه شنك واشكنك دخى ديرلر ثانى ظروف
سنكين يعنى طاشدن تراش اولنمش قابلر ثالث مجمع الفرس
تتمتيدر معناسنه دربزكرى وبرزيكرى كلاهما بسكون الراء
المهمله وكسر الزاء المعجمه وفتح الكاف الفارسى زراعت
وحراثت ايتمك اكنجيلك معناسنه دربرزى اكنجى كه كشتاد
زردخى دينلور كذا فى مشكلات برسى سكون را وكسر سين
مهملتين ايله بمعنى بيزار وبمعنى بردن كذا فى مشكلات
بركرى سكون راء مهمله وكسر كافله بركيرى لفظندن
اختصار اولنمشدر بركى فتح راء مهمله وكسر كاف فارسيله
كلاه دراز كه درويشان كيرلر عربيده برنس ديرلر كذا فى
كتاب السامى فى الاسامى برومندى ضم راء مهمله وواو
معروف وفتح ميم وسكون نونله بمعنى برخوردارى بيومك
وكامل اولمق معناسنه دربرى كسر راء مهملهٔ مخففه ايله ذكرى
مرور ايدن برا ايله مترادف استعمال اولنوب برابرى ديرلر
براكبى بودخى قيمه وبهارات ايله آيه كوفته سى كبى ايدوب

یوغرت ایله بشوردرلر نهایت ایریسنه براوخرده سنه بری دیرلر
هندوستانه مخصوص طعامدر عرفی شیرازی هندوارمغله
وبراوت اسمیدر نخیرولک دخی دیرلر عربیده تخفیفله برنسنه منفصل
وفارغ ودوراولمق معنالرینه وتشدید ایله اهل صحراوبادیه
دیمکدر بره منسوب بزرنی فتح زاء فارسی وسکون راء مهمله
وکسر نونله تجمل ووقار وحشمت ایله دیمکدر برندی فتح زاء
فارسی وسکون نون وکسر دال مهمله ایله بمعنی تنکی معیشت
وبیچارکی یعنی فقر وعاجز اولمق اکرچه حرکتی اشعاراولنامشر
لکن باء مفتوحه جمله دن انسب اولمغله بومحله تحریراولندی
اصحاب وقوف نظرنده خلافی ظهور ایدر ایسه اعتراضدن
عفو رجا اولنور بسکوی سکون سین مهمله وضم کاف
فارسیله بمعنی پرکوی وبسیار کفتار بسی بسا لفظنک
اماله سیدر هر معناسنده بمعنی بسیار بشکاری سکون
شین معجمه وفتح کافله بمعنی کنت وکار بشلی کسر شین معجمه
ولامله بجسبی ودرآویزی یعنی برنسنه یه صجرایوب

اصلمق

آصلمق بطمی برنوع شراب ظرفیدر بفتری سکون فا وفتح
تا وکسر راء مهمله ایله جلاه آلتلرندن اول نسنه درکه
ایلکی کاکچیروب طوقودقچه آنکله اوروب صیقلایدرلر
ابریشیم کارلر تبره وکفتری وافراز دخی دیرلر عربیده دفه
وترکیده طراق دیرلر بکرایی وبکروی کلاهما بسکون الکاف
وفتح الراء المهمله برنوع میوه در تاریخ ایله لیمون اراسنده
لکن تاریخدن کوچك وطتلو در شبانکارده چوق اولور
بلبلانی سکون لام اول وفتح ثانی ویاء موحده وکسر نون ایله
ترکانه مخصوص برطعامدر کذا فی شرفنامه ومحمودیده
بومثل مشهوردرکه حلوای بلبلانی تانخوری ندانی
مسطوردر بند باکودی براوتدر نیتوجه دیرلر بندی
کافرالنده اسیر اولان مسلمانه دیرلر بهرکی سکون ها وفتح
راء مهمله ایله غنا وتمول معناسنه ودخی غنی ومتمول
معناسنه بهری برمقدار وحصه دیمکدر بهی کسرها ایله
بمعنی روشن باب الباء المکسورة مع الالف برون سرا

اول التون وکمشه دیرلرکه ضربخانه دن غیری یرده سکه لنمش
اوله یعنی قلب سکه بیرون سرادخی دیرلر زبان هندیده
غیرسال دیرلر کسر غین ایله بریان محلا ضم میم وفتح حاء
مهمله ایله شرفنامه ده اول بریانه دیرلر که محل تناولنده
تره وتورب وسبزه موجود اولوب معا تناول اولنه بکیاسا
سکون کاف وفتح یای تحتانی وسین مهمله ایله تثلیث یعنی
کوچك یوك که اوزرینه بنلمك قابل اوله وقیل بالباء الفارسیه
کذا فی المحمودی بنا عربیدر لکن فارسیده استعمالی شایعدر
حقیقتا عمارت معناسنه در کهنه بناست ومجازا بنابرین
دیرلر بناء علی ذلك معناسنه بیا کلمناسنه صیغه امردر
اصلی آیدر حرف با ادخال اولنوب بای اولدی قلب مکان
اولنوب بیا اولدی بیدلا سکون یای تحتانی وفتح دال
مهمله ایله یعنی هدیان بیرون سرا برون سرای مرقوم
معناسنه که دغل سکه دیمکدر کذا فی فرهنك جهانکیری
بیسروپا رندلا اوبالی وکدای برینان حالی بینا کوریجی
چشم

چشم بینا کوردکوز دیمکدر بین لفظی که صیغهٔ امردر کاه اسم
فاعل اولور الف داخل اولدقده وبونده اولان الف فارسیده
وصف جبلی ایله توصیفک اداتیدر توانا وشنوا وکویا ده کی
الف کبیدر مقابلی نابینادر فرهنک جهانکیریده بینایی دیرلر
چشم مرادایدرلر مع الباء بتلاب سکون تاء مثناة وفتح لام ایله
خرما چیچکی نک غلافی که کوزه مخ دخی دینلور ودخی برنجاسب
معناسنه که بوی مادران دخی دیرلر برنجاسب کسر را وسکون
نون وفتح جیم وسین مهملتین ایله غایت آجی بر سبزه در
بلنجاسب وبرنجاسف وبلنجاسف دخی دیرلر بشتاب شتابیدن
لفظندن صیغهٔ امردر عجله ایله معناسنه بلنجاسب کسر
لام وسکون نون ایله برنجاسب مرقوم معناسنه در برنجاسب
دخی دیرلر بی آب بی رونق وبی لطافت بی تاب بی طاقت
وبی قوت وبی فروغ وبی مجال ویورغون معناسنه عربیده
فاتر دیرلر وجغتای لساننده یورلمشه آرماغ وآرماق دیرلر
بیوراسب سکون یای تحتانی ورا وسین مهملتین وفتح واو

وهمزه ایله نام ضحاك ماریدر وجه تسمیه سی بیوراون بیك
عدد دراسب معلوم اون بیك آته مالك دیمك اولور بیجاده لب
دوداق اوزرنده اولان صاری وقرمزی رنك كذا فی فرهنك
محمودی مع التاء بدست فتح دال وسكون سین مهملتین ایله
بعض نسخه ده كسر دال ایله ده منقولدر قارش معناسنه كه عربیده
شبر دیرلر كسرتین ایله برنجاست فتح را وجیم وسین مهملتین
وسكون نون ایله برنجاسب مرقوم معناسنه براوتدر صاری
چیچكی اولور بوی مادران دخی دیرلر بعض معالجات تركیبنه
جزؤ ایدرلر لسان یونانیده ارطیسا دیرلر بست سكون
سین مهمله ایله یكرمی عدد معناسنه اولان بیست لفظندن
اختصار اولنمشدر بنشاخت كسر نون وفتح شین وسكون
خاء معجمتین ایله بمعنی نصب كرد نشاندن لفظندن فعل
ماضیدر بنشاست كسر نون وفتح شین معجمه وسكون سین
مهمله ایله بمعنی بنشست یعنی جلوس كرد بهشت كسر ها
وسكون شین معجمه ایله بمعنی بنهاد یعنی قودی بخشت سكون

یای

یای تحتانی وشین وکسر خاء معجمتین ایله نسخهٔ حسین وفاییده
اغاج وغیری کوکیله قوپمش وقوپدی دیمکدر بیدخت
سکون یای تحتانی وخاء معجمه وضم دال مهمله ایله نام
ستارهٔ زهره که ناهید دخی دیرلر کذا فی مجمع الفرس
بیست سکون یای تحتانی وسین مهمله ایله اوچ معنایه در
اول مرتبهٔ اعداده یکرمی عدددر که عربیده عشرین
دیرلر بیلفت سکون یای تحتانی وفا وضم لام ایله نام ستارهٔ
زهره در کذا فی مجمع الفرس مع الجیم بیچ سکون جیم فارسی
وکسر باء موحده ایله بعض نسخه ده اخریده جیم فارسی ایله در
ایکی معنایه کلور اول مخفی سویلمك که ترکیده فسلدی دیرلر
ثانی بر لفظدر که چوبانلرکچی نواخت ایدرلر یعنی چغررلر
برنج سکون راء مهمله ونون وکسر کافله حلوای پشمینه
وایری شهدانه اولان نسنه یه دیرلر بنج مجمع الفرسده بمعنی
ریم چشم یعنی کوزده اولان چیق وفرهنك جهانکیریده برنج
معناسنه مسطوردر برنج معروف عربیده ارز دیرلر فتح همزه

وضم رایله اهل کیلانڭ بغدای یرینه برنج تناول ایدرلر وجود
انسانده امراض وعلل تولد ایتدرمز وبغدای آدمی عمر طبیعی یه
ایرشدرمز دیرلر شول مرتبه زعملری واردر که میته نوحه
ایتدکده نان نخوردی چرا مردی دیرلر بشنج فتح شین معجمه
وسکون نونله نسخهٔ میرزا ابراهیمده شکنج روی یعنی بورشق
که اختیارلق ویا غضب سببیله چهره ده ظاهر اولور کتاب
السامی فی الاسامیده چهره ده طراوت اولمیوب خشکی اولمق
معناسنه وبر روایتده عربیده کلف دیدکلری علتدر بو قول
صحته اقربدر بلاج لام والفله بوریا یعنی حصیر که فقرا
ودرویشان دوشنورلر کذا فی مجمع الفرس بلنج کسر لام
ونونله برسنه نڭ مقدار واندازه سنه دیرلر مثلا بلنج فلان
دیرلر مقدار فلان دیمك اولور کذا فی فرهنك جهانکیری
بنج سکون نونله بمعنی کره یعنی دوکمه هرنه ده اولورسه بیمار
غنج فتح غین معجمه وسکون نونله اکثر اوقاتده خسته اولوب
عمری خسته لکله کچن مع الخاء بنج سکون یای تحتانی ایله کوك

واصل

واصل درخت که ریشه دخی دیرلر بید سرخ قزل سکوت
معناسنه بیستاخ سکون یای تحتانی وسین مهمله وفتح
تاء مثناة ایله بمعنی گستاخ که بستاخ دخی دیرلر بگرانچرخ
حوران بهشت وستارگان کذا فی فرهنگ محمودی مع الدال المهمله
بخرد سکون خاء معجمه وفتح راء مهمله ایله عقللو دیمکدر
باخرد تقدیرنده بخفد فتح خاء معجمه وفا ایله بمعنی عطسه کند
یعنی اقسرر مصدری خفیدن گلور کذا فی المؤید وادات الفضلا
ومجمع الفرس بوزن بجوردد بمعنی سرفه او کسورك معناسنه در
بدرود سکون دال وضم راء مهملتین وواو معروفله وداع
معناسنه ترکیده اسنلشمك دیرلر برسد فتح را وسین مهملتین
ایله بر کلمه در که لسان درویشانده جاریدر حق یتوره معناسنه
بسیجد کسر سین مهمله وسکون یای تحتانی وفتح جیم فارسیله
ساز کاری ایدر معناسنه فعل مضارعدر مصدری بسیجیدن
گلور حاضر وآماده ایتمك معناسنه بشکرد سکون شین معجمه
وراء مهمله وفتح کاف فارسیله اصلنده شکرد ایدی که

شکاریدندن مشتقدر باء زائده ادخال اولنمشدر بشکلید
سکون شین معجمه وکسر کاف ولام ایله طرنقله ویاخود تیرویجی
وقلمتراش ایله یاره لمك ودکن جامه یه یا پشوب برتمق بشلد
کسر شین معجمه وفتح لام ایله بمعنی بچسبید ودرآویزه بمعنی اول
بنوند فتح نون اول وواو وسکون ثانیله برنسنه یی بریره
طوتمق مثلا صوبی کوزه ده صقلمق کبی کذا فی مجمع الفرس
بهبود سکون ها وضم باء موحده ایله ایولك وصفا ایتمك
وایو اولمق معناسنه ودخی اعلام رجالدندر مرویدرکه
حضرت سلمان رضی الله عنه جنابنك اول اسم لطیفی بهبود
ایدی بعده سلمان تسمیه ایلدیلر بیجاد سکون یای تحتانی وفتح
جیمله بیجاده دخی دیرلر یاقوتك بر نوعیدر بعضیلر یاقوت
خرده سیدر دیدیلر بعضیلر لعل جنسندن وبعضیلر
فیروزه نوعندن دیدیلر وبعض لغتده کاهربا دیدیلر
اصحی جواهر خرده سیدر کاهربا معناسنه در دیو یازمش
بیجاد بید سکون یای تحتانیله التی معنایه کلور اول سکوت

اغاجنه که

اغاجنه که عربیده صفصاف دیرلر بیداد سکون یای تحتانیله
ایکی معنایه در اول معروف ظلم وجور معناسنه که ظالمه
بیدادکرد بولرثانی ترکستانده برشهر اسمیدر که رستم آنی فتح
ایلدی پادشاهنه کافور دیرلر مردم خوار برکافر ایدی بیراد
سکون یای تحتانی وفتح راء مهمله ایله بیرو اختیار وعمل مانده
معناسنه بیرزد سکون یای تحتانی وفتح راء مهمله وزاء
معجمه ایله مجمع الفرس ده اکه دیشندن چقان دمورخرده سنه که
عربیده براده دیرلر ودخی بردارود در قبرجغه سوردرلر
نفع حاصل ایدر ودیرلر که اوزرینه قوناز وفرهنک
جهانگیریده برنوع صمغدر مصطکی یه مشابه عسل کبی
صافی وبی غش اولور وغایت تیز بویدر طبیعتی حار و
یابسدر عرق النسا ونقرسه نافعدر وادرار حیض ایدر
اکا بیرزه وبیرزی دخی دیرلر بیرکند سکون یای تحتانی
وراء مهمله ونون وفتح کافله برشهر آدیدر معربی بر
جنددر بوریهای جامی بیمند سکون یای تحتانی ونون

وفتح میمله جاقلدق که دکرمان طاشی اوزرینه
قورلردانه یی تدریجله دوکمك ایچون وغیرین دخی اولور
بیند سکون یای تحتانی ونون ثانی وفتح نون اول ایله بعنی
امید وامیدواری ودخی جمع مضارع دکوردلردیمك
اولور بیند سکون یای تحتانی وفتح نونله اوج معنایه در اول
امید طوتار ثانی کره وعده معناسنه بو ایکی معنایه ترتیب
اوزره بیند فتح یای تحتانی وسکون نونله بوزن کی اند بمعنی
مستند بیورد سکون یای تحتانی وراء مهمله وفتح واو
ایله بوزن بید در ایکی معنایه در اول توارنی بر مبارز نامیدکه
افراسیاب پیران ویسه امداده کوندرمشیدی ثانی بر شهر
اسمیدرکه مشهوری باورددر باورد دخی دیرلر بیهود
سکون یای تحتانی وضم ها وواو مجهول ایله آتشدن
اقاب صرار وب یانمغه قریب اولمغه دیرلر مع الراء المهمله
بیتا سکون تاء مثناة ایله بتسیار کسر تاء مثناة وسکون سین
مهمله وفتح یای تحتانیله حکیم اسدی بلا معناسنه نقل ایلمشدر

برادر

برادر حقیقتا قرنداش معناسنه دربرادر کهتر کسر کاف ایله
کوچك قرنداش برادر مهتر کسر میم ایله بیوك قرنداش برادر
نکو سکون نون وفتح کاف فارسیله اوکی قرنداش فارسیده
بونلر ایچون مخصوص اسم یوقدر چغتایده کوچك قرنداشه
کسر اللهله اینی دیرلر کتاب سبعهٔ سیاره ده یدی اقلیم
شاهلری کلوب بهرام کورك قصر یاپدقلری یرده کلود
براز فتح راء مهمله وزاء معجمه ایله نیکویی وزیبایی
وپیرایه ولطافت معناسنه دربستا سکون سین مهمله
وفتح تاء مثناة ایله سست واستوار معناسنه بسیار کثرتی
بیاندر هرنه ده اولورسه مخصوص چوق معناسنه بشنار
فتح شین معجمه ایله بش معنایه کلور اول بمعنی نثار یعنی اول
نسنه که صاچلور بغار فتح غین معجمه ایله بمعنی آب روان
بکمار ضم کاف ایله امر صیغهٔ سیدر بمعنی مستولی کن بناکر
معمار معناسنه اصلی بناکار درکه کر کاردن مخففدر ایدیجی
معناسنه چوق یرده واقعدر بهار ولایت هندوستانده

شهر دهلی نك جانب شرقیسنده واقع بر شهردر كه آندن كچوب
ولایت بنكاله یه واریلور اول ولایتك دار الملكیدر بهتر ایورك
دیمكدر كه یه ایو و ترادات تفضیلدر معنای تركیب یكرك
اولور بیار كتور معناسنه صیغهٔ امردر اصلی آردر آوردندن
حرف باء مكسوره ادخال اولنوب بار اولدی تلفظنده نوع
ثقلت اولمغین حرف مده بدل یای تحتانی كتورب بیار دیدیلر
بیجكر سكون یای تحتانی وكسر جیمله قورقو عربیده كی جبان
معناسن افاده ایدر بیخاور سكون یای تحتانی وفتح خاء معجمه
وواو ایله كوكلی اغاج تناور تركیبی كبیدر اصلی بیخ آوردر
متصل یازلمق رسم اولنمشدر كذا فی المجمع بیدار اویانق
ومستیقظ معناسنه بیدانجیر تركیده كنه اوتی عربیده كسر
خا وسكون را وفتح واو ایله خروع دیرلر تخمنك یاغن چیقاروب
زیتون یاغی كبی چراغده یاقرلر بیدستر سكون یای تحتانی
وسین مهمله وفتح تاء مثناة ایله بحری بر حیواندر قره ده دخی
تعیش ایدرسك بحریده دیرلر وسك آبی ده دینلور تركیده قوندوز

دیدكلری

دیدکلری حیواندر خایه سن بعض معالجه یه ادخال ایدرلر
اخراج ریح ودفع امراض بلغمیه وسودایه نافعدر جند بید
ستر وجند بادستر دخی دیرلر بیر سکون یای تحتانیله بوزن
شیرایکی معنایه در اول بمعنی صاعقه که ترکیده یلدرم دیرلر
کذا فی الصحاح بیر وبار حضرت جناب باری جل ذکره اسماء
شریفه سندندر بیزار سکون یای تحتانی وفتح زاء معجمه
ایله اوصانمق وترك ایتمك معناسنه بیزر اقچه سز یعنی مفلس
وجمری دیمکدر نتکم ضروب امثالده دیمشلردر زر زد
کشد بیزری دردسر بیستار سکون یای تحتانی وسین
مهمله وفتح تاء مثناة ایله سوزاراسنده بر سوزی متصل
تکرار ایلمك بعض آدم بر سوزی مرکز کلام ایدینوب هر سوزنده
انی ایراد ایدر و فرهنك جهانکیریده بیستار بر لفظ دربهمان و
فلان کبی فلانی وبهمانی کاه تتابع وکاهی مفردا ایراد ایدرلر
کذلك باستار وبیستار دیرلر بودخی کاه متتابع وکاه منفرد
اولور بیس سکون یای تحتانی وفتح سین مهمله ایله بر نوع

شكاری قوشدر بیغو وشکره یه مشابه اما انلردن تیز پر در یعنی
بك اوچار بیسره دخی دیرلر بیسود سکون یای تحتانی وضم
سین مهمله ایله برشهرك اسمیدر بیشتر ار تو قرق معناسنه که
بیش زیاده وتر معلوم بیشکار سکون یا وشین معجمه وفتح کافله
اجرتسز ایش اشلتمك بیگار ترکیده بکار دیدکلری لونده
هرزه کرد روزکار که بر یرده مسکن وقرار طوتمیوب
ایشسز شهر بشهر قریه بقریه خانه بخانه کزوب لقمه جیلك
ایدر ودخی درویشان اسلوبندن اولوب درویشلکده
علاقه سی اولمیانه دیرلر بیمار خسته ومریض وعلیل معناسنه
مقابلی تندرست دربیمر سکون یای تحتانی وفتح میمله بیحد
وبی اندازه معناسنه بیود سکون یای تحتانی وفتح واو
ایله اوج معنایه کلور اول اون بیك عدده دیرلر اسمدر
ثالث هرنسنه که مدور اوله جوز کبی وطوب کبی اکا دیرلر تو معنا
فرهنك جهانکیریده مسطوردر مع الزاء المعجمه براز بوزن
درازاو کوزك بویندروغنه بغلدقلری قایش یاره سنه

دیرلر

دیرلر بز بوزن دز زنبور دیدکلری صاری آری معناسنه
بساز ساختن لفظندن صیغهٔ امر در روز معناسنه
ومحل تمنیده دخی استعمال اولنور بلاز بوزن پیاز
بی سبب وبی تقریب معناسنه بنیز کسر نون وسکون
یای تحتانیله اوج معنایه دراول بمعنی هرکز بهروز
سکون ها وضم راء مهمله ایله ایکی معنایه دراول بللور
کبود درکه غایت خوش رنکدر اماکم بهادر ثانی کندرهندیه در
واعلام رجالدن دخی اولور بیروز سکون یای تحتانی
وضم راء مهمله ایله ایکی معنایه دراول بی طالع وبی نصیب
ثانی فرهنك جهانکیریده بر نوع یشل طاشدر زمرده
مشابه اماکم بهادر بیمارخیز خسته لکدن هنوز قالقمش
کمسنه بیواز سکون یای تحتانی وفتح واو ایله بمعنی اجابت
وجواب ویرمك والتماسی قبول ایلمك معناسنه مع السین
المهمله بخس سکون خاء معجمه ایله ایکی معنایه دراول زمینی
بیخا یعنی بوردون یومشغی ثانی سستی یعنی کوشکلك کذا فی

فرهنك جهانكيرى برجيس فرهنك جهانكيرده باء مكسوره
ايله نام ستارهٔ مشترى مسطوردر بلتيس سكون لام
وكسر تاء مثناة بعده ياى ساكنه ايله بردار وآديدر بلكس
سكون لام وكسر كافله بمعنى سر ديوار كذا فى مجمع الفرس
بيرلاس سكون ياى تحتانى وراء مهمله ايله جغتاى
طائفه سندن بر قبيله آديدر برلاس دخى ديرلر بيكس
معروف حاميسى ومعينى اولميان كمسنه مع الشين المعجمه
براش فتح راء مهمله ايله نسخهٔ ميرزا ابراهيمده بمعنى پاشيدن وفرو
شاندن يعنى صاچمق ودخى اشاغى قومق معناسنه صيغهٔ امردر
بريش كسر راء مهمله وسكون ياى تحتانيله آيرمق وطاغتمق
معناسنه صيغهٔ امردر بلاش بى سبب وبى تقريب معناسنه كه
بلاذ دخى ديرلر كذا فى فرهنك جهانكيرى بناكوش قولق
بياضى شعرا اشعارلرنده چوق استعمال ايلمشلردر بندش سكون
نون وكسر دال مهمله ايله نسخهٔ ميرزا ابراهيمده آتلمش وطوب
اولمش پنبه كه اكيرمك ايچون حاضرلنمش اوله غنده وغندش

وكندش

وكندش وهندك دخی دیرلر بید موش اغاجنه بتر بر شكوفه در
بید مشك بید مشك بید وكربة بید دخی دیرلر كذا فی المؤید
بیش موش صحانه مشابه برجانوردر بیش بپراغی التنده
مكان ایدر بعض نسخه ده تریاك بیشدر دیمشلر كذا فی مجمع
الفرس بیش سكون یای تحتانی ایله ایكی معنایه در اول زیاده
معناسنه كه مقابلی كم دردر توا كسك دیمكدر بیش وكم دیرلر ثانی
بر كوكدر جدواره بكزر انجق فرقی بودر كه جدواری قیروب
واصلدوب كاغده سورلدكده بنفشی رنك اولور بیش
قرامترق اولور وصاری اولور وبر فرقی دخی جدوار
رومده بوستانجی كلاهی كبی دبه سی بك سوری اولمز
دكرمیدك اولور بیش بالته جی كلاهی كبی سوری اولور
جدوارك خاصه سی سموماتی دفع ایدر بیش كندوسی
زهردر معتاد اولمین ادم برقیراطدن زیاده تناول ایتسه
هلاك ایتمك احتمالی اولور سند ولایتنده چوق اولور
شهرهلاهل طاغلرنده اكثر بتر اول دیار خلقی تازه ایكن

یرلرضر واتمز ایمش اوچ نوع اولور بر نوعی اکلیل الملکدن
ایریجه عقده لری اولور سنبل هندی اراسنده بولنور
اکافرون سنبلی وهلاهل دخی دیرلر بیاض نقطه لری
وار در کندو سیاه رنکده در بر نوعی دخی بیشل رنکه قریب
بوز رق اولور سیاه نقطه لری اولور ماميران کوکنه
بکزر بر نوعی دخی سیاه رنکده رصار و یه مایل عقده لو در
قامش کوکی کبی بو نوعی غایت مهلکدر بونکله برص و جذام
علتلرینه علاج ایدرلر کذا فی کتب مفردات طب بینوش
سکون یای تحتانی وضم نونله صیغهٔ امردر دکله دیمك معناسنه
بریغ کسر راء مهمله وسکون یای تحتانیله بوزن دریغ نسخهٔ
حسین وفاییده خوشهٔ انکور باشد یعنی اوزم صالقمی
بزاغ فتح زاء معجمه ایله برآلتدر آنکله آیینه وقلیچ پاسلرین
آچرلر عربیده مصقله دیرلر مع الکاف بیتك سکون باء
موحده وفتح تاء مثناة ایله اوزم وخرما صالقمنك بر
پارجه سی که بر قاج دانه لو اولور زبان قزوینیده ازغ دیرلر
کذا فی

کذا فی فرهنگ جهانکیری بچشاك فتح جیم فارسی وشین
معجمه ایله نعلبند معناسنه در بعض فرهنکده علاف
معناسنه بلسك سکون لام وفتح سین مهمله ایله بعض
نسخه ده کسر لام وسکون سین ایله بو اصحدر بر دمور
ششدر باشی یصی اولور آنکله تنورده آتش قارشدررلر
ویا پوشن خمیر پاره لرین قوپاردب پاك ایدرلر وکاهی
تنور اوزرینه قویوب بریان اصارلر بلك فتح لامله
ایکی معنایه در اول نسخهٔ میرزا ابراهیمده جامهٔ نوشرفنامه ده
هرنسنه که مشاهده سی خوشنما اوله وفرهنك جهانکیریده
بمعنی نوباوه وهرنه که تازه وتر اولوب کورمه سنده
لطافت اوله وطبیعت حظ ایده ثانی تحفه وهدیه
معناسنه در بلك سکون لامله بوزن سلك مجمع الفرسده
بمعنی شرارهٔ آتش بو معنایه وکسر لامله برنسنه یه یاپشوب
التمك معناسنه در بلکك سکون لام وفتح کافله آب
نیم کرم یعنی ایلنمش صو بلکل دخی دیر بمنك فتح میم وسکون

نونله غم واندوه و تنگی دل معناسنه در بهترك سكون
ها وفتح تاء مثناة وزاء مهمله ایله زیاده یوجه رك دیمك
اولور بیارك فتح یای تحتانی وراء مهمله ایله بلبله بكوز
برقوشدر بعض نسخه ده زاء معجمه ایله واقعدر بیرشك سكون
یای تحتانی وشین معجمه وفتح راء مهمله ایله بی عار وغیرت وبی
حمیت معناسنه بیسراك سكون یای تحتانی وفتح سین وراء
مهملتین ایله میرزا ابراهیمده اشتربچهٔ یكساله ودوساله یعنی
بریاشنده وایكی یاشنده دوه یاوریسی بعض نسخه ده ارکك
وتوللی دوه یه دیرلر بعض نسخه ده اول اشتره دیرلركه اناسی
ناقهٔ عربی وباباسی اودبكلی یعنی بغورا وله وشرفنامه ده
خركره یه ده دیرلر بیمار باریك اینجه اغزی دیدكلری علت كه
عربیده سل دیرلر بیوك ضم یای تحتانی وسكون واو ایله
بمعنی عروس بیهزك سكون یای تحتانی وفتح ها وزاء معجمه
ایله فرس قدیمده كبیسا اعتبار اولنمیوب هر یوز یكرمی
سنه ده بر سنه زیاده ایدوب اول سنه یی اون اوچ آی اعتبار

ایدوب اول آیی تماما عید ایدرلر اکا بهزج دخی دیرلر
بعده جلال الدین ملکشاه سلجوقی اول عادتی ابطال ایدوب
تاریخ جلالی دیدکلری حسابی کبیسا اعتباریله ضبط تاریخ
ایلدیلر ومعتبر لغتلرده مسطوردرکه فارسیان قبل الاسلام
هریوز یکرمی سالده برسالی کبیسا اعتبار ایدوب اول سالی
اون اوچ آی اعتبار ایدوب اکا بهزك دیرلر واول سالی
ایکی ادری بهشت طوتارلر وتفاوت سنه اعتبار ایتدکلری
قنغی پادشاهك زماننده واقع اولورسه اناك عظمت
وشوکتنه دلیل بیلورلر واکا اعظم سلاطین دیرلر
اول حدده عقیده لری بویله درکه بو سال واقع اولمز
الا بر ذی شوکت پادشاه زماننده اولور حتی شاه نوش
الروان زماننده اولدی دیرلر مع الکاف الفارسی بجشك
کسر جیم فارسی وسکون شین معجمه وکاف موقوفله
طبیعت معناسنه که بزشك دخی دیرلر برنك فتح راء
مهمله وسکون نونله نسخهٔ میرزا ابراهیمده ذخیره

وجرس وکلید معنالرینه مسطوردر وبعض نسخه ده
کلید معناسنه زاء معجمه ایله مرویدر وضمتین ایله ذخیره
معناسنه ودخی بر ولایت اسمیدرکه قطب جنوبی اوزرنده
طلوع ایدر وفرهنگ جهانگیریده حبوباتدن برنوعدرکه ادویه‌یه
ادخال ایدرلر کابلدن کلور برنك کابلی دیرلر برنك کسر راء
مهمله وسکون نونله برنج کابلیدر کذا فی مجمع الفرس بزشك
کسر زاء وسکون شین معجمتین ایله حکیم وطبیب وجراح
معنالرینه در نتکم ابیات مشهدی دلالت ایدر وبعض اصحاب
فرهنك باء فارسیله تصحیح ایلمشلر جیم ایله بجشك دخی دیرلر
حکیم معناسنه بستر آهنك سکون سین مهمله وفتح تاء
مثناة ایله یورغان ودوشك چارشبی بشلنك سکون
شین معجمه ونون وفتح لامله هندوستانده برقلعه آدیدر
بیدبرك برنوع اوقدر دمرنی سکوت یپراغنه بکزر
بیرنك سکون یای تحتانی ونون وفتح راء مهمله ایله
شخص هیولایی یعنی برنسنه نك اصل وترکیبی وبنیادی
ونقا

ونقاشك تصويردن اول ايلدوكى رسمنه ديرلر بيناسك
سكون ياى تحتانى وفتح نون وسين مهمله ايله بمعنى دريچه
كذا فى مجمع الفرس مع اللام برنجشمال كسر راء مهمله
وجيم وسكون نون وشين معجمه ايله مرغن ديدكلرى طعامدركه
روغن وسكر ايله ماليده وآميخته اولنمش برنج بسمل سكون
سين مهمله وكسر ميم ايله بوغزلنمش مذبوح معناسنه
بشپول سكون شين معجمه وضم باء فارسيله صيغهٔ امردر
پراكنده وپريشان كن ديمك اولور بشكل سكون شين معجمه
وفتح كافله ايكى معنايه در اول بمعنى غم واندوه ثانى قورجق
صاحب معناسنه بشكول سكون شين معجمه وضم كافله بمعنى
مرد جلد وهوشيار وقوى دركار بشول ضم شين معجمه
ايله بمعنى ببين وبدان بلاول آزدبويه ديدكلرى ريحاندر
ودخى بردكن كوكيدركه شيرازده چوبك اشنان
ديرلر كذا فى مجمع الفرس بلكل سكون لام وفتح كافله
بمعنى بلكك مرقوم بعنى آب نيم كرم بل بهل لفظندن

انتصار اولنمشدر بهل زیادهٔ هایله ده اول معنایه در
بیخال سکون یای وفتح خاء معجمه ایله سرکین مرغ یعنی
طاوق وسائر قوش ترسی عربیده ذرق الطیر دیرلر
بیدمال سکون یای تحتانی ودال وفتح میمله قلیچ وخنجر
وامثالی نسنه لری پاسدن آچمق سکوت اغاجیله معتاد
اولمغین اول مناسبتله تسمیه اولنمشدر بیغال سکون
یای تحتانی وفتح غین معجمه ایله بمعنی نیزه که عربیده رمح
دیدکلریدر بیل سکون یای تحتانیله اوچ معنایه در اول
باغبانلرک اول یاصی دمور دکه اغاجه گچیروب باغ
وبوستان قازرلر عربیده مر دیرلر فتح میمله ثانی کمیلرده کی
کمی یی یوردتدکلری کورکدر کبی اوزون اغاج ثالث بهندی
بلدنجی دیرلر اندن خوش مربا بسنور درلر بیهمال سکون
یای تحتانی وضم هایله بمعنی بیمثل وبی همتا که همال
نظیر وعدیل معناسنه در مع المیم بجم فتح جیم فارسیله کارم
نظام داشت معناسنه یعنی ایشم صورت بولدی دیمکدر

ودخی

ودخی جمیدن لفظندن اسم مصدردرنازایله صالنمق
معناسنه برسام سکون راء وفتح سین مهملتین ایله برعلتدر
سینه ده اولور عربیده ذات الصدر دیرلر برندکام فتح
راو دال مهملتین وسکون نونله بردار ونربا بونه کاودخی
دیرلر بریشم کسر راء مهمله وشین معجمه وسکون یای
تحتانیله ابریشم وسازقللری بستام سکون سین مهمله
وفتح تاء مثناة ایله بمعنی بسد عربیده مرجان دیدکلری
بشتالم سکون شین معجمه وفتح تاء مثناة ولامله مجمع الفرسده
بمعنی طفیل یعنی دعوتسز طعامه حاضر اولان بشتام
سکون شین معجمه وفتح تاء مثناة ایله فرهنک جهانکیریده
بمعنی طفیلی مسطوردر بشخشم فتح شینین وسکون خاء
معجمات ایله بمعنی لغزیدن یعنی سورچمك بشکم سکون
سکون شین معجمه وفتح کافله صفه معناسنه بغم فتح فایله
بمعنی دلتنك وفرومانده کذا فی مجمع الفرس بهرام سکون
ها وفتح راء مهمله ایله بمعنی روزه یعنی اورج بیاکنم فتح

یا وکاف فارسی ونونله بمعنی برکنم کذا فی شرفنامه
بید خام یعنی عود خام ایضا منه بیرم سکون یای تحتانی
وفتح راء مهمله ایله کرده دیدکلری طعامدر بیم سکون
یای تحتانی ایله خوف وهراس بی نام ایکی معنایه در اول
اورته برمق لتنده اولان برمق که ترکیده دخی آدسز
دیرلر عربیده بنصر دیدکلریدر ثانی اسمی مشهور اولمین
ومجهول اولان آدم وغیری مع النون بخردان سکون
خاء معجمه وفتح را ودال مهملتین ایله جمع بخرد در عاقلان
وزیرکان وحکیمان معناسنه بتکن سکون تاء مثناة وفتح
کافله نسخهٔ میرزا ابراهیمده ومؤید الفضلاده امتلادن
طبیعته فتور عارض اولمق وفرهنك جهانکیریده ایکی
معنایه در اول امتلادن باش اغرمق وثانی طپان دیدکلری
اغاج که تارلایه تخمی صاچدقدن صکره آنکله هموار
ایدرلر بتکدن وبتکندیدن مؤید الفضلاده امتلادن
وجوده الم اولمق معناسنه مسطور در بردون سکون

داوضم

را وضم دال مهملتین ایله اکدش آت برزن سکون راء
مهمله وفتح زاء معجمه ایله بالچقدن یا پلشر تاوه که اوزرنده
اتمك بشوررلر قریع الدهر در توحید باری تعالی عظمت
اسماؤه برن ضم راء مهمله ایله برون لفظندن اختصار
اولنمشدر کذا فی مجمع الفرس برون ضم راء مهمله وواو
معروفله ایکی معنایه در اول طشره معناسنه که بیرون
دخی دیرلر ثانی برون تو برای تو دیمك معناسنه اولور
بریان سکون راء مهمله وفتح یای تحتانی ایله معروف
سوکلو کباب بریجن کسر راء مهمله وسکون یای تحتانی
وفتح جیمله بمعنی تنور کذا فی مجمع الفرس بریزن کسر راء
مهمله وسکون یای تحتانی وفتح زاء معجمه ایله مجمع الفرسده
بمعنی بریجن مرقوم فرهنك جهانکیریده برصمغدر بعض
تراکیبه جزؤ ایدوب دوا ایدرلر بیریزی ده دیرلر مصطکی یه
مشابه اما سبك وخنك وماننده عسل صاف و براق
اولور اما رایحه سی آغردر تعریب ایدوب بارزد و بیرزد

دخی دیرلر برین کسر راء مهمله وسکون یای تحتانی ایله
آب بد بوا اما فرهنك جهانکیریده بمعنی سوراخ که برینه دخی دیرلر
بزدایدن وبزدودن کلاهما بسکون الزاء المعجمه آیینه و
تیغ وخنجر وغیری نسنه لرك پاسن آچمق معناسنه بزمایون
سکون راء معجمه ایله بمعنی برمایون مرقوم که فریدونی سود
ایله بسلدکاری کاوك اسمیدر بساردن فتح سین وسکون
راء مهملتین ایله زمینی یارمق بستان سکون سین مهمله
وفتح تاء مثناة ایله ستاندن لفظندن صیغهٔ امردر آل دیمك
اولور عربیده خذ معناسنه بستردن سکون سین وراء
مهملتین وضم تاء مثناة ایله قازمق معناسنه که ستردن دخی
دیرلر بسلانیدن سکون سین مهمله وفتح لام وکسر نون ایله
بمعنی بکسلانیدن اوزمك واوزلمك معناسنه بشخایدن
سکون شین ویای ثانی وفتح خاء معجمتین وکسر یای اول ایله
بمعنی خراشیدن طرملمق معناسنه که شخودن دخی دیرلر بشخودن
سکون شین وضم خاء معجمتین ایله بمعنی خراشیدن بشکلیدن

سکون

سکون شین معجمه وفتح کاف وکسر لامله مجمع الفرسده بمعنی
نشان کردن فرهنگ جهانگیریده طرنقله یاخود قلمتراش
وبچق وامثالی سنه لراوجیله یاره لمك معناسنه در
ونعمة الله ده قوجاقلمق وسنه کوستکلمك معناسنه
نقل ایتمش بشکن شکنیدن لفظندن صیغهٔ امردر قیر و
صندر معناسنه بشلیدن سکون شین معجمه وکسر لامله
بمعنی چسبانیدن ودوسانیدن یعنی یاقشدرمق ومیل
ایتدرمك بنشاختن سکون نون وخا وفتح شین معجمتین
وتاء مثناة ایله بمعنی بنشاندن سنه دیکمك بنشاندن
اغاج وطاش دیکمك واوتورتمق نصب واجلاس
معناسنه بنشستن اوتورمق معناسنه لازم ومتعدی اولور
بنکان سکون نون وفتح کاف فارسیله طاس وقچاندن
بیوك ظرف مجمع الفرسده دیبیدلك طاس که اهل قری
آنکله صو تقسیم ایدرلر ونسخهٔ حسین وفاییده بانفارسیله
منقولدر به آفرین اظهارها یله اسفندیار بن کشتاسبك

همشیره سی اسمیدر که ارجاسب اني اسیر ایدوب به آفرینی
خلاص ایلدی بهان جمع به در ایو لردیمکدر کهان ومهان کبی
اما استعمالی چندان معتبر دکلدر زیرا انك معناسنه نیکان
استعمال ایدرلر بهرون سکون ها وضم راء مهمله ایله نام
اسکندر ذوالقرنین در کذا في فرهنك جهانکیری به کزین
اظهار ها وضم کاف فارسی وکسر زاء معجمه ایله هرشیئك
اعلاسنی اختیار ایدیجی وصراف ونقاد معناسنه ومختار
وکزیده معناسنه بهین کسر ها وسکون یای تحتانیله اوچ
معنایه در اول بمعنی بهترین ثالث نداف یعنی حلاج که بهینه
دخی دیرلر بیاغاریدن ایکی معنایه در اول بمعنی خیساریدن
اصلاتمق ثانی بمعنی آمیختن وسرشتن قارشدرمق ویوغرمق
بی تاب شدن طاقتسز اولمق ویورلمق معناسنه چغتای
لساننده تالمق دیرلر میر علیشیرك بو بیتنده تالغان واقع
اولمشدر یورولن دیمك اولور بیچن سکون یای تحتانی
وفتح جیم فارسیله بمعنی بیژن که پسر کیو در بیچون حضرت

حق

حق سبحانه وتعالی جنابنی بیچون ایله ذکر ایدرلر کنه ذاتندن
سؤال جائز اولمیوب نته لکنز معناسنه ایزد بیچون دیرلر
جل ذکره. بیخستن سکون یا وخاء معجمه وفتح تاء مثناة
ایله الهمك معناسنه. بیخند ودخی کرفتار وعاجز اولمق
وبرکسنه یی عاجز وبی مجال ایلمك معناسنه مرویدر
بیخستن سکون یا وسین مهمله وفتح خاء معجمه وتا ایله
کرفتار وعاجز ایلمك بیدارشدن اویقودن اویانمق
وآکاه وخبردار اولمق بیراستین سکون یا وسین مهمله
ویای ثانی وکسر تاء مثناة ایله صحاحده اغاجك زائد
اولان داللرین قیروب پاك ایلمك معناسنه بیران سکون
یای تحتانی وفتح راء مهمله ایله بوزنو معنی وبران کذا فی
مجمع الفرس بیروزن سکون یا وضم راء مهمله وفتح زاء
معجمه ایله یوکلك معناسنه بیرون طشره خارج معناسنه
بیره زن سکون یا وفتح راء مهمله وزاء معجمه ایله تاوه کبی
بردنسنه در اوزرنده اتمك بشورورلر برزن دخی دیرلر

بیزیدن سکون یائین تحتانین وکسر زاء معجمه ایله بمعنی
بیخته مرقوم بیستون دیار عجمده بر مشهور طاغك آدیدر
فرهاد آنی کسوب صوکتورمك قصدیله بو قدر زمان عشق
شیرین ایله چالشمش وهر کسدوکی طاشه شیرینك تصویرین
قازوب نقش ایلمش معنای ترکیب لغت دیرکسز یعنی اغاجسز
دیمك اولور بیسر وسامان پریشان احوال وبی انتظام کار
بیستان سکون یای تحتانی وکسر سین مهمله وفتح تاء مثناة
ایله بمعنی کذشتکان یعنی کچمشلر بیلغان سکون یا ولام
وفتح غین معجمه ایله ترکستان دیارنده مشهور بر ولایت
وبر شهر آدیدر بیمارزون سکون یا وراء مهمله وضم
زاء معجمیله خسته یه مخصوص اولان طعام یعنی خسته
یمکی بیمارسان وبیمارستان اول سکون یا وراوفتح سین
مهملتین ایله ثانی کسر را وسکون سین مهملتین وفتح تا ایله
بیمارخانه که عربیده دار الشفا دیرلر بیمارکون وبیمارکین
اول ضم کاف عجمی ثانی کسر ایله علیل وخسته مزاج یعنی

دائما

دائما مریض کبی اولان بیزن صیغهٔ امردر کوزیعنی نظر ایله دیمکدر
ووصف ترکیبی اولور حق بیزن کبی بیواریدن سکون یای اول
وثانی وفتح واو وکسر راء مهمله ایله جواب ویرمك معناسنه
بیوازیدن زاء معجمه ایله ده اجابت وجواب ویرمك معناسنه
مروید ربیور داشتن سکون یا وراء مهمله وفتح واو ایله
بمعنی برداشتن بیوسیدن ضم یا وواو معروف وکسر سین
مهمله ایله بمعنی امید داشتن وبعض نسخه ده بمعنی جابلوسی
کردن منقولدر بیوکندن فتح یای تحتانی وکاف وسکون
نون واو ومعروفله بوزن ومعنی بیفکندن کذا فی مجمع
الفرس بیوزن سکون یای تحتانیله طول عورت دیمکدر
بیهده شدن سکون ها وضم شین معجمه ایله آتشدن جامه
صرارمق بیهودن مثله وبی معنی سویلمك بیهین سکون یائین
وکسر ها ایله بکرك یعنی یورك معناسنه درمع الواو بتوضم
تاء مثناة ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده دبهٔ روغن وظرف کلاب
وبعض مدورنسنه نك اینجه صاپی اوله واغاج باشنده یومری

تنه وهاون دسته سی وبونلره بکزر نه اولورسه وعربیده
مقمع دیدکلری تنه بو مقوله تنه لره دبنه دخی دیرلر
برهنه جو شعیر مقشر یعنی قبوغی چقمش اربه که عربیده
سلت دیرلر کتاب السامی فی الاسامیده السلت نوع من الشعیر
لا قشر لها کانها حنطة دیو مسطوردر بیاستو فتح یای تحتانی
وسکون سین مهمله وضم تاء مثناة ایله نسخهٔ حسینی وفاییده
دهان دریدن کسنه یه دیرلر یعنی ایشندوکین وبولدوغین
سویلر بیر وسکون یای تحتانی وضم راء مهمله ایله بمعنی
کیسهٔ زر وغیره کذا فی تحفة الاحباب بیند وسکون یای
تحتانی ونون وضم دال مهمله ایله حرامزاده وبد اصل
معناسنه بیو بوزن دیو ترکیده کوه دیدکلری قورتجغز در
بعض نسخه ده دال ایله بید دخی دیرلر مع الهاء بدره
سکون دال وفتح راء مهملتین واخفاء ها ایله اغلج قودی بی
که وبوغجه دخی دیرلر بده کسر دال مهمله واظهار ها ایله
بمعنی بزن امرد در اضرب معناسنه بذله سکون ذال معجمه

ایله

ایله بمعنی لطیفه و عربیده هر کون کیلن اثواب معناسنه در
برادرخوانده آخرت قرنداشی که ایکی کسنه مجتابر بریله
عقد اخوّت ایدرلر برادرنده یعنی اوکی قرنداش برادراندر
دخی دیرلر برهنه فتح راء مهمله و نون و سکون ها ایله
چبلق و سکون را و فتح ها ایله ده جائزدر عریان معناسنه
چغتای لساننده یالانك دیرلر کاف عجمیله ترکیده یالنجق
دیدکلری بونلردر بستوه و بسته کلاهما بسکون السین
المهمله وضم التاء المثناة واظهار ها ایله دلتنك و عاجز و سر
کردان معناسنه که ستوه و سته دخی دیرلر ضم سین مهمله
ایله اظهار ها ایله کذا فی فرهنك جهانکیری بسملکاه سکون
سین و لام و کسر میمله قیون و صغر بوغزلدقلری مکان
عربیده مذبح و مسلخ دیرلر ترکیده سلخانه دیدکلری
شعرا نظملرنده چوق ایراد ایدرلر بشخوده سکون شین و
ضم خاء معجمتین و واو معروفله طرنق و قلمتراش اوجیله
یاره لمق معناسنه اسم مفعولدر نسخه میرزا ابراهیمده یعنی

خراشیده بشکله سکون شین معجمه وفتح کاف ولام مله
قبو قلاوبی یعنی اول چنکال درکه قبو وپنجره قپاقلرینه ایدرلر
بشکنه سکون شین معجمه وضم کاف ونون ایله کلید برلیسی
کذا فی فرهنگ جهانگیری بشکونه سکون شین معجمه
وضم کاف وفتح نون ایله ایکی معنایه در اول بمعنی شکوفه
ثانی قی واستفراغ معناسنه که اکادخی اصطلاحده شکوفه
کرد دیرلر بشکوه سکون شین معجمه وضم کاف واظهارها
ایله حشمت ووقار وتمکین بشنجه فرهنگ جهانگیریده کسر
شین وسکون نون وفتح جیمله برآلتدر جلاهلر انکله بزه آهار
ایدرلر وبعض فرهنگده آهار معناسنه در بشولیده ضم شین
وواو مجهول وکسر لامله بمعنی دیده ودانسته وبمعنی کذا دیده
امابعض فرهنگ معتبرده برهم زده وپریشان شده بنجه
سکون نون وفتح جیم فارسیله زنان آلتلرینه بغلدقلری
سنه عربیده کی عصابه معناسنه در بنکره سکون نون
وفتح کاف وراء مهمله ایله اکیران کجه ایلک اوزرینه

صاردیلر

صاریلن ایلك كه فرموك دخی دیرلر بنه فتح نون مشدد و
مخفف ایله ده جائز یوك یاب دیدكلری تعبیره باروبنه
دیرلر بار وبنكاه جای بنه اولور به اظهار ها ایله ایو
دیمكدر نیك معناسنه من از توبه دائم دیرلر بن سندن
ایو بیلورم دیمكدر اما حقیقتده بهك معناسی تركیده
یك دیدكلریدر زیرا ایو دیمكه نیك دیرلر یك دیمكه
به دیرلر بهروزه سكون ها وضم راء مهمله وفتح زاء معجمه
ایله ایكی معنایه در اول بر نوع كبود رنك بللوردركه
غایت خوش رنك اولور ثانی كندر هندی دردراینه جمله
بهجوزه دخی مرویدر كذا فی فرهنك جهانكیری بهینه
كسر ها وسكون یای تحتانی وفتح نون ایله اوج معنایه كلور
اول بمعنی هفته كه ایام اسبوعدر بی ته كسر تاء مثناة ایله بمعنی
بی حوصله بیجاده سكون یای تحتانی وفتح جیم ودال مهمله
ایله جواهر انواعندن بر نوعدر بعضیلر لعل وبعضیلر یاقوت
وبعضیلر شبه در دیدیلر اما تحفة الاحبابده وحسین

وفاییده کهربا اولمق اوزره تصحیح ایلمشلر ولکن میرصدر
الدین محمد شروانی جواهرنامه سنده یاقوتك نوعیدر دیمش
بیخته بیختن لفظندن اسم مفعولدر النمش معناسنه بیخسته
سکون یای تحتانی وسین مهمله وفتح خاء معجمه وتاء مثناة ایله
درمانده وعاجز وسرکردان معناسنه بیداره سکون یای تحتانی
وفتح دال وراء مهملتین ایله بمعنی عاشق دلداده بیدره
سکون یای تحتانی وفتح دال وراء مهملتین ایله اهنکران چقوری
ایچنده طوروب دمور دوکرلر بیذاره سکون یای تحتانی
وفتح ذال معجمه وراء مهمله ایله مکر وحیله معناسنه
بیراسته سکون یای تحتانی وسین مهمله وفتح تاء مثناة
ایله اغاجی بودایوب زائد دالارین کیدرمك بیراه مذهبی
مخالف ولوب ازغون اولانه دیرلر ودخی نامناسب
حرکت ایدر بیرزه سکون یای تحتانی وراء مهمله وفتح
زاء معجمه ایله عسل کبی برصمغدر تیز بوی اولور بیرزدخی
دیرلر بیژه سکون یای تحتانی وفتح زاء فارسیه خالص وبی

غل

غل وغش اولان نسنه بزه دخی دیرلر بیسره سکون یای
تحتانی وفتح سین وراء مهملتین ایله بر نوع شکاری قوشدر
غایت تیز پر اولور بیسه سکون یای تحتانی وفتح سین
مهمله ایله بوزن کیسه الاجه قماش وغیری هر نه نوع
اولورسه بیشه سکون یای تحتانی وفتح شین معجمه ایله
جنکاستان ونیستان عربیده یوك وجغتای لساننده
جیکل دیرلر فتح جیمله بی صرفه فتح صاد وفا وسکون
راء مهملتین ایله فائده سز واندیشه سز بیکاده سکون
یای تحتانی وفتح کاف عجمی ودال مهمله ایله جماعه قادر
اولمین عربیده عنین دیرلر بیکانه کاف عجمیله یاد معناسنه که
مقابلی آشنادر بیکاه کاف عجمیله غایت سحری وو قتسز
دیمکدر مترادف قبیلندندر کاه وبیکاه دیرلر وقتلو
وقتسز معناسنه اولور بیلاده سکون یای تحتانی وفتح
لام ودال مهمله ایله بمعنی شاکردانه اجیرانه معناسنه
بیلسته سکون یای تحتانی وسین مهمله وفتح لام وتاء مثناة

ایله بمعنی انکشتان بیله سکون یای تحتانی وفتح لامله بش
معنایه کلور بمعنی انجوست که جزیره دربیمار سیاه درلتمه
خسته لکی غایت صعب اولدوغندن سیاه تسمیه اولنمشدر
اعجام صعبلکندن کنایه ایدوب سیاه تعبیر ایدرلر بلای
سیاه وبخت سیاه کبی بیناره سکون یای تحتانی وفتح نون
وراء مهمله ایله بمعنی بنیاره مرقوم یعنی دیواستنبه و
زشت صورت بیوارن بوزن ومعنی بیچاره وغریب وبیکس
وعاجز معناسنه بیوسنده ضم یای تحتانی وفتح سین مهمله
وسکون نونله چاپلوس کننده ودیایله تواضع وتملق ایدیجی
عربیده ارمله وچغتایده تول دیرلر بیهده سکون یای تحتانی
وضم ها ایله ناحق وباطل معناسنه بیهوده بیهده کبی باطل
وعبث وبی معنی دیمك اولور مع الباء بخردی سکون خاء
معجمه وفتح را وکسر دال مهملتین ایله بمعنی دانایی وهو
شمندی کذا فی شرفنامه بهبودی سکون ها وضم باء موحده
ایله ایواولمقلق صحت بدن وانتظام حال وحسن معیشت کبی

بهرای

بهرای سکون ها و فتح راء مهمله ایله نیك رای و تدبیر
وعاقل ومدبر معناسنه بی سٔولی معنایی افاده اید رکه ترکیده
سز ایله تعبیر اید ر مثلا بی دل کوکلسز بی زبان دلسز دینلور
وکاهی حرف سلب اولان نا لفظنك معناسنه قریب اولور
لکن هر برده اول معنایه صحیح اولمز مثلا ناکس دیمکده
بیکس دینلمز زیرا ناکس آدم دکل دیمکدر بیکس آدم سز
دیمك اولور بو یله دقیق محل تأمله محتاجدر بی بی
زن نیکو وخاتون خانه نشین بیخوانی فتح خاء معجمه و
واو معدوله وکسر نونله بمعنی بی نمك طاتسز طعامده
وغیریده جائزدر بیداری اویانقلق وشرفنامه ده
صاحب دلی یعنی آکاه اولمق بید طبری بید هفتکانه
قسمدن بر نوع سکوتدر که بید دخی دیرلر کذا فی
شرفنامه ونسخهٔ میرزا ابراهیمده بید موله معناسنه در
بیرای بی تدبیر وامورنده اصابت ایتمیوب نامعقول
ایش ایدیجی معناسنه ضد بهرای حرقومدر بیرزی سکون

یای تحتانی وراء مهمله موقوف وکسر زاء معجمه ایله بیرزه
مرقوم معناسنه درکه بیرز ردخی دیرلر بیرونی طشره کی
دیمکدر خارج معناسنه مقابلی اندرونی در بیزاری ترك
ایتمك واوصانمق وخلاص اولمق معناسنه بیستکانی سکون
یا وسین مهمله وفتح تا وکاف عجمیله دیاررومده ماه بماه
ویریلان وظیفه که زمان سلفده شاهان عجم وظیفه
خوارانه هر یکرمی کونده ویردلر ایمش که سنهٔ شمسیه
اعتباریله سنه آخرنده حساب موافق کله زیرا شهور فارسیه نك
هر بری اوتوز اولمز بعده کثرت استعمال ایله مطلق وظیفه
معناسنه اولمش بیسکی سکون یای تحتانی وفتح سین مهمله
ایله ابرص وچیل اولمق معناسنه باء فارسیله ده منقولدر
افصحی ده فارسیله اولمق خاطره کلودر بیغی سکون یای
تحتانی وکسر غین معجمه ایله شرفنامه ده دفع معناسنه در
بی نیازی دولتلولك واحتیاج اولمامق معناسنه در
بینی سکون یای تحتانی وکسر نونله ایکی معنایه درا ول

آخرنده کی حرف اصلیه اولوب بورون معناسنه کلور
عربیده انف دیرلر ثانی مذکوریا خطابیه درکوردسن
دیمك اولور بیوکانی ضم یای تحتانی وواو مجهول وفتح
کاف عجمیله دوکون سور معناسنه باب الباء الموحدة
المضمومة مع الالف بباً فتح باء موحده ایله تفرج وسیره
کتدکلرنده مخصوص طعامدرکه بشوروب کتوردرلر
بتیبا کسر تاء مثناة وسکون یای تحتانی وفتح باء موحده ایله
بمعنی توبه کردن بخارا مغل لساننده مجمع علوم دیمکدر
وماوراء النهرده برمشهورشهردر سمرقنده قریب علما
ومشایخی غایت چوق اولدوغندن قبة الاسلام
دیرلر برا راء مهملهٔ مشدده ایله بران لفظندن ترخیم
اولنمشدر کسیجی وکسکین معناسنه تخفیف را ایله ده
جائزدر دیمشلر برزو بلا سکون راء مهمله وزاء معجمه
موقوفه وفتح واو ایله افراسیاب پهلوانلرندن برنوداری
مبارز اسمیدر کذا فی شرفنامه بستان پیرا باغبان معناسنه

بستانسرا سرای پادشاهانده اولان باغچه یه دیرلر

بغرا سکون غین معجمه وفتح راء مهمله ایله ارشته کبی بر

طعامدر اکثریا ران عجم سیر و تفرجلرده بشوررلر فرهنك

جهانکیریده ترکستان شاهلرندن بغراخان نام برشاهك

اختراعی اولمغله مخترعی اسمیله تسمیه اولنمشدر بوبا

واو معروف وفتح باء موحده ایله بر نوع طعامدر بورا واو

معروف وفتح راء مهمله ایله سرمیخ یعنی اکسر باشی ویاخود

اوجی بوریا واو معروف ایله حصیر وحصیر ایتدکلری ساز

مثال بوشا واو معروف وفتح شین معجمه ایله بمعنی اندیشه

بوشا بویا بوزن کویا قوقیجی معناسنه اسم فاعلدر بوی سا

واو مجهول ویای موقوف وفتح سین مهمله ایله عطریات

صلایه ایتدکلری طاشه دیرلر که اوزرنده مسك وامثالی

سنه لرحل ایدرلر اصلی بوی سای در کذا فی مجمع الفرس

مع الباء برجاسب نام مبارز تورانیدر که افراسیاب

پیران ویسه ایله سرلشکر ایدوب ایران لشکری اوزرینه

کودرز

کودرزجنکنه کوندردی بوالعجب یعنی حقه باز بوب
بوزن خوب بساط وفرش خانه معناسنه بوتراب کنیهٔ
امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه وکرم الله وجهه
کذا فی شرفنامه بوشاسب سکون واو وفتح شین معجمه وسین
مهملهٔ موقوفه ایله فرهنک جهانکیریده واقعه که بوشیار
دخی دیرلر عربیده زوباد یدکلری مع التاء بت صنم معناسنه
واستعاره طریقیله جوان محبوبه ده دیرلر بت پرست
بته طاپجی بخت سکون خا ایله نام پادشاه جبار درکه
باباسنه نصر دیرلر ایدی بخت النصر نامیله شهرت
بولمشدی دنیایی شرقدن غربه دک ضبط ایلدی دنیایی
شرقدن غربه دک درت پادشاه ضبط ایلمشیدی ایکیسی
مسلمانکه حضرت سلیمان واسکندر ذوالقرنین
علی نبینا وعلیهما السلام وایکیسی کافرکه بری نمرود
وبریده نمرود ایدی لغت محمودیده نام پادشاه خوارزم در
اول طورنه یه دیرلرکه کندو سوریسنک اوکنه دوشوب

اوچار برست ضم را وسكون سين مهملتين ايله نشوونما
يافت يعنى بيو يوب ايرشدى ديمكدر بروت ضم راء مهمله
وواو مجهول ايله بيق كه سبلت ديرلر بست سكون سين
مهمله ايله التى معنايه كلور اول قاورلمش بغداى كه
تاتار وسياحلر توشه يعنى ازق ايدرلر ثانى دكرمان
سپكى كه بردمو ددر دكرمان آنك اوزرينه دونر ثالث
مجمع الفرسده كابستانده بر ولايت وبرشهر آديدر رابع
نسخهٔ حسينى وفاييده تقسيم آب معناسنه خامس فرهنك
جهانكيريده خوشبو وخوش طعم ميوه حاصل اولان
ير معناسنه سادس بعض نسخه ده ارقه حمالنك سمرى
معناسنه بقرات نام حكيم وهم وزير اسكندر ذو القرنين
ومالك لفتحه شرفنامه ده بمعنى چهره مسطوردر
بندخت سكون نون وخاء معجمه وضم دال مهمله ايله
بوخت واو مجهول وسكون خاء معجمه ايله فرهنك جهانكيريده
بمعنى پسر اوغل معناسنه مرويدر بوشاسب واو معروف

228

وفتح شین وسکون سین مهمله ایله کیجه ایله اویورب
بعض سنه فکر ایلمك ودخی احتلام اولمق معناسنه بوی
پرست ایکی معنایه در اول بمعنی سك بو معنی حقیقتا درزیرا کوپك
قدر رایحه آلور حیوان اولمز ثانی پارس دیدکلری حیوان
عربیده فهد فارسیده یوز دیرلر خصوصا ومجازا اول
طفیلی آدمه دیرلر که همیشه کزوب قنده طعام بشه
وضیافت یاخود دوکون اوله آنی تجسس ایدوب لابد واردر
مع الجیم بج اندرون دهان یعنی اغز ایچی فرهنك جهانکیریده
جیم فارسیله ایکی معنایه روایت اولنمشدر اول اندرون
لبنوس یعنی آورد لك طشره سی ثانی بمعنی موی پیش سر
یعنی باشك ایلرو سنده اولان صاچ برج ایکی معنایه در اول
قلعه ده اولان برج بدن ثانی آسمانی تقسیم ایتدکلری اون
ایکی قسمك هر برینه برج دیرلر ثالث کوکرجین ساکن اولدوغی
یر برهان راج ای کلام وسخن تحقیق معنی کذا فی المحمودی
برغنج سکون زا ونون وضم غین معجمتین ایله فستق اغاجنه

دیرلر و مروید درکه فستق اغاجی برسنه ایچلی اولور و برسنه
بوش اولور ایچلی اولدقده پسته دیرلر بوش اولدقده بزغنج
دیرلر کذا فی فرهنگ جهانگیری بستج سکون سین مهمله
وضم تاء مثناة ایله بادیه لرده اولور براغاجدر کذا فی مجمع
الفرس بسحاق حلاج صاحب دیوان اطعمه کذا فی المحمودی
بغنج ضم غین معجمه وسکون نون ایله سیاه چورک اوتی که شونیز
دخی دیرلر عربیده حبة السودا دیدکلریدر بلاج برنوع کاچی
یعنی بولماج آشیدرکه رقیق و براب و بی کوشت بشوردرلر
حریره مانندی بسحاق اطعمه بلوج ضم لام و واو مجهول
ایله صحرانشین برطائفه درکه غایت بی عقل و بی انصاف اولورلر
یوللرده کیدن قافله و یولجیلری غارت ایدرلر اکثری شجیع
و بهادر اولورلر کوج بلوج دخی دیرلر میرزا ابراهیمده
ایوان وطاق و رواق اوزرینه قورلر برعلامتدر و برمعنا سیده
زنانک موضع معهودنده بتن ایت یارسنه دیرلر مؤید الفضلاده
ایران زمینده برمکان اسمیدر و ادات الفضلاده خروسک

دیه سنده

دیه سندن اولان کوشت پاره یه دیرلر بوغنج واو معروف
وضم غین معجمه وسکون نونله شهر هرات قربنده واقع بر قصبه
اسمیدر و بغنج مرقوم معناسنه مرویدر کذا فی مجمع الفرس
مع الخاء المعجمه برخ سکون راء مهمله ایله ادات الفضلاده
بمعنی شبنم بستاخ سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله
بمعنی کستاخ مع الدال المهمله بتلاد سکون تاء مثناة وفتح
لامله بمعنی بشتوانه یعنی قپو آردنه قونیلان اغاج طیاق
بد بوزن شد بود لفظندن اختصار اولنمشدر اقتضای
محل ایله واوین حذف ایدوب ضمه ایله حرکت ویررلر
برازد فتح راء مهمله وزاء معجمه ایله بمعنی زیبایی وزینت
وزیب برد سکون راء مهمله ایله بر لفظدر جنک محلنده
تلفظ ایدرلر صاول معناسنه ودخی بردن لفظنک فعل
ماضیسی اولور ایلتدی معناسنه وکتاب السامی فی الاسامیده
لغزدر که صحبتلرده یاران بربرندن سؤال ایدرلر ترکیده بلمجه
دیرلر عربیده اکا آبده دیرلر مد همزه وکسر باء موحده ایله

وعربیده بردا لاجه جامه یه دیرلر بردا برد بردم قومك
معناسی اولنده مستعملدر صاولاصاول دیمك اولور برجنسدن
اولان ایکی کلمه اراسنده اولان الفه مقابله ومساواة دیرلر
چکاچك ودهاده وشقاشق کبی برند فتح راء مهمله وسکون
نونله قیل تراش ایتمك باشده وغیری یردن برود سکون راء
مهمله وفتح واو ایله زمین پشته کذا فی مجمع الفرس برزخید
سکون زا وکسر خاء معجمتین ایله بمعنی برماده یعنی دیشی کچی
بزرك امید ضم زاء معجمه وسکون راء مهمله وکاف
موقوفله خسروك استادی وندیمی بر مشهور حکیمك
اسمیدر برغیدن سکون زا وضم غین معجمتین ایله نسخهٔ
میرزا ابراهیمده نام درخت ومؤید الفضلاده فستق کبی
بر نسنه در دینه فستق اغاجنده اولور اما ایچی اولماز آنکله
دری دباغت ایدرلر باء فارسیله ده مرویدر بسد فتح سین
مهمله مشدده ایله ومخففه ایله ده جایزدر مرجان معناسنه که
کامه دخی دیرلر مقر دریاده بتر غواصلر کمندآتوب قیروب

بجهادردر

چقادرلو روزکارد کوب کونش طوقندقچه سرخ رنك
اولو راصلنده بیاض بتر بسد بکسر الباء وضمها اصح وفتح
السین المشدده وهو المرجان وبعض نسخه ده البسد وهو حجر
الاحمر وقیل اللؤلؤ کبار الدر والمرجان صغاره والواحد
مرجانة وبعض روایتده بسد مرجان کوکیدر لکن قرمزی
اولمز میرخسروك بو بیتنده وساثر اکابر شعرلرنده سرخ
اولمق اوزره مرجان مراد اولنمشدر بلغد وبلغند کلاهما
بسکون اللام وفتح الغین المعجمه بربری اوزرینه نسنه
یغمق وبربره کتورمك بلکفد سکون لام وفا وفتح
کاف عجمیله بو الکفد دخی دیرلر کسرکافله باره وپاره
وساره ده دیرلر رشوت معناسنه کذا فی التحفه اما شرفنامه ده
سکون لام وفا وضم کاف فارسیله مسطوردر بلنه
یوکسك مقابلی پست دربنداد وبنلاد کلاهما بسکون
النون بری دال مهمله وبری لام ایله بمعنی بنیاد دیوار
بود بند سکون واو ودال مهملهٔ موقوفه وفتح باء موحده

ایله اغزبانمی معناسنه بود فتح واو ایله سود معناسنه استعمال
اولنور بود سکون واو ایله بودن لفظنک صیغۀ ماضیسی در
اکثر حکایت عن الماضی استعمال اولنور ادات روابطدر
ترکیده معناسی ایدی ایله تعبیر اولنور ودخی قرارگاه
ووجود معناسنه معلوم اولا که بود ایله بودن صیغه سی
مشترکدر فعل ماضی ده اولور حاصل حال حاصل بالمصدر
معناسنه ده گلور بوراده حال بویله در سید شریف نور الله
مضجعه شروح تجرید اوزرینه تعلیق ایتدوکی حاشیه سنده
وجودی بودن ایله تفسیر ایلمش برنج سویلمش اما بعده
هستی ایله بودنی مترادف طوتمش نه سبب ایله دیمش اوله
بودنی اولاحق معناسنه در پشیمانی بهیچ دارد کنون سود
بودنی آخرنه اولان حرف یا مصدریه در که مصادر آخرنه
لاحق اولور تهیه واستعداد معناسن افاده ایدر گفتنی
وخوردنی وپوشیدنی یالری کبی عربیده کان ایله ادا
اولنور وجغتای لسانسنه ایردی دیرلر کسر الفله مثلا
بیلور

231

بیلورایدی دیمکدر بلکان ایردی وایدرایدی دیمکده
ایتکان ایردی دیرلر کسر الفله مثلا ایدوکنه ایرکانکادیرلر
فرهادنامه ده مناجاتده کلور بوزکند سکون زاء معجمه
ونون وکاف مفتوحه ایله ایوان وطاق و رواق معناسنه
بوزمند سکون زاء معجمه وفتح میمله خوشبو براوتدر
مؤید الفضلاده باء فارسیله منقولدر بوشاد واو مجهول
وفتح شین معجمه ایله شلغم معناسنه اولمق اوزره فرهنك
جهانکیریده مسطوردر بوغند واو مجهول وفتح غین
معجمه وسکون نونله برنوع صادر شقدر صارلدوغی
اغاجی قوریدر عربیده لبلاب دیرلر بوکند واو معروفله
بوند فتح واو وسکون نونله بمعنی باشند ودخی مردصاحب
نخوت وصاحب هستی کذا فی مجمع الفرس وسکون واو ایله
بمعنی آهستکی که بوندی آهسته دیمك اولور بهود ضم ما
وواو معروفله آتشدن صراروب یانمغه قریب اولمش
اثواب که بهود شده دیرلر بیوسد ضم یای تحتانی وواو

مجهول و فتح سین مهمله ایله بمعنی طمع دارد و امید وار شود

مع الراء المهمله بخار فتح خاء معجمه ایله علم و دانش معناسنه

بخارا لفظندن مشتقدر که معناسی چوق علم دیمکدر اول

مناسبتله که بخارا دیدکلری شهرده علما و فضلا غایت

چوقدر بختکار سکون خاء معجمه و فتح تاء مثناة و کافله

بمعنی خفت یعنی سبك شدن بخور ضم خاء معجمه و واو معروفله

عسل النبی که عربیده میعهٔ سائله و یونانیده اصطفی و هندی

سلارس دیرلر درخت رومدن حاصل اولور برد بارد

سکون راء مهمله و دال موقوف و فتح باء موحده ایله ایشده

تأنی و تأخیر و متانت و وقار ایله حرکت ایتمك برکه اردشیر

بر شهر اسمیدر که اردشیر بن قباد آنده بر معظم برکه بنا ایتمشدر

کذا فی مجمع الفرس بزرکوار بزرك ایله واردن مرکب لغتدر

اولو و اولولغه لایق دیمك اولور بسر ضم سین مهمله ایله

خرمای نابخته بسور ضم سین مهمله و واو معروف ایله

بد دعا و نفرین بعض فرهنکده شین معجمه ایله و بعضنده باء

فارسیله

فارسیله مروید دبشتر سکون شین معجمه وفتح تاء مثناة
ایله مجمع الفرسده میدکی اندام یعنی اعضاده قبرجق ظاهر
اوله کذا فی مؤید الفضلا والاداة عربیده بوعلته شری
دیرلر بشجیر سکون شین معجمه وکسر جیمله براغاجدر که
یای اغاجی اندن ایدرلر عربیده فتح تایله طبع وزنی اوزره
تبع دیرلر کذا فی مجمع الفرس بشخور سکون شین وضم خاء
معجمتین ایله آبشخور مرقوم معناسنه در ودخی حیواناتک
ایچدوکی صو بقیه سی که عربیده سؤر دیرلر کذا منه بکذار
وبکذر کلاهما بسکون الکاف العجمی وفتح الذال المعجمه
کذاردن وکذشتن لفظلرندن صیغهٔ امردر دواز کیچ
وقو معناسنه بکیر کسر کاف فارسیله خیار شنبر معناسنه در
بلغندر سکون لام ونون وفتح غین معجمه ایله بی قید
وبی دیانت وبی مذهب اکرچه بعض نسخه ده قافله
روایت اولنمش اما اصح غین ایله در بلغور قینامش
بغدای دکرماننده دوکوب قابوغن چیقاروب قیروب

پلاو وشوربا وبعض طعام ایدرلر وهر نه که بغدایدن
طعام ایدرلر اکا بلغور دیرلر عربیده برغل دیرلر بلند
اختر یعنی صاحب جاه ودولت واقبال بلند نظر
عالی وهمت وصاحب رتبه معناسنه در کذا فی شرفنامه
بلور ضم لام مشدده ومخففه ایله ده جائزدر صرچه‌نك
صاف وپاك اولانی یعنی شیشه‌یی تکرار قینادوب
صاف ایدوب بعضی آوانی ایدرلر بنا ور فتح نونله
دمل بزرك یعنی ایری چبان که وجود انسانده ظاهر
اولوب زیاده وجع والمی اولور عربیده کسر حا وبا
موحده ایله حبن دیرلر کذا فی مجمع الفرس بنداد سکون
نون وفتح دال مهمله ایله بمعنی خانه دار ومکتب و
مالك درهم ودینار وصاحب ثروت ومکنت بندر
سکون نون وفتح دال مهمله ایله غرجه ده واقع بر شهر
اسمیدر کذا فی تحفة الاحباب بوبر واو مجهول وفتح
باء موحده ایله بمعنی بلبل بوبردك دخی دیرلر کذا فی

فرهنك

فرهنك جهانكيرى بوتيمار بعض نسخه ده با لقچين منقولدر اما
اصح بودركه خورك ديرلر سرخ منقار بر قوشدر غايت
احمق وكندطبع درغايت تشنه ايكن صولر كنارنده اوتورر
صوايچمكه قورقاركه دريا مثال صولر دوكنورسه
بالقلر هلاك اولوب قالمازبن صكره نه يرم ديو مغموم
ومحزون اولور عربيده يمام ديرلر فتح يا وميمله ويونانى
سفتين ديرلر بورواو معروفله بوزن خورا لواندن فستقى
رنك آديدر بعضيلر قرنله مائل آت وبعضيلر دخى بوز
قير آت ديديلر وادات الفضلاده مرغ تذروه دخى بور
دينلدوكى مسطوردر منقولدركه بورهندوستانده
بر شهرك آديدر وخلقى جمله كافر لردريا ران عجم كافر
شديد وبيرحم ديه جك يرده كافر بورى ديرلر و
الواندن عسلى رنكدرسمرقنديلر لسانيدربو بيتده

محبوبك عسلی رنك تاجی وصفنده واقع اولمشدر بوزار
سكون واو وفتح زاء معجمه ایله ادویهٔ حاره كه بهاراتدر
طعامه قورلر قرنفل ودارچینی وهیل ومصطكی وكمونكبی
سنه لر بوزنجر واو معروف وفتح زاء معجمه وجیم وسكون
نونله تیمورك اجدادندن برینك آدی اوله یاخود قبیله
نامی اوله بوك ومكو كاف عجمیله بمعنی بود وباشدكه
عربیده عسی ولعل دیرلر بوجار واو معروف وسكون
لام وفتح جیمله محل اعتماد وجای معركه بولكندر سكون
لام وكسر كاف ودال مهمله وفتح نونله رشوت یعنی مصلحت
ایچون حكامه ویریلان مال بولكند دخی دیرلر بوم بر
تركیده یریورت دیدكلری تعبیردر بوی افزار ایكی معنایه در
اول مجمركه عود وعنبر یاقرلر ثانی اول بهارات كه طعامه قورلر
كذا فی المحمودی بهار اوچیوز بطمان اسیددر بهر سكونیله
دمادم

234

دمادم دیمکدر مع الزاء المعجمه بدفوز سکون دال
مهمله وضم فایله بهره مند وصاحب روزی
براز فتح راء مهمله ایله بمعنی زیبایی کذا فی الصحاح
ویاقشق معناسنه بربز سکون راء مهمله وضم باء
فارسیله کیر کوکی عربیده وج دیرلر ودخی طاغ اوزرنده
اولان کوچك دپه لر معناسنه دربز سکون راء
مهمله ایله یدی معنایه کلور اول بمعنی قد وقامت
مرعالی نسنه یه صفت استعمال اولنور عموما بروز
ضم راء مهمله ایله بمعنی مفروشات خانه یعنی اوده دوشمه
بز اهلی چکی درزیر ادشتی سنه زهك دیرلر بستان
افروز قرمزی برنوع چیچکدرکه مرزنش دخی دیرلر
رایحه سی اولماز ترکیده سلطان بورکی وکل
یوسف دیرلر بعض نسخه ده امیر عاشقان دیرلر
نسخهٔ میرزا ابراهیمده برنوع سرخ رنك چیچکدر
نسخهٔ حلیمده فایرینه باء موحده ایله بستان ابروز واقع

اولمشدر بغماز سکون غین معجمه ایله چوی یعنی اغاج
میخ وبعض نسخه ده کریج یاپد قلری قالب معناسنه در
بوز سکون واو ایله بوز رنکلو آت که نه سیاه ونه
بیاض ونه قوله بواوج رنك اراسنده بررنکدر
فرهنك جهانکیریده تند وتیز آته وذکی وفهیم آدمه
دخی دیرلر وکند فهم اولان آدمه کودن دیدکلری کبی
یالان اوریلان آته ده کودن دیرلر مع الزاء الفارسی
سرد هوادن ایام شتاده ریزه ریزه دوکیلن قاره
دیرلر کذا فی مجمع الفرس مع السین المهمله برجاس
سکون راء مهمله وفتح جیم ایله صحاحده نشانه تیرکه
هواده اوله یعنی یرده اولمیه نسخهٔ حلیمی ده لغت
مشترکه درعربیده مخصوصا هواده اولان نشانه
هرنه اولورسه فارسیده مطلق نشانه معناسنه در
برس سکون راء مهمله ایله سرو کوهی طاغ یمشی که
عربیده ورس دیرلر کذا فی مؤید الفضلا برنس سکون

راء مهمله وضم نونله بر نوع جامه در اوکی دکیلو باشدن
کیچورلر اکثر رهبان و بطریقلره مخصوص در سیاه
چوقه دن وشالدن ایدرلر بس کباب شیشی که باشك
دخی دیرلر عربیده سفود دیرلر فتح سین وضم فایله کذا فی
مجمع الفرس بلس ضم لامله مرجمك که نسك ومنجوده
دیرلر عربیده عدس وهندیلر مسرد دیرلر بلوس
ضم لام و واو معروف ایله زبان نجرب وقریب ایله
آز دیروب یولدن چقار بوس بوسیدن لفظندن صیغهٔ
امر ووصف ترکیبی اولور دامنبوس وخاکبوس کبی
همیشه ورد زبان یادخاك آن درکاه فرهنك جهانکیریده
بمعنی سخنی مسطور در بوشپاس واو مجهول وسکون شین
معجمه وفتح باء فارسیله واقعه که رؤیا معناسنه بوغلس
واو مجهول وفتح غین معجمه وسکون لامله لسان
الثور دیدکلری اوتدر عربیده بوغلص دیرلر بعض
نسخه ده صادله واقعدر بیوس ضم یای تحتانی و واو

مجهول ایله امید محال وطمع خام معناسنه مع الشین المعجمه
برنیش سکون راء مهمله وکسر نون بعده یای ساکنه
ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده بمعنی راندن شکم یعنی یورك
سورمك واغریمق عربیده مغص دیرلر وکتاب التسامی فی
الاسامیده مغض معناسندن غیری قطع معناسنه و
بعض نسخه ده کسر را ایله برنده یعنی کیجی برهشن سکون
زاء معجمه وکسر ها ایله بمعنی مقابله کذا فی تحفة الاحباب
بش صحاح بمعنی موی کردن وقفای اسب یعنی آتك
یالیسی وقفاسنده کقیللری بن کوش اضافتله یعنی
تمام جان وکوکلدن اطاعت وانقیاد دیمکدر بنوماش
ضم نون وفتح میمله یاش معناسنه بنوش ضم نون وواو
معروفله نوشیدن لفظندن صیغهٔ امر درایچ معناسنه
بینوش ضم نون ویای تحتانیله امردر دیکله معناسنه که
عربیده اسمع دیرلر بودش واو مجهول وکسر دال مهمله ایله
اسم مصدر اولور هستی معناسنه ترکیسی وارلق دیمکدر

بونش.

بوش کسر واو ایله بمعنی بودن اولمق معناسنه اسم مصدردر
بوی فروش یعنی عطار کذا فی ادات الفضلا بیازش فتح
یای تحتانی وکسر زاء معجمه ایله علت زوبان ومطلق معلول
معناسنه بیوش ضم یای تحتانیله تملق وتواضع واظهار
مسکنت معناسنه درمع الطاء المهمله بقراط اقلیدوس
اوغلی مشهور حکیمدر بهمن شاه بن اسفندیار زماننده
ایدی دیرلر که حکمای مشاهیردن یدنجی حکیمدر اولکی
اسقلینوس که سقراط وافلاطوندن اقدمدر صنعت
طبی ایجاد ایدن اولدر حکیم جالینوس بعض تالیفاتنده
یازر که حکیم اسقلینوس علم طبدن ماعدا علم نجوم
وعلم حکمت وعلم هیئات وعلوم ریاضیاتی کما هو حقه
بیلور ایدی وتعلیم ایدردی منقولدر که کندودن
سؤال ایتمشلر که انسان مجامعتی نه مرتبه ایتمك کرك
دیمش که جمیع عمرنده برکره ایلیه قادر اولمزسه سنه ده
بردفعه ایده اکاده قادر اولمزسه آیده بردفعه ایده اکا

دخی قادر اولمز سه هفته ده بر دفعه ایلیه دیمشلر اکا ده
قادر اوله مزسه جواب ایلمش که روحی کندوا لنده
اولورنه زمان استرسه صالیویرسون کذا فی فرهنك
جهانکیری مع الغین المعجمه برغ سکون راء مهمله ایله
صو بندی معناسنه بزوغ ضم زاء معجمه و واو معروفله
بمعنی فروغ یعنی شعاع طلوع آفتاب وماه وستارکان
وچراغ بوغ بوزن توغ بوغچه که اصلی بوغجه در
مع الفاء براندافِ سکون را و نون وفتح دال مهملتین
ایله بمعنی رودها یعنی ارمقلر کذا فی فرهنك جهانکیری
برجاف سکون را وفتح جیمله حبوبات قسمندن بر نوع
سیاه دانه غله در عربیده جلبان وملك دیرلر ایضا منه
بوریاباف حصیرجی باف بافتندن اسم فاعلدر بوریا
طوقیجی اولور بوف واو مجهول ایله برجانور طیاردر که
مع القاف بلق سکون لامله برصو اسمیدر کذا فی نعمة الله
وحلیمی بواسحق وبوسحق معروف طائفه درمنقولدرکه

ینشابور

نیشابورده برقاج یرده فیروزه معدنی وارد ربومعدنه
ابو اسحاقی دیرلر مشهور اولان فیروزه اول معدندن
چقار بو دولتدن مراد شمس فخر ینک ممدوحی اولان
شیخ ابو اسحق دولتیدر بوغراق واو مجهول و سکون
غین معجمه وفتح راء مهمله ایله بغراء مرقوم معناسنه در
بوق واو معروف ایله بوری بعض نسخه ده نای عراقیدر
اما اشقلرک بوینوزدن اولان بوریلری اولمق اصحدر
مع الکاف بتخاک سکون تاء مثناة وفتح خاء معجمه ایله
شهر کابل قربنده واقع بر موضع اسمیدر کذا فی شرفنامه
بخرک سکون خاء معجمه وفتح راء مهمله ایله بادام کوهی
طبیعتی درجهٔ ثالثده حار و رطبدر بعض معالجاتده
تراکیبه جزؤ ایدرلر بدبدک سکون دال اول وفتح ثانی
وضم باء ثانیله هدهد دیدکلری قوش کذا فی فرهنک
جهانکیری بدنک سکون دال مهمله وفتح نونله صوکنار
لرنده بتر نعناعه مشابه براوتدر بعض نسخه ده یار پوز

دیدكلری اوتدركه بیلان آنی غایت سومز بزرك اولو
مقابلی كوچكدر كمال پاشازاده دقایق الحقایقده دیركه
بوزرجمهرده جزؤ اولان بزر بو معنایه دركه اصلی بزادكمهردر
تعریب اولنوب كاف جیمه تبدیل اولنمشدر قاعدۀ تعریب
اوزره نتكم نرجس وجلنارك جیملری كافدن بدلدر انتهی
وكاهی بزركی خرد مقابلنده ذكر ایدرلر واولغو والغو اولق
دخی دیرلر بسنك ضم سین مهمله وسكون نونله بر طاغ
اسمیدر آنده كبوتردن غیری جنس طیور اولمز ومكان طوتمز
ایمش ومنقولدركه بر كمسنه هر نه نیت ایله اول طاغه وارسه
جوابی اشارت اولنور ایمش بسك سكون سین مهمله ایله
اربه وبغدایی بچوب ایتدكلری دسته یه دیرلر كذا فی اداة
الفضلا بسك ضمتین ایله پنبه یی اكیرمك ایچون ایتدكلری
فتیل كذا فی مجمع الفرس بشك سكون شین معجمه ایله مجمع الفرسده
بمعنی موی مجعد یعنی قورجق صاچ و فرهنك جهانكیریده
پیش سر یعنی باشك ایلروسنده اولان صاچ بعض فرهنكده

زلف معناسنه منقولدر بشیك كسر شین معجمه وسكون
یای تحتانیله سركین كوسفندان یعنی قیون ترسی كذا فی
الصحاح بلك ضم لامله فرهنك جهانكیریده اول چشم
بزرك كه طشره چقمش اوله بلكنجك سكون لام ونون
وفتح كاف وجیمله مسخره ومضحك معناسنه سنجیك در
بعض فرهنكلرده بولنجك وبوالنجك وبولكنجك واقع
اولمشدر بلونك وبلوك كلاهما بضم اللام نشانهٔ تیرو
تویغار دیدكلری قوش نسخهٔ حلیمیده ولایت محصولنی
جمع ایدن وقبضنه مأمور اولان كه عربیده عمال دیرلر
ومجمع الفرسده بعره دیرلر ودخی برجماعت معناسنه در
وفرهنك جهانكیریده برظرفدر آنكله شراب ایچرلر بنجك
سكون نون وفتح جیمله آكیرمك ایچون یومق ایتدكلری
آتلمش پنبه كذا فی مجمع الفرس بنكلك سكون نون وضم
كاف فارسی وفتح لامله نسخهٔ میرزا ابراهیمده درخت
كل وشرفنامه ده میوهٔ غلیظ مثل سپستان كه اندن بوی

کل استشمام اولنه بنك فتح نونله ایکی معنایه در اول
مصغر بنه یعنی درخت کوجك ثانی نشان معناسنه که بنك
از فلان نماند یعنی نشان از فلان نماند کذا فی فرهنك
جهانکیری بوبردك واو مجهول وضم باء موحده ایله بلبل که
بوبردخی دیرلر بوبك واو معروف وفتح باء موحده ایله دختر
بکر که دوشیزه دخی دیرلر زبان هندیده احمق ونادان
دیمکدر بوسك فتح سین مهمله ایله پر وبال معناسنه
قناد دیمکدر چنان مرغ زبون بوسك شکسته بوسلیك
موسیقیده برمقام آدیدر بوکلك واو معروف وفتح کاف وکسر
لامله بن کوهی دیدکلری طاغ یمشیدر که خنجك دخی دیرلر
ترکیده چتلاقوج دیرلر بوك درت معنایه در اول عربیده
عسی ولعل معناسنه که رجا وامید وتمنی ایلمك اکثر مکر
لفظنی مترادف ایدوب بوك ومکر دیرلر بویانك واو
مجهول وفتح یای تحتانی ونونله معدنوس بعض نسخه ده
بودنه معناسنه در که عربیده قیصوم دیرلر بوی کلك

واو

واو معروف ویای موقوف وفتح کاف وکسر لام ایله شرفنامه
بنکالك مرقوم کبی درخت کل ومجمع الفرسده بن کوهی که
بر نوع ایجی بوش یشل دانه درختیدر غوج دیرلر هرنه قدر
بیسه آغزده بر نسنه بولنماز عربیده مشغلة البطالین
دیرلر بسحاق اطعمه نك بیت مرقومی مجمع الفرسده بو
وجهله ایراد ایلمشلر بوینك واو مجهول ویای موقوف
وفتح نون ایله وکسر ایله ده مروید در ریاحین قسمندن بر ریحاندر
تاول اولنور عربیده بادروج دیرلر بیوك ضم یای
تحتانی وواو مجهول ایله عروس معناسنه مع الکاف الفارسیه
برتنك سکون راء مهمله وفتح تاء مثناة بعده نون ساکنه
ایله اطفالی صاردقلری نسنه بز اولسون غیری اولسون
برنك فتح راء مهمله وسکون نون ایله ذخیره معناسنه ودخی
بر ولایت اسمیدر که قطب جنوبی اندن کورینور کذا فی
فرهنك جهانکیری بلشك ضم لام وسکون شین معجمه ایله
سیخ کباب آهنین یعنی دمور کباب شیشی کذا فی المجمع اما

نسخهٔ حسین وفایی ده کسرتین ایله واقعدر و نسخهٔ میرزا
ابراهیمده ومؤید الفضلاده کاف عربیله مرویدر
کتاب السامی فی الاسامیده سین مهمله ایله وهم نون
برهان آصد قلری دمور واغاج نسنه معناسنه منقولدر
بلغاك سکون لام وفتح غین معجمه ایله فریاد وشورش
وغوغای عظیم معناسنه لفظ مرکبدرکه بل بسیار و
غاك غوغا معناسنه در کذا فی فرهنك جهانکیری
بورك واو معروف وفتح راء مهمله ایله درت معنایه کلور
اوّل بر نوع قاردر که شتل دخی دیرلر ثانی صاحب قمار
اوینایانلرا آلد قلری رهندن مجلسده حاضر اولوب
اوینامیانلره ویردکلری حصه یه دیرلر مع اللام بجال
فتح جیمله مجمع الفرسده کوم معناسنه که زکال وانکشت
دخی دیرلر فرهنك جهانکیریده کوه معناسنه درکه یز دخی
دیرلر بجل ضم جیمله آشق که معروف استخوانددر عربیده
کعب دیرلر قمار بازلر واطفال آنکله قمار اوینارلر بج هلال

یعنی

یعنی سرطان کذا فی شرفنامه بزول ضم زاء معجمیله طوبق
کوککه شتالنك دخی دیرلر بسول ضم سین مهمله ایله
بسود مرقوم معناسنه که بد دعا ونفرین دیمکدر کذا فی
فرهنك جهانکیری بشول ضم شین معجمه وواو معروفله
صیغهٔ امر دربدان وببین دیمکدر بلبل معروف قوشدر
هزار دستان دخی دیرلر بل ایکی معنایه کلور اول احمق
ونادان معناسنه ثانی بمعنی بسیار که بلهوس وبلکام
دیرلر یعنی بسیار هوس وبسیار کام دیمکدر بلکل
سکون لام وضم کاف فارسیله آب نیم کرم یعنی ایلیجق
صو کذا فی مجمع الفرس بوخل سکون واو وفتح خاء معجمه
ایله حرفه دیدکلری اوت که بربهن دخی دیرلر عربیده بقلة
الحمقا دیدکلریدر بول قوش بورنی که نون ایله نول
دخی دیرلر عربیده منقار دیرلر مع المیم بخور مریم طوشان
قولاغی دیدکلری شکوفه در پنج انکشت دخی دیرلر
شرفنامه ده مسطوردر که حضرت مریم علیها السلام

مزبوراوتك اوزرینه یدمبارکه سن قومش بقدرت الله
تعالی اول لطیف رایحه حاصل اولمش بزوشم سکون زا
وشین معجمتین وفتح واو ایله بجی توبی که صوف طوقورلر
کذا فی مجمع الفرس بشترم سکون شین معجمه وراء مهمله
وضم تاء مثناة ایله کتاب السامی فی الاسامی ده جوشش
اعضا یعنی برعلتدن اعضاده ظاهر اولوب قبرجقلر اولور
عربیده شری دیرلر نسخهٔ میرزا ابراهیمده فتح یا ایله مرویدر
بوم الثی معنایه کلور اول یورت معناسنه که برو بوم
دیرلر یر یورت دیمك اولور مع النون بجار زندان ولایت
بخاراده واقع برشهر قدیمك آدیدر حالیا مولیان دیمکله
معروف ومشهوردر کذا فی لغات المعتبره بخردن وبخرید
کلاهما بسکون الخاء المعجمه وکسر الراء المهمله صرغ طوتق
وعقل زائل اولمق بخستن ضم خاء معجمه وسکون سین مهمله
وفتح تاء مثناة ایله مجمع الفرسده صدا کردن دماغ خفته
یعنی اویودکن خورلدمق ودخی صایقلمق معناسنه

بخوریدن

بخوریدن بمعنی بخردن مرقوم بدن فتح دال مهمله ایله اولمق بودن لفظندن تخفیف اولنمشدر برازیدن فتح راء مهمله وکسر زاء معجمه وسکون یای تحتانیه ایله یراشمق ویراشدرمق معناسنه لازم ومتعدی اولور براندن فتح راء مهمله وسکون نون ایله اویونده مغلوب اولمقدر وراء مشدده ایله کسیجی اولمق معناسنه دربرّان راء مهملهٔ مشدده ایله کسکین وکسیجی معناسنه بریدندن اسم فاعل اولور وبعض ترکیبه جزؤ وصفت ایدوب تیغ برّان دیرلر وراء مخففه ایله فعل ماضی اولور کچمش معناسنه بردن سکون راء وفتح دال مهملتین ایله ایلتمک واویونده غالب اولمق وجنکده غلبه ایتمک معناسنه معنای اوله جغتای لساننده ایلتی دیرلر لیلی مجنونده پادشاه وصفنده برزین سکون راء مهمله وکسر زاء معجمه ایله آشکار اوظاهر معناسنه برسن سکون راء وفتح سین مهملتین ایله یولار ومهار ویواشه وبو

وبو رندرق معنالرینه کذا فی مجمع الفرس برسیدن
سکون را وکسر سین مهملتین ایله تمام اولمق ودخی
نابود اولمق معنالرینه برسانیدن متعدی اولور برون
ضم راء مهمله وواو معروف ایله طشره معناسنه
عربیده خارج دیرلر اصلی بیرون ایدی اندن تخفیف
اولندی بریدن کسر راء مهمله ایله کسمك قطع معناسنه
برژهان سکون زاء فارسی وفتح ها ایله غبطه معناسنه
یعنی آخرك برمقبول نسنه سن کوروب کندو دخی آنك کبی
نسنه یه نائل ومالك اولماسین تمنی ایتمکه دیرلر بوکا
حسد مقبوله ده دیمشلر بستان معروف بوستان
لفظندن مخففدر ودخی کوه سرندیبه قریب برشهر
اسمیدر بستان شیرین باربد خسروك اوتوز ایکی نواسنده
برنوا آدیدر کذا فی المجمع بسودن ضم سین مهمله وواو
معروفله النی برنسنه یه سورمك یوقلمق ایچون لمس معناسنه
بشخیدن سکون شین معجمه وکسر فاوسکون یای تحتانیه ایله

بمعنی

بمعنی روشنی یعنی ضیا ولمعان بشوتن ضم شین معجمه وفتح
تاء مثناة ایله نام برادر اسفندیار در کذا فی المجمع ونسخهٔ
میرزا ابراهیمده وحسین وفاییده بمعنی یوزینه یعنی میمون
بشودن ضم شین معجمه وواو معروف وفتح دال المهمله
ایله یومق غسل معناسنه مجمع الفرسده بدخوی وبدطبع
بشولیدن ضم شین معجمه وواو معروف وکسر لام ایله اسم
مصدر در ردیدن وداشتن معناسنه وبر معناسی دخی
برهم زدن وپریشان کردن بکران سکون کاف فارسی
وفتح راء مهمله ایله کرمانیلرك وترکستانیلرك چولك
یانقلری دیوا استعمال ایتدکلری نسنه در بکسستن
سکون کاف وسین ثانی وضم سین اول ایله اوزلمك
هم لازم وهم متعدی اولور بکشتن فتح کاف فارسی
وتاء مثناة وسکون شین معجمه ایله میل ایلمك ودوندرمك
وضم کاف عربیله اولدرمك معناسنه مصدر در بلندیدن
فتح لام وسکون نون ویای تحتانی ایله عالی وبالا اولمق

متعدیسی بلند اینیدن اولور بلوکان ضم لام وواو مجهول
وفتح کاف ایله جمع بلوك که جماعت وطائفه وکروه
دیمکدر الف ونون ادات جمعدر طوائف معناسنه
اولور بلون ضم لام وواو معروف ایله فرهنك
جهانکیریده بنده معناسنه یعنی قول بمان ماندن
لفظندن صیغهٔ امردر قال معناسنه بن بوزنکن
دیب که قعر معناسنه هر نسنه نك غایتی ونهایتی
واغاجك کوکی وقیونك وحوضك وآنلره بکزنه واد
ایسه دیبلرینه دیرلر وسوراخ مقعد معناسنه ده
کلور عربیده قهوه یه دیرلر بنکران سکون نون وفتح
کاف وراء مهمله ایله چولمکده بریان اولمش برنج یعنی
چولمکده قینامش برنج آشی بکران دخی دیرلر بنکشتن
سکون نون وشین معجمه وفتح کاف عجمی وتاء مثناة ایله
یوتمق اوباریدن معناسنه که عربیده بلع دیرلر کذا فی
ادات الفضلا بنکن سکون نون وفتح کاف ایله قازمه

معناسنه

معناسنه لفظ مرکبدر که بن کوکدر وکن کندن دن
اسم فاعلدر کوک قازیجی دیمک اولور معناسی چپا
وهر نه اول مقوله دمور آلت وارایسه بنکن بسکون
نون وکسر کافله بریصی دمور دراکی باشندن ایب
بغلیوب چکوب زمینی هموار ایدرلر ضم کافله کرّا
دخی دیرلر عربیده منسفه ومسواة دخی دیرلر کذا فی
مجمع الفرس بوب اندن خیمه وخرکاه واوتاغ وبارکاه
معناسنه منقولدر بودن اولمق صیرورت معناسنه
چغتای لساننده بولماغ وبولماق ده دیرلر بولغانده
اولدقده دیمکدر بولغوسی اولسه کرکدر وزهاد
نامه ده فرهاد ایچون بنا اولنان قصرلر وصفنده وبز
بودن دخی کینونت معناسنه کلور ومستقبلنده واو
مفتوح اولنوب بوددینلور دامر غائبنده باد کلور که اصلی
بواد ایدی کثرت استعمال ایله واوی حذف اولنوب
باد اولدی بوکا چغتای لساننده ایرماك دیرلر رابطه

استعمال ایدرلر بوستان معروف نتکم دیمشلر مصرع
بوستان چون سبز کردد باغبان خرم شود بوسلیمان
هدهد دیدکلری قوشدر بعض نسخه ده خروس واقع
اولمش بوسیدن واو مجهول وکسر سین مهمله ایله اوپمك
عربیده قبله دیرلر ضم قافله بوسین واو معروف
وکسر سین مهمله ایله تعییب ایلمك یعنی برکسنه یی
عیبلمك . بوش کردن اتك درمیان اتمك وزیاده دورشمق
بوشیدن دخی اتك درمیان اتمك وجرأت کوسترمك
واعتماد ایلمك وبرنسنه یه جد وجهد ایتمك معناسنه
بوقان واو معروف وفتح قافله قزل قوردلر که بسکالدن
کله کذا فی المحمودی بوقلمون التی معنایه کلور اول برجانوردر
آفتابه قرشو طورر کونش طوقندقجه التون کبی کورینور
ثانی روزکار متلون الاحوال اولمغله اکاده بوقلمون
دیرلر ثالث الوان صرجه که مینا دیرلر رابع انواع شکوفه که
چمنزار وبوستانده بته ویاخود اغاج چیچکلری یره دوکله

سادس برقوشدر صویه باتدقیقه تویلری الوان کوریفور
تحقیقی بودرکه هرنه که الوان ورنکارنك اوله اکا
بوقلمون دیرلر ومخصوص برکلردر نتکم مقدم ذکر
اولندی بوکان واو معروف وفتح کافله رحم مادرکه
زهدان دخی دیرلر بومهن وبومهین کلاهما بفتح
المیم زلزله معناسنه کذا فی تحفة الاحباب نسخهٔ میرزا
ابراهیمده قیون بغرسغی معناسنه مرقومدر بون واو
معروفله بوزن خون اوج معنایه کلور اول فرهنك
جهانکیریده بمعنی آسان ثالث قیون وصغرك یاك اولنمامش
بغرسغی وبعض نسخه ده حیوانك بچه دانی معناسنه در
بویان واو معروف وفتح یای تحتانیله رایحه ویریجی
نسنه وزیاده قوقیجی بر مملکت اسمی اولدوغی منقولدر
بویدان عطریات ظرفی یعنی عطر قونیلان ظرف هرنه
دن اولورسه بوی ایله داندن مرکب لفظدر بوی
مادران قوان چیچکی عربیده برنجاسب وبرنجاسف

دخی دیرلر بوی ماران براوتدر کوکه ماثل چیچکی
اولور اغر قوقوسی وار در بوییدن واو معروف
وکسر یای اول وسکون ثانیله قوقلق که عربیده
استشمام وچغتای لسانده بوتراماق دیرلر بغدیه سنده
بوتراتماق دینلور بولغت مشترکه در طاعتمق معناسنه ده
بوتراتماق دیرلر بهتان معروف اصلی اولمیان شیء اسناد
ایلمک بیوکان صحاح عروس وعروسی کردن معناسنه در
مع الواو بختکاو سکون خاء معجمه وتاء موقوف وفتح
کاف عجمیله ادویه دن قینادوب صوین آلوب حسته نك
اعضاسن بودقلری صویه دیرلر عربیده نطول دیدکلریدر
برغو سکون راء مهمله وضم غین معجمه ایله ایچی بوش براغاجدر
نفیر کبی چالرلر برو ضم راء مهمله ایله ایکی معنایه در
اول ابرودن مخففدر قاش معناسنه وهندی لساننده
نی قلم معناسنه در ثانی فرهنك جهانکیریده بروتلفظندن
مرخمدر برتاب او وفتح راء مهمله وواو موقوفله صیغهٔ

امر اولور

امر اولور کیت معناسنه بوبو اخفاء واو ایله هدهد
قوشی بو ایکی معنایه دراول رایحه معناسنه یای تحتانیله
دخی صحیحدر بیو ضم یای تحتانیله ترکیده کوه دیدکاری
قور بخور در مع الهاء بتخانه صنم طوردوغی مکان
بخته سکون خاء معجمه وفتح تاء مثناة ایله قوچ قیون
کبش دخی دیرلر بخله سکون خاء معجمه وفتح لامله بر
اوتدر خرقه وبربهن وتخمکان دخی دیرلر کذا فی
تحفة الاحباب عربیده بقلة الحمقا ترکیده پرپرم و
سموزاوت دیرلر بخنوه سکون خاء معجمه وضم نون
وواو معروف واظهار ها ایله بمعنی برق که ترکیده
شمشك دیرلر کذا فی ادات الفضلا فتح یا ونون وواو
موقوفله ده مروید ربخور شیشه عطریات نوعندن
مجالسده اصلدوب شیشه ایله آتشه قورلر لطیف
رایحه سی چقار کذا فی شرفنامه بخیله کسر خاء معجمه
وسکون یای تحتانی ایله بخلهٔ مرقوم معناسنه در کذا فی

فرهنك جهانكيری بذه فتح ذال معجمه ايله بمعنی دكوی
سوخته يعنی يانمش اسكی بزكه ياقوب قاوايدرلر كذا فی
الصحاح براده فتح را ودال مهملتين ايله اكه اغزندن دوكيلن
اينجه پولاد وآهن خرده سی كه سونش دخی ديرلر كذا فی
فرهنك جهانكيری براه فتح راء مهمله واظهار ها ايله
بمعنی زيبايی وزيب وزينت برايه فتح راء مهمله ويای
تحتانيله تراشهٔ قلم يعنی قلمك خرده يونقه سی برزه
سكون راء مهمله وفتح زاء معجمه ايله صمغه بكزر براغاج
بسيدر غايت بدبو اولور عربيده قنه ديرلر فتح قافله كذا فی
كتاب السامی فی الاسامی برسالكه سكون را وفتح سين
مهملتين ولامله بمعنی پير سالخورده كذا فی المجمع بركه
سكون را وفتح كافله ايكی معنايه در اول حوض وثانی
بر بياض قوشدر اكثر صوده تعيش ايدر برمه سكون را
وفتح ميمله ايكی معنايه در اول مثقب كه اغاج وغيری نسنه
دلرلر بروفه ضم راء مهمله وواو معروف وفتح فايله

مجمع

بجمع الفرسده دستار رومیان بندیعنی طرز رومیده
اولان صادق کذا فی تحفة الاحباب بزغاله سکون زا
وفتح غین معجمتین ایله کچی اوغلاغی وصغر بوزاغوسنه ده
دیرلر بزغه سکون زا وفتح غین معجمتین ایله دهره کدانکله
باغ بودارلر بر نوع کسکین اکری دمور در عربیده منجل
دیرلر بژمژه سکون زاء فارسی اول وفتح ثانی ومیم
مفتوحه ایله برجانور در چلپاسه یه مشابه اما اندن
کوچك اولور دینه کلر جنسندندر آفتابه قرشو یوز
طوتوب طورر آفتاب پرست دخی دیرلر بزه فتح
زاء معجمه واخفاء ها ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده زمین
بشته دار یعنی دبه لو یر وشرفنامه ده میوهٔ خوشبو
معناسنه مذکوردر ودخی اون ایکی برجدن اونجی
برج که جدی برجنه دیرلر بزیجه کسر زاء معجمه
وسکون یا وفتح جیم عجمیله اوغلاق معناسنه بزیجه
دخی دیرلر بزیشه کسر زا وسکون یا وفتح شین معجمتین

ایله آردۀ کنجد یعنی سوسام اوتی کذا فی فرهنك جهانکیری
بسوده ضم سین مهمله ایله ال ایله نسنه یوقلق لمس
معناسنه مستقبلندر واوا لفه قلب اولنوب بربا زیاده
ایله بساید دیرلر بشنزه سکون شین وکسر نون وفتح
زاء معجمتین ایله بر طعامدر یوفقه اتمك ویاغ وخر
ما ایله ایدرلر بکره سکون کاف وفتح راء مهمله ایله
میخانه معناسنه در بکسه سکون کاف وفتح سین
مهمله ایله ات پارچه سنه دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری
بلبله امزکلو شراب ابریغی وصراحی وهرنه اکابکزر
شراب ظرفی اولورسه بلعد وبلغند کلاهما بسکون
اللام وضم العین المعجمه بریره کتورلمش وبربری اوزرینه
قونلمش نسنه بلغونه سکون لام وضم غین معجمه وفتح
نون ایله قزلجه که زنان یوزلرینه سوررلر اکا فکوردیرلر
کسر فا وفتح کاف عجمیله والغونه والکونه وکلغونه
وکلکونه دخی دیرلر بلکامه سکون لام وفتح کاف ایله چوق

مراده

مراده نائل اولمش دیمکدر که بلچو قدر وکامه مراددر
بو بل بلهوسده اولان بل کبی در فرس قدیمده بلکفد
سکون لام وفا وفتح کافله رشوت معناسنه در بلکفد
مرقوم کبی بنتومه سکون نون وضم تاء مثناة وفتح
میمله برکوچه سنه دراکثرا غاجلرده اولور دنعمة الله
ترکیسنی یالمی قره ایله شرح ایلمش بنساله سکون نون
وفتح سین مهمله ولاملە نسخهٔ حسین وفاییده بمعنی
کهنه وسالخورده بنکاه سکون نون وفتح کاف عجمیله
یوك یاب قونیلان محل اصلی بندکاه ایدی تخفیفا ها
حذف اولندی اکثر بارایله مترادف ایدوب باروبنکاه
دیرلر بنکه بنکاهدن مخففدر بنه فتح نون مشدده ایله
ومخففه ایله ده جائزدر مجمع الفرسده رخت واثواب
معناسنه نوبه سکون واو وفتح باء موحده ایله ایکی
معنایه در اول بمعنی مرغ هدهد ثانی بمعنی آرزومند
بعض نسخه ده آرزومند بویه نقل اولنمشدر که بضم الباء

الموحده ثم الياء بنقطتين من تحتها بو نقل ایله روایت
مضطرب اولور زیرا شعرای متقدمین اشعارلرنده
باء موحده یی کلماته قافیه ایدوب معنای مرقومه استعمال
ایلمشلر هرچند که تتبع واستقصا اولندی ایسه بویله
بولندی خصوصا شمس فخرینك معیارنده وحکیم
اسدینك کرشاسب نامه سنده بویله تصحیح ایدوب
بر بیت ایله اثبات مدعا ایلمشلردر بوته واو مجهول
وفتح تاء مثناة ایله فرهنك جهانکیریده درت معنایه
کلور اول اول اغاجه دیرلر بویی وبدنی اولمیوب
همان کوکندن چیقوب داللری اوله ثانی آدم وحیوانات
یاوریسنه دیرلر عموما وارسلان یاوریسنه دیرلر
خصوصا ثالث اوق نشانه سی رابع طین حکمتله
دوزلمش کوچك وبیوك ظرف که ایچنده آلتون وکمش
اریدرلر غالبا قویمجیلر آلتی در وقالجیلر قوللنورلر معرب
بوتقه در بوخله واو مجهول وسکون خاء معجمه ایله

خرقه

خرقه وبرېهن وپلپن وتحمکان دید کلری اوت که ترکیده
سموزاوت دیرلر بوده بودن لفظندن اسم مفعولدر
صیرورت وکینونت معنالرینه بوذاوندر سکون واوین
ونون وضم ذال معجمه ایله صحاح فاومعناسنه که
عربیده حف دیرلر خوزستانده بیغه آذربایجانده
بوردیرلر بوره واو مجهول وفتح را ایله ایکی معنایه
کلور اول اطعمه دن بورك درکه اتیاقیمه ایله ایدوب
یاغده پشوررلر انواعی اولور یاخود شکر وبادام ایله
ایدوب شکر بوره دیرلر بورنده واو مجهول وفتح راودال
مهملتین وسکون نون ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده
وارلقب کسنه یعنی غنی ومالدار بوزه واو مجهول
وفتح زاء معجمه ایله داریدن ویاخود بریجدن ایدرلر
ترکیده دخی بوزه دیرلر واو مفخم ایله شرفنامه ده
اغاجك بدننه دیرلر بوزمه واو مجهول وسکون زاء
معجمه وفتح میمله خوشبو براوتدر کذا فی مؤید الفضلا

بوزنه وبوزینه وبوزینه کلهم بواو المعروف میمون
اسملریدرکبی دخی دیرلر عربیده بیوکینه سعدان و
کوچکنه شبك دیرلر بوژنه واو معروف وفتح زاء
فارسی ونون ایله بمعنی غنچۀ شکوفه یعنی هنوز
آچلمامش چیچکدر عربیده برعم ضم با وغین معجمه
ایله کذا فی مجمع الفرس بوسکاه فتح سین مهمله وکاف
عجمیله اوبه جك یرهرنه یر اولورسه بوسه اوپمك
عربیله مشترکدر فارسیده غیری نامی یوقدر زیرا
اولدوغی شایع دکلدر جغتای لساننده موجك دیرلر
بوکه واو معروف وکسر کاف واخفای ها ایله بودکه
لفظندن اختصار اولنمشدر اوله که معناسنه بوله
واو معروف وفتح لام ایله بوزن ومعنی لوله که ابریق
وامثالی نسنه لرده اولور بومارده سکون واو وفتح
میم وراء مهمله ایله فرهنك جهانکیریده بر پرنده
جانوردر بومه لغت قدیمه در طاش اوزرنده آت

ایاغنه

ایاغنك نغلندن صچره یان قنغلجم بومه سکون واو وفتح
ها ایله هدهد قوشی کذا فی نعمة الله بویه واو معروف
وفتح یای تحتانیله بمعنی آرزومند شرفنامه ده عشق
معناسنه مرویدر بیت مرقومك عشق معناسنه ده
شوق معناسنه ده شمولی وارد ربه اظهار ها ایله
اوکی قوشی که بایقوشدن بیوك اولور کذا فی نعمة الله
بهمه سکون هاء اول وفتح میم واخفای ها ایله
بهادر وشجاع کمسنه لرك لقبی در فلان مرد بهمه
است دیرلر مع الیاء التحتانی بختی سکون خاء معجمه
وکسر تاء مثناتله اشتر جنسندن بیسراك دیدکلری ارکك
وتویلی دوه معناسنه کثرت استعمال ایله دوه نك صفت
ممدوحه سی اولمشدر بردی سکون را وکسر دال مهملتین
ایله حصیر ایتدکلری اوت ترکیده ساز دیرلر برزی سکون
راء مهمله وکسر زاء معجمه ایله توراندن بر مبارز
پهلوانك نامیدر بزکوهی کسر زاء معجمه وضم کاف قله طاغ

چکیسی که رنك دخی دیرلر بلبلی شرفنامه ده صراحی وشراب
برداغیدر فرهنك جهانکیری ده اوج معنایه روایت
اولنمشدر اول بکماز لغتی کبی هم شرابه وهم پیالهیه دیرلر
ثانی اول سختیان که انواع ونازك ولطیف الوان رنکلر
ایدرلر ثالث بر نوع زردالودر بلغاری تلاتین
دیدکلری خوشبودر رینك نوعیدر آنه دخی جزوی رایحه
واردر بلغار دیارنده اشلنمکله بلغاری تسمیه اولنمشدر
بعضیلر تلاتین دیرلر بن کوهی یاغلو براوتدر آنکله طعام
بشورردلر کذا فی شرفنامه اما مؤید الفضلاده براوتدر
جرب وشیرین اولدوغندن طعامه قاتوب اندن طعام
ایدرلر وبعض نسخه ده بوی کك مرقوم معناسنه در
بوالعجبی حقه باز وشعبده سازدر بوخلاونی واو معروف
وسکون خاء معجمه ایله یعنی شیطان کذا فی شرفنامه
بودی شرحی مرور ایدن بود معناسنه در آخرنده کی
یا حرفی کاه مصدریه وکاه خطابیه وکاه وصفیه

استعمال

استعمال اولنور محلنه کوره صائبك بو بیتلردن فهم
اولنور بوعلی حکمای اسلامیه دن ابن سینادر شیخ الرئیس
دخی دیرلر ودخی اسلام حکماسندن حکیم مشرب
اولانه دیرلر کذا فی شرفنامه بو یحیی یعنی ملك الموت
محمد هندوشاه صحاحده بو لفظ کرچه عربیدر امام قوم
معنایه فارسیده استعمال اولوردیو یازمش بوی سای
اوزرنده مسك وعطریات ازدکلری طاش بوی بش
معنایه استعمال اولنور امید ومحبت وطمع وخوی پس
دوی معنالرینه کذا فی شرفنامه بمعنی امید بو معنالره
واقف اولمین قوقو معناسنه صانور بوی کسر واو ایله
بمعنی باشی یعنی اوله سن واولورمی سن دیمکدر کذا
فی شرفنامه بهمی سکون ها وفتح میمله بوزن حبلی
کدی اوتی دیدکلری یدرکه اربه سنبله سی کبی باشی
اولور اطبا عصاره سن آلورلر غایت قابضدر
وقطع دم ایدر باب الباء الفارسی المفتوحة مع الالف

بش معنایه کلور اول معروف ایاق معناسنه حرف یای
تحتانیله پای دخی دیرلر ثانی تاب وطاقت معناسنه
رابع ایز که پی دخی دیرلر خامس بهانه معناسنه مرویدر
پاتشکا کسر تاء مثناة وسکون شین معجمه ایله بادنجان که
معروفدر پاتنکا کسر تاء مثناة وسکون نون وفتح کاف
فارسیله بودخی بادنجاندر باتنکان دخی دیرلر تعریب
اولنوب بادنجان دیدلر پاتوا ضم تاء مثناة ایله ایاق دولاغی که
پاتابه دخی دیرلر پادشاه سکون دال مهمله وفتح شین معجمه
ایله پادشاه دیمکدر کسر دال ایله اوقیان لفظ مرکب اولوب
معناسندن بیخبردر زیرا پاد ایله شاهدن مرکبدر پاد نگهبان
وبزرك وجهانبان ودافع ضرر معناسنه در کذا فی اجمال
حسینی والضمیر والدستور والمحمودی وغیرهم وشاه
صاحب واصل معناسنه در معنای ترکیب صاحب جهان
دیمك اولور پادشا پادشاه لفظندن مرخمدر پارسا سکون
راء مهمله ایله زاهد وعابد وپاکیزه وپاك دامن وتزکیه

اولنمش شاهد و حلال زاده و شغله مستعجل و کار کذار
معنالرینه مثال زاهد و عابد پاز باسکون زاء معجمه و فتح
باء موحده ایله باد زهر معناسنه پاشا وزیر و والی و وکیل
دولت و دخی اتچه طوغلن معناسنه که باشه دخی دیرلر
پاشنا سکون شین معجمه و فتح نونله اوکچه که پاشنه دخی دیرلر
پالا درت معنایه کلور اول اسب جنیب یعنی یدک آت
پدآسیا سکون دال و کسر سین مهملتین ایله دکرمان اغاجی
پذیرا کسر ذال المعجمه و سکون یای تحتانی و فتح راء مهمله ایله
قبول ایدیجی و یوریجی و امر طوتیجی و سوز دیکلیجی کذا فی
شرفنامه پردا سکون را و فتح دال المهملتین ایله بو زن
و معنی فردا کذا فی فرهنک جهانکیری برده سرا حرم
قپوسنده و ملوک و وزرا و کبارک خاص خانه لری
قپوسنده اولان پرده معناسنه پرستا فتح را و تا و سکون
سین مهملتین ایله پرستاردن ترخیم اولنمشدر قول و
جاریه در کذا فی المجمع پرنا سکون را و فتح نونله بر نوع منقش

دیباد رغایت لطیف ونازك اولور پرنو وپرنون وپرنیان
دخی دیرلر یکی حریر ودوم حله وسیوم پرنا پروا سکون راء
مهمله ایله بدی معنایه کلور اول طاقت وآرام ثانی
دانستن بوایکی معنایه ترتیب اوزده پره آسیا دکرمان چرخی
معناسنه بسا فتح سین مهمله ایله ولایت فارسده برشهر
آدیدر فسا دخی دیرلر که معربیدر پنجپا سکون نون وجیم
موقوف وفتح یاء فارسیله پنکج که خرچنك دخی دیرلر عربیه
سرطان دیدکلریدر پندوا سکون نون ودال موقوف
وفتح واو ایله قیجی ثلثه دن شول بعض دیرلر که عرب عرض
دیر عجم پهن ترك یاصی دیر بو تقدیرجه انینه چکلزسنه یه
پهنادینلور بوابیاتدن فهم اولنور پیدا نهان مقابلی
اولان ظاهر معناسنه در مع الباء پاتاب تاء مثناة ایله
مانند ومقابله وبرابری معناسنه پاروب ضم راء مهمله
وواو معروفله کورك که پارو دخی دیرلر پاریات سکون
راء مهمله وفتح یای تحتانیله اول مزروعاته دیرلر که عمل ایله

صو ایله

صواریله پاریاو وفاریاب وفاریاودخی دیرلرکذا فی
فرهنك جهانکیری پاکوب ضم کافله ایاغله دپمك وبچی
رقاص اولشو وغیری اولشو پالای اسب یدك چکلن آت
کذا فی المجمع پایاب فتح یای تحتانیله طقوز معنایه
استعمال اولنور اول طاقت معناسنه پای شیب وپاشیب
کسر شین معجمه وسکون یای تحتانیله دشوار عقبه یه
اسیدربوندن فهم اولنور که عمود کرسی ونردبان
التنه صفه کبی ایتدکلری پاصه مق پایکوب بمعنی
پاکوب مرقوم یعنی رقاص پتکوب سکون تاء مثناة
وضم کافله آغاج که جوز وسوز وچغراندن ایدرلر کذا فی
شرفنامه پرتاب منزل اوقی ونشان بعید دورست
واران اوق پژغاب سکون زاء فارسی وفتح غین معجمه
ایله صوبندی که بوستان صواریلجق صوآرقلرندن
ایدرلر که مراد اولنان جانبه آقه کذا فی مجمع الفرس
پیاب فتح یای تحتانی ایله پایاب لفظندن اختصار

اولنمشدر آنك جميع معنالرنده استعمال اولنور پیترسب
سكون یای تحتانی وسین وفتح تاء مثناة وراء مهملتيز
ايله نام پدر پوشسب كه پدر زردهشت در پارسيلر
اكا نبوت اسناد واعتقاد ايدرلر ايدى زراتشت بهرام پور
اسب نام ضحاك ماری در كه غايت ظالم پادشاه ايدى
وبيك سنه دن بر قاچ كون ناقص عمر سوردى آخر
فريدون شاه آنى قتل ايلدى بواسمى اصحاب فرهنك
كيمى باء موحده ايله وكيمى باء عجميله نقل ايلديلر مع
التاء المثناة پاتت فتح تاء مثناة ايله بمعنى بابت كه حرف
باده مرور ايلدى لايق سزاوار معناسنه پات بمعنى تخت
كذا فى فرهنك جهانكيرى پاخوست ضم خاء معجمه
وواو مجهول وسكون سين مهمله ايله اياق آلتنده باصلوب
ياصی لنمش نسنه پاداشت بمعنى پاداش كه جزاى نيك
ضدى بادافراه پاساخت حاضر ومهيا يعنى دوزيلوب
حاضر وآماده اولان نسنه پاى بست پاى موقوف

وفتح

253

وفتح باء موحده ایله بنا تملی که عربیده اساس دیرلر
پای بست آمدست پس دیوار بعض فرهنکده پایونك
اول شروعی معناسنه پای برکابست ای درسفرست
ودرسواری پایخست وپایخوست کلاهمابیای
موقوف وفتح خاء معجمه وواو معدوله وسکون
سین ایله اایاق التنده یاصی لنمش نسنه پایست کسر
یای تحتانی وسکون سین مهمله ایله بمعنی بقایافت
وپاینده شد یعنی باقی وثابت اولدی دیمکدر بت
ایکی معنایه دراول آهار که بزه وکاغده ایدرلر ثانی
اول یومشق خرده توی که کچینك تویلری دیبنده
بترانی طراق ایله قوپاروب اکیروب شال وصوف
ولطیف جامه لر طوقورلر اکا برشم وکرك وکلك
دخی دیرلر پذرفت سکون ذال معجمه وفا وضم راء
مهمله ایله قبول ایلدی دیمکدر پذیرفت پذیرفتن دن
فعل ماضیدر قبول ایلدی دیمك اولور بر داخت سکون

را وخاء معجمه ایله بش معنایه کلور اول بمعنی خالی کرده

پردخت حذف الفله پرداخت مرقومك جمیع معنالرنده

استعمال اولنور بمعنی فارغ شده وتمام کرده پرست

پرستیدن لفظندن اسم فاعل ووصف ترکیبی اولور

خداپرست وعاشق پرست کبی پرکست سکون راو

سین مهملتین وفتح کاف فارسیله بمعنی معاذالله

ومبادا کذا فی نسخهٔ حسین وفائی بومعنایی مؤیدپرفت

کسر راء اول وضم ثانی وسکون یای تحتانیله اوچق

طوتمش پریوت سکون راء مهمله وضم یای تحتانی

وواو مجهول ایله ترکیده قورلغان دیرلر برعلتدر طرق

دبنده پریون دخی دیرلر کذا فی نعمة الله پسادست

فتح سین مهمله ایله ویره سی که عربیده نسیه دیرلر

مقابلی دستادست درکه نقد دیمکدر پست لکجی که

مقابلی بالادر استعاره طریقیله خسیس ودنی یه ده

پست دیرلر بومعناده دخی ضدنه بالا دینلور عربیده که

عالی

عالی معناسنه درمعیار جمالیده بمعنی کوتاه بشم دوات
شمس فخری وبعض اصحاب فرهنك دوات لیقه سی دیدیلر
ومعنای ترکیب دخی اویله اولور اما شرفنامه ده کیجه لرده
صبحه قریب اولان برودت دیدیلر معنای ترکیب ایسه
آنی اقتضا ایلمز بلشت فتح لام وسکون شین معجمه ایله
مردار وچپل معناسنه بلوت ضم لام ایله بمعنی دستارچه
یعنی مختصر کوچك صارق بلون دخی دیرلر اما بعض نسخه ده
دستار حقیرانه واقعدر بنج اوکشت فتح همزه وسکون
وواو وشین معجمه وضم کاف عجمی ایله ایراغاجی که
ترکیده قلتق دیرلر فتح تاء مثناة وسکون لام ایله بنج
انکشت وبنجشت ایکی معنایه کلور اول براوتدر کوچك
اغاجی اولور ارمق کنارنده بتر یپراغی شاهدانه یپراغی
کبی اولور عربیده فرنجنك دیرلر ودخی ذوخمسة اوراق
وذوخمسة اطباق وذوخمسة اصابع دیرلر وتخمنه
شیرازیلر تخم دلاشوب دیرلر بنج شاخ دستای بنج

انکشت کذا فی المحمودی پنج نوبت ای صلوة خمسه
وبش نوبت که پادشاهلر قپوسنده مهترلر چالار ایضا
منه پنجو کشت بمعنی پنجا وکنت مرقوم پهن دشت واسع
وبی پایان صحرا که عربیده فلات وبیداء ومفازه دخی دیرلر
پیخست سکون یای تحتانی وسین مهمله وضم خاء معجمه
ایله نسخهٔ حسین وفایی ده بمعنی کرفتار بخت وعاجز ونسخهٔ
میرزا ابراهیمده بمعنی محبوس وبندی مثال معنئ اول پیخشت
سکون یای تحتانی وشین وکسر خاء معجمتین ایله اصلندن
ویرندن قوپمش نسنه وکوکندن قوپمش اغاج عربیده که
مقلوع معناسنه پیوست ایکی معنایه در اول بمعنی
پیوند یعنی اتصال پازاج فتح زاء معجمه ایله اطفال
کوبکن کسن عورت که ترکیده ابه وعربیده قابله دیرلر
پخج سکون خاء معجمه ایله یا صیلمش نسنه برخج فتح راء مهمله
وسکون خاء معجمه ایله اسب واستر وکاو وخر وغیریلرک
صاغریسی فرخج وپرخش وکفل دخی دیرلر فرهنک

جها

جهانکیریده جیم عجمیله مرویدر برهنج کسر راء مهمله
وها و سکون نون ایله فرهنك جهانکیریده بر نوع غله‌در
بغدایه بکزر اما بغدایدن اینجه و ضعیفرك اولور بسیج
کسر سین مهمله و سکون یای تحتانیله بمعنی آماده کی
حاضرلنمش معناسنه بشنج فتح شین معجمه و سکون نونله
چهره‌ده ظاهر اولان لکه که عربیده کلف دیرلر و
صودن صچرایان قطرات که عربیده رشاشه دیرلر
بشیج کسر شین معجمه و سکون یای تحتانی ایله واسع و وافر
معناسنه بفج سکون فا ایله شرحی مرور ایدن بفج مرقوم
معناسنه یعنی سویلرکن اغزدن صچاچلن توکرك بناخ
فتح نون اول و کسر ثانیله باء موحده‌ده ذکری مرور
ایدن بناخ مرقوم معناسنه بنج مرتبهٔ اعداده بش
عدددر مع الخاء المعجمه بازخ فتح زاء معجمه ایله فرهنك
جهانکیریده بمعنی نالش یعنی اکلدی باسخ ضم سین
مهمله ایله جواب معناسنه یکبار زچرخ ای ماهتاب

یعنی بر توماه کذا فی المحمودی بتخ سکون تاء مثناة ایله
مبهوت وکالیوه یعنی بون ومتحیر کذا فی فرهنك
جهانکیری بخ ایکی معنایه دراول بمعنی خوش بخ بخ
دیرلر خوش خوش دیمك اولور کاهی بومعنایه دیرلر
ثانی بر کلمه درکه کدی وکوپکی اول لفظ ایله سوردلر
کذا فی فرهنك جهانکیری برکار چرخ دور فلك کذا فی
المحمودی برخ سکون راء مهمله ایله ایکی معنایه کلور اول
حصه معناسنه برنداخ فتح راودال مهملتین وسکون نون
ایله سختیان ادیم معناسنه کذا فی تحفة الاحباب
برندخ حذف الفله فرهنك جهانکیریده تیر معناسنه
مسطور دربرنیخ سکون راء مهمله وکسر نون ویای
ساکنه ایله مجمع الفرسده بمعنی تخته سنك بلخ فتح
لامله بوزن ملخ بمعنی کلو یعنی بوغاز عربیده حلق دیرلر
مع الدال المهمله پابند آت ایاغنه اورد لر برنوع کستك در
خصوصا وهر ایاق باغنه دیرلر عموما ودخی ایاقده

اولان

اولان اعصاب یعنی سکرلره دیرلر ومجازا ایاق باغی
باداوج معنایه کلور اول نکهبان وبزرک ثانی دافع
ضرر ومصلح فساد پادشاه وباد زهر بومعنالر
واسطه سیله ترکیب لفظ اولنمشدر ثالث بمعنی
پاینده یعنی پاصمق وثابت وبرقرار اولمقدر ووفر
هنک جهانکیریده تحت معناسنه ده مسطوردرکه
اصلنده پات ایدی تحریف السنه ومرور ایامله
باد ایلدیلر دالک تایه ابدالی مخرجی قریب اولدوغی
ایچوندر باربد سکون راء مهمله وضم باء موحده
ایله نام مطرب خسرو پرویزدر که مسجع سرود ایدر
ایدی وافر اختراعاتی واردر کذا فی شرفنامه
بارد سکون راء مهمله ایله صقرغه که کنه دیدکلریدر
حیواناته یاپشور باروده ضم راء مهمله ایله باغ هرکی
باره آرد فقرایه مخصوص برطعامدر که برمقدار
بغدایی اون ایله قارشدوروب برز صو یله بشوروب

یرلر کذا فی مجمع الفرس بارهٔ زرد طائفهٔ یهود علامت
ایچون اوموزلرینه بر پارچه صاری بز و یاخود
قماش دیکولر عربیده غبار دیرلر فتح غین معجمه ایله
بازند فتح زاء معجمه وسکون نونله بعض فرهنکده
مجوس کتابی اسمیدر و بعضنده صحف ابراهیم علی
نبینا وعلیه السلامک تفسیریدر واصح دخی بودر
ایکی تفسیردر برینه زند و برینه پازند دیرلر امازند
و پازند بر برینک تفسیریده اولمق مرویدر و بعض
فرهنکده صحف ابراهیمک نصایح وحکمیاته متضمن
اولان محللرین جمع ایدوب بازند تسمیه ایلدیلر و بعض
فرهنکده کتاب ترسایان مرویدر بو بیتدن کتاب
مجوس اولسه مضمون دخی بلیغ اولور ایدی باغند
فتح غین معجمه وسکون نون ایله آتلمش پنبه معناسنه
باکند فتح کاف عجمی وسکون نون ایله ایکی معنایه
مرویدر اول یاقوته دیرلر بالاد ایکی معنایه در اول

یدک

257

یدك آتی كه عربیده جنیب دیرلر بو بیتدن یدك فهم اولنور
لكن تفاوتی شولقدردر كه یدك ایو ورخت ایله مكمل
یدیلن آتدر نوبت آتی ایسه ایو سز چكیلن آته دینلور
پالود ضم لام و واو معروفله ایكی معنایه در اول صاف
سوزلمش وغل وغشدن پاك اولمش معناسنه ثانی
قوزی دریسندن اولان كورك پامزد ضم میم وسكون
زاء معجمه ایله اجرت قدم معناسنه در پانصد سكون
نون وفتح صاد مهمله ایله مراتب اعداددن بشیوز عدده
دیرلر پانید كسر نون وسكون یاء تحتانیله شكر مصفا
شكر فانید دخی دیرلر پاوند فتح واو وسكون نونله بمعنی
پابند مرقوم پای بند بودخی پابند معناسنه در پای جای كبی
پا ایله و پاسز دخی استعمال اولنور پاید یاء تحتانیله
پاییدن لفظندن فعل مضارعدر قائم وثابت وبرقرار
اولور معناسنه پایمرد پای موقوف وفتح میم وسكون راء
مهمله ایله معین معناسنه پایمرد وحامی ویاردم ایدیجی

معناسنه پایمزد یای موقوف وضم میم وسکون زاء معجمه
ایله پامزد مرقوم معناسنه بخجود وبخجید کلاهما
بسکون الخاء المعجمه وکسر الجیم له باصلوب دوکلمش
ویاصیلمش معناسنه بخشود وبخشید کلاهما
سکون خا وکسر شین معجمات ایله بمعنی بخجود وبخجید
مرقومان براشید فتح راء مهمله وکسر شین معجمه
وسکون یای تحتانیه ایله بمعنی پریشان کرد براکند فتح
راء مهمله ایله متفرق وپریشان کرد ترکیده پراکنده
ایلدی برد فتح راء مهمله ایله بوزن زود فعل مضارعدر
اوچار معناسنه اما سکون را ایله بوزن مرد وکرد
ایکی معنایه در اول تای معناسنه که مثلا یک برد دو
برد دیرلر یکتای دوتای دیمک اولور ثانی خواب
معناسنه کلور کذا فی فرهنگ جهانکیری حرکات
ثلثه ده معنای آخر ایله استعمال اولنور برزد سکون
را وفتح زاء معجمه ایله ادویه نوعندن صمغ کبی برنسنه در

اوچ

اوچ نوع اولور برّی وبحری وجبلی وایکی لون اولور
بری سفید وبری زرد سفیدی سبك وخشك وزردی
نرم وثقیل عسل صافی بیج عرق النساء ونقریس علتلرینه
نافعدر بارزوو برزو دخی دیرلر کذا فی الاختیارات
برشید سکون راء مهمله ویا وکسر شین معجمه ایله
براشید مرقومدن اختصار اولنمشدر بینه اول معنایه
برند فتح راء مهمله وسکون نونله بش معنایه کلور اول
حریردن طوقنمش قماش معناسنه ثانی فرهنك جهانکیریده
بمعنی پروین ثالث بمعنی شمشیر رابع خنجر وقلیچ وامثالی مورده
اولان جوهر معناسنه خامس فرهنك جهانکیریده خیار
دشتی معناسنه نقل اولنمشدر بروند سکون راء مهمله
ونون ایله جمع الفرسده بمعنی امرد یعنی ساده رو اما
بعض فرهنکده میان عاشق ومعشوقده اولان واسطه
معناسنه مرقومدر برهود سکون راء مهمله وضم
ها وواو معروف ایله جامه تا ثیر آتشدن صرارمق

معناسنه پریشد کسر را وفتح شین معجمه ایله پراکنده
وپریشان شود معناسنه پژامند وپژاوند کلاهما
بفتح الزاء الفارسی ومیم وواو ایله قپواردنه قونیلان
طیاق که اغاجدن ایدرلر پژغند سکون زاء فارسی
ونون وفتح غین معجمه ایله بر درخت نامیدر وقیل
بالباء الموحده کذا فی شرفنامه پژقند سکون زاء
فارسی ونون وفتح قاف ایله معناسز سوز وفائده سز
ومصاحبت بعض نسخه ده فایله مرویدر پژماورد
سکون زاء فارسی وراء مهمله وفتح میم ایله بر نوع طعامدر
ترکیده خلیفه لقمه سی دیرلر وبعض یرده قاضی لقمه سی
وخراسانده نواله دیرلر عربیده زماورد ومیسر ومهیا
ونرجس المائده دیرلر پژند فتح زاء فارسی وسکون نون ایله
بر نوع اوتلقدر برغست دخی دیرلر بعض نسخه ده عربیده
قناء بری وغملول وکملول دخی دیرلر پژولید ضم زاء
فارسی وواو مجهول وکسر لام ایله بمعنی پژمرده کردیده

صولدردی

صولدردی واورسلدی پژوند سکون زاء فارسی
ونون وفتح واویله داری قوشی دیرلر برکوچك
قوشدر بعض نسخه ده بمعنی کنجشك نسخهٔ حسین وفایده
پژاوند مرقوم معناسنه کانه اندن اختصار اولنمشدر
پساوند فتح سین مهمله وواو وسکون نونله نظم
واشعار قافیه سی بعضیلر ردیف معناسنه وبعضیلر
مسلسل ومتصل کلماته دیرلر پسند فتح سین مهمله
وسکون نون ایله قبول معناسنه ودخی ممدوح و
گزیده معناسنه کلور کذا فی مجمع الفرس پشماکند
سکون سین معجمه ونون وفتح میم وکافله ایکی معنایه در
اول حیوان ارقه سنده یوك اورتاسنه قودقلری نسنه که
عربیده علاوه دیرلر ثانی فرهنك جهانکیریده یالان
معناسنه پشنجد فتح شین معجمه وجیم وسکون نونله
صو ویاخود قان صاچلمش اولمق کذا فی مجمع الفرس
پکند فتح کاف وسکون نونله خیوق لسانند اتمك دیمکدر

وسوب صود یمکدر پناهید یعنی پناه آورد والتجا کرد
صغندی دیمك اولور پناهد یعنی پناه آرد والتجا کند
پند سکون نونله ایکی معنایه در اول معروف نصیحت
ثانی بمعنی غلیواژ یعنی چیلق که غلیواج وزغن وکوشت
ربادخی دیرلر پنند فتح نون اول وسکون ثانیله عدد
مجهول یعنی حدی نامعلوم عدد پهلو زند اگرچه
معنای ترکیب یان اوردیمکدر اما برابر اولور معناسنه
استعمال ایدرلر برابر لکده صورتا یان یانه طورمغله
ظاهر اولور پهلو کند یعنی کناره کند قوجاقلار دیمك
اولور پهند فتح ها وسکون نونله بمعنی دام آهو کذا
فی تحفة الاحباب پیداد سکون یای تحتانی وفتح دال
مهمله ایله بمعنی پیدا یعنی ظاهر پیکند سکون یای
تحتانی ونون وفتح کاف فارسیله بمعنی درسلك کشید
وپیوست وجمع کرد کذا فی مجمع الفرس ایلکه دیزدی
واولاشدردی وبربره کتوردی معنالرینه پیوند

سکون

سکون یای تحتانی و نونله اتصال و سبب و بند
مفاصل و قید و تعلقات معنالرینه مع الرّاء المهمله
پا افزار فتح همزه و زاء معجمه و سکون فائله کفش
معناسنه یعنی پاشمق پا اوزار زاء فارسیله جلاهلرك
چوردوه اياق بصدقلری تخته کذا فی فرهنك جهانکیری
پاتیمار کسر تاء مثناة و سکون یای تحتانی ایله یعنی شتاب
یعنی عجله کذا فی فرهنك جهانکیری پادار یعنی همیشه
پایدار اوله دیمکدر پایدار لفظندن اختصار اولنمشدر
کذا فی شرفنامه پادزهر و پازهر دال موقوف و فتح
زاء معجمه ایله ایکی معنایه در اول دافع زهر دیمك
معناسنه در زیرا پاد دافع ضرر و مصلح فساد معناسنه
اولدوغی ذکر اولنمشیدی بو دخی زهری دفع ایدوب
روح حیوانیه یی اصابت مضرت سموماتدن حفظ
ایتدیکیچون تسمیه اولنمشدر ثانی بر معروف و مخصوص
طاشدر لونی صفرته مائل بوز رق اولان غایت

اعلاسیدر زیتونی رنك اولان عند الاهالی مقبول
ومعتبر دکلدر حکیم ارسطودن معدنی اولمق اوزره
منقولدرکه هندك جانب شرقیسنده ولایت
چین حدودندن حاصل اولور دیرلر ینه اول سمتلرده
غایت آکا بکزر طاشلر اولور ذوق وقوفدن حصه
منداولمینلره بازهر دیو اینانددرلر اما تجربه سی
اولدرکه نرم ولطیف اولوب لونی صارویه یقین
کوك کبی کورینور کونشه طوتنجه براق ولمعان
وضیادار اولور نوعا درلر کبی نمناك اولور وزهر
آلود طعام اوزرینه قورلر فی الحال درلر جملهٔ
خواصندن آدمك ییلان صوقدوغی یری اوزرینه
قوسه لر یاپشوب زهری کندویه جذب ایدوب دوشر
التنه صوایله برظرف قومق کرکدر که صویه دوشوب
زهری دفع اوله تکرار یاپشدره لر ینه زهری آلوب
دوشر بو وجه اوزره وجودده زهر قالمایجه دك

بعده

بعده یاپشمز اولور دیدیلر اصلنی بیان ایلینلرک کیمی
بویله روایت ایلدیلر که زیاده یاشلو بیلانک دپه سنده
حاصل اولور بعضیلری اژدرها قارننده اولور دیدیلر
وبعضیلر چتال بوینوزلی اولور دیدیلر بویله دینلرک
کیمی مرقوم کیک داثما بیلاون یمکه معتاد اولوب
دروننده حاصل اولان حرارتک بخاری کوزلرندن
چیقوب بیکارنده مجتمع ومنجمد اولدقجه قات قات اولوب
قمر اولدوغنک سببی دخی بودر دیدیلر اما اختیارات
بدیعی صاحبی یازمشدر که ذکر اولدوغی وجه اوزره اولاً
کیک بهار فصلنده یعنی ایام ربیعده مخلصه دیدکلری
تخمک تازه اوتنی برغایت حاد اولمغله حرارتنک بخاری
کوزی بیکارنده منجمد اولور اما اصح بودر که معده
سنده مجتمع وقات برقات حاصل اولور علامت صحتی
بریبنی شکست ایتسک المتدهاک اورتاسنده مخلصه
اوتنک چوپی ویاخود دانه سی بولنور دیدیلر فی الحقیقه

ایچنده چوب بولنمش چوقدر و معده ده حاصل اولدوغنه
دلیل در اما بر نوع کوچك صنوبر شکلنده اولانی کوزده
حاصل اولمقده جائزدر یازیر کسر زاء معجمه وسکون یای
تحتانیله دیوار یا پلور ایکن اراسنه قونیلان حاجل اغاجی در
محمد هندوشاه صحاحده ذال معجمه ایله روایت ایدوب
نیارش دخی دیرلر دیمش یار ددت معنایه کلور اول
سال کذشته که ترکیده بلدر و بچن یل دیرلر یاریدن
رابع دباغت اولنمش صغر دریسنه دیرلر کذا فی فرهنك
جهانکیری یازار فتح زاء معجمه ایله روستایی ترکلر ایاقلرینه
چارق التنه صاردقلری که یاتابه دخی دیرلر یاژکر
سکون زاء وفتح کاف فارسیله یاجدار معناسنه یاژیر
کسر زاء فارسی ایله بمعنی یازهر مرقوم یاسار ویاسپار
اول فتح سین مهمله ثانی سکونیله وفتح باء فارسیله بمعنی
لکدکوب ایا غله دپمك یاسپر دخی دیرلر کذا فی مجمع الفرس
یاسدار سکون سین مهمله ایله یاسبان یعنی کیجه بکجیسی یاغر

ضم

ضم غين معجمه ایله بو علتدر پیلپا دخی دیرلر عربیده داء الفیل
دیدکلری علتدر پا افزار فتح فا و زاء معجمه ایله پا افزار مرقوم
معناسنه که پای افزار دخی دیرلر پاکار فتح کاف عربیله
املاک و عقار محصولنی جمع ایدن آدم خدمتکار و امین
مال معناسنه در پالار لام الفله سقف خانه یعنی اودیرکی
اوزرینه قونیلان اوزون دیرک و دیرک اوزرینه دوشنن
تخته ویاخود چالی وامثالی نسنه لر پاوزار واو موقوف
وفتح زاء معجمه ایله چلاهلرک ایاق باصدقلری تخته کذا
فی نعمة الله پای افزار یعنی کفش وجلاهلرک ایاق التنه قودقلری
تخته مثال معنی اول پای افسار و پای افشار فادن صکره
اول سین مهمله ثانی شین معجمه ایله پای افزار مرقوم معناسنه
پایدار سکون یای تحتانی وفتح دال مهمله ایله پای لفظیله
داردن مرکبدر محکم واستوار و ثابت وقائم معناسنه که
پای اقامت ودار داشتندن مشتقدر معنای ترکیب ثابت
وقائم اولمق معناسنه اولور پایزار یای تحتانی وفتح زاء معجمه

ایله بای افرازدن اختصار اولنمشدر بینه اولمعنایه کلور
بای ستور چوبانلره مخصوص بر نوع سازدر که قیل
یرینه حیوان طرنغنک ایچن بوشالدوب قوریدوب اوزرینه
تخته ایدوب وآت قیللرندن قیللر طاقوب چالارلر بای شور
یای موقوف وضم شین معجمه ایله بر ساز اسمیدر که جمله
سازلرک ادناسیدر کذا فی فرهنک جهانکیری بایکار بکاف
العربی فرهنک جهانکیریده ایکی معنایه در اول باکار مرقوم
کبی اول شخصه دیرلر که رعایادن مال رسوم آلوب
تحصیلداره تسلیم ایلیه عامل خدمتکاری اولور ثانی بعنی
کناس یعنی خدمتکارلک ادناسی که سپورکه خدمتنه تعیین
اولنور بتن فتحتین ایله تنکه که زر وسیم وباقر وقلای وآهن
وسائر فلزاتدن ایدرلر بتکیر سکون تاء مثناة ویای
تحتانی وکسر کاف عجمیله بمعنی پرویزن یعنی الک
بتیر کسر تاء مثناة وسکون یای تحتانیله بوغچه که اثواب
قونیلور کذا فی نعمة الله پدر معروف اب معناسنه که

ترکیده

ترکیده بابا و آته دیرلر حضرت آدم علیه السلام آته دیرلر
پدراندر و پدندر ایکیسیده اوکی آته معناسنه درکه اوکی
انایه مادراندر و مادندر دیرلر مادندر اوکی آته در
جمیع فرهنکلرده باء فارسیله غضنفر وزنی اوزره
مسطوردر اما شمس فخری باء موحده ایله بدانز وزنی
اوزره نقل ایلمشدر پذیر کسر دال مهمله و سکون یای
تحتانیله بمعنی بدر رفتن و بو لفظدن اختصار اولنمش
صیغهٔ امردر طشره کیت معناسنه ودخی اسم مصدر
اولور پذرفتار و پذیرفتار سکون ذال معجمه وضم یا ایله
پذیرفتن لفظندن اسم مصدردر قبول ایتمک معناسنه
مناط فعل استعمال اولنور پذرفتکار و پذیرفتکار قبول
ایدیجی معناسنه اسم فاعل اولور پذیر کسر ذال معجمه و سکون
یای تحتانیله پذیرفتن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی
اولور بر اون معنایه کلور اول قنادر اما اصح قنادک
یلکیدر زیرا پر و بال دیرلر بال قنادر اول قدم پریلک

اولور عربیده ریش دیرلر ثانی فرهنك جهانکیریده پرتو
معناسنه غالبا آندن اختصار اولنمشدر ثامن برمق ایله
سنه حساب ایتمکه دیرلر تاسع پرۀ آسیاب و پرۀ چرخ
و پرۀ دولاب عاشر پریدن لفظندن صیغۀ امر و وصف
ترکیبی اولور پرآور بمعنی پرنده و تیزپر و تیزدو پرباره سکون
راء مهمله و فتح باء موحده ایله خانۀ تابستانی معناسنه که
برباره و پربال و پرباله و فروار و فرواره دخی دیرلر
پرپر سکون راء مهمله و فتح باء فارسیله بمعنی فوفکه
تیهو دخی دیرلر ترکیده چل دیدکلری کوچك قوشدرکذا
فی المجمع پرخاشخر فتح خاء اول و کسر ثانی و سکون شین
معجمتین ایله بمعنی جنکجو و جنك آور و شجیع و بهادر پرده در
سکون را و فتح دال مهملتین و کسر دال ثانیه کشف راز و
کشف اسرار ایدیجی معنای ترکیب پرده یرتیجی یمك اولور
پردۀ زنبور موسیقیده بر پرده اسمیدر نوای خانۀ عنقا
ز پردۀ زنبور و بر نوع لطیف اشلنمش پرده درکه پردۀ

زنبوری

زنیوری دیرلر پرستار فتح راو تاء مثناة وسکون سین
مهملتین ایله خدمتکار وقول وجاریه وامثالی اما بعض
نسخه ده ازجمله استاد روم کمال پاشازاده مرحوم
دقایق الحقایق نام کتابنده پرستار ایله پرستنده نك
فرقنی بیان ایدوب دیرکه پرستارطابوجی دیمکدر پرستنده کبی
قول اولمق لازم دکلدر زیرا خدمتکار ایله پرستارك
فرقی واردر مثلا هرکون کلوب اکابری تعظیما سلام
لیوب ملازمت ایدنه پرستار دیرلر وقوللق ایدوب
خدمت ایدنه پرستنده دیرلر جمیع فرهنکلرده غلام
وجاریه معناسنه مسطوردر پرکار سکون راء مهمله
وفتح کاف فارسیله درت معنایه کلور اول معروف
آلتدرکه نقاش ومصور ومجلد ودخی ارباب صنایع
قوللنورلر پرمر سکون راء مهمله وفتح میم مهمله انتظار معناسنه
کذا فی المجمع پرند آور فتح راو سکون دال مهملتین ایله بمعنی
تیغ جوهردار پرندوار فتح راء مهمله وواو وسکون

نون ودال موقوفله پرندوش که پریر شبدن عبارتدر
کذا فی فرهنك جهانکیری پروار سکون راء مهمله
ایله بسلنمك معناسنه اسم مصدردر وکاهی پروری
معناسنه کلور که کاو پروار دیرلر بسلنمش صغر دیمکدر
پروردکار اسم مرکبدر بسلیجی معناسنه جناب باری
تعالی عز اسمه جمله مخلوقك رزقن ویریجی وبسلیجی
اولمغله ذات مقدس صفاتنه اسمدر پره سر فتح را واخفا
ها وفتح سین مهملتین ایله اوجی سوری اولان نسنه‌یه
دیرلر هر نه اولورسه پریدار کسر راء مهمله وسکون
یای تحتانیله لفظ مرکبدر پری ایله داردن ترکیب اولنمش
صاحب دعوت یعنی اجنه تسخیرینه قادر اولان پریر
کسر راء مهمله وسکون یای تحتانیله دونکی کوندن
اولکی کون که پرندوش دخی دیرلر عربیده اول امس
وجغتایده اوزاغون کون دیرلر پریر پریر دخی اولکی
کون دیمکدر پژار فتح زاء فارسیله آدم معناسنه عربیده

خطوه دیرلر پزسر سکون زاء معجمه وفتح سین مهمله ایله
طاز باش یعنی سر بی موی پزکر سکون زاء معجمه وفتح
کاف عجمیله آشجی معناسنه اسم مرکبدر پزایله کردن
پزیدندن یعنی بشورمکدن اسم فاعلدر وکرکاردن
مخففدر پزنکار وپزنکر کلاهما بفتح الزاء الفارسی
وسکون النون دباغ وآهنکر وذکر وامثالی اهل
صنایعه دیرلر بستیوار سکون سین مهمله وکسر تاء
مثناة ویای ساکنه ایله صنعتده ماهر اولیوب
نا اهل اولانه دیرلر نتکم صنعتده کامل اولانه پیشه
ور دیرلر پسخور سکون سین مهمله وکسریله ده جائز
وضم خاء معجمه ایله فضلهٔ طعام انسان وبقیهٔ علف
حیوان پسود سکون سین مهمله وفتح واو ایله کیر
وکتوریجی اصلی پس آورد در کیرو دن کتورن
وصکره کتورن معناسنه اولور پشتکر فتح شین
معجمه وکاف وسکون تاء مثناة ایله ازود یشلره دیرلر

كذا في جهانكيرى پشه دار براغاجد قوزلغى اولور ايچنده
سورى سكك حاصل اولور كرم وپشه خانه دخى ديرلر
كذا في فرهنك جهانكيرى پلازور دلام وزاء مضمومه ايله
قره ساقز كه پلاجور دخى ديرلر پلنكر فتح لام وكاف عجمى
وسكون نونله پادشاه زنكبان اسميدركه اسكندر آنى
ميدان معركه ده قتل ايلدى كذا في مجمع الفرس پناور فتح
نونله چبان كه وجود انسانده ظاهر اولور عربيده دمل ديرلر
پنجر سكون نون وفتح جيمله بوزن خنجر قفس معناسنه در
كذا في نسخهٔ ميرزا ابراهيم پنجير سكون نون وياى تحتانى
وكسر جيمله بوزن زنجير بمعنى پنجره مرقوم كنعالله اوينانش
معناسنه در پنير كسر نون وسكون ياى تحتانيله بوزن
خمير تركيده يايى نونه تقديم ايله استعمال ايدرلر پهر
سكون هايله كيجه نك وكوندزك ربع حصه سنه ديرلر
كذا في فرهنك جهانكيرى پهنا ورزياده ياصى ديمكدر
زيرا پهن ياصى در آوردن مراد مبالغه در اكثر صحرالرده

استعمال

استعمال اولنور پیام اور بمعنی پیغامبر و قاصد وایلچی
کذا فی شرفنامه پیامبر و پیمبر پیام که خبردر ایلیجیدر
مراد پیغامبر و پیغمبر دیمکدر اولور پیرا آرسکون یای
تحتانی وفتح راء مهمله ایله کچن سنه دن اولکی دیمکدر
کذا فی شرفنامه پی سپر سکون یای تحتانی وکسر سین
مهمله وفتح باء فارسیله ایکی معنایه در اول نسنه یه
دیرلر که ایاق التنده دوکلمش اوله پیغامبر و پیغمبر
کلاهما بمعنی رسول نبی معنای اصلی خبر ایلیجیدر چونکه
انبیا علیهم الصلوة والسلام جناب باری تعالی جلت
عظمته وعزت اسماؤه دن خبر ایلدیلر انلره علم اولمشدر
شاهدی منظومه سنده بیت همه نحی پیغمبر اولکیم ویره
حقدن خبر دیدوکی بو معنایه در پیکار سکون یای
تحتانی وفتح کافله جنك وجدال معناسنه پیکر سکون
یای تحتانی وفتح کافله هیئات وصورت معناسنه در
کالبد ایله بو من وجه معناده مشترکدر ارالرنده فرق

بوجهتدندر که کالبدده هیئات وشکل صورت معتبردکلدر
انجق شخصیت مراددر پیکرده هیئات وشکل وصورت معتبردر
پیور سکون یای تحتانی وفتح واوایله اون بیك عدده دیرلر
مع الزاء المعجمه پاره دوز اسکیجی معناسنه پاریز کسر راء
مهمله وسکون یای تحتانی ایله بمعنی پاییز یعنی فصل
خریف که کوز ایامیدر کذا فی المجمع پاکباز یعنی پاك
نظر شهوت ومعصیت اوزره نظر ایتمیوب عفت وعصمت
اوزره محبت خوبان والفت وصحبت دلبران ایلیجی پالیز
کسر لام وسکون یای تحتانیله سبزه وات زراعت
اولنان بوستان معناسنه ومطلق بوستان هرنه زراعت
اولنمش ایسه پای انداز ملوك وسلاطین برشهره کلدکلرنده
انلری اوکنه دوشنن قماش وهرنه که ایاق التنه دوشنور
وپاییز کسر یای تحتانیله فصل خریف معناسنه پتفوز
سکون تاء مثناة وضم فا ایله اغز جوره سی حیواناتك
وقوش منقاریده اولمق مرویدر پتلوز سکون تاء

مثناة وضم لامله پتكوب مرقوم معناسنه پتواز
سكون تاء مثناة وفتح واو ايله طوغان اوتراغى كذا فى
المحمودى وشرفنامه فرهنك جهانكيريده هرنه جنس
قوش اولورسه اوتوراجغى اغاج كه آويه دخى
دينلور پدواز سكون دال مهمله وفتح واو ايله پتفوز
مرقوم معناسنه پرپوز سكون راء مهمله وضم باء
فارسيله بمعنى پتفوز مرقوم معناسنه كذا فى شرفنامه
پرداز سكون راو فتح دال مهملتين ايله پرداختن لفظندن
صيغهٔ امر ووصف تركيبى اولور سخن پرداز كبى صادده
واقع اولان حرف خا حال ومضارعنده زايه قلب
اولنور قاعدهٔ كليه در ودخى پرداز نزع معناسنه
اسم فاعل اولور محلنه كوره پرموز سكون راء مهمله
وضم ميم وواو معروف ايله بمعنى علف كذا فى شرفنامه
پرواز درت معنايه كلور اول پر ايله وازدن مركبدر
قناد آچدى واز بازه بدلدر مراد طيورك هواده طيرانندر

پرورش آموز یعنی صاحب علم وحکمت ومجاهده و
سلوك تعلیم ایدیجی ومرشد معناسنه ده اولور کذا
فی شرفنامه پروردگز یعنی می انکور کذا فی المحمودی
پروز سکون راء مهمله وفتح واو ایله اوج معنایه کلور
اول سنجاف که قفتان وفراجه وغیریه ایدرلر فرهنك
جهانکیریده بر نوع سبزه در غایت یشل اولور اکا فرزد
وفروزد وفریزد ومرغ دخی دیرلر پرویز یدی معنایه
کلور اول صاحب کامل التواریخ بولفظی مظفر ایله
تعبیر ایلمشدر ومصنف مفاتیح العلوم کلمهٔ خسرو پرویزی
ملك عزیز ایله تفسیر ایلمشدر که خسرو ملك یعنی پادشاه
وپرویز عزیز دیمك اوله ثانی جامع تاریخ مجمع الانساب
نقل ایدر که خسروه پرویز لقبی ماهی پی غایت
سودکیجون ایدی زیرا زبان پهلویده ماهی یه پرویز
دیرلر ثالث شیخ نظامی خسرو وشیریننده دیر که پرویز
برآلتدر که آنکله شکری سوزوب صاف ایدرلر

وبومع

وبو معنی بو بیتدن مستفاد اولور پرهیز اجتناب اتمك
وصاقنمق معناسنه اطبا معرب پی ناموافق طعامدن وعلما
وجودی نامشروع ایشلردن صاقنمق واجتناب اتمکه
دیرلر پریز کسر راء مهمله وسکون یای تحتانیله ایکی
معنایه کلور اول فریاد ونعره ثانی اول سبزه یه دیرلرکه
صوکنارلرنده چوق بتر وبعض فرهنکلرده آردیعنی
اون معناسنه دریری سوز کسر را وسکون یای تحتانی
وضم سین مهملتین ایله بر دیر یعنی کلیسا نامیدرکه خسرو
پرویز زماننده بنا وعمارت اولنمشدر پشیز کسر شین معجمه
وسکون یای تحتانیله پول که باقردن ویریخدن ایدرلر
بیع وشراده رایج اولور عربیده منقور دخی دیرلر
پلوز ضم لام وواو معروفله پشکیر معناسنه پنبه بز
وپنبه وز کلاهما بمعنی حلاج پندوز سکون نون وضم
دال مهمله ایله جوالدوز معناسنه دریواز سکون یای
تحتانی ایله بمعنی اجابت یعنی جواب ویرمك مع الزاء الفارسی

پروز سکون راء مهمله وفتح واو ایله مدفون معناسنه در
هر نه اولورسه پز دربند وعقبه که طاغلرده اولور پزهند
جهانگیریده ایکی معنایه دخی مروید در اول بمعنی کهنه
ثانی بمعنی چرك وبر نسخه ده اکیر کوکی که عربیده وج دیرلر
پژاژ فتح زاء فارسیله قایش معناسنه در پژیش کسر زاء
فارسی وسکون یای تحتانیله یوك که پشمینه دخی
دیرلر عربیده صوف دیرلر بعض نسخه ده قوش تویینه
دیرلر پیواز سکون یای تحتانی وفتح واو ایله جواب
ویرمك معناسنه فرس قدیمدر مع السین المهمله پابس
فتح باء موحده ایله بمعنی پابند وبمعنی پاس وبی فائده بر
یرده قالمق بو معناده پابست دخی دیرلر گویا بو لفظدن
مرخمدر پارس سکون راء مهمله ایله ولایت عجمدر که
دار الملکی شیراز شهریدر عربیده فارس دینلور لسان
فارسی اول دیاره منسوب اولمغله فارسی دینلدی
پاس بش معنایه در اول بمعنی حصهٔ لیل یعنی گیجه نك

درت بخشندن بر بخشنه دیرلر اما فرهنك جهانكیریده
كیجه نك سكز بخشندن بر بخشنه دیرلر روز شب
درسه پاس كلام اكابرده وارد اولمشدر كه اول وقتلرده
بیدار اولانه پاسبان دیرلر كیجه نك بر بخشنه پاس
دیدكلری غایت شایعدر بو قدر وار در كه اول
وقتده بیدار اولانه پاسبان دینلدوكی مثبوت دكلدر
زیرا كیجه بكجیسنه پاسبان دینلدوكی ظاهر وثابتدر
اول وقته بكجی مخصوص دكلدر بتون كیجه یه مخصوصدر
مطلقا ثانی پاسبان معناسنه پلاس كهنه كلیم وكیجه
وچول وامثالی نسنه لركه تركیده دخی پلاس دیرلر
پیلس سكون باء فارسی وضم لامله بر نوع طعامدر
قوری اتمكدن یاغله بشوررلر كذا فی شرفنامه پخس
سكون خاء معجمه ایله مؤید الفضلاده خوشه ده
انكور دانه لری پژمرده اولمق ونسخهٔ حسینیده فایده
انسان غم واندوه فقر سببی ایله پژمرده اولمق وصحاحده

دخی بو معنایه در اما فرهنك جهانکیریده روغن
ساده وشحم شمع روغن وامثالی نسنه لر آشندن
ویاخود کونشدن اریمك معناسنه مسطور درویش
فرهنکده کی اسملری بو کتابده مذکور درعشق و
عشقدن پژمرده اولمق معناسنه در برکاس سکون
راء مهمله وفتح کاف ایله فرهنك جهانکیریده تلاش
ایتمك وبرشیء اوزرینه تعلق وتقید ایلمك وهندك
زبان علیسنده طلوع شمسه دیرلر برمکس کسر راء مهمله
ایله یعنی اضافتله برنوع جامه در حریردن ایدرلر
غایت اینجه ونازك اولور فرهنك جهانکیریده قلج
جوهری واسلحه دن برنوع سلاحدر وبرنوع نوا اسمیدر
کذا فی المحمودی برواس سکون راء مهمله ایله ال ایله
نسنه یوقلمق معناسنه بس اوج معنایه در اول قفا معناسنه
ترکیده آرد دیرلر مقابلی پیشدرکه اوك دیرلر ثانی بمعنی
بعد ترکیده صوك دیرلر بس ازمرك دشمن یکی شربت

آب به ازملك كاوس وافراسياب صكره ينه ديجك يرده
بازپس ديرلر بسك برمعناسى دخى بخون درپس چادير لر
معناى اوله عربيده وراديرلر ولسان جغتايده كينى
ديرلر پلاس پالاس مرقومدن اختصار اولنمشدر
پلس سكون لام وفتح ميمله ايكى معنايه كلور اول
مضطرب اولمق والدن وايا قدن قالمق ثانى بمعنى دروغ
كفتن كذا فى فرهنك جهانكيرى پلوس ضم لام وواو معروف
ايله رند وعيار وحيله كار معناسنه پخس سكون ياى
تحتانى وفتح خاء معجمه ايله ظن وكمان ايتمك وكمانيو زندن
فهم ايتمك كذا فى فرهنك جهانكيرى پيوس ضم ياى
تحتانى وواو معروفله ظن وكمان وامید معناسنه
اما صاحب انتظار معناسنه درمع الشين المعجمه پاپوش
ضم باء فارسيله اياغه كيلن هرنه اولورسه مخصوصا
پاپوج معناسنه لفظ مركبدر پا يله پوشدن كه پوشيدندن
مشتقدر پاداش فتح دال مهمله ايله ايكى معنايه در اول

لفظ مفرددر عوض خیر معناسنه که مکافاتدر ضدی باد
افراهد دکمال پاشازاده عندنده لفظ مرکبدر که اصلی پای
تاش ایدی یا حذف اولنوب تا دال ایله ابدال اولندی که معناسی
ایاقداش دیمکدر بو معنی مرحومك دقایق الحقایق نام
کتابندن غیری نسخه لرده روایت اولنمامشدر باش
پاشیدن لفظندن صیغهٔ امردر بمعنی برافشان ووصف
ترکیبی دخی دکهر پاش و نمکپاش کبی کذا فی فرهنگ جهانگیری
باغوش ضم غین معجمه ایله مجمع الفرسده بمعنی غوطه
خوردن صویه طالمق عربیده عطس دیرلر بالش کسر
لام ایله بمعنی افزونی وافزایش یعنی آرتمق وزیاده لك
کذا فی نسخهٔ میرزا ابراهیم بالوش ضم لام ایله کافور
مغشوش معناسنه در مجمع الفرسده مطلق مغشوش اولان
نسنه که ضدی خالصدر بخش سکون خاء معجمه ایله بمعنی
بخج مرقوم یعنی ایاغله باصمق و باصیلوب باصیلمش بذیرش
کسر ذال معجمه ایله قبول ایتمك اسم مصدردر براش فتح راء

مهمله

مهمله ایله فرهنك جهانکیریده بمعنی پریشان کردن پربرباروش
سکون دائین وفتح بائین موحدتین وضم راء ثالث مهملات
ایله بمعنی فلك کذا فی مؤید الفضلا برخاش سکون راء
مهمله وفتح خاء معجمه ایله جنك وغوغا برخس فتح راء
مهمله وسکون خاء معجمه ایله بمعنی کفل یعنی صاغری
اسب واستر وخر وامثالی مختاریده صفت اسب برسیاوش
مشهوردر اوتدرکه برسیاوشان دخی دیرلر عربیده شعر الجن
وشعر الغول وشعر الحی دخی دیرلر ترکیده یا لدری قره
دیدکلریدر برش سکون راء مهمله ایله ایکی معنایه در
اوّل دیرغمه ثانی اشمه بیکار اولسون غیری اولسون برکاوش
سکون راء مهمله وفتح کافله اوزوم اغاجنك زیاده
داللرین قومغه دیرلر فرهنك جهانکیریده سائر اغاجلری
دخی بودامغه دیرلر دیو مسطوردر برندوش فتح راء
وسکون نون وضم دال المهملتین ایله دون کیجه نك
اولکی کیجه سنه که عربیده اول امس دیرلر برنیش

سکون راء مهمله ونون مکسوره بعده یای ساکنه ایله یورك
بوریسی علتی که عربیده مغص دیرلر پرواش سکون راء
مهمله وفتح واو ایله واله وحیران وکندودن بیخبر
پرورش پروردن لفظندن اسم مصدر در بسلیش معناسنه
پرویش پر یای تحتانی زیاده ایله کلبشکر وبنفشه خمیره سی
وامثالی پرورده لر پروش ضم راء مهمله وواو مجهول
ایله بر نوع چبان وقبرجقدر اعضای انسانده ظاهر
اولور عربیده بثره دیرلر فتح ثاء مثلثه وسکون باء موحده
ایله پرویش سکون راء مهمله ویای تحتانی وکسر
واو ایله شغل وعمل وتقصیر وکار وکسبده تکاسل
معناسنه فرویش دخی دیرلر پریش کسر راء مهمله و
سکون یای تحتانیله بمعنی پریشان کننده کذا فی فرهنك
جهانکیری پژوهش ضم زاء معجمه وواو معروف
وکسر ها ایله تجسس وتفحص معناسنه اسم مصدردر
پش اوج معناسنه کلور اول پرچم اسب بود بهای ودخی

طیلسان

272

طیلسان که صارغك اوجنی صالی ویر درلر فشردخی

دیرلر ثالث ناقص وفر ومایه معناسنه کذا فی فرهنك

جهانکیری بعض نسخه ده باء موحده ایله تصحیح المشلر

اما فرهنك مرقومده ومجمع الفرسده وسائر متاخرینك

معتبر لغتلرنده باء فارسیله منقولدر پنجش سکون نون

اول وکسر جیمله بمعنی ورزش یعنی اوزنمك وبمعنی

رنجس یعنی انجمك اسم مصدردر پنجوش سکون نون

اول وضم ثانی وجیم موقوفله برنوع شرابدرکه پنج

تریاق دخی دیرلر کذا فی المحمودی اما فرهنك جهانکیریده

برنوع معجوندر بش جزؤدن ترکیب اولنمشدر تقویت

قلبه عظیم دخلی وزیاده نفعی واردر معرّبی فنجوشدر

پنبوش سکون نون وضم یای تحتانیله برسنه یی

اوردقده پاره لنوب دوکلمك معناسنه در پیاموش

فتح یای تحتانی وضم میمله بیاض صوغان که عربیده

بصل عنصل وطب کتابلری مفرداتنده اسقیل وترکیبده

اطه صوغانی دیرلر پیوش ضم یای تحتانی وواو مجهول
ایله طشره دن ایچروده اولان مصاحبتی دکلمکه
دیرلر مع الغین المعجمه پالغ ضم لام ایله وقیل بالفتح برنوع
قدحدر اغاجدن یاخود صغر بوینوزندن ایدوب
مجلس آخرنده آنکله محبتا طلوا ایچرلر پرنده چراغ یعنی
پروانه عربیده فراش دیرلر پرداغ سکون زاء معجمه
وفتح دال مهمله ایله بمعنی مصقله که آیینه وقلیج وامثالی
نسنه لرك پاسن آنکله آچارلر کذا فی شرفنامه بو لغتی
مکسور ومضموم اولمق ده جائز کورمشلر پژغ فتح زاء
عجمیله اوچ معنایه در اول صو بندی ثانی قورباغه که
وزغ دخی دیرلر ثالث بمعنی سراسیمه مثال معنی ثانی
وثالث پناغ فتح نون ایله ایکی معنایه در اول بمعنی دبیر
یعنی کاتب پنجال مرغ سکون نون وفتح جیم ایله قوش بورنی
عربیده منقار دیرلر پیامیغ فتح یای تحتانی اول وسکون
ثانیله بالتوانی معناسنه مع الفاء پای باف جلاه معناسنه

باف بافيدن لفظندن اسم فاعل وصيغهٔ امر ووصف
تركيبى اولور طوقومقدر اياغك دخى عملى اولدوغندن
اول مناسبتله تسميه اولنمشدر پذيرف پذيرفت
لفظندن ترخيم اولنمشدر پلنجاسف فتح لام وجيم
وسين وسكون نونله آق قواق چيچكى كذا فى نسخهٔ حليمى
برنجاسف دخى ديرلر مع القاف پرواق سكون راء
مهمله ايله چريش اوتى كه كوكنى دوكوب چريش ايدرلر
پستوق سكون سين مهمله وضم تاء مثناة ايله
اوموز باشندن كردنه يقين اولان استخوانه ديرلر
پشماق سكون شين معجمه وفتح ميمله شرفنامه ده بمعنى
اسب مرقومدر پنجم رواق كسر راء مهمله ايله فلك خامس كه
مقام مريخدر كذا فى شرفنامه مع الكاف پابسترك فتح باء
موحده وتاء مثناة وراو سكون سين مهملتين ايله
اطفال دماغن قالدرمغه يعنى طفلك دماغى دوشدكده
برماغله قالدرمق پاچك فتح جيم فارسيله قورى صغر

ترکی که یاقمق ایچون کریچ قالبی کبی دکرمی ایدرلر غوشالك
وغوشای دخی دیرلر کذا فی شرفنامه زبان هندیده
بردارویه دیرلر که هضم طعام ایچون یرلر پاسبك
فتح سین مهمله وضم باء موحده ایله ایشنده مقدم
وامورنده مستعجل اولان آدم ویوکرك آت واشکون
قاطره دخی دیرلر پاسك فتح سین مهمله ایله بمعنی خمیازه که
دهان دره دخی دیرلر عربده تثاوب دیرلر پاك اوج
معنایه کلور اول معروف طاهر معناسنه ثانی شرفنامه ده
ومحموددیده بمعنی تمام مثلا همه پاك بردو پاك بسوخت
دیرلر یعنی اولری قپوسن جمله سیاه ایلدی معنای اولنه
جغتایده آریغ دیرلر پالارنك فتح لام وراء مهمله وسکون
نون ایله جوهردار قلیج وجوهرلی پولاد معناسنه درپالیك
کسر لام وسکون یای تحتانیله بمعنی چرمین وپای افزار
ترکیده چارق وطولاق دیرلر پانمشك سکون نون وشین
معجمه وضم میمله ترکیده منه کوش وعربیده حبة الخضرا

دیرلر باوجك سکون واو وفتح جیم فارسیله پاچك
مرقوم معناسنه پاهك فتح هایله نسخهٔ حسین وفائی ده
ومجمع الفرسده اشکنجه معناسنه فرهنك جهانکیریده
اسم مصدر روایت اولنمشدر پاهنك فتح ها وسکون نونله
پاچنك وپاشنك معنالرینه سیئاتی ذکره کذا فی فرهنك
جهانکیری پپتك سکون باء فارسی وفتح تاء مثناة ایله
مؤید الفضلاده ایکی باء موحده ایله وشرفنامه ده
باء ثانی موحده ایله خرما واوزم صالقمندن بر پارچه که
ترکیده چرتك دیرلر مجمع الفرسده کاف فارسیله وادات
الفضلاده ایکی باء موحده وکاف عربیله روایت
اولنمشدر پتك سکون تاء مثناة ایله دمورجی چکیجی
معناسنه بعض نسخه ده بمعنی دآغوش یعنی بها ویه
آلمق منقولدر پچواك سکون جیم فارسی ایله بر
لساندن برلسانه سوز ترجمه ایلمك معناسنه در کذا
فی مجمع الفرس وترجمانلق معناسنه پرالك فتح راء مهمله

ولامله جوهر دار پولاد معناسنه عموما وقلیج دموری

پرك فتح راء مهمله ایله شرفنامه ده بمعنی نجم سهیل

مسطوردر پرکوك سکون راء مهمله وضم کاف

فارسیله مجمع الفرسده عمارت عالی معناسنه در

برندك فتح را ودال مهملتین وسکون نونله صحراده واقع

پشته وکوچك طاغ معناسنه کذا فی فرهنك جهانکیری

پروانك سکون را وفتح واو ونونله قره قولق دیدکلری

جانوردکه سیاهکوش دخی دیرلر دائما ارسلانه قولاغوزلق

ایدر عربیده فروانق دیرلر بعض نسخه ده قولاغوز معناسنه در

بساك فتح سین مهمله ایله سرور وعیش وعشرت محلرنده

باغ وباغچه لرده دلبران وتازه جوان ریاحین دن وکل

وشکوفه دن تاج کبی یاپوب اهل عشرت باشلرینه

کیرلر بسترك سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ورا ایله

انجفرق که عربیده فواق دیرلر وبر معناسی دخی کیرودر

ودخی کاغده برداخت ایدرکن التنه قونیلان کیرلك

مثال

مثال معنئ اول پسکک فتح سین مهمله وکاف فارسی وسکون
نونله بمعنی ثالثه کذا فی مجمع الفرس پشتک سکون شین معجمه
وفتح تاء مثناة ایله بمعنی شبنم وبعض نسخه ده قورجو صالج
وقیون وکچی سرکینی معناسنه وحیواناتك آزو دیشلری
معناسنه پشنك فتح شین معجمه ایله بمعنی شبنم وسکون
شین ایله فرهنك جهانکیریده التی معنایه کلور اول برابر
وبرابر ایلك معناسنه ثانی بمعنی عشق ثالث بمعنی در
آویختن رابع جعل خامس آته مخصوص بر علتدر سادس
بمعنی جغد یعنی بیقوش پك وپلك یعنی سبزی وخرمی
ورعنایی تحفة الاحبابده بمعنی تك وپو وآلات
واثواب خانه مؤید وادات الفضلاده پك ضم با ایله
سبزی ورعنایی وکسر ایله بند انکشتها منقولدر
پك درت معنایه در اول دختر نوجوان که مه لری
انادکبی اوله ثانی اطفال فندقه برچوب کیچوریب
فرلندررلر ثالث بمعنی کروهه یعنی یوالق رابع قوربغه که

چغز ووزغ دخی دیرلر پکوك ضم کافله ایکی معنایه در
اول پتك آهنکران یعنی دمورجی چکیجی کذا فی المحمودی
ثانی مخرجه بالاخانه که عربیده غرفه دیرلر وفرهنك
جهانکیریده یوکسك صفه وطام کنارندن اغاجدن
وطاشدن ایتدکلری قورقولق پلوك دخی دیرلر
پلارك فتح راء مهمله ایله فرهنك جهانکیریده باء
فارسیله ایکی معنایه در اول بمعنی شمشیر پلالك
فتح لامین ایله ایکی معنایه در پلارك کبی اولجوهردار
پولادکه اندن قلیج ایدرلر پلك فتح لامله ایکی معنایه در
اول کوز قپاغی که عربیده جفن دیرلر جمله بو معنایه
کسر با وسکون لامله دخی صحیح لغتدر ثانی بمعنی آویخته
کذا فی فرهنك جهانکیری پلنك فتح لام وسکون نونله ایکی
معنایه در اول قپلان دیدکلری یرتجی جانوردر عربیده
نمر دیرلر ثانی فرهنك جهانکیریده ایاقلی تخت کبی نسنه درکه
اوزته سنی ایپلك قولان ایله اورباوزندن یاتورلر عربیده

سریر

سریر دیرلر وکسر لامله اشیك اوکندن دیوار آردنه
وارنجه دیوارك ضخامتنه دیرلر پلنك رنك یورغه
آت عجمده اکثرا لاجه آتلری یورغه ایتدکلری ایچون
تسمیه اولنمشدر پلنك مشك نبا تاتدن براوتدر
عربیده سنجلاوط دیرلر کسر سین ایله وسنبل رومی
اولمقده مرویدر کتاب السامی فی الاسامی ده مسطوردر
بعض نسخه ده بقلة الخراسانی در دیدیلر وبعض نسخه ده
خرمارنکنده بریمشدر بغدادده اولور رایوی اغاجی
واردر پلوك ضم لامله ایکی معنایه در اول پتك
آهنکران یعنی دمورجیلر چکچی کذا فی فرهنك جهانکیر
ثانی مخرجه بالاحانه که عربیده غرفه دیرلر اما شرفنامه ده
قامشدن وسازدن ایدرلر اکثر باغچه لرده وباغلرده
بکجی اوتورمق ایچون اکا دیرلر پنچك سکون نون
وفتح جیم فارسیله بر نوع صرمشق در اوزم کبی
یمشی اولور اما یمز عربیده عشقه دیرلر کذا فی المجمع

پنجايك سكون نون وفتح جيم وياى تحتانيله ينكج كه
عربيده سرطان ديرلر كذا في مؤيد الفضلا پنچپايك
سكون نون وجيم وفتح باء فارسيين وياى تحتانيله
بمعنى خرچنك بودخى ينكجدر عربيده سرطان ديرلر ايضا
منه پنك سكون نون ايله بيوك طاسدر پنيرك كسر نون
وياى تحتانى وفتح راء مهمله ايله براوتدر عربيده ملوكيه ديرلر
بعض نسخه ده براوتدر پنير كبى وميوه سى ده اولور آفتاب
كردك ديرلر كنش قنغى طرفه كيدرسه اول طرفه دونر
پيك سكون ياى تحتانيله قاصد ونامه بر وشاطر معناسنه ده
كلور مع الكاف الفارسى پابوك ضم باء موحده ايله
پاپوش كه تركيده پابوج ديرلر پاچنك فتح جيم فارسى
وسكون نونله كوچك پنجره كه طشره يه مخفى نظاره
ايچون ايدرلر پاچوك ضم جيم فارسيله آتشه ياقمق
ايچون دكرمى ايدوب قورتدقلرى صغر تزكنه ديرلر كه
غوشاى دخى ديرلر كذا في مجمع الفرس پادنك كسر

دال

دال مهمله وسكون نونله غله دوكدكلری اغاج
طوقمق عموما برنج چلتوكی دوكدكلری نسنه یه دیرلر
خصوصا كذا فی فرهنك جهانكیری پارسنك
سكون راء ونون وفتح سین مهملتین ایله برابر اولمق
ایچون ترازو كفه سنك خفیف طرفنه بغلدقلری نسنه كه
كیمی سنكپاره وكیمی باقر ودمور پاره لرندن بغلرلر
پاژنك فتح زاء فارسی وسكون نون ایله بمعنی پاچنك
مرقوم كذا فی فرهنك جهانكیری پاسنك حذف راء
مهمله ایله پارسنك مرقوم معناسنه در پاشنك فتح شین
معجمه وسكون نون ایله تحملق خیار وامثالی كذا فی شرفنامه
وفرهنك جهانكیریده بمعنی خوشهٔ انكور پالاهنك
فتح لام وها وسكون نون ایله یولار صاپی وبیدك
چكدكلری یولار مجمع الفرس اول دوالده دیرلر كه یولاد
اوجنه بغلرلر پالك فتح لام ایله بمعنی پای افزار كه چرم كاو
باشد یعنی صغر كونندن اولان چارق كه پالیك دخی دیرلر

پالنك فتح لام وسكون نون ايله بمعنی پاچنك مرقوم
محمودیدن كاف فارسیله بیوك تربجه دیرلر پالهنك
سكون لام ایله پالاهنك مرقوم معناسنه نیازئ
حجازی جامع اللغاتده پالهنكی كهكشان معناسنه
روایت ایلمشدر پاهنك فتح ها ایله فرهنك جهانكیریده
پاشنك مرقوم معناسنه مروید دیردك سكون را وفتح
دال مهملتین ایله بمعنی چیستان یعنی بلمجه عربیده لغز
وهندی پهیلی دیرلر برژك سكون راء مهمله وفتح زاء
فارسیله بمعنی كریه وكریستن كذا فی فرهنك جهانكیری
پرسنك پارسنك مرقومدن مخففدر كذا فی مجمع الفرس
پرواك سكون راء مهمله ایله بكجی معناسنه كه عربیده
حارس دیرلر پژواك سكون زاء فارسیله موحش صدا
وآواز مهیب ودهشت افزا اوله پساهنك فتح سین مهمله
وها وسكون نون ایله اوكجه دموری معناسنه وچوی
یه ده دیرلر پشلنك سكون شین معجمه ونون وفتح لام ایله

مجمع

مجمع الفرسده بمعنی پس افتاده باشد یعنی کیرو دوشمش
پشنگ فتح شین معجمه وسکون نونله بش معناینه دراول
مجمع الفرسده یر دموری آلتدر اوزون واوجی سوری که
آنکله طاش قوپاررلر ودیوار دلرلر رابع فرهنگ جهانگیریده
جفا وستم معناسنه در خامس دریاده اولور برجانوردر
کدی قدر ارقه سی خارپشت ماننده دکنلی وباشی ییلان
باشی کبیدر دردریاده نقدر بیوك بالق وار ایسه اندن
فرار ایدر اکثر دریای چینده اولور پلسك فتح لام و
سکون سین مهمله ایله دمور رکاب شیشی پلوك ضم لامله
سقف خانه اوزرینه قونیلان اغاج که تالار دخی دیرلر
کذا فی نسخهٔ میرزا ابراهیم پلهنگ پالهنگ مرقومدن
مخففدر کذا فی مجمع الفرس پنانك فتح نونین ایله بمعنی صمغ
اغاج بیسی در کذا فی فرهنگ جهانگیری پننگ فتح نون اول
وسکون ثانیله بمعنی پتنگ مرقوم کذا فی شرفنامه پنك
فتح نون ایله دورت معنایه دراول خرما صالقمی ثانی چوب

ثالث دریچه رابع وقت صباح بو معنی کتاب زنددن
منقولدر بهمزک سکون ها وفتح میم وزاء معجمه ایله کرپی که
سیخول دخی دیرلر کنایی فرهنک جهانکیری پیوک ضم بای
تحتانیله بمعنی عروس مع اللام پاچال جیم فارسیله چلاه
ودمورجی وسائرلرینک چقورینه دیرلر اما فرهنک
جهانکیریده چلاه اوزرینه ایاقلرین قودوغی تخته‌یه دیرلر
پارسال کچن سنه معناسنه لفظ مرکبدر که پار بلدر و
سال معلوم عربیده عام اول دیرلر پالا پال فتح باء ثانی
فارسیله محکم وقوی وتند معناسنه تحفة الاحبابده بمعنی
پالوده سخت یعنی قوی پالوده فرهنک جهانکیریده بمعنی
تخست واقع اولمشدر پالایال فتح یای تحتانی ایله صحاحده
بمعنی سخت تابنده یعنی غایت براق ولماع بعض نسخه ده
سیال ومیال معناسنه منقولدر پالیال کسر لام وفتح
یای تحتانیله بمعنی همیشه ومتصل زبون کردم پالیال
جور وستم پای پیل ایکی معنایه در اول بر نوع بیوک فیل

ایاغنه

ایاغنه مشابه پیاله درکه آنکله شراب ایچرلر پامال وپایمال
کلاهما بفتح المیم ایاق التنده قالمش وپاصلمش معناسنه
استعاره طریقیله زبون وخوار وذلیل معناسنه برباك
سکون راء مهمله وفتح باء موحده ایله بمعنی خانهٔ تابستانی که
برباره وبرباله دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری
پردال سکون راو فتح دال مهملتین ایله بمعنی پرکال که
پروال دخی دیرلر ایضا منه پردهٔ دل یعنی خون جکر
عربیده مهجه دیدکلری بعض نسخه ده عربیده دبه
دیدکلری آق جکر معناسنه دربو مناسبدر پردهٔ دیر
سال موسیقیده بر پرده نامیدر پرغول سکون راء
مهمله وضم غین معجمه ایله بر نوع حلوادر که افروشه
دخی دیرلر کذا فی شرفنامه پرکال سکون راء مهمله
وفتح کاف فارسیله ایکی معنایه دراول شول پاره که
اثوابه یامه ایدوب دیکرلر پرکاله دخی دیرلر ثانی معروف
چتال دمور درکه دائره چزرلر کذا فی المجمع پروال سکون

راء مهمله وفتح واو ایله بمعنی پرکال مرقوم کذا فی شرفنامه
پزول ضم زاء فارسیله طوپوق که عربیده کعب دیرلر
پشکول سکون شین معجمه وضم کافله مغموم ومهموم
والمناك معناسنه درو بر قصبه آدیدر که آنده نازك
ولطیف دلبند اشلنور پشکولی دیرلر پشه غالـ
براغاجدر که کژم وپشه دار وپشه خانه معناسنه ده
کلور پکمال سکون کاف فارسی وفتح میمله دستافزار
کفشکران یعنی پابوجیلرا لتندن برآلتدرکه آنکله خط
چکرلر عربیده مخط دیرلر پکول ضم کاف ایله بمعنی بلوك
مرقوم یعنی سقف خانه یه قودقلری اغاج کذا فی مجمع الفرس
پل بوزن تل خسته لکدن قالقمش مزاج ضعف اوزره
اولمق پنجال سکون نون وفتح جیمله سرکین مرغ وماکیان
وکبوتر عموما عربیده دزق دیرلر پهل سکون ها ایله حشم
معناسنه که عرب خیل وحشم ویدکلرینه عجم پهل وسپه
دیرلر مع المیم پادام فتح دال مهمله ایله بمعنی مصلا یعنی
نمازکاه

نمازکاه پاردم سکون را وضم دال مهملتین ایله قوسقون
معناسنه که ترکیده پالدم دیدکلریدر پالدم معروف
سمر قوسقونی پایدام سکون یای تحتانی وفتح دال مهمله
ایله صیادلر دام ایچنه بغلدقلری قوشه دیرلرکه قوشلر
آنی کوروب یاننه کلوب دامه دوشرلر اکا خروهه دخی
دیرلر عربیده ملواح دیرلر کسر میمله کذا فی شرفنامه
وفرهنك جهانکیریده وسایر معتبر لغتکتابلرنده دام
معناسنه در پدرام سکون دال وفتح راء مهملتین ایله بمعنی
بدخواه وبی مهر وبجت ودخی همیشه کذا فی المحمودی
پرچم سکون راء مهمله وفتح جیم فارسیله بش معنایه کلور
اول مجمع الفرسده سیاه تویدن مدور رطوب ایدوب
نیزه باشنه قورلر مثالی نیزه مناسبتیله پرخم سکون راء
مهمله وفتح خاء معجمه ایله بمعنی درهم وپریشانی کذا فی
المحمودی پردهٔ خرم موسقیده بر برده آدیدر پرسم سکون
راوضم سین مهملتین ایله خمیراچادکذا وزرینه صاچدقلری

اون كه تخته يه يا پشميه بسحاق اطعمه در پركام سكون
راء مهمله وفتح كاف فارسيله بمعنى بچه دان كه زهدان
وبوكان دخى ديرلر عربيده رحم ديدكلريدر كذا فى فرهنك
جهانكيرى پركم سكون راء مهمله وفتح كاف ايله ايشدن
وكوجدن آيريلوب بيكار اولان آدمه ديرلر پژم فتح زاء
فارسيله قواكو ودومان معناسنه ديمشلر پژوم ضم زاء
فارسيله بمعنى فقير وخوار وذليل كذا فى مجمع الفرس
بستم سكون سين مهمله وضم تاء مثناة ايله الاقرغه يه
ديرلر پشام فتح شين معجمه ايله بمعنى تيره كى يعنى قرامترقدنكل
اولان نسنه پشترم سكون شين معجمه وراء مهمله وفتح تاء
مثناة ايله قورداشنى ديدكلرى علت كه فساد دمدن حاصل
وظاهر اولور كذا فى مجمع الفرس پشم سكون شين معجمه ايله
يوك كه عربيده صوف ديرلر هر حيوان تويته پشم ديلمز
انجق قيون يباغيسنه ديرلر پفخم سكون فا وفتح خاء معجمه
ايله بمعنى بسيار پلخم سكون لام وفتح خاء معجمه ايله صپان كه

فلاخن

٤٨١

فلاخن دخی دیرلر پلم سکون لامله بمعنی خاک زر آتشت
پنام فتح نونله اوج معنایه کلور اول پوشیده وپنهان
کذا فی فرهنگ جهانکیری پنجهٔ مریم براوتدرکه مریم
رضی الله عنها حین وضع حملنده الن اول اوت
اوزرینه قویدی اول اوت بامر الله تعالی بش برموق کبی
اولدی اکا پنج انکشت دخی دیرلر پیام فتح یای تحتانی
ایله خبر معناسنه پیغام دخی دیرلر پیتام سکون یای
تحتانی وفتح تاء مثناة ایله بمعنی پیام وپیغام کذا فی
فرهنگ جهانکیری پیغام وپیغم کلاهما بمعنی پیام
مرقوم پیکانه سم سکون یای تحتانی وفتح کاف ونون
وضم سین مهمله ایله طرنغی اوقدمرنی کبی اولان
قوش وغیری هرنه اولورسه کذا فی شرفنامه مع
النون پااورنجن وپابرنجن وپارنجن وپاورنجن
کلهم بمعنی خلخال اورنجن وبرنجن ورنجن وورنجن که
حلقه کبی اولان نسنه لردر زیرا بالازکه دست اورنجن

ودست برنجن دیرلر پاتون ضم تاء مثناة ایله نشانلی
طوغان معناسنه پاچان فتح جیم فارسیله پاشیدن
صیغه سندن اسم فاعل اولان پاشان معناسنه درکه
مصدری پاچیدن کلور کذا فی فرهنگ جهانکیری
پاداش فتح دال مهمله وشین معجمه ایله پاداش مرقوم کبی
جزاء نیکی کذا فی مجمع الفرس پارکین راء موقوف وکسر کاف
فارسیله فرهنگ جهانکیریده مطبخ وحماملرده چرکاب
اقمق ایچون ایتدکلری چقوره دیرلر پارکین مجمع الفرسده
چقور یرلرده یغموردن جمع اولان صو معناسنه عموما
پاربجن خلخال معناسنه در پارودن ضم راء مهمله وواو
معروفله کورک ایله نسنه کوریمک پادین کسر را
وسکون یای تحتانیله بلدرکی دیمک اولور زیرا پار
بلدر دد حرف یا نسبت ونون تاکید ایچوندر که بلدرکی
معناسی حاصل اولور پازکین سکون زاء وکسر کاف
فارسیله پارکین مرقوم معناسنه کلدوکی تصحیح اولنمشدر

پازن

پازن فتح زاء معجمه ایله عورت واوغلان تحصیل
ایدوب استمتن یرلره کوتوردن یزونکه دیرلرکه
پازنك دخی دینلور عربیده قواد دیرلر پازین
کسر زاء معجمه وسکون یای تحتانی ایله کیجه برمقدار
بکمك ویاخود برمقدار قالمق حصه من اللیل
معناسنه پاسبان سکون سین مهمله وفتح باء موحده
ایله کیجه بکجیسی پاس کیجه نك برحصه سنه وبکلیجی سنه
دینلدوکی تفصیلا پاس لغتی ذیلنده ذکر اولندی
عربیده حارس وجغتایده تنقتار دیرلر پاسیدن
کسر سین مهمله ویای تحتانی ایله بمعنی نکهبانی کردن
وپاس داشتن یعنی بکلمك کذا فی المجمع پاشیدن کسر شین
معجمه وسکون یای تحتانی ایله پراکنده کردن وبرافشاندن
صاچمق وطاغتمق مجمع الفرسده میوه انواعی قاون
وقاربوز واوزم وامثالنه دیرکه چه بو معنی لری مسطوردر
امانه مناسبتله اولدوغنه شفای صدر حاصل اولمامشدر

پاشنین کسر شین معجمه و نون وسکون یای تحتانی ایله
تخته واغاج پاره لری پاك دامن یعنی صاحب عفت
وعصمت پاکردن فتح کاف وسکون رایله طپانوب
ایاغ اوزره طورمق پاك شدن پاك اولمق جغتایه
آریمق دیرلر آریغ پاکدر پاکوفتن رقص ایلمك معناسنه در
کذا فی شرفنامه پاکیدن کسر کاف وسکون یای تحتانیه
پاك ایلمك معناسنه مصدردر پالاوان وپالاون
کلاهما بفتح اللام واو لواو حلوا جیلرك کفکیر کبی
بال وشکر سورجك آلتدر پالان دهلیز معناسنه
پالاییدن کسر یای اول وسکون ثانی تحتانیین ایله
ایکی معنایه دراول صاف ایتمك ثانی زیاده ایتمك
معناسنه در پالودن ضم لام وواو معروف
ایله سوزمك وصاف ایتمك کذا فی مجمع الفرس
پالیدن کسر لامله آرتورمق وآرتوق اولمق واوزانوب
بیومك کذا فی شرفنامه وبمعنی دیدن وتفحص کردن

وجستن

وجستن كذا فى فرهنك جهانكيرى پاليزبان وپاليزوان
كلاهما بكسر اللام وسكون الياء وزاء الموقوف
بوستانجى وبر معناسى ده اولور زايكى لوادن برلوا
آديدر پان برنوع قزل يپراقدر چينه سلرويادو
كسه لر قرمزى صوپى هر نيه طوقنسه قرمزى رنك
ايدر اكثر جوانان ودختران دوداقلرينه سورر
غايت رنكين ايدر پاوربخن فتح واو وراء مهمله
وجيم ايله پاوربخن مرقوم معناسنه پاهكيده
فتح ها وكسر كافله بوزنده اوريدن بمعنى اشكنجه كذا فى
شرفنامه ومجمع الفرس پاى خاربخن بمعنى پاربخن
مرقوم پايان نهايت وهر نسنه نك آخرى پاياتكار
ديرلر ومجمع الفرسده بمعنى كرانه اوج معناسنه پاى
بوزن پاى تحتانى موقوف وضم باء فارسى وواو
وفتح زاء معجمه ايله مجمع الفرسده ونسخهٔ حسين
وفاييده سهمناك آواز معناسنه منقولدر پاى پيچيدن

یعنی فرار کردن قاچمق معناسنه کذا فی المحمودی

پایدان یای موقوف وفتح دال مهمله ایله پابوج معناسنه

اسم مرکبدر پای ایله داندن مرکبدر دان ظرف اولدوغی

ظاهردر پایداری کردن بمعنی پاییدن یعنی ثابت وقائم اولمق

وبریرده توقف وآرام ایلمك پایزن سکون یای تحتانی وفتح

زاء معجمه ایله پازن مرقوم واسیر وحذمتکار معناسنه ده

کلور پایستن کسر یای تحتانی وسکون سین مهمله وفتح تاء

مثناة ایله بکلمك انتظار معناسنه در پایندان فتح یای تحتانی

وسکون نونله اوج معنایه در اول ضامن وکفیل معناسنه

کذا فی شرفنامه پایندکان کاف فارسیله اهل جنت واهل جهنم

وعرش اعظم وامثالی که من بعد فنا اولمز کذا فی شرفنامه پایندن

فتح یای تحتانی وسکون نونله توقف ایلمك وانتظار معناسنه

پاییدن کسر یای اول وسکون ثانیله قائم وثابت وبریرده

توقف ایلمك وبرنسنه یی محکم طوتمق وزینت ایلمك وایاغله

دپمك وباصمق پایین کسر یای اول وسکون ثانیله هرنسنه نك

اشاغی

284

اشاغی جانبی عموما و نردبانك اول پایه سی خصوصا
پایون ضم یای تحتانی و واو مجهول ایله بمعنی پیرایه
وزیور کذا فی ادات الفضلا بخچودن سکون خاء
معجمه وضم جیم فارسیله بخچندن سکون خاء
معجمه وکسر جیم فارسیله کلاهما بمعنی کوفته شدن
وپهن شدن یعنی یاغله دیمك و یاصی اولمق کذا
فی مجمع الفرس بخسان سکون خاء معجمه وفتح سین
مهمله ایله بخس مرقوم معنالرینه اسم فاعلدر
بخسایدن وبخسیدن کلاهما بسکون الخاء المعجمه
اول وفتح سین مهمله ثانی کسر ایله صالنی صالنی
یوریمك باء موحده ایله ده مرویدر کذا فی شرفنامه
بخشان سکون خا وفتح شین معجمتین ایله المناك
وردناك کذا فی صحاح بخشایدن سکون خا و
فتح شین معجمتین وایکی یای تحتانی ایله رنج والم ویرمك
معناسنه مصدردر کذا فی شرفنامه بخشن سکون خا

وفتح شین معجمتین ایله یوكسكدن سوریتوب اینمك
بخشیدن سكون خا ویا وكسر شین معجمتین ایله مجمع
الفرسده بمعنی بخجند مرقوم اما شرفنامه‌ده بمعنی
فروزان ویلدرمق معناسنه‌در بدرزن قاین آتا
اصلی اضافتله را مسكور تلفظ اولنمقدر استعمالده
خفت اولمق ایچون را ساكن اولمشدر پذرفتن سكون
ذال معجمه وفا وضم راء مهمله وفتح تاء مثناة ایله
قبول ایلمك پذیرفتن كسر ذال معجمه وسكون یای تحتانیله
قبول ایلمك وپسند ایلمك پذیرفتاریدن تعهد ایلمك
وبر نسنه‌یی درعهده ایتمك وقبول ایتدرمك وبكندرمك
معناسنه‌ده كلور مصدر متعدیدر پذیره شدن
قرشولمق ومقبول وپسندیده معناسنه‌ده استعمال
اولنور وكیروكیتمك ودونوب كلمك معناسنه‌ده كلور
سپاه وسپهبد پذیره شد ندلسنخهٔ میرزا ابراهیمده
بركمسنه‌نك امرین قبول ایلمك معناسنه مرویدر پراذران

فتح

فتح رائین مهملتین وسکون ذال معجمه ایله چاقوجنسندن
بر آوجی قوشدر غایت خوش منظر و پاکیزه هیأت
لیکن چندان نفعی یوقدر شاید قاز واوردك آله
سرخ رنك اولاننی مقبول طوتارلر اولدخی دائما
طوغانجیلر الده کتوروب تعلیم ایدرسه آوجی اولمق
اولور عربیده اسمنه زمج دیرلر کذا فی فرهنك
جهانکیری پراشیدن فتح راء مهمله وکسر شین معجمه
ایله شرفنامه ده بمعنی فروشاندن مجمع الفرسده بد
حال وپریشان اولمق معناسنه پریشیدن دخی دیرلر
پراکندن فتح راء مهمله وکافله طاغتمقدر پراکندیدن
پراکنده کردن لفظنك متعدیسی اولور عربیده
تفریق ونثار وچغتایده پوترا تماق دیرلر پرانیدن
فتح راء مهمله وکسر نون وسکون یای تحتانیه ایله
متعدیدر اوچورمق معناسنه لازمی پریدندر
پرپهن سکون راء مهمله وهاو فتح باء فارسیله

براوتدر طبیعتی بارد ورطبدر لطیف تناول اولنور چیك
وپشمش بیور ترکیبه سموزاوت وپرپرم دخی دیرلر عربیده
قرفخ ورجله وبقله دخی دیرلر وزبان هندیده لولبه
وکهول دخی دیرلر چو تخم پرپهن آرد برون سپید لعاب
وبر معناسی پرها پهن در فتحات ایله پهن یاصی دیمکدر
برایله ترکیب اولند قده قنادآچمش دیمك اولور وبر معناسی
دخی تختگاه در پرتمیدن سکون راء مهمله وفتح تاء
مثناة وکسر میمله تپسرمك یعنی دوداق ششوب یارلمق
پرتمیدن ای شفته ارتفعت عن موضعها کانها مقدمة
کذا فی المشکلات پرچیدن سکون راء مهمله وکسر
جیم فارسیله میخ تاقمق واوجن برکتمك ترکیبه دخی
پرچین دیرلر پرچین سکون راء مهمله وکسر جیم
فارسیله ایکی معنایه در اول فرهنك جهانکیریده باغ
وبوستان اطرافنه ایتدکلری دیوارکه اکثر دکنلی
چالیدن ایدرلر ثانی مجمع الفرسده باغ وبوستان

دیوار

دیواری اوزرینه قودقلری چالی که اوزرندن آشلمیه
اکا سرتیز وفاقند دخی دیرلر برداختن وبردختن
کلاهما بسکون الراء المهمله والخاء المعجمه
طقوز معنایه کلور اول توجه کوسترمك ومقید
اولمق برستان فتح را وتا وسکون سین مهملتین ایله
طاوس کبی برمنقش بوبلو قوشدر وبر معناسی دخی
تنوردر وکسر یا ایله قوزی قولاغیدر برستیدن فتح را
وسکون سین مهملتین وکسر تاء مثناتله طاپمق وخدمت
ایلمك بوندندر که خدمتکاره برستار دیرلر برسیاو
شان ایکی معنایه در اول براوتدر صاپی سیاه وینشل
یپراغی اولور اکثر قیواغزلرنده وایرمق کنارلرنده
وطاشلرلرنده دخی بترترکیده بالدری قره دیرلر وعربیده
شعر الجن وشعر الحی وشعر الغول دیرلر ثانی اشکال فلکیدن
برشکل آدیدر که یکرمی طقوز یلدزه مشتملدر صورتی
برآدم ایاغ اوزره طوروب النده بغایت موحش برغول

باشی طوتار کبی کورینور وکوا کبی تو ز برجنده زنفاق
ارباب رصد برکوهان بوزن معتوهان اوتو ز بلخ اندن
برنوا آدیدر ونغمۀ مطرب وآواز طوطی یه ده دیرلر
کذا فی مجمع الفرس برکین سکون راء مهمله وکسر کاف
فارسیله بمعنی آشکار برمون سکون راء مهمله ایله
بمعنی آرایش وزیور کذا فی فرهنك جهانکیری برنان
سکون راء مهمله وفتح نونله اتمك اوزرینه الاجه
ایتمك کذا نعمة الله برندون فتح راء مهمله وسکون
نون ایله بمعنی برندوش دون کیجه دیمکدر برندین
فتح را وسکون نون وکسر دال مهملتین ایله حریردن
اشلنمش قماش وامتعه هرنه اولورسه برن فتح راء
مهمله ایله اوج معنایه کلور اول اولکر دیدکلری که
منازل قمردن ثریا دیرلر کویا پروین دن مختصردر
برنون سکون راء مهمله وضم نونله شرفنامه وفرهنك
جهانکیریده اینجه ورقیق طوقنمش دیبا وامثالی
حریر

حریر منقش معناسنه پرنیان سکون راء مهمله وکسر
نون ایله منقش اطلس وحریردن منقش طوقنمش قماشکه
مقابلی پرند درکه ساده اطلس وساده حریر قماشدر
پرواسیدن سکون راء وکسر سین مهملتین ایله برنسنه‌نك
نرم ودرشتلکن بلمك ایچون ال سورب یوقلمغه دیرلر
پروان سکون راء مهمله ایله ایکی معنایه کلور اول
غزنین قربنده برشهرك آدیدر وفرهنك جهانکیریده
ابریشم چرخیدرکه اياغله دوندررلر پروردن وپرویدن
کلاهما بسکون الراء المهملتین وفتح الواو بسلمك
معناسنه مصدردر پروندیدن وپروندیدن کلاهما
بسکون الراء المهملتین ونون بز وامثالی اثواب بوکن
باغلمغه دیرلر پرونده بوك باغلنمش بزه دیرلرکه عربیده
رزمه دیدکلریدر پروزن سکون راء مهمله وفتح زاء
معجمه ایله الك معناسنه که پرویزن دخی دیرلر لفظ مرکبدر
پر ایله وزندن پرسوراخ وشبکه معناسنه وزن وزیدن

لفظندن مشتقدر عربیده منخل دیرلر پروهان سکون راء
مهمله وفتح واو وها ایله فرهنك جهانكیریده بمعنی ظاهر
پرویزن سکون راء مهمله وكسر واو وفتح زاء معجمه ایله
الك كه اون الرلر پروزن كویا كه پرویزندن اختصار
اولنمشدر پرون سکون راء مهمله ایله ایكی معنایه در
اول مبارزان ایراندن كیو نام پهلوانك همخوابه سی یعنی
منكوحه سنك آدیدر كذا فی المجمع ثانی مخفف پروان
مرقوم كه معنای ثانیسیله متراد فدر پروین سکون
راء مهمله وكسر واو ایله یكرمی سكز منزلهٔ قمردن
بر منزله آدیدر كه ثریا دیرلر تركیده اولكر دیدكلری در
پرهختن سکون راء مهمله وخاء معجمه وفتح ها و
تاء مثناة ایله ادب اوكرنمك وتربیت قبول ایلمك
معناسنه پرهیختن حرف یا زیاده سیله پرهختن مرقوم
معناسنه در پرهودن سکون راء مهمله وضم ها ایله
آتش ایسندن اثواب صرارمق پرهون سکون راء

مهمله

مهمله وضم هایله برکال ایله چزلمش دائره معناسنه
بریان سکون راء مهمله وفتح یای تحتانیه ایله بریان
لفظندن مخفف در بریخوان یعنی افسون وعزایم کذا
فی المجمع بریدن کسر راء مهمله وسکون یای تحتانی
ایله اوچمق عربیده طیران دیرلر پریشان معروف
طاغلمش ودخی غمناك والمناك معناسنه پریشیدن
پریشان اولمق وبدحال وبیخود اولمق کذا فی شرفنامه
پریشن کسر راء مهمله وسکون یای تحتانی وفتح شین
معجمه ایله بمعنی فشاندن ونثار کردن کذا فی المجمع
پریون سکون راء مهمله وضم یای تحتانی ایله ترکیده قور
لغان دیرلر بر علتدر طرنوقد بنده ظاهر اولور بعض نسخه ده
تمرکو دیدکلری علتدر پریان کسر راء مهمله ویای اول
وفتح ثانیله بمعنی پریشان پزاختن فتح زاء فارسی وتاء مثناة
وسکون خاء معجمه ایله بمعنی کداختن یعنی اریمك کذا فی
مؤید الفضلا پزآسمان سکون زاء فارسی وسین مهمله

ایله اوج فلك وماوراء فلك معناسنه بژاکن فتح زاء فارسی
وکسر کاف ایله بمعنی زشت وپلید بژاون فتح زاء فارسی
ایله بمعنی پراوندم مرقوم یعنی قصار ودقاق طوقماغی
پژمان سکون زاء فارسی ایله غمناك وپشیمان
خورده وندامت کشیده بژمایون سکون زاء فارسیله
فرید ونی سودیله بسلدکلری کاولك آدیدر بژمردن
سکون زاء فارسی وراء مهمله ایله صولمق معناسنه
بژمرده شدن صولمش اولمق بژمریدن سکون زاء
فارسی وکسر راء مهمله ایله صولمق معناسنه در
بژن فتح زاء فارسی ایله ایکی معنایه کلور اول بمعنی سرمحله
وسرراء ثانی فرهنك جهانکیریده بمعنی زغن که غلیواج
وکوشتربا دخی دیرلر بژولیدن ضم زاء فارسی وواو معروف
وکسر لام ایله بمعنی بژمرده شدن وبژمرده کردن اما مؤید
الفضلاده بمعنی بزم کردن مسطوردر بژومان ضم
زاء فارسی ایله بمعنی فقیر شدن وبیچاره بودن یعنی چاره سز

اولمق

اولمق كذا في المجمع پژوهيدن ضم زاء فارسی و واو معروف
وكسر ها ايله تفحص تام وتجسس بليغ ايتمك وجد وجهد ايله
صورمق وآرامق معناسنه پژوين سكون زاء فارسی
وكسر واو ايله نسخهٔ حسين وفائی ده بمعنی چركين
شدن وچركين داشتن وآخر نسخه ده مطلق چركين
معناسنه در پژهان بردن سكون زاء فارسيله آرزو
ايتمك وقايرمق معناسنه در چغتای لسانندن بولغت
پژوهيدن معناسنه ايمامانك ديرلر پژهان
سكون زاء فارسی وفتح ها ايله الم وغصه معناسنه
پژهيدن سكون زاء فارسی وكسر ها ايله پژوهيدن
مرقوم معناسنه در پژيدن كسر زاء فارسيله بشورمك
طبخ معناسنه پژيون سكون زاء فارسيله برنوع بيوك
ويوكسك كميد ر پسانيدن فتح سين مهمله وكسر
نون ايله بمعنی آب دادن يعنی صوارمق كذا في فرهنك
جهانكيری پسنديدن بكنمك معناسنه مصدر در

پشجیدن کسر شین مهمله وجیم وسکون یائین ایله
حاضر وآماده ایلمك پسین کسر سین مهمله وسکون
یای تحتانیله صکره کی دیمکدر باز پسین وفاز پسین کبی
پشخوان سکون شین وفتح خاء معجمتین وواو معدوله
ایله اوج معنایه در اول بمعنی پخیدن باصلوب یاصلنمق
ثانی بخشش معناسنه ثالث تخته سفره که ترکیده پشکون
دیرلر پشخیدن سکون شین وکسر خاء معجمتین ایله بمعنی
برافشاندن آب یعنی صو صاچمق معناسنه پشلیدن
سکون شین معجمه وکسر لام ملهٔ ال ایله سنه یوقلق عربیده
لمس دیرلر پشم شدن سکون شین معجمه ومیمله پراکنده
اولمق وبربرندن جدا اولمق معناسنه در کذا فی مجمع الفرس
پشمیدن سکون شین وکسر میمله پراکنده ایتمك وجدا
ایتمك معناسنه کذا فی فرهنك جهانکیری پشمین سکون
شین معجمه وکسر میمله یوکدن طوقنمش واشلنمش
هر نه اولور سه پشم یوکدر یا حرف نسبتدر ونون تاکید

نسبت

نسبت ایچون دریش فتح شین معجمه ایله مجمع الفرسده
جنك یری و تورانیلردن بر مبارز پهلوان آدیدر
شهنامه‌ده مسطوردر که حکیم ابو القاسم حسن
فردوسی شهر طوسدن غزنینه کلدکده بر باغچه‌ده
اکلنوب منزل تدارکیچون آدم کوندروب کندو
نماز قیلوردکن سلطان محمود سبکتکین شعراسندن
استاد عنصری و فرخی و عسجدی برر ساده‌رو غلامله
اول باغچه‌یه عیش و عشرت ایچون کلوب فردوسی نماز
قیلوردکن کوردکلرنده بو زاهد خشك و غریب آدم ایله
صحبت نه ممکندر و خاطر مانده اوله‌جق سوز سویلکده
روا کورمیوب بدیهی بر مصراع نظم ایده‌لم که مصراع
رابعی اولمغه قافیه مشکل اوله واندن طلب ایده‌لم
و شاعر اولمین بزمله صحبت ایده‌مز دیه‌لم دیو معقول
رأی ایتدیلر فردوسی دخی نمازدن فارغ اولوب
یانلرینه کلدکده اولا عنصری چون عارض تو ماه

نباشد روشن دیر بعده عسجدی مانند دخت کل نبود در
کلشن دیر بعده فرخی مژکانت همیکذرکند از جوشن
دیوب قافیه قالمدی ملاحظه سیله مصراع رابعی
فردوسی یه تکلیف ایدوب اولدخی مانند ستانکبود در
جنک پشن دیوب اتمام ایدر بونلر متحیر اولوب کیو کیمدر
و پشن کیمدر دیوب بیان نیاز ایدرلر فردوسی دخی اول
محلدن برقاج بیت اوقیوب بونلر ایله صحبت ایدر بعده
سلطان محمود مجلسنه داخل اولور شهنامه نظمنه
سلطان محمود دن اشارت اولور و روایت اولنور که
پشن طوس قربنده بر مکان اسمیدر کودرز افراسیاب
ایله اول محلده عظیم جنک ایدوب تورانیلر مغلوب
اولدیلر کودرزک اول جنکده چوق اولادی هلاک
اولدی جنک پشن دیو شهرت بولدی بشنجید نفخ شین
معجمه و سکون نون و یای تحتانی و کسر جیمله صو ویا خود
قان امثالی بشنه لر صاچلمق معناسنه در کذا فی مجمع الفرس

بشیمان.

پشیمان کسر شین معجمه ایله ندامت چکمک و تأسف ایلمک
چغتای لسانینده اقسوم دیرلر پشین کسر شین معجمه ایله
نام پسر سیوم کیقباد در که کیکاوسک برادر کهتریدر
کشتاسب پدری لهراسب انک فرزندیدر پلخمان
سکون لام و فتح خاء معجمه و میمله بمعنی فلاخن یعنی
صپان کذا فی فرهنک جهانکیری پلکن سکون لام و فتح
کافله منجنیق معناسنه پلملیدن سکون لام اول و
کسر ثانی و فتح میمله کند و کندویه سویلمک معناسنه
پلندین فتح لام و سکون نون و کسر دال مهمله ایله باء
موحده ده ذکری مرور ایدن بلندین مرقوم معناسنه در
شرفنامه صاحبی ابراهیم فاروقی باء فارسیله تصحیح
ایلمش پنافتن فتح نون و تاء مثناة و سکون فایله صویولی
و سدک یولی طوتلمق پنافته شدن دخی دیرلر
پناهیدن فتح نون و کسر هایله صغنمق التجا معناسنه

پنبه زن یعنی حلاج پنبه کن فتح کافله پنبه دولابی که
پنبه نك حبه سن چقادرلر پنجمین پشنجی دیمك اولور
سماء خامسه فلك پنجمین دیرلر پنجیدن سکون نون وکسر
جیمله پارهلمك احمد بن اسمعیل مشکلاتده نقل ایلمشدر
پنجین سکون نون وکسر جیمله پنجمین مرقوم معناسنه
پندیدن سکون نون وکسر دال اول ایله نصیحت ایلمك
ونصیحت قبول ایلمك کذا فی شرفنامه پنکان سکون نون
وفتح کاف فارسیله بیوك طاس ودخی لکن وقم ساعت
وبر نوع صو ساعتنه دیرلر پنهان مخفی مقابلی پیدادر
وآشکارا مقابلنده دخی ذکر ایدرلر پنیون سکون نون
وضم یای تحتانی ایله بمعنی رونده یعنی کیدیجی پهلوان
بهادر معناسنه لفظ مفرددر پهن سکون ها ایله اگرچه
مشهوری یاصیدر پهین کسر ها ایله بمعنی پهناز یاده
اینلودیمك اولور پخیدن اگرچه مشهوری کسر با ایله در

اما شرفنامه ده فتح بایله اولمغین متابعت اولندی صادق
و پاره لق و پاره لمق معناسنه پیراستن اگرچه بونك
دخی مشهوری کسر بایله در اما شرفنامه ده فتحه ایله در
برهنه دن یا قشمیه نی کیدرمك و زیاده اولانی دفع
ایتمك مثلا اغاجك ناهموار شاخلرین قومق کبی و کون
دباغت ایتمك کبی معنای لازمی کون دباغت بولمقدر
پیرامون سکون یا و فتح راء مهمله ایله بهتان و افترا
ایلدیلر معناسنه در پیسودن سکون یای تحتانی وضم
سین مهمله ایله بمعنی میل کردن کذا فی نسخهٔ میرزا ابراهیم
پیغن یای تحتانی و فتح غین معجمه ایله سداب دید کلری اغر
قوقولو براوتدر تعریب ایدوب فیجن دیدیلر کذا فی مجمع الفرس
پیغون سکون یای تحتانی وضم غین معجمه ایله بمعنی شرط
وعهد و پیمان کذا فی نسخهٔ میرزا ابراهیم پیکان اوق
دمرنی پیکودن سکون یای تحتانی و راء مهمله و فتح
کاف ایله سکرلمك یعنی سکوی کسمك لفظ مرکبدر پی ایله

کردتدن پیکندن سکون یای تحتانی ونون وفتح کافله
بمعنی جمع کردن ودر رسلك کشیدن کذا فی مجمع الفرس
پیکن سکون یای تحتانی ونون وفتح کاف ایله غربال و
بغدای وامثالی بسنه صاپندن اوسه جك که طبق کبی
ایدرلر وبعض نسخه ده یردن کوك قوپاریجی نسنه
دمور اولسون اغاج اولسون پیمان سکون یای تحتانی
ایله ایکی معنایه کلور اول معروف عهد معناسنه ثانی
اقربا وتعلقات معناسنه پیمودن سکون یای تحتانی
ایله اولچمك معناسنه کیله ایله اولسون آرشون ایله
اولسون واستعاده طریقیله دخی استعمال اولنور پیوستن
سکون یای تحتانی وسین مهمله ایله اولاشمق واولاشدرمق
هم لازم هم متعدی اولور وامید طوتمق معناسنه ده کلور
پیوسیدن ضم یای تحتانی اول وسکون ثانی وکسر سین مهمله
ایله امید طوتمق ودخی ظن وکمان ایلمك معناسنه مع الواو
با آهو ضم ها ایله بنا الراصطلاح حیدر الذی جانه لواوه یعنی

قبه

قبه اوطه نك قبه سی التی كوشه یاخود كری التی كوشه
اوله عربیده اكا مسدس الاضلاع دیرلر وبعض فرهنكده
خانهٔ برنقش ونكاره دیرلر باتو ضم تاء مثناة ایله فلك
عطارد ده مریخ منزله لرندن برمنزله آدیدر باداو
فتح دال مهمله ایله قوجه قری عورت كه باراو دخی دیرلر
ثانی حوالیٔ قزوینده برموضع اسمیدر كذا فی فرهنك
جهانكیری باراو فتح راء مهمله ایله بمعنی پیره زن كه
فرتوت عورت دیمكدر كذا فی تحفة الاحباب بارد و
سكون را وضم دال مهملتین ایله اوغل اوتی كه بارانه
وبادرنبو ومعربی بادرنجبویه دردافع سودا براوتدر
بارو ضم راء مهمله ایله ایكی معنایه دراول كورك كه
آنكله تمار وطیراق وسائر نسنه كورورلر ثانی زن
معناسنه در كذا فی فرهنك جهانكیری باریاو سكون
راء مهمله وفتح یای تحتانیله صو ایله صواریلن
مزروعات كه فاریاب دخی دیرلر كذا فی فرهنك

جهانکیری پاز وضم زاء معجمه ایله معروف یاصی پبراقدر
قیمه ات وبرنج ایله طولمه ایدرلر وقپوطیاغنه دخی دیرلر
کذا فی نعمة الله پاشو ضم شین معجمه ایله مطلقا عصا
معناسنه در فرهنك جهانکیریده سین مهمله ایله منقولدر
اما سائرلرده شین معجمه ایله در پاشو پالو ضم لامله
ایکی معنایه در اوّل اول دانه لردرکه وجود انسانده
ظاهر اولور اما وجعی اولمز وبشوب دشلمز برز ایام
قالور بعده غایب اولور ازخ وزخ دخی دیرلر و
بعض ولایات فارس وعراق عجمده کوك وتبریز
یلرسکیل وترکان کوینك وهندیلر ساو وعربیده
ثؤلول دیرلر پاو بمعنی شستن وپاك کردن کذا فی
فرهنك جهانکیری وزبان هندیده پای معناسنه در
پتسو سکون تاء مثناة وضم سین مهمله ایله یوغرت
قودیسی که ترکیده کش دیرلر وآیرانه دخی دیرلر
پتو ضم تاء مثناة ایله یوکدن طوقنمش برنوع صوفدر

برتاو

پرتاو سکون راء مهمله ایله پرتاب معناسنه در منزل
اوقی دیمکدر پرتو سکون راء مهمله وفتح تاء مثناة
ایله ضیا وشعاع معناسنه عموما سیف اسفرنکی پرخاشجو
سکون راء مهمله وشین وفتح خاء معجمتین وضم جیم مله
جنکجی معناسنه درکه پرخاش جنکدر جو آرایجیدا اسم
فاعل معناسنه که پهلوان ومبارز دیمك اولور پرخجو
سکون راء مهمله وفتح خاء معجمه ایله فرهنك جهانکیریده
ایکی معنایه در اول بر نوع انبار درکه اولر ایچنده طپراقدن
وتخته دن ایدوب ایچنه ذخیره غله سن قورلر پردو
سکون را وفتح دال مهملتین ایله اوطه لرده فوقانی کوماك
پنجره که ایچرویه ضیا ایچون ایدرلر پرمیو سکون راء
مهمله وکسر میمله بر علتدر مثانه ده اولور سوزاك
دیرلر عربیده حرقة البول وترکیده بیل صوقلغی دیرلر
پرنو سکون راء مهمله وفتح نونله دیبای تنك یعنی
اینجه طوقنمش دیبا که پرنون دخی دیرلر کذا فی شرفنامه

ومحمودی پرند وفتح را وسکون نون وضم دال مهملتین
ایله پرندوش لفظندن ترخیم اولنمشدر دونکیجه معناسنه
پرو سکون راء مهمله واظهار واو ایله ثریا معناسنه
پروین لفظندن اختصار اولنمشدر پساو فتح سین مهمله
واظهار واو ایله ال ایله نسنه یو قلمق لمس معناسنه کذا
فی الصحاح پشتو سکون شین معجمه وفتح تاء مثناة ایله
زبان افغانیان یعنی قوم افغان لساننه دیرلر معربی بشتوّه
کذا فی فرهنگ جهانگیری پلاو معروف ومشهور طعامدر
ترکیده کسر با ایله استعمال ایدرلر نخ پهلو هرنه که بش کوشه لو
اوله خانه ده وغیریده استعمال اولنور پندو سکون نون
وضم دال مهمله واخفای واو ایله کنه دیدکلری سکلک که
حیواناته یاپشور پهلو سکون ها وفتح لام ایله درت معنایه
کلور اول شجیع ودلاور ومبارز پهلوان معناسنه پهلو
سکون ها وضم لام ایله ایکی معنایه در اول یان که عربیده
جنب دیرلر پیرو سکون یای تحتانی وفتح راء مهمله ایله

ایرسو دیچی

295

ایرسوریجی که عربیده قایف دیرلر و بر معناسیده
برکمسنه نك آردنجه کیتمك وطرز وروسنه تقلید
ایتمك در که فلان پیرو فلان شد دیرلر بی یا ایله رود
مرکب لفظدر پیغو سکون یای تحتانی وضم غین
معجمه ایله بر شهر عظیم آدیدر که آنده زیرباد ویاقوت
معدنی واردر پیکو دخی دیرلر و پیغو فهم اولنور که
پیغو اول ولایتك پادشاهی آدی اوله وهر کیم
پادشاه اولورسه نامنه پیغو دیرلر یغما پادشاهلرینه
ایلخان دیدکلری کبی پیکر کاو بر نوع ساغر در که
صغر صورتنده ایدوب زیاده سرور وعشرتده آنکله
شراب ایچرلر کذا فی المحمودی پیو واو مجهول ایله
کلوخ معناسنه در ودخی رشته علتیدر که وجود
انسانده ظاهر اولور دنار ودخی دیرلر کذا فی فرهنك
جهانکیری مع الهاء پاتابه فتح تاء مثناة ویاء موحده
ایله ایاق طولاغی اکثر عجم روستایی لری دیزلرینه

واریجه بز صوارلر پاتاوه بمعنی پاتابهٔ مرقوم پاتخته
فتح تائین وسکون خاء معجمه ایله بمعنی پای افزار مرقوم
یعنی چارق پاتله وپاتیله کلاهما بکسر التاء المثناة
ثانی بسکون الیاء التحتانی حلوا جیلرك بیوك قازغانه
دیرلر پاتونه ضم تاء مثناة وفتح نونله بمعنی پاتون
مرقوم یعنی ننا ناو طوغان پاچه معروف طعامدر
وشلوار وطومان پاچه سی پاچاهه فتح جیم فارسیله
چلاهلره مخصوص مکاندرکه ایش محلندر واروب
آنده ایش ایشلرکذا فی مجمع الفرس اما چلاهلر ایاقلرین
قودقلری چقور اولمق مناسبدر پاچله کسر جیم فارسیله
قاراوزرنده یوریمك ایچون غربال کبی برنسنه در
ایاغه بغلیوب یوردلر پاچنامه سکون جیم فارسی
وفتح نون ایله لقب معناسنه درکذا فی فرهنگ جهانگیری
وبعض فرهنگلرده قرین وهمال معناسنه در پاچیله
کسر جیم فارسی وسکون یای تحتانیله مجمع الفرسده

عموما

عموما اياغه كيلان نسنه پاخره سكون خاء معجمه وفتح
راء مهمله ايله قبوا وكنده اوتورمق ايچون ايتدكلرى
كوچك صفه طاشدن وغيريدن كذا فى مجمع الفرس پادشاه
و پادشه معروف لفظ مركبدر برجزوى پاددركه دافع
ضرر ومصلح فساد ديمكدر وبرجزؤيده شاهدركه
اولو يعنى بيوك ديمكدر بحسب العرف اطلاقى اوزره
استعمال اولندقده مراد سلطان ديمك اولور رشته شاهدن
مختصردر اصللرى بردر الفك اسقاطى ده اثباتى ده
جائزدر وشاهك برمعناسيده ويل ونفريندر بو بيتلردن
مفهومدر پادكانه سكون دال مهمله وفتح كاف فارسى
ونونله رسالهٔ زفانكويادده بمعنى بام بلند يعنى يوكسك
طام وشرفنامه ده ده ديجهٔ بالا معناسنه درپاده فتح
دال مهمله ايله مجمع الفرسده كلهٔ كاو ياخرشده يعنى
صغر ويا خود اشك سوريسى پادنكه كسر دال مهمله
وسكون نون وفتح كاف فارسيله بمعنى پادنك مرقوم

یعنی غله دوکدکلری اغاج پاردزده سکون راء مهمله
وزاء معجمه ایله ایکی معنایه در اول قاصنی که بدبو بر صمغدر
ثانی سینه بند اطفال یعنی طفل کوکسلکی پارسه
سکون راو فتح سین مهملتین ایله بمعنی کدایی کذا فی
فرهنك جهانکیری پاروچه ضم راء مهمله وفتح جیم
فارسیله بالچق چکدکلری ظرف پاروله ضم راء وفتح لامله
اوچ معنایه کلور اول تخته واغاچ یونقه سی ثانی مزاح
ولاغ ولطیفه ایدیجیه دیرلر ثالث بمعنی مردیم بمعنی یعنی
اینه یرامز آدم پاره التی معنایه کلور اول معروف قطعه که
پارچه دخی دیرلر ثانی صحاح رشوت معناسنه در
پاژنامه سکون زاء فارسیله بمعنی پاچنامهٔ مرقوم
کذا فی فرهنك جهانکیری پاژه فتح زاء معجمه ایله
حیوان سورجك اغاج که چوبانك وچفتچینك ومکارینك
وسائرینك اللرنده کتوردکلری پاژه فتح زاء فارسیله
پارچه که معروف طعامدر عربیده کراع دیرلر پازیره

کوزدا

کسر زاء معجمه و سکون یای تحتانی و فتح راء مهمله
ایله اوج معنایه در اول کیجه دن بر حصه یعنی کیجه دن
بر مقدار کچمش و یا خود قالمش اوله یاشنامه سکون
شین معجمه و فتح نون ایله بمعنی متوازن یکدیکر که تیر
دخی دیرلر کذا فی شرفنامه یاشنکه بمعنی یاشنك
مرقوم یعنی خوشهٔ انکور و خرما و تحملوق خیار کذا
فی فرهنك جهانکیری یاشنه و یاشینه کلاهما بکسر
الشین المعجمه اوکچه معناسنه آدمك اولسون حیوانك اولسون
یاغند فتح غین معجمه و سکون نون ایله آتیلوب طوب اولمش
پنبه یاکاه کاف عجمیله قدمکاه در ترکیده ایاق یولی
دیرلر عجم ایاق محلی دیمك ایچون یاکاه دیرلر و نردبان
ایاغی معناسنه ده کلور یاکیزه کسر کافله زیاده پاك
و لطیف و نازك معناسنه یالاده فتح دال المهمله ایله بمعنی
اسب جنیب یعنی یدك آت یالکانه سکون لام و فتح کاف
فارسیله دریچه معناسنه یالند فتح لام و سکون نون ایله

بمعنی افزاینده یعنی آرتجی و بیویجی کذا فی شرفنامه پالوازه
سکون لام وفتح زاء معجمه ایله صالینجق که عید و نوروز
جشنلرده ایدوب اوغلانجقلری صالارلر کذا فی المعتبرات
پالواسه سکون لام وفتح سین مهمله ایله تاسه که غم و اندوه
کذا فی التحفه اما بعض نسخه ده تاء مثناة ایله تالواسه وقعدر
پالوانه سکون لام وفتح نون ایله حلیمی نسخه سنده قرلغوج
مروید در پالوایه سکون لام وفتح یای تحتانیه ایله تحفة الاحباب
بمعنی پالوانه مرقوم که پیلوایه ده دیرلر اما شمس فخری
زمانه و جمانه قافیه سنده نقل ایتمشدر و رسالهٔ میرزا
ابراهیمده هم نون ایله و هم یای تحتانیه ایله منقولدر پالوده
معروف طعامدر و دخی غل و غشدن صاف و پاك
معناسنه پالونه ضم لام وفتح نون ایله بمعنی پالاون مرقوم
یعنی حلواجیلر کفکیری آنکله عسل و شکر سوزب صاف
ایدرلر پالیده کسر لام وسکون یای تحتانیه ایله مجمع الفرس ده
بمعنی صاف کرده یعنی سوزلمش و ادات الفضلاده بمعنی افزوده

نمو

نمو یعنی بیومش زیاده معناسنه در پانزده اظهار ها ایله
اون بش عدد در پانه فتح نون ایله قپو آردنه قونیلان اغاج
ودخی نجار وکسار اغاج تیز یارلمق ایچون یاریغه صوقدقلری
چوی معناسنه در خانه وپهنانه دخی دیرلر کذا فی فرهنك
جهانکیری پاوزاره سکون واو وفتح زاء معجمه وراء
مهمله ایله چلاهلرك اياق قودقلری تخته پاهنکه
فتح ها وکاف فارسی وسکون نون ایله بمعنی کفش یعنی پابوج
کذا فی فرهنك جهانکیری پاه اظهار ها ایله اکرچه طعامدر
لکن اکثر شوربالرده استعمال اولنور پای اوزاره
زاء فارسیله چلاهلر اياق قودقلری تخته کذا فی کتاب
السامی پای تابه یعنی پاتابه مرقوم پایچه سکون یای
تحتانی وفتح جیم فارسیله شلوار پاچه سی وغیره عربیده
رجلان دیرلر پای خاسته فتح خاء معجمه ایله اياق التنده
باصلمش وایاغله دوکلمش اولان نسنه کذا فی فرهنك
جهانکیری پای خوشه ضم خا وفتح شین معجمتین ایله

اول یره دیرلرکه یغموردن اصلنوب آدم وحیوانات
باصمقدن قوریدقدن کسلك اولوب بك اوله ایضا منه
پایداره سکون یا وفتح دال وراء مهملتین ایله معین ومدد
کار معناسنه پایمرد دخی دیرلر پایزه کسر یای تحتانی
وفتح زاء معجمه ایله عطیه واحسان ودخی معاف نامه
وبرات وظیفه که کاغذ زر دخی دیرلر کذا فی فرهنك
جهانکیری پایژه زاء فارسیله ده پایزه مرقوم معناسنه در
ودخی جائزه که اصطلاحات کتابده تشریف دیرلر و
خلعت وعطیه معناسنه پابسته کسر یای تحتانی وسکون
سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله بمعنی بقا کرده وپاینده
یعنی مقیم وثابت وبرقرار پایکاه کاف فارسیله بش معنایه
کلور اول قدر مرتبه پاینداه فتح یای تحتانی وسکون نون
واظهار ها ایله بمعنی ضمان وکفالت پایه فتح یای تحتانیله
بش معنایه کلور اول مرتبه وغروجاه معناسنه بته
فتح تاء مثناة ایله بمعنی بدره که عنقریب ذکر اولنور پشیاره

سکون

سکون تاء مثناة و فتح یای تحتانی و راء مهمله ایله یدی معنایه
کلور اول آفت و بلا معناسنه پتیره کسر تاء مثناة و سکون
یای تحتانی و فتح راء مهمله ایله طبیعته مکروه کلن نسنه یه
دیرلر پتیله کسر تاء مثناة و سکون یای تحتانی و فتح لام ایله
بمعنی فتیله با حرفی فایه ابدال اولنمق قاعده در پچوه
سکون جیم فارسی و اخفاء ها ایله ترجمه معناسنه که
ترجمانه پچواک دیرلر پچه فتح جیم فارسیله صرمشق
معناسنه پخچوده و پخچیده کلاهما بسکون الخاء
المعجمة اول بضم الجیم الفارسی ثانی بالکسر یرده
باصلوب یصیلنمش نسنه یه دیرلر پخته سکون خاء
معجمه و فتح تاء مثناة ایله پنبه معناسنه پخشوده و پخشیده
کلاهما بسکون الخاء اول بضم الشین المعجمتین ثانی
بالکسر بمعنی پخچورده مرقوم پدرخته سکون دال و
خاء معجمه و فتح راء مهملتین و تاء مثناة ایله بمعنی عکین
واندو هناک پدرزه فتح دال و سکون راء مهملتین بعد

زاء معجمه مفتوحه ایله ازاری بوغچه کبی ایدوب ایچنه اثواب
قونیلوب باغلنمش اوله پرزه دخی دیرلر کذا فی مجمع الفرس
پدمه سکون دال مهمله وفتح میمله بمعنی بهره یعنی حصه
ونصیب کذا فی نسخهٔ میرزا ابراهیم پد فتح دال مهمله ایله
ایکی معنایه در اول قاو معناسنه که عربیده حراقه دیرلر
ثانی براغاجدر میوه سی اولمز اودون ایدرلر ایکی معنایه
پذه ذال معجمه ایله پدهٔ مرقوم معناسنه در پذیرفته
یعنی قبول کرده پذیرفتن دن اسم مفعولدر پذیره کسر
ذال معجمه وسکون یا وفتح راء مهمله ایله بمعنی استقبال
صحاحده کیرو کیتمك ودونوب کلمك معناسنه مرویدر
عبارت مرقوم ایکی فعل اولورسه اضدادن اولمق اقتضا
ایدر برفعل اولوب کلمك معناسنه اولورسه کیتمك شرط
اولمش اولور ونسخهٔ میرزا ابراهیمده دخی استقبال وبمعنی
قبول امر کسی واقعدر برازده فتح را ودال مهملتین وسکون
زاء معجمه ایله خمیرلنمش اون که اتمك ایتمکه حاضر اوله زواله

دخی

دخی دیرلر هندی لسانندن پیره دیرلر پرازوانه بچاق
وقلیچ وقلمتراش قبضه سیله دموری اراسنه ایتدکلری
نسنه وقین دیبلکی معناسنه پراشین فتح راء مهمله
وکسر شین معجمه ایله پریشان شدن وپراکنده کشته معناسنه
پراکنده پریشان ومتفرق پراکوه فتح راء مهمله وضم کافله
طاغک سیل اقیق ایله سلنمش اولان یرینه دیرلر وکتاب
السامی فی الاسامیده پراکوه هو من الجبل حیث ینفجر
الیه الماء ای ینسکب مسطوردر پرانه فتح رام مهمله
ونونله بر شهر اسمیدر بعض نسخه ده برنهر آدیدر کذا فی
مجمع الفرس پرباره وپرباله کلاهما بسکون الراء المهمله
وفتح الباء الموحده بمعنی خانهٔ تابستان کده وواره وفر
واله ودرواره ودرواله دخی دیرلر کذا فی فرهنگ جهانگیری
پرپره سکون راء اول وفتح ثانی وباء فارسیله سکه لنمش
التون معناسنه پرتله سکون راء مهمله وفتح تاء مثناة
ولامله ایکی معنایه دربری پیشکش وبری دلبند بورکی

برتوه سکون راء مهمله وفتح تاء مثناة وواو ایله بمعنی
تیر پرتابی پرداخته فتح تاء مثناة ایله اوچ معنایه در
اول تهی کرده وخالی ساخته یعنی بوشانمش وبوشالتمش
معناسنه پردۀ چغانه موسیقی ده بر پرده اسمیدر پرده
معروف وحجاب ونقاب وساز پرده لری پرزه سکون
راء مهمله وفتح زاء معجمه ایله جامۀ خاودار مثل
قطیفه وچوقه وما اشبه ذلك ودخی محل شریف
ومکان لطیف معنالرینه پرستنده پرستیدن لفظندن
اسم فاعل صیغه سیدر قوللق ایدیجی معناسنه پرسته
سکون را وفتح سین مهملتین ایله بمعنی کدایی یعنی دلنجیلکه
پارسه دخی دیرلر پرطیه طاء مهمله ایله اما حرکتی
اشعارا اولنمامشدر برشهر وبر ولایت اسمی اولمق
اوزره منقولدر پرغونه سکون راء مهمله وضم غین
معجمه وفتح نون ایله بمعنی زشت که فرنج دخی دیرلر کذا
فی مجمع الفرس پرکاره سکون راء مهمله وفتح وراء ثانیله

درت معنایه کلور اول معروف آلتدر آنکله جدول
ودائره وسائر ایشلر ایدرلر ثانی اشیا معناسنه پرکاله
سکون راء مهمله وفتح کاف ولام ایله درت معنایه کلور
اول هر نسنه نک پاره سنه دیرلر پرکاه سکون راء مهمله
وفتح کاف ایله شیء حقیر معناسنه لفظ مرکبدر پر ایله
کاهدن ترکیده صمان چوپی دیدکلریدر پرکنده سکون
راء مهمله ونون وفتح کافله پراکنده لفظندن اختصار
اولنمشدر پرکنه سکون راء مهمله وفتح کاف فارسی
ونون ایله سیم وزرخوده سی که پرکینه دخی دیرلر
پرکینه سکون راء مهمله ویای تحتانی وکسر کاف فارسیله
بمعنی پرکنهٔ مرقوم وسیم وزری که لیوب مفرحات
ترکیبلره جزؤ ایدرلر که قلبه فرح وقوت ویرر پرماسه
سکون را وفتح سین مهملتین ایله بش معنایه کلور
اول بمعنی دانستن پرماه وپرمه کلاهما بسکون الراء
المهمله وفتح المیم مثقب که حکاکلر انجو وجواهر دلرلر

دولكلر تخته وطاش دلرلر پرموده سکون راء مهمله
وضم میمله نام بسرساوه شاه کذا فی فرهنك جهانکیری
پرندوشینه دون کیجه کی بشنه هرنه اولورسه استعمال
اولنور پرنده سکون نون ورانك شدیله وتخفیفله ده
جائزاوچیجی طیار معناسنه وقایقدن کوچك زورق
معناسنه غالبا دومه پرمه بوندن غلطدر پرواره
سکون راء مهملهٔ اولی وفتح ثانیه ایله اوچ معنایه کلور
اول خانهٔ تابستانی وبعض نسخه لرده خانهٔ فوقانی که
اطرافی پنجره لو اوله اکا پرباره و فرواره وورواره و
چارطاق دخی دیرلر فرهنك جهانکیریده مسطوردر که
اوده بسلنمش حیوانه پرواری دیدکاری بوندندر
بعضیلر غلط ایدوب پرواری لغتنی پرورش داده معناسنه
صانورلر حال بوکه پرورش داده یه پرورده دینلمك
کرکدر پرواری دینلمك صحیح دکلدر پروازه سکون
راء مهمله وفتح زاء معجمه ایله اوچ معنایه کلور

اول

اول تفرجه کیدلدکده کوتردکلری طعام وسائر
بزم آلاتی معناسنه نقل برون آرم وپروازه کبرکذا
فی تحفة الاحباب وشنحۀ حسین وفائیده عروس
اوزرینه اولان نثار درهم ودینار معناسنه در
شرفنامه ده آتش وشعله درکه دوکونلرده وسرور محللرنده
ایدرلر بعض نسخه لرده آتشبازلرک لعبلری که دوکون وعیش
وعشرت وصحبت کیجه لرنده ایدرلر پرواسیده سکون را
وکسر سین مهملتین ایله بمعنی دستمالیده که نزیج ودرسیّه
تمیز ایچون ال ایله یوقلمق پرماسۀ مرقوم کبی پروانه اوج
معنایه کلور اول معروف کلبکدرکیجه شمعه طولاشور
پروردشانه سکون را ودال مهملتین وفتح واو وشین
معجمه ایله بمعنی درخشکننده یعنی یلدرایجی پرورده
بسلنمش معناسنه اسم مفعولدر عموما پرورده سکون
راء مهملۀ اولی وفتح ثانیه بمعنی فربه شده وپروارکرده که
پرواره لفظندن مخففدر پرونده سکون راء مهمله

ونون ایله قماش صارغیسی و قماش صندوغی اما اصح
بودر که قماش وتفاریق واثواب تنکی که باغلنوب
صارلمش اوله عربیده رزمه دیرلر بروه سکون راء
مهمله وفتح واو ایله اوج معنایه کلور اول جنك و
جدال وترکتاز ایله دشمندن آلنان مال غنیمت معناسنه
بره فتح راء مهمله مشدده ایله بش معنایه کلور اول
لشکر سوار وپیاده صف اولوب کتمه لرینه دیرلر جنك
ایچون اولمسون شکار ایچون اولسون آلای ایچون اولسون
کذا فی نسخهٔ میرزا ابراهیم صف معناسنه برهازه سکون
راء مهمله وفتح ها و زاء معجمه ایله یانمش بزکه قاوایدرلر
واغاج وسایر نسنه لرك قاوی که بده دخی دیرلر کذا
فی فرهنك جهانکیری برهوده سکون را وضم ها وفتح
دال مهملتین ایله ایکی معنایه در اول آتشدن اثواب
صرارمق ثانی سخن بیهوده بریچه کسر راء مهمله وسکون
یاء تحتانی وفتح جیم فارسیله لیف خرما معناسنه در

بریره

303

بریره و پریرینه کلاهما بکسر الراء المهملة وسکون

الیاء التحتانیین دونکی کوندن اولکی کونه اولمش نسنه یه

دیرلر هر نه اولورسه. بریزه کسر راء مهمله وسکون

یاء تحتانی وفتح زاء معجمه ایله ایکی معنایه در اولی ز درسخ

ثانی آتش و دریا و ذرنده پشن اتمك که خمیری کوله کوموب

بشوررلر. پریشیده کسر راء مهمله وشین معجمه وسکون

یائین تحتانیین ایله پریشان اولمش و باده و یرلمش پراشیده

دخی دیرلر. پژاوه فتح زاء فارسی و واو ایله اول فرونه

دیرلر که ظروف سفالین وکرمید و توغله بشوررلر

پژغرده سکون زاء فارسی و راء مهمله وفتح غین معجمه

ایله بر نوع دکندر و دخی افلغ معناسنه در. پژقله سکون

زاء فارسی وفتح قاف ولام ایله تسبیح بوجکیدر. پژمایه

سکون زاء فارسی وفتح میم و یاء تحتانیله فریدون شاهه

سود ایله بسلدکلری کاولك آدیدر پژمایون دخی دیرلر

کذا فی تحفة الاحباب اما مؤید الفضلاده کسر باء موحده

وسکون راء مهمله ایله برمایه مرویدر پژمرده اکرچه
صولمش معناسنه درنبا تاتده استعمال اولنور اما انسانده
وسایرلرده دخی متغیر الاحوال ومتفکر وخسته
اولانه دخی پژمرده دیرلر پژمژه سکون زاء فارسی
اول وفتح ثانیله چملوز کوزه دیرلر پژولیده ضم زاء
فارسی وواو معروف وکسر لام ایله بمعنی پژمرده
شده پژوهنده ضم زاء فارسی وکسر ها وسکون نون
ایله بمعنی باز پرسنده وتفحص وتجسس احوال کننده
پژوهیده ضم زاء فارسی وواو معروف وکسر ها وسکون
یای تحتانی ایله عاقل وزیرك وتتبع علوم واتقان رسوم
ایتمش معناسنه پژوه ضم زاء فارسی وواو مجهول و
اظهار ها ایله پژهیدن لفظندن اسم مصدردر خبر
پژوه ولشکر پژوه دیرلر تفحص وتفقد وتجسس و
جاسوس معناسنه پژه فتح زاء فارسیله نسخهٔ میرزا
ابراهیمده آستر قفتانك وغیرك ادات الفضلاده بمعنی

زمین

زمین پشته پشته وناهموار و مجمع الفرسده بمعنی آلات
حرب مرقومدر پژیژه کسر زاء فارسی اول وفتح ثانی
وسکون یای تحتانیله دقیق معناسنه در پژیشه کسر زاء
فارسی وسکون یای تحتانی وفتح شین معجمه ایله بمعنی
پژپژه مرقوم پسته سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة
ایله عورات کارکاهه چکوب اشلدکلری منقش ایشکه
مقرمه وسائر هر نه اولورسه پسکله سکون سین
مهمله وفتح کاف عربیله قپومندلی که ایچ طرفدن قپوی
محکم ایدرلر پسکوهه سکون سین مهمله وضم کافله
ایرلک آردقاشی معناسنه پس مانده ایکی معنایه در اول
کیرو قالمش معناسنه وفضلهٔ طعام وشراب کجیه ده
وبرشئ کیرو قونلمغه ده دیرلر جغتای لسانده ارتا
ماق دیرلر پسنده فتح سین مهمله وسکون نونله اوکی
اوغل پسندر دنخی دیرلر پشمه سکون شین معجمه وفتح
میمله بوزن چشمه کوزه چکلن توتیا عربیده شیاف

دیرلر پشمینه سکون شین معجمه ایله یوکدن طوقنمش هر نه
اولورسه لفظ مرکبدر پشم ایله یای نسبت و نون تأکیددن
و دخی بر نوع لطیف حلوادر پشنجیده فتح شین معجمه و سکون
نون و کسر جیمله صو وقان و امثالی نسنه لر صاچلمش
دیمکدر پشنجه فتح شین معجمه و سکون نون و فتح جیمله کتاب
السامی فی الاسامیده بر دسته اوتدر سپورکه کبی آنکله
چلاهلر بز اوزرینه دستکاهده صو سپرلر عربیده مرطم
و مرشیه دیرلر پشّه شین مشدده ایله سوری سکك
پشه خانه و پشخانه کلاهما بفتح الشین والخاء المعجمتین
جبنلك دیدکلری اوکبی بر نسنه درقماشدن ایدرلر
پشیزه کسر شین مشدده ایله مخففله دخی جائزدر درت
معنایه کلور اول پول که عربیده منقور دیرلر تحفة
الاحبابده اژدرك و ماهی نك پولنه دیرلر پفتره بای موحده
ذکری مرور ایدن بفتره در اصحی بودر پفره سکون فا
و فتح رای مهمله ایله چلاه آلتلرندن کوجی دیدکلری

نسنه در

نسنه در كذا في نعمة الله پكاه و پكه كلاهما بفتح الكاف و
اظهار الهاء فرهنك جهانكيريده صبح كاذب معناسنه در
پكنه سكون كاف وفتح نونله فرهنك جهانكيريده سموز
وفربه وكوتاه قد اولان آدمه ديرلر پلغنج فتح لام وسكون
غين معجمه ايله بمعنى كنديده يعني قوقنش بعض فرهنكده
هر قوقنشه ديرلر عموما يمرطه نك قوقنشه ديرلر خصوصا
مثلا مرغ بيضه را پلغنج كرده يعني طاوق يمرطه سن قوقتدي
پلغنج سكون لام ونون وفتح غين معجمه ايله بمعنى پروندج
وپرفنده يعني قماش تنكي ومشتملوتده ما لكان من الثياب
وهو ما يضم الانسان على ظهره او على صدره ومجله مرة
پلرده سكون لام وراء مهمله وفتح ميمله بمعنى برفرده يعني
صولمش پلمسه سكون لام وفتح ميم وسين مهمله ايله
بمعنى دست وپاكم كردن ودروغ كفتن كذا في مجمع الفرس
وبركمسنه يي اسناد وافترا ايله متهم ايلمكه ديرلر مؤيد
الفضلاده حذف سين مهمله ايله بو معنايه پلمه

دیرلر سکون لام ایله فرهنک جهانکیریده ایکی معنایه در
اول لوح تخته سی که اوزرینه ابجد وغیری حروف یازوب
اطفاله تعلیم ایدرلر بلنکینه بلنکه منسوب اولان
نسنه مثلا قپلان دریسی واکا مشابه نقشی اولان نسنه لر
ومخصوصا کیومرث شاهك قپلان دریسندن دباغت
اولنمش قفتانی بلونده سکون لام ونون وفتح واو ایله
بمعنی پرونده که قماش ومتاع تنکی که عربیده رزمه دیرلر
بله فتح لام ایله ایکی معنایه در اول نخود دوبراغاجدر
هندوستان جنکلستاننده چوق اولور کلی نارنجی
وارسلان طرنغی کبی میوه سی اولور کوکی سیاه باقچه
اولور ثانی شیر حیوانات نوزاده یعنی هنوز طوغرمش
حیوانك سودی که آتشه قودقده تازه پنیر کبی قویلنور
ترکیده اغز عربیده لبا دیرغایت لذیذ اولور فارسیده
فله دخی دیرلر وتشدید لام ایله درت معنایه کلور اول
نردبانك هر پایه سنه دیرلر پایته کسر لام وسکون

یای

306

یای تحتانی وفتح تاء مثناة ایله فتیله که چراغه وبعض جراحه
قورلر پلیله کسر لام اول ایله بو وزن هلیله متواضع وبسیار
دان معناسنه در پناوه فتح نون واو واخفاء ها ایله بمعنی
توکل پناه فتح نون واظهار ها ایله التجا معناسنه یعنی
صغنمق وپناهیدندن اسم فاعل اولور عالمپناه کبی
واسم مصدر اولور پناگاه فتح نون وکاف فارسیله
صغنه جق یر ملجاء معناسنه اصلی پناه گاه در تخفیفا
هاء اول محذوفدر پناهنده فتح نون اول وسکون
ثانیله بمعنی پناه گیرنده یعنی التجا کتوریجی اسم فاعلدر
صغنجی معناسنه پنبه سکون نون وفتح باء موحده ایله
باموق عربیده قطن دیرلر فارسیده دانه لوسنه وآتلمشنه
پنبه دیرلر اما عربیده ابتدا جوز قطن آچلدقده قطن
جوز ودانه لوسنه محبوب وچکیدی آیرلشنه محلوج
دیرلر چغتای لسانینده ماموغ دیرلر پنتومه سکون نون
وضم تاء مثناة ایله برکوکه نسنه دراغاجده بتر دیو نعمة الله

نسخه سنده یازمش نه اولدوغن بیان ایتمامش پنجاه مرتبهٔ
اعداده اللی عدد در عربیده خمسین دیرلر وجعنا یده تشدید
یا ایله ایلیك دیرلر بوربا عیده واقعدر پنجامه یعنی اعتکاف
ترسا عابدلری ونصاری زاهدلری اللی کون خلوت نشین
اولوب عبادت ایدرلر پنجپایه ایکی معنایه در اول معنای
ترکیب بش ایاقلی برجانوردر هم صوده وهم قوریده
تعیش ایدر خرچنك دخی دیرلر ترکیده ینگج عربیده سرطان
دیرلر تنجره ترکیده دخی بوعبارتله استعمال اولنور لکن لفظ
فارسیدر درون خانه یه ضیا اولمق ایچون وضع خاص معتبره در
روزن دخی دیرلر پنجشنبه ایام اسبوعدن یعنی هفته
کونلرندن بشنجی کون که خمیس کونیدر پنجهٔ بیچاره عربیده
خمسهٔ متحیره دیدکلری یلدزلردر که زحل ومشتری ومریخ
وزهره وعطارددن کنایه در پنجهٔ دزدیده عربیده خمسهٔ
مسترقه دیدکلری بش کوندر که بهر سنه تفاوت ماه حسابندن
واقع اولور کیسا مقابلیدر وهر کونینك مخصوص آدی واردر

پنجه

پنجۀ گربه ضم كاف فارسی وسكون راء مهمله وفتح
باء موحده ایله بید مشك كه بید گربه دخی دیرلر ایضا منه
پنجه اخفاء ها ایله بر مقلر ایله اله اطلاق اولنور زیرا آوج
ایچنه كف دیرلر خصوصا وجمله اله دیرلر عموما مثلا ال
ذكر اولندقده بر مقلر مقام مراد اولنسه پنجه دیرلر آنات
ایچون پنجه طوتشدقده بر مقلر بر برینه كیرمكله پنجه
دینلور ومؤید الفضلاده مسطوردر كه عجمده معروف
بر نوع رقصدر رقاصلر بر برلرینك اللرین طوتوب رقص
ایدرلر آكا پنجه دیرلر ومخزن شرحنده علوله ودخی منجنیق
معناسنه ده كلور علوله دیده بانلر قلعه برجلری اوزرینه
قودقلری طاشدر جنك محلنده دشمن اوزرینه آتارلر
اكثر قلعه قپوسی اوزرنده اولور كه سوراخ ایتمشلردر
یوریوب قپویه هجوم ایدنلرك باشلری اوزرینه برلغورلر
واظهار ها ایله پنجاه لفظندن اختصار اولنمشدر پنجیانه
سكون نون وكسر جیم وفتح یای تحتانی ونون ثانیه ایله بمعنی

بنکیانه زیرا بنکه عربیده بنج دیرلر بنجوده سکون نون وجیم
موقوف وضم یای تحتانی و واو معروف وفتح دال مهمله
ایله نصف عشره درکه عشره یه دهیوده دیرلر کذا فی فرهنک
جهانکیری بنزه سکون نون وفتح زاء معجمه ایله بر نوع
دقصد درکه بنجه دیرلر کذا فی فرهنک جهانکیری بنهاله
سکون نون وفتح ها ولام ایله عربیده لوزینه دیدکلری
شکر و بادام واون ایله ایدرلر ترکیده صمصه دیدکلری
لطیف ولذیذ وقابل الهضم بر نوع خرده بقلوادر بنه
فتح نون واخفاء ها ایله مزبله معناسنه در پنیره کسر نون
وسکون یای تحتانی وفتح راء مهمله ایله پنیرمایه سیدرکه
سوده قویوب پنیر ایدرلر پنیزه کسر نون وسکون یای
تحتانی وفتح زاء معجمه ایله شاهتره دیدکلری بدبو و
غایت تلخ بر اوتدر عربیده شاهترج دیرلر دم فاسدی
اصلاح ایدر لکن استعمالی عسیردر پنیسه کسر نون
وسکون یای تحتانیله بودخی شاهتره در پوانه فتح واو

ونون

ونون ایله ولایت عجمده بر مشهور دربند در بهانه
فتح ها ونون ایله بمعنی بانه مرقوم یعنی قپو آردنه قودقلری
اغاج وچوی معناسنه در بهره سکون ها وفتح راء مهمله
ایله بمعنی پاس یعنی بکلمك که پاسبانه بهره دار دیرلر
بهنانه سکون ها وفتح نونین ایله ایکی معنایه در اول
بر نوع میمونی در ثانی یاغمور پشمش اتك معناسنه در کذا
فی فرهنك جهانکیری بهنه فتحتین ایله بمعنی بهن
مرقوم که معده دن افراط ایله سودا قوسمق معناسنه در
وسکون ها ایله درت معنایه کلور اول بر نوع چوکاندر باشی
کفچه کبیدر او زرینه طوبی قویوب هوایه آتارلر اینرکن
ینه اول چوکان ایله اوروب ایلرو آتارلر بیره دوشورمزلر
تا که میدان باشنده نصب اولنمش ایکی میل وار در داستنده
کچه اما میدانك ایکی باشنده دخی ایکیشر میل نصب
اولنمشدر آتلولر ایکی بلوك اولورلر اراده طوب بردر
هر بلوك کندو طرفنده اولان میلدن کچورمکه سعی ایدر

عربیده اولنجوکانه طبطاب دیرلر په په بو بر لفظدر که
وقت حیرت و محل تحسین ده دخی ایراد ایدرلر پیخوسته
سکون یای تحتانی وضم خاء معجمه و واو مجهول و
سکون سین مهمله وفتح تایله بمعنی در زیر پا ماندہ یعنی
ایاق آلتنده قالمش و بیچاره و در مانده پیغاله سکون
یای تحتانی وفتح غین معجمه ایله بمعنی پیمانهٔ شراب کذا
فی مجمع الفرس پیغله سکون یای تحتانی وضم غین
معجمه وفتح لامله کوشه و بوجاق که پیغوله دخی دیرلر
بلکه آندن مخففدر پیغوله سکون یا وضم غین معجمه ایله
بو وزن بیموده کوشه و کنج خانه معناسنه پیمانه پیمودن
لفظندن مشتق اسمدر بیوک ساغر و شراب قدحنه پیوکنه
دیرلر پیموده پیمودن لفظندن اسم مفعولدر اولچلمش و
استعاره طریقیله شراب ایچشه دیرلر پیوزه سکون یای
تحتانی وفتح واو و زاء فارسیله کوکلک و امثالی بول
اثواب معناسنه پیوسته سکون یای تحتانی وسین

٣٠٩

مهمله ایله بمعنی متصل یعنی ولاشمش مع الیاء التحتانی
بادکی سکون راء مهمله وکسر کاف فارسیله مؤید
الفضلاده بمعنی قحبه کی کردن یعنی روسبی لق
ایتمک ولغت محموده حوض ودخی ناودان و
حمامده آب مستعمل جمع اولدوغی یروسایر صو جمع
اولدوغی محللر معناسنه درومشکلاتده بمعنی اسب
واقعدر اما باء موحده ایله اولدوغی اصحدر بادی
کسر راء مهمله ایله اشجار وباغ قسمندن حاصل
اولان حصول معناسنه بازبری مشهد رضا رضی الله
عنه حضرتلرینک نواحیسنده واقع بر قریه اسمیدر
بی نظیر اوزمی اولور باسی کسر سین مهمله ایله
کیجه دن بر مقدار دیمکدر یاتمش یاقالمش اوله
باشکونکی سکون شین معجمه وضم کاف فارسی اول
وکسر ثانیله بمعنی بازکونکی مقلوب ومعکوس معناسنه
کذا فی المحمودی باکابوی فتح کاف فارسی وضم باء موحده

وواو معروفله معاصی وکبایردن مبرا یعنی عصمت و
عفت صاحبی دیمك اولور پاکاری فتح کاف وکسر راء
مهمله ایله املاك وعقار واوقاف محصولنی جمع ایدنه
دیرلر که عربیده جابی دیدکلریدر پاکی کسر کافله استره
معناسنه که ستره دخی دیرلر پالای اسب جنیب یعنی
یدك چکیلور آت پای معروف ومقاومت معناسنه مثلا
فلان با فلان پای ندارد دیرلر پتنی فتح تاء مثناة وکسر
نونله چبوقدن وبغدای صابندن اورلمش طبق که آنکله
غله صاورورلر پای تنی وغله برافشان دخی دیرلر پذیرای
پذیرفتن لفظندن مبالغه ایله صیغه امردر فرمانبردار
بیورق طوت دیمك وقابل ومقبول وقبول معنالرینه
استعمال اولنور محلنه کوره پرده کی سکون راء مهمله
ایله مخفی ومستور معناسنه عموما وزنان مستوره
معناسنه پرشهی اضافتله قناد اوجنده اولان اوزون
یلکلر که شهبال دخی دیرلر پرنیان نخوی یعنی نرم

طبیعت

310

طبیعت وخوش خوی ترکیده بو عبارت استعمال اولنور
ابریشم تلی کبی آدمد ردیرلر کذا فی المحمودی پروای یعنی
پرواکه مرقوم اولمشدر اکثر ارباب لغت جمله دن حکیم
قطران ارموی وحکیم اسدی طوسی ومحمد هندوشاه
نخجوانی که صحاح صاحبی در وشمس فخری واستاد لطیفی
بالاتفاق فراغت وطاقت معناسنه دیمشلردر پروری
سکون راء اول وکسر ثانی مهملتین ایله اوده بسلنمش
اولان حیوانه دیرلر سبب تسمیه سی پرواره لغتی
ذیلنده ذکر اولندی پروازی سکون راء مهمله و
کسر زاء معجمه ایله برنسنه نك چورسنه دیکلن ویانود
بیله اشلنمش وبیله طوقنمش اوله عجم اکا پروز و
ترکیده پرواز دیرلر پروپای بمعنی پای وپر مرقوم یعنی
توانایی وطاقت پروری بسلیجی معناسنه بونده بو حرف
یامصدریه اولور ووصفیه اولور واسم فاعل اولور
واسم مفعول اولور محلنه کوره بری معروف برمخلوقدر

مسلم و موحد درلر اوچدقلری اجلدن قنادلی تسمیه
اولنمشدر پری قنادلی دیمکدر و آفتاب معناسنه ده
کلدوکی معتبر لغت کتابلرنده مسطوردر استعاره
طریقیله پری افسای و پری سای تسخیر ارواح ایچون
اوقودقلری عزایم و افسون پژوهندکی ضم راء فارسیله
تفحص و تجسس ایلمك و دقت ایله صورمق معناسنه
پزوی سکون زاء معجمه و فتح واو و یای موقوفله بمعنی
مرد فرومایه یعنی اصلی آلچق و مجهول النسب و دنی طبیعت
اولان آدمه دیرلر کذا فی مؤید الفضلا پس پای سکون
سین مهمله و فتح باء فارسیله بر نوجوان و ساده روی
شکار ایدوب و در کار اولمق معناسنه در پیشی کسر شین
معجمه ایله بر نوع خرده منقوردر که غایت خرده و کوچك
اولور پلانی کسر نون ایله بمعنی اسب کندهرو یعنی اشکنی
آز اولان آت کذا فی مجمع الفرس پلسکی فتح لام و سکون
سین مهمله و کسر کاف فارسیله قزل بویه و دخی فرنکستانده

پیشهی

برشهر آدیدر دیرلر العهدة علی الراوی پلنکی بمعنی کینه
دار فرصت کوزدیجی سباعدن قپلان قدر کینه ور اولدوغندن
کینه یی اکا نسبت ایدرلر پلیندی سکون لام وفتح یای
تحتانی بعده نون ساکنه ایله بر نوع خربزه در غایت لذیذ اولور
کذا فی فرهنك جهانکیری پهلوانی و پهلوی کلاهما بسکون
الهاء وفتح اللام اوچ معنایه کلور اول شهرلی دیمکدر زیرا
پهلو بر شهر آدیدر ثانی پهلوانه منسوب ثالث فارسی باستانی
دیرلر پهلوسای سکون ها وضم لام وواو معروفله هم مرتبه
وهم نشین معناسنه در کذا فی شرفنامه پهناوری سکون
ها ایله اینلولك معناسنه درکه پهنا ورلفظ موکبدر
اینلو عربیده کی عریض معناسنه در آخرنده کی یا حرفی
مصدریه در حلیمی پهنا ایله پهناوری بر معنایه تفسیر
ایلمش اما فرقی ظاهردر پهی کسر ها ایله خنظل معناسنه در
زابل ولایتنده اکا خربزهٔ تلخ دیرلر ترکیده ابوجهل قاد
بوزی دیرلر خنظل عربیسی در لطیف مسهل دریاپی

فتح یای تحتانی و بای فارسیله بر بری آرد بخه معناسنه در
عربیده متعاقب دیرلر و بی ایزد رایکی کلمه میاننده اولان
الفه الف مساوات و مقابله دیرلر برابرلك افاده
ایدر بوننده بر برینك ایزی او زرینه دیمك اولور بپیاوی
سکون یا و فتح دال و کسر واو و سین مهملتین ایله
بر نوع الچه یه دیرلر که کیانیان زماننده رایج ایدی
هر بری بش دیناره کچردی پیرای سکون یای تحتانی
و فتح راء مهمله ایله بمعنی آرای و بر صیغهٔ امر اولور و دخی
بمعنی آراینده و برنده اسم فاعل اولور کذا فی شرفنامه پیغوی
سکون یای تحتانی و فتح غین معجمه و کسر واو ایله لسان
ترکیده دیمك اولور دیو یازمشلر اما اشتقاقی ندن
ایدوکین بیان ایتمامشلر نقل اولنان معنایه بپیکان
لعلك بر نوعیدر ظاهر بودر که قطعه جهتیله پیکانه
تشبیها اوله پی سکون معنایه کلور اول معروف سکزدر که
عربیده عصب دیرلر ثانی پای معناسنه یناندر پی بر بری

آرد بخه

آردنجه هرنه اولورسه مراد متصل دیمکدر پیرماستبا
یعنی چقرآت کذا فی شرفنامه پیشپا سکون یای تحتانی
وشین معجمه وفتح باء فارسیله صدرخانه یه دوشنن
مقعد و فراش معتبر وذی قیمت اثواب خانه در پیشوا
سکون یا وشین معجمه ایله مقتدا وائمه وخطبا ورئیس
القوم واقوال وافعال وکلامنه اتباع اولنور کمسنه‌لره
دیرلر پیلپا سکون یای تحتانی ولام وفتح باء فارسیله
اوج معنایه کلور اول مجمع الفرسده برنوع بیوك قدحدر
مجلس آخرنده آنکله طلوا ایچرلر ثانی نسخهٔ میرزا ابرهیمده
زنکیانه مخصوص برنوع سلاحدر ثالث فرهنك
جهانکیریده برمرضدر آیدرلر انسانك ایاغنده ورم ظاهر
اولور عربیده داء الفیل دیرلر پیلپالا ای بلند وتوده که
به پیل ماند وبسیار کذا فی المحمودی پیلوا سکون با ولامله
بمعنی دارو فروش عربیده عشاب دیرلر شین مشدده
ایله کذا فی شرفنامه پینوا سکون یای تحتانی وضم نون

وواو معروف اول وفتح واو ثانی ایله ترخانه آشی
معناسنه لفظ کبد دبینوکه ترخانه در وآش معناسنه در
کذا فی مجمع الفرس مع التاء المثناة بست سکون سین
مهمله ایله قاورلمش اونه دیرلر عموما وارپه اونه
دیرلر بلست کسر لام وسکون سین مهمله ایله بمعنی
بدست یعنی قارش که عربیده شبر دیرلر کسرتین ایله
بیست سکون یای تحتانی وسین مهمله ایله مجذوم
وابرص وبهقلی دیمکدر کذا فی مجمع الفرس بیشادست
سکون یای تحتانی وفتح شین معجمه ودال مهمله بعده
سین ساکنه ایله نقد معناسنه درهم ودینار وغیری
اولسون بیش دست کتاب محمودیده صدرنشین و
قوی وتوانا معناسنه شرفنامه ده سابق وقوی معناسنه در
بیهکست سکون یا وها وسین وکسر کاف ایله قرغه دوکلکی
دیدکلری دارودر کذا فی الحلیمی مع الجیم بیچ سکون
جیم وکسر یاء فارسین ایله ایکی معنایه در اول مخفی سویلشمه

فسلدی

فسلدی معناسنه ثانی چوبانلیجی نی نواخت ایدوب
یاننه چغردوغی صوته دیرلر بشنج کسرشین وسکون
نونله تدارك سفر ومهمات طریق معناسنه در پیچاپیچ
ایکی نسنه بربرینه طولاشمق مثلا ایکی آدم پنجه طوتسه لر
پیچاپیچ بوند دیرلر وموی زلف وکیسو طولاشمق
وهرنه که زیاده پیچیده اوله چغتایده تولغاتماق دیرلر
فرهادنامه ده درت قصو بنا سیچون طاش چکن کردونلر
وصفنده دیر پیچ پیچیدن لفظندن صیغهٔ امردر وبور
غاج معناسنه ده کلور پیچیج سکون یائین تحتانیین وکسر
جیم فارسیله اشکنجه ودرد ومحنت معناسنه کذا فی نعمة الله
بیروج سکون یای تحتانی وراء موقوف وفتح واوایله
مثاکول اللحم برقوش آدیدر برنکال چنکاستاننده ومغرب
زمینده اولور اول طرفلردن کتورلر پیلرغ دخی دیرلر
بورنینك یعنی منقارینك اوزرنده برپارچه ددی
فیل خرطومی کبی اشاغی صارقمشدر وباشنده وبوینده

توپی یوقدر اما هر زمان باشی و بوینی بردر لودر نکه کبود
اکثر سرخ و سپید و بنفشی اولور و قویروغی اوزرنده
بر قلچ تویی وار در غایتده درشت و خشین کذا فی
فرهنگ جهانگیری مع الخاء تیخ بوزن شیخ کوزده ظاهر
اولان چرك که چپق و عربیده رمص دیرلر پیروزه چرخ
فلك ششم و اختر مشتری کذا فی المحمودی مع الدال المهمله
برد فتح زاء مهمله ایله بمعنی کردد کذا فی فرهنگ جهانگیری
برند کسر راء مهمله و سکون نون ایله قلیچ جوهری
معناسنه که فرند دخی دیرلر که معربیدر پسند فتح
سین مهمله و سکون نون ایله پسندیدن لفظندن اسم
مصدردر قبول و استحسان معناسنه پشکلید سکون
شین معجمه و لام و یا و کسر کافله مجمع الفرسده رخنه با ناخن
کردن یعنی طرنقله یاره ایلمك و طرنقله نشانلمق معناسنه
مرویدر پکند فتح کاف و سکون نونله خیوق لسانی
اوزره نان دیمکدر و خیوق کسر خا و سکون یا و فتح واو ایله

خوارزم

خوارزم اولکه سنك براسمیدر پند سکون نونله بوزن
هند بمعنی نشستگاه مردم یعنی اوتراق یری عربیده
مقعد واست دیرلر کسر الفله سیف اسفرنکی پیچند
سکون یای تحتانی و نون و فتح جیم فارسیله باش باغی
کذا فی نعمة الله و بر نوع صره شقدر هر اغاجه که طولاشه
لابد قوریدر اکا فرغند و غشاك دخی دیرلر کذا فی المجمع
وطرۀ گیسو و زلف معناسنه ده کلور کذا فی المؤید
پید سکون یای تحتانیله ایچ یاغیدر پیراد سکون
یای تحتانی و فتح راء مهمله ایله بمعنی پیراد سال یعنی
کچن سنه دن اولکی سنه کذا فی شرفنامه پیراکند سکون
یای تحتانی و نون و فتح راو کافله متفرق و پریشان پراکنده
معناسنه پیرزاد سکون راو فتح زاء معجمه ایله تعظیما بدر بزرک
کوار دیمك معناسنه مراد اختیار تعبیریدر پیرزد سکون
یای تحتانی و راء مهمله و فتح زاء معجمه ایله دانۀ چادر وهو
ضرب من الادویه وهو القنه پیروزد ضم راء مهمله و فتح زاء

معجمه ایله بمعنی پیروزه مرقوم پیرهند سکون یای
تحتانی ونون وفتح راء مهمله وهایله بمعنی پیرهن یعنی
کوملك پیشانی بند استفان دیدکلری مرصع ومجوهر و
بعضیسی ابخو ایله ایدرلر زنان آلنلرینه بغلرلر بعض نسخهٔ
برنوع تاجدر وآلنه بغلنان هر نه اولورسه انلره ده دینلور
عصابه معناسنه پیشخورد طعام ما حضر شرفنامه ده
قوشلق وقتنده اولان طعام که چاشت دخی دیرلر نسخهٔ
میرزا ابراهیمده سلم ایله صاتلمش معناسنه مسطوردر
مبیعی تسلیم اتمزدن اول بهاسنی اکل ایلمکله ترکیبدن بو
معنایی چقاردر عربیده بو بیعه هم سلم وهم تقدمه دیرلر
پیشداد سکون یای تحتانی وفتح دال مهمله ایله اوچ معنایه
کلور اول عجم پادشاهلرندن بر طائفه دن طبقهٔ اولی
نامیدر که پادشاهلری کیومرث وطهمورث وسیامك
وهوشنك وجمشید وضحاك وفریدون ومنوچهر
وافراسیاب ترك ویزد بن طهماسب بن منوچهر وکرشاسب

وکیخسرو

وکیخسرو وکیقباد در اما اصلنده پیشداد لقبی هوشنك
بن سیامکه قونلمشدر غایت عاقل و عادل پادشاه ایدی
هر کیمك بر دادی اولسه بالذات کندو اوکنه وارب
داد ایدردی اول مناسبتله کندویه پیشداد و انساب
واعقابی اولان پادشاهلره پیشدادیان دیدیلر معنای
ثانی کارکر یعنی ایشجیلره عملرندن اول ویریلن اقچه یه
دیرلر عربیده تقدمه دیرلر پیش مزد ضم میم وسکون
زاء معجمه ایله اجیر وکارکر واهل صنعته عملندن
اول ویریلن اجرت معناسنه پیشند سکون یای تحتانی
ونون وفتح شین معجمه ایله خرما لیفی که رسن بوکرلر
وچوال اشلرلر کپاك وکپال دخی دیرلر کذا فی مجمع
الفرس پیکند سکون یا ونون وفتح کاف قلعه توران زمینده
بر مکان اسمیدر پیل امرود بر نوع امرودك آدیدر کذا
فی فرهنك جهانکیری پیل ایله تسمیه اولنمقدن مراد
غالبا ایریلکن بیاندر یا خود صابی فیل خرطومنه بکزمك

اوله مع الراء المهمله پدر اندر وپدندر کلاهما بفتح الدالين
وسکون الراآت المهملات ونونين ايله اوکی بابا معناسنه در که
اوکی انايه مادندر واوکی اوغله پسر اندر وپسندر
ديرلر حالا بوکه بعض نسخه لرده باء مفتوحه ده غضنفرونك
اوزره وشمس فخری وبر ايکی نسخه ده باء موحده ايله نقل
ايلمشلر اما مجمع الفرس که سروری کاشی بيك بتش تاريخنده
تاليف ايلمش جمله دن مؤخر اولمغله راقم الحروف شعوری
ناتوان اکا تابع اولمغی اولی کوروب مکسوره ده تحرير ايلدی
پستو سکون سين مهمله وفتح تاء مثناة ايله دوشك واکا
مثال دوشمه که عربيده فراش اعتبار اولنان اشيايه ديرلر
پشنجير کسر شين معجمه وجيم وسکون نون ويای تحتانيه ايله
يای ياپد قلری اغاجه ديرلر پندار سکون نون ايله بمعنی
ظن يعنی صانمق اسم مصدر در وزعم معناسنه ده
کلور پنکار سکون نون وفتح کاف ايله عجب وکبر معناسنه
هم فعل وهم اسم فاعل اولور خود بين وصاحب زعم

وپندار

ویپندار معناسنه پیرانه سر توجه وادی واختیارلق
حالنده دیمك برقاج عورتی اولانه چارخایه دیرلر
جغتایده توجه یه قاری و پیرانه سر معناسنه قاریغان
چاغدا دیرلر پیر معروف مسن وغایت اختیار و مرشد
طریق معناسنه پیرز سکون یای تحتانی وفتح زاء معجمه
ایله النده بعض نسنه کزدیروب صاتیجی یه دیرلر
پیشپار سکون یای تحتانی وشین معجمه وفتح باء فارسیله
ایکی معنایه کلور اول واجب التعظیم مهمان اوکنه
قونیلان سکری حلویات ومربیات مقوله سی نسنه لر
ثانی طوغرکن اولادن اولوکتودن عورته دیرلر مشکلاتده
مرأة التی تقتل الولد عند الولادة مسطوردر پیشتر
سکون یای تحتانی وشین معجمه وفتح تاء مثناة ایله ایلرورك
معناسنه که پیش ایلرو و ترادفات تفصیلدر پیشخور
پیشخورد مرقومدن مخففدر طعام چاشت معناسنه
پیشکار سکون یای تحتانی وشین معجمه وفتح کاف ایله پیش

معنایه کلور اول بمعنی شاکرد پیشه کر و پیشه ور کلاهما
بسکون الیاء التحتانی وفتح الشین المعجمه بمعنی اهل صنعت
واستاد کارکذا فی المجمع پیشیار سکون یای تحتانی اول و
شین معجمه وفتح یای ثانیله اوج معنایه کلور اول فرهنك
جهانکیریده اجر تنزایش ایشلتمك معناسنه که باء موحده
مذکور اولان پیشکار معنالرینه در شمس فخری قاروره
معناسنه ذکر ایتمش که اطبا تشخیص علت ایچون علیلك
بولنی الدقلری شیشه در پیکار کر سکون یای تحتانی
وراء مهمله وفتح کاف عربی اول وکاف فارسی
ثانیله نقاش معناسنه در پیلور سکون یای تحتانی وفتح
لام وواو ایله پیله چرچی آلیتدر که پیلور چرچی دیمك
ترکیب اولندقده ضمیر حذف اولنمشدر مع الزاء المعجمه پغاز
فتح غین معجمه ایله براغاج چوبیدر که نجار ونشار وکسار
اغاج بچرویرار ایکن ارایه صوقارلر ودخی کفشکرلر
قالب اراسنه استوار ایتدکلری چوی که بهانه وخانه

وبانه

317

وپانه دخی دیرلر بعض فرهنك اصحابی باء موحده وفا و راء
مهمله ایله بفار روایت ایلمشلر اما اصابت ایلمامشلر
پیاز فتح یای تحتانیله صوغانه دیرلر عموما کرك
پشسون کرك پیشمسون وطعامه قونیلان صوغانه
دیرلر خصوصا عربیده بصل دیرلر پیر کله پزباچه جی
وآشجی دیمشلر فهم اولنان کله پشوریجی بر مشهور
آدم اولمقدر پیروزی سکون یای تحتانی وضم راء
مهمله ایله نیکبخت ومظفر وطالع مسعود که فیروز
دخی دیرلر پیش نماز یعنی امام صلوة وخطیب دیمکدر
پینه دوز سکون یای تحتانی وفتح نون وضم دال
مهمله ایله اسکیجی واسکی دیکیجی که پینه اسکی یه
دیرلر دوزد وختن لفظندن اسم فاعلدر پیواز سکون
یای تحتانی وفتح واو ایله مرغ عیسی دیدکلری قوشدر که
ترکیده دخی عیسی قوشی دیرلر مجمع الفرسده خرپیواز
مرقومدر پیهسوز سکون یای تحتانی وهاء موقوف

وضم سين مهمله ايله ياغ ياقيجى ديمك اولور معناى تركيب
بويله دركن روايت اولنان معنى موم قونيلان پسوس
وچراغدن وشمعدان ديمكدر مع السين المهمله پير
جيس سكون يائين تحتانيين وكسر جيمله نام زحل ونام
ابليس عليه اللعنه كذا فى شرفنامه پيس سكون ياى
تحتانيله برص علتى كه انسانك وحيوانك ظاهر جلدنده
واقع اولور بركه ود بياض اولور وسياه اولور عربيده
بياضنه برص وسياهنه بهق ديرلر نسخهٔ ميرزا ابراهيمده
خرماى ابوجهل كه قابوغى ليف كبى اولور آندن رسن
ايدرلر پيش رس اوّل ايربشيجى ميوه كه مراد طورفنده
ميوه در پيلس سكون ياى تحتانى وفتح لامله فيل كموكى كه
عاج دخى ديرلر پيوس ضم ياى تحتانى وواو معروف
ايله ايكى معنايه در اول طمع معناسنه پژولش ضم زاء فارسى
وواو مجهول ايله بمعنى درهم شدن وپريشان كردن كذا
فى فرهنك جهانكيرى پياموزش بر نوع بياض صوغان
كبى

کبی کوکدر بیا یاندر بتر عربین بصل لفار دیرلر نافع دوادر
پیچش سکون یای تحتانی وکسر جیمله بورولش معناسنه
اسم مصدردر پیراهش سکون یای تحتانی وکسر ها ایله
بمعنی پیرایش ودخی دباغت اولنمش دری ودباغه دخی
دیرلر کذا فی مجمع الفرس پیرایش سکون یای اول وکسر
ثانیله پیراستن لفظندن اسم مصدردر بزه مك وزیب
وزینت ایلمك معناسنه پیشاپیش پیش پیش ایلرو معناسنه
ایکی پیش اراسنده کی الف مقابله ومساوات ایچون معنای
ترکیب ایلرو ایلرو دیمك اولور پیش اوك در مقابلی
پس دروایلرو معناسنه ده کلور پیشکش معروف
سلاطینه ویریلان هدایا پیلغوش سکون یای تحتانیله
ولام موقوف وضم غین معجمه ایله سوسن نوعندن بر
سوسن در کنارنده نقطه ورخنه لری اولور وبعض نسخه ده
منقش سوسن معناسنه مروید در پیلگوش سکون یای
تحتانی ولام وضم کاف فارسیله ایکی معنایه کلور اول بر بیراقدر

فيل قولاغنه بكزر فيلموش دخی دیرلر مع الفاء پیچای ناف
کوبك بورسی دیدکلری سنجود ر مع الکاف پرستك و پرستوك
کلاهما بکسر الراء وسکون السین المهملات اول فتح تاء مثناة
ثانی ضم ایله مجمع الفرسده وبعض فرهنکلرده باء فارسی
مفتوحه ایله روایت ایدرلر اما فرهنك جهانکیریده کسر
بایله ضبط وتصحیح اولنمش فرهنك مرقوم هم تألیف متأخر
وهم مأخذی معتمد کتب اولمغله اکا متابعت اولندی برقوشدر
ارقه سی وقویروغی سیاه وسینه سی بیاض ومنقاری سرخ
اولور اکثر درون سقف خانه لرده آشیانه ایدر فرشتوك
وفرستو دخی دیرلر ترکیده قرلنغج عربیده خطاف دیرلر پرك
سکون راء مهمله ایله بوزن وبمعنی پلك چشم یعنی کوز
قباغی پرتك کسر راء مهمله وسکون نونله بمعنی پرند
مرقوم یعنی قلیج جوهری وآنك لمعه سی کذا فی مؤید الفضلاء
اما فرهنك جهانکیریده شمشیر جوهردار وفلزات نوعندن
برنج معناسنه زبان هندیده پتیل دیرلر پرشك فتح زاو سکون

شین معجمتین ایله حکیم وطبیب وجراح معنالرینه روایت
اولنمشدر اما باء موحده وآخری کاف فارسیله اولمق اوزره
اکثر معتبر ومعتمد لغتلرده مسطور اولمغین باء موحده ده
دخی تحریر اولندی پستنك سکون سین مهمله وفتح تاء
مثناة ونونله ایکرم دیدکلری یمشدر پشك سکون شین
معجمه ایله درت معنایه کلور اول بمعنی جعد یعنی قورجق
صاچ بعض فرهنکده الم وغصه معناسنه رابع فرهنك
جهانکیریده قرعه درشرکا میانلرنده تقسیم اشیا ایچون
اتارلر پلستك کسر لام وسکون سین مهمله وضم تاء مثناة
ایله قولنج معناسنه که برستوك دخی دیرلر کذا فی فرهنك
جهانکیری پلك سکون لامله کوز قپاغی معناسنه پننك
فتح نون اول وسکون ثانیله بمعنی دریچهٔ خانه کذا فی المؤید
پنك سکون نونله برنوع صواولچکی در برشبانروزی که
یکرمی درت ساعتدر اول بیك اولچك صوطلونجیه دك
تخمین وتقسیم ایتمشلر انك بر اولچکنه پنك دیرلر باقردن

ویاخود توجدن کاسه کبی ایدوب بیننده برکوجك دلك
قویوب صو اوزرینه قورلر تدریجیله طولر و برصنعت
ایلمشلر طولدقده کندودن بوشانور برکون برکیجه ده اون
بیك کره طولوب بوشانور اکا پنگان و پنکان دخی دیرلر
تعریب ایدوب فنجان دیدیلر و مزبورك قبحانه مشابهتی
واردر پیازك فتح یای تحتانی وزاء معجمه ایله ایکی معنایه
کلور اول براوتدر اندن حصیر یاپارلر واوردلر ثانی برنوع
کرزدرکه باشی اولان طوپی زنجیر ویاخود طسمه ایله
دسته سنه بند ایدرلر بیازی دخی دیرلر ترکستانده کسکن
دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری پیتك سکون یای تحتانی
وفتح تاء مثناة ایله بیدلغتینك معنای رابعی ایله مرادفدر
بیهوده و بی فائده معناسنه کذا فی فرهنك جهانکیری پیچاك
سکون یای تحتانی وفتح جیم فارسیله کوبك بوریسی معناسنه
کذا فی المحمودی وطولاشق نسنه یه دیرلر پیچك سکون یای
تحتانی وفتح جیم فارسیله درت معنایه کلور اول براوتدرکه

کوك

کوکی وولمز هر قنغی اغاجه صاریلورسه قوریدر عربیده
عشقه ولبلاب دخی دیرلر ثانی سربند زنان یعنی عورتلر
باشلرینه بغلدقلری نسنه ثالث ابریشم وایلك یوماغی
رابع زهگیر که بوینوزدن وکوکدن ایدرلر پیلك
سکون یای تحتانی وفتح لام ایله چتال دمرنلو براوقدر
کذا نقله کمال پاشازاده اما سایر نسخه لرده یصی دمرنلو
اوقه دیرلر ومناسبت دخی وارد رچتال دمرنلو اوقدر
دیمش یوقدر مع الکاف الفارسی بستر آهنك لوازم جامه
خواب یورغان ودوشك وچارشب وامثالی بیش آونك
انساندن وحیواندن جمله دن ایلروکیدنه دیرلر دوه وقاطر
قطارندن بشنك دیدکلری بوندن دراصلی پیش آهنك
اولوب قصدی ایلروایلروکیدیجی دیمك اولور پیلکوشك
کل دیباس درکه عربیده نورالربیاس دیرلر فتح نون له
کذا فی مؤید الفضلا پیلوك سکون یای تحتانی وضم
نون له اکشی یوغرت معناسنه که پینو دخی دیرلر کذا فی مجمع

الفرس مع اللام پشل کسر شین معجمه ایله ایکی سنه یه دیرلرکه
بری برینه اوره لر زیل کبی وامثالی هرنه که بری برینه
اوریلور کذا فی فرهنك جهانکیری پلپل سکون لامین
وباثین مکسورتین ایله بوبرکه عربیده فلفل دیرلر وابل کسر باء
موحده ایله عربیدر و فرتله یغان یغموره دیرلر پل بووزن
دل اوکچه معناسنه که پاشنه دخی دیرلر پیخال سکون یای
تحتانی وفتح خاء معجمه ایله فضلهٔ مرغ یعنی قوش ترسی
پیرارسال سکون یای تحتانی وراء ثانی وفتح اول وسین
مهملتین ایله سنهٔ کذشته دن اولکی سنه معناسنه در
پیرزال ایکی معنایه در اول لفظ مرکب اولوب پدر رستم
اولان زال در که تعظیما پیر کلمه سنی مضاف ایلمشلر در
ثانی فرتوت یعنی یاشلو عورت اسمیدر که پیره زال دخی
دیرلر ومسن اختیارلره اکرا ما پیر زال دیرلر پیل سکون
یا ایله ایکی معنایه در اول بر جانور در معروف معربی
فیل در ثانی بمعنی خریطه که پیل دخی دیرلر وشپیل بو ندندر

مع

مع المیم پیچکم سکون جیم فارسی وفتح کاف له ایوان وبارکاه
معناسنه که پشکم دخی دیرلر بعض فرهنکلرده اول خانه یه
دیرلر که اطرافی شبکه اوله پدرام سکون دال وفتح راء
مهملتین ایله آراسته وخرّم ونیکو با آسایش وجای آرام
چون باغ وخانه ومجلس کذا فی شرفنامه بعض فرهنکلرده
بمعنی همیشه مذکوردر مختارینک بیتی بو معنایه مناسبدر
براهام اسم عجمیدر که معرّبی ابراهیم در بهرام کور زمانده
غایت بخل وخست ایله مشهور بر کسنه واردی انک
نامی ایدی مجمع الفرس فتح باء موحده ایله ذکر اولندی
کما مرّ اما فرهنک جهانکیریده کسر باء فارسیله تصحیح
اولنمشدر پشکم سکون شین معجمه ایله بمعنی پیچکم مرقوم
پیر تعلیم معلم علوم دین کذا فی شرفنامه پیرزرام ضم
راء اول وفتح ثانی وزاء معجمهٔ موقوفه ایله زمان قدیمده
بر شهر آدیدر پیلادام سکون یای تحتانیله بوزن بی آرام
بر معظم مستحکم حصارک اسمیدر وحذف یا ایله دلارام

و زنی اوزره دخی مروید در کذا فی مجمع الفرس پیلسم سکون
یای تحتانی ولام موقوف وضم سین مهمله ایله تورانیلردن
پیران ویسه نك برادریدر رستم ایله عظیم جنك ایدوب
آخر رستم آنی هلاك ایلدی مع النون پنیان سکون
تاء مثناة وفتح یای تحتانیله بمعنی دشمن کذا فی المجمع الفرس
پژمان سکون زاء فارسی وفتح میمله افسرده وبی رونق
پژولیدن ضم زاء فارسیله درهم شدن وپریشان کردیدن
پستان سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله ممه
معناسنه در پسندن فتح سین مهمله وسکون نونله
پسندیدن لفظندن مخففدر پنداریدن سکون نون
وکسر زاء معجمه ایله پنداشتن سکون نون وشین معجمه
ایله کلاهما صانمق وداشتن معناسنه یعنی بلمك وتکبر
ایلمك یعنی کندوده اولمین نسنه یی وار صانمق معناسنه در
عربیده ظن وچغتایده ساغینماق دیرلر پنکان سکون
نون وفتح کاف فارسیله طاس معناسنه در بیوك اولسون

کوچك

کوچك اولسون عموما وشر بتجیلر طاسی در پنکیدن
سکون نون وکسر کافله کند وکند وایله سویلنمك
وطارلغتمق معناسنه در پنهان اکرچه کزلو وخفی معناسنه در
اما مخفی یعنی کزلنمش معناسنه ده کلور رچغتای لساننده
یاشونقان دیرلر فرهادنامه ده خزان وصفنده ایدر
پیاوردن ضم واو وسکون راء مهمله ایله دری
ایچنده ات برتلمکه دیرلر پیچیدن سکون یائین وکسر
جیم فارسیله برقاج معنایه مصدر اولور بوزلمك
وصارلمق وطولاشمق وسویلرکن طقلمق وبوکلمك
وبوکمك معنالرینه بالاتفاق مثال معنئ اخیر
بیختن سکون یای تحتانی وخاء معجمهٔ موقوفه وفتح
تاایله بمعنی پیچیدن مرقوم فی جمیع المعانی کذا فی فرهنك
جهانکیری بیخیدن سکون یائین تحتانین وکسر خاء
معجمه ایله پاره لمق وقالقمق معناسنه پیراستن فتح را
وسکون سین مهملتین ایله جمیع فرهنکلرده دوزمك

وبزه مك وكورك سپيلمك واغاج وباغ بودامق وزراعت
ايچون تارلا اصلاح ايتمك وچقوری طولدرمق معنالرینه
مصدردر اما فرهنك جهانكيريده پيراستن ضد آراستن
ازان جهت كه اراستن بمعنی افزودن است وپيراستن كم
كردن بو معنايه شاهدی اولدر كه اول وقت كه سلطان
محمود خاص ايازه امر ايلديكه زلفن كسوب كيدره اياز
امری يرينه كتوريجك سلطان محمود اول حالدن
بی تاب اولدقده پيرامن وپيرامون كلاهما بسكون الياء
وفتح الراء چوره معناسنه كه عربيده اطراف وحوالی ديرلر
پيران سكون يای تحتانی وفتح راء مهمله ايله افراسيابك
صاغ قولده وزيری ايدی اكثر رستمله جنكده سرلشكر
ايدردی پيران ويسه ده ديرلر وصول قولده وزيری
قراخان ايدی پيراهان فتح راء مهمله وهايله بمعنی پيراهن
پيراهن كوكلك عربيده قميص ديرلر پيرهن حذف الفه ده
جائزدر واستعمال اولنور پيرايیدن فتح راء مهمله وكسر

يای

یای اولی وسکون ثانیله پیراستن معنالرینه متعدیسی اولور
پیره زن یاشلی قوجه قری یه دیرلر پیرین سکون یائین
تحتانیین وکسر راء مهمله ایله بمعنی آب بد بو پیزن
سکون یای تحتانی وفتح زاء فارسیله کیکاوسك برنامدار
پهلوانی اسمیدر پیش نشین ابه که ماماجه دخی دیرلر
عربیده قابله دیرلر اطفال طوغردوب کوبکین کسن خاتونه
دیرلر کذا فی فرهنگ جهانگیری پیشن سکون یای تحتانی
وفتح شین معجمه ایله خرما لیغی که آندن رسن ایدرلر کذا
فی شرفنامه پیشین ایلرو اولان نسنه نماز ظهره نماز
پیشین دیرلر نهارده نماز مقدمدر مقابلی پسین درکه
کیرو اولان نسنه یه دیرلر عربیده مقدم وچغتایده
یوردون دیرلر سبعه سیاره ده پادشاه مدحیا اولنده
پیکیدن سکون یائین تحتانیین وکسر کافله قاورلمش
بغدایی صویله بوتمغه دیرلر پیکن سکون یای تحتانی
وفتح کافله اورلمش الك پیل دمان دمان زورمند وشتابان

وخشمناك معناسنه دركه فيلك صفت ممدوحه سيدر
بيلقن سكون ياى تحتانى ولام موقوف وفتح قافله فربه
اولان حيوان ودخى بوغون اولان نسنه يه ديرلر بيلوك
سكون ياى تحتانى وفتح لام وواو ايله برنوع لطيف و
اينجه حريردركه ذى قيمت اقمشه يى آندن ايدرلر بينوبين
سكون ياى اول وثالث وكسر ثانى وضم نونله يوغرت
قوريسيله بشن طعامه ديرلر بينو يوغرت قوريسيدر
ياى ثانى نسبت ونون تأكيد ايچوندر مع الواو بخچو سكون
خاء معجمه وفتح نون وضم جيم فارسيله اول كسنه يه ديرلركه
اليله قولتوغندن صدا ظاهر ايدر مسخره لق ايچون اكا
غلغلج وغليلج وغلغيچه دخى ديرلر لكن فى فرهنك جهانكيرى
پرستو كسر را وسكون سين مهملتين وضم تاء مثناة ايله
قرلنغج كه عربيده خطاف ديرلر پند وسكون نون وضم
دال مهمله ايله بوزن هندو ايكى معنايه در اول صداى
آب ثانى كنه ديدكلرى مكس در حيواناته ياپشور پيازو

پغ

فتح یای تحتانی ضم زاء معجمه ایله بر نوع پیاز دشتیدر
بصل عنصل وطب کتابلرنده اسقیل دنحی دیرلر پیاستو
فتح یای تحتانی وسکون سین مهمله وضم تاء مثناة ایله
ایکی معنایه در اول دهن فراخ یعنی بول اغز معروفی
پیشرو سکون یای تحتانی وشین معجمه وفتح راء مهمله
ایله ایکی معنایه در اول ایلرو کیدیجی ومقدمهٔ جیش
وغیری ثانی سازلرده مقدم ادا اولنان آهنک معناسنه
چغتای لسانده ایلرو کیتمکه باشلامق دیرلر سبعهٔ
سیاره ده فرخ شاه جانانه‌یی خواجه اخی‌یه نکاح ایدوب
خلق اوکنجه زفافه کوتردکلرنده دیر قطعه خواجه‌یی
باشلادیلر اول ساری که نهان ایدی ماه رخساری
خواجه اول اوبکا چونکه قویدی ایاق باشلاغات
خلق چیقتی جمله ایراق پیلو سکون یای تحتانی وضم
لام مله مسوالک اغاجیدر که عربیده اراک دیرلر حقایق
الاشیا نام کتابده مسطوردر که پیلو اراک اغاجیك

بمشيدر كذا في مؤيد الفضلا پینو سکون یای تحتانی
وضم نون ایله اکشی یوغرت ویوغرت قوریسی مع الهاء
بخلوجه وبخلیجه کلاهما بسکون الخاء المعجمة الاول
بضم اللام والثانی بکسر الها بمعنی بخجوی مرقوم یعنی
قولتق اوتدرمك كذا في نیازی بخاری پرازده فتح راء
مهمله وسکون زاء معجمه ایله اتمك یاپمق ایچون ذکری
کسلمش خمیره دیرلر کذا فی مؤید الفضلا پرپره سکون
راء مهملهٔ اولی وفتح ثانیه وکسر باء فارسیله بمعنی
بشیز یعنی پول پرستة کسر را وسکون سین مهملتین
وفتح تاء مثناة ایله عورت خدمتکاره دیرلر کذا فی فرهنك
جهانکیری بجمع الفرسده فتح با ایله منقولدر پزه فتح زاء
معجمه ایله ایکی معنایه در اول اکیر کوکی وج معناسنه
ثانی اسلحه یعنی جنك آلاتی پسته سکون سین مهمله
وفتح تاء مثناة ایله فستق اغزی آچلمشنه بستهٔ خندان
دیرلر پسندره فتح سین ودال وراء مهملات وسکون

نون ایله

نون ایله بمعنی حرامزاده ولد الزنا دیمك اولور
پسندیده اسم مفعولدر مقبول وگزیده وخوش کردار
ودخی تزکیه اولنمش شاهد معناسنه در پشولیده
ضم شین معجمه وکسر لامله پراکنده وپریشان
وژولیده شرف شفروه پله لام مشددایله ترازو کفه‌سی
پله لام مخففایله بر نوع سکوت اغاجیدر بیراغی پنجه‌یه
بکزر پندزه سکون نون وفتح دال وراء مهملتین ایله
بمعنی پسندده مرقوم پندوره سکون نون وواو معروف
وضم دال وفتح راء مهملتین ایله بمعنی صدای آب یعنی صو
آقرکن ظاهر اولان صداسی پنکره سکون نون وفتح
کاف فارسی وراء مهمله ایله بغدای صاپندن ایتدکلری
طبق که غله صاوردلر پیاده درت معنایه کلور
اول معروف ثانی شطرنج قطعه‌لرندن معروف در ثالث
مؤید الفضلاده بر نوع کلدر پیاله مخصوص شراب
قدحیدر پیته سکون یای تحتانی وفتح تاء مثناة ایله

ایکی معنایه کلور اول بمعنی فتیله عموما ثانی فتیلهٔ چراغ
خصوصا پیچه سکون یای تحتانی وفتح جیم فارسیله بش
معنایه کلور اول بمعنی نیستان یعنی قامشلق ثانی بورغی که
تحتهده لر لر ثالث صارغی که بعض نسنه لر صاردرلر رابع
پرده خامس صارمق معناسنه که فرغند دخی دیرلر پیچیده
پیچیدن لفظندن اسم مفعولدر ودخی بلازک که جبه
ویاخود بورمه اوله وهو البوار المعمول من الذهب
والفضة کذا فی المشکلات پیچیله سکون یائین تحتانیین
وکسر جیم فارسیله بچی یمشی دیرلر براغاجدر پیراسته
پیراستن لفظندن اسم مفعولدر حالت معانیسی ذکر
اولندی اول بمعنی آراسته ثالث کتاب المسامی فی الاسامیده
مزروعات واشجاری کثیره اولان قریه وغیری مکان
رابع زراعت ایچون اصلاح اولنمش تارلا خامس مجمع
الفرسده خارج شهرده بعض امکنهٔ معلومه مزین
ومرتب اولمغه دیرلر پیرانه توجه واری دیمکدر پیرایه

سکون

سکون یای اول وفتح ثانی وراء مهمله ایله آرایش
وزیور وزیب وزینت ویاقشق معناسنه پیرزه سکون
یای وراء مهمله وفتح زاء معجمه ایله ازاره بعض بنسنه
قویوب بغلمق اثواب وغیری کذا فی المؤید پیروزه یعنی
فیروزه معروف جواهر نوعندن کوک طاشدر مقبول
واعلاسی نیشابور طاغلرندن اولور بر نوع جدید
معدنی شبابکی دیرلر قیمتی نیشابوری قدر دکلدر معربی
فیروزج در جواهرنامهٔ میرصدرالدین ده مسطوردرکه
جملهٔ خواصندن برکسنه بر مقدارین سحق واستعمال ایلسه
اکا هر نقدر زهر ایرسه لرکار ایتمیه وعقرب وسائر
موزیات صوقدوغنه ومسموم اولانه بر مقدار سحق
ایدوب ایچورسه لر فی الحال دفع ایدر احمد التیفاشی
جواهرنامه سنده ذکر ایدرکه ملوک عجم دائما خاتم
فیروزه یی برمقلرندن کیدرمزلردی واعتقادلری
بویله ایدی که قتلدن واصابت ضرردن ومسمومات

ایجمه سندن مصون ایدر فی الحقیقه مقتول برماغندر
فیروزه کورلمامشدر ومنقولدرکه جنك وخصومات
دعاویده برکسنه نك برماغنده فیروزه خاتم بولنسه
بامرالله تعالی خصمنه غالب اولور پیره سکون یای تحتانی
وفتح راء مهمله واخفاء هایله ارباب طریقت خلیفه سنه
دیرلر پیسه سکون یای تحتانی وفتح سین مهمله ایله
الاقارغه معناسنه وصقسغانه ده دیرلر ودخی هرنه که
سیاه وبیاض ایله الاجه اوله اکا پیسه دیرلر پیشباره
سکون یای تحتانی وفتح باء موحده وراء مهمله وشین
معجمهٔ موقوفه ایله مهمان اوکنه قبل الطعام قونیلان
حلویات شکر وبادام ومربیات کبی پیشکاره پیشکار
مرقوم معنالرینه ودخی بمعنی مامی یعنی کبار اولرنده
کتخدا قارین دیدکلری بیوك خاتون پیشکاه سکون
یای تحتانی وشین معجمه وفتح کاف فارسیله بش معنایه
کلور پیشکه پیشکاهدن مخففدر بومقوله تخفیفات

لفظا

لفظ فارسیدر چوقدر پیشه سکون یای تحتانی ایله
ایکی معنایه کلور اول شغل وحرفت وصفت ثانی فرهنك
جهانکیریده برنوع نایدر اکثر چوبانلر چالرلر توتك
دخی دیرلر پیشیاره سکون یای اول وفتح ثانی وشین
معجمه موقوفه ایله برنوع لطیف ولذیذ حلوادر دقیق
وروغن وعسل یادوشاب وکبار سکر ایله ایدرلر عربیده
شفارح دیرلر پیشینه سکون یا ثین وکسر شین وفتح نونله
متاع بهاسنه مقدم ویریلن که عربیده بیع دیرلر ودخی
مقدم اولان نسنه هرنه اولورسه وارکن ایشه شروع
ایلمکه دیرلر جغتایده ایریکماك دیرلر پیفه سکون یا و
فتح فا ایله براغاجدر کندودن یرندر چوردیوب قاواولور
خراساندر قاویرینه قوللنورلر وهرکندولسانلریدر
کذا فی مجمع الفرس پیلسته سکون یا وسین مهمله وفتح
لام ایله ایکی معنایه کلور اول سختیان که خساره وادیم
وادیم دخی دیرلر ثانی فیل دیشی معناسنه پیله سکون یا

وفتح لامله تحفة الاحباب ده ابریشم قوردی معناسنه در
بینه سکون یای تحتانی وفتح نونله ایکی معنایه کلور
اول یامه که دکو دخی دیرلر وثانی قولتق واندن بتن
قیل معناسنه در پیواسته سکون یاوسین وفتح
واو وتاء مثناة ایله نسخهٔ میرزا ابراهیمده برج وحصار
معناسنه در پیوه سکون یای تحتانی وفتح واوایله
کوه دیدکلری قورتجغز که چوقه وسائر پشمینه اشیایی
کسوب سوراخ ایدر وکورکی کذلك تباه ایدر پیهزده
سکون یای تحتانی وها وفتح زاء معجمه ودال مهمله ایله
ترکیده دنه چادری دیدکاری اوتدر پیهورده سکون
یا وها وراوفتح واو ودال مهملتین ایله لسان پهلویده
بیك معناسنه در پیه سکون یا واظهار ها ایله ایچ یاغی
وقوبرق یاغنه دیرلر مع الیاء پسکل تارکی سکون
سین مهمله وفتح کافله مغل دیارنده اولور بر نوع فستقدر
پی سکون یای ایله ایچ یاغیدر پیه دن مخففدر پیازدشتی

پلا

طب کتابلرنده اسقیل دیدکاری عربیده بصل العنصل
وبصل الفار وبصل الفی دخی دیرلر کذا فی البدیعی
بیازکی فتح زاء معجمه وکسر کافله قیمتلی بر معدن لعلی در
بدخشانده بیازک نام بر قریه یه منسوبدر لعل معدنی
اولان طاغك سفلی سنده واقعدر بیازی دخی دیرلر
حذف کافله بیتکانی سکون یای تحتانی وتاء مثناة وفتح
کاف وکسر نونله بمعنی منجنیق کذا فی الجمع بیرای پیراینده
معناسنه اسم فاعلدر چهره پیرای دیرلر زیب وزینت
ویریجی دیمکدر وبر معناسی دخی اغاجك زیاده داللرین
کسیجی بستان پیرای دیرلر پیرزی سکون یا وراء و
کسر زاء معجمه ایله بمعنی خردوات وخرده فروش که
پیرزی فروش ده دیرلر بیسی سکون یا وکسر سین
مهمله ایله علت برص وبهق که جلد آدمیده وحیوانده
ظاهر اولور بیشانی ایکی معنایه دراول آلن که عربیده
جبهه وناصیه دیرلر بیش پایی اول حالته دیرلر که ایلرو

اياق قويله كذا في شرفنامه پيش دستى بمعنى سبقت وتقدم
بديگران كذا منه پيشگاهى صدر نشين يعنى حاكم
واميرمجلس وپيشگاه مرقوم معنالرندن مصدر ودخى
صفت استعمال اولنور پيشگى سكون يا وفتح شين معجمه
وكسر كافله بمعنى خدمت وپيش آرى كذا في شرفنامه
پيشنى بمعنى پيش دستى مرقوم يعنى ايلرولك ويای نسبتله
ايلرويه مخصوص اولان نسنه پيلهٔ بينى برون قنادى
معناسنه در پينگى سكون ياى تحتانى وفتح نون وكسر
كاف فارسيله بمعنى غنودن سبك يعنى امزغنمق عربيده
سنه ديرلر كسر سين ايله كذا في مؤيد الفضلا پرسا سكون
را وفتح سين مهملتين ايله پرسانيدن لفظندن مشتق
اسم فاعلدر صوريجى معناسنه پشير خرما كسر شين
وسكون ياى تحتانى وزاء معجمتين ايله خرما ظرفى كه ايچنده
خرما صالقمى چقار پيكا فتح كاف عربيله معروف براغاجدر
بورسينا نام ابو على ابن سينادر كه ذكرى مرور ايلدى

بود

پور عنقا نام زال زردر که حکایه سی مشهوردر
پوستبرا سکون سین مهمله وکسر تا بعده یای تحتانی
ایله دباغ معناسنه در که اصلی پوست پیرا ایدی تخفیفا
یایی حذف اولنمشدر پوشا واو معروف وفتح شین معجمه
ایله ایکی معنایه کلور اول بمعنی پوشیدنی یعنی جامه
ولباس پویا واو معروف وفتح یای تحتانی ایله غایت
اشکون آت بعض نسخه ده پورغه آت دیمشلر مع الباء
پوب واو مجهول ایله اوچ معنایه کلور اول بمعنی پدر
پوتاب واو مجهول وفتح تاء مثناة ایله نشانه تیر یعنی
هدف پورشسب نام پدر زردشت واو پسر بیتر سباست
مع التاء المثناة پخت سکون خاء معجمه ایله پختن لفظندن
فعل ماضیدر پشدی وبشوردی معناسنه وایاق ایله دیمک
معناسنه ده مرویدر پختکان حقیقت واصلان حق وسالکان
راه خدا پشت سکون شین معجمه ایله اوچ معنایه در اول
ارقه که عربیده ظهر دیرلر فتح ظا ایله ثانی ولایت نیشابور ده

برشهر اسمیدر سبب تسمیه سی کوه نیشابوره اکا ارقه کبی
واقع اولمشدر ایکیوز یکرمی التی قریه یی مشتمل برشهر
عظیمدر پشت بست پشتدن صکره فتح باء موحده وسکون
سین مهمله ایله بست بغلدی دیمکدر معنای ترکیب کلیم
واکا بکزر نسنه ایجنه بعض شیء قویوب ارقه ده کوتوردکلری
نسنه یه دیرلر ترکیده نعمة اللهانی ارقلوج عبارتیله تفسیر
ایتمش پلست ضم لام وسکون سین مهمله ایله بمعنی
زشت وپلید که پاشت دخی دیرلر پوت واو مجهول ایله جکر
معناسنه در جکردن ایتدکلری قلبه یه پوتی دیرلر اکثر
شعرلرده پوتی لوت معناسنه ایراد ایدرلر اول ایسه طعام
قسمندندر پوخت واو مجهول وسکون خاء معجمه ایله بمعنی
بخت کذا فی فرهنك جهانکیری پوژ درخت یعنی تنه
درخت ترکیده اغاج اوزدکی دیرلر پوست واو معروف
وسکون سین مهمله ایله مطلق دریدر آدمك وحیوانك
ونباتات قشورنه ده دیرلر عربیده جلد دیرلر وبریدم یمنو

وبعض

وبعض اشیاده کثرت معناسنه کلور ضبط وحددن
متجاوز اوله بج بج ایکی آدم اراسنده مخفی مکالمه که
فسلدی دیرلر ودخی بر لفظدرکه اوغلاق وکچی جغرلر
پرکنج سکون راء مهمله وفتح کاف ونونله جوزلحه وبادملی
حلوا وکسر کافله ده مرویدر بلوج ضم لام وسکون
واو ایله سست اندام اولمق معناسنه بوج واو معروفله
ایکی معنایه در اول درشت وناهموار وبومری اولان
نسنه که لطافت ونزاکتدن خارج اوله ثانی هیچ برایشه
برامین نسنه اکثر هیچ لفظنه مترادف استعمال ایدرلر
بوزنج واو معروف وکسر زاء معجمه وسکون نونله عذر
معناسنه یعنی اعتذار ایلمك بوزش دخی دیرلر مع الخاء
المعجمه بخ کوزده اولان چپق که علت سببی ایله اوله
بوخ واو مجهول ایله دخی چپق معناسنه مرویدر مع الدال
المهمله پرد فتح راء مهمله ایله فرهنك جهانکیرین بمعنی
برشود پزغند سکون زا ونون وفتح غین معجمتین ایله سماق

بیراغی ودری دباغت ایتدکلری اوت بعض نسخه ده قاطر
آوازنه دیرلر پنجه بند سکون نون وفتح جیم فارسیله
پیشانی بند معناسنه در آلن باغی دیمك اولور عربیده
عصابه دیرلر پود اوج معنایه کلور اول اماله ایله
ارغج درکه عربیده سدا دیرلر پورمند واو معروف
وسکون راء مهمله ونون وفتح میمله صاحب اولاد
اولان آدمه دیرلر وواو مجهول ایله خوش بوا براوت
آدیدر کذا فی فرهنك جهانکیری پوشند واو معروف
وفتح شین معجمه وسکون نونله بمعنی سرپوش کذا فی
مجمع الفرس پولاد اوج معنایه کلور اول جوهردار دمور درکه
معروفدر مع الراء المهمله پخته خوار بمعنی کدا وداماد
مثال برغود سکون راء مهمله وضم غین معجمه ایله
بلغور معناسنه برکر سکون راء مهمله وفتح کاف
فارسیله مرصع طوق وامثال مجوهر نسنه لر پسند
فتح سین مهمله وسکون نون ایله اوکی اوغل معناسنه

پشت دار

پشت دار بمعنا پشتیبان پشخور سکون شین وفتح خاء
معجمتین وواو معدوله ایله کلام زائد وبیمعنی وهدیه
پندار سکون نون وفتح دال مهمله ایله بمعنی ما الدار
وصاحب انبار ومحکم وقوی پندر سکون نون ایله
شیرازالکه سنده بر قلعه اسمیدر کذا فی شرفنامه پور
واو معروف ایله درت معنایه کلور اول اوغل عربیده کی
ولد معناسنه پور آزر یعنی حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه
الصلوة والسلام کذا فی شرفنامه پور هاجر یعنی حضرت
اسمعیل علی نبینا وعلیه السلام ایضا منه پهر سکون
ها ایله بمعنی مدرسهٔ جهودان کذا فی مؤید الفضلا
مع الزاء المعجمه پراز فتح راء مهمله ایله چفت آتلرندن
بویندرق اغاجی که اوکوزلک بوینینه کچوردلر آنی بغلیه قلر
قایشه دیرلر مشکلاتده باء مکسوره ایله مروید پرز
سکون راء مهمله ایله خاوکه قطیفه وچوقه وقالیچه ده
اولور وابریشم وایلک دهاولانکه ترکیده ضم را ایله

پژول باز ضم زاء فارسیله پژول بر نوع اویوندر بسلم
دخی دیرلر باز اکا فاعل اولور یعنی اول اویونی
اوینایجی دیمك اولور پشتماز سکون شین معجمه
وتاء موقوف ایله مهرهٔ پشت یعنی آرقه کموکی عربیده
فقرات دیرلر ویجوز بالراء المهمله مشکلاتده وهو
الذی یؤخذ فی الجلد کهیأت الدرهم تعبیریله مسطوردر
پشخیز سکون شین ویای تحتانی وکسر خاء معجمتین
ایله یای اغاجی که مشکلاتده وهو شجر صلب یتخذ منه
القشر ویعملون فیه القوس پوز اطراف دهن یعنی
آغز چوره سی مع الزاء الفارسی پراژ فتح راء مهمله
ایله بمعنی پراکنده وپریشان کردن پژپژ سکون زا
وضم باء فارسیین ایله فرهنك جهانکیریده برکلمه‌در که
اوغلاق وکچی نواحت ایدرلر پژ بمعنی شبنم پوز
واو معروف ایله بمعنی زنخدان یعنی چکه مع السین المهمله
پرس پرسیدن لفظندن صیغهٔ امردر صورمعناسنه

پس

بس بمعنی بسر بلوس ضم لام وسکون واو ایله بمعنی تواضع
وتملق وفریب بوس واو مجهول ایله جرب زیانله
فریب ویرمك معناسنه کذا فی شرفنامه مع الشین المعجمه
بخته جوش نسخهٔ میرزا ابراهیمده شراب تیرهٔ جوشانیده
یعنی زیاده قینامغله غلیظ و قوی اولمش شراب باده اولسون
اشربه اولسون اما فرهنك جهانکیریده بر نوع شرابدرکه شیرهٔ
انکوری سموز قوزی اتیله چولمکه قویوب بعض بهارات
ایله قینادوب استعمال ایدرلر طریق ترکیبی طب کتابلرنده مصرحدر
ضعف معده وکبد وضعف باه ایچون ووجع ایچون مفاصل
وفالج ولقوه یه نافعدر وکسر ریاح وادرار بول ایدر نافع
شرابدر پرتاش سکون راء مهمله وفتح تاء مثناة ایله ولایت
ترکانك نامیدر کذا فی مؤید الفضلا پش بمعنی کیسوی
اسب یعنی آت یلیسی پش بارکی چون عنان آفتند اما مؤید
الفضلاده پش ضم با ایله بمعنی جعد وفتح ایله کیسوی
اسبدر ومجمع الفرسده طرف که کمر او زرینه بغلرلر و بو معناسیه

دخی فرومایه دیمکدر پنجش سکون نون وکسر جیمله
اکیلمك ایچون اولمش پنبه طوپی که پندش وپندك دخی
دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری پندش سکون نون
وکسر دال مهمله ایله بمعنی پنجش مرقوم پوزش واو
معروف وکسر زاء معجمه ایله ایکی معنایه در اول عذر دیلمك
ثانی مطلق عذر در پوش سکون واو ایله ایکی معنایه
کلور اول پوشیدن لفظندن صیغهٔ امر ووصف
ترکیبی اولور پوشش اورتونه جك وکیلجك معناسنه
اسم مصدر صیغه در پویش یای تحتانیله پوییدن
لفظندن اسم مصدر در دیلوب یوبورمق معناسنه مع الغین
المعجمه پشتروغ سکون شین معجمه وضم تا وراء مهمله
ایله بر نوع سرتیز دکندر حجاز بریه سنده چوق اولور
تازه ایکن دوه یسه فی الحال هلاك اولور عربیده
ضریع دیرلر قوله تعالی انه لشانئك اهل جهنم حقنده لیس لهم
طعام الا من ضریع وارد اولمشدر پشتهٔ باغ جایر

وچمن

وچمن وسبزه زار دیمکدر بلوغ ضم لام ایله حیواناتدن
سود صاغمق استحلاب معناسنه مع الفاء بفاغزدن
چقان هوا سمع وچراغ سویندرمکه اخراج ایدرلر
مع الکاف بنك سکون تاء مثناة ایله اورس اوزرنده
دمور وباقردوکدکلری بیوك چکیچ دربجشك ضم
جیم وسکون شین معجمه ایله قویون وکچی وامثالی حیوان
ترسی کذا فی مجمع الفرس برتك سکون راء مهمله وضم
تاء مثناة ایله زیاده اشکون ویورغه آته دیرلر وکوچ
معناسنه ده رسیدهٔ نظر دربردك سکون را وفتح
دال مهملتین ایله لغزویا کلتیج معناسنه بزوك ضم زاء
فارسیله بمعنی صدای موحش ومهیب بزك سکون زاء
فارسیله تسبیح بوجکی معناسنه دربشتك سکون شین
معجمه وفتح تاء مثناة ایله اوچ معنایه کلور اوّل جامهٔ کوتاه که
بیله دك ایدرلر حالا اروم دیارنده دخی مستعملدر بشنی
وعجایبی دخی دیرلر ثانی برمرضدر آته وقاطره عارض اولور

ایاقلرنده خرده دانه جکلر چیقوب پش وشیشر یوریمکدن
آلیقورثالث برنوع اویوندر برآدم ایکی النی یره قویوب
ایاقلرین یوقارو قالدورب یورودر اول اویونه سکندر
وکردم دخی دیرلر هندی لساننده بولغت کتاب معناسنه در
پشتنك سکون شین معجمه ونون وفتح تاء مثناة ایله
طبقور قولاننه دیرلر پشنك فتح شین معجمه ایله کدیدرکه
بوشك دخی دیرلر عربیده هره وسنور دیرلر پك اوج
معنایه کلور اول کنده وناهموار اولان نسنه یه دیرلر
ثانی ایچی بوش نسنه که مخفف پوکدر ثالث دمورجی چکیچی
بومعناده دخی پتك مرقومدن مخففدر بو اوج معنایه
ترتیب اوزره پلك سکون لام ایله ایکی معنایه در اول کوز
قپاغی معناسنه پلوك ضم لام ایله دوه ترسی که عربیده بعره
دیرلر پنجشك سکون نون وشین معجمه وضم جیم ایله بوزن
ومعنی کنجشك یعنی سرچه عربیده عصفور دیرلر پنجك
سکون نون وفتح جیم ایله محلوج پنبه یوماغی که اکیرلك

ایچون

ایچون حاضر اولمش اوله یاغند و یاغنده وغنده وبند
وبنده وبندش وبندك وكاله دخی دیرلر بندك سكون
نون وفتح دال مهمله ایله بمعنی بندك مرقوم پوپك واو
معروف وفتح باء موحده ایله هدهد قوشی كذا فی تحفة
الاحباب پورك نام دختر دای كتوج درکه بهرام كور آنی
حبالهٔ ازدواجه كتورمش ایدی فورك دخی دیرلر
پوشك واو معروف وفتح شین معجمه ایله ماوراء النهر
لساننده كربه معناسنه در كه عربیده هرّه دیرلر بعض
نسخه ده باء موحده ایله وبعضیسنده میمله موشك
وصحاحده یای تحتانی ایله یوشك واقع اولمشدر مع
الكاف الفارسی پشتلنك سكون شین ونون وفتح تاء
مثناة ولامله ناقص ومعیوب وهرزه وهذیان معناسنه در
پشنك فتح شین معجمه وسكون نونله زمان قدیمده وضع
اولنمش بناء وقارمه معناسنه پوشنك واو مجهول
وفتح شین معجمه ونونله هری مضافاتندن بر قریه اسمیدر

تعریب ایدوب فوشنج دیدیلر بوك واو معروفله اوج معنایه
كلور اول غله قودقلری قیونك اغزینه قوشیلان خس و
خاشاك معناسنه مؤید الفضلاده قاو و پنهان اولمش غله
معناسنه در بعض نسخه ده بای موحده ایله منقولدر مع اللام
پخل سكون خاء معجمه ایله بمعنی برهن كه تخمكان و فخ
دخی دیرلر تركیده سموزاوت دیرلر پرتكال سكون راء
مهمله و فتح تاء مثناة و كاف فارسیله هندك حدودنده
داخل بر ولایت اسمیدر پردل شجیع و بهادر و صاحب
فكر و رای معناسنه پرشكال سكون را و كسر شین معجمه
و فتح كاف فارسیله بولتلو هوا یعنی كوك یوزنده بولوت
اولوب یاغمدوغی محل و كاهی ترشح ایلیه پرژغول سكون
زاء فارسی و ضم غین معجمه ایله بمعنی برغول مرقوم یعنی
بلغوردن اولان طعام پل ایكی معنایه كلور اول معروف
یعنی كوپری پوپل سكون واو و فتح باء فارسیله جوز بوا قدر
اولور بر نسنه در تعریب ایدوب فوفل دیدیلر بر نوع دارودر

لسان هندیده سیاری دیرلر یوخل واو مجهول ایله
یخل مرقوم معناسنه دریوستکال واو معروف وسکون
سین مهمله وتا وفتح کاف فارسیله فرهنگ جهانگیریده
پوست بی موکه در ته دنبه باشد یعنی قویرق دبنده اولان
تویسز دری ومجمع الفرسده قیونك قویروغی تویلرینه
یاپشوب صالنان سرکین بول واو مجهول ایله اوچ
معنایه کلور اول بمعنی بیشتر مرقوم ثانی کاربانسرای
ومنزل غربا ثالث کوپری که عربیده جسر دیرلر کسر جیمله
مع المیم برسم سکون را وفتح سین مهملتین ایله برایله
سمدن مرکبدر منت اولان طعامه دیرلر برآدمه احسان
ایدوب تحمیل منت ایلمکدن کنایه در بزم فتح زاء فارسیله
قراغو معناسنه وهو ما یسقط من الثلج فی اللیل کذا
فی المشکلات پشترم سکون شین معجمه وراء مهمله
وضم تاء مثناة ایله قورداشنی دیدکلری علت که عربیده
شری دیرلر پل چکنم ولایت شیرازده برکوپری نامیدر

وجه تسمیه سی بودر که بر بازرکان متمول وافر تجمل واجمال
ایله شیرازه کلوب جمیع مالنی خراباتده ذوق وعشرته
دکیشوب مفلس وبی نوا اولدقده شیرازدن چیقوب
مذکور کوپری یه بیهوش کلوب آنده چکمز چکمز
دیه رك قالوب ایلروکیده مزاول زماندن
بروا اول کوپرویه اسم اولمش دیرلر کذا فی شرفنامه
پوشیده چشم یعنی نابینا عربیده اعمی معناسنه کذا
فی المحمودی مع النون بختن سکون خاء معجمه ایله پشمك
وبشورمك معناسنه مستقبلنده خای زایه قلب ایدوب
پزد وپزند دیرلر پرسان سکون را وفتح سین مهملتین ایله
بمعنی پرسنده صوریجی معناسنه اسم فاعلدر پرسیدن
صورمق که عربیده سؤال معناسنه چغتایده صادی سین
اوقویوب سورماك دیرلر سبعهٔ سیاره ده پادشاهه خطاب
محلنده دیر پرکردن چوق ایتمك وطولدرمق وتکرار ایلمك
پرکسون سکون را وضم کاف فارسی وسین مهملتین ایله ابر

اوزرینه

اوزرینه اورتیلن یاپوق که عربیده غاشیه دیرلر پروین
سکون راء مهمله و یای تحتانی و کسر واو ایله بمعنی چرك و
شوخکین پزیدن کسر زاء معجمه ایله چمدیلمك معناسنه پشتوان
سکون شین معجمه و تاء موقوفله دیواره استحکام ایچون
قونیلان اغاج که ترکیده خطل دیرلر صحاحده قبو آردینه
قودقلری اغاج معناسنه در فرهنك جهانکیریده بمعنی
پشت و پناه منقولدر پشتیبان پشت ایله باندن مرکب
لفظدر ارقه ویریجی و حمایه ایدیجی معناسنه پشیزه نشان
بمعنی سکه زن پشتیون مختصر پشتوان مرقومدر پفشریدن
سکون فا و کسر شین معجمه و راء مهمله ایله بمعنی برافشاندن
یعنی صاچمق پفیدن کسر فا و سکون یای تحتانی ایله شمع
و چراغ سویندرمك اطفا معناسنه چغتای لسانندە
اوچماق دیرلر پلوان و پلون سکون لام ایله مؤید الفضلاده
بمعنی پشتواره کاه یعنی ارقه یوکنی قویوب آرام ایده جك
یر معناسنه در فرهنك جهانکیریده مزروعات و باغ

و بوستان اطرافنه حفظ ایچون و حیوانات کیرممك ایچون
دیوار کبی یپراقدن ایتدکلری یوکسك یرمعناسنه در پنجنك
زبان برصاری و قزل رنك بویا دربشنه دروبرنوع
دواد رعربیده لسان العصفور دیرلر پور ابتین کسر
باء موحده و تاء مثناة وسکون یای تحتانی ایله آبتین
فریدون شاهك پدری نامیدر پورا وغل درمعنای
ترکیب فریدون شاهدر پوران سکون واو وفتح
راء مهمله ایله شهرکتوج آدیدر قوران دخی دیرلر
کذا فی فرهنك جهانکیری پور دستان یعنی رستم
دستان که دستان رستمك باباسی لقبیدر پوردکان و پوردیان
پنجه دزدیده یعنی خمسهٔ مسترقه نك اوزرینه بش کون
دخی زیاده ایدرلر اون کون اولور پوردکان و پوردیان
دیرلر فارسیلر بو کونلره زیاده اعتبار ایدوب عظیم جشن
ایدرلر معربی فوردجان در پور عمران یعنی حضرت موسی
وهارون علی نبینا وعلیهما الصلوة والسلام پوریان

کس

کسر راء مهمله ایله یعنی متوطنان شهر کنوج که بو د شهرك
آدی اولمغله یای نسبتله آنده ساکن اولان اهالیسی دیمك
اولور بوزن واو مجهول وفتح زاء معجمه ایله زراعت
ایچون تارلایی پاك ایدوب آماده ایلمك معناسنه در روزنه
فارسیله کثرت شغلدن الده ظاهر اولان قبرجغه دیرلر
پوزیدان واو معروف وکسر زاء معجمه وسکون یای تحتانی
ایله بمعنی عذر آوردن واعتذار معناسنه کذا فی مجمع الفرس
پوزیدن کسر زاء معجمه ایله عذر ایلمك وبسنه پشرمك
طنج معناسنه پوزش کردن دخی دیرلر پوستیان سکون
واو وسین مهمله وکسر تاء مثناة وفتح یای تحتانی
ایله صاغری دیدکلری دریدر پوستین سکون سین
مهمله وکسر تاء مثناة ویای ساکنه ایله دری معناسنه
عموما سختیان وساٸری وددریدن مصنوع اولان
اشیا وکورك معناسنه در خصوصا هر نه اولورسه
پوست درید دیا ایله نون جملهٔ ماده سنك اسمنه الحاق

ایچوندر وبر معناسی دخی غیبت در استعاره طریقیله
استعمال اولنور پوسیدن واو معروف وکسر سین مهمله
ایله چوریمک معناسنه در پوشکان واو مجهول وشین
موقوف وفتح کاف فارسیله ایکی معنایه در اول شهر
نیشابوره قریب بر مکان اسمیدر ثانی موسقیده بر نوا
اسمیدر کذا فی مجمع الفرس پوشیدن واو معروف وکسر
شین معجمه ایله اورتمك ستر معناسنه وکیمك لبس معناسنه
مصدر در پوکان و پویکان کلاهما بکاف العجمی رحم
مادر معناسنه زهدان دخی دیرلر و بر معناسیده بر
نسنه‌یی نمناك ایتمك ایچون بر مقدار صو سپمکدر
پون واو معروفله تکلتی معناسنه که ممدزین دخی دیرلر
پویان واو معرف وفتح یای تحتانی ایله پویدن لفظندن
اسم فاعلدر یلیجی معناسنه پوییدن کسر یای تحتانی
اول وسکون ثانیله یلمك وشدتله کتمك معناسنه
پویانیدن اکا متعدی اولور پیوسیدن ضم یای تحتانی

اول

اول وسکون ثانی وواو وکسر سین مهمله ایله ظن ایتمك
ورجا وتواضع ایلمك وماتم ایلمك نعمة الله تقلید ریشیدن
شین معجمه ایله ده اول معنالره مروید ر مع الواو بخته کاو
اول ادویه درکه قینادوب صوییله بدن مریضی یورلر
اکا سپرم دخی دیرلر یشتمازو بمعنی بشتمازمرقوم ودخی
بمعنی کوشت پشت یعنی ارقه ده اولان ات وبیل کوکی که
عربیده فقرات دیرلر پوپو پوپك مرقوم معناسنه کذا
فی شرفنامه بمعنی هد هد فرهنك جهانکیریده آوازهد
هده دخی دیرلر پیو ضم یای تحتانیله بمعنی کلوخ
کذا فی نسخهٔ میرزا ابراهیم وغیری نسخه ده توام اولان
اولاد ترکیده ایکیز دیرلر مع الهاء بخته بختن لفظندن
اسم مفعولدر پشمش معناسنه اسم عامدر واستعاره
طریقیله جهاندیده وکرم وسرد کشیده یه ده دیرلر پرپایه
قرقایاق دیدکلری یرموذی جانوردرچیان دخی دیرلر
عربیده شبث دیرلر فتحتین ایله کذا فی مجمع الفرس پرده ایکی

معنا یه در اول معروف ثانی بمعنی پرد مرقوم یعنی لغز و یا کلنج
پرزه سکون راء مهمله و فتح زاء معجمه ایله نسخهٔ میرزا
ابراهیمده بمعنی پارهٔ جامه یعنی اثواب پاره لری و شرفنامهٔ ده
و تحفة الاحبابده بمعنی پرزی یعنی خاو که جامهٔ پشمینه
و قطیفه ده اولور پرسه سکون را و فتح سین مهملتین
ایله بمعنی پرسش بیمار عربیده عیادت دیرلر کسر عین مهمله
و فتح یای تحتانیله میر پرمه سکون راء مهمله ایله بوزن سرمه
ایکی معنایه کلور اول منقب که اغاج و دمور دلرلر ثانی
دیك سنکین یعنی طاش چولمك بعض نسخه ده ایر معناسنه ده
رسیدهٔ نظر دربژه بوزن مژه جست و چالاك معناسنه در
پسریچه فتح سین و کسر راء مهملتین و سکون یای تحتانیله
بمعنی پسران بدکار و ناخلف کذا فی مؤید الفضلا پشتاره
سکون شین معجمه و فتح تاء مثناة و راء مهمله ایله بمعنی
پشتوار پشتمازه بمعنی پشتمازوی مرقوم یعنی فقرات
ظهر که صلب دخی دیرلر پشتمزه الفسز دخی معنای مرقومه در

پشتمزه

پشمنزه بودخی پشتمازهٔ مرقوم معناسنه در پشتواره
سکون شین معجمه وتاء مثناة ایله آرقه یوکی که پشتاده
دخی دیرلر پشته سکون شین معجمه وفتح تاء مثناة ایله
دپه که صحرالرده طپراقدن واقع اوله عربیده مائل دیرلر
خصوصا وهرنه که دپه کبی یغلمش اوله عموما پشتره
فتح شین وزاء معجمتین وسکون نون ایله روغن سادهٔ ایله
پشمش خرمایه دیرلر بغنه سکون غین معجمه وفتح نون
ایله نردبان ایاغی کذا فی فرهنك جهانکیری بلفته ضم لام
وسکون فا وفتح تاء مثناة ایله یانغون سوندکدن
صکره یرنده جابجا بولنان آتش معناسنه کذا فی فرهنك
جهانکیری بله فتح لام مشدده ایله ترازو کفه سی
پنجله سکون نون وفتح جیمله بوزن غنجه بمعنی پیشانی که
عربیده جبین وناصیه دیرلر پند سکون نون ایله بمعنی
پند مرقوم یعنی کنه که حیواناته یاپشور وبعض نسخه ده
جسم حیوانده ظاهر اولان یومریات معناسنه مرقومدر

پویه سکون واو وفتح باء فارسیله پوپوی مرقوم کبی هدهد
معناسنه در پوته سکون راء مهمله وفتح تاء مثناة ایله
ایکی معنایه در اول ذرکرا آلتلرندن طپراقدن برحقه در
ایچنده زر وسیم اریدرلر پودنه واو مجهول وفتح دال
مهمله ونون ایله یارپوز درکه عربیده نعناع بری دیرلر
اختیارات بدیعی ده نمام ونمام الملك ونمامادخی دیرلر
وسیسبز دیدکلری ده مسطور در روسه سنبل دخی
دیرلر پوده واو معروف وفتح دال مهمله ایله اوچ معنایه در
اول ادغج که پودخی دیرلر ثانی کهنه وپوسیده معناسنه
پوره واو معروف وفتح راء مهمله ایله ایکی معنایه در اول
بمعنی پودر مرقوم پوژه واو معروف وفتح زاء فارسیله
ساق معناسنه در آدم وحیواندن واغاجده کوکه یقین
یرینه دیرلر پوزینه واو معروف وکسر زاء معجمه و
سکون یای تحتانی وفتح نون ایله وزاء فارسیله ده
جائزدر میمون که کبی دخی دیرلر پوزینه کسر زاء فارسیله

قطار

قطار معناسنه در پوسانه واو معروف وفتح سین مهمله
ونونله بمعنی فریب دادن ومغلوب کردن کذا فی نسخهٔ
میرزا ابراهیم پوست پاره کاوهٔ آهنکر ضحاکه اوزرینه
جمعیت ایلدکده نیزه یه باغلدیغی دریدرکه علم اتمشیدی
فریدون آنی تبرکا مرصع ومجوهر ایدوب خزینه سنده
حفظ ایلدی نیجه زمان پادشاهلر خزینه سنده باقی ایدی
اختر کاوانی واختر کاویانی ودرنش کاوانی ودرنش
کاویانی دخی دیرلر کذا فی شرفنامه پوستکاله کاف فارسیله
بمعنی پوستکال مرقوم یعنی قویون قویر وغنده آویخته
اولان سرکین پوسه واو معروف وفتح سین مهمله ایله
صارلمش ایلك کذا فی التحفه پوسیده واو معروف وفتح
سین مهمله ایله اسم مفعول صیغه سیدر چوریمش معناسنه
وچوپ پاسلنمش معناسنه ده کلور پوشله سکون واو
وفتح شین معجمه ولامله کیه جك جامه واورتنه جك
اثواب پوشنه فتح شین معجمه ونونله بمعنی پوشله

وسر پوش معناسنه ده مرویدر پوشیده پوشیدن لفظندن
اسم مفعولدر اورتلمش مستور معناسنه که اخفاء لازمیدر
مثلا برکمسنه اخفاء اسرار ایلسه اکا پوشیده راز دیرلر
وکیتمش یعنی اوزرنده اثواب اولانه دخی پوشیده دیرلر
پوله وواو معروف وفتح لام مله ازلمش قاون وقارپوز
وامثالی میوه لر بعض نسخه ده قودز قورده دخی دینلدوکی
مرویدر پویژه واو معروف وکسر یای تحتانی وفتح زاء
فارسیله بمعنی امیدوارشدن یعنی برکمسنه دن برنسنه
رجاسنده اولمق کذا فی شرفنامه پویه واو معروف وفتح
یای تحتانی ایله اوچ معنایه مرویدر اول بمعنی رویدن
یعنی سکردوب یلمك ثانی بمعنی آرزو یا اضطراب ثالث دیلمی
طائفه سندن برشخصك نامیدر اولادلری برمدت پادشاه
اولدیلر طبقه لری تواریخده مسطوردر آل پویه دیرلر
زبده وکزیده لری عضد الدوله ایدی مؤلف فرهنك
جهانکیرینك نسبی مزبور عضد الدوله یه منتهی اولورمع

الیاء

الياء پژموی سکون زاء فارسیله چیچك نشانی یعنی روی
آدمده جددی دیدکلری علتدن نشان اولمق پژوی
ضم زاء فارسی وسکون واو ایله بمعنی فرومایه کذا فی
فرهنك جهانکیری پشتی یای نسبتله ارقه ویرمك
رجوع معناسنه واتکاه واول مناسبتله کونداده یه ده
دیرلر پشی کسر شین معجمه ایله بمعنی پشیز مرقوم پلچی
سکون لام وکسر جیم فارسیله بمعنی خرمهره پلچی فروش
یعنی مهره فروش پوتی سکون وواو وکسر تاء مثناة ایله جکر
قلیه سی بوج بلتی بورناز معناسنه پوست پیرای دباغ
معناسنه که معنای ترکیبی دری دوزیجی دیمك اولور
پوستیرای حذف یا ایله دخی اول معنایه درپولانی
سکون واو وفتح لام وکسر نون ایله بر نوع اون آشیدر کذا
فی فرهنك جهانکیری پوی پوییدن لفظندن صیغهٔ
امر در سکرت معناسنه واسم مصدر اولور تك وپوی
دیرلر پوی پوی لفظ مکرری سکردی سکردی دیمك

اولور باب التاء المفتوحه مع الالف تا حرف تا داخل
اولاجق اولدوغی کلمه لرده عمل شامل اولان معنالری
مقدمه ده تفصیل و بیان اولنمشدر لکن الف ایله معنای
لغویسی بو محلده ذکر اولنور سکز معنایه کلور اول ضد
جفت اولان تك معناسنه در تابا فتح باء موحده ایله ایکی
معنایه در اول طبق معناسنه ثانی تاوه معناسنه تاتا
فتح تاء مثناة ایله بلتك که عربیده لکنت دیرلر ضم لامله
تارا راء مهمله ایله بمعنی ستاره واختر یلدز معناسنه
تاسا سین مهمله ایله اندوه و ملالت معناسنه تاوانا
فتح واو و نونله قوت و قدرت معناسنه در تبا فتح باء
موحده ایله بمعنی بکذر تیرك اسبا فتح باء موحده و راء
مهمله و کاف تصغیرا ایله دکرمان طاشنی اصلاح ایلدکلری
دمور آلت معناسنه در تخشا سکون خا و فتح شین معجمه تین
ایله بمعنی کوشنده و سعی کننده کذا فی فرهنك جهانکیری
ترا راء مهمله ایله بلند و عالی دیوار که دیوانخانهٔ ملوك

وکار

342

وکاربا نسرا ایلرده ایدرلر ترسا ملت نصاری ترف با و
ثرف وا کلاهما بسکون الراء المهمله وفاء الموقوف
بر نوع طعامدر یوغرت قوریسی ایله وبنیر صویله
پشورررلر عربیده مصلیه فتح میم وسکون صاد ایله
کذا فی مجمع الفرس ترکا سکون راء مهمله وفتح کافله
زنانه تعظیم واکرام ایچون خاتون دیمك معناسنه
ترکش جوزا برقاچ یلدزدرکه جوزا برجنده ترکش
شکلنده اولور کذا فی الاداة ترین واکسر راء مهمله ایله
بر نوع طعامدر غویشه دیرلر بعض نسخه ده ترخانه
شوربا سیدرکه ترین و ترینه ترخانه درو آوادن مخففدر
تزه آسیا فتح زاء معجمه ایله دکرمان اوچلکیدر تفیرا
کسر فا وسکون یای تحتانی ایله بر نوع نرم وبیاض طاشدر
قلندران پالهنك ایدرلر تلا بوزن خلا درویش وکذا
فقردن عبارتدر تماشا معروف تمخیشا سکون میم ویای
تحتانی وکسر خا وفتح شین معجمتین ایله برمعروف دعا اسمیدر

تمغا معروف آلتونه وکمشه اودرلر وچارپا حیواناته

نشان ایچون قورلر شرفنامه ده باج معناسنه درکه یوللرده

ودربندلرده کچن یوکلردن آلورلر تنکلوشا سکون

نون وفتح کاف فارسی وشین معجمه وضم لام ایله مجمع

الفرسده بمعنی خانهٔ رومیان ورسالهٔ حسین وفایی ده

وبرمعتبر نسخه ده تنکلوشا وارتنک رومیلرده ایکی کتاب

اسمیدر ومؤیدالفضلاده تنکلوشا علم خانهٔ رومیان

وبرصورتکر ترازارتنک وفرهنک جهانکیریده مسطوردر

تنکلوشا وتنکلوش لوشای حکیمک تصنیف واختراعی

برکتابدرکه اسلیمی وخطایی نقوش وتصاویر وکره بند

وصنایع بدایع اختراع ایدوب یازمشکه ارتنک وانکلیون

مانی یه معادلدر مانی نقاش چینده نه مرتبه سرآمد ایسه

مزبور لوشا دخی رومده همچنان سرآمد استاد ماهرایدی

کتاب مرقومک اسمی تنکدر لوشایه مضاف اولنوب تنکلوشا

دیدیلر روایت اوزره کاف مکسور اولمق کرکدر مفتوح نقل

ایدنه

ایدنه مخالف اولور تنکنا سکون نون اولی وفتح ثانی
وکاف فارسی ایله جای تنك ومحل مضیق تنها اوج معنایه
کلور اولی یالکز معناسنه لفظ مفرد استعمال اولنور توا
ضایع وتلف معناسنه در توغا سکون واو وفتح غین معجمه
ایله برنوع طعامدر بغدای وقوزی اتی ویوغرت ایله
پشورر لر ترکیده ده بو اسمله معروفدر تهجا سکون
ها وفتح جیمله اوزمدن شیره آلمق معناسنه در کذا فی
فرهنك جهانکیری ته وبالا اظهار ها ایله بمعنی زیر
وبالا ودخی مضطرب وبی قرار اولمقدن کنایه در کذا
فی المؤید تینا سکون یای تحتانی وفتح نونله شیوهٔ خوبان
وناز محبوبان معناسنه تیوا سکون یای تحتانی وفتح واو ایله
ثنای مرقوم معناسنه کذا فی المجمع مع الباء الموحده
تاب اون ایکی معنایه کلور اولی ضیا وفروغ معناسنه
تالاب حوض وصو جمع اولمش موضع معناسنه تب
حمی علتی ترکیده استمه دیرلر حرارتندن مقدم اوشدوب

درتدوکی اجلدن تب و لرزه دخی دیرلر وحمیدن عارض
اولان حرارتی تبه مضاف ایدوب تب تاب دیرلر تب باء فارسیله
فرهنگ جهانگیریده مضطرب وبی آرام اولمق معناسنه
تراب فتح راء مهمله ایله نسخهٔ حسین وفاییده بمعنی ترابیده
یعنی ظرفدن صوویاخود یاغ صیزوب چقمق ترب
سکون راء مهمله ایله بوزن نجرب بمعنی مکر وحیله وزبانده دی
کذا فی الصحاح ترپ باء فارسیله کتان سیاه که طرف
دخی دیرلر تریك وتریو وترکیده قره قورت وعربیده
طریف دیرلر کذا فی فرهنگ جهانگیری ترتیب سکون
راء مهمله وکسر نونله بمعنی گل پژمرده یعنی صولمش
چیچك ترلب سکون زاء معجمه وفتح لامله اون آشی اوزرینه
قودقلری ارشته وقویرق یاغی معناسنه تکاب کاف
فارسیله بش معنایه گلور اول صوآقدوغی یرده جابجا
اثری قالمق معناسنه کذا فی مجمع الفرس تنکیاب سکون
نون وکاف موقوف وفتح یای تحتانیله عسرت ودشواریدن

کنایه

کنایه در تنور آشوب اوجی یانمش اودون که ترکیده کوسکو
دیرلر تنورتاب تنور قزدرمق ایچون اولان آلات معناسنه
مع التاء المثناة تات ایکی معنایه کلور اول تا ایله تاء
مفرده دن مرکبدر که تاء خطابیه در انتهاء غایه معناسنه
اولان تایه لاحق اولوب تا تر معناسن افاده ایدر ثانی تعلیم
خانه او قنه دیرلر تاخت سکون خاء معجمه ایله تاختن
لفظندن فعل ماضی در چاپدی معناسنه تارات فتح راء
مهمله ایله بمعنی تاراج تالت فتح لام ایله سلاح دوزی
معناسنه تاست کسر نون وسکون سین مهمله ایله مخفف
توانست در نقل اولنور که دریای چین ده بر جزیره ده بر
قیو وار در ایچندن قرق نوع لسان ایله صدا کلور یغمور
اولدقده صدا کلمز و کاهی ایچندن آتش علوی چقار
دریادن بامر الله تعالی صو کلوب آتشی سوندررر اول
قویو یه چاه تبت دیرلر تبست فتح باء موحده وسکون
سین مهمله ایله بر کلمه در که اکثر تباه لفظندن صکره

اتباع ومزاجه طريقيله استعمال ایدرلر تخلیت سکون
حاء مهمله ویای تحتانی وکسر لامله بمعنی بارانده یعنی
تنبلیت دیدکلری مختصر بولک کذا فی مجمع الفرس تخت
معروف عربیده صریره دیرلر اغاجدن اولمق شرط دریاصه
اغاجه تخته دینلدوکی تخت مزبوره انتسابی اعتباری
ایله در معنای اصلیسنده سریر سلاطینه اختصاصی یوقدر
انجق اول معنایه کثرت استعمال ایله اعلام غالبه دنداولشدر
تست سکون سین مهمله ایله بیولک لکن که اثواب یورلر
وخمیر یوغرلر اکا مثال ایشلره قوللنور مشهوری شین
معجمه ایله در تشت سکون شین معجمه ایله لکن معناسنه در
لسان عجمده حرف طایی تاء مثناة اوقورلر ویازرلر
تفت سکون فایله بش معنایه کلور اول کرم معناسنه
رابع ادویه دن براوتدر کوکنی تناول ایلسه لر تاتوله کبی
عقلی زائل ایدر اکا شوکران دخی دیرلر صاحب اختیارات
بدیعی یازمش که برکمسنه اول اوتدن اوج متقال تناول

ایلسه

ایلسه عقلی بالکلیه زائل اولورشویله که دکه حال
ایله کروکلمز خامس یزدمضافاتندن برموضع اسمیدر
هواسی کرمسیردر تملیت سکون میم و یای تحتانی وکسر
لامله کوچك یوکه دیرلر بیوك یوك اوزرینه بعض
فرهنکده یوکك برتنکنه دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری
تنبلیت سکون نون وفتح باء موحده وکسر لامله بمعنی
بارانداك یعنی مختصر یوك کذا فی المجمع تندرست صحت
بدن وصحیح القوی معناسنه تنکدست فتح کاف فارسیله
شرفنامه ده بخیل وممسك وفقیر الحال اولاندن کنایه در
تنکست سکون نون وسین مهمله وفتح کاف فارسیله
برموضع اسمیدر آنده بللور آبی اولور که بللور جنسینك
اعلاسیدر بللوری وصفده اول محله نسبت ایدوب
بللور تنکستی دیرلر کذا فی مؤید الفضلا تنهٔ عنکبوت
اورمجك آغی توشت کسر واو وسکون شین معجمه ایله
حرارتدن قزمق معناسنه اسم مصدردر کذا فی المجمع

تهی دست فقیر و بی نوا و برهنه سی اولمینه دیرلر تاج
معروف پادشاهان قدیمه مخصوص باشنه کیلن نسنه در که
مرصع و مجوهر و مزین ایدوب تختنده اوتوردقلری محل
کیورلردی شاهلره نسبت ایله تاج کیانی و تاج خسروانی
دیرلر و افسر دخی دیرلر و دخی خروسك و هدهدك
و غیری قوشلرك دپه سنده اولان توییه ده دیرلر تاراج
فتح راء مهمله ایله یغما معناسنه عربیده غارت دیرلر عموما
اطلاق اولنور کرکسه مال صاحبی نك رضاسی اولسون
تاکاج فتح کاف ایله فرهنك جهانکیریده بمعنی یکتا کاه
و یکبار تالاج لام ایله بو وزن تاراج ایکی معنایه در اول
بانك معناسنه که صدا دیمکدر و ثانی مشعله معناسنه
تبانخ فتح باء موحده و کسر نون ایله بمعنی تبانج مرقوم یعنی
قومه عورتلر بربرینه تبانج دیرلر کذا فی المحمودی ترخفنج
سکون راء مهمله و نون و فتح خاء معجمه و فا ایله بمعنی
برخفنج مرقوم یعنی اویقوده آغر بصمق که عربیده کابوس

دیرلر ترفنج سکون راء مهمله ونون وفتح فایله نسخهٔ
حسین وفائیده بمعنی راه باریك ودشوار ترفنج سکون
راء مهمله ونون وفتح قافله بمعنی بادخایه یعنی به که
غروتنج دخی دیرلر ترنج فتح راء مهمله وسکون نونله
بمعنی ترفنج مرقوم یعنی راه دشوار کذا فی مجمع الفرس
تسوج ضم سین مهمله ایله اصلی تسودرکه فارسیدر
تعریب ایدوب جیم الحاق اولنمشدر نیم دانك معناسنه
تشنج فتح شین معجمه وضم نونله جراحت برسبب ایله
عضوی باطل ودست وپا عاطل معناسنه درکذا فی
مؤیدالفضلا تشهیزج سکون شین ویای تحتانی وکسرها
وفتح زا معجمتین بمعنی چشمك کوزلك معناسنه در تلاج
مخفف تالاج مرقومدر صدا وغلبه معناسنه تلج فتح لامله
براوت اسمیدر ودخی سوراخ عقربی معناسنه در تنج
سکون نونله بوزن کنج بمعنی پیچیدن وفراهم آوردن و
فسردن یعنی صارمق وبریره کتورمك وصقمق کذا المجمع

مزبور لرده امر صیغه سی دخی اولور مع الخاء المعجمه تاخ
براغاجدر میوه سی اولماز اودون ایدرلر که آتشی برقاج
کونه دك سونمز عربیده غضا دیرلر کسر غین معجمه ایله
تارخ ضم راء مهمله ایله حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه
السلامك باباسی اسمیدر زبان پهلویده ترخ سکون
راء مهمله ایله براوت آدیدر کذا فی مجمع الفرس بعض نسخه ده
ترخون واقع اولمشدر اویله اولنجه آندن ترخیم اولنمشدر
تشلیخ سکون شین معجمه و یای تحتانی وکسر لام ایله سجاده
معناسنه تلخ آجی در که شیرینك ضدیدر تنسخ سکون نون
وضم سین مهمله ایله اول نسنه یه دیرلر که غایتده نادر
وبی مثل ونهایتده نفیس وبی عدیل اوله تویخ واو معروف
ایله سرزنش که ترکیده قاقخ دیرلر مع الدال المهمله تابد فتح
باء موحده ایله تابیدن لفظنك فعل مضارعیدر ضیا ویرر
وحرارت ویرر تارد فتح راء مهمله ایله کنه دیدکلری بوجکه که
حیواناته یاپشور فرهنك جهانکیریده ضم راء مهمله ایله

مرویدر

مروید ر تار و پود ایکی کلمه دن مرکبدر ارش وآرغج معناسنه ارباب لغتك کیمی تار ارش پود آرغج در وکیمی پود ارش تار آرغج در دیدیلر و هر برینك یالکز استعمال اولنده معنالری وارد ر محلنده ذکر اولنور انشاء الله تعالی تازی کارد کسر زاء معجمه ایله تازی عربی دیمکدر وسکون راء مهمله ایله کارد بچاقدر معنای ترکیب عربی بچاق دیمك اولور عربستانده معروف بر نوع بچاقدر تبرزد فتح باء موحده وسکون راء مهمله بعده فتح زاء معجمه ایله ایکی معنایه کلور اول فرهنك جهانکیریده نبات شکری معناسنه نبات دسکون باء موحده ایله پشتوان دیوار ایچنه قونیلان اغاج کذا فی المحمودی بتند فتح باء موحده وسکون نون ایله مکر وحیله معناسنه که ترفند دخی دیرلر کذا فی المجمع بپید کسر باء فارسی وسکون یای تحتانیله نسخهٔ میرزا ابراهیمده بمعنی جنبید وازجای برجست یعنی دبرندی ویرندن صچرادی تخته بند اعضای شکسته‌یی

بغلد قلری اغاج پاره لری و بغلمق معناسنه کذا فی شرفنامه
ترابد فتح باء مهمله و باء موحده ایله ترابیدن لفظندن
مشتق اسمدر طاملر و ترشح ایدر معناسنه تراود فتح راء
مهمله و واو ایله بمعنی ترابد مرقوم ترتند سکون راء
مهمله و فتح تاء مثناة بعده سکون نون ایله بمعنی باطل
و بیهوده ترشد بمعنی اینجندی و غضبه کلدی ترغند
سکون راء مهمله و نون و فتح غین معجمه ایله مفاصل
حرکتدن قالوب عضو باطل اولمق استیلای بلغمدن
اعضایه رطوبت عارض اولمغله عضو عاطل اولوب
حرکت ایتمز عربیده فلج دیرلر بر علت مزمنه در ترفند سکون
راء مهمله و نون و فتح فا ایله بمجمع الفرس بمعنی مکر و حیله
و نسخهٔ حسینی و فایی ده دروغ و محال معناسنه بو قولی مؤید
ترقند فا یرینه قاف ایله دخی معانئ مزبوره یه مرویدر
ترکند کاف ایله ده بو معنالره منقولدر تروند واو ایله
مکر و حیله معناسنه روایت اولنمشدر و بعض نسخه ده

تروند

348

ترونـد سنور وحدود معناسنه مرويدر ترنجيد فتح راء
مهمله وسكون نون وياى تحتانى وكسر جيمله قوشاغى
وآتك قولاننى محكم چكمك معناسنه ترند فتح راء مهمله
وسكون نون ايله بركوچك صارى قوشدر تركيده قره
جان ديرلر باغلرده وچمنزارلرده اولور اصفهانيلر
لغتيدر ديو مجمع الفرسده مرقومدر عربيده وصع ديرلر
فتح واو وسكون صاد مهمله ايله شيرازيلر واليزه
ديرلر كذا فى ادات الفضلا ترزد فتح زاء معجمه ايله مزروعاتده
اولور برنوع چكوركه درو هو جرادا سود يكون فى الزرع
كذا فى المشكلات تشويد سكون سين مهمله وياى
تحتانى وكسر واو ايله غصه وغم ورنج والم معناسنه
تكبند سكون كاف وفتح باء موحده بعده سكون نونله
فرهنك جهانكيريده اول قوشاغه ديرلركه ابريشمدن
ياخود يوكدن ايدرلر وبرباشنه برمهره بند ايدوب
وبرباشنه ايلمك ايدوب قوشاندقده مهره يى اكا كيچوررلر

تكند فتح كاف وسكون نونله وكسرايله ده مرويدر شرفنامه ده
يمرطه معناسنه در ودخي طاوق بسلدكلري موضعه ده
ديرلر آشيان وآشيانه ونشيم ونشيمن دخي ديرلر تلاود
فتح لام ايله شهر چينه قريب بر معظم شهرك اسميدر تنبد
سكون نون وفتح باء موحده ايله مؤيد الفضلاده بمعنى
خاموش شدن وادات الفضلاده بمعنى لرزه كردن تند
سكون نونله هوايي قبلامش بولت ونسخهٔ حليميده پراكنده
اولمش معناسنه مرويدر تنند فتح نون اول وسكون ثانيله
ايكي معنايه كلور اول بمعنى عنكبوت تند وخند كلاهما
بسكون النون الفاظ اتباع قبيلندندر ترت ومرت
وتار ومار كبي تنومند لفظ مركبدر تنو ايله منددن تنو
اصلنده تن در آخرنده اولان واو بر نوع نسبت مخصوصه يه
دلالت ايچوندر محكم وقوي بدن اولان نسنه يه تنومند
ديرلر اكثر دوه ده استعمال اولنور انسانه وغيري حيوانه
خصوصيتي يوقدر اسم عامدر تناور كبي اما تناوردن

بوابلغدر بعض نسخه ده تند درست معناسنه مرویدر
تنوند سکون نونین وفتح واو ایله زیاده پراکنده معناسنه در
تنه درود فتح نون ودال مهمله ایله تره یاغی معناسنه در
کذا فی نعمة الله مع الراء المهمله تابدار سکون بای موحده
ایله ضیالی وحرارتلی معناسنه در اما اکثر مراد اولنان
فروغ شعله وضیا معنالرینه استعمال اولنور تاتار
معروف طائفه در مشکک اعلاسی انلرك ولایتلرنده
حاصل اولمغله نافه مشکی انلره منسوب ایدرلر تاجدار
جیم موقوفله ایکی معنا ایله مستعملدر اول تاج طوتیجی که
مراد پادشاه ذیشاندر بو معناده تاجور دخی دیرلر
ثانی تاجی حفظ ایدیجی معناسنه که خازن تاج دیمك
اولور بو معناده تاج حفظ اولنان مخزنه ده دینلور
تاج خانه وسرای تاج معناسنه کذا فی شرفنامه تاجور
سکون جیم وفتح واو ایله تاج صاحبی دیمك اولور ورواد
لفظندن مخففدر لیاقت معناسنه تاجه لایق دیمکدر

غلبۀ استعمال الله تاجور پادشاه معناسنه اولور تار اجکر
فتح راء مهمله وکاف فارسیله یغماجی دیمکدر تار اون
معنایه کلور اول دیه معناسنه که عربیده فرق دیرلر
آدمک اولسون غیرک اولسون بو معناده تارک لفظندن
مترجمدر آدم دیه سنه دینلدی وکینه تارتار لفظ مکرردر
زرّه زرّه وپاره پاره معناسنه کذا فی مجمع الفرس تار ومار
توابع الفاظ قبیلندندر ترت ومرت یعنی پراکنده معناسنه
تاروپور ضم راء مهمله وباء فارسیله غایت تاریک
معناسنه در تافسیار وتافیار اول بکسر الفاء وسکون
السین ثانی کسر فا ایله درباس دیرلر براوتدر بیراغی ازیانه
بکزر ضماد وطلالرده استعمال ایدرلر غایت مسهل
اولمغله تناولی مخاطره در تالار اول خانه یه وتخته یه دیرلر که
درت یاخود دخی زیاده دیرک اوزرینه وضع اولنمش
اوله کذا فی مجمع الفرس تبار فتح باء موحده ایله قوم
وقبیله معناسنه صحاحده ومجمع الفرسده بمعنی اصل مردم

مسطور

مسطور در تباشیر فتح باء موحده وکسر شین معجمه ایله
بر نوع سست طاشدر معروف طبیعتی بارددر وعربیده
هر نسنه نك اوّلی تباشیر کل شیء اولهور وشنایی صحح
کذا فی شرفنامه تبر فتح باء موحده ایله بالته معناسنه
تبغور سکون باء موحده وضم غین معجمه ایله قوش
معناسنه کذا فی نعمة الله تبندر فتح باء موحده وسکون
نونله اول بیولك اغاجه دیرلرکه قپو آردنه طیارلر
اکافدرنك وپژاوند دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری
تبنکر فتح باء موحده وسکون نونله طبلك نان یعنی
اتمك قودقلری آغاج طبق ایضا منه تبیر کسر باء موحده
وسکون یای تحتانی ایله طبل وکوس معناسنه تتار
مخفف تاتاردرکه معروف طائفه دروبر ولایتدرکه
آنده مشك حاصل اولور تتر مخفف تتاردر قومدر
تجار فتح جیمله بمعنی کرده اسب یعنی دخی ایراورلماش
طای که تجاره واستاغ دخی دیرلر تجر فتح جیمله خانه

زمستانی یعنی قیش اوی که بخاری وشوری اوله اکا
بخانه دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری تخت اردشیر
موسقیده بر نوا اسمیدر تختدار سکون خاء معجمه وتاء
موقوفله ایکی معنایه کلور اول جامهٔ سیاه وسفید
ثانی جامه خوابدر که تخت وزرینه دوشرلر معربی
دخدار در کذا فی فرهنك جهانکیری تذور ضم ذال
معجمه وواو معروفله نعمة الله مز کلدك دیدکلری
قوشدر دیمش اما آخر نسخهٔ معتبره ده دراج روایت
اولنمشدر تر ادات تفضیلدر کما ذکر فی المقدمه
فزونتر وکمتر کبی لاحق اولدوغی کلمه نك زیاده ونقصاننی
تفضیل ایدر وبر معناسیده یاش اولان نسنه در که مراد
رطوبتدر کاهی یاشلغن زیاده مراد ایدوب تر وتازه دیرلر
ضدی خشك در ترپر سکون راء مهمله وفتح باء
فارسیله یعنی کشك سیاه که ترکیده قره قورت دیرلر
ترمشیر فتح راء مهمله وسکون میم وکسر شین معجمه

ایله شرفنامه ده اجزای اکسیردن بردار واسمیدر کذا
فی المؤید تره شیر فتح راء مهمله واخفاء ها وکسر شین
معجمه ایله ترخون کبی بر آجی اوتدر ترکیده ککیك وعربیده
سعتر دیرلر کذا فی المؤید تریر کسر راء مهمله وسکون
یای تحتانی ایله فرهنك جهانکیریده بمعنی ورزانده
بعض نسخه ده قورقودیجی معناسنه که عربیده نذیر
دیرلر ترندر فتح زاء معجمه وسکون نونله عربیده صعوه
دیدکلری بر کوجك قوشدر تسخر سکون سین مهمله
وفتح خاء معجمه ایله تمسخر معناسنه یعنی مسخره لغه
الحق فارسیلر استعمال ایلدکلری شیخ واحدی کلماتنده
رسیده نظر در تشتدار سکون شین معجمه وتاء موقوفله
تشت ایله داردن مرکبدر ابریق دار معناسنه آبدستاندار
دخی دیرلر تشتر سکون شین معجمه وفتح تاء مثناة ایله نام
حضرت میکائل علیه السلام تشویر سکون شین معجمه
ویای تحتانی وکسر واو ایله بمعنی خجالت تشیر کسر شین

معجمه وسكون یای تحتانی ایله بمعنی سایه كاه تغار فتح غین
معجمه ایله ایكی معنایه كلور اول معروف تركیده دخی تغار
دیرلر تفور ضم فا و واو معروفله طاشدن وطپراقدن
اولان آوانی چناق وچوملك وامثالی سنه لر عربیده فخار
وفاخور دیرلر تكاور فتح كاف و واو ایله یورغه آت
معناسنه غلبهٔ استعمالدن مطلق آته علم اولمشدر تكر
فتح كاف فارسی وراء مهملهٔ مشدده ایله بمعنی تارعنكبوت
تلخبار تلخ ایله باردن مركبدر تناول واكله صالح اولمیان
یمش كه طاغلرده وبیابانلرده اولور رومیشه ارالرنده
خودرو اغاجلرده بتر تناور فتح نون و واو ایله تن ایله
آوردن مركبدر كوده لو واتلو اولمقدن كنایه درتنو
مند معناسنه تندر وتندور كلاهما بسكون النون
اول فتح دال ثانی ضمله بمعنی رعد یعنی كوك كورلمسی
ادات الفضلاده ایكیسیده ضم تا ایله مسطوردر و
بعض نسخه ده یابل معناسنه واقعدر تنكار سكون نون

وفتح

فتح كاف فارسيله برنوع توزدركه قويجيلر آنكله آلتون
قال ايدرلر وبعض ديش چوريكنه قورلر نافع اولور
بعض نسخه ده عربيه بورق ديدكلرى كه فتح با وراء
مهمله وسكون واو ايله درفرهنك جهانكيريده لحم
معناسنه كه آلتون ايله كمشى بربرينه ياپشدررلر اكا
كفشير دخى ديرلر هندى لسانده سهاكه ديرلر تنكبار
سكون نون وكاف موقوف وفتح باء موحده ايله اوچ
معنايه كلور اول لفظ مفرددر نام حضرت بارى تعالى
شانه ثانى لفظ مركبدر تنك ايله باردن تنك معلوم بار
يول معناسنه درفرهنك جهانكيريده اول كمسنه يه ديرلركه
اوكنه كمسنه كچوره ميه ويانندن كچمك دخى دشوار اوله
اكرچه معناى اوله لفظ مفرد دينلدى ادب رعايت اولنوب
معناى ثانى وثالثدن احتياط دراما حقيقة نظر اولنسه
اول دخى لفظ مركبدر زيرا معرفة اللهه يول بولمق نه مرتبه
دشوار ايدوكن ارباب عقول فهم ايدر تنور ضم نون

مخفف ایله فارسیدر وتشدید ایله عربیدر توار طوار
اوزرنده یولك بغلدقلری رسن معناسنه کذا فی المحمودی
تور فتح واو ایله بمعنی تبر باواوه ابدال اولنمق فارسیده شایعدر
کذا فی مجمع الفرس تهمیر سکون ها ویای تحتانی وکسر میمله رستم
زال اوق یاسندن برمبارز نامیدر مع الزاء المعجمه تاز
درت معنایه کلور اول مجمع الفرسده بمعنی فرومایه که عربیده
سفله ودون دیر ثانی امرد فاسق که فسقه وارازل ایله
مصاحبت ومعاشرت ایده ثالث فرهنك جهانکیریده بمعنی
معناسنه درابع ادات الفضلاده تازیدن لفظندن
لفظندن صیغۀ امر وتازنده معناسنه اسم فاعل اولور
تازباز سکون زاء معجمه ایله بمعنی غلامباره تازامرد
معناسنه اولیجق بازبازیدندن اسم فاعل اولور تبریز
مشهور مملکت وشهرك آدیدر تبغوز سکون باء موحده
وضم فا ایله حرف باده ذکری مرور ایدن تبغوز کبی که قوش
بورنی معناسنه درتحفة الاحبابده تمغوز واقع اولمشدر

353

وبر معتبر فرهنگده دردوریخ معناسنه مروید رتب ولرز

استمه علتی که اوشودب قزد ردوغی اجلدن تب حرارتی

ولرزدن ترتمه سی اولدوغندن تسمیه ایلدیلر عربیده

حمی دیرلر ضم حا ایله چغتایده ایستیغان وایستیماق

دیرلر فرهاد نامه ده فرهاد عاشق اولمزدن اول شوریده لك

علایمی ظهور ندن دیر تحرمز فتح حا وسکون رای مهملتین

وضم میمله مؤید الفضلاده بمعنی حرامزاده ومجمع

الفرسده حرامزاده نك اسم مصدر ید رتخکلوز

سکون خاء معجمه وضم کاف ولامله چتین معناسنه

نعمة الله وایاسی نقل ایلمشلر درتراز فتح راء مهمله ایله

اوج معنایه کلور اول خام ایبك رشته سی تز ایکی معنایه دد

اول برکوچك قوشدر بهارایامنده زیاده ناله وفریاد ایدر

خوش آوازدر تفوز ضم فا ایله معالرادهٔ اولان تفود

معناسنه در کذا فی المجمع تکتاز وتك وتاز اول سکون

کاف ثانی ضم ایله وچاپوب کتمك تاختن ودویدن

وجستجوی کردن معناسنه تکیز کسر کافله اوزم چکردکی
تکژ دخی دیرلر تموز اورته یازآیی در بقول یونانیان
نیر اعظمك برج اسدده مدت اقامتی در غایت حرارت
شمس اولور تنکبیز ضم نون وسکون کاف وکسر باء موحده
ایله حلوا اجیلرك کفکیر کبی بر آلتلریدر آنکله روغن
وعسل وشکر صاف ایدرلر بالاون دخی دیرلر کذا فی
المؤید تنکز سکون نون وکسر کاف ایله براغاجدر
غایت دکنلو اولور دیاندقدن زیاده تند وتیز اولور تنکس دخی
دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری مع الزاء الفارسی تاژ بمعنی
خیمه وخرکاه کذا فی شرفنامه وصغر سکرندن اولان
تازیانه معناسنه در کذا فی المجمع تبانچیز فتح باء موحده
وسکون نون وکسر جیم فارسیله کل فرونی معناسنه
نعمة الله نقل ایلمشدر ترکژ سکون راء مهمله وفتح
کافله بمعنی تخم که عربیده بذر دیرلر وبعض نسخه ده
زراعته آماده اولنمش تره لا که عربیده فلحان دیرلر

ترژ

تر یردن هنوز چقمش مزروعات ودخی بمعنی زمین
فراز وبعض نسخه ده دندانهٔ کلید معناسنه تکژ
فتح کافله دانهٔ انکور معناسنه شمس فخری ضم تاء
مثناه ایله نقل ایدوب قافیه سی یوقدر دیمش
اما کتاب السامی فی الاسامی ده کسر کافله روایت
اولنمش معنای مرقومی مؤید تکوژ ضم کاف وواو
مجهول ایله تکژ مرقوم معناسنه در تلژ فتح لامله
تکژ مرقوم معناسنه در کذا فی المشکلات
مع السین المهمله تاج خروس سلطان بورکی
دیدکاری شکوفه در عربیده تنتور جندی دیرلر
کذا فی نسخه حلیمی تاس بمعنی بیطاقت که تاسه
وتلواسه دخی دیرلر تحس سکون حاء مهمله ایله
الم وغصه دن پیچس دل معناسنه تخس سکون خاء
معجمه ایله بمعنی تحس مرقوم یعنی غم وغصه دن
دلکیر ومتغیر الاحوال اولمق معناسنه باء موحده ایله

مرویدر ترس سکون راء مهمله ایله مطلق قورقودر
خوف معناسنه کر کسه فعل مضارعدن اولسون
شاعرك ترسدن مرادی مطلق قورقودر اما حقیقت
ترس واقعدن قورقودر بیم متوقعدن قورقودر
فرقی بو قدردر ضم را ایله شرفنامه ده بمعنی زمین
سخت واقعدر ترمس سکون راء مهمله وضم میمله
بر دارو اسمیدر کذا فی نعمة الله ترناس سکون راء
مهمله وفتح نون ایله فرهنك جهانکیری ده اوق آتلدقده
ظاهر اولان صدایه دیرلر تس یعنی تبابجه سیلی ده دیرلو
تفس سکون فا ایله بمعنی کرمی یعنی ایسیلك شین معجمه ایله ده
مرویدر کذا فی المحمودی تکس فتح کاف ایله اوزم چکردکی
وصقلدقدن صکره اولان جبره سنه ده دیرلر وشین
معجمه ایله ده مرویدر اما اصح سین مهمله ایله در تلاس
ترکستان زمینده بر شهر آدیدر کذا فی شرفنامه تندس وتندبس
کلاهما بسکون النون وکسر الدال المهمله بمعنی تمثال

لفظ

لفظ مركبدر تن ایله دسدن مانند معناسنه استعمال
اولنور تنکس سکون نون وکسر کاف ایله بر نوع
اغاجدر زیاده دکنلو وآتشی غایت تند وتیز اولور
مع الشین المعجمه تابش کسر باء موحده ایله تابیدن
لفظندن اسم مصدردر وکلمهٔ تاب هر نقدر مضایه
کلورسه شین مصدریه ایله اسم مصدر اولور تاجوش
سکون جیم وضم باء فارسیله هدهد دیدکلری
قوشدر باشنده اولان تلنه نسبتله تسمیه اولنمشدر
تارکس راء موقوفله صرمه کشلرك وزرکرلرك حدیدکلری
دلکلی دمور آلتلریدرکه سوراخلرندن آلتون وکمش
چکرلر تازش کسر زاء معجمه ایله تك وپوی معناسنه
اسم مصدردر ترکیده یلوب یوپرینشر دیمك اولور
تاش اوج معنایه استعمال اولنور اول ادات شرکتدر
معنای مقارنتله مثلا ایکی قول برآدمك اولدقده انلره
خواجه تاش دیرلر تاغوش ضم غین معجمه ایله آدم وحیوانك

باشی صویه باتمغه دیرلر کذا فی نغمة الله تالاش جنك
وجدال وغوغا معناسنه تاتارلغتیدر اشعار فارسیده
وارد اولمشدر تلاش صورتنده یازدلر تالش کسر لامله
ایکی معنایه کلور اول اوق یلکی معناسنه در تاوش ضم واو
ایله آیاق سسیدر ایکی واو ایله تاووش دخی دیرلر
چغتای لسانیدر تبش کسر باء موحده ایله تاب لفظنك
اسم مصدریدر کرمیت وحرارت وضیا وشعله معنالرنه
تخش سکون خاء معجمه ایله بمعنی تخس مرقوم یعنی الم
وغصه وغم واندوه مجمع الفرسده بمعنی بالانشین که
تخشین دیرلر یعنی ببالانشسته شمس فخری وحکیم
اسدی طوسی باء موحده ایله نقل ایلمشلر اما صحاح
محمد هندو شاه تاء مثناة ایله تحریر ایتمش کذلك مشکلاتده
اولها بالتاء المنقوطة من فوقها واقع اولمشدر تراوش
فتح راء مهمله وضم واو ایله ایکی معنایه کلور اول صو
یوقاروردن آشاغی آهسته آقغه دیرلر ثانی صو ویا شراب

ظرفندن صزمق معناسنه در ترخش فتح راء مهمله و
سکون خاء معجمه ایله فرهنك زفانكو یاده بمعنی کشیدن
یعنی چکمك ترکش جمیع فرهنکلرده مخصوصا اوق
قوینیلن ظرف معناسنه درکه یای اولدوغی ظرفه قوبان
دیرلر ترمش سکون راء مهمله وکسر میمله ایاسی جمع
وتحریر ایلدوکی اجمال لغتنده خرنوب معناسنه نقل
ایلمش بعض نسخه ده ضم میمله براوت اسمی اولمق اوزره
مروید درکه اکانوروترمش دخی دیرلر خرنوب ضم تا
وسین مهمله ایله ترمش منقولدر ترندش فتح راوسکون
نون وکسر دال مهملتین ایله برکوچك قوشدرکه اکا تر
وترند دخی دیرلر ترموش سکون راء مهمله وضم
میم وواو معروفله بوکرتلن دکنی تش بوزن کش
ایکی معنایه در اول آتش لفظندن اختصار اولنمشدر
تفش سکون فا ایله بوزن کفش بمعنی طعنه وکسر فا ایله
بمعنی تبش مرقوم یعنی کرمی وحرارت کذا فی المجمع

وبعض نسخه ده کویك که عربیده زبد دیرلر فتحتین ایله
تکمش فتح کافله مع السین مذکور اولان تکش معناسنه در
وبر معناسی دخی ملوك ماضیه دن بر پادشاه اسمیدر
تلاش طاغیلوب پراکنده و پریشان اولمق معناسنه
کرك محسوساتدن اولسون کرکسه اولمسون بو حالتك
صاحبنه متلاشی دیدکلری بو معنادندر تنك ریش
ضم نون وکاف موقوفله بمعنی کوسج کذا فی المحمودی
تنکلوش ذکری مرور ایدن تنکلوشا معناسنه در توخشر
فتح واو وسکون خاء معجمه ایله بمعنی کشتیدن کذا فی
وزهنك زفانکویا توش کسر واو ایله بمعنی تبش مرقوم یعنی
کرمی وحرارت زعشقت مع العین المهمله توقیع اصلنده
احکام پادشاهی اوزرنده اولان علامت مخصوصه که
طغرا دیرلر توقیع قبول روزیش باد غلبهٔ استعمالدن
برات وامر وفرمان پادشاهی یه ده دیرلر مع الغین المعجمه
تارمیغ بخاردر که ایام شتاده روی هواده ظاهر

اولور

اولور هوایه مماس اولمغله زمیندن دخان پیدا اولوب
اطرافی تاریك ایدرا کاتمن وماغ ومیغ وترم دخی دیرلر
تاغ نغمة الله بش نوع اغاجه دیرلر دیمش بری سکوت
وبری ایاغون وبری سنجان وبری دیشلوارمود وبری
قره اغاجدر دیو نسخه سنده ذکر ایتمش وبعض نسخه ده
انجق قره اغاج اودونی واقع اولمشدر صحاحده تاغ بر
اغاجدر که آتشه یاندقده اخکری برهفته قدر طورر
سویلمز دیو مسطوردر ومعیارده شمس فخری تاغ
براغاجدر ایشه یرامز انجق اودون ایدرلر دیمش تبستغ
فتح باء موحده وسکون سین مهمله وضم تاء مثناة ایله
فصیح اللسان معناسنه در کذا فی فرهنك جهانکیری تره
ودوغ طعام مختصر وماحضر معناسنه در مراد طعام
فقرا دیمکدر تغتغ سکون غین معجمه وفتح تاء مثناة ایله
ماوراء النهرده معروف ومستعمل بیوك کیله در آنکله
غلال بیع وشرا ایدرلر تغاغ فتح فایله ایکی معنایه در اول

بمعنی آهیانه یعنی قفا کمکی ثانی ساغر بزرك كه آخر بزمده
آنکله طلو ایچرلر تکمرغ سکون کاف وضم میمله قوش بورنی
منقار معناسنه در مع الفاء ترف سکون راء مهمله ایله بوزن
حرف بر نوع طعامدر یوغرتی قورتیسله و پینرصوییله
پشورورلر تشریف خلعت که پادشاهان اهل مناصبه
کیدردلر تف اوج معنایه کلور اول بمعنی تب یعنی حرارت
وکرمی تلاتف وتلاتوف کلاهما بفتح اللام وضم التاء
المثناة ایکی معنایه در اول بمعنی شور وغوغا ثانی اولکسیه
دیرلر که اثوابن ووجودین ملوث وکیرلی طوته شویله که
خلق کندودن نفرت ایده مع القاف تاق بمعنی تاغ مرقوم
آتشی برهفته سونمین اغاج تایاق فتح یای تحتانی ایله دسته
چوب معناسنه ترکی اصطلاحده طیاق چکدی دیدکلری
معنایه در تغرچاق فتح غین معجمه وجیم فارسیله بمعنی ساخته
کذا فی التحفه تلاوق ایکی معنایه در اول بمعنی زار یا یچه ثانی
کسر تاء مثناة ایله بمعنی ریشی که میان فرج زنان بود کذا فی

شرفنامه

شرفنامه مع الکاف تاك اوزم چبوغینه دیرلر تاپاك فتح
باء فارسیله بیقرار و مضطرب اولمق معناسنه تابناك سکون
باء موحده ایله بمعنی تابان تاب ضیا و شعله معناسنه تاك
ترکیده لوا ایله تعبیر ایتدکلری معنایه در غمناك و فرخناك
کبی تاجك فتح جیمله مصغر تاجدر و کسر ایله بر ولایت آدیدر
تاجیك کسر جیمله بمعنی تاجك مرقوم شرفنامه ده ممالك
عرب و ترکدن ماعدا مملکتلره دیرلر تازیك و تاژیك دخی
بو معنایه در ترکانك نام اصلیسیدر تارك فتح راء مهمله ایله
دپه معناسنه در عموما و انسان دپه سیدر خصوصا که
عربیده فرق دیرلر تاریك کسر راء مهمله و سکون یای تحتانی ایله
قرا کودرکه کیجه قرا کوسنه شب تاریك دیرلر تاشك فتح شین
معجمه ایله بوغرت آلندقدن صکره یرندن قلان صویه
دیرلر کذا فی التحفه و فرهنگ جهانگیریده تره یاغی معناسنه
مرویدرکه عربیده زبده دیرلر و بر نسخه ده بمعنی مرد چابك
رسیده نظر درتافشك فتح فا و شین معجمه ایله کوه کبی

برقوریجغردرکورلك وجامه ایچنده بولنورسه کسوب تباه
ایدر اکا دیوبخو ودیوجه وباشی تابکی درمیان جامه وسمور
همچون تافشك تالانك فتح لام ونون ایله قیسی وزردالو و
تویسز شفتالو وامثالی میوه لره دیرلر عموما تاتونك
سکون واو وفتح تاء مثناة ایله بیرمنحی معناسنه ودخی ایکی
نسنه بریرده دیمك معناسنه که ایکی شیئك معیتن بیان ایدر
تاوك فتح واو ایله کنج اشك واوکوزه دیرلر کذا فی المجمع
تبالك فتح باء فارسیله اضطراب وبی آرامی معناسنه تبرك
فتح باء موحده وسکون راء مهمله ایله طبله که عود وعنبر
وسائر خوشبو عطریات ویاخود میوه قورلر تبك سکون
باء موحده ایله قوشاق وغیری نسنه لرك ابریشم کنارینه دیرلر
تبشك فتح باء موحده وسکون شین معجمه ایله اول ابریشمه
دیرلرکه الدوان وچورب ایشلرلر تبنك فتح باء موحده وسکون
نون ایله بالاقد وتوانا محبوب جوانه دیرلر تپنك سکون باء فارسی
وفتح نون ایله ریخته قالبی که قویمجیلر التون وکمشی اریدوب اکا

دوكرلر تبوك ضم باء موحده وواو مجهول ايله بقال وميوه
فروشلرك ميوه قودقلری طبق تبورك ضم باء موحده
وواو مجهول وفتح راء مهمله ايله اوج معنايه كلور
اول دبلك كه مزروعات ناطورلری جانوراوركتمك ايچون
چالرلر وبعض مضحك قولتغی آلتنه آلوب چالرتبتنك
سكون تاء مثناة وفتح نون ايله بمعنی تبنك مرقوم يعنی قالب
ريخته تدك فتح دال مهمله ايله دراج ديدكلری قوش ترك
فتح راء مهمله ايله ايكی معنايه كلور اول شكاف معناسنه ثانی
اول صدايه ديرلر كه برنسنه يارلمقدن ياخود قرلمقدن ظاهر
اولور ترپك سكون راء مهمله وفتح باء فارسيله كتنك سياه كه
طرف وتر بردخی ديرلر تركيده قره قورت ديدكلری در ترترك
سكون راء مهمله اول وفتح ثانی وتاء مثناة ايله ايكی معنايه در
اول كلمهٔ تركه ادات تفضيلدر بونده مكرری افعل تفضيل
كذا فی المجمع وثانی فرهنك جهانكيريده برجانوردر كه
ماوراء النهرده دختر صوفی ديرلر تردك سكون را وفتح

دال مهملتين ايله تحته بتى كذا فى المجمع و بمعنى كرم كندم يعنى
نخل بتى كذا فى لاداة ترك سكون راء مهمله ايله توغلغه كه
عربيده مغفر ديرلر ترندك فتح راو دال مهملتين و سكون
نون ايله [يعنى] ترترك مرقوم كذا فى المجمع تره تيزك فتح راء مهمله
و زاء معجمه و كسر تاء مثناة ايله قجى ديدكلرى اوت كه مشهوردر
تره دور ترزتك سكون زاء معجمه و فتح تاء مثناة ايله آغز تفنكى
معناسنه در كذا فى فرهنك جهانكيرى ترزدك سكون زاء
معجمه و فتح دال مهمله ايله راء مهمله ايله اولان تردك
مرقوم معناسنه در كذا فى شرفنامه تفتيك سكون فا
و كسر تاء مثناة ايله ايكى معنايه كلور اول فرهنك جهانكيريده
كچينك توپلرى ديبنده اولان نرم توپه ديرلر كه شانه ايله
قوپاروب اكيروب شال و صوف و بعض لطيف نسنه لر
طوقورثانى چولمك قينارايكن چقان بوغه ديرلر بو معنايه
مركب اولمق اقتضا ايدر كه اصلى تف ديمك اولوب دال تايه
ابدال اولنمش اوله تك طقوز معنايه كلور اول بمعنى اندك

360

یعنی قلیل نکاك فتح کافله بمعنی نکس مرقوم یعنی اوزم
چکردکی وجبره سی کذا فی کتاب محجوب العارفین نکوك
ضم کاف وواو معروفله فرهنك حسین وفائیده سیم
وزردن حیوانات صورتنده دوزلمش قدح که بزم
آخرنده آنکله طلو شراب ایچرلر تلتك سکون لام وفتح تاء
مثناة ایله بمعنی تنبك مرقوم یعنی قالب ریخته وبوته که
سیم وزر قال ایدرلر تلخك سکون لام وفتح خاء معجمه ایله
غایت آجی براوتدر وفرهنك جهانکیریده خربزهٔ تلخ که
عربیده حنظل دیرلر تلخناك آجی اولان نسنه تلخ ایله
تاکدن مرکبدر غمناك وفرحناك کبی تلك سکون لامله
اوج معنایه دراول بمعنی زروق که تعریب ایدوب طلق
دیدیلر ثانی دیادهنده اشلنوب برنوع لطیف قماشدر
ثالث بمعنی تلخ مرویدر وفرهنك جهانکیریده فتح لامله
بوزن فلك بیقلری وصقالی دوکلمش آدمه دیرلر ومجمع
الفرسده بنشانهٔ تیر معناسنه مرویدر تلنك سکون

لام وفتح نونله بمعنی تلتك مرقوم یعنی قالب ریخته و بوته
تلوك ضم لامله نشانه تیر معناسنه تموك دخی دیرلر
تمرقزك کسر میم وسکون راء مهمله وفتح قاف وزاء معجمه
ایله فرهنك ابراهیم قواسده بمعنی قرآن مجید کذا فی المؤید
والمجمع تملوك سکون میم وضم لامله قنابری دیدکلری
اوتدر بعض نسخه ده تملول واقع اولمشدر تموك ضم میمله
بوته یه آتدقلری وتیر نشانه کذا فی کرشاسب نامه بعض نسخه ده
یصی دمرنلو اوقه دیرلر مؤید الفضلاده بو معناده تلوك واقع
اولمشدر تحفة الاحبابده دخی یصی دمرنلو اوقدر صحاحده
تموك براوقدر که دمری یصی وایکی جانبی سوری اولور
اصابت ایتدوکی یردن دشوار چقار فرهنك جهانکیریده
تموك اول اوقدر که اصابت ایتدوکی آدم ویا حیوان استخواندن
آسان وجهله چقماز دیو ب شمس فخرینك مذکور بیتنی استشهاد
ایلمش تنبك وتنبوك کلاهما بسکون النون اول بفتح الباء
الموحده وثانی بالضم اوج معنایه دراول چناغ زین یعنی

ایرجنا

ایرچناغی وچناغ دوال دخی دیمشلر بعض نسخه ده ایرقلناغی
وشرفنامه ده دامن زین روایت اولنمشدر ثانی بمعنی کمان
کباده که لیزم دخی دیرلر تنتاك سکون نون وفتح تاء مثناة
ایله بر پادشاه اسمیدر غلبهٔ استعمالدن اعلام رجالدن
اولمشدر کذا فی مجمع الفرس تنك ضم نون ایله بو فقه معناسنه که
عربیده رقیق دیرلر قاشده و بزده و بونلر امثالی نسنه لرده
استعمال اولنور وصوکنارلرنده واقع اولان بوفقه یرلره
دیرلر واستعاره طریقیله حوصله سز آدمه ده دیرلر
تنکاتنك محل جنك وجدالده ایکی عسکر بر برلرینه فارشو
مضایقه ویرمکه دیرلر کذلك کوی وچوکان وجرید
اویونلرنده وچارشو بازار وجمعیت یرلرنده اولان ثقلته
دیرلر تهك فتح ها ایله وزهنك جهانکیریده ایکی معنایه در
اول خاك معناسنه ثانی بمعنی برهنه عریان معناسنه شرفنامه ده
تهی معناسنه در کاهی تهی لفظنه اتباع ایدرلر تابوك ضم
باء موحده وواو معروفله مجازجه عمارت معناسنه

كذا في نسخهٔ ميرزا ابراهيم بعض فرهنكده كاف عربيله
منقولدر تاتاريك فتح تاء مثناة وكسر راء مهمله وسكون
ياى تحتانى ايله اوكيك قوشى كه فاخته دخى ديرلر تارنك
فتح راء مهمله وسكون نونله بمعنى بيلپايهٔ ديوار ادات
الفضلاده زاء معجمه ايله واقعدر تازك كسر زاء معجمه
ايله تازيك لفظندن تخفيف اولنمشدر تازيك فتح زاء معجمه
وسكون ياى تحتانى ايله نسخهٔ ميرزا ابراهيمده توكانك نام
اصليسيدر زاء فارسيله ده منقولدر شرفنامه ده عرب
زاده كه عجمده نشو نما بولمش اوله تاژيك كسر زاء فارسى
وسكون ياى تحتانى ايله تازيك مرقوم معناسنه دركذا في
المجمع تبرك سكون باء موحده وفتح راء مهمله ايله بمعنى
حصار عموما حصار اصفهان تبنك فتح باء موحده وسكون
نونله بوزن بلنك اوج معنايه كلور اول ياصى طبق كه حلوا حلوا جيلر
وياغلى اتمك بشوريجيلر قوللنورلر ترك فتح راء مهمله ايله
درت معنايه كلور اول خندق معناسنه كه قلعه وحصار

وبارغ

وباغ وامثالی نك اطرافنه ایدرلر ترنكا ترنك پیاپی آتیلان
اوق آوازی ویایدن اوق چقارکن ظاهر اولان صداسنه
وساز قللرینك صداسی که بر دفعه دن ظاهر اوله کذا فی
المجمع ترنك فتح راء مهمله وسکون نونله التی معنایه کلور
اول یای کریشی صداسی که اوق چقدقده ظاهر اولور
بتقاضا قدم بلنکانی سادس بمعنی غرقاب وزبان هندیده
موج آبه دیرلر ضم تاء مثناتله تذرو معناسنه منقولدر
تك بش معنایه کلور اول بمعنی بن که عربیده قعر دیرلر مجموعی
هرنسنه نك دیبی که تك دریا وتك حوض دیرلر تکرك فتح کاف
عجمی وسکون راء مهمله ایله طولو که شدت سرمادن یغمور
طوکوب دانه دانه دوشر اکا سنکك وسنکچه ویخچه دخی
دیرلر تکسك فتح کاف وسکون سین مهمله ایله اوزم چکردکی
معناسنه تلخ چوك وتلخ چکوك ضم جیم ثانی فتح ایله بر نوع
تره در عربیده طرخشقوق دیرلر تمنك سکون میم وفتح نونله
بمعنی زور آوردن یعنی کوچ وقوت کذا فی المجمع وبمعنی آلچ که

عربیده زعرور دیرلر کذا فی فرهنگ زفانکویا تمیک کسر میم
وسکون یای تحتانیله بر نوع قرمزی واکشی یمشدرجالیده
بتر کذا فی شرفنامه تنک سکون نونله اوج معنایه کلور
اول بمعنی تیمهٔ خروار یعنی یوکك برتایی توتک سکون
واو وفتح تاء مثناة ایله ادات الفضلاده بمعنی کنجینه
مسطور در شرفنامه ده بو معنایه تاء ثانی برینه نون واقع
اولمشدر مع اللام تایال فتح باء فارسیله بمعنی قامت بالا تابل
ضم باء موحده وکسر ایله ده جائز در طعامه قونیلن اقاویه
یعنی نخود وپیاز وسبزه وغیری امثالی نسنه لره دیرلر تتول
ضم تاء مثناة ایله بمعنی زفر دهان یعنی اغز قوقوسی کذا فی
الصحاح تاشکل سکون شین معجمه ایله بمعنی زخم مرقوم
کذا فی فرهنگ جهانکیری تال درت معنایه کلور اول
خرما اغاجی کبی بر اغاجدر دیار هندده اولور اندن ضو
حاصل اولور نشاسی واردر اما صداع عارض ایدر
برار شوندن زیاده یپراغی اولور برهمنلر کتابلرینی انك

یپراغی

يپراغی اوزرینه یازرلر وزنانی اول یپرق پاره لرین
نرمه کوشلرینه اصارلر رابع آبکیر معناسنه که تالاب
دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری ومجمع الفرس بر
اغاجدر میوه سنه ابوجهل خرماسی دیرلر قابوغندن
ایب بوکوب قوللنورلر درخت بوجهل دیمکله مشهوردر
کذا فی المؤید تال ومال بمعنی تارومار یعنی پراکنده وزیر
وزبر کذا فی شرفنامه تامول ضم میمله بر نوع یپراقدر
ال قدر اولور دخی بیوك وکوچك اولور هندوستانده
فوفل واهك ایله استعمال ایدرلر تنبول ویاندخی دیرلر
کذا فی فرهنك جهانکیری تانبول سکون نون وضم باء
موحده ایله بمعنی تامول مرقوم تانول ضم نونله اغرچوره سی
بوزمرقوم معناسنه تاول فتح واوایله بمعنی تاوك یعنی
کاوخرپچه صاحب کاواهلی معناسنه وتاول وکسرواو
ایله لن وایاقده پیدا اولان قبرجغه دیرلر تبخال سکون
باء موحده وفتح خاء معجمه ایله حرارت حمی وغیریدن طو

طوداقدن ظاهر اولان قبرجق که تبخاله دخی دیرلر ترکیده اوچق
دیدکلریدر تبل فتح باء موحده ایله چین وشکنج یعنی بوروشق
اما اویله بوروشق که بادام قبوغی کبی اولور تخجل سکون خاء
معجمه وفتح جیمله جمدلك معناسنه که شیرازیلر لغتی در
اصفهانیلر تسکنج وکرمانیلر ترنجی دیرلر تخکلول سکون
خاء معجمه وفتح کاف وضم لامله چنین قوز که تخکلوز
وتخکلون دخی دیرلر تخمیل سکون خاء معجمه ویای تحتانی
وکسر میمله باطل وبیهوده معناسنه ترخال سکون راء
مهمله وفتح خاء معجمه ایله قوش ترسی سرکین مرغ معناسنه
ثژوال سکون زاء فارسیله اوت یپراغی کذا فی المجمع وفرهنك
زفانکویاده زاء معجمه ایله وفرهنك جهانکیریده راء مهمله
ایله منقولدر تشبیل سکون شین معجمه وکسر باء موحده
بعده سکون یای تحتانیله بالق اولته سی معناسنه در
تکسل فتح کاف وسکون سین مهمله ولام موقوفله
دانهٔ انکور که استه وخسته دخی دیرلر عربیده عجمه

معنا

معناسنه در کذا فی المجمع تکل فتح کافله جنکجی قوچ
معناسنه تل یغن ودپه معناسنه تملول سکون میم
وضم لامله تملوك مرقوم معناسنه که قثاء بریدر تنبل
سکون نون وضم باایله کاهل وایش سز آدمه دیرلر تنبول
سکون نون وضم باء موحده ایله اوچ معنایه کلور اول
هندوستانده معروف بر یپراقدر آوج ایچی قدر اولور
کرچه باصدروب فوفل ایله تربیه ایدوب تناول ایدرلر
پان وتامول وتانبول دخی دیرلر ثالث هندوستانده
برقلعه آدیدر زن تنبور دیمکله مشهوردر کذا فی
فرهنك جهانکیری تبیل سکون نون وکسر باء موحده
ایله مکر وحیله معناسنه که ضمه ایله تنبل دخی دیرلر
توابل ضم باء موحده ایله تابل مرقوم معناسنه در توبل کسر واو
وسکون یای تحتانیله سربی مو یعنی طاز باش تهال
فتح هایله بمعنی غار کذا فی فرهنك جهانکیری تهبل و
تهمل کلاهما بسکون الهاء اول بفتح الباء الموحده

ثانی بالمیم بمعنی کاهل وبسیارخوار وایشه یرامز کذا فی مجمع
الفرس مع المیم تام شرفنامه ده بمعنی اندك واقعدر تارم
اصلنده قیلدن یاپلمش قره اوه دیرلر کثرت استعمال ایله فوقانی
قبه واوزم چارطاقی و سقف بلند وعالی یه ده دیدیلر شهرتی
طاء مهمله ایله درلکن فارسیده حرف طا مستعمل دکلدر
تالش ودیلم ایکی مشهور شهرك اسمیدر بربرلرینه قریب واقع
اولمشدر غایت اعلا محبوبلری اولور تانم فتح نون ایله مخفف
توانم درتیرلکام فتح یای تحتانی وسکون راء مهمله وکسر لام ایله
آت کمی یعنی لجامه بکورب آتك آغزنه اوردلر تبرم فتح باء موحده
وسکون راء مهمله ومیم موقوفله خاتون بزرك معناسنه
تخکم سکون خاء معجمه وفتح کاف عجمیله خانهٔ تابستانی یازه
مخصوص اولان خانه ودخی ترکستانده برالکه اسمیدر تخم
فتح خاء معجمه ایله اول چارشبه دیرلرکه عروس اوزرینه
نثار اولان اقچه ایچنه دوشمك ایچون طوتارلر مرط مندیل
وچاردید کاریدر بیله قوشانورلر کذا فی المجمع قانون الادب

تخم

تخم جامهٔ خزرا کویند و نسخهٔ میرزا ابراهیمده ضم تاء مثناة وفتح
خاء معجمه ایله مقیددر ترم سکون راء مهمله ایله اول بخاردر که
بولت کبی اولور اما زمینه یقین اولوب هوا آنی تاریك
ایتمکله توتون کبی کورینور دمه و نزم دخی دیرلر عربیده
ضباب دیدکلریدر کذا فی شرفنامه تقویم منجمان قولی
اوزره برسنه نك حسابی و احکامیدر که نیر اعظم
برج حمله تحویل ایتدکده استخراج ایدوب اول سنه نك
طالعی اعتبار ایدرلر برسنهٔ رومیه تمامنده احکامی
عاطل اولور تم بوزن جم هرسنه نك پردهسی عموما
کوز پردهسنه دیرلر خصوصا عربیده سبل دیدکلری
علتدر توام سکون واو وفتح همزه ایله ایکیز معناسنه
عربیدر لکن فارسیدهده مستعملدر تهم فتح ها ایله
قوت ودلاور معناسنه مع المنون تابان تابیدن لفظندن
اسم فاعلدر ضیاور یحی معناسنه ماه تابان وشمع تابان کبی
جغتای لسانندده ایلتورادیرلر تابدان سکون باء موحده ایله

بنجره معناسنه ترکیبندن فهم اولنورکه باجه اوله تابستان
کسر باء موحده وسکون سین مهمله وفتح تاء مثناة
ایله یاز فصلی تاب حرارت ستان اسم زماندرکه حرارت
زمانی دیمك اولور تابشان کسر باء موحده وسکون
شین معجمه ایله ایکی معنایه کلور اول بمعنی طیلسان
یعنی سر دستار ثانی تاب معنالرندن جمع ضمیر غائبدر
تابه بریان اضافتسز شرفنامه ده ات پشدکدن صکره
تاوه ده اولان بریاندر تابیدن کسر باء موحده ایله
مصدردر قزمق وقزدرمق وضیا وشعله ویرمك
وطاقت کتورمك وبوکمك معنالرینه هم لازم وهم
متعدی اولور تاجران ضم جیمله بمعنی ترجمان
یعنی بر لغتی لغت آخر ایله ادا وتفهیم ایلیه کذا فی فرهنك
جهانکیری تاختن سکون خاء معجمه ایله چاپمق یعنی
آت سکرتمك ودخی ابریشم بوکوب قوردمق معناسنه
هم لازم وهم متعدی اولور تابیدن کبی تاران فتح راء

مهمله

مهمله ایله بمعنی تاریک ساران آفاق وانفس خوشقدمده
مرقومدر تارین کسر راء مهمله وسکون یای تحتانیله
بمعنی تاریک مثنوی شریف عبارتیدر تازیان کسر زاء
معجمه وفتح یای تحتانیله شرفنامه ده بمعنی قصد کنان
ومجمع الفرسده چاپمق معناسنه وجمع تازی اولور تازیدن
کسر زاء معجمه ایله سکرتمک ویلمک معناسنه در تاشدن
ضم شین معجمه ایله اولنجه دیمک معناسنه در تاغستان
تاغ کیمی ایلغون وکیمی قرماغاج وکیمی بر نوع یک اغاجدر
آتشی طیانور دیدیلر وستان اسم مکاندر معنای
ترکیب مذکور اغاجلق میشه لک دیمک اولور ودخی
طاغستان دیدکلری الکه در تافتن سکون فا ایله
قزمق وقزدرمق ویاقمق وبوکمک ودوندرمک معنالرینه در
تالسان کسر لام وفتح سین مهمله ایله طیلسان معناسنه
تالشان فتح شین معجمه ایله ده طیلسان معناسنه مرویدر
تالیدن کسر لام ایله یغما لمق معناسنه تان آلتی معنایه

کلورا اول مجمعده تا آن لفظندن اختصار اولنمشدر
ثانی بمعنی شمار یعنی سزه ثالث بمعنی قوت توان
لفظنک مختصریدر رابع مؤیدالفضلاده بمعنی دهان
تاوان جرم وگناه معناسنه تاون فتح واو ایله چفته
قوشلمش صغره دیرلر تاویدن کسر واو ایله بمعنی
تابیدن فوزمق وقزدرمق وبوکمك وغیری معنالرنده
دخی استعمال اولنور تاییدن کسر یای تحتانیه
اول وسکون ثانیله بکزمك معناسنه در تباسیدن
فتح باء موحده وکسر سین مهمله ایله حرارتدن وکر
میتدن بیخود اولمق کذا فی فرهنك زفانکویا تپان
فتح باء فارسیله طبراق چکیجی وطبراق طاشویجی معناسنه
اسم فاعلدر تباهیدن فتح باء موحده وکسرها ایله فاسد
اولمق وآزمق وفنا اولمق وفنا ایتمك معنالرینه در تبرخون
فتح باء موحده وسکون راء مهمله وضم خاء معجمه ایله
اوج معنایه کلور اول عناب که معروف میوه در ثانی رزن

فتح

فتح باء موحده وسكون راء مهمله وفتح زاء معجمه ايله بالته جى
عربيده كسار ديرلر لبرزين سكون راء مهمله وفتح باء
موحده وكسر زاء معجمه ايله ايكى معنايه كلور اول نجاق
وكوچك بالته كه ايرقاشنده كتوردكلر اضافتله ايوبالته سى
ديمك اولور غلبهٔ استعمال ايله اضافتى رفع واول مقولهٔ
علم اولدى بتسيدن سكون باء موحده وياى تحتانى وكسر
سين وفتح دال مهملتين ايله دوداق بتسرمك حرارت كبد
وجمادن ظاهر اولور عربيده ظاميه ديرلر باء فارسيله ده
جائزدر تبيدن كسر باء موحده وسكون ياى تحتانيله
بمعنى لرزيدن كذا فى فرهنك جهانكيرى تپيدن كسر باء
فارسيله طلبيمق وچبالمق مشهورى طايله طپيدندر
لكن حرف طا زبان فارسيده متداول دكلدر تخازن فتح
خاء وزاء معجمتين ايله خيار وتخلادن كذا فى المحمودى
تخته كردن پنبه يى آتوب محلوج ايلمكه ديرلركه عرندق
وحلاجهٔ نداف ديرلر تختهٔ نان خبازلرك اتمك سردكارى

تخته ودخی یوفقه آجد قلری تخته که دیار رومده اکا یاصیغ
دیرلر تخکلون سکون خاء معجمه وفتح کاف وضم لام ایله
چتین قوزکه قبوغندن ایچی آیرلمز تخمین سکون خاء
معجمه ایله کمان وقیاس معناسنه یعنی خاطرده سنسه ظن
ایلمك ترابیدن فتح راء مهمله وکسر باء موحده وسکون
یای تحتانیله صزمق عربیده ترشح معناسنه در ترانکبین
قدرت حلواسی که عربیده من دیرلر اصلی لفسز ترنکبین درکه
عنقریب ذکر اولنور ان شاء الله تعالی تراویدن کسر
واو وسکون یای تحتانی ایله صو یوقارودن اشاغی
آقمغه دیرلر کذا فی شرفنامه والمجمع ترابیدن کسر
یای اول وسکون ثانیله بمعنی تراویدن ترین سکون
راء مهمله وضم باء موحده ایله بمعنی زمین سخت
کذا فی شرفنامه ترجمان سکون راء مهمله وفتح جیم
ومیم ایله اوچ معنایه کلور اول ایکی لغتی برندن برینه
نقل ایلمك معناسنه که ترجمه در فتح جیمله ناقلنه ترجمان

ودیوان ادبده بچوالـ وترزفان وترفان دخی دیرلر
ترخان سکون را وفتح خاء معجمه ایله درت معنایه
کلور اول مجمع الفرسده اول کمسه‌یه دیرلرکه منصب
ودیرلکنده مسلم اولوب منصبی اوجاقلق تصرف
ایلیه اکا ترخانی دیرلر وفرهنك جهانکیریده اول
کمسه‌یه دیرلر حضور پادشاهیده قلم تکلیف اوزرندن
رفع اولنوب هرنه سویلرسه وهرنه یوزدن کناه و
تقصیر وترك آداب مجلس ایدرسه معاتب ومؤاخذه
اولنمیه ثانی برنوع سبزه در زغنا کبی میان طعامده
اتمك ایله تناول ایدرلر طرخون دیدکلریدر بسحاق
ترخون سکون راء مهمله وضم خاء معجمه ایله درت
معنایه کلور اول خونی وبی باك واوباش معناسنه
شرفنامه‌ده بومعنایه ترخان دخی دیرلر ثالث بر داروددکه
اکا اکل کرد دخی دیرلر عربیده عاقرقرحا دیدکلریدر رابع
برسبزه درتره کبی تناول اولنور معربی طرخون درتخمی

اولمز اصلی بویله در که اوزرلك تخمنی کسکین سرکه ده
اصلدوب طبعی تبدیل اولور بعده اکرلر ترخون بتر
کذا فی فرهنك جهانکیری ترزفان سکون را و فتح زاء
معجمه و فا ایله بمعنی ترجمان کذا فی شرفنامه ترسان
قورقلو خائف معناسنه ترفان سکون راء و فتح فا ایله بمعنی
ترجمان کذا فی فرهنك جهانکیری ترقین سکون را و کسر
قاف له شرفنامه ده برخط درکه کتاب بعض محلده ایکی حرف
میاننه چکرلر بولغت نبطی در مشکلاتده و هو خط
یوضع علی کلمة لابطاله یعنی برخطدر که بر کلمه نك اوزرینه
چکرلر ابطال ایچون حالیا کتاب اصطلاحیدر ترکون
سکون راء مهمله و ضم کاف له فتراك معناسنه یعنی ترکی
و ترکی باغنه ده دیرلر ترکهارن سکون راء اول و کسر کاف
و فتح ها و راء ثانیله و زاء معجمه ایله مرویدر بعض نسخه ده
کسر را ایله واقعدر یوغرت قوریسی ازه جك تکنه معناسنه
اکا کشکزن دخی دیرلر ترکیدن سکون را و کسر کاف له

برسنه.

برهنه آیریلورکن صداویرمك تراکیدن لفظندن
مخففدر ترمیدن سکون راوکسر میم ایله آتمق انداختن
معناسنه کذا فی فرهنك جهانکیری ترنجان فتح راء مهمله
وجیم وسکون نون ایله ریحان قسمندن برخوشبو اوتدر بادرنجبویه
وبادرنبویه وبادربویه دخی دیرلر کذا فی اختیارات بدیعی
ترنجیدن فتح راء مهمله وسکون نون وکسر جیم ایله قوشاغی
وقولانی محکم چکمکه دیرلر وشرفنامه ده غایت نرم اولمق
وایو جمع اولمق معناسنه مؤید الفضلاده خشك شدن
پوست وغیره وبعض فرهنکده درشت شدن معناسنه در
ترنکبین فتح راء مهمله وسکون نون وضم کاف وکسر
بایله بردارو در رنکی یشل وطعمی شیرین اولور نقل ایدرلر
شبنم دوه دکنی یپراغی اوزرینه دوشوب ترنکبین اولور
ترکیده قدرت حلواسی عربیده من دیرلر تشدیدیله لطیف
ملین در ترنکیدن فتح راء مهمله وسکون نون وکسر کاف
عجمیله آیرلمق معناسنه فرهنك جهانکیریده کرزو قلیچ اورمق

معناسنه در ترن فتح راء مهمله ایله کل شرین درکه نسترون
ونسترن دخی دیرلر بعض فرهنکلرده بمعنی دشت وبیابان
واقع اولمشدر ترنیان سکون راء مهمله وکسر نون
ایله میوه سپدی که ایچنه میوه قویوب کتوردلر واکابکزر
نسنه لره دخی دیرلر ترهشتن سکون راء مهمله وشین
معجمه وکسر ها ایله بولانمق وقاقیمق یعنی غضبه کلمك کذا
فی فرهنك جهانکیری تریان سکون راء مهمله وفتح
یای تحتانی ایله ترنیان مرقومدن تخفیفا اولنمشدر
تریدن کسر راء مهمله وسکون یای تحتانی ایله طشره
چکمك یعنی برنسنه یی چکوب چقارمق کذا فی شرفنامه
ترین کسر راء مهمله وسکون یای تحتانیله یاشرق دیمك
اولور لفظ ترکه یاشدر وحرف یا نسبت ونون وصفیتز
تأکیدایچوندر اصطلاحده خوبرق دیمك اولور خوبترین
معناسنه ترفان سکون زاء معجمه وفتح فا ایله بمعنی ترجمان
کذا فی شرفنامه تسبیدن سکون سین وکسر باء موحده

بعده یای تحتانی ایله بوغلق معناسنه در تسفیدن سکون سین
مهمله وکسر فا ایله التونی یارلمق کذا فی فرهنگ جهانکیری
تشت خوان یمك سینی سی بعض کابر طعام ایچون
بر بیوك سینی قویوب اوزرنده طعام یرلردیار رومده
غایت متعارفدر تشتن سکون شین معجمه وفتح تاء
مثناة ایله چیلاق دیدکلری قوش که غلیواج وغلیوا
دخی دیرلر تشرین کوز فصلنده ایکی ماه رومیه نك
آدیدر تشرین اول وتشرین ثانی دیولر تشن فتح شین معجمه
ایله جعو باتدن بر نوعدر قبوغی سیاه ونرم وایچی مرجمکدن
ایریجه اولور چاکشو دخی دیرلر تفتن سکون فا وفتح تاء
مثناة ایله تافتن لفظندن اختصار اولنمشدر معنای
اخیره کذا فی المجمع تفریدن سکون فا وکسر راء مهمله
ایله قاورمق مثلا اتی قزغانده قاورمق کبی عربیده قلی
دیرلر تفیدن سکون فا وکسر سین مهمله ایله قزمق و
دخی قزدرمق لازم ومتعدی اولور تفیدن کسر فا وسکون

یای تحتانیله دوداق بتسرمك و دخی کند و طرفنه

نسنه یونمق و کوننشه قارشو اوتورمق معنالرینه در

تفین کسر فا و سکون یای تحتانی ایله پردهٔ عنکبوت

یعنی اورمجك آغی کذا فی المجمع تکن فتح کافله میوه آغاجنه

دیرلر تکیدن کسر کافله یلوب یوپرمق و سکرتمك

معناسنه تکین کسر کاف و سکون یای تحتانی ایله

مرد بهادر و بیوك خاتون معناسنه زن مردده استعمال

اولنور تلابیدن کسر باء موحده و سکون یای تحتانی

ایله چکرمق و دپرمك معناسنه در کذا فی فرهنگ جهانگیری

تلاتون ضم تاء مثناة و واو معروفله وجودین واثوابن

لوث و نجاستدن پاك طوتانه دیرلر تلاشیدن کسر شین

معجمه ایله طاغلمق و پراکنده و پریشان اولمق تلافون

ضم فا و تاء مثناة ایله معجب و متکبر یعنی خودبین و

خودپسند تلاویدن کسر واو و سکون یای تحتانی

ایله طشره چقمق معناسنه در کذا فی شامل اللغه تلفن

سکون

سکون لام وفتح فا ایله قره باچلق که لای دخی دیرلر عربیده
حماء مسنون معناسنه تلی در زبان درزیلر ایکنه
قودقلری ظرف معناسنه در تلیمان نام پهلوان ایرانیدر
کذا فی شرفنامه تمزدن سکون میم وفتح زاء معجمه ودال
مهمله ایله اسم اولمق خاموش شدن معناسنه تن کوده در
اما باش وال وایاق مسماسندن خارجدر لسان عربیده اولان
بدن معناسنه در اطراف مذکوره بدندن خارج اولدوغن
مولانا خلیل کتاب العینده تصریح ایتمشدر تن سان آسوده
وراحت یاب دیمکدر تنالیدن فتح نون وکسر لام ایله
دوکمک وسلکمک کذا فی فرهنک جهانکیری تن بتن
یعنی آدم بادم تن پرستان تن بسلیجی که تن پرور دخی دیرلر
هر زمان تنعم ورفاهیت تحصیلی قیدی وفکرنده اولانلره
دیرلر تنبسیدن سکون نون وفتح باء موحده وکسر سین مهمله ایله
ایب اورمک معناسنه کذا فی شرفنامه تنبیدن سکون نون
وکسر باء موحده ایله مجمع الفرسده لرزیدن معناسنه در فرهنک

جهانکیریده ایب اورمك وایلك چوزمك وبزطوقومق

وصارمق وطولامق واورمجك آغ ایتمك معناسنه معنای اوله

چتای لسانندن تورلوغ دیرلر سبعهٔ سیارهده عصمت پناه

وصفنك اولندن فلك تعریفنده دیر تنجیدن سکون نون ویای

تحتانی وکسر جیمله ایکی معنایه در اول بمعنی ترنجیدن مرقوم

یعنی قوشاغی وقولانی وامثالنی محکم چکمك معناسنه ترنادن

رضا ویرمك وتسلیم اولمق معناسنه در تندیدن سکون نون

ویای تحتانی وکسر دال مهملهٔ اولی ایله ایکی معنایه در اول

کورلمك انساندن وسباعدن وبولتده استعمال اولنور ثانی

اغاج برك وبار ویرمك معناسنه در تن زدن خاموش اولمق

مثل تمزدن مرقومدر تنسیدن سکون نون ویای تحتانی وکسر سین

مهمله ایله تضجر واضطراب چکمك یعنی کوکل طارلمق عربیده

بومعنایه انقباض قلب تعبیر ایدرلر وچغتایده تاریغماق دیرلر

تنك ترکان اضافتله وکاف اول فارسیله شرفنامه ده

برموضعدرکه محبوبلری غایت چوق اولور تنودن ضم نون

ووا و

وواو معروفله ایلك وقیل اورمك تنیدن معناسنه وکشیدن
معناسنه تنه دروت تره یاغی که تنه درود ومسکه دخی دیرلر
تنیدن کسر نون وسکون یای تحتانیله قیل وایب اورمك
واورلمك معناسنه توامان سکون واوایله ایکیزلر معناسنه
لفظ عربیدر لکن فارسیده استعمالی شایعدر توانیدن
کسر نون وسکون یای تحتانی وفتح دال مهمله ایله آجیمق آجمق
معناسنه لازم ومتعدی اولور تودرین سکون واو وفتح
دال وکسر راء مهملتین ایله تخاق وکوجك بالته که ایر
قاشنده کتوردرلر توسن سکون واو وفتح سین مهمله ایله
اصلنده تعلیم اولنمامش القیده کزر سرکش آته دیرلر غلبهٔ
استعمال ایله مطلق آته علم اولمشدر تولیدن سکون واو وکسر
لامله نشنه صایجمق ودخی صوت بلند ایله حایقرمق معناسنه
مرویدر تهان فتح هایله تهی معناسنه بوش دیمکدر تهمتن
جاه وحشمت وشجاعت ومهابت صاحبی ودخی رستم زال
اقرباسندن بر مشهور مبارز پهلوان اسمیدر کذا فی المجمع

ورستمك لقبی اولدیغی مشهور آفاقدر مع الواو تاو تاب
مرقومك معنالرینه استعمال اولنور حرف بایله واولك
میاننده تبادل و تواخی اولدیغی سبب ایله از آنجمله بمعنی
طاقت تانكو سكون نون وضم كاف عجمیله بمعنی جام
توانكو دخی دیرلر كذا فی شرفنامه تاهو ضم ها و
اخفای واو ایله شراب ظرفی معناسنه تبنكو فتح
باء موحده وسكون نون وضم كاف عجمیله صندوق
معناسنه عموما واقچه صندوغی بعض نسخه ده
قیومجیلرك ایشده وكدكلری قالب معناسنه وبعضنده
اغاج انبار معناسنه مرویدر تبو ضم باء موحده ایله
بر مكان اسمیدر منقولدر كه آنده صودكرمنی كبی دكرمان
واردر اما صویی یوق حضرت یونس علی نبینا وعلیه السلام
یاپمش دیرلر یونسی سودسك یودی دیرلر یوردطود
دیرلر طوردمش تتربو سكون تاء مثناة وفتح راء مهمله
وضم باء موحده ایله شرفنامه ده لاغ وتمسخر معناسنه درگذا فی

وهذا

فرهنگ جهانگیری تد و ضم دال مهمله ایله جعل
کبی بربوجکدر اکثر حماملرده اولور عربیده ابن وردان
دیرلر تذرو فتح ذال معجمه وسکون راء مهمله وواو
موقوفله سکاون دیدکلری قوش اتی اعلا اینور ترازو
معروف تربو سکون راء مهمله وضم باء موحده ایله
اینجه اکیریلوب طوقنمش جامه یه دیرلر کذا فی فرهنگ
جهانگیری ترقو کسر راء مهمله وضم قافله آزری
تژاو فتح زاء فارسیله تورانیلردن برمبارزك اسمیدرکه
افراسیابك دامادی ایدی وایکی کورهه حاکم ایدی
کیوآنی زنده کرفتار کمندایدوب برادری انتقامی ایچون
بهرام قتل ایلدی تزرو سکون زاء معجمه وضم راء مهمله
ایله سلکن دیدکلری آل رنك بویه در عربیده سیرقون
دیرلر تسو ضم سین مهمله ایله ایکی حبه درکه یکرمی درت
حبه بر دینار در مثقال دخی دیرلر سدسنه دانك دیرلرکه
درت حبه اولور بعضیلر تسو دانکك ربعیدر دیدیلر

برحبه اولمق اقتضا ایدر تفو ضم فایله توكرمك معناسنه

تكاو كاف عجمیله تكاب مرقومك بشر معناسیله ده

مترادفدر اول ولایت كنجه مضافاتندن برناحیه آدیدر

تك وپو یلوب كزمك وسنه ایچون سكردوب آرامق

معناسنه تكاپوی دخی دیرلر تكو ضم كاف عجمیله

بمعنی موی مجعد یعنی قورجق صاچ كذا فی المجمع ونسخهٔ

میرزا ابراهیم ده مطلق موی معناسنه واقعدر وفرهنك

جهانكیریده دخی موی مجعد معناسنه درتلو ضم لامله

خار معناسنه كه عربیده سنوك تركیده دكن دیرلر كذا فی فرهنك

جهانكیری تنباكو سكون نون وفتح باء موحده وضم كاف

عجمیله توتون یپراغی كه قوریدوب خرده ایدوب لوله ده

استعمال ایدرلر عربیده موضوع له اسمی طبقه در فتحات

ثلثه ایله كرچه محدثدر لكن اولمرتبه قوت ظهور بولمشدر كه

رفع وتركی محال منزله سنه وارمشدر بعض اهل دل

وذوی العقولدن مسموعدر كه لفظ طبقه یوز اون

التی عدددر وقهوه دخی یوز اون آلتی عدد در بونک ایکیسی
اسماء حسنی دن قوی اسمنه مظهردر وشمشلر دردفعلری
ممکن اولمامسنه سبب اولدردیرلر وفارسیده تنباکو
دینلدوکی تندو سکون نون وضم دال مهمله ایله
اورمجک معناسنه که تنندو وجولاه وجولاهه وجولهه
وکرتنه وکریتنه ودیوپا ودیوچه دخی دیرلر عربیده
عنکبوت دیرلر تنکو سکون نون وضم کاف عجمیله
ایکی معنایه در اول ده تینکو لفظندن مخففدر صندوق
معناسنه ثانی اداة الفضلاده وفرهنک جهانکیریده نام
پادشاه خطا وختن در تنندو فتح نون اول وسکون
ثانی وضم دال مهمله واخفای واو ایله بمعنی عنکبوت
کذا فی فرهنک وفائی ومجمع الفرس تنو ضم نون ایله
لغت محمودیده مختصر تنومند مسطوردر تو اخفاء
واو ایله بو وزن توقات معناسنه اما ضمه ایله دخی اصحدر
واجمق وحبه معنالرینه مرویدر وفرهنک جهانکیریده

بمعنی تاب که حرارت معناسنه اوله تونکو فتح واو وسکون
نون وضم کاف عجمیله ایکی معنایه کلور اول بمعنی تینکو که
باایله واوك تبادلی جائز اولدوغی سببیله ثانی شرفنامه ده
بمعنی تانکو یعنی حمام مع الهاء تابخانه سکون باء موحده
وفتح خاء معجمه ایله شرفنامه ده دیواری بللور جام ایله
یاپلمش خانه که ایچرودن طشره سی کورینه وکونشك ضیاسی
ایچرو تأثیر ایلیه بو معنا تاب ضیا معناسنه اولدوغی اعتبار
ایله در اما لغت محموددیده بمعنی کرمابه وکرمخانه واقعدر
بومعناده تاب حرارت معناسنه اولمق اعتبار ایله در بوکا
قریب فرهنك جهانکیریده بمعنی خانۀ تابستانی یعنی
یازاوی بوقولی مؤید اذفرتو کشته تابخانه وکاربانسرایلرك
یاز فصلی منزلکاهنه ده دیرلر مشهوری تاوخانه در
تابده سکون باء موحده وکسر دال مهمله واظهار ها ایله لفظ
مرکبدر ضیاویریجی وایب وایلك بوکیجی معنالرینه تابسه
فتح باء موحده وسین مهمله ایله اوتلو وصولو مکان چراکاه

معناسنه

معناسنه درتابه فتح باء موحده واخفاء هايله تاوه
معناسنه در قزدراجی دیمك اولور تاج فیروزه
کیخسر وشاهك مشهور ومعروف تاجیدر که تاج
کیخسرویده دیرلر کذا فی شرفنامه تاجه فتح جیمله تاج
خروس یعنی خروسك ایبکی کذا فی نعمة الله وزنانه
مخصوص بر نوع طاقیه درتاخته سکون خاء معجمه
وفتح تاء مثناة ایله بمعنی تکابوی یعنی چابمق تاخیره
کسر خاء معجمه وسکون یای تحتانی وفتح راء مهمله
ایله بر کلمه درکه بر کسنه نك ابتدا حالن بیان معناسن
افاده ایدر مثلا سن شو حالت اوزره وجوده کلدك
وآنکله بویودك دیمك محلنده تاخیره ات فلان نست
دیرلر کذا فی المجمع اما فرهنك جهانکیریده نصیب وسر
نوشت معناسنه در مثلا تاخیرهٔ همچنین بود دیرلر
تارجوبه سکون راء مهمله وضم جیم فارسی وفتح
باء موحده ایله بردارودر مارچوبه دخی دیرلر عربین

هليون ديرلر تاره بوزن خاره سكز معنايه كلور اول
فرهنك جهانكيريده بمعنى طارم سادس ارشكه جولاهلر
طوقومق ايچون ايلكي اوزادرلر اكا تاروتانوتانه وفلات
وفوت دخي ديرلر سابع تغار معناسنه در ثامن عربيده كره
معناسنه تارة اخرى بركره دخي ديمك اولور تازانه وتازيانه
كلاهما بفتح الزاء المعجمه والنون ثاني ياى تحتاني زياده سيله
قمچي معناسنه در تازه معروف تركيده دخي استعمال اشايعدر
محبوبده وميوه ده وغيريده تاسه فتح سين مهمله ايله فرهنك
حسين وفايده اغلمقدن ويا خود امتلاى معده دن بوغاز
صقلمسنه ديرلر كذا في الصحاح ودخي المناك وغمناك
اولوب طبيعت صقلمق شرفنامه ده غم وغصه ده چهره ده
سياه لكه كبي كه حبك ونفسه دخي ديرلر عربيده كلف وكلفه
ديرلر وفرهنك محموديده اضطراب دل وبيقراري وعلت
ضيق النفس ومشكل اولنده اطعمه دن كوردوكني تناوله
ميل ايلمك وزنان حامل ايكن برنسنه يه آرزو ايتمك كه

تركيده

تركيده آتش يرمك ديرلر تافته تافتن لفظندن اسم مفعولدر
التمعنايه استعمال اولنور اول بمعنى سوخته تاكدانه سكون
كاف وفتح دال مهمله ونونله اوزم چكردكى بعض نسخه‌ده
بوكلمش ايلك معناسنه دردتالانه فتح لام ونونله شرفنامه‌ده
شفتالوكبى برميوه در شفترنك وسكيل دخى ديرلركذا
فى المجمع وفرهنك جهانكيرى تالواسه سكون لام وفتح
واو وسين مهمله ايله تاسه مرقوم معنالريله مترادفدر
تامواره سكون ميم وفتح واو وراء مهمله ايله بمعنى
آفتابه يعنى ابريق تاوانه فتح واو ونونله بمعنى تابخانه مرقوم
تاوخانه بمعنى تابخانه يعنى كاربانسراى تاوسه
ضم واو وفتح سين مهمله ايله بمعنى تابسه مرقوم
يعنى چراكاه كذا فى فرهنك جهانكيرى تاوه اوچ معنايه
كلور اول معروف ثانى خشت بزرك يعنى ايرى كربچ
ثالث آتشى ديدكلرى قزل طبراق تاه اوچ معنايه كلور
اول قات معناسنه كه يكتاه دوتاه ديرلر ثانى فرهنك

محمودیدر عدد مجهولدن کنایه در الحما لانهایه اما فرهنك
جهانکیریده عدد فرد معناسنه مرویدر ثالث مؤیدالفضلاده
پاس که قلیچ وخنجر وامثالنده اولور تایه فتح یای تحتانی ایله
اینجه اشلنمش ایلك وضیای دوغن هرنه اولورسه
تبانجه بمعنی سیلی تباه فنا وفاسد وپوسیده وبمعنی هیچ
شدن وبرایوحالدن بریرامز حاله دونمك تباهجه وتباهه
کلاهما بفتح الباء الموحده اول سکون ها وفتح جیم ثانی
فتح ها ایله کوشت نرم که لطیف پشمش اوله تبهره وتبه
دخی دیرلر نسخهٔ علیمده یمرطه قلیه سی ونعمة الله ده بورانی
دیدکلری طعامدر تب باده اضافتسز صحاحینده بمعنی تب لرزه
یعنی حما بو قولی مؤید تبخاله سکون باء موحده وفتح خاء
معجمه ایله حرارت کبددن وتأثیر حمادن دوداقده ظاهر
اولان قبرجق معناسنه در واستعاره طریقیله قدح
باده اوزرنده اولان حبابه دیرلر تبرزه فتح باء موحده
وزاء معجمه وسکون راء مهمله زبان کوهستانیده ماکولاتی

بربشتماله ویا بر بوغچه‌یه بغلمقدر کذا فی الصحاح فرهنك
جهانکیریده نبات شکری و بر نوع طوزدر نباته مشابه
اولدوغی جهتله نیشابور طاغلرنده ودخی بعض طاغلرده
اولور ودخی بر نوع اوزمدر شهر تبریزه مخصوص غایت
شیرین اولدوغندن نباته بکزملکه تبرزه وتبرزد دخی
دیرلر تبسته فتح باء موحده وتاء مثناة وسکون سین مهمله
ایله سچاقلی قالیچه وسجاده وامثال ذلك تبنجه بمعنی تبانجه
مرقوم کذا فی شرفنامه تبنکه فتح باء موحده وسکون نونله
بمعنی تبنکو وانبار ایتدکلری تخته‌دن بیوك صندق
تبهره وتبه کلاهما بفتح الباء الموحده وسکون الهاء
لطیف ونرم یشمشر اتکه تباهجه وتباهه دخی دیرلر تبیره
کسر باو سکون یای تحتانی وفتح راء مهمله ایله طبل وکوس
معناسنه‌در تبیکه کسر باء موحده وسکون یای تحتانی وفتح
کافله بمعنی ختورنان یعنی اتمك آلتلرندن برآلتدر تبیله
کسر باء موحده وسکون یا وفتح لامله دخی تبیکهٔ مرقوم

معناسنه در تبینه کسر با و سکون یا و فتح نونله بمعنی عنکبوت
تتارچه فتح تاء مثناة و سکون راء مهمله و جیم فارسیله
بر نوع اوقدر دمرنی ساتراوق دمرنی کبی اولیوب مخصوص
طرزده در کذا فی المجمع تتربوه سکون تاء مثناة و فتح راوضم
با و واو مجهول ایله تتربوی مرقوم معناسنه یعنی لاغ و
تمسخر و مضحك مجلس اولمق تتره سکون تاء مثناة و فتح
راء مهمله ایله سماق و بیراغنه دخی دیرلر تجاره فتح
جیم و راء مهمله ایله هنوز زایراولمامش آت تجارد دخی
دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری تجاره صد اسب تازی
وسیصد تجاره تخت فیروزه یعنی تخت کیخسرو شاه کذا
فی شرفنامه تختگاه اصلی گاه تخت ایدی که تخت یری دیمك
اولور معنای ترکیبیدن علیته نقل اولنوب مضاف الیه تقدیم
اولنمشدر و پادشاه اوتوردوغی شهره ده دیرلر تخته
معروف اغاجدر اندن تخت پایه قلری اجلدن تسمیه
اولنمشدر آخرنده کی ها اول اول معنایی اظهار ایچوندر

تخته

تخته جامه منکنه وجندره معناسنه که ترکیب اثواب
تخته سیدر تخله سکون خاء معجمه وفتح لامله نعلین
معناسنه بعض نسخه ده عصای مشایخ معناسنه مروید
صحاحده نعلین معناسنه درو فرهنك جهانکیریده هر
سنه نك خرده سنه دیرلر تده فتح دال مهمله واخفاء
هایله بمعنی تنیده اورمجك آغی معناسنه تران فتح رائین
ایله بمعنی مزبله ترانه فتح راء مهمله و نونله اوج معنا یه
کلور اول ابیات واشعاری مقام ایله اوقومغه دیرلر
صحاحده دوبیته دیرلر ثانی شرفنامه ده نغماتدن بر
نغمه در ثالث محبوب تازه وخوبرویه دیرلر تربره
سکون راء اول وفتح باء موحده وراء ثانیله بر نوع
اوزم آدیدر کذا فی فرهنك جهانکیری تربسه سکون را
وفتح باء موحده وسین مهملتین ایله قوس وقزح
معناسنه ایضا منه ترخانه وترخینه کلاهما بسکون
الراء اول وفتح ثانی کسرایله معروف طعامدر ترنجه

سکون راء مهمله وخاء معجمه وفتح جیمله اوزم چبوغنی که
تکالك دخی دیرلر ترخرانه سکون راء اول وفتح خاء
معجمه وراء ثانیله ماحضری طعامدر فقرا قیش ایچون
ذخیره ایدرلر بلغوری چکوب بعض ادویهٔ حاره ایله
یوغرت ایچنه قویوب پارچه پارچه ایدوب قوریدرلر
وقت حاجتده اصلدوب بشوررلر ترخانه وترخینه ده
دیرلر ترده سکون راودال مهملتین ایله لغت محمودیه
وشرفنامه ده دکرمان اجرتی ومجمع الفرسده دکرمان
جیه ده دیرلر آسیابانی معناسنه مشکلاتده ترده
وهو طحان ترزده سکون راء مهمله وفتح زاء معجمه
ایله حجت وسجل معناسنه که عربیده صکوکه وقباله
دیرلر ترشه سکون راء مهمله وفتح شین معجمه ایله
برمیوه در تروشه دخی دیرلر کذا فی شرفنامه ترغازه
سکون راوفتح غین وزاء معجمتین ایله غالب وسرکش
معناسنه یعنی غلبه وسرکشلك ایدنه دیرلر ترغند فتح

راء

راء مهمله وسکون غین معجمه ایله عاطل اولمش عضوه
دیرلر محمودیده بمعنی کوفته و ترنجیده واقعدر ترفنده
سکون راء مهمله و نون و فتح فا ایله مکر و حیله معناسنه
بعض نسخه ده قافله ترفند واقعدر و نسخهٔ میرزا ابراهیمه
ترس و بیم معناسنه مسطوردر ترفینه سکون راء مهمله
و یای تحتانی و کسر فا و فتح نون ایله آنتی درکه قره قروتی
قاتق ایده لر ترکنده سکون راء مهمله و نون و فتح کاف ایله
بمعنی ترفند مرقومدر یعنی سخن بیهوده و بیمعنی ترلوه
سکون را و فتح لام و واو ایله اینشلی و یوقشلی یول
بمعنی راه نشیب و فراز کذا فی المشکلات ترمسه سکون
را و فتح میم و سین مهملتین ایله نصف دانك معناسنه که
ایکی قیراط اولور ترمه فتح میم ایله شرفنامه ده بمعنی ترب
یعنی مکر و حیله ترمره و ترموره کلاهما بسکون
الراو ضم المیم و فتح رائین الاخرین صالنجق معناسنه
مرویددر ترنانه سکون راء مهمله و فتح نونین ایله بمعنی

نانخورش یعنی قاتق که اتمك ایله یورلر عربیده ادام دیرلر
ترنجیده فتح راء مهمله وسکون نون ویای تحتانی وکسر
جیمله بمعنی تنك دل ودرهم یعنی طارغین وانجنمش کذا
فی المجمع اما مؤید الفضلاده ضم تاء مثناة ایله شکنج
کرفته ودرشت واقعدر ومنشی نسخه سنده صقلمش
معناسنه روایت ایدر مصدری ترنجیدندر تروشه ضم
راء مهمله وواو معروف وفتح شین معجمه ایله بمعنی
ترشة مرقوم کذا فی المجمع ترومیده ضم راء مهمله وواو
مجهول وکسر میمله بمعنی آمیخته واندوخته کذا فی المجمع
ترونده سکون راء مهمله ونون وواو ایله ایکی معنایه در
اول ابتدا ایریشن میوه تروهیده ضم راء مهمله وواو
مجهول وکسر هاایله بمعنی ترمیدة مرقوم یعنی آمیخته بدر
تزوه وتروه کلاهما بسکون الراء المهمله وضم واو
واظهار هاایله ضد جفت اولان تك معناسنه کذا فی فرهنك
جهانکیری تروه کسر راء مهمله وفتح واو واخفاء هاایله
بمعنی

بمعنی تر فیح مرقوم یعنی راه دشوار و باریك كه اكثر طاغلرده
اولور كذا فی مجمع الفرس ترویه دخی اول معنایه در و یول
كنارنده اولان كوچك یغنجقلر كذا منه ترهٔ كربه باد
باد رنجبویه دیدكلری اوتدركه كدی آنی سود كیچون
تسمیه اولنمشدر كذا فی فرهنك جهانكیری ترمیره
فتح رائین مهملتین و كسر میم و اخفاء هائین ایله بر نوع
تره در عربیده ایهقان دیرلر كذا فی شرفنامه ترهنه
سكون راء مهمله و نون و فتح ها ایله طراوت و لطافت
ایله آراسته اولمش نسنه یه دیرلر ترینه كسر راء مهمله
و سكون یای تحتانی و فتح نون ایله ایكی معنایه در و فهنك
جهانكیریده بر نوع قاتقدر اون آشی او زرینه دوكوب
فقرا و درویشان تناول ایدرلر تریونه كسر راء مهمله
و سكون یای تحتانی و فتح واو ایله ایكی معنایه در اول بمعنی
كریوه یعنی بلك و صرب طاغ یولی تزده سكون زاء معجمه
و فتح دال مهمله ایله ایكی معنایه كلور اول دكرمان طاشنی

تیز و درست ایلمك ایچون ویریلان كوا خصوصا و هرشیئك
كراسی عموما ثانی دكرمانك اون دكلد وكی یرینه دیرلر
تژده زاء فارسیله دخی معنای مرقومه مرویدر تزه
فتح زاء معجمه واخفاء هایله صحاحده دندانهٔ كلید معناسنه
وآخر نسخه لرده حنطه وشعیر سنبله سنك قلچغی معناسنه در
تژه فتح زاء فارسیله اوج معنایه در اول چوب روغنكر
یعنی یاغ چقارنلرك اغاجی كه تركیده یایق دیرلر ثانی سرآلت
رجل معناسنه ثالث كتاب لسان فی الاسامیده سقف خانه
اطرافه قودقلری ستون كه عربیده جائزه دیرلر تسخره
سكون سین وفتح خاء معجمه وراء مهملتین ایله طنز و
استهزا معناسنه سكون رایله ده مستعملدر تسمه سكون
سین مهمله وفتح میمله دباغت اولنمامش خام دری معناسنه
مشكلاتده طوقموق قایشی معناسنه در شرفنامه ده بالای
پیشانیده اورلمش صاچ معناسنه مسطوردر تشتخانه
سكون شین وتاء موقوف وفتح خاء معجمتین ونون ایله ایكی

معنایه

معنایه در اوّل جامه خواب که یورغان ویا صدق وغیر
همادن عبارتدر اکا توشك دخی دیرلر وکاهی توشکخانیه
اطلاق ایدرلر تشته شکون شین معجمه وفتح تاء مثناة
ایله ساعت ظرفی وکوچك تکنه که ایچنده مختصر بسنه
یاپرلر تشنه سکون شین معجمه وفتح نون ایله صوسز
عربیده عطشان دیرلر واستعاره طریقیله آرزومنه
معناسنه ده استعمال اولنور بیت مرقوم بومعنایه
مناسبدر وبعض نسخه ده خنجر معناسنه ده کلوردنشنه که
تشه شین معجمهٔ مشدده ایله بمعنی صاغ روغن یعنی یاغ
اولجکی کذا فی شرفنامه تعبیه سکون عین مهمله وکسر باء
موحده وفتح یای تحتانیله لشکر ترتیب ایلمك وعطریاتی
بربرینه آمیخته ایلمك واثواب پرلشدرمك معنالرینه
لفظ عربیدر فارسیده دخی استعمال اولنور تفته سکون
فاوفتح تاء مثناة ایله بمعنی تافته مرقوم یعنی قزمش وارمش
بسنه شرفنامه ده انسانك جکری حرارتدن محرور اولمق

معناسنه ومجمع الفرسده برکشته وپیچیده وآزرده ومکدر
شده معنالرینه مسطوردر وبرمعناسی دخی تارعنکبوت در
تفدن سکون فاوفتح دال مهمله ایله حبوباتدن کشنیزدیدکلری
دانه درعربیده کزبره دیرلر ضم کافله تفرغه سکون فا
وکسر راء مهمله وفتح غین معجمه ایله دیارچین ده برشهر
آدیدر فتح راایله مشهوردر تفسیده سکون فاوپای تحتانی
وکسر سین مهمله ایله ایکی معنایه در اول حرارتدن قبارمش
اولان عضوه دیرلر تفسیره سکون فاوپای تحتانی وکسر سین
وفتح راء مهملتین ایله بمعنی قاروره علیل یعنی خسته‌نك
بولن شیشه‌یه قویوب اطبا تشخیص علت ایدرلر تفسیله
سکون فاوپای تحتانی وکسر سین مهمله وفتح لامله شرفاده
برنوع جامه درکه آندن قفتان وزبون ایدرلر تفشره
سکون فاوفتح شین معجمه وراء مهمله ایله نعمة الله
اطعمه دن بقلوا معناسنه روایت ایلمش تفشیره سکون
فاوپای تحتانی وکسر شین معجمه ایله مرجمك آشی معناسنه

منفولدر

382

منقولدر اسمده تفشره يه قرابتی وار اما جسمده مناسبت
يوقدر نغمة الملك بومقوله روايتی چوقدر تفشله
وتفشيله كلاهما بسكون الفا وكسر الشين المعجمه و
فتح اللام ثانی بعد الشين يا زياده سيله مجمعده كرز
قليه سی در فرهنك جهانكيريده اول قليه دركه ات
ويمرطه وبال ايله بشروب اوزرينه كشنيز وكندنا قورلر
تفشه طعنه اورمق معناسنه تفنه سكون فا وفتح
نونله تار عنكبوت معناسنه تفه فتح فا واخفاء ها ايله
ايكی معنايه در اول بمعنی كينه ثانی طومان معناسنه
تفينه كسر فا وسكون يای تحتانی ايله بمعنی تفنه
مرقوم كذا فی شرفنامه تفيه سكون فا وفتح يای
تحتانيله قپو اوزرينه ايتدكلری چخاق معناسنه تكزدانه
فتح كاف وسكون زاء فارسيله مجمع الفرسده دانه انكور
وفرهنك محموديده كسر كافله مرويدر ونكز اوزم

قبوغنه دینلدوکی رسیدهٔ نظر درتکه فتح کاف عربی
مخفف واخفاء هایله اوج معنایه در اول ارکان یکی ثانی
اینجه دری جلد دقیق ثالث صغر تزکی که یاصی ایدوب
قوریدوب اودونز یرینه یاقرلر اکا پاچك دخی دیرلر عربیده
جله دیرلر کاف فارسیله اوجقور معناسنه درتکیسه
کسر کاف وسکون یای تحتانی وفتح سین مهمله ایله
هکبه که عربیده خرج دیرلر ضم خاء معجمه ایله تکیه
معروف ایکی معنایه در اول جای درویشان ومحل مشایخ
ثانی طیانمق یاصدغه ودیوار وغیریلره لفظ عربیدر
فارسیده ده استعمالی شایعدر جغتایده تایاقغان دیرلر
تکیه گاه طیانه جق یردر تلابه فتح لام وباء موحده ایله
قراول اصلی طلابه در عربیدر تعجیم ایدوب تلابه دیدیلر
تلابه یه یای تحتانیله ده اول معنایه در تلبینه سکون لام
وکسر باء موحده وسکون یای تحتانی وفتح نون ایله سودلو

آش

383

آش لفظ عربی اولمق کرکدر لبن دن مأخوذ نعمة الله بو لفظی
ینجه فارسی ایدر بلمم تلخه سکون لام وفتح خاء معجمه
ایله ترکیده ککرمسی دیدکلری طعمدر عربیده عفصی
دیرلر تلخینه کسر خاء معجمه وسکون یای تحتانی وفتح
نونله بمعنی ترخینهٔ مرقوم تلنده فتح لام وسکون نونله
کج زبانه دیرلر که درست تکلمه قادر اولمیه فافاو تمنده
دخی دیرلر تلواسه سکون لام وفتح واو وسین مهمله
ایله اوج معنایه کلور اول اضطراب یعنی تنکئ دل وبی
آرامی ثانی غنچهٔ شکوفه ثالث خرمن چاچی یعنی صاوریلمش
خرمن که چاج ایدرلر تلوسه سکون لام وفتح واو وسین
مهمله ایله بمعنی تلواسهٔ مرقوم تلومه سکون لام وفتح
واو ومیمله سکوفه غنچه سنه دیرلر عموماً تله فتحتین
ایله طقوز معنایه کلور اول شرفنامه یه بایهٔ نردبان بو معنا یه
اوچی ده درزی آلتی در اول اوتی که خیاطی هموار ایدرلر
ثانی ایکنه لك که ایچنه ایکنه قورلر ثالث اول کیسه درکه

یوکسوك وتباشیم وابریشم قورلر وهو وعاء یکون
فیه آلات الخیاطة کذا فی المشکلات سادس بمعنی فسان یعنی
بلکو طاشی سابع مسلخ که قیون ذبح اولنور ثامن توربه که
بزدن ایدوب ایچنه بعض شیء قورلر تاسع ذکر معناسنه ده
مرویدر تلیسه کسر لام وسکون یای تحتانی وفتح سین
مهمله ایله بمعنی تکیسه مرقوم یعنی هکبه تماخره فتح
میم وسکون خاء معجمه وفتح راء مهمله ایله بمعنی سخره و
طنز واستهزا کذا فی شرفنامه والمحمودی فرهنك جهانکیریده
فتح خاء معجمه ایله مرویدر تمژه سکون میم وفتح زاء فارسی
ایله بالای سقف خانه کذا فی المجمع تمشیه سکون میم وکسر
شین معجمه وفتح یای تحتانی مشدده ایله فرهنك محمودیده
ایران زمینده بر شهر اسمیدر عربیده تشدید ایله اسمك
ارادت معناسنه در وتخفیف ایله یوریمك رفتار معناسنه در
تمنده فتح میم وسکون نون ایله پلتك که مخارج حروف
رعایتنه قادر اولمیه عربیده الکن دیرلر کذا فی الصحاح
تمیثه

تميشه كسر ميم وسكون ياى تحتانى وفتح شين معجمه ايله
شرفنامه ده ايران زمينده بر شهر آديدر كه افريدون
شاهك تختگاهى ايدى تمشيه بوندن غلط اولمق محتملدر
يلخون بين الناس اويله معروفدر وفرهنك جهانكيريده
شهر آملى نواحيسنده بر ميشه آديدر كه آملى لر ميانندده
شماى بيشه ديرلر تنبه سكون نون وفتح باء موحده
ايله ايكى معنايه كلور اول قالن اغاج كه آچلمامق ايچون
قپو آردنه قورلر اكا كلندر وكلندره دخى ديرلر
تنبسه وتنبيسه كلاهما بسكون النون وفتح السين المهمله
اول فتح باثانى كسر يا وسكون يا ايله بمعنى قاليچه تعريب
اولنوب طنفسه ديديلر تنته سكون نون وفتح تاء
مثناة ايله بمعنى تار عنكبوت كذا فى المجمع تنجاله سكون
نون وفتح جيم ولام ايله بمعنى فشردن يعنى صقمق تنجامه
سكون نون وفتح جيم وميم ايله بمعنى جامهٔ تن يعنى كيجك
اثواب تنجيده سكون نون وياى تحتانى وكسر جيم ايله بمعنى

ترنجیده یعنی درم کشیده طارلمش وصقلمش دیمکدر اولور
تندسه وتندیسه کلاهما بسکون النون اول بفتح الدال
المهمله ثانی بکسرها وکلاهما بفتح السین المهمله باغلر
وبوستانلرده وساترمزروعاتده آدم صورتنده برشی
یاپوب قورلرکه حیوانات زیان ایرشدرمیه اکا کالید
دخی دیرلر مشکلاتدر وهو ما تراه تحبه الانسان تنزده
یعنی خاموش شده ساکت معناسنه تنسته فتح نون وتاء
مثناة وسکون سین مهمله ایله تافته عنکبوت یعنی
اورمجك آغی تنسه سکون نون وفتح سین مهمله ایله
متضجر معناسنه تنفسه وتنفه کلاهما بسکون النون
وفتح الفاء اولهما بالسین والثانی بحذفها قالیجه که
تنبسه وتنبیسه دخی دیرلر تن قره سکون نون وفتح قاف
وراء مهمله ایله برص سیاه معناسنه درکنا فی شرفنامه
تنکه فتح نون وکاف فارسیله معروف ودخی اوندن
مایه سز خمیر ایدوب یوفقه اتمك ایدرلر لقچه تنکه لری کبی

بقر ١

385

بقرادخی دیرلر کذا فی المجمع ولغت محمودیده نقره کش وتنکهٔ
سیاه وتنکهٔ سرخ وتنکهٔ سپید دیرلر تنکیره سکون نون
ویای تحتانی وکسر کافله بمعنی طنجره یعنی کوچك قازغان تننده
فتح نون اول وسکون ثانیله بمعنی تننده وبمعنی تار عنکبوت
یافته تنوره ضم نون مشدد و مخففله ده جائزدر وواو
مجهول وفتح راء مهمله ایله التی معنایه کلور اول معروف
تنور معناسنه ثالث اول دریه دیرلر که قلندران بیللرینه
ستر عورت ایچون بغلرلر بعض بزدن وبعض احرامدن
ایدرلر رابع برطوبدر دکرمان یاننده اولور که صوزور
ایله اکا طوقنوب دکرمان چرخنك پرلرین انجتمیه خامس
هرنسنه که مدور اولوب چرخ اوره اکا دیرلر سادس
اهل سفرك دموردن اولان اوجاغنه دیرلر تنوزه
ضم نون وواو معروف وفتح زاء معجمه ایله بمعنی چاك
شده یعنی هرنسنه که یارلمش اوله تنوز چاك وشكاف

معناسنه تتنه فتح نونله یدی معنایه کلور اول تمام طونلق
اولان جامه که بیله دك اولا نه نیمتنه دیرلر ثانی تشجیع
ودلاوره جنکه یالکز وارد قلری اجلدن بهادرلقدن
کنایه ایدوب بکتنه دیرلر که تن کوده در آخرنده کی ها
اختصاصیه در زیرا هر اسم که اطلاق اولنان معنی حقیقت
اوزره اولمیوب تشبیها اولسه لابد آخرینه برها الحاق
ایدرلر ازتنه عنکبوت حصن برآرد حصین خامس بمعنی کنده
سادس بمعنی اندرون سابع تفتك معناسنه که یکی نك نرم
تویی در تنیده کسر نون وسکون یای تحتانی ایله اورلمش
اورمجك آغی معناسنه ودخی چلاهملوك ایپ بغلدقلری اغاجه
دیرلر تواره فتح واو وراء مهمله ایله مجمع الفرسده قامشدن
یاپلمش اوکه ایچنه سپورندی وزبل دوکرلر فرهنك جهانکیریده
علف بغدای وآرپه صاپندن یاپلمش خانه که بوستان کنارلرنده
وخرمن یکلیسنلر یاپوب ایچنده کولکه لنورلر وشرفنامه ده
باغ

باغ و بوستان اطرافنه چکدکلری خس وخاشاکدن
دیوار درکه اکا پرچین وخاربست وقلفند دخی دیرلر
تواتچه فتح واو وجیم فارسی وسکون نونله بمعنی تبانچه
توایه فتح یای تحتانیله برمبارز ایرانی اسپید دبر پهلوان
اوغلی وارایدی اکا توته دیرلر ایدی کذا فی شرفنامه
توره فتح واو وراء مهمله ایله بمعنی فرزند عزیز کذا فی
شرفنامه تونکه فتح واو وکاف فارسی وسکون نونله
کنجینه معناسنه توه بالفتح والکسر بمعنی نیشتر فصاد
کذا فی شرفنامه ته اظهار ها ایله بمعنی تاه مرقوم وهر
نسنه نك جانب سفلیسی کذا فی المحمودی ته ته بمعنی قات
قات کذا فی المجمع تهیشه کسر ها وسکون یای تحتانی
وفتح شین معجمه ایله بر شهرك آدیدرکه فریدون آنده ساکن
ایدی قالدروب کتوروب پادشاه ایلدیلر کذا فی فرهنك
جهانکیری بو معنایه تهیگاه بوش بوکرکه عربیده خاصره

دیرلر چغتاینه کومرلك دیرلر بعض نسخه ده معدن معناسنه در

مع الیاء التحتانی تابستانی یایلاق ویازاوی ویازه

منسوب اولان نسنه لر تابستان که یازدر لفظ مرکبدر

تاب ایله ستاندن که اسم مکان واسم زمانله مشترك

المعنادر آخرنده کی حرف یا گاه مصدریه وگاه نسبت

وگاه وصفیه استعمال اولنور محلنه کوره تابی کسر باء

موحده ایله روشنی معناسنه که تاب قاچ معنایه کلور سه

آخرینه حرف یا الحاق ایدوب محلنه کوره استعمال ایدرلر

تاتاری تاتاره وولایتلرینه منسوب اولان نسنه لره

دیرلر مثلا کلاه تاتاری ومشك تاتای وآهوی تاتاری

ونافه تاتاری دیرلر تاتلی کسر تاء مثناة ولامله بمعنی

دستارخوان یعنی پیشکیر تاجکی کسر جیم ایله تبریزیلره

مخصوص بر نوع جامه در تاختنی سکون خاء معجمه

وفتح تاء مثناة وکسر نونله تاختن لفظندن اسم مصدردر

سکوزنك

سکرتمك وچاپمق معناسنه بونك آخرنده اولان حرف
یا کاه مصدریه اولور معنای مرقومه وکاه وصفیه
اولوب منزل بارکیری واوکدل آتنه دیرلر تاریکی
کسرتین ایله قرانکولق معناسنه مثلا تاریکی شب
وتاریکی چشم دیرلر مراد قرانکولغی بیاندر بونده کی یا
وصفیه در تاری کسر راء مهمله ایله تارك معنالرنده
کاه صفت اولور تاریکی معناسنه وکاه وحدت
معناسنه اولوب برقیل دیمك اولور سازده اولسون
صاچده اولسون ابریشمده اولسون تازی کسر زاء
معجمه ایله عربی دیمکدر مثلا اسب تازی و زبان تازی
دیرلر بتازی وددی وقلب وتصحیف دیدوکی عربی
وفارسی لغت ایله دیمکدر وآته یالکز تازی دیرلر
وتازیدن لفظندن اسم مصدر اولور وصفت دخی اولور
یورغه آته تازی دیرلر چاپد وغی اجلدن که ترکیده چاپقون
معناسنه تای درت معنایه کلور اول قات که برقاته

بكتاى ايكى قاته دوتاى ديرلر تالكى فتح لام وكسر كاف فارسيله
كشنيز بوى درتبارى فتح باء موحده وكسر راء مهمله
ايله بمعنى وظيفه روزى عربيده راتبه ديرلر تبشى سكون
باء موحده وكسر شين معجمه ايله اول لب كردان طبقه
ديرلر كه كسندن ويا خود باقردن دوزلمش اوله تبنكوى
مرقوم تبنكو معناسنه يو يا موى وروى وسوى ده اولان
يالركبى دونفى ده اثباتى جائزدر تبى كسر باء موحده ايله
صيق نكنده لو جامه وعرقچين وغيرهما سوزنى دخى ديرلر
تترى ايكى معنايه كلور اول فتح تاء مثناة ايله برنوع كلاهدركه
عجمك عسكريسى كيرلر تخت طاقديسى خسرو پرويزك
مشهور بار بدينك اوتوز برالحانندن برخن آديدر كذا فى
الجمع تراهى فتح راء مهمله وكسر ها ايله بمعنى تو باوه يعنى ترفند
ترابالى سكون راء مهمله وفتح باء موحده وكسر لام ايله بر عالى
عمارت ناميدر اردشير بابك بنا ايتمشدر شهر كورنك شرقى
سمتنده واقعدركه پارس شهرلرندندر معربى جوندر ومنقولدركه

مذكور

مذکور بنانك اوزرنده برآتشکده بنا اولنمشدر وشهر
مزبورك برابرنده برعظیم طاغ واقع اولمشدر آندن اول
آتشکده یه صوکتورمشلر تربالی اوزرندن مرور ایدر
کذا فی فرهنك جهانکیری تری لطافت وتازه معناسنه
آخرنده کی حرف یا وصفیه در فرهنك جهانکیریده ترا
معناسنه درکه سکا دیمك اولور تسی کسر سین مهمله
ایله اوزون اوقی اولان کرپی تشی کسر شین معجمه ایله ده
تسی مرقوم معناسنه در مشکلاتده خارپشت بزرك
وشرفنامه ده دخی بمعنی خارپشت که اکا چیروز و
چیروز وچرك وچیزو وچیزو وچکاشه
ورو باه ترکی وزکاسه وزکاسه وسفر وسیخول وسفرنه
وسکاشه وشکرنه دخی دیرلر عربیده قنفذ دیرلر
تفت یزدی سکون فا وتاء موقوف ایله شهر یزدده بر شهر
مکیف دریا خود یزد خلقندن بر آدمك اختراعی اوله
یزدك آخرنده کی حرف یا نسبت اولور تفنی سکون فا وکسر

تونله بمعنى پرده عنكبوت كذا في المجمع تكى كسر كافله

سكر تمك معناسنه اسم مصدردر دتكابوى يلوب

يوپرمق آت كاه يورغه ليوب وكاه لنك اوردوغيچون تكاور

ديديلرتك كتوريجى يعنى يليجى ديمك اولوركه پوينه دخى

ديرلر صحاح بمعنى آمد شدن يعنى آمدن وبودن وبهر سو

براكنده شدن مسطوردرتك وپوى مثل تكابوى مرقوم

صيغۀ امردخى اولور تكوى ضم كاف وواو مجهول واظهار

ياايله بمعنى موى مجعد يعنى قورجق صاچ تلاشى كسرتين

معجمه ايله پراكنده وپريشان اولمق كرك معنا وكرك محسوسا

تلى كسر لام ايله بوكوردتلن دكنى ديدكلرى اوت ودخى

درويش وفقير وبعض نسخه ده درزيلرك ايكنه وابريشم

كيسه سنه ديرلر تنشوى سكون نون وضم شين معجمه

ايله ايكى معنايه تن ايله شويدن مركب لفظدر اول مطحلرك

وزقاقلرك وجوليلرك چركابى آقه جغى يركه عربيده

بالوعه ديرلر ثانى ميت يود قلرى تخته كه عربيده مغتسل

ديرلر

دیرلر تنکای وتنکنای کلاهما بسکون النون اول وفتح
کاف فارسی ثانی سکون ایله طاریول ودهلیز ومحل
مضیق معناسنه در تنکوی سکون نون وضم کاف
فارسیله چوبدن وسازدن اورلمش سله وسبدکه
ایچنه اتمك وبعض اشیا قورلر باب التاء المکسورة مع
الالف تیبا سکون یای تحتانی وفتح باء موحده ایله عشوهٔ
محبوبان ونازخوبانه دیرلر تیزبا سکون یای تحتانی وزاء
معجمه وفتح باء فارسیله آتده ودوه ده وقاطرده
اشکون ویوکرك معناسنه در تیزنا سکون یای تحتانی
وزاء معجمه وفتح نون ایله هرنسنه نك کسکین وسوری
اولان یرینه دیرلر تیلا سکون یای تحتانی وفتح لامله
بمعنی درسن یعنی عیب کذا فی فرهنك میرزا ابراهیم تیلبا
سکون یای تحتانیٔ اول وفتح ثانی وکسر لامله برنوع
معدندر جواهر قسمندندر تیها سکون یای تحتانی
وفتح ها ایله جعلدز کوچك بربوجکدر مزروعاته اوزرنده

رطوبتدن بیاض بسنه حاصل اولوب تمام اولدقده
ایچندن بر سیاه بوجك چقار مع الباء تراب تاء مفتوحه
ذکری مرور ایدن تراب معناسنه در کسر تا ایله دخی جائز
اولوب فرهنکلرده یازلدوغیچون ایراد اولندی ترنیب
سکون راء مهمله وکسر نونله خاکستر چکه چك دمور
آلت تلاب فتح لام ایله دوکاوب صاچلن صو وشراب
وغیرهما تیب سکون یای تحتانی ایله متحیر معناسنه تیب
وشیب یعنی سرکشته ومتحیر تیره شب غایت قراکو کیجه
تیره اصلنده بولانقدر وبولانقده قرالق مقرر اولمغین شبه
صفت اولمشدر تیزاب معروف ومشهوردر صودر قیومجیلر
آلتونی کشندن آنکله تفریق ایدرلر لفظ مرکبدر تیز ایله آبدن
کسکین صودیمك اولور تیز تیب بی اختیار رصد وراید ذبح
اسفل اول حالتده حیرت واقع اولمغین تسمیه ایلمشلر تیز
ضرطه در تیب حیرت دیمك اولمغله ترکیب اولنمشدر مع التاء
المثناة ترست کسر راء وسکون سین مهملتین وتاء موقوفه ایله

مراتب

مراتب اعداددن اوچیوز عدده دیرلر سیصد دخی دینلور
ترشت کسر راء مهمله وسکون شین معجمه ایله باغبان
آلتلرندن چپادید کلری دمور آلتدر تکت کسر کاف
فارسیله قاره صغر معناسنه در تیرست ترست مرقوم
معناسنه یای تحتانیله ده استعمال ایدرلر تیری راست
اضافتله موسقیده بر پرده اسمیدر عربیده اول پرده یه
کیردونیه دیرلر تیربکدست جنکده بر دفعه دن
اوق آتمغه تیرباران دخی دیرلر مع الجیم تماج فتح میمله
سختیان معناسنه در تیج بوزن هیچ اوج معنایه دراول
اشلنمامش ابریشم ثانی تیروکمان ثالث آلت الجلش بنبه
کذا فی فرهنك جهانکیری بعض نسخه ده حلاج یایندن
اطرافه صاچلن بنبه دیزه لری معناسنه در تیرتماج
خمیر آچدقلری اوقلاغی کذا فی شرفنامه تماج اوقی
تعبیری اقتضا ایدرکه یوفقه اوقلاغیسی اولمیوب
بورکیلرك قوللندیغی یوغون اوقلاغی اوله تیریج

سکون یائین تحتانیین وکسر راء مهمله ایله قفتاندر
وسائر اثوابدر تیر یزدیدکلری پاره در تیماج سکون
یای تحتانی وفتح میمله نشانه تیراماج معناسنه معالخاء
المعجمه تیخ سکون یای تحتانی ایله هر اوجی سوری اولان
نسنه یه دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری مع الدال المهمله
تربد سکون راء مهمله وکسر باء موحده ایله ادویه دن
بر دوادر خراساندر اعلاسی اولور ترکیب مسهلاته جزؤ
ایدرلر ترمد سکون راء مهمله وکسر میم ایله بر شهر آدیدر
آندر اولان سادات کرام بالاتفاق صحیح النسب اولدقلری
مشهوردر ترند کسر راء مهمله وسکون نونله فرجان
دیدکلری قوشدر سرچه دن کوچك اولور اصفهانیلر
لغتیدر تکند کسر کاف وسکون نونله بمعنی آشیانهٔ مرغ
کذا فی نسخهٔ میرزا ابراهیم مع الراء المهمله تبر کسر باء
موحده ایله بر قوش آدیدر عربیدر زر دادیرلر کذا فی المؤید
بولغتك معناسی عربیده اکسیردر یعنی ایشلنمش آلتون تمر

کسر میمله

کسر میمله بر علتدر که برآدمده اوله قرق یاشنی کچدکدن
صکره کوزلرنده ظاهر اولوب نور دیده سی یعنی قوّت
باصره سی نقصان اولمغه باشلر کذا فی المؤید اما فرهنك
جهانکیریده مسطوردر که قرقدن صکره اول علت ظاهر اولور
اللی یاشنی تجاوز ده خود بخود زائل اولور و بعض فرهنکده
آب مروارید نمود دیرلر و عربیده خرمایه کیمی کسره ایله و کیمی
فتحه ایله ایراد ایدرلر و ضم میمله ترکستانده آهن معناسنه در
و کسر میمله زبان علمیٔ هندیده تاریکی معناسنه در تیر
مجمع الفرسده و فرهنك جهانکیریده و سائر فرهنکلرده
نقل و روایت اولنان معنالری ممکن اولدیغی قدر شاهد
لریله تحریر اولندی او توزدرت معنایه کلور اول معروف
اوقدر که عربیده سهم و نشاب دیرلر بر فرشته نك
اسمیدر که ستوران اوزرینه موکلدر و تدبیر امور
مصالح که ماه تیر و روز تیرده واقع اولور اکا متعلقدر
سال شمسنك که اکا تاریخ جلالیده دیرلر دردنجی آینك

آدید که تیر اعظمك برج سرطانده مدت مکثی در هر
ماه شمسینك اون اوچنجی کونی آدیدر اول کون دعا ایتمك
وحاجت طلب ایلمك مناسبدر قاعدهٔ فارسیانده در نام
روز که نام ماهه موافق اوله اول کون قتلرنده زیاده
معتبر اولوب عید جشن ایدرلر تیمور سکون یای تحتانی
وضم میم ایله حیوانات قارنندن چقان خرزه اکثر
کاو بزینده حاصل اولور تریاق نوعندندر باد زهره
قریب منافعی واردر تیور وتیر کلاهما بضم الیاء
التحتانی اول واو ایله ثانی اشباع ضمه ایله طاوسه مشابه
بر قوشدر لکن اندن کوچك اولور عربیده شفتین دیرلر
کذا فی المجمع تیزویر سکون یائین تحتانیین وزاء موقوف
وکسر واو ایله تیزفهم یعنی هر نسنه یی ادنی اشارتله فهم
واذعان ایدنه دیرلر تیغ سرغین موقوف وفتح
سین مهمله ایله یالچین قیا معناسنه در تیمار التی
معنایه کلور اول بمعنی غم تیمار داشتن ای غم خوردن

رابع بمعنی محنت و مشقت خامس بر کسنه نك غم و غصه سن
چکمك یعنی بسلمك و رعایتنده اولمق و دردنه علاج
ایتمك بو معنی مشهور و معلوم عالمیاندر سادس
وزهنك جهانکیریده بمعنی اندیشه واقعدر مع الزاء
المعجمه تبراز سکون باء موحده و فتح راء مهمله ایله
بمعنی قوس و قزح تبریز سکون باء موحده و یای تحتانی
وکسر راء مهمله ایله سفره معناسنه در تریا ز سکون
راء مهمله و فتح یای تحتانی ایله براوت کوکیدر
مفردات طبده مسطوردر تیب تیز تیزتیب مرقوم
معناسنه در تقدیم و تأخیر جائزدر تیره کوزایری کوزلی
غربال درکه غله وطپراق الرلر عربیده صراد دیرلر فتح
صاد و راء مشدده ایله تیریز سکون یایین تحتانین
وکسر راء مهمله ایله ایکی معنایه در اول جامه و پیراهن
تیریزی یعنی یان مخصوص کسمی واردر تیز بو زن چیزاوج
معنایه کلور اول اماله ایله نفوذ معناسنه ترکیده چکمك

ایله تعبیر ایدرلر و تیزه یه وصف اولوب تیزهٔ تیز دیرلر
دلیجی دیمك اولور و تیغه وصف اولوب کسمك مراد
اولنور تیغ تیز دیرلر بونده مقابلی کند در نفوذی یوق
معناسنه ترکیبده اکا چونکه دیرلر اما مستعمل اولان
کچمز و کسمز تعبیر ایدر و زبانده تیز ایله وصف ایدرلر
ثانی اما له سز حدت معناسنه در طتلو و آجی و اکشی
سنه لرده استعمال اولنور ثالث اول ریح سفلی در که
عربیده ضراطه و ضرطه دیرلر تیزی باخرز موسیقیده
بر پرده آدیدر تیغ افروز قلیج پاسنی آچیجی و قلیج
صواریجی معناسنه در افروز اصلنده ضیا و روشنیده
قلیجك پاسی کیدوب آیینه کبی اولدقده روشن اولدوغی
اجلدن تسمیه اولنمشدر تیغه باز بر مشهور راوی بوندد
قلیج ایله اوینارلر اوینانه تیغه باز دیرلر و بر معناسی
دخی تیغ زن بهادر و دلاور جنگجوی در تیکوز سکون
یای تحتانی و ضم کاف فارسیله بمعنی کسنك که بوغرت

ایله آلوده اولوب قوریمش بلغور در که بنیو دخی دیرلر
مع الزاء الفارسی تژ بمعنی تیز مرقوم ودخی برلك
درخت وبر نوع کیاهدر عربیده حقل دیرلر فتح حا وسکون
قافله کذا فی شرفنامه تیژ سکون یای تحتانی ایله ایکی
معنایه کلور اول اکین آغلی ثانی بمعنی فراز یعنی یوقش
کذا فی بعض اللغه مع السین المهمله تفلیس سکون فا
ویای تحتانی وکسر لامله نهارس کنارنده برشهر آدیدر
کورجستانده حاکمی عجم شاهلری طرفندندر کذا فی
شرفنامه تلاس بوزن هراس ولایت ترکستانده برشهر
معظم اسمیدر کذا فی المجمع تیماس سکون یای تحتانی
وفتح میمله بمعنی بیشه که عربیده اجم دیرلر اکثرا ارسلان
مکانی اولان یرلره دیرلر تینوس سکون یای تحتانی
وضم نونله خرمن یغنی معناسنه کذا فی نعمة الله مع الشین
المعجمه تراش تراشیدن لفظندن اسم فاعل اولور قلمتراش
وسرتراش کبی ویونمق ویولومك معناسنه ده استعمال اولنور

تش ایکی معنایه کلور اول بمعنی تشنکی ثانی بمعنی شیش کذا

فی فرهنک جهانکیری فتحه ایله آتش وتیشه ضمه ایله قلق

واضطراب معناسنه در تیرکش سکون یای تحتانی وراء

مهمله وفتح کافله ترکش معناسنه اصلی اوزره واقعدر

یای طوردوغی جانبه قربان دیرلر کسر قافله غلبهٔ استعمالدن

جمله سنه ترکش وتیرکش ده دیرلر تیغ کش اول مرد دلاوره

دیرلر که خصمنی قلیجدن غیری ایله قارشولیه تیهوش

سکون یای تحتانی وضم هایله چیل دیدکلری قوشدر که

تهو وتیهو دخی دیرلر کذا فی فرهنک جهانکیری مع الغین

المعجمه تیغ هر کسکین وتیز اولان نسنه یه دیرلر عموما

دمور اولسون غیری اولسون قلیجه دیرلر خصوصا بونک

دخی انواعی وار در اون درت معنایه کلور اول قلیجدر که

عربیده قرقدن متجاوز آدی وار در از انجمله سیف در که

حدیث صحیح نبوی ده صلی الله تعالی علیه وسلم انا نبی

السیف وبر حدیثده دخی خالد بن الولید سیف الله وارد

اولمشدر

اولمشدر وكلام اكابرده السيف اصدق انباء من
الكتب بوكا كوره سوزچوقدر مع القاف ترزيق
سكون راء مهمله ويای تحتانی وكسر زاء معجمه ايله اصلسز
سوز واصلسز ايش ويالان خبر ترياق بر معجون مشهورك
اسميدر وهرنكه سم وزهری دفع ايده اكا ديرلر تغرجاق
كسر غين معجمه وسكون راء مهمله وفتح جيمله بمعنی
ساخته كذا فی تحفة الاحباب تلاق زنانك موضع معهودندن
اولان كوشت پاره كذا فی المؤيد ونسخهٔ ميرزا ابراهيمده ازار پاره سنه
ديرلر مع الكاف تراك فتح راء مهمله ايله صاحه آسمان
طرفندن ظاهر اولان مهيب صدا كه طراق دخی ديرلر وچاتلامق
معناسنه تراك ترترك سكون راء مهملهٔ اولی وكسر ثانيه
مثناة ايله شرفنامه ده بر قوشدر قويروغی بياض وپشل
اولور ومنقاری اوزون اولور ترندك دخی ديرلر عربيده
صعوه ديدكلری در وفرهنك جهانكيريده سبك وبی
تمكين معناسنه در ترك فتح راء مهمله تراك لفظندن

اختصار اولنمشدر ترندك كسر را ودال مهملتين وسكون
نونله ترترك مرقوم معناسنه اولان قوشدر ترنك كسر راء
مهمله وسكون نونله یای كرشی صداسیدر فتح راء مهمله
ایله ده مرویدر ترياك ترياق مرقوم معناسنه تعجيم
اولنمشدر وپادزهر معناسنه تلك سكون لامله مؤيد
الفضلاده لوبيا معناسنه وفتح تاء مثناة ایله هندوستانده
اشلنور بر نوع قماشدر وفرهنك جهانكيريده فتح لامله
ایكی معنایه كلور اول جامهٔ بیشوانه یعنی اوست كيلن
اثواب كه ترلك وترليك دخی دیرلر ثانی تفاح بری اغاجیدركه
كج دخی دیرلر عربیده ذو ثلاث حبات ویونانی زعرود
وشیرازیلر كيل دیرلر وسكون لامله برنجيل تر معناسنه كه
هندی لساننده ادرك دیرلر تانك فتح لام وسكون نونله
ملك دكننده بر ولایت اسمیدر وكسر لامله ایكی معنایه كلور
اول دهله ودفه برمق اورمغه دیرلر تنك سكون نونله
منقار مرغ كذا فی فرهنك جهانكيری تهك كسر ها ایله

ایجی

ایچی بوش نسنه هرنه اولورسه تیرك سكون یای تحتانی
وفتح راء مهمله ایله آغزی كه عربیده وجع دیرلر تیره رنك
طونق وبولانق اولان نسنه هرنه اولورسه وقوله یه
یقین رنكلو آته دیرلر تیزك سكون یای تحتانی وفتح زاء معجمه
ایله ضرطهٔ آهسته مع الكاف الفارسی تونك كسر راء مهمله
وسكون نون ایله خوب وزیبا وتازه وطوی معناسنه تكسك
فتح كاف عربی وسكون سین مهمله ایله تكس مرقوم معناسنه كه
اوزم چكردكی ودانه سنه ده دیرلر تك اوج معنایه در اول
شرفنامه ده مسطوردر ثانی فرهنك جهانكیریده تكه وكرده
معناسنه كه عربیده لقمه دیرلر ثالث بمعنی پیش یعنی ایلرو
تلسك كسر لام وسكون سین مهمله ایله كوچك اوزم صالقمی كه
بیوك صالقملرده اولور اكا تلنك دخی دیرلر مع اللام تكل
كسر كاف فارسیله ایكی معنایه در اول دلبر نوجوان یعنی اول
ساده رو محبوب چارابرو كه ایرشمش یكیت اوله تیره دل ایكی
معنایه در اول غمناك والمناك ثانی قره كوكللو مرادی كینه دار

وبدكمان ديمكدر مع الميم تم سماق كه طعامه قورلر لطيف
لذت ويرور سرخ رنك اولور قيناد قده بياض صويى چقار
ته كليم كسرهاايله مستور ومخفى معناسنه ددتير م سكون
ياى تحتانى وضم راء مهمله ايله بيوك خاتون ديمكدر تيز ملكام
آت كيمك دماغيدر تيزكام سكون ياى تحتانى وزاء موقوف
وفتح كافله اشكون ويوريكى آت وكاف عربيله نودولتا ولان
آدمه ديرلر تيم سكون ياى تحتانيله بعض فرهنكلرده براز
ستان معناسنه در مع النون ترابيدن فتح راء مهمله وكسر باء
موحده وسكون ياى تحتانيله ظرفدن صو وياشراب بضرمق
ترشح معناسنه تراختن سكون خاء معجمه وفتح تاء مثناة
ايله عجله ايله كتمك معناسنه دد تراشيدن كسر شين وسكون
ياى تحتانيله يونمق وقيل يولومك وقلم يونمق معناسنه
تراكيدن كسر كافله چاتليوب صدا ويرمك معناسنه در
تراويدن كسر واوايله ترابيدن مرقوم كبى دد ترشح معناسنه
ترقيدن كسر قافله تركيدن كسر كافله كلاهما بمعنى تراكيدن

يعنى

یعنی چاتلق ترلنکان سکون راء مهمله ونون وفتح لام و
کافله بمعنی زنده کننده وبدید آرندۀ همه تعالی وتقدس یعنی
محیی وخالق معناسنه در کذا فی شرفنامه ترنکیدن فتح راء
مهمله وسکون نون ویای تحتانی وکسر کافله یای کرشی
صدا ویرمك معناسنه در تریان سکون راء مهمله
وفتح یای تحتانیله بیوك سبد که ایچنه میوه وسبزه
قورلر تکسین سکون کاف وکسر سین مهمله ایله توانایلردن
صاحب نام وشان بر پهلوان آدیدر کذا فی مؤید الفضلا
تکین کسر کاف وسکون یای تحتانیله مرد بهادر وشجیع
معناسنه در تکینان جمع تکین یعنی بهادران تلاویدن
بمعنی تراویدن وترابیدن کذا فی فرهنك جهانکیری تلنکین
فتح لام وسکون نون ویای تحتانی وکسر کافله قدرت حلوا سی
تنین کسر نون وسکون یای تحتانی ایله کوه سراندیبه قریب
دریای محیطده بر جزیره در وبر معناسی دخی چوق یاشلو
بیوك ییلان که اژدرا ولمغه یقین اولمش اوله تهیدن کسر

هایله بوشالمق معناسنه تیان فتح یای تحتانیله آغزی
آچق چولمك لو یدخی دیرلر تیرباران جنکن بهادر
ومبارزلر اوق سرپمکه دیرلر تیردان صندوقه که اوقی
حفظ ایچون چارکوشه تخته دن اید وب ایچنه اوق قورلر
ودخی قبورکه ایچنه اوق قونیلور تیرکان فتح کاف
فارسیله روز تیر که ماه تیرده واقع اوله تیرنان فتح
نونله یوفقه آجد قلری اوقلاغی معناسنه در تیره شدن
قاقیوب غضبه کلمك معناسنه کذا فی فرهنك جهانکیری
تیز دادن سکون یای تحتانی وزاء معجمه ایله ضرطه
اورمق تیزك دادن صوت ویرمك یعنی آغزدن صدا
چقارمق تیز کردن قلیجی وسایر دموری کسکین ایتمك
تیزیدن بمعنی تیزدادن تیغ زن شهور ملکیدن اونالتنجی
کونك اسمیدر تیهان جعلدن کوچك برسیاه بوجکدر
اوت اوزرنده رطوبتدن حاصل اولور مع الواو تیهو
ضم هایله برقوشدر تیهو وتیهوش دخی دیرلر تیو

یای

یای تحتانیله بوزن دیو بمعنی تاب وطاقت تیهو
سکون یای تحتانی وضم هایله چیل دیدکلری
قوشدراتی ینور تعریب ایدوب طیهوج دیدیلر و
دخی یواش معناسنه در رمع الهاء تخله سکون خاء
معجمه وفتح لامله نعلین وعصا که مشایخه مخصوص
اوله کذا فی شرفنامه تراشه فتح راء مهمله وشین معجمه
ایله یونغه قلمق وتخته واغاجک جمله به دیرلر تقدم سکون
قاف وفتح دال مهمله ایله کشنیز دیدکلری سیاه دانه در
عربیده کزبره دیرلر ضم کافله تقرده کسر قاف وسکون
راء مهمله ایله بر نوع دانه در اغاجده میوه کبی حاصل
اولور عربیده کراویا دیرلر تکمه سکون کاف وفتح میمله
آلتون تل ایله اشلنمش اطلس وغیری وزر طلا معناسنه ده
مرویدر تکه فتح کاف مشدده واخفاء هایله بمعنی بند شلوار
ترکیده اوچقور دیدکلری وتخفیف کافله ایکی معنایه کلور
اول تاریخ وصافده تکه لقمه خوار واقعدر وثانی پاره معناسنه در

هر نسنه که پاره لنور مثلا فلان چیز تکه تکه شد دیرلر
پاره پاره اولدی دیمك اولور کذا فی فرهنك جهانکیری
تله فتح لام مشدده ایله طوزاق معناسنه که فتح تا ایله ده
اول معنایه در ته بمعنی زیر الت دیمکدر ته سنك و ته بای
دیرلر تهیکاه مفتوحه ده ذکری مرور ایدن تهیکاه معناسنه در
تیراده و تیرازه کلاهما بسکون الیاء التحتانی اول بفتح
الرائین المهملتین ثانی فتح راء مهمله و زاء معجمه ایله بمعنی
قوس و قزح تیره سکون یای تحتانی و فتح راء مهمله ایله
الثی معنایه کلور اول بولانق تیزه سکون یای تحتانی
و فتح زاء فارسیله پاره بوجق ترکیده الغم صالغم دیرلر
و دخی اودون اغاج که مرتك دیرلر تیشه نجار آلتلرندن
معروف آلتدر کسر دیرلر و دخی طاش کسدکلری بیوك
کولنك تیغ کوه یعنی سر کوه و هر نسنه نك الك یوکسك یرینه
تیغ دیرلر کذا فی شرفنامه تیموره سکون یای تحتانی
وضم میم و فتح راء مهمله ایله حیوانات قارنندن چقان

طاشکه

طاش که خرزه دخی دیرلر تینه سکون یا و فتح نونله اورمجك
پرده سی یعنی تار عنکبوت تیه سکون یا ایله صحرا و
بیابان معناسنه تواسی فتح واو وکسر سینله کلیم وفرش
منقش معناسنه تهی بمعنی خالی یعنی بوش ویجوز بالفتح
کذا فی اللغه تیرماهی بردار واسمیدر کذا فی شرفنامه
تیز تای سکون یای تحتانی وزاء موقوف وفتح تا مثناة
ایله قلیچ وخنجر وبچاق وآنلره بکزر نسنه لرك کسکین
یوزی تیزی ایکی معنایه دراول بمعنی تازی یعنی عربی
عموما واسب تازی تی تهی لفظندن تخفیفا اولنمشدر
تی تی تیز تیز معناسنه باب التاء المضمومة مع الالف ترا
سکا دیمك معناسنه ضمیر خطاب اولان تا حرفی ایله
علامت مفعول اولان رادن مرکبدر اصلنده واو
ملفوظی ایله تورا ایدی استعمالنده نوع ثقلت اولمغین
واوی حذف اولنوب ترا اولدی نسخه میرزا ابراهیمده
بمعنی خود را مسطوردر ترشا سکون راء مهمله وشین

معجمهٔ موقوفه وفتح باء موحده ایله اکشیلو شوربا که
اصلی ترش آبا ایدی ترکیب اولندقده الف ممدوده سی حذف
اولندی ترشکیا نباتات قسمندن براکشی اوتدر منافعی
مفردات طب کتابلرنده مسطوردر تفیرا فتح فا وراء مهمله
وسکون یای تحتانیله رومده سید غازی پنیری دیمکله
معروف نرم طاشدر قلندران بالهنك ایدوب بیللرینه
بغلرلر وبازوبند دخی ایدرلر توانا واو معروف ایله کوجلو
دیمکدر که توان کوجدر وآخرنده کی الف اتصاف ایچون
لاحق اولمشدر بعضیلر توانی تاب ایله تفسیر ایدرلر لکن
صحیح اولمز زیرا تاب طاقت وتوان کوجدر میانلرنده تفاوت
ظاهردر توتیا مشهور ومعروف ترکیبدر که کوزه چکرلر
وبر نوع بیاض چیچکدر قورید وب آنی ده کوزه چکرلر
غایت مفید نسنه در معالباء ترب سکون راء مهمله
ایله ترکیبده دخی ترب دیرلر عربیده فجل دیرلر توب بوزن
خوب قات معناسنه در یك توب دوتوب دیرلر برقات ایکی

قات

قات دیمك اولور مع التاء تخت سکون خاء معجمه ایله
بمعنی دخت که دختر لفظندن اختصار اولنمشدر و بر
معناسی دخی التیوز درهمدر بعض یرلرده وقیه یه
تخت دیرلر تربت سکون راء مهمله و فتح باء موحده
ایله مزار در عربیده و فارسیده دخی استعمال اولنور
ترت مرت تار ومار که ترکیده طارطغان دیرلر ودخی
بداندام و بد اسلوب و نظرده حقیر کورینن فرهنك
جهانکیریده فتحه ایله روایت اولنمشدر و بر معناسی دخی
تاخت و تاراج نقل اولنمشدر ترشت ضم راء مهمله و سکون
شین معجمه ایله قازمه معناسنه در تریت کسر راء مهمله
وسکون یای تحتانیله ات صوینه یا خود شوربا صوینه
اتمك طوغرایوب طعام ایتمکه دیرلر عربیده ثاء مثلثه
و دال ایله ثرید دیرلر توت واو معروفله معروف میوه در
عربیده دخی واو معروفله توت دیرلر ترکیده واو مجهول
ایله ینه توت دیرلر توخت واو معروف و سکون خاء معجمه

ایله بمعنی کذارد وادا کردیعنی اوده‌دی توران دوخت نام
دختر خسرو پرویزدرکه از دمید خندن اول بر ییل
درت آی باباسی تختنده پادشاهلق ایلدی تهمت معروف
برکمسنه‌یه اسناد اولنان فعل قبیحه دیرلر مع الجیم تتماج
سکون تاء مثناة وفتح میم ایله نوع اطعمه‌دندر لاکشه
دخی دیرلر ترنج ترکیده دخی ترنج دیرلر معروف یمشدر
وبر معناسی دخی سخت ودرهم کشیده‌یمکدر فرهنك
جهانکیریده بمعنی چین وشکنج که ازنك وانجوخ دخی
دیرلر ومعنای مذکورینه صیغهٔ امر دخی کلور توج
معروف صاری باقردن عمل ایله ایدرلر و فرهنك جهانکیریده
ایوایه‌ده توج دیدکلری مسطوردرکه به وآبی‌ده دیرلر
توخنج واو مجهول وفتح خاء معجمه ایله بمعنی آواز بلند
تورج فتح راء مهمله ایله فریدونك ایکنجی اوغلنك اسمیدر
تور وتوز دخی دیرلر فریدون حیاتنده مملکتی تقسیم ایدوب
توران زمینی اکا وایران زمینی بیوك قرنداشی ایرجه وعراق

وآذربايجان مملكتن كوچك قرنداشى سلمه تعيين ايتمشيدى
بابالرندن صكره تورج بو تقسيمه راضى اولميوب
ايرج ايله ميانلرنده نزاع وخصومت برپا اولوب
كيدرك اولادلرينه دخى سرايت ونچه مدت
ايران وتوران ارالرنده جنك وجدال وحرب وقتال
متمادى اولدى توغاج فتح غين معجمه ايله خطا و
ولايتنده بتر بركوكدر زحير مرضنه نافعدر تولاج
بوزن قولاج لغت خوارزمى دركيچاره معنا سنه
ودخى بزى آغزتمق ايچون اصلدقلرى نسنه يه ديرلر
تويچ كسر واو وسكون ياى تحتانى ايله صرمشق كه هر
اغاجه صاريله لابد قوريدر عربيده عشقه ديرلر مع الدال
المهمله ترت مرد سكون را وتاء موقوف وضم ميمله يعنى
ترت مرت مرقوم كذا فى المجمع ترد سكون راء مهمله ايله
كودك ونازك اولان نسنه يه ديرلر ترفد سكون راء مهمله
وضم فا ايله بر كوچك قوشدركه دالبزه دخى ديرلر كذا فى المجمع

ترنجید ضم راء مهمله وسکون نون وکسر جیمله سخت درهم
شد یعنی اینجندی ترید کسر راء مهمله وسکون یای
تحتانی ایله تریت مرقوم معناسنه که عربیده ثرید دیدکلری
طعامدر تلد سکون لامله یومری بسنه هرنه اولورسه
تند سکون نونله بش معنایه کلور اول شرفنامه ده
حست ومتحرك معناسنه ثانی فرهنك جهانکیریده تیز
لفظنه مترادف ایدوب تند وتیز دیرلر خشمکین وغضبناك
معناسنه تندباد قاصرغه وشدید روزکار تندوخوند
ضم خاء معجمه ایله ترت ومرت کبی تار ومار معناسنه در
تندید سکون نون ویای تحتانیله خشم کرفت وتیز شد
معناسنه صحاحده وتحفة الاحبابده بمعنی درخت شکوفه دار
یعنی چیچکی آچلمش اغاجلره درختها بتندید دیرلر تود واو
معروفله بوزن سود توت دیدکلری یمش تورفند مفتوحه ده
ذکری مرور ایدن ترفند معناسنه که سخن بیمعنی ودروغ
دیمکدر توزید کسر زاء وسکون یای تحتانی ایله بمعنی کسب

کردوها

کرد وحاصل کرد وادا کرد معنا لرینه وبمعنی کشید کذا فی المجمع
توفید کسر فا وسکون یای تحتانی ایله بمعنی شورش وغلبه و
آواز تولد فتح لام ایله یاصی یوزاو وازغون چهره لو معناسنه در
مع الراء المهملة تخمار سکون خاء معجمه وفتح میمله دمرشن
اوقه دیرلر تخوار فتح خا وواو معدوله ایله نام پادشاه
دهستاندر وکیخسرو لشکرنده برنامدار مبارز پهلوان
آدیدر کذا فی المجمع تکمار سکون کاف وفتح میمله بمعنی
تخمار مرقوم تکمر تکمار مرقومدن اختصار اولنمشدر
تندر سکون نون وفتح دال مهمله ایله فرهنگ جهانگیریده
بمعنی رعد مجمع الفرسده ضم دال مهمله ایله وزیادهٔ واو
ایله دهٔ مرویدر تندور سکون نون وضم دال مهمله
وواو مجهول ایله رعد معناسنه در تندبور سکون
نون ودال مهمله وضم باء موحده ایله بمعنی برجستن
یعنی صچرامق کذا فی شرفنامه تندیور سکون نون ویای

تحتانی وکسر دال مهمله ایله برجستن کذا فی المؤید تور
بوزن حور اون ایکی معنایه کلور اول فریدون شاهك
بیوك اوغلی اسمیدر که تورج دخی دیرلر توران زمین
اکا منسوبدر ثانی مملکت توران درکه تخفیفا تور دیرلر
توانکر سکون نون له دولتمند یعنی غنی ومالدار ورزق
جهتیله صاحب قوت دیمك اولور توی شیر قیماقلی
سود معناسنه در توی قیماق دریا سز تو دخی دیرلر
تیر ضمتین ایله قوش بورنی وطاوسه بکزر بر قوشدر عربیده
شنفتین دیرلر کسر شین ایله مع الزاء المعجمه تراز فتح راء
مهمله ایله بمعنی خوبی ونیکویی ترغوز سکون راء مهمله
وضم غین معجمه ایله حکم پادشاهی معناسنه که یرلیغ دخی
دیرلر ترکتاز ترك ایله تازدن مرکب اسمدر خبرسز چاپمق
وجولان ایلمك وغارت ویغمایه سکرتمك معناسنه
محبوبلر شیوه وناز ایله خرامان اولوب عشاقك صبر

وقرارین

وقوارين يغما وغارت ايتدكلريچون آنلرك وصفلرينه ده
تركتاز ديرلر تندباز سكون نون ودال مهمله وفتح
باء موحده ايله شكارا آلور قوشلره ديرلر تند تيز
سكون نون وكسر تاء مثناة ايله غايت حدت طبعدن
كنايه ايدوب تهور وغضب معناسنه استعمال ايدرلر
انسانده وحيوانده وارد اولور قاقيمق معناده كلور بو معنايه
چغتای اوكته ديرلر تندوز سكون نون وضم دال مهمله ايله
رعد معناسنه در كذا في الصحاح توز واو معروف ايله طقوز
معنايه كلور اول توختن لفظندن مشتق صيغهٔ امر ووصف
تركيبی اولور توختنك معنالری عنقريب ذكر اولنور ومع الزاء
الفارسی توژ واو مجهول ايله يای توزی كه التون حل
ودنكاميز بويه ايله نقش ايدرلر ومع السين المهمله ترس
ضمتين ايله بمعنی زمين شيار ناكرده يعنی نطس اولمامش ير
مجمع الفرسده غايت پك يركه اكا قازمه كار ايليه ومؤيد الفضلاده
وفرهنك ميرزا ابراهيمده فتح تاء مثناة وضم راء مهمله ايله

منقولدر و بر معناسی دخی سخت در عموما عربیده سکون راء
مهمله ایله سیر معناسنه در ترمس سکون راء مهمله
وضم میمله پچی بو ینوزی که عربیده خرنوب دیرلر
تس استخفافا آدم اوزرینه توکرك بر تفنه دیرلر کذا فی
نسخهٔ میرزا ابراهیم اکا تفو وتهو وته دخی دیرلر توس
سکون واو ایله بمعنی ترس مرقوم یعنی زمین سخت مع الشین
المعجمه ترش اکشی معناسنه اکرچه مشهوردی سکون راء
مهمله ایله دراما اصحی ضم را ایله در تش ایکی معنایه در
اول حرارت وقلق واضطرابه دیرلر که درونده غم واندوه
زیاده اولدوغندن ظهور ایدر پو دبهای ثانی آذر معناسنه
اولان توش لفظندن اختصار اولنمشدر قوت معناسنه
استعمال اولنور مثلا مرغ سمندره آتش یدوکی اجلدن آذر
تش و تش خوار دخی دیرلر تندیٔ کوش قولاق یومرسی یعنی
قولغك یومری جانبی تندیومری معناسنه مقدم ذکر اولنمشیدی
الوتدان فی لاذنین للاذان فی باطنها کذا فی المشکلات توش
واو

واو مجهول ایله درت معنایه کلور اول طاقت معناسنه
تولش واو مجهول وضم لام ایله ایکی معنایه در اول شعله
معناسنه مع الغین المعجمه تخم مرغ یمرطه معناسنه
عموما طاوق یمرطه سنه دیرلر تقاغ فتح قاف ایله بیوك
شراب قدحیدر عربیده تحف دیرلر کذا فی الصحاح تناغ
فتح تون ایله بمعنی تقاغ مرقوم که آخر مجلس میده آنکله بحبنا
طلوا ایچرلر توغ واو معروف ایله ایکی معنایه کلور اول معروف
الاجه قیلدر نیزه باشنه نصب ایدرلر ثانی تاغ مرقوم
معناسنه که بر بیك اغاجدر آتشه یاندقده برقاج کونه دك
آتشی سونیمز غلبه استعمال ایله اودون معناسنه
اولمشدر مع الفاء تف نفرت جهتیله وطبعه نا ملایم کلمك
ایله توکرمك معناسنه یعنی اعراض کوسترمك تلف
فتح لام ایله اوزم چکردکی وصاپی وقبوغی که صقلدقدن
صکره قالور ترکیده جبره دیرلر کذا فی شرفنامه توف
واو معروف ایله ایکی معنایه در اول خلقك غلبه سندن

وطاغ اراسندن ظاهر اولان صدا مع القاف تتق ضمتين
ايله پرده معناسنه در ترغاق سكون راء مهمله وفتح
غين معجمه ايله مؤيد الفضلاده كيجه لرده خرسوز و
حرامزاده دن بكجيلك ايتمك معناسنه ترقاق سكون راء
مهمله وفتح قافله زبان خوارزمده سلحداره ديرلر مع الكاف
تبنك سكون باء موحده وفتح نونله قيو محجلرك آلتون وكشر
ريخته ايتدكلرى قالب معناسنه تبوك ضم باء موحده ايله
اغاج طبق كه ايچنه ميوه وبعض اشيا قودلر ترتك سكون راء
مهمله اول وضم تاء مثناة وراء ثانيله شيرازك باباكوهى
ديدكلرى طاغنده بر لطيف مكاندر اهل شيراز ونواحيسندن
اول محله سير وتفرجه كلوب عشرت ايدرلر آنده دبه سى سورى
بر ياپلچين قياوار در نوجوان تازه يكيتلر بر سيمطاش اوزرينه
اوتوروب بوزاوزرندن قايدقلرى كبى قيادر ترتك
سكون راء مهمله وضم تاء مثناة ايله نسخهٔ ميرزا ابراهيمده
تذرو معناسنه در تورتك وجور يوزدخى ديرلر مؤيد الفضلاده

ذال معجمه

زاء معجمه ایله واقعدر شرفنامه ده خوش رفتار بر قوشدر
نواحیٔ هند طاغلرنده اولوردیو مسطوردر ترشك
سکون راء مهمله وفتح شین معجمه ایله ادات الفضلاده یشل
رنك خوشنما بر قوش آدیدر ترشکك ضم راء مهمله و
سکون شین معجمه وفتح کافله اکشیرك دیمك اولور کاف
تصغیر ایله ترشناك ضم راء مهمله وسکون شین معجمه
وفتح نونله اکشلو معناسنه در نمناك وفرحناك کبی ترك
سکون راء مهمله ایله ایکی معنایه کلور اول خطا وختن ودشت
قبچاق خلقنه دیرلر که عادتلری زد وبرد وغارت ویغمادر
بو تعبیر عجم ولایتنه یالکز عجم وعربستانه عرب وروم
ولایتلرینه روم دیدکلری کبیدر ثانی محبوبه دخی ترك
دیرلر تفنك فتح فا ایله ایچی بوش نیزه درکه اغز ایله فندق اتارلر
کنا فی شرفنامه تف اوفورمکدر اغزتو فکندن فندقی
اوفوروب آتمغله تسمیه اولنمشدر قورشون آتلان تفنکه
اول مناسبتله تفنك تسمیه اولنوب اکا دخی علم اولنمشدر تفیرك

کسر فا و سکون یای تحتانی و فتح راء مهمله ایله تفیرای مرقوم
معناسنه یعنی بالهنك ایتدکلری طاش تك ایکی معنایه کلور
اول هر قوشك بوروننه دیرلر تکوك ضمتین ایله و فرهنك
علی نیکده غرفه بالا معناسنه در تلك سکون لام ایله
حبوباتدن لوبیا دیدکلری غله در کذا فی فرهنك
جهانکیری تبنك و تنك کلاهما بسکون النون ایکی
معنایه کلور اول کوچك طاول که شعبده بازلر و مسخره لر
چالوب اوینارلر ترکیده دبلك دیرلر تنك سکون نون ایله
بوینی قصه و آغزی طار بار داغه دیرلر تنك ضم نون
ایله یوفقه معناسنه که عربیده رقیق دیرلر و یوفقه لقدن
تحملی اولمیان نسنه یه دیرلر توبك سکون واو و فتح باء موحده
ایله کنجینه معناسنه در لسان الشعراده بایرینه نون ایله واقع اولمشدر
و ادات الفضلاده بایرینه تاء مثناة ایله مسطوردر و
فرهنك جهانکیریده کاف فارسیله روایت اولنمشدر تورك
مجمع الفرسده فتح راء مهمله و فرهنك جهانکیریده ضم راء
مهمله

مهمله ایله مسطور دو درایکی معنایه در اول سمز اوت معناسنه که
برپهن وخرقه دخی دیرلر تورنك سکون راء مهمله
وفتح نونله بمعنی تذرو کذا فی مجمع الفرس توشلك فتح شینله
بمعنی برجوابه ترکیده نهالی یه دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری
تولك موی یکدسته یعنی برطوتام صاچ کذا فی المجمع
اما تحفة الاحبابده آتك پیشانیسندن اولان برچیم مع الکاف
الفارسی ترنك فتح راء مهمله وسکون نونله اوچ معنایه
کلور اول محمودیده آغز تفنکی معناسنه ثانی مرغ دشتی که
واومعدوله ایله تورنك دخی دیرلر ثالث زندان معناسنه در
ترنك سکون راء مهمله وفتح نونله شرفنامه ده تذرو معناسنه
وفرهنك جهانکیریده کبك معناسنه درتس سك سکون
سین اول وفتح ثانیله ادویه دن براوتدر عربیده بنفسج الکلاب
دیرلر فارسیده برآدی دخی شاسبانکدر تلنك ضم لام و
سکون نونله حاجت وخواهش یعنی استمك واستینه تلنکی
دیرلر توتك سکون واو وفتح تاء مثناة ایله درت معنایه کلور

اول بر قوشدر تعلیم ایله سخنکوی ایدرلر عربیده طوطی و ببغا
دخی دیرلر مزبور قوشك قفسده قرشوسنه بر آیینه قورلر
آیینه نك آردنده بر کمسنه اوتوروب استدیکی سوزلری سویلر
کرار اطوطی آیینه ده شکلن کوروب سویلین آنی صانوب
جناب باری تعالی جل شانه اول قوشه اول قدر ادراك
واستعداد ویرمشدر که ایشتدیکی سوزی ضبط ایدوب
سویلر لیکن تعلیم اولنان سوزی سویلر غیری سوزه
قادر دکلدر حیوة الحیوانده مزبور قوش صحیح بیشل
وصافی سیاه و رنکین قرمزیده اولدیغین یازار هندوستان
ولایتنده بریرده اولور ثانی بر قسم قامشدر بیشه دخی
دیرلر ثالث بر نوع اتمکدر شهر قزوین واطرافنه مخصوصدر
رابع شیرازده بر محله آدیدر تورنك کاف عربیده مذکور
اولان تورنك معناسنه در تونك سکون واو وفتح نونله
کنجینه معناسنه در که بایله توبك دخی دیرلر کنانی فی لسان
الشعرا توك فرهنك جهانکیریده چشم معناسنه در مع

مع اللام

406

مع اللام تغال غین معجمه ایله حوارزمیلر لساننده وجه
معناسنه در تغل فتح غین معجمه ایله آغیل معناسنه در قیونك
وکچی نك وصغرك اولسون تل کیسهٔ خیاط که ایکنه
وابریشم ویوکسوك وغیری سنسه لر قورلر اکا قود دخی
دیرلر تنبل سکون نون وضم باء موحده ایله بوزن سنبل
یعنی مکر حیله تنبل توال بوزن جوال یعنی نهایت
هر چیز ودخی کیرودونمك معناسنه در توپال باء فارسیله
مؤید الفضلاده بمعنی مس که عربیده نحاس دیرلر فرهنك
جهانکیریده بمعنی ریزهٔ زر وسیم که عربیده قراضه دیرلر
توبال واو مجهول وباء موحده ایله ایکی معنایه در اول بمعنی
توال مرقوم ثانی مجمع الفرسده دموری دوکدکده ایشه یرامیوب
دوکیلنی که عربیده خبث الحدید دیرلر توبل واو مجهول وفتح
باء موحده ایله بمعنی پیش پیشانی یعنی آلنك ایلروسی که قیله
قریب یردر توشمال سکون شین معجمه وفتح میمله چاوش معناسنه درکه
درکاه سلاطینده خدمت ایدرلر ومیری ایشلرك مباشرلری معناسنه

توشل و توشیل اول فتح شین معجمه ثانی کسر ایله برنوع لطیف
اینجه بزدر اکا برجامه ایدرلر اکا توزی دخی دیرلر عنقریب
ذکر اولنور ان شاء الله تعالی تول واو مجهول ایله شرفنامه ده
بمعنی کج دهان و صحاحده بمعنی پیرامون دهان فرهنگ جهانگیریده
واو معروفله بمعنی جنك و پرخاش خنجر نیو واو مجهول ایله دم
معناسنه در زیرا تولیدن رمیدن معناسنه در توریدن وفا
تولیدن دخی دیرلر تویل کسر واو و سکون یای تحتانی ایله
پیشانی معناسنه در بعض فرهنکارده کلهٔ سر معناسنه در
مع المیم تتم ضم تاء مثناة ایله سماق معناسنه در کذا فی
شرفنامه مؤید الفضلاده سکون تا ایله مروید رتخم
معروف حبوباتدن هر نه اولورسه که اکیلور عربیده بذر
دیرلر کسر ذال معجمه ایله تمتم ضم تائین و سکون میمین ایله
قطاس معناسنه در که کاو کوهی قویرو غیدر سپاهیلر
آت بوینینه اصارلر عظیم شهرت و زیاده مهابت کوستر د
اکا غژغاو و کژ کاو و کژغا دخی دیرلر تم برنوع یصلی اوق

407

دمرینده اکثر ترکستانده قوللنورلر توته کندم واو
معروف وفتح تاء مثناة ایله تخل بتی درتونه بدن انسانده
سیاه سکل کبی بتنه درانده استعاره طریقیله بت
معناسنه استعمال اولنمشدر تولوم واو معروف ومجهول
وضم لام ایله اسلحه معناسنه در کذا فی شرفنامه مع النون
تبان فتح باء موحده مشدده ایله تمان معناسنه در تبان
سکون باء موحده وفتح نون ایله تبان مرقوم معناسنه ونون
باء موحده یه تقدیمله دخی جائزدر تبن ضم باء موحده
ایله شوره معناسنه ادای ترکاندر کذا فی شرفنامه تخم
ریحان وتخمکان یعنی امثال الاجی وایلدانه تخمکیا
دخی دیرلر ایضا فی شرفنامه ترش شیرین نه صحیح اکشی
ونه صحیح طتلو اولان نسنه که میخوش تعبیر ایدرلر هرنه ده که
اول طعم اوله عموما واناره خصوصا اکرچه ترش ضم
را ایله تلفظ اولنور کاهی تخفیف قصد اولنوب رایی ساکن
ایدرلر مصدری سکون را ایله ترشیدن کلور شیرین ایله یاخود

آخر لفظله ترکیب اولنه قدما ابتدء راسا کن اولور زیرا تصرفات
مشتقاتدن تخفیف مقصوددر ترشیدن اکشیمك واکشتمك
معناسنه مصدردر ترغان سکون راء مهمله وفتح غین
معجمه ایله ایکی معنایه کلور اول رهبر که عربیده دلیل دیرلر
ثانی باج معناسنه ترنجان سکون نون وفتح جیمله کتب
طبده بادرنجبویه دخی دیرلر عوام قوان اوتی دیدکلریدر
ترنج رایحه سنه قریب خوشبو رایحه سی واردر تمن فتح میمله
اون ایکی بیك عدده دیرلر تمان دخی جائزدر بو دیارده
کثرتدن کنایه ایدرلر اما الحالة هذه عجمده اللی عباسی یه
تمن دیرلر که رومك غروشی حسابیله اون التی غروش
ایکی ثلث اولور زیرا عباسینك اوچی بر غروش حسابنه
رایجدر بعض دیارك رسوم عرفیه سنده اون بیك وبعض
دیارده بش بیك اقچه اعتبار ایدرلر چغتاییده دخی تومان
دیرلر تن بحر ظلماتده اولور عظیم الجثه بر نوع بالقدر
اتنی قوریدوب بیلان صوقنه و زهر ایچمشه ایچوررلر فی الحال

قايدوب خلاص اولورمش وبر معناسی دخی کلخن درکه
تون لفظندن مخففدر تنبان سکون نون وفتح باء موحده
ایله کوردیجیلرك دریدن طونلریدر ودخی تومان معناسنه در
تنیدن سکون نون ویاء تحتانی وکسر جیمله قولانی وقو
شاغی محکم چکمك تندیدن سکون نون ویاء تحتانی
وکسر دال مهمله اولی ایله برنسنه آواز ویرمك تواکن
ضم کافله چیلاق آدیدرکه غلیواج وغلیواز دخی دیرلر
کذا فی شرفنامه توان ایکی معنایه کلور اول کوج معناسنه که
عربیده قوت دیرلر ودخی قدرت معناسنه توانستندن صیغهٔ
امر ووصف ترکیبی وکاهی اسم فاعل استعمال اولنور توانستن
کسر نون وسکون سین مهمله ایله قادر اولمق وکوجلو اولمق
معناسنه در توانیدن بمعنی توانستن مرقوم فارسیده یه
طولا اصحابی مصدردن مشتق اولان کلماتده حرف تبدیلیله
قائل اولمامغله حالی اوزره مصدر اعتبار ایدلر توبان
واو معروف وفتح باء موحده ایله بمعنی تبان مرقوم توبرسن

سکون باء موحده وفتح راوسین مهملتین ایله بوکلش

ایپ که توب قاتدر درسن معلوم توختن واو مجهول وسکون

خاء معجمه ایله بش معنایه کلور اول بمعنی خواستن یعنی استمك

ثانی بمعنی گزاردن یعنی ادا ایتمك وعاریتی سنه یی کیرو ویرمك

ودین اودەمك توران مشهور مملکت در توران زمین

دیرلر فریدون شاه اوغلی توره منسوب اولمغله شهنامه ده

فردوسی ایران وتوران خلقنك جنك وجدالارین بیان

ایدر که تور اوغللریله ایرج اوغللری میاننده عداوت وخصومت

نیجه زمان متمادی اولمشیدی تورنکان فتح راء مهمله وکاف

فارسی وسکون نونله بمعنی ترلنکان مرقوم یعنی زننده کننده

وبدید آرنده همه تعالی وتقدس کذا فی شرفنامه توریدن

کسر راء مهمله ایله خصم محضرنده خجل وشرمنده اولمق

معناسنه در کذا فی المجمع توزیدن کسر زاء معجمه ایله بش معنایه

کلور اول بمعنی خواستن توسن واو مجهول ایله مفتوحه ده

ذکری مرور ایدن توسن معناسنه در اسب سرکشه دیمکدر توشدان

سکون

سکون شین معجمه ایله اسم مرکبدر توش ایله داندن آزق
قویاجق ظرف طغرجق وامثالی نسنه لرکه اهل سفر ایچنه
تواله قویوب سفره کتورر لر توشکان سکون شین
معجمه وفتح کاف فارسیله حمام کلخنی کذا فی شرفنامه
توشمان سکون شین معجمه وفتح میمله بعض نسنه ایچون
وضع اولنان نشان ومیان سرای معناسنه در توفیدن
کسر فا ایله ایکی معنا یه کلور اول صدا ویرمک معناسنه بعض
فرهنکلرده فا یرینه نون واقع اولمشدر تولیدن واو معروف
وکسر لام وسکون یای تحتانی وفتح دال مهمله ایله اوقلق
وصابجق معناسنه در تولیکن کسر لام وفتح کاف فارسیله
بمعنی تواکن مرقوم یعنی غلیواج کذا فی شرفنامه تومان
بمعنی تنبان مرقوم وکورشجیلرك دری تومانی وکجیلرك
شلواری وزبان خوارزم وزبان مغانده اون بیك عدده
دیر لر تون ناحیهٔ مشرقده بر مملکت یاخود بر شهر آدیدر
ودخی کلخن که غایت قزمش اوله چو آتش از میان کلخن تون

شرفنامه ده قرارکاه نطفه معناسنه دریعنی رحم مادر
ادای ترکاندر توتیدن کسر نونله بمعنی توفیدن مرقوم
کذا فی جهانکیری تهمتن شرفنامه ده ضم تا ایله
مروید رخداوند سپاه کران ورستمك القابندندر
معا الواو تفو ضم فا ایله بمعنی آب دهن یعنی توکرك و
توکرمك معناسنه ده استعمال اولنور تلو ضم لام ایله
ما بین تیر یعنی یلکه واربخه دیرلر تندرو سکون نون
ودال موقوف وضم راء مهملتین ایله بخیل وخسیس
واکشی یوزلو معناسنه کذا فی المشکلات تو واو مجهول
ایله ضمیر خطابدر سن دیمك معناسنه افصح بودرکه
واو اظهار اولنمیوب ضم تانك اشباعیله تلفظ اولنه
وادات رابطه اولان استه ادخال اولنوب بعض محلده واو
ساقط اولوب یالکز ضمه ایله تست دینلور وعلامت
مفعول اولان رایه ادخال اولندقده ترا دینلور که اصلری
تواست وتورا ایدی وکاهی ضرورت شعر حسبیله واو

اثبات

اثبات اولنوب تلفظ اولنور تو واو معروفله وتانك
اشباعيله اوج معنايه كلور اول قيماق كه سودی قيناد وب
اوزرنده منعقد اولاننی آلورلر عربیده قسطا ديرلر ثانی
قات معناسنه تو بر تو يعنی قات اندر قات ودخی قيمراتمك كه
كاهی وامثالی اولور تو و واوی زياده اشباع ايچون
بر واو دخی يازدلر قيماق معناسنه درتهو ضم هايله
بمعنی تفو يعنی آغزدن توكرك آتمق كه تف وتفوده دخی
ديرلر تهيو سكون ها وضم يای تحتانيله بمعنی تفوكه
تس وتهو دخی ديرلر شرفنامه ده بمعنی تيهو مرقوم مدد
مع الهاء تتره سكون تاء مثناة وفتح راء مهمله ايله
سماق معناسنه كذا فی المجمع تخمه سكون خاء معجمه
وفتح ميمله اوج معنايه در اول معده ده طعام فاسده
اولوب هضم اولمامغه ديرلر عربیده هيضه ديرلر تخمیانه
هرنه كونه تخم اولورسه بغدای واربه وغيری جوبادن
وسبزه وات تخملری والحاصل هرنه تخم كه يره اكيلور

اكا ديرلر ترنجه ضم راء مهمله وسكون خاء معجمه وفتح
جيمله توك مرقوم معناسنه ترسه سكون راء مهمله وفتح
سين مهملتين ايله بمعنى قوس وقزح كذا فى تحفة الاحباب
ترشه سكون راء مهمله وفتح شين معجمه ايله قوزى قولاغى
ديرلر اوزنجه براكشى طعملو بر اقدر نباتات نوعندن ترمه
سكون راء مهمله وفتح ميمله اكريم كه ايرانجه يصدق كبى
ديكرلر اكا ادرم وادرمه دخى ديرلر ترنجيده ضم راء مهمله
وسكون نون وياى تحتانى وكسر جيمله ايكى معنايه كلور
اول بمعنى چين وارتك ترودة بوزن ستوده تروه بوزن
سرفه كلاهما بمعنى جفت كه عربيده زوج ديرلر توروه دخى
ديرلر كذا فى مجمع الفرس ادات الفضلاده بمعنى توده يعنى كومه
اولمش نسنه تروشه بمعنى ترشه مرقوم وفرهنك جهانكيريده
بر ميوه آديدر نرويه ضم راء مهمله وواو معروف وفتح ياى
تحتانيله يولك ايام شتاده بالچقدن نردبان كبى اولدوغنه
ديرلر تفسه سكون فا وفتح سين مهمله ايله اول سياه لكه كه

بسترة

بشرهٔ آدمیده ظاهر اولور سببی تهیج سودادر اکا تاش
دخی دیرلر وعربیده کلفه وهندی لساننده چهائی دیرلر
تکله سکون کاف وفتح لامله ایکی معنایه در اول تابکان
شیرازدن برینك اسمیدر که آنی پادشاه ایلدیلر ثانی دیوانه یه
دیرلر تکمه سکون کاف وفتح میمله دوکمه در تکمه فتح کافله
ایکی معنایه در اول برنوع اوقدر که معروفدر ثانی پشته و
جای رفیع معناسنه در کذا فی فرهنك جهانکیری تلنه سکون
لام وفتح نونله خواهش یعنی سؤال ودخی کذلك ایتمك که
تلنك دخی دینلور تلوسه ضم لام وفتح سین مهمله ایله
غلاف شمشیر وخنجر وبچاق وامثالی نیام دخی دیرلر شرفنامه‌ده
خرمانك اولی یعنی هنوز اولمامشی مشکلاتده وهم مباد
الطلع مسطوردر تنده سکون نون ایله اول غنچهٔ کل
وسائری که هنوز یپراقلری کورینه تندیدن مصدریدر
کذا فی شرفنامه تنره سکون نون وفتح راء مهمله ایله
تندهٔ مرقوم معناسنه در کذا فی المجمع تواهه فتح هاء اول

وانخفاء ثانیله بر نوع طعام مدرات وبادنجان ایله بشوردرلر
تباهه دخی دیرلر کذا فی شرفنامه توبره واو معروف
وسکون باء موحده ایله ترکیبده قلب بعض ایله توربه دیدکلری در
توره دخی دیرلر توبزه واو مجهول وفتح باء موحده وزاء معجمه
ایله پارهٔ خربزه یعنی قاون وقارپوز دلمی توبه واو معروف
وفتح باء موحده ایله قوس وقزح معناسنه یای تحتانیله
تویه دخی دیرلر توته واو معروف وفتح تاء مثناة ایله بدن
انسانده سیاه سکل کبی نسنه در سودای محترقدن ظاهر
اولور اکثر کوز قپاغنك ایچنده وطشره سنده اولور کاهی سرخ
وکاهی سیاه اولور سودا ایله قان محترق اولدقده سرخ اولور
اصلنده ثاء مثلثه ایله توثه در توجیه کسر جیم وفتح یای
تحتانی ایله بمعنی سیلاب توخته سکون خاء معجمه وفتح تاء
مثناة ایله توختن لفظنك جمیع معنالرنده اسم مفعول اولور
خواسته وکزارده وجمع کرده وقرو کرده وکشیده واندوخته
کبی توخجه سکون خاء معجمه وفتح جیم فارسیله دیوارده

بعض

4.12

بعض نسنه قویاجق یر تودره واو مجهول وفتح دال وراء
مهملتین ایله برقوشدر جنه سی ایریجه واتی لذیذ اولور آکا
چال دخی دیرلر توده واو معروف وفتح دال مهمله و
اخفاء ها ایله یعنی بمعنی تل لکن یغلمش اوله طپراق اولسون
غیری اولسون تودوده یعنی دود ولسان الشعراده بمعنی
توده مسطوردر تورته سکون واو وراء مهمله وفتح
تاء مثناة ایله شرفنامه ده کلید معناسنه در تو روه ضم
راء مهمله ایله بمعنی جفت که عربیده زوج دیرلر کذا فی المجمع
توره واو مجهول وفتح راء مهمله واخفاء ها ایله بمعنی قاعده
واسلوب بوعبارت ترکیده دخی استعمال اولنور توسه واو
مجهول وفتح سین مهمله ایله بسلنمش حیوان آت اولسون
غیری اولسون توشه واو معروف وفتح شین معجمه ایله بمعنی
زاد راه اصلنده توش قوتدر هاء اختصاصیه ایله آزغه
علم اولمشدر توقه فتح قافله بوزن سوقه بمعنی کرساد کذا
فی شرفنامه تولبره سکون لام وفتح باء موحده وراء مهمله

ایله پابوج وادلك قالبی معناسنه توله واو معروف وفتح
لامله بالجق معناسنه عربیده وحل دیرلر واو مجهول ایله ابه
کومه جی دیدکلری اوت عربیده خبازی دیرلر تونکه
واو مجهول وسکون نون وفتح کاف عجمیله شرفنامه ده
بمعنی شب ووهنك جهانکیریده بمعنی کنجینه واقعدر
توه بوزن کوه ایکی معنایه در اول قات ثانی پرده معناسنه در
ته اظهار هایله بمعنی پف کذا فی المجمع تیره ضم یای تحتانی وفتح
راء مهمله ایله قره طاوق دیدکلری کوجك قوش که بلبل کبی خوش
آوازدر وهو الدجاجة الاسود کذا فی کتاب السامی مع الیاء
التحتانی ترکانی زنان ترکه مخصوص فراجه نوعندن بر طرز
فراجه در ترك غری فتح غین معجمه وکسر راء مهمله ایله ولایت
ترکستانده قونارکوجر بر طائفه نك آدیدر غایت خونریز وتند
خوی وکثرتلرندن حکامه قارشو وبوب اطاعت ایتمزلر
ترنجی ضم راء مهمله وسکون نون وکسر جیمله جمدك
معناسنه که بری ایکی پرمق طرنغیله آخرك دریسن طوتوب

صوق

صقر تزلقی ضم زاء معجمه وسکون لام وکسر قافله یوغرت
صویی نمك ایله قینادوب قوریدرلر اکشی کبی اولور بعده
طعامه قورلر کذا فی الصحاح تلنکی ضم لام وسکون
نون وکسر کاف فارسیله بمعنی خواهنده دلنجی که عربیده
سائل دیرلر تلی جحامك مراهم وادویه قوطوسی مرهمدان
دخی دیرلر کذا فی شرفنامه اما کتاب السامی فی الاسامیده
درزیلرك ایکنه وابریشیم قودقلری کیسه معناسنه مسطوردر
تندی سکون نون ایله وجود انسانك ظاهر اولوروبومجه
ات مطلقا یومری وغلیظ اولان نسنه ودخی اوجی سوری
وکسکین اولان دمور نسنه لروحدت طبع وغضب وسرکشی
معناسنه ده کلور توتکی سکون واو وفتح تاء مثناة وکسر
کاف فارسیله برنوع اقچه در زمان قدیمده رایج ایمش
توتی واو معروف وکسر تاء مثناة ایله ایکی معنایه در اول
توتك مرقوم معناسنه که بر قوشدر تعلیم ایله سخنکوی
اولور عربیده طوطی دیرلر ثانی کشتی وجهازی معناسنه در کذا

فی فرهنك جهانكیری تودری فتح دال وكسر راء مهملتین
ایله قوش اتمكی دیدكلری اوت تخمی سرخ وبیاض اولور توزی
واو معروف وكسر زاء معجمه ایله اوج معنایه در اول برنوع لطیف
جامه در شهر توزده اشلنور غایت لطیف واینجه اولدوغندن
اكا برقفتان ایدرلر توژی زاء فارسیله اطفال مكتبه برر
مقدار نواله كوتروب بربرینه ضیافت ایلمكه دیرلر كذا فی
المجمع توشی كسر شین معجمه ایله خسته ده جاندن زمتوقالمغه
دیرلر تونی واو معروف وكسر نون ایله اوج معنایه كلور اول بمعنی
دزد وعیار توی بوزن كوی درت معنایه كلور اول قات
معناسنه كه منخی ومحیط اوله شلغم وصوغان قاتلری كبی كه
بربری اوزرنده واقع اوله باب التاء المثلثة المفتوحة مع الالف
زبان عجمده اكرچه ثاء مثلثه واقع اولمامشدر لكن عربیدن
بعض كلمه اخذ ایدوب كندو لغتلری كبی استعمال ایدرلر بعض
فرهنكلرده سكز حرف عربیی یازمامشلر چونكه مرادی اقم
حروف بو مجموعهٔ جدیده جمله یی جامع اولمقدر اكا بناء

تحریری لازم اولمغین استعمال اولنان برقاج لغت عربیه نقل
وترقیم اولندی جمله دن ثنا حمد وستایش معناسنه درثری
فتح راء مهمله والف مقصوره ایله یرالنی معناسنه مع الباء
الموحده ثاقب کسر قافله دلیجی معناسنه سها ضم سین مهمله
ایله خرده یلدزه دیرلر ثوب سکون واو ایله بمعنی جامه
مع التاء المثناة ثابت کسر باء موحده ایله محکم واستوار
ودرجا برقرار ثمر فتح میمله میوه که بر وبار دیرلر مع النون ثمن
فتح میمله بها قیمت معناسنه من المضمومة مع الالف ثریا
فتح راء مهمله ویای تحتانی مشدده ایله اولکر دیدکلری یلدز
در ماه پروین ده دیرلر منازل قمردن بر منزله در هبوط
وطلوعی وار درجابلسا کسر باء موحده وسکون لام
وفتح سین مهمله ایله جانب مغرب انتهاسنده برشهر اسمیدر
جابلقا کسر با وسکون لام وفتح قافله جانب مشرق انتهاسنده
برشهر اسمیدر جامیا کسر میم وفتح یای تحتانی ایله برشهر آدیدر
خلقی کفره در جان افزا وجانفزا کلاهما بسکون النون زهرنه که

مهدحيات اوله حقيقتا ومجازا استعمال اولنور جانكز اسكون
نون وفتح كاف فارسى وزاء معجمه ايله هرنه كه طبيعته نفرت
ويروب ناملايم اوله حقيقتا ومجازا اسم مركبدر جان
اصر يجى معناسنه جبا فتح باء موحده ايله اوچ معنايه كلور
اول بمعنى نهان شدن ثانى بددل بودن ثالث كيروطورمق
معناسنه بو اوچ معنا ايله ده عربيدر مستعملدر وقصر
الفله ينه عربيدر قويى اطرافنده اولان طبراق معناسنه
وضم جيم ايله وباء مشدده ايله ينه عربيدر بددل معناسنه
وكسر جيمله ده عربيدر دوه لر ايچون صو جمع ايلك معناسنه
جخما سكون خاء معجمه ايله قاو وچقماق كيسه سى جرا
فتح راء مهمله ايله وظيفه ونفقه معناسنه جفتا سكون
فا وفتح تاء مثناة ايله اكلمش واكرى اولمش معناسنه جفته
دخى ديرلر كذا فى المجمع جفا معروف جور وستم وظلم
جلبا سكون لام وفتح باء موحده ايله قوغه نك ايپى بغلنان
اغاجه ديرلر جنا فتح نونله بوزن ثنا ميوه كه اغاج اوزرنده

اوله

415

اوله جوا بوزن نوا استرآبادیلر لساننده جدا یعنی آیریلق
معناسنه درمع البناء جاروب ضم راء مهمله ایله
سپورکه معناسنه درجا ایله روبدن مرکبدر جا معلوم
روب اسم فاعلدر یرسپوریجی دیمك اولور اصلی روب
جادر وصفیتدن علیته نقل اولنوب مضاف الیه
تقدیم اولنمشدر سپورمك مجازا آلت فاعله منسوبدر
لکن اسم فاعل اطلاق اولنور جاماسب وجامسب کلاهما
بفتح المیم حضرت دانیال اوغلیدر علم حکمتده مشهور
جهان بر حکیم نادره داندر شرفنامه ده کشتاسب
شاهك وزیریدر جامسب نامه آنك تألیفیدر جاماس
دخی دیرلر جامه خواب فتح خا و واو معدوله ایله مفروشدن
عبارتدر اصلی همزه ایله جامهٔ خوابدر اویقو اثوابی دیمك
اولور علیته نقل اولنیجق علامت اضافت اولان همزه
ساقط اولنمشدر جرب سکون راء مهمله ایله غالب
وهرایشه النندن کلور جرب دست دیرلر وبر معناسی دخی

یا غلومثا کولانه دیرلر عربیده فتح را ایله وجود انساننده اولان
خارش که توکیده او یوز دیرلر جلاب بوزن صواب یاقلی
کوپه که زنان قولقلرینه اصارلر جلب فتحتین ایله روسبی
عورت جلب بر معناسی دخی زنجدر که چالرلر جمشاسب
سکون میم و فتح شین معجمه و سین مهمله ایله جمك جمیع
معنالریله مترادفدر جمشید ده اولسون اسکندرده
اولسون عنقریب جمده تفصیلی ذکر اولنور انشاء الله تعالی
جناب فتح نونله درت معنایه کلور اول بر کرودر که
جناع دیمکله معروفدر رابع قپو اوکنده اولان صوندرمه
عربیده درکاه آستانه و اطراف سرای و کوشه معنالرینه در
جنب سکون نونله بمعنی نزد کذا فی شرفنامه جنك جلاب
سکون نون و کاف فارسی و فتح جیمله بمعنی مکر و حیله
و خدعه و دخی بر نسنه یی کیرو قومق یعنی تأخیر ایتمك
حقیقتا و مجازا جنوب مقابل شمال اولان طرف بعض نسخه ده
یاد شرقی معناسنه مروید رجنیب کسر نون و سکون یای

تحتانیله

تحتانیله یدك معناسنه فارسیدن جنیبت دخی استعمال
اولنور جواب نظیره معناسنه جیب سکون یای تحتانی
وباء موقوفله بمعنی کریبان وعربیده قیون معناسنه
مع التاء جاست سکون سین مهمله وتاء موقوفله
اوزم صقد قلری یر معناسنه کذا فی المجمع جالوت
حضرت داود علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام ایله
جنك ایدوب حضرت داود اورب قتل ایلدوکی کافرك
آدیدر کذا فی شرفنامه جامه نشست دوشنجك اثواب
جرب دست ایکی معنایه در اول الی اوزدیرلر هرنه یه یاپشر
ایسه وجوده کتوره جرست کسر راء وسکون سین مهملتین
ایله دینلری صقوب صدا چقرمغه دیرلر وصقلق ویرمك
معناسنه ده مروید ر فرهنك جهانکیریده راء مشدده
ایله واقعدر جرشفت سکون راء مهمله وفتح شین
معجمه ایله هجو معناسنه درجست سکون سین مهمله
ایله بوزن دست جستن لفظندن فعل ماضیدر صچراوی

دیمك اولور جغبوت سکون غین معجمه وضم باء موحده ایله
ایچ طولمه سی که عربیده حسود دیرلر جیم فارسیله دخی
جائز اولدوغی منقولدر و فتح غین معجمه ایله ده مرویدر
سروی مجمع الفرسده جیم وسکون غین ایله تصحیح ایلمش
وشمس فخری یای غینه تقدیم ایله جیغوت نقل ایلمشدر
جغشت فتح غین وسکون شین معجمتین ایله تره نوعندن
بر سبزه در اول بهارده جمله سبزه لردن اقدم بترسرکه ایله
نانخورش ایدرلر خراسان خلقی میاننده بر مثلدر جانی
بجغشت کشیدم یعنی عمری عسرت ایله بوللغه ایرشدردم
دیمکدر جمست کسر میم وسکون سین مهمله ایله کوك
رنك قیمتی آلجق بر طاشدر معدندن حاصل اولور بعضیسی
قزللغه مائل اولور چندان قیمتی یوقدر اصلی کمست در کاف
فارسیله مدینهٔ منوره علی ساکنها افضل التحیه دن اوچ
مرحله بعید صفرا نام بر موضعده اولور معربی جمست در
نقل اولنور که مزبور معدندن مصنوع ظرفدن شراب

ایچلسه

417

ایچاسه هرکز مستلك ویرمز و برپادچه سن قدحه قویوب
شراب ایچسه لر سرخوشلق واقع اولمز واکر یاصدق الندن
قوسه لر خوب رؤیالر کورریلور جنك جلابست فتح لام
وکسر باء موحده وسکون سین مهمله ایله ایاقلی کوپه
اینجو ولعل وغیری نه اولورسه جنیبت کسر نون وسکون
یای تحتانی وفتح باء موحده ایله یدکده جنیب مرقوم کبی
جنیبت کش یدکجی دیمك اولور جواست فتح واو وسکون
سین مهمله ایله یاغ خمور دیدکلری طعام که عربیده
دلیك دیرلر جیغوت سکون یای تحتانی وضم غین معجمه
ایله خرما لیفندن ایتدکلری توربه وچوال ومثلهما کذا
فی المجمع جیغت وجیغوت کلاهما بسکون یاء التحتانی وضم
الفاء بمعنی جیفوت مرقوم کذا فی تحفة الاحباب مع الجیم
جبتاج سکون باء موحده وفتح تاء مثناة ایله عجم شاهلرینك
نوروزده کیدکلری مخصوص جامه درکذا فی جهانکیری
جخاج فتح خاء معجمه ایله آغزی بومه بر نوع کیسه در جنج سکون

نون ایله بوزن کنج آواز کاو یعنی صغر اوازی مع الخاء خجاخج
فتح خاء معجمه وجیم ثانیله آواز زخم شمشیر یعنی قلیج اورلدقده
ظاهر اولان صدا کذا فی الاداة خجاخج سکون خاء معجمه وفتح
جیم ایله دخی خجاجج مرقوم معناسنه مرویدر جخ بوزن
یخ جنکجو اولمق وغوغا وآشوب معناسنه در مجمع الفرس ده
جیم فارسیله مرویدر جماخ فتح میمله آت کمینك طماغی
کما نقله نعمة الله جوخ سکون واو ایله بمعنی کروه که فوج
وچوق دخی دیرلر کذا فی شرفنامه مع الدال المهمله جاویدان
خرد اضافت نون وفتح خاء معجمه وراء مهمله ایله برکتاب
اسمیدرکه هوشنك شاه حکمت عملیه ده تصنیف ایلمشدر
کذا فی فرهنك جهانکیری جاود کسر واو ایله جاوید لفظندن
اختصار اولنمشدر جاورد فتح واو وسکون راء مهمله ایله
بمعنی خار سپید یعنی بردکند بیاض اولور جاوزد فتح
زاء معجمه ایله جاورد مرقوم معناسنه درکذا فی شرفنامه
جد بوزن سد ایکی معنایه در اول ددت یاشردوه ثانی

پیچ

پیچ وتاب زلف وکاکل جاوید کسر واو وسکون یای تحتانیله
ابد معناسنه درکاه اسم مصدر وکاهی صفت استعمال
اولنور جرد فتح راء مهمله ایله زخمدار معناسنه یعنی
یاره‌لی کافی ظفر همدانی در صفت اسب ثانی مجمع الفرس
برقوش آدیدر خرچال دخی دیرلر کوك رنك در صوکنارلرنده
تعیش ایدر عربیده حباری دیرلر جرغند سکون راء
مهمله ونون وفتح غین معجمه ایله قیمه ایله طولمش
قیون بغرسغی که جکر اکند ورودخ وذودخ ولکامه
دخی دیرلر عربیده عصیب دید کلریدر جیم فارسیله
دخی منقولدر مجمع الفرسده بمعنی چراغدان واقعدر
بمعنی اولجرز سکون زاء معجمه ایله مجمع الفرسده بربوجکدر
جعله بکزر اما یشل رنك اولور یازایامنده صحرالرده
دوررود راز چاغرر بعض نسخه‌ده چکرکه‌نك برنوعنه
دیرلر کیمی جرغن وکیمی توزی طوقلی وکیمی ده کرپچه در
دیمش اما معتمد نسخه‌ده بربوجکدر ترکیده چرلایق

وعربیده ضرار اللیل دیرلر و بولغتی کیمی راء مهمله ایله
جرد وکیمی کسر جیمله وکیمی فتح جیم و راء مهمله ایله
نقل ایلمش و برنسخه ده جرجرد و برنسخه ده جرعد
روایت اولنمش و برنسخه ده دخی اوراق قوشی که حصاد
زمانی یول کنارنده صدا ویرر متصل کیجه وکوندز
طورمز چاغررو برنسخه ده السنجر نقل اولنمشدر جمله
نقللر کوریلوب فقیر تصحیح لغت ایده مدم جعفرآباد شیرازده
بر موضعدر کذا فی شرفنامه جعد سکون عین مهمله ایله
قوردجق زلف وکاکل عربیده لکن فارسیده ده مستعملدر
جکاد فتح کاف فارسیله چل دیدکلری قوشدر و برمعناسی
دخی طاغ دبه سیدر جلاد لام مشدده ده ایله ایکی معنایه در
اول معروف ثانی جلدك فاعلی معناسنه درجغتای
لساننده جلاده قیماج دیرلر جلد سکون لامله ایکی
معنایه در اول کار وکسبه قادر و هر خصوصده قوی
ومقدم وجست وچابك معناسنه جلوند بوزن الوند

بمعنی

بمعنی چراغ کذا فی شرفنامه جلوید سکون لام ویای تحتانی
وکسر واو ایله عسکرك كزیده سی ومرد بهادر وشجیع
معناسنه نعمة الله نسخه سنده خیار اوجاغنه ده روایت
ایتمش جلید کسر لام وسکون یای تحتانیله بمعنی جلوید
ودخی جلد روی معناسنه جمشید شهنامه ده میم مشدده
ایله دخی مذکور اولمشدر مشهور پادشاه حکیم مشربدر
انتظام عالم ایچون اکثر صنایع آنك اختراعیدر چادر دیکوب
حمام یاپمق وطبل وسورنا وانواع سازلر واوزمی صقوب
شراب ایلمك وابریشم قوردیله ابریشم حاصل ایلمك واپلك
ویوك اکیرمك وبوکمك وطقویوب اثواب ایتمك جلاهلك
وخیاطت ایلمك وتعیین وترتیب لشکر وآیین دیوان وتربیهٔ
اولاد وعسکر وانواع عطریات وادهان پیدا ایلمك وشهردن
شهره وکویلره یول آچمق وطاغ وبیلانی کسدروب شاهراه
یول ایتمك ومنازلده مسافرخانه وعمارت ایتمك وقویی
قازدیروب صو چقرتمق وخرقلر قازدروب صو آقتمق فی الجمله

آنك اختراعيدر و ديرلركه اجنه وشياطين اكا مسخرايدى
اوچيوزييل پادشاه اولدى وهيچ خسته اولمدى بعض
روايتده كندو صورتنده اصنام ياپدروب ايراق ولايت
وشهرلره كوندرردى آنده كندو طرفندن حاكم اولان
كمسنه سنه ده بردفعه اول صنمى انواع مرصعات ايله
مزين وچقاروب خلقه كوستررددى ديرلر بوندن مرادى
خلقى اطاعتدن عدول ايتميوب اينلرينه مشغول اولوب
انقيادلرين تأكيد وتمهيد ايچون ايتمش اوله ولفظ جمشيد
لفظ مركبدر جم ايله شيددن كه جم اولو پادشاه ديمكدر
اسكندره دخى جم ديرلر وشيد آفتاب معناسنه در كندو
غايت محبوب اولدوغندن آفتابه تشبيها بو اسمله تسميه
ايلديلر كذا فى المجمع وشرفنامه وفرهنك جهانكيرية اصلى
جام شيد اولمق محتملدر ساغر آفتاب معناسنه استخفاف
تلفظ ايچون الفى محذوف اوله ميانلرنده فرق بودر كه جام
وشراب وصنايع مذكوره ذكر اولندقده مراد جمشيددر وباد

وتخت وملك جهان ناداولند قدح حضرت سليمان مراددرو آيينه
وامثالى آكلدقدح مراداسكندردرجند سكون نونله بوزن
بندماوراءالنهرده برشهراسميدرجيود سكون ياى
تحتانى وفتح واوايله طغرى اغاج كه جبوردخى ديرلر
مع الراء المهمله جار خبر پيام معناسنه جار رسانيد
بماديرلر بره خبرايرشدردى ديمك اولورخبرجيه
ومنادى يه جارجى ديرلر جابور باضم فارسيله تركستانده
برشهرآديدرجادر معروف فارسيده جادردينلدوكى
شرفنامه ده مسطوردرجاغر فتح غين معجمه ايله قوش يملكى
يعنى قورساغى زاغردخى ديرلر عربيده حوصله ديرلر جالشكر
فتح لام وكاف فارسى وسكون شين معجمه ايله ايشه زياده
سعى ايديجى ودخى خرامنده يعنى صالنجى جيم فارسيله ده
مرويدر مجمع الفرسده سين مهمله ايله منقولدر جالندر
فتح لام وسكون نونله سومناتده برمكان اسميدر كذا فى
المجمع جاندار وجانه دار اوج معناية كلور اول بمعنى سلاحدار

جان آور روجانور جانلو دیمکدر اکرچه ذی روح اولانلره
جانور دیمك اولور لکن انساندن استعمال اولنمز حیوان
غیر ناطقه اطلاق اولنور جانشکر سکون نون وکسر شین
معجمه وفتح کافله جانورشکار ایدیجی دیمکدر کذا فی المجمع
جانوسار ضم نون وفتح سین مهمله ایله دارابن دارابك
قاتلی آدیدر وداراب قاتلینك آدی مانوساردر کذا فی
شرفنامه جانوسپار ضم نون وکسر سین مهمله وفتح
باء فارسیله موبدلردن برموبد آدیدر جاوشیر واو
موقوف وکسر شین معجمه ایله سمغ انواعندن بردار وآدیدر
ترکیده اوغلان آشی دیرلر جایکیر یای اول موقوف ثانی ساکن
وکسر کاف فارسیله یرندن ثابت ومحکم وبرقرار معناسنه ضدی
جایکیریز اولور وکاهی امردخی اولور یزطوت معناسنه
جدر سکون دال مهمله ایله بووزن صدر بمعنی قاصد
یعنی ایلیجی وبرمعناسی دخی درت یاشنده اولان دوه در
شرفنامه ده ذال معجمه ایله وفرهنك وفاییده جیم فارسی
وذال

ودال مهمله درجذر سکون ذال معجمه ایله اعداددن
اول عدددرکه کندو نفسنه ضرب اولنسه بر عدد
حاصل اوله که عدد مضروب عدده نسبتی ایله که حاصل
اولور اکا جذر دیرلر اول عدد محصول بو عدد
نسبتی ایله مجذور اولور مثلا ایکی عدد ینه ایکی
عدده ضرب اولنسه درت حاصل اولور اول ایکی
عدد مضروب ایدی بو درت عدد نسبت ایله جذر
اولور اول درت مجذور اولور وقس علیه الباقی
جر فتح راء مهمله مشدده ایله ایکی معنایه کلور اول
زلف که زیاده دراز اولوب سینه اوزرینه صالنه
ثانی اول عقربه دیرلر که قویروغن یرده سورویرك یوریه
عربیده بیشما دعسکر که آهسته یوریه لرجرشکاف معناسنه دد
جزد رسکون زاء معجمه وفتح دال مهمله ایله قیون قویروغی
یا غی ایریوب صاف یاغ سورلدکدن صکره یرنده قلن تنسنه که
ترکیده قاقورق دیرلر جیم فارسیله ده مرویدر کذا فی المجمع

جسر سکون سین مهمله ایله حلقه معناسنه هر نه نك
اولورسه جسور سکون سین مهمله وفتح واو ایله طوغری
وهموار اولان اغاج وهر نکه اغاج کبی طوغری اوله عربیده
ضم سین وسکون واو ایله جرأتلی وکستاخ معناسنه در جشیر
کسر شین معجمه ایله بوزن بشیر بمعنی چلاه که جشیره و
جوشیره دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری جغر
سکون غین معجمه ایله غوك معناسنه در زا ایله جغز و
وزغ دخی دیرلر کذا فی المجمع جفر سکون فا ایله اوزرینه
یازی یازیلن دری جیران دریسی اولسون غیری اولسون
لغت مشترکه در عربیده دخی بو معنایه در جلا کرآیینه
وقلیج وسائر نسنه لر پاسن آچیجی ودخی جنده جی معناسنه
جمربور سکون میم وراء مهمله وضم باء موحده ایله
دردت ایاغی وپیشانی وقارنی التی بیاض اولان آته دیرلر
بو لغت شرفنامه ده ومؤید الفضلاده ونسخهٔ میرزا ابراهیمده
مسطوردر لکن حرکتی اشعار اولنمامش فقیر حرکتن تخمینا

یازدم

یازدم جنکار ایکی معنایه کلور اول اول یشل بویه که
ژنکار دخی دیرلر ثانی پاسن که دمورده وغیریده اولورکه
ترکیده کوف دیرلر شرفنامه ده ینکج معناسنه که بنجابک
وبنجابه وخرچنك دیرلر وجنك آرندن معناسنه دخی
کلور جنکاور سکون نون وکاف فارسی موقوف
ایله ایکی معنایه کلور اول جنکجی آدم اولسون حیوان اولسون
پیل جنکاور دیرلر ثانی فتنه خبر وغوغا انکیز معناسنه در
جنیود کسر نون وسکون یای تحتانی وفتح واو ایله صراط
کوپریسی معناسنه جود سکون واو وفتح دال مهمله
ایله ایکی معنایه کلور اول بمعنی کاو ثانی براو تدرکشت
زارده بتر خرده یمشی اولور عربیده دخی بیوك اوکوزه
دیرلر کوچکنه ضم جیم وهمزه ایله جؤذر دیرلر جوذر
سکون واو وفتح ذال معجمه ایله بمعنی جو بجو کذا فی المؤید
جو سکون واو ایله جام جم خطوطندن برخط آدیدر

كذا رجامه يقين اولمغله طلو اولمق اعتبار اولنور تاخط
جور دير لر لب باب طلو ديمك اولور تاخط ازرق وتاخط
بغداد دينلدكده تعبير تصريحا اولور وتاخط جور دينلدكده
ايهام وكنايه طريقيله اولور وزياده شراب ويرمكه ده
جور دير لر مثلا باده بجور داد دير لر كذا في المحمودي والمجمع وشرقنامه
عربيده ظلم وستم معناسنه در جوزهر سكون واو وزاء معجمه
موقوفه وكسر ها ايله فلك القمرك مائلي ايله مائلي تقاطع ايتدوكي
يرده بر برينه مقابل ايكي نقطه وار دركه عقدتين وراس و
ذنب دخي دير لر جوزهر اولدر اما بعض نسخه ده قويروقلي
يلدزه جوزهر دير لر ديو مسطور در جوشير سكون واو
وكسر شين معجمه ايله جولاهه معناسنه كذا في فرهنك
جهانكيري جوهر اول نسنه دركه عرض انكله قائمدر
واصطلاحده نخودي جوق قليه كه اكا جوهر دانه ده
دير لر كذا في المحمودي جبشكر سكون يا وشين موقوف

وفتح

وفتح كاف فارسيله چرى باشى وچرى دوزيجى فى الجمله
عسكره متعلق خدمتى ايدنه ديرلر جيش عسكر معناسنه
عربيدر كوفارسيدركه كاردن مخففدر فاعل صيغه
سيدر ايكى لساندن مركبدر مع الزاء المعجمه جاليز كسر
لام وسكون ياى تحتانى ايله بوستانكه قاون وقاربوز
وخيار وقبق وسائرا كا بكزر نسنه اكيلور ودخى سبزه
زار معناسنه در كذا فى المجمع پاليز دخى ديرلر جانباز
تركيبى دخى جانباز ديرلر ومخاطره ايش ايدنه دخى ديرلر
جاى كرين كسر يا وكاف فارسى وراء مهمله ايله محل
قرار يعنى قپاق يرى جايكيرك ضديدر جبر وزسكون
باء موحده وضم راء مهمله ايله كريكه باب التاده ذكر
اولندى مجمع الفرسده مع الرا ايله اول معنايه مذكوردر
جزحاليا يزدناميله مشهور اولان شهرك اسم قديميدر
وهنده جهانكيريه بمعنى جزيره يكى كاروان نادم ازجزوين
وكسر جيمله قويرق ياغيله قاورلمش رشته كه اون دوكرلر

اکا تزلب وخرغ دخی دیرلر جلبیز وجلویز کلاهما بسکون
اللام ایکی معنایه کلور اول بمعنی مفسد وغماز جماز فتح میم
مشدده ایله کوزاوجیله باقمغه دیرلر عربیده طناز
معناسنه وذومخلب یعنی طرنقلی قوش ویرتجی
حیوانك صفتی اولور اول مناسبتله حرامیلره
دخی دیرلر جواز فتح واو ایله ددت معنایه کلور اول
کاومیش سپید میان یعنی بلی بیاض صوصغری
ثانی یول باصمق ایچون نکتمك ثالث مشتری یلدزینك
برآدیدر رابع صرمسق دوکجك اغاج هاون معناسنه
عربیده خلاص واجازت وعفونامه معناسنه درجهویز
سکون ها ویای تحتانی وکسر واو ایله قوی پاك ایدجك
آلت ونفرین ایدیجیه ده دیرلر بعض نسخه ده قوغه
چقارجق چنکال که چاه وچاه بوز وجاهجوی
دخی دیرلر مع السین المهمله جابلوس ضم با ولام ایله
تملق کوستروب یالتقلنجی معناسنه اسم فاعلدر عربیده

بتصبص

تبصبص دیدکلری معنایه دربجاسوس ضم سین مهمله
ایله آرایجی معناسنه جستن لفظندن اسم فاعل اولور
جالینوس معنی جهتی ایله فاعل العجایب دیمکدر برحکیم
حاذق ذوفنون آدیدرکه مشاهیر حکمانک آخریدر
خاتم المعلمین دخی دیرلر زماننده صنایع طب وحکمت
غایت شهرت بولمشیدی اطباء سوفسطائینن اقوالی شایع
اولمشیدی انلرک محاسن اقوالرین محو وابطال ایدوب
بقرات وتوابعینک اقوالن تشیید ایلمشیدی وخشایش واعشاب
خواصن یازوب امزجه ومنافعن تجربه ایدوب ووجود انسانی
تشریح واحوال وکیفیتن واعضاسن تفصیل وتشخیص امراضه
اسباب وعلامات بیان ایلدی آنک قولی الی هذا الان مادۀ
کلیۀ اطبادر وعلم طبده التی قطعه مدوّن کتاب
تصنیفی واردر جمله مقبول ودستور العملدر جاماس
جامسب مرقوم کبی در جاورس فتح واو وسکون
راء مهمله ایله بر نوع صاری دارودر کاورس دخی دیرلر

جرس فتح راء مهمله ایله ایکی معنایه کلور اول دوه چاکی که
دوه نك بوینینه وایکی طرفنده یوکه اصارلر جسبوس سکون
سین مهمله وضم باء موحده ایله نفاق معناسنه برکسنه یه
منافقت اتمکه دیرلر حس بوزن کس جستن لفظندن
صیغهٔ امردر بعض محلده اسم مصدر اولور جمس فتح میمله
باغ ایچنده اولان کوچك یبنجقلر معناسنه درمع الشین
المعجمه جاش بوزن کاش غله انباری که داش دخی دیرلر
کذا فی شرفنامه جیم فارسیله ده مرویدر جالش کسر
لامله مباشرت جماع معناسنه وجماعه حریص ولانه
جالشکر دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری جانبخش طبعه
خوش کلن نسنه وامرا اولور جان بغشله ونصب جان معناسنه ده
استعمال اولنور جانکش لجوج ومعاند معناسنه یعنی نزاع
وجدل و بیمعنی مباحثه ایدن ضم کافله ده استعمال اولنور
جای باشش مکان اولمغه لایق ومسکن ایلمکه مناسب محل
معناسنه جخش فتح خاء معجمه ایله علت غز یعنی اول یومرهٔ ات که

ادمك

آدمك وحيوانك كوزندن ظهور ايدوب بادنجان كبى دورد
اكرچه وجعى اولمز اما قطع اولنسه احتمالدر هلاك اوله
كذا فى المجمع جربش سكون راوكسر باء موحده ايله آت
آوازى كه جريو دخى ديرلر عربيده صهيل ديرلر جش كوك
رنك مهره درصرچه دن ايدرلر رنكى فيروزه يه غايت
مشابه در فقرا وكم بضاعه اولنلر كشته بغلدوب بوزك
ايدرلر و دفع چشم زخم ايچون اطفال باشنه دكرلر و بونيه
طقرلر واندن حبه وتكمه ايدرلر رومده اكا معجون ديرلر
جغش فتح غين معجمه ايله جغشت مرقوم معناسنه در جماش
ميم مشدده ايله نسخهٔ حليميده يرتجى قوشلره ديرلركه شكارى
نهانى كورب آوليه و دخى حراميلر صفتيدر شعرا استعاره
طريقيله محبوبك كوزى وصفنده ايراد ايدرلر جمش
فتح ميمله مختصر جماش مرقومدر و دزديده نكاه معناسنه در
جموش ضم ميمله يعنى جفته زن شاعر در صفت اسب مع
العين المهمله جزع فتح زاء معجمه ايله بمعنى فرياد و زارى

عربیدر شرفنامه ده مهرهٔ یمانی که یمن ولایتنه منسوب
بر نوع مهره در بو معناده مشهوری سکون زایله و
چشم دلبران معناسنه ده مروید رجع عنکبوت
معناسنه در کذا فی نعمة الله مع الغین المعجمه جاناغ
فتح نونله کماج خیمه ترکیده چادر کوبکی دیرلر جزغ
فتح زاء معجمه ایله قوربغه که جغز و وزغ و غوک دخی
دیرلر جغ جفت سوردکن اوکوزك بوینینه قودقلری
اغاج معناسنه که ترکیده بویندرق دیرلر مجمع الفرسده
ضم جیمله منقولدر و فتحه ایله آبنوس اغاجی کذا فی
التحفه جناغ فتح نونله ایکی معنایه کلور اول قپوطیاغ
ثانی ایرك اوك قاشی معناسنه مع الفاء جاجاف ایکی معنایه
کلور اول کناه و خطا ثانی زن دوسبی معناسنه در لغت
محمود ده بمعنی خشك و یابس مسطوردر جاف رجاله
بی وفا و هرجایی و نساده قحبه و روسبی معناسنه در و دخی
خشك معناسنه کلور جاف ایکی معنایه کلور اول زن

فاحشه

فاحشه ثانی پادشاهلرك شكاره مخصوص اولان قوریسه
معناسنه جزف فتح زاء معجمه ایله بدلسزا اولان نسنه
یعنی مفت وبجانا اولوب عوضی اولمیه مع القاف جابلیق
كسر باء موحده ولام ایله معبرده یا معناسنه یعنی واقعه
تعبیر ایدیجی كذا فی نسخة الحلیمی جاثلیق فتح ثاء مثلثه
ایله حكیم دانا ومرد كاردشناس ترسا وقوم نصارانك دانشمندی
لغت محمودیده بمعنی آتش ومردم جابلوسی كتنده ودبیره بمعنی
منجنیق جند قوق سكون نون ودال مهمله موقوفه
وضم قافله محمودیده بمعنی دیو مسطوردر جوالق فتح
لام ایله جوال وخرقهٔ خشین وقلندریلك معناسنه
جولق فتح لام ایله درویش قلندری معناسنه جوق
سكون واو ایله كروه وجماعت مردم كه جوخ وفوج دخی
دیرلر مع الكاف جامهٔ غوك غوك قوربغه دراكثر صو
كنارلرنده بوصون ایچنده طورمغله بوصونه جامهٔ غوك
تسمیه اولنمشكه جغزواره وسرند دخی دیرلر ونسخهٔ میرزا

ابراهیمده شمر دخی دینلدوکی مسطوردر جبلك سکون
باء موحده وفتح لام ایله برنسنه سخت وصعب اولمق معناسنه
جبلك وفتح بایله تریخ ربی که صوین قینادوب قوامه کتوروب
رب ایدرلر کذا فی فرهنك جهانکیری جربك سکون راء
مهمله وفتح باء موحده ایله سخن بد اندیش وکنایه لوسوز
معناسنه در ایضا منه جزك فتح زاء معجمه ایله بر علتدر
قوشلرده اولور که قنادی وقویروغی یلکلرینك دیبی
آلنوب اتی یمکه باشلر جسك فتح سین مهمله ایله بمعنی
ریخ ویلا جشن بزرك فروردین ماهك التنجی کونیدرکه
نوروز خاصه دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری
جك ایکی معنایه در اول بجت قاضی که عربیده صك
دیرلر بوندن تعجیم اولنمشدر ثانی حلاج طوقعی معناسنه در
شرفنامه ده بمعنی جنبانیدن چغرات یعنی یوغردی
یاغ چقارمق ایچون چالقیه جق نسنه که ترکیده یایق
دیرلر جلك فتح لام ایله برکوچك قوشدر کذا فی شرفنامه

جلال

جمال لوك اضافت ايله بر راهزن مشهور آديدر ايضا منه
جمشاك سكون ميم وفتح شين معجمه ايله بمعنى كفش جيم
فارسيله ده مرويدر جمشك وچمشك دخى ديرلر جنجاك
سكون نون وفتح جيمله يونجه اوتى كه عربيده فص ديرلر
كسر فايله جنك معروف عربيده محاربه ومعركه وجغتاى
لسانننده كسر صريحله ايش ديرلر جنك فتح نونله انسانى
وياحيوانى اولدى صا نوب براقمغه ديرلر جنكلوك
سكون نون وكاف فارسى وضم لامله ايكى النى بركسنه
اوزرينه قويوب اوتورمق مجمع الفرس ايكى الى ديزاوستنه
قويوب اوتورمق واللرى ديزه طيايوب قالقمق خسته
لكدن وضعفدن اولور حالتدر افصحى جيم فارسيله در مجموعه
جنكوك واقع اولمشدر جوزاك سكون واو وفتح زاء معجمه
ايله غصه يمك وغمناك اولمق كذا فى فرهنك جهانكيرى
جوسك سكون واو وفتح سين مهمله ايله كوكسه وقوله
دكيلن دوكمه كه انكل وانكله واحكوژنه وبنديمه دخى

دیرلر کاف رقم وضم جیمله دخی مروید دجوشك سكون واو
وفتح شین معجمه ایله شراب بر داغی كه بلبله دخی دیرلر مع الكاف
الفارسی جاخسوك سكون خاء معجمه وضم سین مهمله ایله
فوهنك حسین وفایی ده اوراق كه اكری دموردن غله وچابر
بچرلر عربیده منجل دیرلر جاخشوك شین معجمه ایله ده اوراق
معناسنه مروید دجراسك فتح راء وسین مهملتین ایله برجانوردر
جكه دیا زایامنده صحرالرده آواز ویردجزده دخی دیرلر
جرنك فتح راء مهمله وسكون نون ایله آواز جرس وآواز
شمشیر وكوز وصدای زنجیر جغنك فتح غین معجمه وسكون
نونله تركیده یبالق دیدكلری قوش كذا نقل احمد بن اسمعیل فی
المشكلات جلونك ضم لام وفتح نونله قاون وقارپوز كاكی
جیم فارسیله ده منقولدر جوسنك وزنده آربه اغری معناسنه درکه
جواربه دروسنك وزن معناسنه درجیسنك سكون یای
تحتانی ونون وكسر سین مهمله ایله پادشاه كجرات اسمیدركه
هندوستانده ابتدا اول پادشاهلق ایلدی كذا فی شرفنامه

مع

معا اللام جال بوزن مال دام معناسنه که تله دخی دیرلر
و فرهنك جهانکیریده مسواك اغاجنه ده دیرلر و زبان
هندیده نیز جان دیرلر عربیده فخ دید کلری در جامغول
سکون میم وضم غین معجمه ایله بمعنی حرامزاده که خشوك
وداغول و ستد دخی دیرلر جدول نهر کبیردن متفرق اولان
اینجه خرقلر و کوچك ارمقلره دیرلر و مجازا اینجه یوللره
و بالجمله یولك قچه مقلرینه و صحیفه ده خط اطرافنه
چکلن چزی اکر آلتون و اکر غیری جستن دل یورك اوینمسی
وعلت خفقان جل اوج معنایه دراول اندرون دهان یعنی
آغز ایچی ثانی میان دریا ثالث طوبغاره مشابه برقوشدر
جلاجل دایره ده اولان پوللر که زیل دیرلر و بعض نسخه ده
چاك معناسنه ده منقولدر جلجل سکون لام وفتح جیمله
بمعنی جلاجل مرقوم جنبلول سکون نون وفتح باء موحده
ایله صابنجق که ترموره وجانبازی دخی دیرلر جندل
سکون نون وفتح دال مهمله ایله حلیمی صندل معناسنه

نقل ایلمش اما شرفنامه ده و مجمع الفرسده اول کمسنه نك
اسمیدر که فریدون آنی یمن شاهنك دختری خواستکارلغنه
یعنی قز استمکه کوندردی کذا فی فرهنك جهانکیری
جنکل سکون نون وفتح کاف فارسیله ترکیبده چلاوتلاغی
دیدکلری یدر جیپال سکون یای تحتانی وفتح باء فارسیله
پادشاه لاهور اسمیدرکه اوچیوز قطار فیلی واوتوز
بیك مسلح سواری یعنی آتلو عسکری وارایدی طبل شاهی
آنك اختراعیدر آخر الامر سلطان محمود سبکتکین آنی
اسیر ایلدی کذا فی شرفنامه مع المیم جاجرم فتح جیم وسکون
راء مهمله ایله بر شهر اسمیدر مشاهیر شعرادن بدر جاجرمی
اول شهردندر جاکرم فتح کاف فارسی وسکون راء
مهمله ایله محمودیدر بمعنی قرار و آرام معنای ترکیب
یری اسی دیمکدر جام ایکی معنایه در اول قدح معناسنه
طلوا اولسون بوش اولسون جام جم پیالهٔ جمشیددرکه
آنی حکما یدی معدندن یدی فلك سرنه تشبیها تصنیف

ایدوب

ایدوب غریب صنعت کوسترمشلر جام جهان نما وجام
کیتی نما وجام کهان نما دخی دیرلر جذر اصم تختهٔ خاکده
سکز عدده دیرلر وعلم ارقامده اول عدده دیرلر که
آندن بر مخرج ظاهر اولمیه اون بر عدد کبی که نصفی
وثلثی وربعی صحیح اولمز وتختهٔ خاک طقوز مرتبه درکه
یدیسی جذر سکز بخیسی اصمدر کذا فی شرفنامه
جم اسم جمشیددر هر سلطان عالیشان ذوالاقتداره
جم اطلاق اولنور واکر مقابله وآینه وسدّ وحکمت
وامثالی ذکر اولنه مراد اسکندر اولور جوز کندم
ارپه شکلنده بغدای ویاخود بغدای کبی ارپه اوله یعنی
سنبله سی ارپه سنبله سی کبی اولور خند روس وسندروس
دخی دیرلر کما ذکر فی ذخیره خوارزمشاهی مع النون
جابلوس کردن یالتقلنمق وتواضع کوسترمك وبی
اصل عرض محبت ایلمك معناسنه درجاروب زن
سپورکه اوریجی وسپورکه اورمعناسنه امر اولور جامدان

اول ظرفدرکه ایچنه اثواب قورلر مظروفه اختصاصی
اولمغله درجامهٔ بادرون ایچ طونی معناسنه بعض نسخه ده
جامهٔ بادرو واقعدر جانبیدن سکون نون وکسر باء
موحده بعده یای تحتانیله اوشمك معناسنه کذا فی
فرهنك جهانکیری جان روح حیوانیدرکه هر زنده ده
اولور جان شیران نون موقوف وکسر شین ایله بر تعبیردرکه
تعظیم حالنده محبت ایله خطاب اولنور جاودان بمعنی
همیشه یعنی ابد الدهر بشرط الاتصال جاویدان مثل جاودان
مرقوم لکن صیغهٔ مبالغه سیدر جاویدن سرچه لر بر نسنه دن
قورقوب تیز تیز اوتدکلرینه دیرلر بو بیتك تصرف بیتیه
سندن فهم اولنورکه مصدردر جاوجاویدن دیمك جائز
اوله جاییدن کسر یای تحتانی اول سکون ثانیله یرلشمك
و بر یرده قرار ایدوب طوره عربیده توطن وجغتای لسانده
توختماغ دیرلر جبین کسر باء موحده وسکون یای تحتانی
ایله آلن پیشانی معناسنه عربیدر لکن کندی ترکیبلرینه

جزو ایدرلر چین جبین کبی نخجن سکون خا و فتح جیمله
بر نوع سیاه دانه در سیاه و براق مرجمکدن ایریجه
اولور اکا چشمخام و جاکسو دخی دیرلر کوزاغریسنه
نافعدر کذا فی شرفنامه نخشیدن سکون خا و کسر
شین معجمتین ایله طای اورکمك و بلکمك جدثین سکون
دال مهمله و کسر تاء مثناة بعده یای تحتانیله شرفنامه ده
مزین اولمش اننابجه که جیستن دخی دیرلر جرب زبان
فصیح اللسان و شیرین سخن و خوش صحبت معناسنه جرب دادن
زیاده و یرمك ایتمك معناسنه درجربیدن سکون را و کسر
باء موحده ایله غالب اولمق و غلبه ایتمك و یاغلهمق و یاغلی
اولمق معناسنه درجربی کردن ایشنده تأنی و آهسته لك
ایله وجوده کتورمك جرغون سکون راء مهمله و ضم غین
معجمه ایله لسان الحمل دیدکلری اوتدرکه جرغول دخی دیرلر
ترکیده دخی قوزی قولاغی دیرلر جرون ضم راء مهمله و سکون
واو ایله بوزن درون هرمز شهرینك اسم قدیمیدر و سکون را

وفتح واو ایله بوزن رهزن هندقاوونی کذا فی المحمودی
جسبیدن سکون سین مهمله وکسر باء موحده ایله
میل ایلمك معناسنه در کذا فی الحلیمی جستن سکون سین
مهمله وفتح تاء مثناة ایله اوج معنایه استعمال اولنور
اول صچرامق که مستقبلنده سین هایه ابدال اولنور ب
جهد وجهنده دیرلر ثانی قورتلمق خلاص شدن معناسنه
جسیدن کسر سین مهمله ایله میل ایلمك معناسنه در کذا فی
فرهنك جهانکیری جشن فتح شین معجمه ایله بوزن رسن
بمعنی تب ولرزکه عربیده حمی دیرلر اوراجشن وسکون شین
ایله ایکی معنایه کلور اول مجلس شادی وضیافت معناسنه
ثانی عید کونلرینه دیرلر وجیم فارسیله ده مرویدر جشن سال
سال ملکی نك اول کونی آدیدر جفتن سکون فا وفتح تاء
مثناة ایله میل ایلمك واکلمك واوزم آصمه سنه هرك ایلمك
جفسیدن سکون فا وکسر سین مهمله ایله یاپشمق معناسنه در
جفن سکون فا ایله نام شمشیر یعنی قلجك جمله اسماسندندر

جمشیدون

جمشیدونك جم وجمشید معنالرینك جمله سنه كلور جنان
جمع جندركه زنان معناسنه درجن بمعنی زن استر
آبادی لسانیدر رودخی طرف وجانب معناسنه درعربیده
ضم جیمله دفن ایلمك معناسنه درو كسر جیمله ینه عربیده
درت معنایه كلور اول بمعنی پری ثانی دل ثالث بمعنی
نخست رابع بمعنی توی جندن سكون نونله بوزن
كندن دمور و پولاد وغیری سنه لرك پاس آچغه
دیرلر رودخی صندل اغاجیكه جندل دخی دینلور جنكواذ
سكون نون وكافله هندوستانده الكه سی واسم بروﻻیت
آدیدر جنكیدن سكون نون ویای تحتانی وكسر كافله
جنك ایلمك معناسنه كذا فی فرهنك جهانكیری جنین
كسر نونله بمعنی خوانچه یعنی كوچك صفره كه طعام ما
حضرده ومحل افطارده قوللنورلر جوزجان سكون
زاء معجمه ایله برشهر آدیدر كذا فی شرفنامه جوزن بوزن
دوزن برنوع دربغدای واربه دانه لرین زعفران ایله

بو یا یوب ویا خود زرده چوب ایله صارردوب اوزرینه
افسون اوقویوب برکسنه یه مقصودی نه ایسه اوربستدکلرین
ایدن سحره یه دیرلرکه هندوستانده چوقدر جود ان سکون
واو وفتح دال مهمله ایله بش معنایه کلور اول برنوع
کافوردر که میت کافوردندن غیریدر غایت لطیف رایحه سی
واردر ثالث برنوع سکوت آغاجیدر رابع آتك دیشلری
اراسنده اولان سیاه که آتك کنج اولدوغنه علامتدر
زائل اولدوغندن صکره یاشی بلنمز اولور خامس برنوع
انار دردانه سی یابس وبی آب اولور جوزیدن سکون
واو ویای تحتانی وکسر زاء معجمه ایله غصه یمك وغمکین
اولمق معناسنه در کذا فی فرهنك جهانکیری جوسن سکون
واو وفتح سین مهمله ایله بمعنی جوسن جوسیدن
سکون واو وکسر سین مهمله ایله بمعنی جفسیدن مرقوم
یاپشمق معناسنه جوشن فتح شین معجمه ایله جبه معناسنه
ترکیده دخی جوشن دیرلر جولان بمعنی آمد شد کرد ند ر میان

میدان

432

میدان یعنی میدان اورتاسنه کلوب کتمك جون فتح واو ایله

بریصی اغاجك برطرفنه خرده طاشلر نصب ایدوب وبر

اوجنه ایپ چکوب صغرك ویاخود آتك بوینه بغلیوب

واوزرنده آدم اوتوروب غله اوزرندن چکدررلر تاکه

غله نك صاپی خرد اولوب دانه سی چیقه ترکیده دوکن

دیرلر جوهریان ایکی معنایه کلور اول برطائفه در جناب

باری عزاسمه حضرتنه جوهر دیرلر ثانی جوهر فروش

جمعیدر جیبین سکون یائین تحتانیین وکسر باء موحده

ایله اول سنه یه دیرلر که دفتین لتنده اولور کذا فی المجمع

جیستن سکون یای تحتانی وسین مهمله وفتح تاء مثناة

ایله بمعنی جدتین مرقوم مع الواو جادو سحر ایدیجی معناسنه

مشهوردر استعاره طریقیله محبوبك چشمنه دیرلر جاروب

ضم راء مهمله ایله جاروب لفظندن ترخیم اولنمشدر سپورکه

عربیده مکنسه دیرلر جامهٔ بادرو جامهٔ بادروندن مرخم

ایچ طونی معناسنه در جاندارو سکون نونله تریاق معناسنه در

جاو بمعنی جوی ماوراء النهرده مستعمل لغتدر کذا فی فرهنك
جهانکیری جربو سکون راء مهمله وضم باء موحده
ایله بمعنی جریش مرقوم کذا فی المجمع جغو ضم غین معجمه
ایله بیقوشه مشابه برقوشك آدیدر جلبو سکون لام وضم
باء موحده ایله برسبزه در نعناعه مشابه جلو ضم لامله
ایکی معنایه دراول دمورکباب شیشی که کردناو بایزن دخی
دیرلر ثانی بمعنی شوخ وشنك کذا فی فرهنك جهانکیری
جهلو سکون میم وفتح ها وضم لامله غله انواعندن برنوعك
آدیدرکه مشك دخی دیرلر کذا فی شرفنامه جوجو سکون
واوین ایله ایکی معنایه دراول خطا ولایتنده برشهرك آدیدرکه
آنده ابریشم ومشك وکافورك غایت اعلاسی اولور جو
تخفیف واو ایله شعیر معناسنه در محمود دینه زحمة مزامیر معناسنه
شرفنامه ده آلتونك طقسان التی عیارنه دیرلر یعنی طقسان
التی مثقال آلتونه درت مثقال کمش اضافه اولنمش آلتنه
طیانمق ایچون ضم ایدرلر مجمع الفرسده بو معناده ضم جیمله
مرویدر

مرويدر عربيده تشديد واو ايله بالاى هوا يعنى ما بين ارض
وسمايه ديرلر اكثر جوّ هوا استعمال اولنور واندرون معناسنه كه
جوّ سما ديرلر مع الهاء جاجرمنه برچشمه در صويله طلو
كش چفدقده بر قطره صويى قالمز غروبدن صكره وياخود
بولوت اولدقده ينه ما لامال صوا اولور كذا فى عجايب البلدان
جاده راه روشن وشاهراه لفظ عربيدر فارسيده ده استعمال
اولنور جامه اسم جنسدر جميع لباسه اطلاق اولنور
معناى اصليسى اعتباريله ملبوسدن ومفروشدن
عامدر ملبوسه تن جامه ديرلركه اصلى جامهٔ تن در علميته
نقل اولنيجق قاعدهٔ تركيب بوزيلوب مضاف اليه تقديم
اولنمشدر كثرت استعمال ايله تن لفظيده رفع اولوب يالكز
جامه قالمشدر مطلق كما له مصروف اولدوغى جهتيله
جامه دينلدكده مراد لباس اولدوغى معلوم اولور ودولغت
محموديده هر نكه برنسنه نك مظروفى اوله آنك ظرفنه و
محيطى اولان شيشه جامه ديرلر مطهريه آب جامه وبوستانه

شهر جامه دیدکلری کبی ومدح وشعر معناسنه ده استعمال
اولنور جامه خانه جامدان معناسنه جاله بوزن هاله
دانه صاپی ایله باغلیوب حصه ایدرلر ودمت ایدوب صغر
دیلریله کلک ایدوب صوکچرلر جامکاه وجامکه اصحی
جامهٔ کاهدر محل اثواب معناسنه اصلنده کاه جامه
ایدی مضاف الیه تقدیم اولنوب وهاء علامت دخی
حذف اولنوب جامکاه دیرلر عوامک حمام طشره سنه
جامکان دیدکلری جامکاه در جاندانه سکون نون
اول وفتح ثانی ودال مهمله ایله باشک ایلروسنده براز
قیلسز اولان یره دیرلر اوان طفولیتده نرم وبراق اولور
کذا فی فرهنک جهانکیری جانه بوزن دانه درت
معنایه کلور اول کوچک صغیر معناسنه مثلا اسب
جانه وکاو جانه دیرلر واغاجک اوردکی ثالث خزیره معناسنه
رابع سلاح معناسنه درجاودانه یعنی همیشه جاودان
مرقوم معناسنه درجاوله سکون واو وفتح لامله

لغزت

لغت پهلویده کل معناسنه وکل اغاجی دیمکدر فتحیله دیرلر
جاوه بوزن یاوه فرهنك جهانكیریده برمشهور
جزیره آدیدر وشرفنامه ده لب دریاده واقع برشهر
وولایت اسمیدر جاه منصب ودولت وعزت واقبال
ورتبه ومنزلت وقدر عالی معنالرینه استعمال اولنور
عربیدر اعجام تصرف ایتمشلردر جای پناه حقیقتا
ومجازا صغنجق ملاذ وملجأ معناسنه وپوصویری و
مکان امن ومحل امان جای پناه جایگاه اصلی کسر
یاایله درکه علامت اضافت کسره در علم اولدقده ساکن
تلفظ اولندی محل ومکان معناسنه درجبه فتح باولخفاء
ها ایله حلقه سز زره که ترکیده قابورغه دیرلر وجوشن
دخی دینلور جبهه سکون باء موحده وفتح هاء اول واخفاء
ثانیله رخساره وآلن معناسنه درثانی منازل قمردن
برمنزل آدیدر جبهة الاسد دیرلر جبیره کسر باء
موحده وسکون یای تحتانی ایله اوج معنایه کلور اول

مهم مصلحت وامر ضرورت ایچون جمع اولان جماعته دیرلر
ثانی عربیده شیر بزرك یعنی بیوك ارسلان ثالث عضای
شکسته یی صاردقلری باغه دیرلر باء فارسیله نقل صحیح در
جته فتح تاء مثناة مشدده ایله یول کسر حرامی جدکاره
سکون دال وفتح کاف وراء مهملتین ایله سؤتدبیر ورأی
خطاپذیر معناسنه بعض نسخه‌ده ذال معجمه وجیم فارسیله‌ده
منقولدر جراره فتح رائین مهملتین وتشدیداول ایله زلف
معناسنه وعربیده لشکر بیجد آهسته کیده‌لر بوایکی معنایه
وقویروغن چکرك کیدن عقربه‌ده دیرلر جرب روده یاغله
قاورلمش بغرسق مونبار طولمه‌سی وپنجه‌وش کبابی وعربیده
نقانق دیدکلری بغرسق طولمه‌سی جرده سکون را وفتح دال
مهملتین ایله اول آته دیرلر که باباسی عربی وآناسی غیری
جنس اوله کذا فی المجمع جرکه سکون راء مهمله وفتح کاف
فارسیله سورکون آوی وآوجیلرك آت باشی برابر کیدوب
آوایتدکلری مثال معنی اول وایکی اوچ دیرکلی چادره دیرلر

جرمه

جرمه سكون راء مهمله وفتح ميمله شرفنامه ده اسب
خنك معناسنه يعنى بوز آت محموديده ضم جيمله معناى
مزبوره در جرّه راء مشدده ايله سبو معناسنه يعنى دستى
جريده كسر را وفتح دال مهملتين وسكون ياى تحتانيله
دفتر ودفتر كيسه سى جريه سكون راء مهمله وفتح
ياى تحتانى ايله بمعنى معده وقورسق جزدره سكون زاء معجمه
وفتح دال وراء مهملتين ايله بمعنى جزدم مرقوم كذا فى كتاب
السامى جسينه كسر سين مهمله وسكون ياى تحتانى وفتح
نونله بوز رنك نسنه هزيله اولورسه جيم فارسيله ده مرويدر
جشند فتح شين معجمه ايله صاغ روغن يعنى ياغ اولجكى
جيم مضمومه ايله ده مرويدر جشيره كسر شين معجمه
وسكون ياى تحتانى وفتح راء مهمله ايله جولاه كه
جوشيره دخى ديرلر عربيده حايك ديرلر جشيشه وجشينه
كلاهما بكسر الشين المعجمه وسكون الياء التحتانى آت وقاطره
مخصوص اوندركه بوز رق اولور كذا فى فرهنك جهانكيرى

جعبه سکون عین مهمله وفتح باء موحده ایله قوبوز دیدکلری
ساز معناسنه ایاسی نقل ایلمشدر عربیده اوق ظرفیدر
جغاره فتح غین معجمه وراء مهمله ایله التی معنایه کلور
اول مجمع الفرسده غله وصمان قویوسی که عربیده مطموره
دیرلر ثانی فرهنك جهانکیریده جغش دیرلر براوت کوکیدر
ثالث نان ارزن یعنی طاری اتمکی رابع قونجه که زنان یوزلرینه
سوررلر خامس کاووشتر وکوسفند وسائر حیوانات سادس
هری نواحیسنك برنده برقریه اسمیدر جغاله فتح غین معجمه
ولام ایله شرفنامه ده ومحمودیده قوش سوریسی بومعنایی
مؤید جغرابه وجغزاوه وجغزواره کلهم بسکون الغین
المعجمه مجمع الفرسده وغیریده قوربغه یوصونی که یشل نسنه‌در
ایلك کبی صوکنارنده واوزرنده اولور عربیده طحلب دیرلر
جغته فتح غین معجمه ایله صورغج وطورنه رنك وکوزلرك
بیوك اولور ترکیده یپالق دیرلر جغه فتح غین معجمه ایله
صورغج وطورنه وبالقجن تلی که صورغج کبی باشنه قورلر

اکثر

آکثر بهادر ودلاور لرایدرلر جقاله فتح فا ولامله بمعنی
جغاله مرقوم جفته سکون فا وفتح تاء مثناة ایله شرفنامه ده
بمعنی کج مسطوردر اما اصحی منحنی اولان نسنه یه دیرلر
بجمعده طاق عظیم وبر نوع تختدر وفرهنك فخر قواسده
اوزم چارطاقی که عربیده عریش دیرلر وبعض یرده
کلاور دیرلر ومؤید الفضلاده دخی اوزم عریشی
معناسنه در وفرهنك جهانکیریده جفتن لفظندن
اسم مفعولدر خمیده معناسنه جفرسته سکون فا وسین
وکسر راء مهملتین وفتح تاء مثناة ایله ماسوره ایچنده کی
دموری محکم ایدجك اغاج بعض نسخه ده ماسوره
بجدوکی دمور ایك وبعض نسخه ده ماسوره معناسنه
مرویدر ترکیده سرجن دیرلر کسر سین مهمله ایله جفنه
سکون فایله بوزن دفنه ایکی معنایه در اول قلیچ قنی
ثانی بیوك چناق که شهکاسه دیرلر جکاشه فتح کاف
فارسی وشین معجمه ایله کرپی که تشی ده دیرلر کذا فی شرفنامه

چکرنه فتح کاف فارسی و نون و سکون راء مهمله ایله
بر نوع طورنه تلی دغری طورنه لردن کوچك اولور
اکثر سپاهیلر و نوخاسته بکلر باشلرینه قورلر
چکیچه کسر کاف فارسی و سکون یای تحتانی و فتح جیمله
بر ظرفدر آندن باغ چقاردلر کذا فی مؤید الفضلا
چلغوزه سکون لام وضم غین و فتح زاء معجمتین ایله
چام فستغی که عربیده صنوبر دیرلر بو لفظ معربدر فارسیسی
کسر جیم فارسیله درو هندی لسانندہ جوزنه دیرلر
چلوه ناز ایله صا لنمق معناسنه مشهوری کسر جیمله در
چلوه که کردك خانه عربیده حجله دیرلر چلیده کسر لام
و سکون یای تحتانیله زهگیر که انکشتوانه دخی دیرلر چمازه
فتح میم مشدده و زاء معجمه ایله محمل دوه سی و دوه نك
اسم مقبولیدر جمره شدت حرارت زمین و ماه شباطده
موالید ثلثه یه عارض اولان حرارت و دخی یانمش آتش قوری
جنابه فتح نون و باء موحده ایله بر نوع لعبدر معاهدلی یعنی

437

اوج ایله اوینادلر جنبیسه سکون نون اول ویا فتح ثانی وکسر
باء موحده برنوع سلاحدر کذا فی المؤید جنجه سکون نون
وفتح جیمله اوزم چکردکی معناسنه درجندرخانه سکون
نون اول ورا وفتح دال مهملتین وخاء معجمه ونون ثانی
ایله چجی بسلدکلری اوه دیرلر توشکخانه ورقوت دخی
دیرلر جنغوزه سکون نون ایله بمعنی چلغوزه مرقوم
وبعض فرهنگده کوکنار معناسنه مرویدر جنیبه
کسر نون وسکون یای تحتانی وفتح باء موحده ایله بمعنی
جنیب مرقوم لکن فرقی شولقدر که بو خاص یدکدر اول
عامدر جوازه فتح واو وزاء معجمه ایله قیون شیردانی که
کیپا دخی دیرلر جوبینه سکون واو وکسر باء فارسیله
هما قوشی معناسنه درجودانه سکون واو وفتح دال مهمله
ونون ایله بش معنایه کلور اول برنوع خوشبو لطیف کافوردر
ثالث برنوع سکوتدر رابع آتک دیشی اراسنده اولان سیاه که
یاشی آنکله معلوم اولور زائل اولدقدنصکره یاشی بلنمز

خامس برنوع انارد ربوبش معناده جودان مرقوم ایله
مراد قدر جوده سکون واو وفتح دال وراء مهملتین
نام سرلشکر روس کذا فی شرفنامه جوزکره دوکیله که
قفتانه دیکرلر کره کسر کافله اعقده جوزدن مراد دکر
میلکدر اول مناسبتله تسمیه اولنمشدر جوزینه کسر
زاء معجمه وسکون یای تحتانی وفتح نونله بمعنی لوزینه
عربیده لوزینج دیرلر بادام وشکر ایله اوج کوشه لو یاغلی
خمیر ایدرلر غالبا جوز ایله ایتدکلرینه جوزینه دیرلر
ومحمودیه برنوع شوربادر که جوزی دوکوب ایچنه قورلر
جویسه سکون واو وفتح سین مهمله ایله کوشک معناسنه دردکه
تعریب ایدوب جوسق دیدیلر کذا فی شرفنامه جوشیره
سکون واو وکسر شین معجمه ایله بمعنی جولاه کذا فی فرهنك
جهانکیری جونه سکون واو وفتح نونله بمعنی آفتاب
چهره یوزن بهره برجرخدرکه جولاهلر آنکله ماسوره یه
ایپلك وابریشم صارارلر کذا فی المجمع مع الیاء التحتانی

جابلوسی

جابلوسی یا لتقلنمق معناسنه آخرنده یای مصدریه درجابی
کسر بای موحده ایله خراج باغ وعشر محصول جمع ایدیجی
معناسنه اسمدر جادویی اول سنه درکه آنکله انسانك
حالی متغیر اوله فرهنك دخی دیرلر عربیده سحر دیرلر جالی
کسر لام ایله براغاجدر دالنی کسوب مسواك ایدرلر عربیده
اراك دیرلر جام جهان نمای وجام کیتی نمای کلاهما
نام جام جمدر جامکی فتح میم وکسر کاف فارسیله بوطونلق
قماش وغیری سنه دن عبارتدر اثواب جنسندن
وبهاسی اعتباریله نقودنوعندن اولسون شرفنامه ده
خدامه وسایر متعلقاته سنه وی ویریلان علوفه
وجامه بها معناسنه در و فرهنك جهانکیریده برمعناسی
دخی برمقدار ایلکی بوکوب فتیل ایدوب یاقدقلرینه
دیرلر جامهٔ قطرانی یعنی جامهٔ سیاه ماتم جامه سندن
کنایه در کذا فی شرفنامه جامهٔ مویی کودکلو اثواب
جامه واری قفتانلق معناسنه هرندن اولورسه

واركلمهٔ لياقتدر شاهوار كبى شاهه لايق ديمك اولور
بودخى جامه لكه لايق معناسن افاده ايدر جانبازى
صالنجق كه ترموره دخى ديرلر جانفرساى هرنسنه كه
طبيعته ناخوش كله حقيقتا ومجازا جان كيدريجى
ديمك اولور جانفزاى جان فرسانك عكسى دروفهنك
جهانكيريده شهور ملكينك يكرمى اوچنجى كونى آديدر
جانكزاى فتح كاف فارسيله طبيعته خراش ويرونسنه لره
ديرلر زهر كبى جاى مكان معناسنه حقيقتا ومجازا
جاى بهارى يايلاق يريدركه صويى وچمنى وافر وهواسى
لطيف وصحيح اولدوغندن واسى اولمامغله بهاره نسبتله
تسميه اولنمشدر جداوى فتح دال مهمله وكسر واوايله
خدامك علوفه سى ومرسومى معناسنه درجربى اسم مصدردر
جرب مرقوم معناسنه كه غالب والى اوزوبهادر اولمق
جكرى فتح كاف فارسيله خردل معناسنه بعض فرهنكده
آيرق ديدكلرى اوتدر جلوى سكون لام ايله نازايله

صا لنوب یوریمك معناسنه یای مصدریه ایله وكاه
یای نسبتله اسم فاعل اولور جنغی فتح نون وكسر غین
معجمه ایله بركسنه ایله مشورت ایلمك معناسنه در
كذا فی شرفنامه جنكلاهی سكون نون وفتح كاف
فارسیله چیلق دید كلری قوش كه غلیواج وغلیواژ
وجوزه لو وحادوكوشت ربا وزغن دخی دیرلر جیم فارسیله
دخی مرویدر جنكی كاف فارسیله جنكجی آت وفیل وآدم
هرنه اولورسه حتی خروسه دخی صفت ایدرلر وچاپك
معناسنه ده كلور جوی كسر واو ایله جای معناسنه در و
یای وحدت ایله برآریه آغزی نسنه یه دیرلر باب الجیم المكسورة
مع الالف جبا فتح باء موحده ایله باج وخراج معناسنه جرا
بمعنی چراغ مع الباء الموحده جلاب بولانق صو جلباب
سكون لام وفتح باء موحده ایله ایكی معنایه كلور اول بمعنی
پیر فانی ثانی سنكلان كه ابریشمدن وانیجنه قماشدن اوكبی
نسنه در ایچنه كیروب یاتورلر مع التاء المثناة جبابت

فتح بائین موحدتین ایله خراج وعشر الموق معناسنه در کذا فی
فرهنك جهانکیری جفت سکون فایله طلق مقابلی در زوج
معناسنه مع الجیم جبلاج جبلاقچ سکون باء موحده ایله بمعنی مرد
بزرك بی همت یعنی دولتمند وصاحب جاه اولوب بی نفع
وبی همت اولانه دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری مع الخاء
المعجمه جج مفتوحه ده ذکری مرور ایدن جج کبی که بهادر
وشجیع معناسنه در مع الدال جکر اکند مونبا روشیدن
وامثالی نسنه لره دیرلر جکربند بغرسق معناسنه در جهند
فتح ها وسکون نونله طرف معناسنه یعنی بیع وشرا واخذ
واعطاده اقچه نك ایوسن وکمن آیریجی بعض نسخه ده نون
یرینه باء فارسیله مرویدر مع الراء المهمله جرجبقله
معناسنه منقولدر جکر کاف فارسیله درت معنایه کلور
اول معروف عربیده کبد دیرلر ثانی غم وغصه معناسنه
جلاکر کاف فارسیله آیینه وقلیچه وغیری نسنه لره جلا
ویریجی وهر نکه برداخت اولنور آنی ایدیجیه ده دیرلر جلاکر

سکون

سکون نون و فتح کاف فارسیله دمور کلید و اکا مثال
دمور نسنه‌لر دوزیجی ترکیده دخی چلنکر دیرلر جهان
اور غایت عالم و کامل و زیاده بهادر و پهلوان معناسنه
جهاندار پادشاه دیمکدر کنایه در دار داشتن دن
اسم فاعلدر جهانستانلاری بمعنی پادشاه کذا فی المحمودی
اما بعض فرهنکده سردار عالی مقدار معناسنه در جهانکیر
بودخی پادشاه دیمکدر مرورایامله بعض پادشاهك
اسمی اولمشدر جیر بوزن شیر بمعنی زیر و نشیب کذا فی
فرهنك جهانکیری مع الراء المعجمه جزجز چولمکده
بعض نسنه قینادیکن ظاهر اولان صدا کذا فی شرفنامه
جلویز سکون لام و کسر واو ایله بمعنی مفسد و غماز بولغت
جمیع فرهنکلرده حرکات ثلثه ایله بو معنایه نقل اولنمشدر
جهاز فتح ها ایله انسانك لوازم و مهماتی و ترتیب عسکر
و اثواب عروس و لازمهٔ مرده لفظ عربیدر و فارسیده
دخی مستعملدر مع الغین المعجمه جزغ سکون زا و غین

موقوفله جزدم رقوم کدتفصیلی مفتوحه ده مرور ایلدی مع
الکاف الفارسی جلنك کسرلام وسکون نونله درت
معنایه کلور اول برنوع حریردن طوقنمش قماشدر زرتار
اولور ساده دخی اولور اندن قبا وچکمه وشلوار وغیری
البسه ایدرلر ثالث خربزه وامثالی نك صاپیدر رابع بمعنی ملح
آبی یعنی صوچکرکه سی میك ومیلك دخی دیرلر وهندی
لساننده جنکه دیرلر جنك سکون نونله چزمه اوکچه سنده
اولان سوری دمورکه مهمیز ومهماز دخی دیرلر
عربیده منقار الخف دیرلر کذا فی المجمع خیزجنك اول
آلتدرکه معهود آلته مشابه ایدوب بعض عورات
بیللرینه بغلیوب بربرلرینه فعل ایدرلر آنی ایدن عورته
سعتری دیرلر مع اللام جل بوزن دل بچاق ونجاق و
بالته وامثالی نسنه لرك صاپنه دیرلر مع النون جهان
معروف عالم کون فسادر یعنی دنیا جهان آفرین جناب
باری تعالی جل اسمه حضرتنك نام شریفیدرکه جهان

برادیجی

يرا ديجي ديمك اولور جهانبان سكون وفتح باء موحده
ايله جهان كوزديجي يعني حمايت وصيانت وحفظ وحراست
ايديجي معناسنه جهان بين جهان كوريجي وصيغهٔ امر اولور جهان
كور وچشمدن كنايه در جهان كهين يعني انسان كه عالم
صغير دخي ديرلر جهان مهين يعني عالم عربيده عالم كبير ديرلر
جهن سكون ها ايله نام پدر افراسيابدر جستن سكون يا وسين
مهمله وفتح تاء مثناة ايله ايكي معنايه در اول بمعني جستن
جيلان بر ولايت اسميدر كه معربي كيلاندر و بر معناسي دخي
عنابدر سنجد جيلاني ديرلر و بر معناسي دخي كنجددر كه عربيده
سمسم ديرلر ياغن چيقاررلر جيم فارسيله ده مرويدر مع الواو
جهانجو سكون نون وضم جيمله پادشاه معناسنه در جهاني
تجسس ايتديكيچون جيز و سكون ياي تحتاني وضم زاء معجمه
ايله بمعني جير و زمرقوم يعني تشي كذا شرفنامه مع الهاء
جرنه فتح راء مهمله وسكون نونله قيون كوركندن يومشق
كوركدر كه عربيده غضروف بعض نسخه ده قوش جكري معناسنه

جكركوشه جكرك زياده سى زيادة الكبد مينة صغيرا في
جنبها منحية عنها كذا في الصحاح الجوهري واستعاره طريقيله
اولاده ديرلر عربيده اولادنا اكبادنا ديدكلرى كبى جلاژه فتح زاء
معجمه ايله موسيقى پرده لرى وساز پرده لرينه دخى ديرلر
جلفه سكون لام وفتح فا ايله تراشهٔ قلم عربيده ياشلوعورته
ديرلر عربستانده كيلان آتلرده برجنس مشهور دربهار نزنه
اضافتسز برشكوفه در اصلا پژمرده اولمز ياز وقيش هميشه
بهارد رجيره جرجاني لسانده كاكيان ديدكلرى اوتدر
جيوه سكون ياى تحتاني ايله ژيوه كه عربيده زيبق وتركيده
سندك ديرلر مع اليا جكرى سكون كاف فارسي وكسر راء
مهمله ايله بمعنى ديواس وديباس كه تركيده اشقون ديرلر
دبنى آلوب شربت ايدر غايت لطيف ونافعدر حماء صفر
اويه يى دفع ايدر جكرخوارى يعنى غم واندوه ومشقت
كليه كذا في شرفنامه جمرى سكون ميمله بازارى وكم
اصل وسفله كذا في المجمع وفتح جيمله ده مرويدر جهان اراى
سال

سال ملكی دن التنجی آی آدید رجهانداری وجهانكیری
پادشاهلق معناسنه یالری یای وصفیه درجی ولایت
صفاهانه دیرلر عموما واول یرلك بلوكارندن بربلوكه
دیرلر خصوصا باب الجیم المضمومه مع الالف جبا
فتح باء موحده ایله نام یوم السبت در جدا معروف
آیرو معناسنه درجرغا سكون راء مهمله وفتح غین
معجمه ایله اولو قلی طاس جو یا ایكی معنایه كلور اول جوییدن
لفظندن اسم فاعلدر آرا یجی معناسنه ثانی تورانیلردن
بر مبارز آدیدر كه رستم الندە هلاك اولدی كذا فی
شرفنامه مع الباء جباب فتح باء موحده ایله اكا دیرلر كه
ایكی آدم برنسنه ایچون بحث ایدوب رهن قویه لر كذا
فی المجمع جراب فتح راء مهمله ایله صو معناسنه در
عربیده دری كیسه یه دیرلر جلاب لام مشدده ایله
ایكی معنایه كلور اول آدیه صویی قینامش معروف
شربتدر جلوچوب ضم لام وجیم فارسیله كباب شیشی كه

بایزن وسیخ دخی دیرلر جیم فارسیله ده مروید ر کذا فی
شرفنامه جناب فتح نونله ایکی نسنه بر برینه محکم بغلو
اوله شویله که آیرلمسی عسیر اوله و فرهنك وفائی ده
بر نسنه ایچون ایکی آدم مباحثه و مراهنه ایده لر اکا دیرلر
جوب سکون واو ایله لکنت لسان یعنی پلتك اولانه دیرلر
مع التاء المثناة جرخشت سکون راء مهمله وشین
وکسر خاء معجمتین ایله منکنه که مجلدلر وجلاکرلر وسائر
یاغ چقارنلر آلتی درجست جستن لفظنك ماضیسید ر آرادی
معناسنه دخی استعمال اولنور جستجوی دیرلر بو طریقه که چه
مصادرهٔ عامه در اما ماضی سیله امر صیغه سنی جمع ایدوب
ترکیب ایدرلر جفت اول عدد درکه کسرسز تنصیف اولنه
و زوج معناسنه که مقابلی فرد در و دخی هر نسنه که بر نسنه
ایله مقابل اوله هر بریسنك آخرنه جفت دیرلر اره عورتی
وعورته ارینه نسبتله جفت دیدکلری بو قبیلدندر فارسیده
ضمیر مؤنث اولمدوغیچون ایکیسنه ده جفت دینلور جوانبخت
قوی

قوی طالع معناسنه در اکثر نورسیده یکتلر وصفنده
ایراد ایدرلر کنج یکتلرده قوت مقرر اولمغین هم کنجلکن
وهم طالعن تعبیر ایدرلر مع الجیم جوج سکون واو ایله
طاق ایوان اوزرینه زینت ایچون قودقلری انسنه ومجمع
الفرسده خروسک بورنی اوزرنده اولان قزلات پاره سنه
دیرلر وشرفنامه ده سر مغفر یعنی توغلغه دیه سی مسطوردر
مع الخاء المعجمه جناخ فتح نونله بمعنی دوال وزخمه قایشی که
ایرده اولور اکا اوزنکی طقرلر کذا فی الصحاح بعض نسخه ده
ایر قایشی وایر غاشیه سی ده دیرلر وقدح کبیر معناسنه ده
اولدوغی مرویدر جیم فارسیله ده نقل اولنمشدر جوخ
سکون واو وفتح لامله بر نوع طوقنمش پشمینه درکه اکثر
هکبه وفقرا جامه ایدرلر قلندریلر چوق کیرلر انلره جوخلجی
دینلدوکی بو سببدندر جولق معربیدر مع الدال جرد
سکون راء مهمله ایله اوراق قوشی که یازا یامنده شدت
حرده اوته اوته قارنی یاریلور عربیده ضرار اللیل دیرلر

بعض ولایتده زیتر وزاء معجمه ایله جزد وجرعد دخی دیرلر
جزد سکون زاء معجمه ایله بمعنی جزد مرقوم جغد سکون
غین معجمه ایله ایکی معنایه کلور اول اوکی قوشیدرکه کوندز
یاتوب کیجه چقوب دیوار اوزرلرنده واغاجلرده اوتر
وخالی یرلرده وخرابه لرده مکان ایدینوب اکرچه بیقوشه
مشابهتی واردر لکن اندن ایری جثه لودر وبیقوشدن
غیری اولدوغنه میرخسرو قران السعدین نام تألیفنده در
بیقوشه جغد دینلمک صحیح اولمدوغی ظاهردر ثانی کنکره ٔ
حصار معناسنه در کذا فی فرهنک جهانکیری وبعض
فرهنکده یاسنده برچمیده وکم ایتمکه دیرلر جغرد فتح غین
معجمه وسکون راء مهمله ایله سبزه ومرغزا کذا فی المجمع
جنبد سکون نون وفتح باء موحده ایله بوزن ومعنی کنبد
مرقوم جندفند سکون نونین وضم فا ایله بمعنی بیم وهراس
ترکیده بوتعبیره قورقو قویودیرلر جوانمرد سخی وکریم النفس
معناسنه ترکیده جومرد بوندن غلطدر معنای ترکیب کنج آدم

دیمکدر

دیمك اولور اما بو معنا یه استعمالی جائز کورلمدی جود
واو مجهول ایله یعنی اشباعسز جند مرقوم معناسنه وعربیده
واو معروف ایله یعنی اشباع ایله سخا معناسنه درجهود معروف
طائفه در رمع الراء المهمله جر زین اسب یعنی آت ایری
کذا فی فرهنك جهانکیری جند بادستر وجند بیدستر
کلاهما بسکون النون والدال المهملتین قوندز خایه سیدر
اخراج ریحه نافع دوادر ودخی منافع طب کتابلرنده
یازمشلردر جوار فتح واو ایله اجازت واذن معناسنه
جوجر واو معروف وکسر جیم ایله بمعنی دم که زوزن
دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری جود بود واوین
معروفتین ورائین موقوفتین وضم باء موحده ایله خوش
رفتار بر قوشدر که ترنك وتزنك وجوزوکیك دخی دیرلر
ترکیده ککلك عربیده حجل دیرلر فتح حاء مهمله وجیم ایله
کذا فی شرفنامه جوز فتح واو ایله بالا معناسنه که ضد
نشیب در کذا فی فرهنك جهانکیری جویبار واو معروف

وسکون یای تحتانی وفتح بایله اقصو وکنار آب جوی
معناسنه مع الزاء المعجمه جربز سکون راء مهمله وضم
باء موحده ایله بمعنی کربز یعنی توانا و زیردست پهلوان
معناسنه جرز سکون راء مهمله ایله توی توقلی دیدکلری
قوشدرکه عربیده حباری دیرلر ضم حاء مهمله ایله
حاجی پاشا شفا نام کتابنده خواصن ذکر ایدر ادبجمله یومرطه
سن آق صاچه وصقاله سورسلر سیاه ایدر و برسنه یه دك
سیاه قالور لکن اول یمرطه نك ایچی سیاه اولمق کرکدر
بیاض وصاری اولورسه اولمز تجربه سی بو یله درکه
برایکنه ایله بیاض ابریشم تلنی کچورب چکه لر سیاه
چقارسه عمله کتوره لر حیوة الحیوانده دخی بو خاصه
مسطور در حکمتی بودرکه ارکك حاصل اوله جق یمرطه
سیاه اولور دیشی چقه جق یمرطه سیاه اولمز ایمش راقم
الحروف بو احوالی آوجیلردن استفسار ایتدم مزبور
قوشك ابتدا چقاردوغی یمرطه نك ایچی لابد سیاه اولور

دیدیلر

دیدیلرجره باز بیاض طغان معناسنه مجمع الفرسده
ارکك طغانه دیرلر جز ترکیده غیری ایله تعبیر ایدکلری
معنایه درمثلا بندن غیری دیمکده جزمن دیرلر جفت
ساز سکون فاو تاء مثناة وفتح سین مهمله ایله فنون
سازندکاندن برفن که اوچ قسمدر برینه جفت ساز و
برینه یك ساز ونیم ساز وبرینه راست ساز دیرلر
جفته در سکون فا وفتح تاء مثناة وراء مهمله ایله اوزم
جبوغن یوقارو قالدرمق ایچون یاپدقلری کروت که
عربیده عریشه دیرلر جلویز مفسد وغماز که مفتوحه
ومکسوره ده ذکر اولنمشدر جامع اللغاتده بمعنی سرهنك
پیاده ولغت محمودیده بمعنی قاضی رشوتخوار ورساله
میرزا ابراهیمده بمعنی شخص نامختار واقع اولمشدر جواز
هاون معناسنه درلکن ایکی قسمدر برقسمی اغاجدن و
طاشدن اولور شیرازیلر اکا جوغن وترکستانده دیبك
دیرلر وهندی لساننده اوکهلی دیرلر قسم ثانی معصره درکه

آنده حبوبات دوکوب یاغ چقاردرلر و بغدای قبوغن آیردلر
وشکر قامشندن شکر شیره سن آلورلر بو قسمی ده کاهی
اغاجدن وکاهی طاشدن ایدرلر و فتح جیمله عربیده روایی
وروانی وآب دادن ستور وکشت واجازت وخط راه معنالرینه
متداولدر جوالدوز معروف سنه دردوزدوختن لفظندن
صیغهٔ امر ووصف ترکیبیدر جودبوز سکون واوین وراء
مهمله وضم باء موحده ایله بمعنی مرغ تذرو یعنی سکلون
کذا فی المجمع جوی تاز سرعتله اقان ارمق معناسنه جوی
ارمق تازتازیدندن اسم فاعل اولور جویجوز سکون واو
ویای تحتانی وضم جیمله اغاج قوردی معناسنه منقولدر
مع الشین المعجمه جنبش سکون نون ایله جنبیدن لفظندن
اسم مصدردر حرکت معناسنه اولور جوارش بر مفید ومنافعی
چوق مشهور معجوندر کوارش لفظندن تعریب اولنمشدر
جوش ایکی معنایه در اول جوشیدن لفظندن صیغهٔ امر
ووصف ترکیبیدر کاهی اسم مصدر استعمال اولنور ثانی

وهنك

فرهنك جهانكيريده زره حلقه سی كبی خرده حلقه یه دیرلر
جوشش كسر شين معجمه ايله اولی ايكی معنايه كلور اولجوشيدندن
اسم مصدر در رقيناmش معناسنه آخرنده اولان شين علامت
مصدریه در ثانی انسانك وجودنده ظاهر اولان قبرجق كه
سببی دم فاسد در صفرا الرك حركتی ايله ظهور ايدر مع الغين
المعجمه جغ بو زن مغ بو بندرق كه چفت سوردن وعربه
چكن اوكوز بوينه كچيردلر جناغ فتح نونله شرفنامه ده
دوال زين وادات الفضلاده برده وزينت ايچون اولان اثواب
زائده معناسنه وفرهنك جهانكيريده بمعنی دامن زين كه عربيده
بون ديرلر مع القاف جناق فتح نونله بمعنی جناغ مرقوم كذا فی
شرفنامه جوالق فتح لامله بر نوع خشين و درشت جامه در
پشمينه دن ايدوب قلندران كيرلر كذا فی شرفنامه مع الكاف
جدانك فتح دال مهمله ونونله براو يون آديدر جدرالك
وكوزه كردان دخی ديرلر محموديده كرم زبل يعنی زبل بوجكيدر
عربيده جعل ديرلر جدرالك سكون دال وفتح راء مهملتين

ایله کوزه کردان دیدکلری اویوندر جربك سکون راء مهمله
وضم باء موحده ایله سخن نکته آمیز یعنی کنایه لو سوز جفتك
سکون فا و فتح تاء مثناة ایله بر قوشجغزدرکه ارککنك بر طرفده
قنادی و بر طرفده اکریجه قلاب کبی یلکی وار دردیشی سنك
کذلك لکن ارکك قنادی اولدوغی طرفك خلافنده اوجنده
قلابلرین بر برینه کچوروب ایکی جانبده ایکی قناد اولور معا
اوچارلر یره قوندقده قلابلرین صالیویروب اوتلارلر
عربیده اول قوشه لا ینفك دیرلر کذا فی فرهنك
جهانکیری چکك سرچه دن کوچك بر قوشدر کذا فی
الصحاح جوژه دوك سکون واوین و فتح زاء فارسی و ضم
دال مهمله ایله ایکنه دلوکی و ایکك باشنده اولان کرتجك
مجمع الفرس ده اکیرمك معناسنه در ایلك و کتان هر نه اولورسه
جوانیك کسر نون و سکون یای تحتانیله دیشی سرچه بعض نسخه ده
یا نوندن مقدم واقع اولمشدر جوشاك شین معجمه ایله اسم مصدردر
جوشیدن معناسنه جوشك سکون واو و فتح شین معجمه ایله

قفا ندم دوکمه کچه جك الك معناسنه جولاهك عنکبوت که
دیو پای وغندم ومکسکیر دخی دیرلر جویك مصغر جوی
یعنی کوچك ارمق مع الکاف الفارسی جرواسك سکون
را وفتح سین مهملتین ایله چکو که کبی برجانوردر دخی کوچك
اولورکیجه اوترعربیده صرصر دیرلر کسرتین ایله وزین دخی
دیرلر جنك سکون نون ایله بمعنی اشل یعنی چولاق وقوربوب
عاطل اولمش ال معناسنه در محمود دینه بیوك کمی که سفینهٔ
کبیر معناسنه وجهاز معناسنه ده مروید رجونك سکون
واو ونون ایله اوج یاشر دوه یه دیرلر بش یاشنه وارنجیه دك
قننك حرون دوه که یولك اوردرمز وچکنجه یوله کتمز و
سپل دوه نك سینه سنه دیرلر مع اللام جل بوزن مل چول که
آته اوردرلر وبعض حیوانه ده اوررلر جلیل فتح لام وسکون
یای تحتانیله جل مرقوم معناسنه کهر یافته برجلیل سیاه وهو
دج اوزدینه اورتیلن نسنه که قماشدن وغیری نسنه دن
ایدرلر هر بندن اولورسه جمال بمعنی حسن وخوبی وجمال

لوك مرقوم معناسنه در كذا في شرفنامه جندال سكون
نون وفتح دال مهمله ايله حكيم فيلسوفك شاكرد خاصى
اسميدر مرور ايام وكثرت استعمال ايله علم حكمتده علم
اولنلرك مستعد شاكرد خاصنه ومصاحبلرينه ده
علم اولمش جنكال سكون نون وفتح كاف فارسيله
هدف وپوته كه كمانكشلر مشق ايچون اكا اوق آتارلر
جوال معروف تركيده جيم فارسيله چوال ديرلر جوبال
واو معروف وفتح باء موحده ايله بمعنى جوال مرقوم كذا في
فرهنك جهانكيرى جول واو معروفله چيلاق كه
غليواج وغليواژ دخى ديرلر مع الميم جرم كناه وخطا
معناسنه عربيدر فارسيده ده استعمالى جائزدر جمجم
سكون ميم وضم جيمله كفش جامكى كه كيوه دخى ديرلر
درويشان كندولرى يا پوب كيرلر جيم فارسيله ده روايت
اولنمشدر جوان اسپرم انواع رياحيندن بر نوع ريحاندر
عربيده ريحان الشياطين ديرلر جوجم سكون واو وفتح

جيم

جیم ایله اغاجك اصلی بوداغی که چیچك ومیوه آنده
اولور جومردم مرد سخی معناسنه مع النون جربان سکون
راء مهمله وفتح باء موحده ایله اوج معنایه دراول بمعنی
کریبان جردان سکون راو فتح دال مهملتین ایله بمعنی
کیراسب جرعه دان اول ظرفجق که سیاحان ایچنه ازق
قورلر وابدال وقلندران یانلرینه اصهد قلری دری کیسه
ومصلق که ایچنه صو قورلر کذا فی نعمة الله جزدان سکون
زاء معجمه ایله اجزا اوراق قودقلری ظرف جستن سکون
سین مهمله ایله آرامق وتجسس ایتمك مستقبلنده سینی واوه
قلب اولنوب جوید وجوینده دینلور جفتن سکون فا وفتح
تاء مثناة ایله اکلمك انحنا معناسنه جلجلان سکون لام اول
وضم جیمله حبوبات قسمندن کشنیزدید کاریدر کذا فی
شرفنامه جنبان سکون نون وفتح باء موحده ایله ایکی معنایه
کلور اول بمعنی کداختن جنبیدن دپرنمك معناسنه یعنی حرکت
ایتمك جوازان زاء معجمه ایله جوازمر قومك ایکی معناسنه مرادفدر

یعنی هاون ودیبك جوان تازه یکیت وسائر کنج اولان حیواناته
دخی استعمال اولنور راسب جوان دیرلر وساده رو محبوبلرك
خود علیدر جوبان بای فارسیله ده جائزشبان معناسنه در
جوشیدن کسر شین معجمه ایله قینامق عربیده غلیان دیرلر
جویان واو معروف وفتح یای تحتانی ایله اسم فاعلدر آرایجی
معناسنه جویدن آرامق یعنی تجسس ایلمك وصویی ارمقلایدوب
آقتمق معناسنه جهودیدن جهود وضع ایلمك معناسنه وجمع
جهود دخی اولور جهودان کبی مثال اولجیتن سکون یای تحتانی
وفتح تاء مثناة ایله ایرده اکریم دیدکلری نسنه در مع لو اوجرغانو
سکون راء مهمله وفتح غین معجمه وضم تاء مثناة ایله ساغرغ
دیدکلری امزکلوطاس معناسنه درجفت کاو اولی اکوزه دیرلرکه
جفت سورمکه مخصوص اوله وجفته دخی دیرلرکه عربیده کی
فدان معناسنه جو بجو سکون واو وفتح با وضم جیمله شرفنامه ده
پاره پاره وجزجز وذره ذره معناسنه ومحمود دیدی لقچه یی کومه کومه
وحصه حصه ایتمك معناسنه درجوجو شرفنامه ده جو بجو

معناسنه

معناسنه در وآخر نسخه لرده سرچه معناسنه درکه عربیده
عصفور دیرلر جوارموق که عربیده نهر دیرلر ومجمع الفرسده
بمعنی جغ مرقوم مسطور در مع الهاء ججرغه سکون باء موحده
وراء مهمله وفتح جیم ثانیله بمعنی تازیانه جدا کانه فتح کاف
فارسیله باشقه باشقه وآیرو آیرو معناسنه وصف حالیه
قیلندندر جرعه سکون را وفتح عین مهملتین ایله قدحده و
شیشه ده بقیه اولان شراب وظرفده اولان شی اکرچه لفظ
عربیدر لکن فارسیده غایت مستعملدر جرّه فتح راء مهمله
مشدده ایله اوج معنایه کلور اول هر جرنده وپرنده نك ارككنه
دیرلر عموما واركك طغانه دیرلر جریره فتح رائین مهملتین
وسکون یای تحتانی ایله پیران ویسه نك قزی نامیدر كه
سیاوش انی حبالهٔ ازدواجه کتورمشیدی اندن فرود نام
بر فرزندی وجوده کلدی کذا مشکلات شهنامه جزده
وجزده کلاهما بسکون الزاء المعجمه وفتح الدال المهمله ایله
قویروق یاغی وساده یاغك وغیرك اریبوب دبنده قلن دردنه

دیرلر کذا فی المحمودی جشه فتح شین معجمه مشدده ایله بمعنی
آستین پیراهن یعنی کوملک یکی کذا فی المجمع جغاله وجغله
کلاهما بفتح الغین المعجمه واللام بمعنی کروه مرغان کذا فی شرفنامه
چفته سکون فا وفتح تاء مثناة ایله اوج معنایه کلور اول
آت وقاطر دپمه سی ثانی آدمك اوتراق یری معناسنه ثالث
میان پای زنان معناسنه که دیمشلر د جفرسته سکون فا و
سین وفتح راء مهملتین وتا ایله ماسوره ایچنه بکزر دمود
ایك معناسنه درجکاره فتح کاف فارسی وراء مهمله ایله
مختلف یوللر یعنی خلاف راه راست که جدکاره دخی
دیرلر جلانه فتح لام ونونله کرم سرکین غلطان یعنی مزبله
بوجکی کذا فی المحمودی جلاه لام مشدده ایله جلها که
عربیده حایك دیرلر جله لام مشدده واخفاء ها ایله اوج
معنایه کلور اول بمعنی جلاه مرقوم که معرب جلاهق در
الجلاهق کعلابط الذی یرمی واصله بالفارسیة جله
وهی کبته الغزل والکثیر چلها وبها سمی الحایك کذا فی القاموس

ثانی

450

ثانی بر نوع منتردر متعفن یرلرده حاصل اولور اکرچه سماروغ
یعنی کماة معناسنه منقولدر ثالث قاوصره سپدی معناسنه در
وصحاحده بمعنی کروهه ریسمان یعنی ایپ یوماغی وتحفة الاحباب‌ده
خرما اغاجی ونسخهٔ میرزا ابراهیمده ظرف مایعات یعنی صولو
نسنه‌لر قونیلان ظرف وبر نسخه‌ده مدت نفاس زنان معناسنه
مروید رجله تخفیف لاملة بر یومق ایلك کذا فی المشکلات
جمانه فتح میم ونونله بمعنی میانه جمجمه سکون میم اول وفتح
ثانی وضم جیم اول وثانیله کاسهٔ سر یعنی آدمك باش کوکی
واستعاره طریقیله اغاج قدحه دیرلر جنابه فتح نون وباء
موحده ایله بمعنی توام یعنی ایکیز جنبنده سکون نونین وفتح
باء موحده ایله حشرات ارض یعنی حرکتلری یا غلة اولمیوب
دپرنك یورین جنبه سکون نون وفتح باء موحده ایله جنبنده
لفظندن اختصار اولنمشدر ومطلق حرکت معناسنه در
جنجه سکون نون وفتح جیمله اوزم چکردکی معناسنه در
جنده ره سکون نون وفتح دال وراء مهملتین ایله معروف ایکی

اغاجدر اوزم وغیری بننه صقرلر وسائر ایشلره دخی استعمال
اولنور ترکیده فتح جیمله معروفدر جوازه فتح واو وزاء معجمه
ایله اغاج هاون که بعض بننه دوکرلر جودابه واو معروف
ودال مهمله وباء موحده ایله صوبندندن صیزندی اولان
ترشح معناسنه جوزه زاء فارسیله بمعنی مرغ بچه قوش یاوریسی
معناسنه عموما طاوق پلیجی خصوصا جوشیره سکون شین
معجمه وفتح باء موحده وراء مهمله ایله اطعمه نوعندن
تتماج دیدکلری طعامدر جوشیده کسر شین معجمه وسکون
یای تحتانی ایله جوشیدن لفظندن اسم مفعولدر قینایش
معناسنه جولاه وجولاهه وجولهه کلهم بواو المعروف
فرهنک جهانکیریده بمعنی عنکبوت بعضیلر دیرلر که جولاه
اصلنده تار عنکبوته دیرلر وآنک طوقومسنی جولاه طوقومسنه
تشبیه ایلدیلر وبعضیلر جله ایلك یوماغیدر وجلها آنك
جمعیدر قاموسده بویله تعریف اولنمشدر دنتکم مرور ایتدی
جوله واو مجهول ولام ملوه واظهار ها ایله جولاه معناسنه در

والخفا

وانخفاء ها ايله ايكي معنايه در اول بمعنى تيردان يعني اوق قونيلن
ظرف كه كيش وتركش وشغا دخى ديرلر وقوبان كمان يعني
يايلغه دخى جوله ديرلر تفصيلى كمان لغتى ذيلنده ذكر اولنور
انشاء الله تعالى ثاني بمعنى خارپشت يعني كرپى آنك دخى
اوقى اولدوغى مناسبتله در كه اسغرنه وسغرنه واسكرنه
وسكونه وتشى دخى ديرلر واو معدوله ايله يعني واو رسمى
ايله بر نوع سبزه در كه حيوانات اكا تمام رغبت ايدرلر اكا
مرغ دخى ديرلر جويچه سكون واو وياى تحتاني وفتح جيم
تصغير ايله كوچك ارمق معناسنه در جوينده آرايجي معناسنه
اسم فاعلدر جويينه كسر ياى اول وسكون ثانيله جويه
منسوب معناسنه كه ارمق كنارنده واقع چمن ومرغزار واكا
متعلق اولان نسنه لر جهودانه ايكي معنايه كاور اول بر اغاجدر
اندن حاصل اولان صمغه كلك وكرده وانزروت دخى ديرلر
ثاني ياغلي بغرسق وبر نوع بغرسق طولمه سيدر عربيده نقانق
ديرلر كذا في شرفنامه وفرهنك جهانكيرى مع الباء عجمي

کسرحاء مهمله ایله لطیفه کوی واوغزانه وضع وتکلم
ایدنه دیرلر عموما وبرکسنه نك نامیدر خصوصا بر کون
مذکور بر مجلسده لطیفه کونه برسوز سویلر حاضر اولان
اهل مجلس خنده ایتمزلر الم چکوب وار وب اوننه اناسنك
چقرغن قرار بوکا مثال روم دیارنده ناصر الدین خواجه
دیدکلری شخصدرکه حکایه لری ایله جهان بر اولمشدر
جدا یی آیرولق جدا آیرو دریانك بری وصفیه وبری
مصدریه اولور جکری سکون کاف فارسیله اشخونکه
عربیده ریباس دیرلر براوتدر شربت ایدرلر جوی واو
معروف ایله ایکی معنایه کلور اول ارمق که عربیده نهر و
جغتای لساننده سای دیرلر جویا جوینده کبی اسم فاعلدر
لکن بونده مبالغه وار در زیاده ارایجی دیمك اولور باب
الجیم الفارسی المفتوحة مع الالف چارپا سکون را وفتح
باء فارسیله جمیع حیوانات که درت ایاقلی اوله عموما واما
اکثر حیوان اهلیده استعمال اولنور خصوصا آت وقاطر

واشك

واشك ودوه وقيون وكجى وصغر كبى چارتا سكون راو
فتح تاء مثناة ايله درت قللى طنبور كه اصلى چارتار در بو
بيتده اولان چارتادن چار عناصر معناسى قصد اولنمشدر
استعاره طريقيله كردش زمانه يى سازه تشبيه ايدر چاروا
سكون راء مهمله وفتح واو ايله اوچ معنايه دركه اول بمعنى
چارپاى مرقوم ثانى بمعنى غارت ويغما انتظام حال
باشد اعتدال چاروا چرا ايكى معنايه در اول سؤال
محاطبدر نيچون ديمك اولور عربيده لاىّ شئ معناسنى
افاده ايدرجغنا يده بو معنايه طاغوديرلر چشم بينا
زياده كوريجى كوز صاحب بصيرت وديدهٔ عبرت بين
معنالرينه چشم فسا چشم زخم دفعنه افسون ايدن
كسيه ديرلر چرب بالا سكون راء مهمله وباء اول
موقوف وثانى مفتوح يعنى موزون قد ومطبوع قامت
كذا فى شرفنامه چكا فتح كافله طوبيغار ديد كلرى قوشدر
چليپا كسر لام وسكون ياى تحتانى وفتح باء فارسيله خاج

دیدكلری كه عربیده صلیب دیرلر نصاری اغاجدن وكمشدن
و آلتوندن ایدوب اعزاز و اكرام ایدرلر اعتقادی باطله‌لری
بویله‌در كه حضرت عیسی علیه السلامك صورت مصلوبی
اوله حاشا ثم حاشا مصلوب اولمامشدر قرآن عظیم
الشانده وما قتلوه وما صلبوه ولكن شبه لهم وارد
اولمشدر و هر نكه پیچ و تاب اوله اكا ده چلیپا دیرلر چندا
مقدار عددن سؤالدر نقدر دیمك معناسنه چهارپا و
چهاروا چارپا و چاروای مرقومان معناسنه چهانلر
دیمكدر اصلی چه هادركه والف ادات جمعدر مع الباء
الموحده چاپوب ضم باء فارسیله اسكی بز و جامه كهنه
پاره‌لری كه تركیده چاپوت دیرلر چادرشب یورغان
و دوشك چارشفی و زنان باشلرینه بوردیكلری كمیالكن
چادردخی دیرلر چار اسباب یعنی قوت جاذبه و قوت
ماسكه و قوت هاضمه و قوت دافعه كنا فی شرفنامه
چارشوب سكون راء مهمله و واو وضم شین معجمه ایله بمعنی

چارسو

چارسو ترکیده حذف بایله چارشو دیرلر چادم کتاب
کسر میمله که اضافتله اولور یعنی قرآن مجید کتب منزله‌نك
دردنجیسی دیمك اولور کذا فی شرفنامه چاه نخشب اضافتله
وفتح نون وشین وسکون خایله ولایت نسفده حکیم ابن مقنع
برطاغده برقویی قازوب علم حکمت صنعتی ایله ایچندن
برآی کوسترمش که ماه آسمان طلوع ایتدکده عکسندن زمینده
دخی برآی کورینور اول آیه ماه نخشب دیرلر نخشب بعضیلر
قویونك اسمیدر وبعضیلر طاغك اسمیدر وبعضیسیده
حکیمك اسمیدر دیدیلر نخشبك معنای اصلیسی تابان
اولمغله محبوبك یوزینه استعاره طریقیله ماه نخشب
دیرلر چیچاب سکون یاء موحده وفتح جیم فارسیین ایله آواز
بوسه معناسنه چپ صول که مقابلی راستدر که چپ
وراست دیرلر چرب سکون راء مهمله ایله مأکولات
قسمندن سموز ویاغلی اولان هرنه اولورسه ودخی برنوع
صودر ومحمودیده غالب معناسنه مسطوردر چرنداب

فتح را و دال مهملتين وسكون نونله شهر تبريزده محلات‌ندن بر
محله آديدر چلب فتح لام‌له بوزن طلب ايكى معنايه در اول
بر نجيدن دوزلمش ايكى نسنه در ترتيبى كبى طبل وسورنا چالندقده
بر آدم هر برين برالنه آلوب چالنان مقامه مناسب آهنك
ايله بر برينه اوددرومده اكا زيل ديرلر فارسيده برآدى دخى
شيح درهندى لسانندر جهانچه ديرلر چناب فتح نونله ايكى
معنايه در اول چادر كماجى كه كليچهٔ خيمه وبادريسه دخى
ديرلر ثانى ولايت سنجانده بر ادمق آديدر صويى غايت لطيفدر
كذا فى فرهنك جهانكيرى چنغوب سكون نون وضم غين
معجمه ايله جغت وچغبوت معناسنه در ايضا منه مع التاء
المثنات چارجوى فطرت عناصر اربعه كه دم وصفرا وبلغم
وسودادن عبارتدر كذا فى المحمودى چارميخ حيات بودخى
عناصر اربعه معناسنه در ايضا منه چاشت سكون شين
معجمه ايله ايكى معنايه در اول قوشلق معناسنه كه عربيده
وقت ضحى ديرلر ثانى اول وقتده تناول اولنان طعامه ديرلر تتكم

اختتام

اخشام طعامنه شام دیرلر چیغت وچیغوت کلاهما بسکون
الباء الفارسی وضم الغین المعجمه بمعنی اکین یعنی یصدق
ود وشك وامثالی نسنه لرك ایچی که عربیده حشو دیرلر سکون
شین معجمه ایله کشته دردیز تحبکان چیغوت فرهنك جهانکیریده
نهالی ولحاف وسوزنی وجامه وهرنکه پنبه لو اولوب زیاده
پژمرده وکهنه اولمش معناسنه دراهالیء سمرقند وبخارادن
استماع اولنان غین معجمه بادن مقدم چغبوت در وبعض
فرهنکلرده دخی بویله مرویدر وبعض معتبر فرهنکلرده
بزم نقلمز کبی مسطوردر خجت سکون خاء معجمه ایله طمع
وامید خام معناسنه در کذا فی شرفنامه چرب دست شرفنامه‌ده
شیرینکار ومجمع الفرسده چلد وچابك معناسنه مسطوردر
چرخشت سکون راء مهمله وشین وضم خاء معجمتین ایله
منکنه که آنکله اوزم وزیتون وغیری نسنه لر صقوب
صوین ویاغن چقاررلر فرهنك جهانکیریده بعض فرهنکلردن
نقل ایدرکه اول بیوك حوض کبی تکنه که ایچنه اوزمی طول

طولدیروب صقرلرا کاعربیده معصره دیرلر چرست

کسر را وسکون سین مهملتین ایله حالت غضبده دیشلری

صقوب اراسندن صدا چقارمغه دیرلر کذا فی المجمع چفبت

وچغیوت تقدیم غین معجمتین ایله بمعنی چیغوت مرقوم ومجمع

الفرسده هردو بمعنی بالین ونهالی مسطور در فرهنك جهانکیریده

پنبه وامثالی وآستر جامه وبالش ونهالی ایچنه قودقلری در

عربیده حشو دیرلر چغت سکون غین معجمه ایله بمعنی

سقف خانه کذا فی فرهنك حسین وفایی چفت سکون فا ایله درت

دیرك اوزرینه بنا اولنمش عمارت هرنه اولورسه تالار دخی دیرلر

عربستانده وبعض اناطولیده اوقپولری اوکنه درت دیرك اوزرینه

بنا ایدرلر دیار عجمده صفا رو کبار اولرنده اولور چنکالوست

سکون نون ولام وفتح کاف فارسی وخاء معجمه وواو معدوله

ایله بمعنی مالیده نان وغیره کذا فی المجمع وفرهنك جهانکیریده

اتمکی یاغ وبال ایله اووب برنوع طعام ایدرلر اکا مالیده ویالکز

چنکال ده دیرلر عربیده عفیصه دیرلر چیغوت سکون یای

تحتانی

455

تحتانی وضم غین معجمه ایله بمعنی چبغوت مرقوم مع الجیم
چاج بجمع الفرس ده ختن ملکنده برشهرک اسمیدر آنده غایت
بی نظیر یای اشلنور فرهنک جهانکیریده ترکستانده برشهر
آدیدر که تاشکند نامیله مشهوردر آنده غایت بی نظیر و نها
یتده دلپذیر یای اشلنور وکندن دیار کمان چاجی مقبولدر
کمانک اول شهره خصوصیتی شایع اولمغله یالکز چاجی
دینلوب کمان مراد اولندیغی معلوم اولور چخچخ فتح خاء معجمه
وسکون ایله ده مرویدر برعلتدر که ترکیده اوروعربیده
سلعه دیرلر بوغازده وآخر عضوده ظاهر اولور یومری
اتچیقوب طورر اکرچه وجعی اولمز اما قطع اولنسه جائزکه
صاحبی هلاک اوله فرغان وکیلان خلقنده اکثر واقع اولور
چکوج اول دمور آلتدر که آنکله دکرمان طاشنی کسکین
ایدرلر کذا فی المجمع ومؤید الفضلاده وبعض فرهنکده
لام ایله چلوج واقع اولمشدر مع الجیم الفارسی چاچ غله
کومه سی که صماندن آیرلدقده یعنی اوزون واقع اولور اکا

چاچ دیرلر چاکوج ضم کاف و واو معدوله ایله چکج که
دمور و باقر دوکرلر چج اول سنه درکه آنکله غله صچارلر
کذا فی شرفنامه و جیم عربیله ده مرویدر مع الخاء المعجمه چارشاخ
خرمن صاوردقلری بومقلی اغاج که ترکیده یبا دیرلر اکثری
درت بومقلو المغله چارشاخ تسمیه اولنمش درت دال دیمك
اولور چارمیخ سکون راء مهمله ایله ابرده کرکی دیدکلری
سنه در خصوصا و هرنکه درت طرفندن کریلوب میخلنه
اکا دیرلر عموما و استعاره طریقیله علی لواطه یه دیرلر چخ
بوزن نخ اوج معنایه کلور اول قلیچ و خنجر و امثالی سنه لرك
غلافی خچاچخ اوق و قلیچ اوردقده ظاهر اولان صدا و خچیدن
و برخچیدن معنالرینه ده کلور کذا فی شرفنامه خچماخ
سکون خاء معجمه و فتح میمله محبوب العارفین نام کتابده
کیسه و پوستین معنالرینه و تحفة الاحبابده و هندوشاهده
قاو و چقمق قودقلری کیسه معناسنه مجمع الفرسده درت
کوشه لودری کیسه که بیلده بغلوکو تورلر صحاحده اول دری

بکسه

کیسه درکه بعض اهل سفر و مجرّد کیسه لر و دروریشان
ایچنه شانه و بچاق و بعض لوازم قورلر چرخ اون معنایه
کلور اوّل فلك اعظم که بر کون و بر کیجه تمام بر بر دوره ایدوب
مرکزنه وارر ثانی کریبان جامه معناسنه عاشر مطلقا
دوران ایدنلره چرخ دیرلر صوفیلرك دور و سماعی
و ابریشم دولابی و دکرمانك معروف چرخی و عربه تکرلکی
کذلك قاکلی و قیونك اپی صاریلن اغاج و بچاق و استره
کسکین ایتدکلری بلکو و عوراتك چقرغی و اییلك صار
دقلری اغاجدن اولان نسنه که المیه دیرلر و الحاصل
فی الجمله دور ایدن اشیایه چرخ اطلاق اولنور رابعی
بعضیسنه امتیاز ایچون اضافتله استعمال ایدرلر چشم
زخ و چش زخ بو ایکی لغت مختصر چشم زخمدر مجمع الفرس
و محمودی و فرهنك جهانکیریده مسطوردر چناخ
فتح نونله ایر قاشیدر چهارشاخ بمعنی چارشاخ مرقوم
مع الدال المهمله چادر فتح راء مهمله ایله ترکیده آلجی

وعربیده جبصین دیدکلری درکه آنکله صرچه جاملری
یاپشدردلر چاوید چاویدن لفظنك ماضیسیدر قوش
فریادی معناسنه در نخجد فتح خاء معجمه ایله نخجیدن لفظنك
مضارعیدر بمعنی کوشد ودم زند وستیزه کند کذا فی المجمع
اوج معنایه ترتیب اوزره نخجید کسر خاء معجمه ایله نخجیدن
لفظنك ماضیسیدرکه نخجد مضارعیدر جربید سکون
راء مهمله وکسر باء موحده ایله بمعنی زیاده شد وزیاده
کرد وبمعنی فرو رفت کذا فی شرفنامه چرد فتح راء مهمله
ایله آته وقاطره مخصوص اولان سرخ رنکدرکه دومه
طوری دیمکله معروفدر وسکون را ایله شایه وغیره
مخصوص لوندرکه بر مقدار سیاهرك اولور عربیده اسمر
اللون دیدکلرینه عجمده سیاه چرده دیرلر بعض فرهنکلرده
بمعنی پوست یعنی دری وسیاه رنك معناسنه در سیه
چرده تعبیرنده چرده جلد اولمق غایت صحیحدر وفتح
را ایله دعی معناسنه مضارع اولور اوتلر دیمکدر چرغند

سکون

سکون دال ونون وفتح غین معجمه ایله بمعنی چراغ وچراغدان
وجیم عربیه مذکور داولان جرغد معناسنه و بمعنی
جراد اللیل کذا فی شرفنامه چرغد مختصر چرغند مرقوم در
چرمه پولاد دمور قیرات چرند فتح راء مهمله وسکون
نونله بمعنی چراکاه یعنی مرعی کذا فی المجمع چزد سکون
زاء معجمه ایله برجانوردر چکرکه کبی یاز ایامنده پیدا اولور
هوا هر نقدر کرم اولسه اول بوجك چوق اولور وزیاده
فریاد ایدر بعض ولایتده بی بضاعت وفقیر اولانلر انی
بشوروب یرلر وبعض فرهنکلرده چکرکه وچغرغان دیدکلری
جانورجك ونعمة الله صقلق معناسنه ده روایت ایلمش
چشند سکون شین معجمه ایله بمعنی جشن یعنی عید نوروزی
وجمعیت وسرور وصحبت خاص که ایام معلومه ده ایدرلر
چشم بند سکون میمله بچه که زنان طشره چقدقده یوز
لرینه طوتارلر سیاه لطیف قیلدن وسیاه بویامش خام
ابریشمدن طوقورلر چشید فعل مضارعدر چشید چشیدن

لفظنك ماضيسيدر طاتدی عربيده ذاق معناسنه چغد سكون
غين معجمه ايله بمعنى چخد مرقوم كذا فى المجمع چكاد فتح كافله
ديه معناسنه عموما بمعنى تارك سر يعنى باشك ديه سى وجمله
باشه ديه اعتباريله ديرلر بو معناده تار و تارك و تارنك
وهياك و كاخ ديرلر فرهنك جهانكيريده ديه دن پيشانى يه
اينجه قيل اولميان طاز باشه ديرلر كه عربيده اكا اصلع ديرلر
چلود ضم لام و سكون واو ايله قصبه و بيوك كوى
معناسنه درچماند فتح ميم و نونله چميدن لفظندن
فعل مضارعدر رصالنور و سير و سلوك ايدر چمند فتح
ميم و سكون نونله اسب كاهل و چاپكخوار يعنى اول آت كه
بمجى فى الحال يرامايوب رميكرده تكاسل ايدر چميد كسر ميم و
سكون ياى تحتانيله چميدن لفظنك ماضيسيدر رصالنوب
يوريدى و سير و سلوك ايتدى ديمك اولور چندان بود
شرفنامه ده بمعنى تا آنزمان و محموديده بمعنى تا مجدّى
مسطوردر چند بمعنى مقدار عدد ده و غيريده استعمال اولنور

چند

چند فند اول معنایه در که عربیده وهم وخوف وخشیت
دیرلر ونهیب واحوال دشوار که وجود انسانده اولور
جهرزاد همای بنت بهمن شاه اسمیدر که اردشیر آنی
ازدواجه کتورمشیدی اکا دخی بهمن شاه دیرلر ایدی
کذا فی شرفنامه مع الراء المهمله چادر ایکی معنایه
کلور اول معروف که خیمه معناسنه در ثانی عورات
باشلرینه بوریدکلری اورتی چار اوج معنایه کلور اول
اعداددن درت عدددر که چهار دخی دینلور ثانی
چاره لفظندن مخفف رسیده ذو الفقار ثالث برداق
وابریق سفالین وکریچ بشوردکلری اوجاقدر زبان
هندیده محلب اغاجنه دیرلر وهندک لسان علمی سنده
چاسوسه دیرلر چار وچد در اتباع الفاظ قبیلندندر
معناسی علاج وچاره دیمکدر چاشنکیر معروف طعام
دوشیجی اما معنای ترکیب باشنی طوتجی کمسه عربیده مذوق
دیرلر قاعدهٔ سلاطین ماضیه بویله ایدی آشچی طعامی

بشوروب ویردکدن صکره مقربین سلطانك بری هر طعامك
لذتن طادوب تشخیص ایتدکدن صکره پادشاهك اوکنه کتوردر
چاکر فتح کافله مطلقا بنده دراکك اولسون دیشی اولسون
چالشکر کسر لام وسکون شین معجمه وفتح کاف فارسیله شرفنامه‌ده
بمعنی خرامنده وکشف اللغه‌ده هر ایشه زیاده مباشرت ایدیجی
چامسار قوی باشی معناسنه اصلی سارچاه ایدی ترکیب اولنوب
علم اولیجق مضاف الیه تقدیم اولندی بوقاعده مقرره‌در
چپار فتح باء فارسیله هر نکه دورنك اوله عموما ویشل کوکر
جین که سیاه نقطه‌لری اوله ودخی انك خلافی لونی جابجا
نقطه‌لری اوله مثلا طوری اولوب بیاض ویا سیاه نقطه‌لری
اوله وقوله کذلك واشهب قیر اولوب سیاه نقطه‌لری اوله
خصوصا چپر فتح باء فارسی مشدده وتخفیف ایله‌ده اوچ
معنایه کلور اول بمعنی حلقه ودایره ثانی اغاج وچوب وسازدن
چورلمش دیوارکه خانه وباغ وحولی اطرافنه ایدرلر ثالث بعض
دری پاره‌لرینه وکوستان وپای بند پارچه‌لرینه دخی امثالی

لشنه‌لر

سنه لره ایدرلر وکیجه ایدنلر کیجه ارا سنه قود قلری پاره لره
دیرلر واولمموله سنه طوقیانلره چپر باف دیرلر چتر
سکون تاء مثناة ایله سایبان ودخی پادشاهلرك باشی
اوزرینه طوتدقلری کولکه لك چخجیر سکون خاء معجمه
وکسر جیمله چخشور که ایاغه کیلور چدار فتح دال مهمله ایله
کوستك معناسنه چدر فتح دال مهمله ایله چاره معناسنه
کاهی چار ایله ردیف ایدوب چار وچدر دیرلر کذا فی تحفة
الاحباب وکشف اللغه چراخوار فتح راء مهمله وخاء معجمه
ایله بمعنی چراکاه یعنی مرعی چراخور فتح راء مهمله وضم خاء
معجمه وواو مجهول ایله ایکی معنایه در اول بمعنی چراکاه
ثانی اسم فاعل اولور اوتلیان حیوانات معناسنه چرازار
فتح راء مهمله وزاء معجمه ایله بمعنی چراکاه یعنی مرعی چرا
اوتلاق در زار اسم جامد در یعنی آخر کلمه دن اشتقاقی یوقدر
شول معنادن عبارتدر که ترکیبده آخر کلمیه الحاق ایتدکلری
لق ولك معناسنه در مثلا چایرلق وکل لك کبی چراکر فتح کاف

فارسیله جانور چرندہ معناسنه وچریدہ معناسنه چرخ اثیریعنی
فلك قمر بعض قولدہ کرۂ آتش روایت اولنمشدر کذا فی مجمع الفرس
چرخ اکبر یعنی عرش اعظم کذا فی شرفنامه چرخهٔ تیر چرخ
وچرخه چقر قدر تیر آتك اوقید چرکر سکون راء مهمله
وفتح کاف فارسیله بمعنی مطرب وخنیاگر کذا فی تحفة الاحباب
چزدر باب الجیم العربیدہ مذکور اولان جزد ر معناسنه در
چشیر وچشفر کلاهما بسکون الشین المعجمه وفتح الیاء
الفارسی والفاء بمعنی نشان پای یعنی ایز که پی دخی دیرلر
عموما ونشان پای سباع خصوصا عربیدہ اثر دیرلر کسر
لفله لواحد چشکر سکون شین معجمه وفتح کاف فارسی ایله
ایکی معنایه در اول باغ وباغچه لردہ میوه دن چشم زخم
دفعی ایچون بغلد قلری نسنه ثانی بر کوزی سیاه وبر کوزی
بیاض آته دیرلر چشمسار بیکار باشی چاهسار کبیدر
چشمهٔ هفت اختر منازل قمردن یدہ یکردیدکلری یلدزدر
کذا فی شرفنامه والمحمودی چشیر کسر شین معجمه وسکون یای

تحتانیله

تحتانیله بیوك چوال وصمان غراری چغار فتح غین
معجمه ایله صدای چنك وساز وامثالی ودخی غله قوینلان
قویی معناسنه در چغر سکون غین معجمه ایله شرفنامه ده
بمعنی پرسیدن وحال التفات نمودن یعنی صورت
التفات کوسترمك ومشکلاتده کیرو باقمق معناسنه در
چکار کاف فارسیله بمعنی چکاد مرقوم یعنی تارك
چنار معروف اغاجدر مشهور ومتواتردر که مرور ایامله
کندودن آتش پیدا اولوب اشاغی اینجه یقار چنبر
معروفدر نسنه در که حلقهٔ رسنتاب وحلقهٔ دف
وحلقهٔ قوچی وسائر نسنه لرده اولور چنبو رسکون
نون وضم باء موحده ایله یولار صاپی که عربیده مقود دیرلر
چنکار سکون نون وفتح کاف فارسیله ایکی معنایه در
اول بمعنی ژنکاردر که یشل بویادر ثانی بوبول منقش
اولان آتدر که غایت مقبول اولور خصوصا قیر اولوب
سیاه بوللری اوله چهار ایکی معنایه در اول بمعنی چار که

درت عدد در ثانی خرچنك معناسنه كه عربیده سرطان
دیرلر كذا فی فرهنك جهانكیری چهر یعنی چهره كه تركیده
یوز عربیده وجه معناسنه در چهیر بوزن شهیر چهر
مرقوم معناسنه در چیپر سكون یای تحتانی وفتح باء
فارسیله بر قلعه اسمیدر ودخی طریق واسع وجاده معناسنه
مرویدر چیپور سكون یای تحتانی وضم باء فارسیله طریق
شاهراه واسم رجلدر مع الزاء المعجمه چار مغز جوز كه تركیده
قوز دیرلر چار پهلو دخی دیرلر ایكی درت خانه اولدوغی سببیله
چاره ساز چاره ایدیجی معناسنه چاز بوزن باز قوربغه دركه
چغز ووزغ وغوك دخی دیرلر چامیز كسر میم وسكون یای
تحتانیله سدك كه چمیز دخی دیرلر عربیده بول دینلور چاهویز
وچاهیوز كلاهما بسكون الهاء قوبی پاك وتطهیر ایده جك
آلات وپاك ایدیجی معناسنه كه هم اسم فاعل وهم اسم آلتدر
وقوغه چیقار اجق چنكال كه چاهجو دخی دیرلر بعض نسخه ده
بمعنی چیپه یعنی صولاق چبداز سكون باء موحده وفتح دال

مهمله

461

مهمله ایله بمعنی سرموزه که عربیده چرموق دیرلر چراغ
برمیز اول نسنه‌یه دیرلر که هواسویندرمك ایچون
چراغ اوکنه قودلر کذا فی فرهنك جهانکیری چرخ انداز
یعنی کمانکش چرخ یای اولدیغنك ذکری مرور ایلدی وانداز اوق
آتمق ایدیکی دخی ذکر اولندی چرخ ساز ایکی وجهله
استعمال اولنور اول صیغهٔ امر اولوردون ودوندر
معناسنه ثانی اسم فاعل اولور دوندریجی وچرخ دوزیجی
معنالرینه لفظ چرخك جمیع معنالرنده بویله استعمال
اولنور چرز سکون راء مهمله ایله صوکنارنده اولور
برقوشدر چقوك وچكوك وچكار وخرجال و
سرخاب وبالوزك دخی دیرلر عربیده ابو الملیح وقیره
دیرلر ومجمع الفرسده خاك جسته دیدکلری قوشدرکه
کیجه اوچار وکوندز یاتور دججرف دخی دیرلر وفتح راء
مهمله ایله اوج معنایه کلور اول بمعنی خایجه یعنی جینیه چان
ترکیده دخی چرز وچمن دیرلر چرهواز سکون راء مهمله

وفتح ها ایله یراسه دیدکلری کیجه قوشی که شب پره ده
دیرلر عربیده خفاش دیدکلریدر چشم آویز برقع درکه
اینجه سیاه آت قیلندن اید وب زنان یوزلرینه طوتارلر
اکا ایارزی وایاسی وچشم بند دخی دیرلر ترکیده بچه
دیرلر چغاز فتح غین معجمه ایله دشنام ده وبی حیا
سلیطه عورته دیرلر چغز فتح غین معجمه ایله فرهنك
جهانکیریده براوتدر غایت بیاض اولور یونجه شکلنده
وچاروباوتنه ده مشابهتی واردرکه اکا خوروژاژ
دخی دیرلر مثالی ناصرخسروك بیت مرقومه سنده ذکر اولندی
وسکون غین معجمه ایله مغروزنی اوزره درت معنایه کلور
اوّلی اولجراحته دیرلرکه آغزی قپانمش ایچی طلو چرك
ومادّه اوله چکلیز سکون کاف ویای تحتانی وکسر لامله
زحمت ولادت معناسنه بمعنی طلق ای وجع الولادة کذا
فی المشکلات چمیز کسر میم وسکون یای تحتانیله بمعنی
چامیز مرقوم یعنی بول چهار مغز بمعنی چار مغز مرقوم که

جوزدر کما ذکر چهره برداز ایکی معنایه در اول بمعنی
نقاش ومصور ثانی نیر اعظم القابندندر مع الزاء الفارسی
چاژ عبث وبیهوده وبیمعنی وبی فائده معناسنه که
ژاژ دخی دیرلر مع السین المهمله چاپلوس سکون
باء فارسیله یاب سابقده مذکور اولان جابلوس
معناسنه در فرهنگ حسین وفائی ده باء موحده ایله در
اما فرهنگ جهانگیریده باء عجمیله مرویدر چالپوس
تقدیم لام ایله دخی چابلوس مرقوم معناسنه در کذا فی تحفة
الاحباب چپلوس حذف الف ایله دخی چاپلوس مرقوم
معناسنه در کذا فی المجمع چخس سکون خاء معجمه ایله
بمعنی چخچ مرقوم یعنی اول یومری ات که گردن انسانده
ظاهر اولور ترکیده اور دیرلر ضم همزه ایله چرخ اطلس
شرفنامه ده بمعنی عرش مجید علم هیئتده فلک تاسع وفلک
الافلاک وفلک اعظم دخی دیرلر فلک اطلس دیمه نک
وجهی بودر که نجوم وکواکبدن خالیدر افلاک سبعه نک

محیط اولوب غایت سریع الحرکه در شویله که بر کون
بر کیجه ده تمام دوره ایدوب ینه مرکزینه وارد و سیری
شرقدن غربه در سایر افلاکک سیری آنک عکسنه در
بعض رحاوی و بعضی حمایلی و بعضی دولابی دور
ایدرلر هر برینک مخصوص سیری وار درفلک شمس
غربدن شرقه کیدر اوچیوز آلتمش کونده دوره سن
تمام ایدر و فلک قمر اوتوز کونده تمام دور ایدر فلک
زحل اوتوز اوج سنه ده فلک مشتری اون ایکی سنه ده
فلک مریخ بش سنه ده فلک زهره طقوز آیده و فلک
عطارد بش آیده حرکت ذاتیه سی وار در والعلم
عند الله تعالی چرخ مقوّس یعنی انحنای افلاک
کذا فی شرفنامه چرس فتح راء مهمله ایله اوج معنایه
کلور اول حوضدر که ایچنده اوزم صقوب شیره ایدرلر
چرکس معروف طائفه در شجاعت و شهامت ایله
مشهورلردر قصیدهٔ فراست صاحبی و بعض اخلاق

کتابلرنده

کتابلرندن علام وجاریه لری استخدامه غایت
قابلیتلرین واستقامت وغیرت ومالکلرینه محبت
واطاعتلرین وساده دل اولدقلرینه بناء طلب
ریاست ایلدکلرین ذکر ایدرلر چشمالوس کوزاوجیله
بقموق معناسنه درکذا فی المجمع چکس فتح کافله
ایکی معنایه دراول طغان اوثراغی وامثالی نسنه لره
دیرلر وچکس وسکون کافله ده ایکی معنایه دراول
اول کاغدپاره سنه دیرلرکه مشك وعنبر ودارو و
اقچه وسفوف وامثالی نسنه لره صارلمش اوله لسان
هندیده پری دیرلر جالاس اول کمسه یه دیرلرکه طعامی
سفره یه کتورمزدن اول هر قابدن بر قاج لقمه یه عربیده
اکالواس دیرلر کذا فی المجمع مع الشین المعجمه چاربالش
سکون راء مهمله ایله اوچ معنایه کلور اول پادشاهلره
مخصوص تختدرکه آنجق درت یصدق قوینلور ثانی
عناصر اربعه ادربعه دن کنایه در ثالث سینه معناسنه در

چاش اوج معنایه در اول خرمن که صماندن چقمش اوله
چاج مرقوم معناسنه در ثانی کتان تخمی ثالث چاشت
لفظندن تخفیفا اولنمشدر چالش کسر لامله ایکی معنایه
کلور اول بمعنی خرامیدن و نیاز رفتن ثانی جنگ معناسنه‌ده
مرویدر چالیش کسر لام و سکون یای تحتانیله تکبر و ناز
و نخوت معناسنه چانش کسر نونله چالش مرقوم معناسنه‌در
کذا فی المجمع چاوش نقیب لشکر معناسنه‌در شرفنامه‌ده
ایکی واو ایله چاووش واقع اولمشدر چبش ضم باء فارسیله
برپاشنه یکی یه دیرلر چخش سکون خاء معجمه ایله بمعنی
خجج و نجش مرقومان اسدی طوسی و شمس فخری و هندشاه
بو بیتك معناسن تخصیص ایلمشلردر چربش سکون راء
مهمله و کسر باء موحده ایله انسانده دری آلتنده ظاهر
اولان یومریجه اتلر چرش فتح راء مهمله ایله بمعنی چراگاه
عربیده مرعی دیرلر و بلغوره دخی دیرلر و بعض نسخه‌ده
روز عید و بزم و جشن معناسنه‌در کسر راء مهمله ایله

اسم مصدر اولور اوتلاش معناسنه چروش سکون
راء مهمله وکسر واو ایله چربش مرقوم معناسنه در چریش
سکون راء مهمله وکسر یای تحتانی ایله ایکی معنایه کلور اول
ترکیبده کسر را ایله چریش دیرلر ثانی بمعنی چربی یعنی یاغلی طعام
اولشوغیری ولشو بولغنده اگرچه فرهنگ جهانگیری تابع
اولندی اما باء موحده ایله اولمق طبعه چسبان کورندی چش
چشیدن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی اولور دونمکچش نکی
چشش بوزن کشش ایکی معنایه کلور اول اسم مصدر اولور
چشیدن لفظندن ثانی قورباغه یه دینلدوکی مرویدر چشم
کاومیش بر نوع ایری ورنکین قرمزی کلدر چمش سکون میمله
اوچ معنایه کلور اول بمعنی چشم ثالث اول سیاه دانه یه دیرلر
مرجمکه مشابه در بعض دوای چشمه ادخال واستعمال ایدرلر
چاکش وچشام وچمناك وچمنك دخی دیرلر کذا فی فرهنگ
جهانگیری چموش ضم میمله واو معروفله ایکی معنایه کلور
اول بدفعل ولکدزن یعنی جفته زن اسب واستره دیرلر معربی

شموش درمع الغین المعجمه چارباغ شهر اصفهان قربنده
برعظیم معمور ومشهور باغچه درکه شاه باغچه سیدر
چاغ ایکی معنایه در اول وقت هنکام معناسنه ثانی بمعنی
عنکبوت وجمع معنالریله مترادفدر بولفظ چغتایی در
ترکیده دخی استعمال اولنور چالغ کسر لامله اشکنی ولمیان
آته دیرلر بودخی ترکیده مستعملدر چپاغ فتح باء فارسیله
یاین بالغی چراغ اوج معنایه کلور اول معروف ثانی بمعنی
چرا یعنی اوتلاق ثالث آت ایکی لن قالدیروب اایاغ اوزرینه
قالقدوغنه دیرلر چرغ سکون راء مهمله ایله چاقر
دیدکلری طغانکه عربیده صقر ودیرلر سکون قافله
چغتاییده قارچغی دیرلر چغبلغ سکون غین معجمه وضم
باء موحده ولامله اضطراب ایله نعره وفریاد معناسنه در
برشاعر آنی ایدوب برما لدار عورت طلب وتزوج ایلمشدر
چغ ایکی معنایه کلور اول یاغ چقردقلری اغاجکه ترکیده
یایق دیرلر وفارسیده شیرزله دخی دیرلر ثانی بمعنی چرخه

یعنی

یعنی چقرق لغت مزبور حرکات ثلثه ده معنای آخر ایله
کلور چنك مرغ ایکی معنایه در اول معنای ترکیبی قوش
طرناغی ثانی ایرك صاغریلغی معناسنه مع القاف چاخشوق
سکون خا وضم شین معجمتین ایله اوراق که اکین واوت بچرلر
داس دخی دیرلر اما داس اوراق وچاخشوق طرپان اولمقدن
مروید سین مهمله ایله ده منقولدر چارطاق درت کمر
اوزرینه یاپلمش خانه یا لاجاق بمعنی عهد که چاغن دینلور
کذا فی المحمودی چاه شقوق اضافتله در راه مکهٔ مکرمه ده
بر قویی اسمیدر کذا فی شرفنامه چقاچاق وچقاچق کلاهما
بفتح القاف وجیم الفارسی صدای تیغ وآواز تیر که بیاپی اوریلور
وآتلدقده ظاهر اولور مع الکاف چابك ضم باء موحده ایله زیبا
وخوب معناسنه در چاپك ضم باء فارسیله سریع الحرکه که هر
ایشی تیز طوتار کاهی جست ایله ردیف ایدرلر چابوك واو ایله ده
چابك مرقوم معناسنه در فرهنك جهانکیریده نقل ایدوب چار
ترك فتح تاء مثناة ایله درت کوشه لو بر نوع کلاهدر چاریك

فتح یای تحتانی ایله درت حصه ده بر حصه اولان نسنه هر نه
اولورسه یعنی درت بلوکه بر بلوک چالك یدی معنایه کلور
اول برتوق که عربیده مشقوق دیرلر دامن وجیب صبر سازم چالك
ثانی برتماج که قفتان انکنده وبکنده ایدرلر دامن وآستین
صبرم چالك ثالث بمعنی تخت که چك دخی دیرلر عربیده صك
وقباله دیرلر رابع صباح وقتی بیاض لغنه دیرلر خامس
صدای شمشیر وخنجر وتبر وزین وغیرهم سادس اول کوچك
پنجره لرکه بیوك قپولر وخان وقلعه قپولری ایچنده اولور
سابع مشکلاترده آماده معناسنه منقولدر چالك چالك
زیاده پرتلمش نسنه یه دیرلر زبان کنته از تشنکی چالك چالك
وشمشیر وغیری آلت حرب صداسی معناسنه چکاچاك دخی
دیرلر چالالك زیاده چابك معناسنه که جست ایله مرادفدر ایدوب
جست وچالالك دیرلر فرهنك حسین وفائیده بمعنی جای
بلند وبمعنی دزد وخونی مسطوردر چالیك کسر لام وسکون
یای تحتانی ایله ایکی پاره اغاجدر بری اوزون بری قصه اوزون

الده آوب

اله آلوب قصه‌یی یره قویوب الدیکی اغاجله یره‌دکینك
اوجنه اورر لریوقارو صچرادقده بو دخی هواده ایکن
اوروب اتارلر ترکیده چلیك دیرلر جادك مخفف
چکاوکدر چاهك ایکی معنایه کلور اول چاه زنخدانه
دیرلر ثانی کاف تصغیر ایله کوچك قویی درچیچك فتحتین
ایله رخسار محبوبان و روی دلبران وکل معناسنه ده
مرویدر کذا فی المجمع شرفنامه ده معنای مرقومه ضمتین
ایله مرویدر چرخ ریسك چکرکه‌یه مشابه اما اندن کوچك
بر جانوردر که کیجه صدا ویرد شیراز یلر چرداسك دیرلر
چربك سکون راء مهمله و فتح باء موحده ایله اوج معنایه کلور
اول بمعنی چوبه اولنسنه درکه اینجه حریر کاغد آهارلنمش اولور
تصویر ویاخود نقش وخط صفحه سی اوزرینه قویوب نقش قلمیله
رسم آلور ثانی اول یوفقه اتمکه دیرلر که یاغده بشوروب حلوا
ایله تناول ایدرلر ثالث قیماق که سرشیر و چربه دخی دیرلر
چرك فتح راء مهمله ایله زخم معناسنه درو سکون راء مهمله

ايله برقوش آديدركه كيجه لرده اغاجه ويا خود بر ديواره
آياغندن آصلوب چغرر كذا في فرهنك جهانكيرى
چرمك سكون راء مهمله وفتح ميمله آغرشق كه باد ريسه
دخى ديرلر كذا في المحمودى چروك سكون راء مهمله
ايله طغرجق دبنندن خرده قلن اتمك پاره لرى كذا في
المشكلات ومجمع الفرس اما واوك حركتى اشعار اولنمامش
فرهنك جهانكيريده طباخلر تريد ايتدكلرى خرده اتمكه
ديرلر آنده دخى حركتى بيان اولنمامش غالياقتلرنده
غايت مستعمل لغتدر چريك كسر راء مهمله وسكون
ياى تحتانى ايله بر عسكره خارجدن امداده كلن
عسكره ديرلر كذا في شرفنامه چشمك اوچ معنايه
كلور اول استعاره طريقيله كوزلكه ديرلر ثانى كوز
دوالرندن بر دوا آديدر چشام دخى ديرلر ثالث بمعنى
كفش كذا في فرهنك جهانكيرى بعض نسخه ده براوت
آديدركه عربيده اخراس الكلب ديرلر چك سكز

معنايه

معنایه کلور اول محمودیدر وبعض فرهنکلرده بمعنی قباله
یعنی حجت قاضی که تعریب ایدوب صك دیرلر وشرفنامه ده
بمعنی منشور ومکتوب معناسنه ثانی فرهنك جهانکیریدر
بمعنی سخن قوی البرهان ثالث بمعنی چکیدن بو معناده
صیغهٔ امر دخی اولور رابع مشتهٔ حلاج خامس اسفل
زنخدان که ترکیده اکك دیرلر سادس بر اغاجدر اوجنده
دردت بش پرمق کبی اغاج اولور آنکله خرمن صاورب
انه‌یی صماندن آیوررلر ترکیده یبا عربیده مدره دیرلر
سابع تحفة الاحبابده بمعنی قطره ثامن اغاج بوداموق
معناسنه عموما واوزم چبوغن بوداموق خصوصا
حرکات ثلثه ده معنای آخرایله کلور چکاچاك فتح
کاف وجیم فارسیله آواز تیغ وخنجر وکرز که چکاچك
وچکچاك دخی دیرلر چکاچك ایکی معنایه کلور اول
بمعنی چکاچك مرقوم ثانی دیشلری بر برینه اوروب
چقان صدایه دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری

چکاوك فتح واو ایله اوچ معنایه کلور اول صدای قمری
چکاوك قمری وکبك وسارافتاد فرهنك جهانکیریده بر قوشدر
سرچه دن بیوجك خوش آواز جلد دخی دیرلر عربیده قبره و
ابو الملیح ده دیرلر وعراقده هوژه دیرلر ثانی چغانه معناسنه که
بر یاریق اغاجدر اراسنه دایره جلاجلی کبی پوللر استوار
ایدوب رقاص رقص ایدرکن النده طوتوب سائر سازله
آهنك ایدر ثالث باربد خسروك مخترعاتندن بر نوادر که
نوای چکاوك دیرلر بر نوع مرغابی یعنی بردورلو صو قوشی
واردر که سرخاب دخی دیرلر لسان هندیده ارککنه چکو
ودیشیسنه چکوی دیرلر عادتلری بویله در که ارککی دیشیسی
ایله کیجه بر یرده یاتمیوب بربرندن جدا اولورلر اکثر هند
خلقی غلط ایدوب تقارب لفظ مناسبتی ایله چکاوك ایله
چکوی بر صانورلر ثانی آواز بوسه ثالث شدت شتادن
ویاخود لرزش وجوددن دیشلرك بربرینه اوردوغندن
صادر اولان صدایه دیرلر چکك فتح کافله ایکی معنایه در

اول

اول بند ابریشم ثانی بمعنی کنجشك که عربیده عصفور دیرلر
چکوك ضم کاف ایله ایکی معنایه در اول چکاوك مرقومك
معناسی اولیله مترادفدر ثانی بمعنی بربهن که خرفه دخی
دیرلر سمو زاوت معناسنه چکیزك کسر کاف وسکون یای
تحتانی وفتح زاء معجمه ایله برمرضدرکه بومثانه دن قطره
قطره اینر عربیده تقطیر البول دیرلر چلاك ایکی معنایه در
اول مخفف چالاك در ثانی چشمك معناسنه چلپك سکون
لام وفتح باء فارسیله یاغده پشمش اتمك کذا فی شرفنامه
چلك فتح لام ایله بمعنی چکك مرقوم وضم لام ایله بمعنی چالیك
مرقوم وکسر جیم وسکون لام ایله بمعنی کنجه کذا فی فرهنك
جهانکیری چلوك فتح لام وسکون واو ایله آت بوینینه
بغلدقلری برایپدر چلونك ضم لام ایله برشخصك آدیدر
کذا فی فرهنك جهانکیری جمتاك وجمتك کلاهما بسکون
المیم وفتح التاء المثناة بمعنی کفش که جمشاك وجمشك
وجمناك وجمنك دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری

چمشاك وچمشك كلاهما بسكون الميم وفتح الشين المعجمه
بمعنى كفش يعنى پابوج چمك فتح ميمله بمعنى قوت وقدرت
چمك شرفنامه ده بمعنى پيش دستى وفريبى وافزونى وجنبانى
ومحمود ديمه بمعنى فيروزى مسطوردر چمناك وچمنك كلاهما
بسكون الميم وفتح النون بمعنى چمتاك وچمتك و
چمشاك وچمشك مرقومون كذا فى فرهنك جهانكيرى
جنكلوك سكون نون وكاف فارسى موقوف وضم
لاميله آدم وچارپا حيواناتك الى وياياغى كژونا راست
اولمغه ديرلر چهارپايك برعلت آديدر انساندا اولور عربيده
قمقام ديرلر چهره دولك چقرق كه چرخه دخى ديرلر كذا فى
المجمع مع الكاف الفارسى چارك فتح راء مهمله ايله بمعنى
چاوش مرقوم چپلاهنك وچپلهنك كلاهما بسكون الباء
الفارسى والنون وبفتح اللام والها تخم تربد رزرد يعنى
صارى چرنك سكون راء مهمله وفتح نون ايله طرفه
سنه يه ديرلركه كركسه نوظهور اولسون وكركسه محل

استجاب اولنور دنسنه اولسون جسنك فتح سين مهمله و نونله
بمعنى كل باش عربيده اقرع ديرلر چغوك ضم غين معجمه
و واو معروفله بمعنى جو زمرقوم يعنى اول قوش كه
اكا خرچال و سرخاب دخى ديرلر كذا فى فرهنك جهانكيرى
چلانك فتح لام و نونله مزبله بوجكى كه خبزدوك و ديلك
و سركين غلطانك و سركين كردانك و كشتك و كوى كردانك
دخى ديرلر عربيده جعل ديدكلرى در كذا فى جهانكيرى
و المجمع چلونك سكون لام و نون و فتح واو ايله قاون
و قاربوز تكاكى كذا فى شرفنامه چنك طقوز معنايه
استعمال اولنور اول برنوع مشهور و معروف سازدر
ثانى بمعنى خميده يعنى منحنى كه چفته و چماخ دخى ديرلر
حقا كه بو معنا سائرلرندن انسبدر زيرا مذكور سازه
مناسبت اسم بو معنادندر ثالث بمعنى قلاب عموما
و قلاب فيل خصوصا كه چنكال دخى ديرلر رابع چنكال
معناسنه دركه بوددرت معنايه خامس نكارنامهٔ مانى

آديدر كه اكا اوچنك وارتنك وارژنك دخى ديرلر سادس
درنده قوشلرك طرناغى سابع استعاره طريقيله پنجهٔ انسانده
ديرلر ثامن بمعنى شل يعنى چولق كه دست فلانى شل شد
ديمكدر چنك شد ديرلر تاسع شرفنامه ده مزاميردن
بر نوعدر كه غايت شهرتى واردر چنكلوك كاف اول
عربى ايله اول كمسنه يه ديرلر كه رنجدن ياخود زخمدن
اللرين ديزى اوستنه قويوب بوكيلوب اوتوره ودخى
الى واياغى بوزلمش اولانه ديرلر ودخى مشكلاتده اوتوروب
قالقمقده آدمه ويا ديواره طيانمغه ديرلر مع اللام چال
آلتى معنايه كلور اول بمعنى دوموى عموما وآت يله سى
وقويروغى كه بياض وسياه قريشق اوله ثانى غله
قيوسى كه كودال وچاله دخى ديرلر ثالث قمار رهنى معناسنه
رابع بمعنى آشيانهٔ مرغ ملك قمى در خامس بر قوش آديدر
واول ايكى قسم اولور بر قسمى جثه ده بيوكدر قاز قدر
اولور اكا خرچال دخى ديرلر و بر قسمى كوچك كه قرغه قدر

اولورا کا ولیك وولیکك دخی دیرلر عربیده حباری
وترکستانده توغدری دیرلر سادس ولایت قزوینده
بر قریه نك اسمیدر وزبان هندیده اوچ معنایه کلور
بری اهل هندك زبان علمیسنده چهار کروهه چال
دیرلر ایکنجی اهل هندك زبان متعارفلرنده رفتاره
چال دیرلر اوچنجی هندده اولور بر نوع بالغه دیدر
چاه بابل ولایت بابلده بر مشهور قویی درکه آنده هاروت
وماروت نام ایکی ملك محبوسدر الی یوم القیامه
طورورلر زمان سابقده بعض کسنه لر واروب آنلردن
سحر اوکرنورلر ایمش احواللری قرآن عظیم الشانده
مشهوردر چپل فتح باء فارسیله اول کسنه یه دیرلرکه
کندویی ناشایسته نسنه لر ایله آلوده وکندویه عیب
کتورر نسنه وچرکین وناموقول ایشلر ایلیه
چخکول سکون خاء معجمه وضم کاف فارسیله
حاجی پیاده رو یعنی مکهٔ معظمه یه پیاده کیدن آدمه

دیرلر چرغول سکون راء مهمله وضم غین معجمه ایله
براوت اسمیدرکه اکاچرغون وخرغول وخرکوشک وزبا
نبره دخی دیرلر عربیده لسان الحمل دیدکلری دچشماغل
وچشماغول وچشماغیل کلهم بسکون الشین المعجمه
وفتح المیم کوزا وحیله باقمق کرک محبتا وکرک غضبا
اولسون خوبانده دزدیده نکاه دیرلر چغل فتح غین
معجمه ایله ایکی معنایه دراول بمعنی چین شکنج که انسانک
یوزنده وغیری یرنده قوجه لق سببی ایله اولوریاخود غم وغضب
جهتی ایله اولور ثانی برظرفدر دباغت اولنمش دریدن برداق
کبی ایدوب برلوله نصب ومسافرلر ویولجیلر یانلرنده
کوتروب یولده آنده صوایچرلر لغت مزبوره حرکات
ثلثه ده معنای آخر ایله استعمال اولنور کذا فی فرهنك
جهانکیری چکال کاف فارسیله ایکی معنایه کلور
اول هرآغر وکثیف ولای سنه یه دیرلر ثانی نشانهٔ تیرآماج
معناسنه چل اوچ معنایه کلور اول رفتن لفظندن
صیغهٔ

صیغهٔ امر درو معناسنه کیت دیمك اولور ثانی میان دریایه
دیرلر وسط البحر معناسنه چنال فتح نون ایله بوزن و
معنیٔ چنار کذا فی المجمع چملول سکون میم وضم لام وواو
معروفله صالنجق که نرموره دخی دیرلر چبلول سکون باء
موحده ایله چملول مرقوم کبی صالنجق معناسنه مرویدر
چندل بوزن ومعنیٔ صندل چنکال وچنکل کلاهما
بسکون النون وفتح الکاف الفارسی جانور پنچه سنه
دیرلر اما بعض فرهنکده فرق بیان ایدوب چنکال
سباع یعنی یرتجی چارپا حیوان پنچه سی وچنکل مرغ
شکاری یعنی یرتجی قوش پنچه سی اوله و فرهنك
جهانکیریده لغت ثانی ضم کافله روایت اولنمشدر
چنکلول سکون نون وفتح کاف فارسیله خسته لکدن
ویاخود زحمتدن مجال اولمامغله اللرین دیزاوستنه
قویوب اوتورمغه واول هیأتله قالقمغه دیرلر چول
فتح واوایله بمعنی خمیده یعنی اکلمش کذا فی المجمع مع المیم

چارچشم بعض قیونك وسائر حیوانك كوزلری اوزرنده
كوزكبی جه سیاه نشانلری اولور اولمقوله یه چارچشم
دیرلر ودخی كوزلك طوتمش آدمه دیرلر چاردهم اول
دردنجی عدد وماهه بدر اولدیغی محل مراد بدر دیمكدر
چارم عدد ده دردنجی دیمكدر چارمین بام دردنجی
كوك معناسنه چارم دردنجی ویا نسبت ونون نسبتن
تاكید ایچوندر چرخ چارمین دخی دیرلر كذا فی شرفنامه
جام لغت مشتركه در بر قاچ معنایه كلور دانه ودوكم
كره معناسنه وطرز واسلوب وقات تای معناسنه وسر
محله ودره یرلر كه كویه قریب محللرده واقع اولور چام چام
بمعنی خم اندر خم منجیك وچام مرقومك جمیع معنالرنده تكرار
ایچون استعمال اولنور ومجمع الفرسده دن ها ودهها
وراهها ی پریخ وتاب مسطوردر چرام فتح راء مهمله
ایله بمعنی چراكاه یعنی اوتلاق چرخ نهم یعنی عرش مجید
كذا فی شرفنامه چرم فتح راء مهمله ایله بوزن خرم ایران

زمینده بر مقام اسمیدر و محمودیدر دره کوه یعنی
طاغدن اولان دره معناسنه در وسکون را ایله بوزت
شرم صغردر ریسندن پرداخت اولنمش کون هر حالتده
چرم دیرلر وچغتای لساننده اولتالک دیرلر عموما و
جزمه و پابوج التنه دیکلن کون چنام وچشخام وچشم
اول وثالث بفتح الشین وثانی بسکون الشین وفتح الخاء
المعجمات اوچیده مرجمک قدر سیاه دانه لردر دوکوب
واله یوب غایت نرم ایدوب اغریلو کوزه دوا ایچون
چکرلر غایت مفید در وکهنه جراحته اکسه لر بتوروب
صاغلدرا کاجاکو وچشمک دخی دیرلر چشم خصوصیله
کوز معناسنه در که عربیده عین دید کلرینه چغتایده
قاراق دیرلر غین معجمه ایله قواغ دخی دیرلر واستعاره طریقیله
امید معناسنه استعمال اولنور چشم دارد دیرلر امید دارد
دیمکدر اولور چشم پنام فتح باء فارسی ونونله جمال که
عربیده هیکل دیرلر چشم زخم کوز دکمک عربیده اصابت

عين معناسنه اویخت جم اون ایکی معنایه کلور اول بمعنی
خرام وخرامیدن لفظندن صیغهٔ امر اولور ثانی ساخته
وآراسته معناسنه ثالث بمعنی اندوخته وفراهم آورده
رابع سوز معناسنه مثلا برسوزدن برمعنی قصد اولنه
مشکلاتده وهوما یستفاد من اللفظ یعنی برلفظدن
معنی استفاده اولنه خامس بمعنی جرم وگناه سادس بمعنی
خوردن سابع مرویلر لساننده زبان معناسنه ودارالمرز
دیلر زباننده چشم معناسنه در ثامن سینه تاسع انتظام
کار معناسنه عاشر جلد وچابك وچالاك اولمق معناسنه
فتح خاء معجمه ایله خله نك معنالری محلنده ذکر اولنور
انشاء الله تعالی حادی عشر بمعنی خم خمیدن لفظندن
صیغهٔ امر اولور ثانی عشر بوریا قشندن طبق ایدوب
آنکله غله نك صمانن وتوزین آیررلر اکا چچ وغله برافشان
دخی دیرلر هندی لساننده اکا سوب دیرلر جنك مریم
بخور مریم دیدکلری شکوفه درکه بش برمق کبی در

بخور

4773

مجمع الفرسده مسطوردرکه زن حامل وضع حملده عسرت
چکسه اول اوتی صویه قودلر اصلنوب بر بوندن جدا اولدوغی
کبی بامر الله تعالی اول عورت وضع حمل ایدر چهار علم یعنی
خلفاء الراشدین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین کذا فی
شرفنامه چهار نظم یعنی عناصر اربعه کذا فی شرفنامه
مع النون چاپاتان فتح باء فارسی وتاء مثناة ایله بعض
نسخه ده تاپرینه نونله واقعدر ادلك اوزرینه کیلن ادك
معناسنه در کذا فی نعمة الله چارکون کتب طب مفرداتنده
بسباسه دیدکلری دارودر ودخی سمر اغاجنه دیرلر
چاشکدان فتح شین معجمه ودال مهمله وسکون کافله
چارمین چارم دردنجی یای نسبت ونون تاکید ایله دردنجی یه
منسوب دیمك اولور چاشدان سکون شین معجمه وفتح دال مهمله
ایله اتمك صاندوغی کذا فی التحفه اما غیری نسخه لرده خاء معجمه ایله در
چاکانیدن بمعنی چکانیدن یعنی طملامق هرنه اولورسه چامیده
کسر میمله تبول وتغیط معناسنه چاویدن سرچه لروکا بکرز

قوشجغزلر برسنه دن اورکوب جغرشد قلرینه دیرلر چاهیدن

کسرها وسکون یای تحتانی ایله اوشمك معناسنه درچاییدن

کسر یای تحتانی اول وسکون ثانیله اوشمك معناسنه مرویدر

کذا فی نسخة بحر الغرایب الحلیمی چپان فتح باء فارسیله بمعنی جامهٔ

کهنه بوندندرکه اسکی اثوابلی آدمه چپانی دیرلر چپتین سکون

باء فارسی وکسر تاء مثناة فوقیه ویای ساکنه ایله بمعنی انبانچه یعنی کوچك

طغرجق کذا فی فرهنك جهانکیری چپسین سکون باء فارسی

ویای تحتانی وسین مهمله ایله آلجی که عربیده جبصین دیرلر چپ

دادن پاره یه آتمق معناسنه اصطلاحید درچپسیدن سکون

باء فارسی ویای تحتانی وکسر سین ایله بمعنی چسپیدن وچسفیدن که

عنقریب ذکر اولنور ان شاء الله تعالی چپیره شدن کسر باء فارسی

وسکون یای تحتانی ایله حاضر ومهیا اولمق ودریلوب جمع

اولمق چپین کسر باء فارسی وسکون یای تحتانی ایله سله سپدی

که اکثر سکوت چغندن اید وب ایچنه اتمك وبعض اشیا

قورلر چتین کسر تاء مثناة وسکون یای تحتانی ایله ایرك

قودیغی که

قوریمی که ایکی طرفدن دیکیلور خچیدن کسر خاء معجمه
ایله بمعنی ستیره وسرزنش یعنی چکشمك و دخی بمعنی
کوشیدن یعنی دورشمك خچین کسر خاء معجمه ایله
کیرلو و پاسلو شوخکین معناسنه سرقامه ده کسرتین
ایله مقیددر چرامین فتح راء مهمله وکسر میمله بمعنی
علف چران فتح راء مهمله ایله بوزن خران یعنی چرندم اوتلایجی
معناسنه اسم فاعل اولور چرایدن فتح راء مهمله وکسر نون
وسکون یای تحتانی ایله حیوان اوتارمق تشدیدایله ده
تخفیفله ده منقولدر چرایدن کسر یای تحتانی اول
وسکون ثانی وفتح دال مهمله ایله بمعنی چراگاه اوتلاق
معناسنه چرب زبان طتلو دللو ومنتظم الکلام وفصیح
اللسان دیمکدر چرب شیرین لطیف ونفیس ولذیذ
طعام چربیدن سکون راء مهمله وکسر باء موحده
ویای ساکنه ایله غالب اولمق معناسنه ودخی فرو آمدن
وفرو آوردن وفرو رفتن وفرو کردن بونلردن مراد

مغلوب ایتمك وغالب اولمق معناسیدر چرخ برین یعنی
عرش مجید کذا فی شرفنامه چردان سکون راو فتح دال
مهملتین ایله بوزن مردان کدا لرجر وسؤال محلنده
اللرنده طوتدقلری طاس ویا کشکول اصلی جیم
عربیله درج اولنان اشیایه ظرف اولور وبو معناسه
دخی قبولرده اولان رزه خلقه سیدر چرستیدن
فتح را و سکون سین مهملتین ویای تحتانی وکسر تاء
مثناة ایله بوزن پرستیدن دیشلرینی بربرینه صقوب
قجردتمقدر چرسدان فتح را و سکون سین مهملتین
ایله چار کوشه بر نوع طغاردر که درویشان وسیا
حان وقلندران درت کوشه سندن باغ اید وب ارقه
لرینه باغلرلر ایچنه مأکولات وبعض سباب جامه دخی
قورلر کاهی حمائل وارید ه ایدرلر چرغان سکون راء
مهمله وفتح غین معجمه ایله اول بیوك مهردر که منشور
لره طغرا یرینه بصرلر کذا فی فرهنك جهانکیری چرغون

سکون

سکون راء مهمله وضم غین معجمه ایله بمعنی چرغول
مرقوم چرمدان سکون راء مهمله ومیمله وفتح رایله ده
جائزدر دری کیسه معناسنه که دولیان دخی دیرلر
چرنکیدن فتح راء مهمله وسکون نون وکسر کاف عجمیله
آواز کرز وامثالی نسنه لرکه اوردقده طاهر اولور چرون
سکون راء مهمله وفتح واو ایله شهر هرمزک اسم قدیمیدر
چرویدن سکون راء مهمله ویای تحتانی وکسر واو ایله ایکی
معنایه کلور اول چاره آرامق معناسنه در ثانی سکرتمک
معناسنه در چریدن کسر راء مهمله وسکون یای تحتانی
ایله اوتلامق معناسنه تشدید رایله وتخفیفله ده جائزدر
چسپان سکون سین مهمله وفتح باء فارسیله بر نوع جامه
درکه اوسته کیرلر بکلری طار واکثریا بو یخی دخی قصه
ایدرلر بالاپوش وچکمان دخی دیرلر و بر معناسیده یاقشقلو
ومناسب اولان نسنه درهرنه اولورسه مثلا فلان چیز
بفلان را چسپان آمد دیرلر چسیدن سکون سین مهمله

وکسر باء فارسیله میل ایلمك وزیاده کلمك وبرنسنه طوتمق
وبرجسم برجسمه متصل اولمق بروجهله که انفصالی کوج
اوله ویا بشمق ویاقشمق معنالرینه دکذا فی المشکلات
چشان فتح شین معجمه ایله کرزمعناسنه درکه یشان وقشان
دخی دیرلر چشم بریدن کوز سکرمك معناسنه چشم داشتن
امید ایتمك معناسنه چشم زدن کوز ایلمك یعنی کوز قپوب
اشارت ایلمك چشم زن ترکیده اولمزدکن دیدکلری اوتك
تخمیدر چشمه زن دخی دیرلر کوز آغریسنه ایتدکلری معالجه نك
جزؤ ایدرلر غایت اینجه سحق ایدوب سرمه کبی استعمال اولنور
چشم کردن یعنی چشم زخم اصابت عین معناسنه در ترکیده
کوز دکرمك دیمکدر چشملان سکون شین معجمه
وفتح میمله اول سیاه دانه لردرکه چشام وچشخام
وچشم دانه دخی دیرلر چشم سوزن ایکنه وجوالدوز
دلوکی چشن سکون شین معجمه ایله بمعنی جشن
مرقوم که باب سابقده ذکری مرور ایلدی چشیدن

کسر

کسر شین معجمه ایله دادمق ذوق معناسنه عربیده
ذوق که فاعلی ذوّاق کلور رجاشنکیر معناسنه وچغتایده
تاتماغان دیرلر چغان فتح غین معجمه ایله اوج معنایه کلور
اوّل اول معروف چتال اغاج که آراسنه زیللر استوار
ایدوب رقاصلر اللرنده اصول طوتوب رقص ایدرلر
چغانه دخی دیرلر ثانی بمعنی مرد کوشنده یعنی کار
ومصالحنده مجدّ وساعی اولان آدم ثالث برشهر آدیدر
چغانیان شهر سمرقندده برمحله آدیدر چغزیدن بوزن
لغزیدن ایکی معنایه دراول بمعنی ترسیدن ثانی شرفنامه ده
التفات ایتمک معناسنه در چغیدن کسر غین معجمه ایله
نجیدن مرقوم معناسنه کذا فی المجمع چفتیدن سکون
فا وکسر تاء مثناة ویای ساکنه ایله میل ایلمک معناسنه در
کذا فی فرهنگ جهانکیری چفسیدن سکون فا وکسر سین
مهمله ایله بمعنی چسپیدن عموما ویاپشمق معناسنه
قزدرمه معناسنه سنفس نهی حاضردر میل ایلمه معناسنه

چقیدن کسر قاف وسکون یای تحتانی ایله قازق ومیخ قاقمق
معناسنه درچکانیدن طملتمق معناسنه چکیدن لفظنك
متعدیسی درچکان چکیدن لفظنك اسم فاعلی در طملیجی
معناسنه ودخی بمعنی چکانیدن چکمان وچکمن کلاهما
بسکون الکاف بمعنی چسبان مرقوم یعنی بالابوش وزره
یلکی معناسنه مروید درچکن فتح کافله ایکی معنایه در
اول بمعنی چکمن مرقوم ثانی بمعنی اول شب چکیدن کسر
کافله طملمق معناسنه هرنه اولورسه چلیدن کسر لامله
کرمك وکومك مثلا آت کمنی کومك وایت کموکی کرمك
ودخی چلدلك ایلمك چمان بوزن همان اوچ معنایه در
اول بمعنی خرامان که چمیدندن اسم فاعل اولور نازایله
صالنجی معناسنه ثانی پیالهٔ شراب که چمانه دخی دیرلر
ثالث مجلس خاص معناسنه اندچمانیدن بمعنی خرامیدن
صالنمق معناسنه مصدر در درچملاون شهر اصفهانك
دروازه لرندن بر دروازه آدیدر چمن معروف ودخی

صف

صف صف بتمش اغاجلرك آراسی كذركاه اوله ودخی
اغاجلی مكان كه آلتی چایر اوله محمودیده چمند معناسنه
مسطور دریعنی اسب دلیر چمیدن نازایله صالنمق چمیز
كسر میم ایله بول وغائط دیمكدر چنازهن فتح نون وها
وسكون زاء معجمه ایله مقامات شیخ الاسلامده یازركه
بركلمهٔ تحسین وآفریندركه جمله ایولكلر آنك ضمننده اوله
یعنی شولقدر ایواوله كه وصفی ممكن اولمیه آنك تعبیریدر
چنبر كردن حلقهٔ رستناب یعنی ایپ بوكنلرك حلقه سیكه آندن
كچوب برباشندن بوكر ودخی دف ودائره والك وغربال
مثللونسنه لره چنبر ایتمك چنبیدن سكون نون وكسر باء
موحده ایله جستن لفظنك ایكی معناسیله ده مرادفدر
اول بمعنی خیزكردن چندن مخفف چنداندن مرقوم وبمعنی
چنده كه عنقریب ذكر اولنور ودخی صندل اغاجی معناسنه
بعض فرهنكده برخوشبو اغاجدركه دزه ده دیرلر بر ولایتده
حاصل اولوركذا فی شرفنامه چنكا لخوان برطعام درنان

كرمى روغن آلوده ايدوب تناول ايدرلر چنكلستان اوزمان معناسنه در اما چنكل تركيبى چنلغى ديدكلرى در وستان محل ومكان معناسنه در غلبهٔ استعمال ايله مطلق صيق اغاجلغه اسم اولمشدر چنيدن كسر نون وسكون ياى تحتانيله بمعنى چكيدن مرقوم چوكان اوچ معنايه كلور اول معروف باشى اكرى براغاجدر كه آنكله ميدانده طوب اوردلر كوى وچوكان متعارف اويوندر بغايت سوارى وسلحشور اولنلر اوينادلر هر برآدم اول ميدانده آت سوره مز ثانى ينه باشى اكرى براغاجدر پولاد طوپى باشنه اصارلر پادشاهلرك چترآسا كبى لازمنه ندر كوكبه دخى ديرلر ثالث هر باشى اكرى اغاجه چوكان ديرلر جمله دن طبل وكوس طره سى چوبكان چوكان معناسنه در چهان بمعنى بسيار چوق ديمكدر چهيدن صچرامق ودخى ميل ايلمك وتفرجلنمك وفرهنك جهانكيريده بمعنى چكيدن مسطور در چيپين سكون يائين تحتانيين وكسر باء فارسيله اول نسنه يه ديرلركه ايكى وقعه نك

اراسنده

اراسنده اوله مع الواو چارسو معروف معنای ترکیب
درت طرفدر اکثر بازارلرا ویله اولدوغی وجهدن تسمیه
اولنمشدر چار وضم راء مهمله ایله اولچك معناسنه
عموما غله اولچکی چاکسو سکون کاف وضم سین مهمله
ایله سیاه رنك بردارودرکافور ایله آمیخته ایدوب
کوزه چکرلر چاکشو شین معجمه ایله بمعنی چاکسوی
مرقوم کذا فی التحفه وفرهنك وفایی چامه گو غزلخوان
وخواننده چامه شعر وغزل معناسنه درگو گوینده
معناسنه درچاو صدای شایع معناسنه ترکیبده دخی
استعمال اولنور بر سوز خلق بیننده شایع ومشهور
اولدقده فلان سوز چاولندی دیرلر ودخی مقوادن
سکه لنمش اقچه در زمان سلفده اوزبك پادشاهلرینك
بری برمحلده خزینه سنك مضایقه سی اولوب اول زمان
اختراع ایدوب رایج ایلمش کذا فی تاریخ وصاف چاوچاو
سرچه واکابکزر قوشجغزلر اوزرکدکده ودخی شکاری قوش

کورد کده چغرشد قلرینه دیرلر چاهچو سکون ها وضم
جیم فارسیله بمعنی چاهیوز مرقوم قویی یالك این چك
آلات وقوغه چقارجق چنکال چپو ضم باء فارسیله
سکودمرنی چتو ضم تاء مثناة ایله پرده معناسنه چربو
سکون راء مهمله وضم باء موحده ایله ایکی معنایه در
اول بمعنی چریش مرقوم ثانی بمعنی چربی یعنی یاغلی چرغنو
سکون راء مهمله وفتح غین معجمه وضم نونله ایکی معنایه در
اول شراب ظرفی هرنه اولورسه ثانی برکونه دلپسند ساذدر
ایکی معنایه چرندو فتح راو سکون نون وضم دال مهملتین
ایله استخوان نرم که شانه دیدکلری کموك اوجنده وکوکسده
اولور عربیده غضروف دیرلر ضمتین ایله کذا فی الصحاح چشم
آرو اول الف ممدوده ایله اول نسنه در که دفع چشم زخم
ایچون عمله کتوریله آدم ایچون ویاخود حیوانات ویا زراعت
ویا باغ باغچه وخانه وسرای ایچون ایدرلر چشم کاو برنوع
رنکین کلدر قویو قرمزی چشم کاومیش دخی دیرلر ودمده

برنوع

برنوع آری وآبدار لطیف ارکه دیرلر عربیده اکا عین البقر
دیرلر چشمهٔ ترازو ترازونك کبو ترجكدوکی سودانخی عربیده
عین المیزان دیرلر چغو ضم غین معجمه ایله بیقوش جنسندن
برقوشدر اکا کلیت ایله مشابهتی واردر لغت خراسانیدر
اما فرهنك حسین وفائیده بمعنی کنجشك واقعدر مجمع
الفرسده دخی اویله در چکاو کاف عربیله چکاوك مرقوم
معناسنه چکو ضم کاف عربی ایله مطربلرك سازه اوردقلری
زخمه یه دیرلر مع الهاء چاپله کسر باء فارسیله وباء
موحده ایله ده مرویدر کل معناسنه درکذا فی المجمع
چاچله کسر جیم عجمیله چارق معناسنه ماوراء النهر
لغتیدر چار آیینه برنوع جبه درکه درت یاصی قبورغه سی
اولور چار پاره معروف درت پارچه اغاجدر رقاصلر
اللرنده بربرینه اوروب رقص ایدرلر چار چوبه درت
اغاج که قاپو وپنجره یه نصب ایدوب قنادلرین اکا منحلولر
چارخانه دیار عجمده معروف درت خانه لی قرغاندرکه

ایچنده درت نوع طعام بشوررلر اکثر تفرج وباغ وباغچه
مسیره یرلره کتدکلرنده کوتوررلر وبر نوع سیندر اول
دخی درت خانه لیدر چارخایه دلیر وشجیع دیمکدن
کنایه در وتابع هوای نفس اولوب متعدد عورات
وجواری طوتانه دخی دیرلر چارده اظهار ها ایله اعداده
اون درت وماهك بدر اولدوغنه ده دیرلر وکمال کامل
معناسنه ده کلور چارم چاره ایکی معنایه کلور اول بعنی
مرحله ثانی ملا ودانشمند معناسنه چاره اوج معنایه
کلور اول بمعنی مد دچغنتایده ارماز دیرلر چارژه زاء فارسیله
بحس وعبث معناسنه در چاشتگاه وچاشتکه کاف هما
بفتح الکاف الفارسی قوشلق وقتی که چاشت قوشلقدر
وکاه وقتدر عربیده ضحی دیدکلری زماندر چاشته
قوشلق یمکی که چاشت معلوم وآخرنده کی ها اختصاصیه در
یعنی اول وقته مخصوص اولان یمك اولور چاله فتح
لام ایله اول چقورکه اوزرینه درکاه قویوب جلاهلر

ایاقلرین

ایاقلرین اوزادوب بوطقورلر وغله قونیلن قویی یه دخی
دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری چامه شعر وغزل معناسنه
ادم چانه فتح نون واخفاء هایله اوچ معنایه کلور اول زنخدان
معناسنه ثانی ترکیده چکه چالدی دیدکلری معنایه که زفر
اومنه دخی دیرلر ثالث اتمك ایچون کسلمش خمیر که زواله دخی
دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری چاوله سکون واو وفتح
لامله کل خوش رنك معناسنه کذا فی المجمع چاه مطلق
قویی درکرك صویی اولسون کرکسه صویی اولماسون
چاه یوزه قویی دن قوغه چقارجق چنکل ودخی بکره ایچنده
اولان دمور که انك اوزرنده دونر عربیده خطاف دیرلر
اغاجدن اولسه قعو دیرلر چپاره فتح باء فارسی وراء
مهمله ایله جامهٔ کهنه معناسنه درچیچله سکون
باو فتح جیم فارسیین ایله بوز اوزرنده قایمغه دیرلر
عربیده زحلوقه دیدکلری معنایه خلاب وخلاش وغرلغج
دخی دیرلر کذا فی شرفنامه چپه فتح باء فارسیله ایکی معنایه

كلوراول صولاق آدم وحيوانه ديرلر آدم صول الن صاغ
كبي قوللنور وآتك صولاغي صوكجركن اول صول الن صوبه
قوربيطارنامه ده مسطوردر وبر معناسي دخي زغركوپكه
ديرلر بعض آوجيلر زغره چپر آد قورلر وقوفي اولمينلر
سكر دوب چاپه وغي اجلدن صانورلر اول آدايسه چپه دن
غلط اولوب زغر معناسنه اولور چپيره كسر باء فارسي
وسكون ياي تحتانيله بمعني آماده شدن ومصلحت ايچون
بربره كلمك معناسنه چخيده كسر خاء معجمه وسكون ياي
تحتاني ايله مجمع الفرسده بمعني دم زده وشرفنامه ده بمعنى
كوشيده مسطوردر چرابه فتح راوباء موحده ايله سود
اوزرنده بغلنن قيمق كذا في شرفنامه چراخواره فتح رائين
وواو وسكون خاء معجمه ايله اول ظرف كه ايچنه چراغ قورلر
چراغواره دخي ديرلر چراغپايه ايكي معنايه كلور اول معروف
چراغدان معناسنه كه چراغ ايله داندن مركبدر ظرف قنديل
معناسنه ثاني اول آته ديرلركه اياغ اوزرينه قالقوب اللرين يوقا

نوقارو

یوقار وطوتار چراغبره وچراغوره کلاهما بفتح الراء المهمله
وسکون العین المعجمه بمعنی چراغپایه کذا فی المحمودی فرهنك
جهانکیریده قنار معناسنه در چراغله سکون غین معجمه ایله
یلدز بوجکی کرم شبتاب دخی دیرلر چراغواره بمعنی چراغخواره
مرقوم چرب روده پنجه وش ویاغده قاورلمش ایچی طولمش
بغرسق عربیده نقانق دیرلر چراکاه وچراکه کلاهما بفتح
الراء المهمله وکاف الفارسی واظهار ها ایله اوتلاق که
عربیده مرعی دیرلر چربه سکون راء مهمله وفتح باء موحده
ایله بمعنی چرخه یعنی چقرق واغرشق وخرطی وتوزوق چرته
سکون را وفتح تاء مثناة ایله لون ورنك معناسنه که
چرده دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری چرخ غله
تارلادن خرمن یرینه غله چکدکلری قاکلی که چرخ قاکلی
وعربه یه دخی دینلدوکی ذکر اولندی چرخله سکون راء
مهمله وفتح خاء معجمه ایله براوتدر ترکیده کوینك دیرلر
بعض نسخه ده چیچکنه دیرلر وبعضنده قالوغان دیدکلری

اوت که عربیده شکاعی دیرلر چرخه سکون راء مهمله وفتح
خاء معجمه ایله چقرق دیدکلری که عوادت وسائری
ماسوره یه وقلمه ایلك صاردلر واغرشق وتوزقو معنالرینه که
قاصرغه ده دیرلر چرده سکون راوفتح دال مهملتین ایله
رنك ولون معناسنه درقره یاغز آدمه سیه چرده دیرلر
ودخی اصل اولمین آته دیرلر محمودیده اکدش آته دینلدوکی
مسطوردر چرزه سکون راء مهمله وفتح زاء معجمه
ایله بمعنی چرده مرقوم ودخی سبز رنکه دیرلر بعض نسخه ده
سیاهرق اولانه دیرلر وشرفنامه ده آچق قوله آته دیرلر
چرغند سکون راء مهمله ونون وفتح غین معجمه ایله
ایکی معنایه کاور اول بمعنی چراغپایه ثانی قیون بغرسغی که
برنج وقیمه ات ایله طولدورلر کذا فی فرهنك جهانکیری
چرکه کاف فارسیله سورکون چرمه سکون راء مهمله
وفتح میمله بمعنی اسب عموما چرند فتح راء مهمله وسکون
نونله عموما چارپا حیوانه اطلاق اولنور معناسی اوتلایجی
دیمکدر

482

دیمکدرنتکم عموما طیوره پرنده دیرلر کاهی علی العموم
بیانده چرنده وپرنده دیرلر چرویده سکون راویای
تحتانی وکسر واو ایله چاره استماله معناسنه چریده چریده دن
اسم مفعولدر وبمعنی مجرد یعنی مال واثوابدن علاقه سی
اولمینه دیرلر چزدره سکون زاء معجمه وفتح دال وراء مهمله تیز
ایله درت معنایه کلور اول چکرکه یه مشابه بر جانوردر
ثانی چغرغان نوی دیدکلری قوش ثالث اغز ایله صقلق
ویرمک رابع اینجه آوازه دیرلر چزده سکون زاء معجمه
وفتح دال مهمله ایله جزدره مرقوملر درت معناسیله
مراد قدر چزه فتح زا واخفاء ها ایله هرنسنه نک ایچی مثلا
آغاجک اوزی واکا بکزر نسنه لره دیرلر وبعض فرهنکده
چادر معناسنه مرویدر چسپیده سکون سین مهمله
وکسر باء فارسیله میل ایلمش واکلمش وموافق ومناسب
اولمش معنالرینه چسته سکون سین مهمله وفتح تاء
مثناة ایله ایکی معنایه کلور اول نغمه معناسنه ثانی ساغر

معناسنه چشم دانه بمعنی چشملادن مرقوم چشم زده
کوز دکمش آدم اولسون حیوان اولسون استعاره طریقیله
ایشی مرادی اوزره اولمیانه دیرلر چشم کا وانه اول کوزه
دیرلرکه ایری اولوب بیاضی چوق اوله کذا فی شرفنامه
چشم فراخ معناسنه عین بقره نوعا مشابهتی اولمغله در
چشم کشته ضم کافله شاشی که عربیده احول دیرلر چشمه
بکار معناسنه عربیده عین دینلور جغاله فتح غین معجمه
و نونله اوج معنایه کلور اول معروف یادیق اغاجدر جلا
جل پوللرینی اراسنده محکم ایدوب رقاصلر اللرنده اصول
طوتوب رقص ایدرلر ثانی موسیقیده بر پرده آدیدر ثالث
فرهنک جهانکیریده مرد کوشنده یه دیرلر جغرشته سکون
غین وشین معجمتین وکسر راء مهمله وفتح تاء مثناة ایله ایلک
یوماغی که ایکه صارلمش اوله دغونه وفرموك وکیسته
دخی دیرلر جغرنده سکون غین معجمه ویای تحتانی وکسر
راء مهمله ایله بمعنی ترسیده یعنی قورقمجی جغریده سکون

غین

غین معجمه و یای تحتانی و کسر راء مهمله ایله بمعنی ترسیدن
یعنی قورقمش بجمع الفرسدن بمعنی التفات کرده مسطوردر
چغزابه و چغزاوه کلاهما بسکون الغین و فتح الزاء
المعجمتین قورباغه که چغز و وزغ و غوك دخی دیرلر
عربیده طحلب دیرلر چغزباره و چغزواره کلاهما
بسکون الغین والزاء المعجمتین یوصون که صوکنارلرنده
بیتر نشنه در دوَصُو یُوزُنیَ دخی اولور جامهٔ غوك و بر
غسمه دخی دیرلر شیرازیلر چل بك و هندیلر سوال دیرلر
چغنه سکون غین معجمه و فتح نونله چغانهٔ مرقومك معناسی
اولنه چغواره بمعنی چغزوارهٔ مرقوم چغاله فتح فاولامله
بمعنی خیل مرغان یعنی قوش سوریسی چفته سکون فاو فتح
تاء مثناة ایله بش معنایه کلور اول بمعنی سرکوسفند یعنی
قیون باشی شیخ نظامی اسکندرنامه ده یازرکه اسکندر
ذوالقرنین اولوقت زنکیان او زرینه یقین اولدقده
طلایهٔ اسکندر ایله طلایهٔ زنکیان ایچون جنك و قتال

مشتعل اولوب غلبه طرف زنکیانه ال ویردی مغلوبیته
باعث خوف وهراس لشکر اسکندرده واقع اولدی
اسکندر بو حاله واقف اولدقده طوطیانوش حکیم که علم
موسقی ده کمال مرتبه مهارتی وار ایدی پادشاه زاده زنکیان
بلنکر قتنه کوندردی وصلح طلب ایلدی بلنکر امر ایلدی
طوطیانوشی قتل ایلدیلر وقانی بر طشت ایچنه قویوب
بلنکره اوکنه قودیلر بلنکر طشتی النه آلوب اول قانی ایچدی
بو حالی طوطیانوش ایله کیدن آدملردن برقاچی اسکندر
لشکرینه ایرشدیروب اشاعه ایلدیلر لشکرک قلبنه خوف
وهراس زیاده مستولی اولمغله اسکندر بو حادثه دفعی
ایچون امر ایلدی زنکیلر لشکرینک اطرافندن برقاچ زنکی
طوتوب کتوردیلر فی الحال برینی قتل ایدوب اول برلرینک
اوکندن بشوروب باشنی اسکندره اوکنه کتوردیلر واسکندر
آشچی باشیسنه تنبیه ایتمشیدی که مخفی برقیون باشنی بشوروب
وتربیه ایدوب زنکی باشی دیو اسکندره اوکنه کتوره اسکندر
دخی

دخی اسیر زنکیلرا وکنده باشی بیوب اسیرلری صنعت ایله
قاچوردیلر آنلر دخی عسکرلرینه وارد قده اسکندر آدم باشنی
اسکری بادام کبی یدوکن سویلدکده زنکی لشکرینه اسکندر
لشکرندن زیاده خوف استیلا ایدوب فی الحال مغلوب اولدیلر
ثانیسی خمیده یعنی اکلمشدر ثالث بمعنی تهمت رابع بمعنی برابر
وقرین خامس اوزم اغاجنی قالدرمق ایچون ایتدکلری
چارطاق که عربیده عریش دیرلر چفده سکون فا وفتح
دال مهمله ایله محموددین چفته مرقومك معنالرینه
مرادفدر چفرسته باب سابقده مرقوم اولان چفرسته
معناسنه در چفسیده سکون فا و یای تحتانی وکسر سین
مهمله ایله یاپشمش معناسنه در چکابه فتح کاف وبا موحده
ایله کزینه کازران یعنی قصار طوقاغی چکاده فتح کاف
ودال مهمله ایله ایکی معنایه در اول بمعنی تارك سر عموما
ثانی بمعنی سپر کنافی فرهنك جهانکیری چکاسه فتح کاف
وسین مهمله ایله بمعنی خاریشت یعنی کرپی که ریکاسه وسیحول

دخی دیرلر برجانوردر دایلق دکلری اولور داوق کبی اطرافنده
طوتمق استینه اتاربك یایدن چقان اوق کبی آتیلورهندی
لساننده شاهی وکیلانی لساننده خورده دیرلر چکاکه
کاف اول عربی ثانی عجمیله قبورزه سی که کلیدی اکا اوردلر
چکاله فتح کاف ولام ایله طمله که عربیده قطرات دیرلر
چکامه بمعنی چغامهٔ مرقوم یعنی شعر وقصیده چکاوه
چکاوك مرقوم معناسنه درکه چکاو دخی دینلور چکره
سکون کاف وفتح راء مهمله ایله ایکی معنایه در اول صودن
صیچرایان قطره لردر که عربیده رشحه دیرلر ثانی کوبك که
عربیده زبد دیرلر فتح زا وبا ایله چکزبه سکون کاف وفتح
زاء معجمه وباء موحده ایله دخی کوپوکدر زبد معناسنه در
چکسه سکون کاف وفتح سین مهمله ایله ایکی معنایه در
اول طغان اوتراغی معناسنه در ثانی خرده وکوچك اولان نسنه لر
هرنه اولورسه چکه بوزن تکه طمله که چکاله وچکره
دخی دیرلر چکیده کسر کاف ایله ایکی معنایه در اول چکیدن

لفظندن

لفظندن اسم مفعولدر ثانی کرز که عربیده عمود دیرلر چلان
کوه ولایت یمنده بر طاغ آدیدر چلمله سکون لام اول
وفتح میم ولام ثانیله رایکان معناسنه چلیده کسر لام
وسکون یای تحتانی ایله زهکیر که انکشتدانه دخی دیرلر
چمانه فتح میم ونونله بمعنی پیاله چمچرغه سکون میم
وراء مهمله وضم جیم فارسی ثانی وفتح غین معجمه ایله
بمعنی تازیانه محمودیده بمعنی کره تازیانه وادات الفضلاده
رشتهٔ تازیانه معناسنه ومجمع الفرسده مطلق تازیانه
واقعدر چمشه سکون میم وفتح شین معجمه ایله بمعنی
چشمه چمنده فتح میم وسکون نونله اوتلایجی حیوانه
دیرلر چرنده کبی چمیده کسر میم وسکون یای تحتانیله
صالنجی معناسنه خرامیده کبی کذا فی المجمع المشکلات واوزم
چکردکی معناسنه ده رسیدهٔ نظر در چنبه سکون نون
وفتح باء موحده ایله کزینهٔ کازران یعنی قصار طوقاغی
جامع اللغه ده قپوطیاغی معناسنه مسطوردر چند مرده

بر قاج آدمه کفایت ایدجك قدر نسنه طعام ولسنوغری اولشو
کذا فی شرفنامه چندن بوزن بندن دوکچ وقیچی معناسنه در کذا
فی نعمة الله چنکال له سکون نون وفتح کاف فارسیله اوج معنایه
کلور اول چنك دیمکله معروف اولان ساز معناسنه در ثانی پنجهٔ
آدم وطیور ثالث قلاب معناسنه در کذا فی فرهنك جهانکیری
چنه فتح نونله جنك اسفل که چانه و زفرومنه دخی دیرلر
ترکیده چکه دیدکلر یدر چهار تاره راء مهمله موقوفه وفتح
تاء مثناة ایله مزامیر نوعندن بر نوع مزمار در کذا فی المجموعی
چهارخانه شیردان وبر طعام آدیدر چهارکانه درت حصه
و درت دانه اولان نسنه یه دیرلر چهارکامه یورغه آت
واسب رهوار معناسنه تیزکامه وتیز رو وچالاکانه وچابکی
دخی دیرلر چهره یوزك جمله سنه دیرلر بالای پیشانیدن
اسفل ذقنه وار نجه چهره نك مدلولی اولان یوز معناسنه
معروفدر قزل بکزلو اولان آفتاب چهره وبیاض بکزلویه
ماه چهره دیرلر کاهی مشبهی تقدیم ایدوب چهره ماه دیرلر

چهند

چهنده فتح ها ودال مهمله وسكون نونله صچرايجى معناسنه
چه مخفف چاه در مع الياء التحتانى چاپاتى فتح باء فارسى
وكسر تاء مثناة ايله شرفنامه ده اتمك نان معناسنه مرويدر
اما فرهنك جهانكيريده نان فطير يعنى مايه سز اتمك كه
ال ايله يوفقه ويا صيلنمش اوله چپاتى دخى ديرلر چابكى
ضم باء موحده وكسر كاف فارسيله يورغه آت يوريدكده
چابك كتدوكندن تسميه اولنمش چهاركامه وچاركامه
دخى ديرلر چاچى كسر جيم فارسيله غايت ايو يايه ديرلركه
اكثر بياض بوزلو اولور زيرا يايك اعلاسى چاچ شهرنده
اشلنمكله كمان چاچى مشهور اولمشدر چاركوشى مخصوص
درت كوشه لو شراب ظرفيدر مرور ايامله هر شراب ظرفنه
علم اولمشدر چاشنى سكون شين معجمه وكسر تاء مثناة ايله
قوشلق يمكى معناسنه كه اخشام يمكنه خفتى ديرلر چاشنى
سكون شين معجمه وكسر نونله محموديدر بمعنى دليل و
نمودار وحفت ومزه معنالرينه اما مشهورى طعامدن

بر مقدار آلوب لذتن تجربه ایتمکه دیرلر چالی بمعنی چال
مرقوم که بر قوش آدیدر چاولی سکون واو ایله بمعنی غله
برافشان که چچ دخی دیرلر بغدای صاپندن اورلمش
طبق دد بسحاق اطعمه درجنك زرده پلاو وبابغرا چاهچوی
سکون ها وضم جیمله دمور چنکال که قیودن قوغه
چقاردلر چای مشهور قرمزی سنه دربشور بایچنه
شکر قیوب قهوه کبی ایچرلر غایت هاضمدر دیار عجمده
قهوه یرینه استعمال ایدرلر چپانی فتح باء فارسیله نکبتی
وقلاش معناسنه چرخی بر نوع ابریشم جامه در اطلس
چرخی دیرلر کذا فی شرفنامه چشم فرنکی کوزلکدر اعلاسی
فرنکستاندن کلدوکی اجلدن اسم ایلمشلر چغتای ترك
پادشاهلرندن بر پادشاه ویاخود بر قبیله نامیدر چکانی
کاف فارسی مشدده ایله بر نوع جزیره در کذا فی فرهنك
جهانکیری چکی بوزنکی سختیان معناسنه در چمانچی
سکون نون وکسر جیم فارسیله اول شراب برداغیدرکه بوغازی

تنك

تنك وشكمی فراخ اولور كذا فی فرهنك جهانكيری
جمانی ایكی معنایه در اوّل ساقی دیمكدر ثانی مستانه
صالنمغه دیرلر كذا فی شرفنامه چندی نقد دیمك اولور
وبر قاج معناسنه ده كلور لغت اوّلك ایكی معناسيله
جنكالی سكون نون وفتح كاف فارسيله ایكی معنایه در اوّل
اول نسنه یه دیرلر كه ال ايله اورب راست ایدرلر ثانی برنوع
طعامدر رشته یه مشابه اولور چنكی یای نسبتله مطرب
معناسنه در چوكانی اول آته دیرلر كه رقص ایدركن اولك
الن چوكان كبی طوتار چهارسوی بمعنی چارسوی مرقوم
چهری فتح ها وكسر راء مهمله ايله يول يول بياضی اولان
آته دیرلر باب الجيم المكسورة مع الف جرانيجون دیمك
اولور چلقفا مشهور ومعروف كوركدردلكونان برنوع
اعلا سیدر چهليا قرق اياق دید كلری موزی جانوردر
چيان دخی دیرلر چيز واكرپی دید كلری اوقلی جانوردر
عربيده قنفذ دیرلر مع التاء چفت سكون فا ايله قپو زنجيری كه

رزه‌یه کیچورب کلید اوررلر چیره دست الی اوزیعنی هرنه
طوتسه وجوده کتوره وجست وچابك پهلوان ومرد شجیع
معناسنه چیست ندر دیمك معناسنه برایله ادات رابطه
اولان است دن مرکبدر وادات استفهامدر قرینهٔ حالیه ایله
معناسی معلوم اولور مع الجیم چجاج فتح جیم عربیله بومدور
کیسه در صغیر یدن ایدوب اوج درت طبقه ایدرلر هر برینه
بر کونه شیٔ قورلر مع الحاء المهمله چل صبح خلقت آدم که
خبرده خمرت طینة آدم اربعین صباحا وارد اولمشدر که مراتبی
بیاندر مع الخاء المعجمه چمچاخ سکون میم وفتح جیم فارسیله
بمعنی خمیده یعنی سنحی چناخ فتح نونله ایکی طبقه کیسه که اطلس
وکمخاودیبادن ایدوب برطرفنه زر وبر طرفنه سیم قورلر چنخ
سکون نونله کوزدن اقان چپاق معناسنه یای تحتانی ایله چینخ
دخی دیرلر وکوزدن متصل اقان یاش وکرپك دوکلمك معناسنه
مع الدال المهمله چهرازاد نام همای دختر بهمن در که بهمن
دیکودن دارای بزرکی وجوده کتوردی چهرزاد دخی دیرلر

كذا في

كذا فی فرهنك جهانكیری مع الراء المهمله چپور ضم باء
فارسیله پیكان نیزه معناسنه در چرچر خردل بریدر بستان نسیمه
دخی اولور كپكر وشیراز پلرك كهرك دیرلر بستانی سنه كف
عایشه دخی دیرلر عربیده چرچیزه دیدكلریدر چنار
اصحی جیم مفتوحه ایله در اما مشهوری مكسور استعمال
اولور چیدار سكون یای تحتانی ایله كفش معناسنه كذا فی
المجمع چیر بوزن پیر بش معنایه كلور اول ظفر بولمق وغالب
اولمق معناسنه ثانی بمعنی بهره وحصه ثالث شجیع ودلاور
معناسنه در بو معنالرده چیره دخی دیرلر رابع محمودیه
بمعنی شیر كاومسطوردر خامس بوانات قریه لرندن
بر قریه آدیدر چینوار سكون یای تحتانی ونونله بمعنی
راست چینود حذف الفله دخی چینوار مرقوم معناسنه در
مع الزاء المعجمه چپداز سكون باء فارسی وفتح دال مهمله ایله
بمعنی خاركش كه سرموزه دخی دیرلر عربیده جرموق دیرلر كذا
فی فرهنك جهانكیری چكلیز سكون كاف فارسی ویای تحتانی

وكسر لام ايله عورتك موضع معهودلرندن اولان كوشت پاره كه
چكلين دخى ديرلر چلويز مفسد وغماز معناسنه جيم عربيله ده
مرويدر چنكز وچنكيز شرفنامه ده كلاهما بكاف الفارسى
مغلاون پادشاهى نك اسميدر كه كيفيت خروجى طبقات ناصريه
تفصيلا مذكوردر ومنقولدر كه ولايت هراتده يكرمى درت
كره يوز بيك آدم قتل ايلدى وكندويه مخصوص شريعت
اختراع ايدوب آدينى توره قومشيدى وجميع عمرنده عسكرينه
بر يرده انهزام واقع اولمامش چيز سنه كه عربيده شى ديرلر
مع الشين المعجمه جنكش سكون نون وكسر كاف فارسيله
بر مبارز تورانى اسميدركه افراسياب امدادنه كلمشيدى
رستم النده هلاك اولدى مع الغين المعجمه چراغ اصلنده
فتيله ده يانن مشعله نك آديدر مجازا آلت مخصوصه يه
ديرلر كه ايچنه ياغ وفتيل قويوب ياقرلر كذا فى المجمع چرغ
سكون زاء معجمه ايله خاربشت يعنى كرپى كه چرنك دخى ديرلر
كذا فى فرهنك جهانكيرى چغ اينجه چوبلردن يا پرلر پرده كبى

ايدوب

ایدوب بعض نسنه اطرافنه چکولر چیغ سکون یای تحتانی
ایله بودخی اول معنایه در مع الکاف العربی چپلك سکون باء
فارسیله شرفنامه ده ناشایسته وآلوده وپلید معناسنه در
اما محمودیده فتحه ایله مرویدر چپنلك کسر باء فارسی ولام
وسکون نون ایله پشه خانه معناسنه ماوراء النهرده سکّه
چین دیرلر چراغك کاف تصغیر ایله کرم شبتاب که یلدز
بوجکیدر چرلك سکون راء مهمله ایله کیر وپاس وایرك که
جراحتدن وکوزدن اقار اکاشوخ وشوق وشوغ وشغه
دخی دیرلر چزلك فتح زاء معجمه ایله ایری اوقلی کرپی که چیزلك
دخی دیرلر چشك سکون شین معجمه ایله بمعنی افزون و
غالب معناسنه چکچك لفظ مکرردر فتیل یاش اولوب
یاندقده چقان صدا چك اوج معنایه کلور اول درت
جانبك بری که دزد دخی دیرلر ثانی چتین قوزکه ایچی قولای
چقمیه ثالث نیم ربع یعنی ثمن چنك کسر نونله قوریمش کوده
وچزمه اوکچه سنه قودقلری دمور که مهماز ومهموز ومهمیز

دخی دیرلر فرهنك جهانكیریده منقار جانوران و نوك
سنان و پیكان و امثالی نسنه لره دیرلر چواك بوزن
سوالك خرده خمیری یاغ ایچنده بشوروب اوزرینه بال
قویوب تناول ایدرلر تركیده لقمه دیرلر اكثر تصدق
ایچون ایدرلر چواكك كاف تصغیر ایله بمعنی چواك مرقوم
چیزك سكون یای تحتانیله ایكی معنایه كلور اول مصغر
چیزدر ثانی بمعنی چزك مرقوم كذا فی شرفنامه مع الكاف
الفارسی چرنك كسر را و سكون نونله چاك آوازی و
كوزدن ظاهر اولان صدایه ده دیرلر چه رنك یعنی نه فائده
و نه چاره دیمك معناسنه در كذا فی شرفنامه چیز چنك
عورات آلت رجل كبی نسنه دوزب و بیللرینه بغلیوب
بربرلرینه دركار اولورمجا چنك دخی دیرلر مع اللام چغل
كسر غین معجمه ایله سیاه بالچوق كه چكل دخی دیرلر و لای
معناسنه دخی استعمال اولنور چكل كسر كاف فارسیله
تركستانده برشهر آدیدر محبوب غایت چوق اولدوغی مشهوردر

خوبان

خوبان چکل دیرلر خلقی بت پرستلودر اول دیارده
برکنیسا وار درچکل آنک اسمیدر غلبهٔ استعمال الله شهره
علم اولمش واول کنیساده خدمت ایچون محبوبه قزلر
قومشلردر که اصنامه خدمت ایدرلر امامرادلری
بودر که اول کنیسایه ورانلر اول قزلری کوروب ناچار
میللرندن بته طپارلر و بر روایتده قراجی طائفه
سندن اولانه چکل دیرلر غالبا یغماجی اولورلر
بوجهتدن دلبرلر عقل وصبری یغما ایتدکلرینه
چکل دیرلر چل اوج معنایه کلور اوّل اول آته دیرلرکه
صاغ الی وصول ایاغی بیاض اوله اکا اشکل واشکیل
دخی دیرلر ثانی احمق وکول ولا یعقل ثالث جهل لفظندن
مخففدر چه دل یعنی نه قوّت ونه قدرت ونه ادراک
ودلاورلک دیمک معناسنه درچهل عدده قرقدر
اربعین معناسنه چیپال سکون یای تحتانی وفتح باء
فارسی هندوستانده لاهور مملکتنه پادشاه اولانلرک

لقبید رجیل سکون یای تحتانی ایله بوزن هیل بربلوك
آدم دیمك معناسنه در کذا فی المجمع مع المیم چم اول یتیل
سنه درکه صو اوزرنده وکنارنده اولور برغسه وجامه
غوك دیدکلری یدر ترکیده یوصون دیرلر کذا فی فرهنك
جهانکیری چهرم شرفنامه ده برشهر اسمیدر مع النون
چپدان سکون باء فارسیله بمعنی چیدان مرقومکه
خارکش دخی دیرلر چخین کسر خاء معجمه وسکون یای تحتانی
ایله بمعنی رنکین کذا فی فرهنك جهانکیری چدن مختصر
چیدندر دوشرمك معناسنه چراغدان چراغ قودقلری
ظرفدر دان اسم مکان اولدوغی معلومدر چرست کردن
کسر را وسکون سین مهملتین وتاء موقوفله دیش
قجردتمق معناسنه چرستیدن دخی اول معنایه در کذا فی
فرهنك جهانکیری چرکین معروف چرك ایله متصف اولان
نسنه وزشت وبدنما وبدصورت اولانه دیرلر چرنکیدن
فتح راء مهمله وسکون نونله کوزوچالك وامثالی نسنه لر
صس

صدا ویرمك چستان سکون سین مهمله وفتح تاء مثناة ایله یاکلتج
وبلمجه که ترکیبی اول ندرکه فلان دیدکلری چکان نه نسنه
معناسنه درکه کدام کان دخی دیرلر چکلین بمعنی چکلین مرقوم
یعنی کوشت پارهٔ فرج زنان چکن کسر کافله جامهٔ زرکش یعنی
صرمه ایله طوقنمش قماش چکین زیادهٔ یای تحتانی ایله بمعنی
چکن مرقوم یعنی جامهٔ فاخر وزرتاری اطلس وامثالی قماش
چنه دان یعنی حوصلهٔ مرغان قوش قورساغیدرکه چنه
قوش یمی و دان اسم ظرفدر چیدن سکون یای تحتانی ایله
درمك معناسنه مصدردر ومیل ایلمك معناسنه ده روایت
اولنمشدر عربیی الملام والنقاط دیرلر جغتای لسانده
تیرماك دیرلر چیره شدن غالب اولمق وجرات ایلمك معناسنه
چیرکی کردن دلیرلك ایتمك ویوزسزلك ایلمك معناسنه در
چیستان سکون یای تحتانی وسین مهمله ایله بمعنی چستان
مرقوم یعنی یاکلتج که اکابردك وجربك وکیردك دخی
دیرلر عربیی اغلوطه دیرلر چیلان سکون یای تحتانی

وفتح لام ايله ايكى معنايه در اول عناب ديدكلرى يمشدر
ثانى كركان ساكن اولدوغى ميشه يه ديرلر چين كردن يوز
وآلن بورشدرمق وقاش چاتمق وبنسنه ويروب ودوشرمك
معناسنه در چين دورت معنايه كلور اول بوكلم ثانى
بمعنى راست ثالث چيدن لفظندن صيغهٔ امر ووصف
تركيبى اولور سخن چين ودانه چين كبى رابع مشهور مملكت
آديدر چينه دان بمعنى چينه دان مرقوم مع الواو چنيزو
كسر نون وسكون ياى تحتانى وضم زاء معجمه ايله بمعنى
نقد چيژ وسكون ياى تحتانى وضم زاء فارسيله اوقلى
كرپى كه تشى وتشى دنخى ديرلر مع الهاء چده چيده لفظندن
اختصار اولنمشدر كذا فى المجمع چراغ پره پروانه ديدكلرى
بوجكدر چرخشته سكون را وشين وكسر خاء معجمتين
وفتح تاء مثناة ايله منكنه ديدكلرى اغاجدركه آنكله
بعض نسنه صقرلر چرخه قلغان دكنى برمدور دوتوى
كبى نسنه دردكندن حاصل اولور يرندن قوپوب هوايه

اوچر چغرسته سکون غین معجمه وسین وکسر راء
مهملتین ایله ماشه که آنکله آتش طوتر لر چغرسه
حذف تا ایله ده ماشه معناسنه در چکاشه فتح کاف
وشین معجمه ایله کرپی نك قصه دکنلوسی کذا فی المحمودی
چکونه فتح کاف ونون وسکون واو ایله بر قوشدر
کروانك دخی دیرلر وضم کاف فارسیله نته ونه نك
کبی معناسنه در معنای اولده لفظ مفرددر ومعنای
ثانیده چه ایله کونه دن مرکبدر چلپاسه سکون
لام وفتح باء فارسی وسین مهمله ایله کلر دیدکلری
جانوردر که کرفش وکرپاسه وکرپاشه دخی دیرلر
مجمع الفرسده ضب جنسندندر سوسمار دیرلر ضبدن
کوچك اولور محمودیده باء موحده ایله مرویدر
چلچله سکون لام اول وفتح ثانی وکسر جیم فارسیله
شرفنامه ده بمعنی غلیواژ یعنی چیلاق ونعمة الله ده
قودبغه در دیمش اما مؤید الفضلا صاحبی یازمش

ولکن بو لغت بر فرهنکده ذکر اولنمامشدر دیمشدر چله
لام مشدده ایله اوج معنایه کلور اول صوفیانک
خلوتده چقاردقلری اربعیندر بو بیتدن فهم اولنور
ثانی فصل شتاده واقع اولان زمهریر کونلریکه قرق
کون اعتبار ایدرلر ثالث عورتک وضع حملدن
صکره ایام نفاسلری قرق کون اولسون اکسک
اولسون چنه وچینه کلاهما دانهٔ مرغان یعنی قوش
یمی چینه کسر نون وسکون یای تحتانی وفتح باء
موحده ایله بورک که دل دخی دیرلر عربیده قلب دیرلر
چینه کسر نون وسکون یای تحتانیله معنی چینه که
باب خاده ذکر اولنور ان شاء الله تعالی چهره بیکر وروی
آدمی وغیره ونقش وصورت دیوارده دخی استعمال
اولنور که نقاشه چهره کشا وچهره پرداز دخی دیرلر
چه اخفاء ها ایله نه دیمکدر اکرچه ها ایله یازیلور
اما تلفظ اولنمز کاهی بر لفظه ادخال اولنوب هاء علامت

حذف

493

حذف اولنور چکونه وچشناسی کبی چیچله سکون
یای تحتانی وفتح جیم فارسی ولامله بمعنی رنج و
علت وکسر جیمله ده مرویدر چیره سکون یای تحتانی
وفتح راء مهمله ایله شجیع وبهادر ودلاور معناسنه
چیزه سکون یای تحتانی وفتح زاء معجمه ایله جنبستره که
بر دمور آلتدر آنکله فیل قوپادرلر وخرده نسنه لر
طوتارلر چنیده سکون یای تحتانی ونون موقوف
وفتح دال وراء مهملتین ایله بر ولایت آدیدر نقل
اولنور که آنده برچشمه وارد ردائما آندن درلو ساز
صداسی ایشیدیلور مع الیاء التحتانی چلهٔ دی
فتح دال مهمله واظهار یا ایله اربعین شتا معناسنه چیرهکی
دلاورلك وشجاعت وچیرهٔ مرقوم معنالرینه صفت
اولور چیزی برنسنه معناسنه در آخرنده کی حرف یا کاه
وحدت وکاه صفت معناسن افاده ایدر چیستی سکون
یای تحتانی وسین موقوف وکسر تاء مثناة ایله استفهام

قبلندندر نه سن ونه در دیمك معنالرین افاده ایدر
چینی ولایت چینه منسوب اولان نسنه لره دیرلر وبر
لطیف رنکدر بیاض ایله کوك اراسنده چی اخفاء یا
وکسر صریحله چیز معناسنه در باب الجیم الفارسی المضمومة
مع الالف چوخا یوکدن ایدلر معروف اثوابدر ودخی
رهبانلره مخصوص برنوع جامه در چوزه لو زاء معجمه
ایله چنکالاهی یعنی غلیواز کذا فی المجمع چونا فتح نونله
نیجه سن دیمك معناسنه آخرندکی خطاب در مع الباء
چلوچوب باب سابقده ذکری مرور ایدن جلوجوب
معناسنه جیم فارسیله ده استعمال اولندوغی مرویدر
چوب چبق ودکنك وهر کسلمش اغاجه دیرلر قودی
اولشویاش اولشو چغتای لساننده فتح شین معجمه ایله
شوشه دیرلر سبعهٔ سیاره ده عشقله سلطنت جمع اولمق
محالدر دیدوکی یرده مع التاء المثناة چست سکون
سین مهمله ایله درت معنایه استعمال اولنور اول چابك

معناسنه

معناسنه ثانی بمعنی تنك ثالث محمود دیمه بر بری اوزرینه
یغمق معناسنه رابع شرفنامه ده بمعنی زود ودر کرفته
مسطوردر چغرات سکون غین معجمه و فتح راء مهمله
ایله یوغرت که ماست دخی دیرلر وسوزلمش یوغرت
ویوغرت قوریسنه دخی دینلور چفت سکون فا ایله
ایکی معنایه در اول جامهٔ تنك که چسپان وچست
دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری ثانی عمارت آلتنه
قونیلان دیرك وکارکیر دیوار اوزرینه ایتدکلری
کناره در چوبدست فتح باء موحده ودال وسکون سین
مهملتین ایله مرکب سورجك دمور اوجی سوری نسنه در
اغاجدن دخی ایدرلر مع الجیم چوجه شکاری طوغان که
چوز دخی دیرلر مع الخاء المعجمه چوب سرخ بقم اغاجی
غایت پك اغاجدر آنی قیروب قیناد وب ابریشم وایپلك
وبز بویارلر مع الدال المهمله چغد سکون غین
معجمه ایله اکسه ده دوکم اولمش صاچ وحصار کنکره‌سی

وبیقوش که کوج وکوف وکول دخی دیرلر چغند فتح غین معجمه
وسکون نونله دیه ده اولان قیللرکه اکسه ده دوکما اورلمش
اوله کذا فی فرهنك جهانکیری چنید بوزن بمعنی کنبه
چوب بورده کسر باء موحده وفتح نونله اول اغاجه دیرلرکه
دفه طراغی برینه آنکله سنه طوقیوب اوررلر ودخی
نکنه معناسنه وکتاب تاج الاسماده منوال معناسنه ذکر
بزی طوقنجه اکاصارارلر مع الراء المهمله چرآلت
تناسل معناسنه چرکر سکون راء مهمله وضم کاف
فارسیله ایکی معنایه در اول پیغمبر دیمك وبعض
فرهنکلرده مفتی معناسنه در چغند ضم غین معجمه ودال
مهمله وسکون نونله چکندر معناسنه در چقندر دخی
دیرلر چغور ضم غین معجمه ایله طاوق پلچی معناسنه چقندر
ضم قاف وسکون نون ایله چکندر ضم کافله معروف
شلغمك بر نوعیدر قرمزی اولور چناور فتح نون وواو
ایله ختن مملکتنده برشهر اسمیدر چنبور سکون نون

وضم

495

وضم باء موحده ایله دیزکین ویولار صاپی ترکیده چلبر

وعربیده مقود دیرلر چند رسکون نون وضم دال مهمله

ایله چکندر معناسنه درچوار بوزن کوار دستور

معناسنه چوب بار رسکون باء اول وفتح ثانی ایله بر نوع

لیفاغاجیدر که آندن لیف ایدرلر چوبخوار سکون باء

موحده وفتح خاء معجمه وواو معدوله ایله ایکی معنایه در

اول برقور بجغزدر اغاج یروهر نه بولورسه یردیوجه ودیوك

دخی دیرلر عربیده ارضه دیدکلریدر فتح راء مهمله وضاد

معجمه ایله ثانی دکنك اوردلمش آدمه دیرلر تعزیرایچون اولسون

غیری اولسون چوروچوپور دکلاهما بسکون الواو برقوشدرکه

اکا تذرو وتورنك دخی دیرلر ترکیده سکلون دیدکلریدر

مع الزاء المعجمه چزجرلق بوجکی وآری قوشی دیدکلرینه

دیرلر چوالد وزمعروف دوزدوزیدن لفظندن اسم

فاعلدر چوال دیکیجی دیمك اولور چوب باز سکون باء

اول وفتح ثانیله پنبه قوزالغی معناسنه چوز سکون واو ایله

اوج معنایه کلور اول شکاری طوغان که برياشندن اولمیه
شکار آلمش اوله ثانی فرج زن معناسنه ثالث بردن طوب بتمش
اوت یونجه وزاژ کبی که اکا جفر دخی دیرلر مع الزاء الفارسی
چژ توما ن یاقه سی یعنی اوجقوراوی مع الشین المعجمه چوبکش
سکون باء موحده وفتح کاف ایله پنبه دن دانه یی آیرد قلری آلت
معناسنه کذا فی المحمودی مع الغین المعجمه چغ ایکی معنایه در اول
چوب آبنوس ثانی بویندرق معناسنه در چناغ فتح نون ایله ایره شی که
چناق دخی دیرلر ودخی بمعنی پیاله دو یاپن بالغی معناسنه ده مرویدر
چوغ بوزن بوغ صوبندی معناسنه مع القاف چماق ایکی
معنایه در اول کفچه معناسنه ثانی سردسته که دموردن تواغاجدن
ایدرلر کذا فی نعمة الله چوب یساق اول عصادر که چاوشلر
اللرنده کوتردلر چناق فتح نون ایله بمعنی چناغ مرقوم مع الکاف
چتوك ضم تاء مثناة ایله بمعنی کنجشك یعنی سرچه وچغك
وچکوك دخی دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری چربك سکون
راء مهمله وضم باء موحده ایله دردت معنایه کلور اول برکسنه

حفنه

حقنده صورت راستده دروغ سویلمکه دیرلر ثانی طنز و
تمسخر معناسنه ثالث فرهنك جهانکیرینده بمعنی خجلت وانفعال
رابع محمودیده بمعنی اغلوطه که یاکلتمج دیرلر ولغز معناسنه ده
چغك ضم غین معجمه ایله سرچه که عربیده عصفور وجمعنه
عصافیر دیرلر کذا فی فرهنك جهانکیری چغوك ضم غین
معجمه وواو معروفله بمعنی چغك مرقوم که چغنه دخی
دیرلر چکاچك فتح کاف وضم جیم فارسیله افواه ناسده
دوشمش خبره دیرلر چکچك سکون کاف وضم جیم فارسیله
بمعنی چکاچك مرقوم چکاك فتح کافله ابریشم دوالکچلك
دخی دیرلر مجمع الفرسده بمعنی طناب خیمه مسطوردر چاك
آلت تناسل که چوك ولند ویتور دخی دیرلر چکوك وچکاك
کلاهما بضم الکاف الفارسی بمعنی کنجشك که چغك وچغوك
دخی دیرلر چلانك فتح نونله ایکی معنایه کلور اول برلعبدر
کوزه کردان دخی دیرلر ثانی بر بوجکدر سرکین کردانك
دخی دیرلر عربیده جعل دیرلر چلك سکون لامله بمعنی کفچهٔ

دیك ذن كذا فی مؤید الفضلا و محمودیده ابریشم اكیردكلری
لیك معناسنه در چلوك ضم لام ایله دكرمان بوینه بغلدقلری
ایپ كذا فی شرفنامه چوالك یاغده بشمش اتمكه دیرلر چوبك
فتح باء موحده ایله ایكی معنایه در اول پنبه چرقی ثانی بر تحته
ایله بر اغاجدر سرپاسبانان اول اغاجی تحته یه اوروب
پاسبانلری آگاه ایدر و بقم اغاجنه ده دینلدوكی منقولدر
چوپلنك سكون با و فتح لام ایله دوپانك سرخ كه باشه بغلرلر
چونانك یعنی چنانكه كذا فی شرفنامه مع الكاف الفارسی
چفتك سكون فا ایله بر قوشدر كه اكا چوپینه و كروانك
دخی دیرلر محمودیده بو بیاض وایری و بیونی اوزون
قوشدر مجمع الفرسده تاء مثناة یرینه نون واقع اولمشدر
چكوك ضم كاف فارسیله براوت اسمیدر و دخی چزدم قوم
معناسنه در چناك فتح نون ایله قوش بسلدكلری یر تركیده
كومس دیرلر چنبك سكون نون و فتح باء موحده ایله ایكی
معنایه كلور اول بمعنی خیزیدن و جستن یعنی قالقمق و

صچرامق

صچرامق ثانی بمعنی سنك آهن ربا یعنی مقناطیس چنك
سكون نونله ایكی معنایه كلور اول بمعنی سخن وكفتار
ثانی قوشك دانه دوشردكنه دیرلر چوشك سكون واو
وشین وكاف موقوفله لوله دار برداغه دیرلر بلبله دخی
دینلور هندی زبانندہ تبثی دیرلر چوك واو معروفله
ایكی معنایه كلور اول برقوشدر كیجه ایاغندن آصیلوب
حق حق دیو صدا ویرر اول قدر چغرركه بوغازندن قان
طاملر ثانی آلت تناسله دیرلر چوك چون اشتران لوك
زندندسو استعاره طریقیله ملوك وسلاطین اوكنده
تعظیم ایچون دیزی یره قومغه دیرلر چوكان فتح كاف
فارسیله وضمله ده مرویدر برقوشدر نحوست ایله
مشهوردر بوم دخی دیرلر كذا فی فرهنك جهانكیری
چون پشت پلنك ابلق حیوان آت اولسون غیری اولسون
كذا فی شرفنامه مع اللام چغداول سكون غین معجمه
وفتح دال مهمله وواو ایله لشكر سوریجی ومدار عسكر